სახელმწიფო მმართველობის ინგლისურ-ქართული ლექსიკონი

English- Georgian

DICTIONARY OF PUBLIC ADMINISTRATION

თბილისი
2000

ავტორები

ელენე დოლაქიძე სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, ინგლისური ენა და ლიტერატურა, (თბილისის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა, ადმინისტრატორის თანაშემწე)

რუსუდან კაჭარავა სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, ინგლისური ენა და ლიტერატურა, (მსოფლიო ბანკი, პროექტის ასისტენტი)

ქეთევან მამინეიშვილი სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, ინგლისური ენა და ლიტერატურა, (მსოფლიო ბანკის სოფლის მეურნეობის განვითარების პროექტის ასისტენტი)

მზია მიქელაძე სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი, (სახელმწიფო მმართველობის ინსტიტუტის დეკანი)

ინგა ფალიანი სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, ინგლისური ენა და ლიტერატურა, (საგარეო საქმეთა სამინისტრო, სამხედრო-პოლიტნიკური დეპარტამენტი, დიპლომატი)

სარედაქციო კოლეგია

თენგიზ გოგელია ტრანსპორტის საკონსულტაციო სასწავლო ცენტრის დირექტორი, ტრანსპორტის რეაბილიტაციის მსოფლიო ბანკის პროექტის ტექნიკური დახმარების მენეჯერი

ნინო დათეშიძე ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, არნოლდ ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

ლევან კობალაძე სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, ჯანდაცვის მართვის ნაციონალური ცენტრის საერთაშორისო პროგრამების კოორდინაციის სამსახურის უფროსი

ბესიკ ლუხუტაშვილი ლექსიკოგრაფი

ბექა მიქაუტაძე სახელმწიფო მმართველობის მაგისტრი (საქართველოს პარლამენტი, ადგილობრივი თვითმმართველობის ქვეკომიტეტი, ექსპერტი)

ნათელა მუზაშვილი ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, არნოლდ ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

კეროლ ნევისი სახელმწიფო მმართველობის დოქტორი (ამერიკის სახელმწიფო მმართველობის ეროვნული აკადემიის საერთაშორისო პროგრამების დირექტორი)

მარინა ოსაძე ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატი, არნოლდ ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

ინგა ჯიბუტი ა.ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო ტერმინოლოგიის განყოფილების გამგე

ჯონ ჰიკი ფულბრაითის პროფესორი

კომპიუტერული დიზაინი

ლევან მაჯაშვილი

This dictionary proceeds well beyond a word-list in order to represent the conceptual nuances which are central to an understanding of the fields it covers. The content areas included in the dictionary are: 1. Public Administration, Public Policy and Policy evaluation; 2. Public Management; 3. Political Science (General concepts, International Relations); 4. Public Finance; 5. Political Economy; 6. Political and Social Markets. 7. Law; 8. Health Administration.

Since many concepts currently in use in these areas defy a single definition, multiple definitions have been provided where necessary. The definitional narrative is also more extensive than is normally the case in a dictionary. This feature is grounded on two factors: 1) the need to illustrate concepts in relation to other concepts; 2) the potential benefit to those who will use the dictionary in another language (Georgian) and to those who must accomplish the translation.

This dictionary is a product of the combined expertise and dedication of eight graduate students of the Georgian Institute of Public Administration who examined the relevant literature in their respective content areas and selected the entries which now make up the dictionary.

The publication of this book was made possible by a grant of American Agency of International Development via the Eurasia Foundation.

სახელმწიფო მმართველობის ინგლისურ–ქართული ლექსიკონი მოიცავს ისეთ დარგებს, როგორიცაა: სახელმწიფო მმართველობა, საჯარო პოლიტიკა, პოლიტიკის ანალიზი, პოლიტიკური მეცნიერებანი, ფინანსები, მენეჯმენტი, პოლიტიკური ეკონომია, პოლიტიკური და სოციალური ბაზარი, სამართალი, ბიზნესი, ეკონომიკა, დაზღვევა, ჯანდაცვის ადმინისტრირება და სხვა.

ეს ლექსიკონი არის საქართველოს სახელმწიფო მართვის მოხელეთა ინსტიტუტის კურსდამთავრებულთა შრომისა და მონდომების ნაყოფი.

ლექსიკონის გამოცემა შესაძლებელი გახდა აშშ–ს საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს მიერ გამოყოფილი სახსრებით ევრაზიის ფონდის საშუალებითა და დახმარებით, რისთვისაც ავტორთა ჯგუფი დიდ მადლობას უხდის მას.

სახელმწიფო მმართველობის ინგლისურ–ქართული ლექსიკონი ფასდაუდებელ სამსახურს გაუწევს სახელმწიფო მოხელეებს, ამ დარგის სტუდენტებსა და ინგლისური ენის შემსწავლელთ. განსაკუთრებით საჭიროა ასეთი ლექსიკონი პრაქტიკოსებისათვის, რადგან დღემდე არ მოგვეპოვება სახელმწიფო მმართველობის ტერმინთა ინგლისურ–ქართული ლექსიკონი. მოცემული ლექსიკონი შეიცავს 11 000 ინგლისურ და 30 000 ქართულ სიტყვას, სათანადო ფრაზეოლოგიასა და იდიომატიკას. ლექსიკონი აგებულია ანბანურ რიგზე და ყოველი ახალი სიტყვა გამოტანილია ცალკე მომხმარებლისათვის სიტყვის მონახვის გაადვილების მიზნით.

ინგლისურენოვანი (ძირითადად ბრიტანული და ამერიკული ვარიანტებით) ტერმინთა ეკვივალენტების სასწარმოებლად და დასადგენად ხელმძღვანელობდით არნოლდ ჩიქობავას მიერ ჩამოყალიბებული პრინციპების საფუძველზე მიღებული სალიტერატურო ქართული ენის ნორმებით.

წინამდებარე ნაშრომი არის პირველი მცდელობა სახელმწიფო მმართველობის ინგლისურ–ქართული ლექსიკონის შექმნისა. ამასთან დაკავშირებით, დასასრულს გვინდა აღვნიშნოთ, რომ არ არსებობს სრულყოფილი ლექსიკონი, ლექსიკონი ყოველთვის ახლდება, იხვეწება და ივსება. ავტორთა ჯგუფი დიდი სიამოვნებით მიიღებს და გამოიყენებს შენიშვნებსა და რეკომენდაციებს დაინტერესებულ სპეციალისტებისაგან.

ლექსიკონის გამოყენების წესები

1. ტერმინები დალაგებულია ინგლისური ანბანის მიხედვით. დეფისით გაერთიანებული ორი ან მეტი სიტყვა ჩათვლილია ერთ სიტყვანაერთად.
2. ინგლისური ტერმინის შემდეგ მოცემული ქართული ეკვივალენტი ეხება სახელმწიფო მმართველობის დარგში გავრცელებულ ტერმინს და მის ასპექტებს, შემდეგ კი მოცემულია მომიჯნავე დარგების ტერმინები (პოლიტოლოგია, პოლიტიკა, კანონმდებლობა, მენეჯმენტი, კონფლიქტოლოგია, ჯანდაცვა, ეკონომიკა, საგადასახადო, სადაზღვევო საქმიანობა, დემოგრაფია, სტატისტიკა, და ა.შ.)
3. მიღებულია სასვენი ნიშნების შემდეგი სისტემა: ერთმანეთთან შინაარსით ახლოს მდგომი მნიშვნელობები გამოყოფილია მძიმით, უფრო განსხვავებული კი, წერტილმძიმით. ტერმინის მნიშვნელობა სხვა დარგისათვის გამოყოფილია არაბული რიცხვით.
4. ძირითადი ტერმინი სატერმინო ბუდეში შეცვლილია ტილდით (~).
5. შედგენილი ტერმინები და ტერმინოლოგიური წყვილები ანბანურ-ბუდობრივი სისტემითაა წარმოდგენილი. ამ სისტემის მიხედვით შედგენილი ტერმინი იწყება ძირითადი ტერმინის მიხედვით. მაგ. government office უნდა ვეძებოთ ბუდეში office.
6. ტერმინის ან ტერმინოლოგიური წყვილის განმარტებითი ნაწილი უშუალოდ მოსდევს ტერმინს.
7. ფრჩხილებში ( ) მოთავსებულია სიტყვები, რომლებიც უშუალო კავშირშია და ავსებს ტერმინის ან სიტყვის განმარტებას.
8. ვინაიდან ლექსიკონი მიეკუთვნება სპეციალურ ლექსიკონთა ჯგუფს, მთავარი ინგლისური სიტყვის განმსაზღვრელ სიტყვას არა აქვს მითითებული გრამატიკული კატეგორია

შემოკლებანი

AE - American English
ამერ. — ამერიკული
BE - British English
ბულ — ბუღალტერია
დაზღ. — დაზღვევა
დემ. — დემოგრაფია
იურ. — იურიდიული
ლათ. — ლათინური
ფინ. — ფინანსები
pl. — მრავლობითი
პოლიტ. — პოლიტიკა

BIBLIOGRAPHY

1. Donald J. Brecon " Managing Health Promotion Programs", 1997. An Aspen Publication
2. Lawrence F. Wolper "Health Care Administration" II edition. 1995. An Aspen Publication
3. William o. Cleverley "Essential of Health Care Finance" IV edition. 1997. An Aspen Publication
4. Oxford Dictionary of Politics. Ed. by Iain McLean, Oxford University Press, 1996
5. Oxford Dictionary of Business. Oxford University Press, 1996
6. Oxford Dictionary of Law. Ed. Elizabeth A. Martin, Oxford University Press, 1997
7. Oxford Dictionary of Idioms. Oxford University Press, 1997
8. Oxford Dictionary of Russian. Ed. by Marcus Wheeler and Boris Unbegaun, Oxford University Press, 1998
9. English Russian Dictionary. Ed. by Galperin I. R. Moscow, 1987
10. Webster Collegiate Dictionary
11. Longman Dictionary of English Language and Culture. Ed. director Della Summers, Longman Group. UK Limited, 1992
12. MacMillan Dictionary of Marketing and Advertising London,1987
13. English-Georgian Economic Dictionary. Ed. D. Basiashvili, Tbilisi, 1994
14. English-Georgian Universal Business Dictionary. Ed. Berulava R.G. and Berulava T.R. Tbilisi, 1997
15. Frederik, William C Business and Society: corporate strategy, public policy, ethics. McGrow, 1992
16. Richard T. Stillman "Public Administration, Concepts and Cases", Houghton Mifflen Company, 1996
17. James Q. Wilson "Bureaucracy. What Government Agencies Do and Why They Do It" A Division of Harper Collins Publishers Basic Books, 1989
18. Robert B. Denhardts "Public Administration. An Action Orientation", Wadsworth Publishing Company, 1995

19. Nicholas Henry "Public Administration and Public Affairs" Prentice Hall, Englewood Cliffs, 1995
20. Ferrel Heady " Public Administration. A Comparative Perspective", Marcel Dekker, 1991
21. R. Kent Weaver, Bert A. Rockman (editors) "Do Institutions Matter? Government Capabilities in the United States and Abroad.", The Brookongs Institution, 1993
22. James W. Fesler and Donald F. Fettl :The Politics of the Administration Processes", Chatham House Publishers, 1991
23. Dwight Waldo "The Administrative State: A Study of Political Theory of American Public Administration", NY Ronald Press, 1984
24. Frederic C. Mosher " Basic Literature of American Public Administration", NY St.Martin's Press, 1990
25. Brian R. Fry "Mastering Public Administration", NJ, Chatham House, 1989
26. Naomi Lynn and Aaron Wildavsky "Public Administration: The state of the discipline, Chatham NJ, Chatham House, 1990
27. E. Pendleton "Public Administration and the Public Interest", NY, Russel and Russel, 1936
28. David Truman "The Governmental Process", NY, Alfred A. Knopf, 1951
29. Herbert Simon "Public Administration" NY,Alfred A. Knopf, 1950

A

ab origine ლათ. სათავეებთან; დასაწყისიდან; წყაროდან

abandonment 1. დატოვება; უარყოფა; 2. დახურვა; დაკონსერვება; ~ of action სარჩელის უარყოფა; ~ of indemnity ანაზღაურების უარყოფა; ~ of property ქონების უარყოფა; ~ of suit სარჩელის უარყოფა

abandonment შეწყვეტა; უარის თქმა; ~ stage უარის სტადია; პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის დამამთავრებელი სტადია, როცა მოგების პოტენციალი აღწევს დონეს, რომლის დროსაც მენეჯმენტი იღებს გადაწყვეტილებას შეწყვიტოს პროდუქტის მარკეტინგი

abate 1. ფასდაკლება; დაკლება; დათმობა; 2. ანულირება

abatement ანულირება, შეწყვეტა; შემცირება; ~ of a nuisance არასანქციონირებული ქმედებების შეწყვეტა; სასამართლოს გადაწყვეტილება ისეთ ქმედებათა შეწყვეტის თაობაზე, რომლებიც არღვევენ საზოგადოებრივ წესრიგს ან ზარალს აყენებენ საზოგადოებას

abatement დათმობა; შემცირება; to make ~ დათმობა; შემცირება (ფასის); price ~ ფასის შემცირება; tax ~ გადასახადის განაკვეთის შემცირება

abbreviation შემოკლება, აბრევიატურა

ability 1. ნიჭი, ნიჭიერება; 2. უნარი, უნარიანობა; competitive ~ კონკურენტუნარიანობა; inventive ~ies გამოგონების (შემოქმედების) უნარი; managerial ~ies მართვის უნარი; organizing ~ies ორგანიზაციული უნარი; payment ~ გადახდისუნარიანობა; ~ to finance ფინანსირების უზრუნველყოფის უნარი; ~ to pay გადახდისუნარიანობა; ~ to pay basis გადახდისუნარიანობის შეფასების ბაზისი; ~ to pay principle გადასახადების ამოღება გადახდისუნარიანობის მიხედვით: მდიდრებისაგან მეტი, ღარიბებისაგან ნაკლები

abolish 1. მოსპობა; გაუქმება; მოშლა; 2. გაბათილება

abolition 1. შეცვლა; გაბათილება; ანულირება; 2. გაუქმება, მოშლა (კანონისა, ხელშეკრულებისა, საბუთისა)

aborigenes აბორიგენები, ქვეყნის ძირითადი მოსახლეობა

above par ფასი, ნომინალის ზევით, აქციის ან ობლიგაციის კოტირება, რომელიც აღემატება მის ნომინალურ ღირებულებას

above the line სარეკლამო ხარჯები

above-normal loss (ANL) დანახარჯები, რომლებიც აღემატება ნორმას

abreaction channels ნეგატიური რეაქციის შერბილების გზები

abridge 1. შემოკლება; დამოკლება; შემცირება; 2. შეზღუდვა; ჩამოჭრა; 3. უფლების ან პრივილეგიის ჩამორთმევა

abrogation 1. გაუქმება, მოშლა; 2. დარღვევა; გაწყვეტა

abrogation of agreement შეთანხმების გაუქმება

absence 1. გაცდენა, არდასწრება, არყოფნა; 2. არქონა; ნაკლებობა, უქმარობა უქონლობა, არარსებობა;; 3. გასვლა, წასვლა; ~ of demand მოთხოვნის არარსებობა; ~ of guilt ბრალეულობის არქონა; ~ of jurisdiction იურისდიქციის არ ქონა; თანამდებობის პირის მიერ იმ ძალაუფლების განხორციელება, რომელიც არ არის გათვალისწინე-

ბული მისი სტატუსით; ~ of liability პასუხისმგებლობის არარსებობა; ~ rate არყოფნის ხარისხი; დასწრების მაჩვენებელი, საერთო რაოდენობის გაცდენილი კაცდღის ფარდობა დროის გარკვეულ პერიოდში საერთო რაოდენობის გამომუშავებულ კაცდღესთან; in one's ~ დაუსწრებლად; premeditated ~ წინასწარგანზრახული არყოფნა

absentee 1. პირი, რომელიც არ ცხოვრობს მოცემულ ქვეყანაში ან ტერიტორიაზე, მაგრამ იღებს შემოსავალს საკუთრებიდან, რომელიც მას გააჩნია იმ ქვეყენაში; 2. პირი, რომელიც არ მონაწილეობდა აღწერაში ან გამოკითხვაში; 3. გამცდენი; არდამსწრე; არმყოფი

absenteeism სამუშაოზე არგამოცხადება, სამუშაოს გაცდენა

absolute აბსოლუტური; ~ advantage აბსოლუტური უპირატესობა; ერთი ქვეყნის ან სფეროს მეორის მიმართ უპირატესობა, რაც გამოიხატება ეკონომიკური მოღვაწეობის უფრო მაღალ ეფექტურობაში; ~ cost barriers აბსოლუტური ღირებულების ბარიერები; ~ frequency აბსოლუტური სიხშირე; მარკეტინგულ გამოკვლევებში განსაზღვრული კატეგორიის მონაცემთა კომპონენტების რაოდენობა; ~ poverty აბსოლუტური სიღატაკე; ~ sale უპირობო გაყიდვა

absoluteness of responsibility უპირობო პასუხისმგებლობა; კონცეფცია, რომლის თანახმადაც მენეჯერმა შეიძლება მოახდინოს უფლებამოსილებათა დელეგირება, მაგრამ იგი მაინც აგებს პასუხს თავისი ქვეშევრდომების ქმედებებზე

absolutism აბსოლუტიზმი, მკაცრი სამთავრობო წესი, რომლის მიხედვითაც ძალაუფლების განხორციელება ხდება ზევიდან ქვევით, ცენტრალური ავტორიტეტიდან მთავრობის ყველაზე დაბალი რგოლისაკენ (დიქტატურა)

absorb 1. აბსორბირება, შთანთქმა; 2. (საბუღალტრო აღრიცხვაში) ტრანსფერის საშუალებით ანგარიშის ან მისი ნაწილის შერწყმა სხვა ანგარიშთან, რის შედეგადაც პირველი ანგარიშის ინდივიდუალური მახასიათებლები იკარგება; 3. (ფინანსებში) ფინანსური ბროკერის მიერ შესაბამისი ნამდვილი ხარჯების გათვალისწინება ფასის ან სტანდარტული ღირებულების განსაზღვრის დროს

absorption აბსორბირება, შთანთქმა; costing აბსორბირებული ხარჯები; ~ point აბსორბციის წერტილი; როდესაც ფასიანი ქაღალდების ბაზარი უარყოფს შემდგომ შემოთავაზებას, რომელსაც არ ახლავს დათმობები ფასებში

abstinence concept კომპენსაციის პრინციპი

abstinent 1. ზომიერი; 1. თავშეკავებული

abstract 1. რეფერატი; 2. ამონაწერი; 3. აბსტრაქტული; ~ demand აბსტრაქტული მოთხოვნილება, როდესაც სოციალური საბაზრო კამპანია მიმართულია მხოლოდ იდეის გამარჯვებისაკენ; ~ from the registry ამონაწერი რეესტრიდან; ~ system აბსტრაქტული სისტემა, რომელსაც არ გააჩნია ფიზიკური მახასიათებლები და იდეებითა და კონცეფციებითაა შედგენილი

abstract რეზიუმე, კონსპექტი; ~ of title უძრავი ქონების ფლობის ისტორია

abundance სიუხვე, სიმრავლე, სიჭარბე

(მაგ. მუშახელისა, კაპიტალისა)

abuse 1. ბოროტად გამოყენება; 2. ბოროტმოქმედება; ~ of authority ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება; ~ of an invention გამოგონების ბოროტად გამოყენება; ~ of credit კრედიტის არამიზნობრივი გამოყენება; ~ of environment გარემოს დაბინძურება; ~ of monopoly მონოპოლიური მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება; ~ of office სამსახურეობრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოყენება; ~ of privileges პრივილეგიების ბოროტად გამოყენება; ~ of a right უფლების ბოროტად გამოყენება; ~ of taxation საგადასახადო დაბეგვრის ბოროტად გამოყენება

abusive შეურაცხმყოფელი

academics წმინდად აკადემიური სახის არგუმენტები, მსჯელობანი, კამათი

accelerating premium pay ფულადი პრემიის პროგრესული გადახდა

accelerator (model) აქსელერატორი (მოდელი); განსაზღვრავს კაპიტალდაბანდებების მოცულობის დამოკიდებულებას წარმოების მოცულობის ცვლილებაზე

accelerator აქსელერატორი; დამაჩქარებელი, მასტიმულირებელი ფაქტორი

acceptability მისაღებობა

acceptable მისაღები; ~ agreement მისაღები შეთანხმება

acceptance 1. აქცეპტი; 2. მიღება; 3. თანხმობა ფულადი და სატრანსპორტო დოკუმენტების გადახდაზე; act of ~ აქტი მიღების შესახებ; bank ~ საბანკო აქცეპტი; conditional ~ პირობითი აქცეპტი; partial ~ ნაწილობრივი აქცეპტი; positive ~ დადებითი აქცეპტი; preliminary ~ წინასწარი აქცეპტი; qualified ~ შეზღუდული აქცეპტი; silent ~ მდუმარე აქცეპტი; subsequent ~ მომდევნო აქცეპტი; unconditional ~ უპირობო აქცეპტი, უსიტყვო მიღება; ~ certificate მიღების აქტი; ~ for safe deposit მიღება შენახვისათვის; ~ into the UN გაერო-ში მიღება; ~ of a bill of exchange თამასუქის აქცეპტი; ~ of a bribe ქრთამის აღება; ~ of risk რისკზე წასვლა; ~ sampling ამორჩევითი კონტროლი მიღების დროს; ხარისხის შემოწმების კონტროლი, რომლის დროსაც მსხვილი პარტიის მიღება განპირობებულია პარტიის მცირე რაოდენობის ნიმუშების შემოწმების შედეგებით; ~ under condition მიღება პირობით

accepted 1. მიღებული; 2. აღიარებული

acceptive მისაღებად ვარგისი, მისაღები

access 1. დაშვება; 2. შესვლა, შეღწევა; 3. ამორჩევა, ამოკრება (მონაცემებისა); 4. მისაწვდომობა; ~ to farmland მიწის მიღების შესაძლებლობა; ~ to information ხელმისაწვდომობა ადმინისტრაციული ხელის-უფლების ინფორმაციაზე, დოკუმენტებსა და ჩანაწერებზე; ~ to markets გასაღების ბაზრებში შეღწევადობა; complete ~ სრული დაშვება; economic ~ გამოყენებისთვის ეკონომიურად ხელსაყრელი; free ~ თავისუფალი დაშვება; market ~ ბაზარზე დაშვება

accessibility ხელმისაწვდომობა (ფიზიკური); პაციენტის ხელმისაწვდომობა სამედიცინო მომსახურებაზე; იგულისხმება ინფრასტრუქტურის არსებობა, გზა, ტრანსპორტი, თვით სამედიცინო მომსახურების ამა თუ იმ სახეობის არსებობა; ~ of information ორგანიზაციის ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული ინფორმაციის მოპოვების ხარისხი

ლო-მატერიალურ ფასეულობათა მარაგის აღწერა, ს-მ. ფ. ინვენტარიზაცია; ~ loan სესხის ანგარიში; ~ management შეკვეთების შესრულების სამსახური; ~ number ანგარიშის ნომერი; ~ of disbursement ასიგნების ანგარიში; ~ outstanding 1. აუნაზღაურებელი ანგარიში; 2. დაუმთავრებელი ანგარისწორება; ~ payable კრედიტორთა ანგარიში (ბალანსში), კრედიტორული დავალიანების თანხა; ~ profit-and-loss მოგება-ზარალის ანგარიში; ~ property 1. უძრავი ქონების ანგარიში; 2. ძირითადი კაპიტალის ანგარიში; ~ reserve სარეზერვო ანგარიში; ~ resident რეზიდენტის ანგარიში; ~ rest-of-world სხვა ქვეყნების ანგარიში (ეროვნული სტატისტიკის სისტემაში); ~ simulated ფიქტიური ანგარიში; ~ subsidiary დამხმარე ანგარიში; ~s integrated national economics საერთო ეროვნული ეკონომიკური მაჩვენებლების ინტეგრირებული სისტემა; ~s social საზოგადოებრივი ანგარიში; appropriation ~ კაპიტალის ანგარიში; assets ~ აქტივის ანგარიში; balance sheet ~ ბალანსის მუხლი; bank ~ საბანკო ანგარიში; bilateral ~ ორმხრივი ანგარიში; bills ~ თამასუქის ანგარიში; blocked ~ შეჩერებული ანგარიში, ბლოკირებული ა., გაყინული ა.; bond ~ ობლიგაციის ანგარიში; budget ~ 1. საბიუჯეტო ანგარიში; 2. სამომხმარებლო კრედიტის ანგარიში; capital ~ კაპიტალის მოძრაობის ანგარიში (საგადასახადო ბალანსში); check ~ საკონტროლო ანგარიში; convertible ~ კონსოლიდირებული ანგარიში; current ~ მიმდინარე ანგარიში; domestic ~ შიგა ანგარიში; external ~ გარე ანგარიში; foreign ~ საგარეო ანგარიში; foreign exchange ~ სავალუტო ანგარიში; governmental ~ სახელმწიფო ანგარიში; investment ~ საინვესტიციო ანგარიში; public ~ სახელმწიფო დაწესებულების ანგარიში; securities ~ ფასიანი ქაღალდების ანგარიში; to balance an ~ ანგარიშთა დაბალანსება; to clean out an ~ ანგარიშიდან მთელი თანხის მოხსნა; to close an ~ ანგარიშის დახურვა; to credit an ~ ანგარიშის დაკრედიტება; to draw up an ~ ანგარიშის გამოწერა; to keep an ~ ბუღალტერიის წარმოება; to pay an ~ ანაზღაურება ანგარიშების მიხედვით; to set up an ~ ანგარიშის შემოწმება; to settle an ~ ანგარიშის გახსნა; to verify ~s ხარჯვის ანგარიში; to withdraw from an ~ ანგარიშიდან მოხსნა

accountability 1. პასუხისმგებლობა;. 2. ანგარიშვალდებულება; 3. აღრიცხვიანობა; ~ means ანგარიშვალდებულების საშუალებანი; ~ measures ანგარიშვალდებულების ზომები; instill ~ to the public ადამიანებისთვის პასუხისმგებლობის ჩანერგვა

accountable პასუხისმგებელი

accountant 1. ბალანსების ანალიზის ექსპერტი; 2. ბუხჰალტერი; certified public ~ აუდიტორი; chief ~ მთავარი ბუხჰალტერი

accounting 1. საბუღალტრო აღრიცხვა; 2. ანგარიშწარმოება; 3. შედეგების შეჯამება; ~ controls საბუღალტრო აღრიცხვის მართვა; ~ conventions საბუღალტრო აღრიცხვის საფუძვლები; ~ costs კალკულაცია; ~ cycle საანგარიშო პერიოდი; ~ information system საბუღალტრო საინფორმაციო სისტემა; ~ Principles Board (APB) საბუღალტრო აღრიც-

accession 1. მიღება (სამუშაოზე); 2. დაკავება (თანამდებობისა); 3. დაწინაურება

accessions დასაქმებულთა რიცხვის ზრდა (წარმოებაში)

accessory equipment დამატებითი მოწყობილობა, დამხმარე მ.

accident უბედური შემთხვევა; **compensable** ~ უბედური შემთხვევა ანაზღაურებით; ~ **insurance** უბედური შემთხვევის დაზღვევა; ~ **severity** უბედური შემთხვევის ხარისხი

accidental war შემთხვევითი ომი, შეიარაღებული კონფლიქტი წინასწარი განზრახვის გარეშე, რაიმე შეცდომის ან არასწორი ნაბიჯის გამო

acclamation ერთსულოვანი მოწონება (მაგ. პროექტისა)

accommodate 1. შეწყობა; შეგუება, მორგება; 2. კრედიტის გაცემა; 3. საცხოვრებლით უზრუნველყოფა

accommodating policy აკომოდაციური პოლიტიკა; ეკონომიკური პოლიტიკა, რომელიც მიმართულია ეკონომიკაში შოკის შედეგებისა და მისი გამანადგურებელი ძალის შესასუსტებლად

accommodation 1. თამასუქი; სესხის გაცემა; 2. შეგუება; 3. თავშესაფარი; 4. შეთანხმება; 5. მომსახურება; მომსახურების გაწევა; ~ **desk** მომსახურების განყოფილება; ~ **line** დაზღვევა შესწორებით; ~ **paper** საგარანტიო თამასუქი; ~ **party** გარანტიის მიმცემი მხარე

accomplishment მიღწევა; განხორციელება

accordance შესაბამისობა, შესატყვისობა; **in** ~ **with legislation** კანონმდებლობის შესაბამისად; **in** ~ **with your request** თქვენი თხოვნის შესაბამისად

account 1. ანგარიში (საბუღალტრო); 2. ანგარიშგება; 3. გაანგარიშება, გამოთვლა; ანგარიშსწორება; 4. ანგარიში, მოხსენება, შეტყობინება; 5. სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში; 6. *pl.* საქმის წიგნები; 7. ფინანსური ანგარიში; 8. საეურნალო ჩანაწერი; ~ **balance** ანგარიშის ბალანსი; ~ **classification** კლიენტთა ანგარიშების კლასიფიკაცია; ~ **current** მიმდინარე ანგარიში; ~ **debit** ანგარიში დებიტორული სალდოთი, აქტივის ანგარიში (ბალანსის); ~ **debtor** დებიტორის ანგარიში; ~ **depreciation adjustment** ძირითადი კაპიტალის ამორტიზაციის ანარიცხების ფონდის მარეგულირებელი ანგარიში; საამორტიზაციო რეზერვის მარეგულირებელი ანგარიში; ~ **depreciation reserve** ცვეთის ანარიცხების ანგარიში; ამორტიზაციის რეზერვის ანგარიში; ~ **due from customers** კლიენტთა დებიტორული დავალიანება ღია ანგარიშზე; ~ **exchange equalization** ვალუტის სტაბილიზაციის ფონდი; ~ **executive** საქმის მწარმოებელი; ~ **external** საგადასახადო ბალანსი; საგარეო ანგარიშსწორების ანგარიში; ~ **fancy** გაბერილი ანგარიში; ~ **final** 1. საბოლოო ანგარიში; 2. საბოლოო ანგარიშგება; ~ **fixed assets** ძირითადი (რეალური) კაპიტალის ანგარიში; ~ **government receipts and expenditure** სახელმწიფო შემოსავლებისა და გასავლების ანგარიში (საზოგადოებრივი სტატისტიკის ანგარიშებში); ~ **impersonal** ანგარიში, რომელიც არ ეკუთვნის რომელიმე კონკრეტულ პირს; ~ **interim** შუალედური ანგარიში; ~ **inventory reserve** მატერიალურ ფასეულობათა მარაგის ფასის გადახრის ანგარიში; ~ **inventory** სასაქონ-

ხვის პრინციპების საბჭო; ~ principles საბუღალტრო აღრიცხვის პრინციპები; ~ procedure საბუღალტრო აღრიცხვის მეთოდები; ~ process საბუღალტრო აღრიცხვის წარმოების პროცესი; ~ profit გათვალისწინებული მოგება; ~ system პროცედურები, რომლებიც აფიქსირებენ, ახარისხებენ და წარმოადგენენ ინფორმაციას ორგანიზაციის, ინდივიდების ან მთავრობის ფინანსებსა და ოპერაციებზე

accounts payable საკრედიტორო დავალიანება; ~ receivable დებიტორული დავალიანება; ~ receivable financing დაფინანსება საკრედიტორო დავალიანების ხარჯზე

accredit 1. აკრედიტება; აკრედიტივის გაცემა; 2. უფლებამოსილების მინიჭება; 3. ნდობა; მინდობა; 4. ხარისხის უზრუნველყოფა

accreditation აკრედიტება, რწმუნებით აღჭურვა

accredited აკრედიტებული; ოფიციალურად უფლებემინიჭებული; საზოგადოდ აღიარებული; ~ list აკრედიტებულ პირთა ჩამონათვალი

accretion account ანგარიში ზრდის შესახებ

accrual ნამატი ფულის რაოდენობა, რომელიც გადადებულია ხარჯების დასაფარავად, ხარჯების შეფასების საუკეთესო საშუალება

accruals დარიცხვა, ზრდა

accrue მომატება; ~d interest პროცენტების მომატება, გაზრდა; to ~ a right უფლების მოპოვება

accrued assets აქტივები გადახდაზე; ~ charges მოსაკრებლები გადახდაზე; ~ depreciation დაგროვილი ამორტიზაცია; ~ dividend დაგროვილი დივიდენდი; ~ expenses დარიცხული ხარჯები; ~ interest payable გადახდაზე დარიცხული პროცენტები; ~ interest receivable მიღებაზე დარიცხული პროცენტები; ~ liabilities შესრულების ვალდებულება

acculturation აკულტურაცია, პროცესი, როდესაც ერთი ადამიანი ან ადამიანთა მთელი ჯგუფი იღებს სხვა ჯგუფის კულტურულ ღირებულებებს (ასიმილაცია)

accumulated აკუმულირებული; ~ depreciation ცვეთის რეზერვი; ~ dividend აკუმულირებული დივიდენდი; ~ profit tax აკუმულირებული მოგების გადასახადი

accumulation 1. დაგროვება; აკუმულაცია; 2. გროვა, მასა; 3. ერთსა და იმავე ქონებაზე იურიდიული უფლებების დამთხვევა; 4. კაპიტალის დაგროვება გადაუხდელი დივიდენდების მიერთების გზით

accuracy სიზუსტე, სისწორე; უტყუარობა; maximum ~ მაქსიმალური სიზუსტე; possible ~ შესაძლო სიზუსტე; required ~ აუცილებელი სიზუსტე

accused განსასჯელი

achievement მიღწევა; economic ~s ეკონომიკური მიღწევები; latest ~s უახლესი მიღწევები; level of ~s მიღწევების დონე; ~ motive მიღწევათა მოტივი, სრულყოფილების მოცემული სტანდარტის მიღწევის სურვილი

acid-test ratio კრიტიკული შეფასების კოეფიციენტი (ლიკვიდურობის კოეფიციენტი)

acknowledg(e)ment აღიარება; დადასტურება; დადასტურებული ხელმოწერა; შეტყობინება მიღების შესახებ; direct ~ პირდაპირი დადასტურება; mutual ~ ურთიერთაღიარება; ~ of annexation ანექსიის აღიარება; ~ of

independence დამოუკიდებლობის აღიარება; ~ **with reserve** აღიარება პირობით

acme კულმინაციური წერტილი

acquiesce ჩუმად ან უხალისოდ დათანხმება (მაგ. ხელშეკრულებაზე)

acquirable მიღწევადი

acquire 1. ყიდვა; შეძენა; მიღება; 2. მიღწევა; 3. ფლობა

acquirement 1. შეძენა; (მაგ. ჩვევისა, გამოცდილებისა); დაუფლება (მაგ. ხელობისა); 2. ცოდნა; გამოცდილება; ჩვევა

acquisition ყიდვა, მიღება, შეძენა, მოპოვება; საერთო ტერმინი, რომელიც აღნიშნავს ერთი კომპანიის მეორეს მფლობელობაში გადასვლას; ~ **cost** შეძენის ხარჯები

acquit (of, from) განთავისუფლება (მაგ. გადასახადისაგან); მოხსნა (მაგ. ვალდებულებისა)

acquittance განთავისუფლება გადასახადისაგან

acre 1. აკრი; 2. *pl* მიწები

acronym აკრონიმი, აბრევიატურა

across the board ის, რაც ეხება ყველას ერთდროულად

across-the-board cuts ბიუჯეტის შეკვეცა, რომელიც ყველა პროგრამასა და დეპარტამენტს აკლებს ფონდების ფიქსირებულ რაოდენობას

act 1. საქმე; საქციელი; 2. აქტი, ქმედება; პროცესი; 3. კანონი; დადგენილება; გადაწყვეტილება; 4. აქტი, დოკუმენტი; **action in** ~ სარჩელი ხელშეკრულებიდან; **arbitral** ~ საარბიტრაჟო აქტი; **as per** ~ ხელშეკრულების თანახმად; **breach of** ~ ხელშეკრულების დარღვევა; **civil law** ~ სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულება; **collective** ~ კოლექტიური აქტი; **constitutional** ~ საკონსტიტუციო აქტი; **diplomatic** ~ დიპლომატიური აქტი; **evidentiary** ~ დამამტკიცებელი აქტი; **extra-judicial** ~ სასამართლოს გარეშე აქტი; **formal** ~ ფორმალური აქტი; **government** ~ მთავრობის დადგენილება; **illegal** ~ უკანონო აქტი, უკანონო ხელშეკრულება; **individual** ~ ინდივიდუალური აქტი; **internal government** ~ შიგასახელმწიფოებრივი აქტი; **juridical** ~ იურიდიული ქმედება; **lawful** ~ მართლზომიერი ქმედება; **legal** ~ სამართლებრივი აქტი; **legislative** ~ საკანონმდებლო აქტი; **multilateral** ~ მრავალმხრივი აქტი; **normative** ~ ნორმატიული აქტი; **obligatory** ~ სავალდებულლო აქტი; **official** ~ ოფიციალური აქტი; **optional** ~ ფაკულტატიური აქტი; **preliminary** ~**s** წინასწარი ქმედებები; **procedural** ~ პროცესუალური აქტი; **separate** ~ ცალკეული კანონი; **supplementary** ~ დამატებითი აქტი; **to** ~ მოქმედება; **to be bound by** ~ ხელშეკრულებით დაკავშირებული; **to breach an** ~ ხელშეკრულების დარღვევა; **to draw up an** ~ ხელშეკრულების გაფორმება; **to extend an** ~ ხელშეკრულების გაგრძელება; **to perform under an** ~ ხელშეკრულების შესრულება; **to sign an** ~ ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა; **uncompleted executory** ~ დაუმთავრებელი ხელშეკრულება; **under** ~ ხელშეკრულებით; **unilateral** ~ ცალმხრივი აქტი, ცალმხრივი ქმედება; ~ **in the line of duty** სამსახურებრივი აქტი; ~ **of a civil nature** სამოქალაქო მდგომარეობის აქტი; ~ **of jurisdiction** იურისდიქციის აქტი; ~ **of parliament** საპარლამენტო აქტი; ~ **of state** სახელმწიფოებრივი

აქტი

acting under dictation კარნახით მოქმედება, როდესაც სტატუსით გარკვეული გადაწყვეტილებების მიღების უფლებამოსილი პირი ან ადამიანთა ჯგუფი მოქმედებს სხვა ჯგუფის მითითებებითა და კარნახით

action 1. ოპერაცია; მოქმედება; 2. გადაწყვეტილება; დასკვნა; 4. ქმედება, სახელმწიფოს მიერ გადადგმული კონკრეტული ნაბიჯი მოცემულ სიტუაციაში; 3. მენეჯმენტი: ქმედება; ~ in act სარჩელი ხელშეკრულებიდან; ~-centered leadership მოქმედებაზე დაფუძნებული ლიდერობა

active 1. აქტიური; 2. ეფექტური; 3. ენერგიული; გაცხოველებული; 4. ზეგავლენა; ზემოქმედება; ქმედება, სახელმწიფოს მიერ გადადგმული კონკრეტული ნაბიჯი მოცემულ სიტუაციაში; 5. ეკონომიურად აქტიური (მოსახლეობის შესახებ); ~ account აქტიური ანგარიში; ~ investor აქტიური ინვესტორი; კაპიტალის ინვესტირების გარდა ამუშავებს, წარმართავს ან ხელმძღვანელობს პროექტს; ~ learning თრენინგის ტექნიკა, რომლის მიხედვითაც მსმენელებს სამთავრობო ორგანიზაციებსა და დეპარტამენტებში სრული დატვირთვით მუშაობის უფლება ეძლევათ; ~ market აქტიური ბაზარი; მრავალრიცხოვანი სავაჭრო ოპერაცია ფასიანი ქაღალდებით; ~ money აქტიური ფულადი საშუალებები; ~ plan მოქმედების გეგმა; მიზნების მისაღწევად საჭირო სპეციფიკური საფეხურების ჩამონათვალი, სადაც მოქმედების გეგმას თან ახლავს განრიგი თითოეული საფეხურისათვის; ~ trade balance აქტიური სავაჭრო ბალანსი

activism აგიტაცია

activity 1. მოქმედება, ქმედება; 2. მოღვაწეობა; ~ charge საბანკო ოპერაციების წარმოების მოსაკრებელი; creative ~ შემოქმედებითი მოღვაწეობა; diversified ~ მრავალმხრივი მოღვაწეობა; econmic ~ ეკონომიკური მოღვაწეობა; external economic ~ გარეეკონომიკური მოღვაწეობა; financial ~ ფინანსური მოღვაწეობა; practical ~ პრაქტიკული მოღვაწეობა; primary ~ ძირითადი საქმიანობა; resumption of ~ ქმედების განახლება; to coordinate ~ ქმედების კოორდინირება; to direct ~s ქმედებათა წარმართვა; to discuss ~ მოღვაწეობის განხილვა; to expand ~ მოღვაწეობის გაფართოება; to increase ~ მოღვაწეობის გააქტიურება; to suspend ~ მოღვაწეობის შეჩერება; trade ~ სავაჭრო მოღვაწეობა; vigorous ~ აქტიური მოღვაწეობა

actor აქტიორი, მოქმედი პირი

actual 1. ფაქტობრივი; ნამდვილი; მოქმედი; 2. თანამედროვე; აქტუალური; ~ cash value რეალური ნაღდი ღირებულება; ~ costing რეალური ხარჯები; ~ investment რეალური ინვესტიციები; ~ normal system რეალურ დანახარჯებზე დაფუძნებული ნორმირების სისტემა; ~ total loss რეალური ზარალის საერთო ჯამი; ~ valuation რეალური შეფასება

actuals არსებული საქონელი; შეიძლება დაუყოვნებლივ იქნეს შეძენილი და შემდგომ გაყიდული

actuarial აქტუარიალი; დაზღვევის მეთოდების შესწავლა, ალბათობის ჩათვლით, გამოიყენება იმ პროცესების უზრუნველსაყოფად, რომლებიც მოიცავენ რისკის შეფასებას,

ამ რისკთან დაკავშირებულ ადექვატური დახმარების გაცემასა და დახმარების გაცემის უზრუნველყოფას მომავალში; ~ actuarial equivalent სააღრიცხვო ეკვივალენტი; ~ assumptions 1. აქტუარიალური დაშვება, გამოიყენება აქტუარი გეგმის მოსალოდნელი ხარჯებისა და მოგების დასაანგარიშებლად; 2. სტატისტიკური დაშვებები, რომლებსაც სტატისტიკოსი იყენებს გეგმის მოსალოდნელი ფასებისა და შემოსავლების გამოთვლისას; ~ reserve retirement system სტატიკურად დასაბუთებულ რეზერვზე დაფუძნებული საპენსიო სისტემა

actuary აქტუარი; დაზღვევის სფეროში სპეციალიზირებული პიროვნება, რომელიც განსაზღვრავს პოლიტიკის ხარისხს, რეზერვებსა და დივიდენდებს, აწარმოებს სტატისტიკურ კვლევას

acute care 1. სამედიცინო დახმარება მწვავე შემთხვევაში; 2. ხანმოკლე ინტენსიური მკურნალობა, რომელიც საზოგადოდ დაკავშირებულია ჰოსპიტალიზაციასთან; 3. ხანმოკლე დახმარება და მკურნალობა საავადმყოფოს გადაუდებელი დახმარების განყოფილებაში

acyclical აციკლური; თავისუფლად ცვალებადი, რომელიც არ შეესაბამება ეკონომიკურ ცვლილებებს

ad hoc *ლათ.* მხოლოდ ამ შემთხვევაში, ამ მიზნით, სპეციალური; ~committee სპეციალური კომიტეტი; სამუშაო ჯგუფი, შექმნილი სპეციფიური დავალების შესასრულებლად

ad idem იმავე შედეგით

ad litem *ლათ.* სასამართლო პროცესისათვის, სასამართლო პროცესის მსვლელობის დროით

ad referendum *ლათ.* გადაწყვეტილებით

ad valorem *ლათ.* შეფასების თანახმად

adaptable 1. ადვილად შემგუებელი; 2. ცვლილებას შემგუებელი

adaptation 1. ადაპტაცია; შეგუება; შეწყობა; 2. დანერგვა (ახალი ტექნიკისა); 3. გაუმჯობესება, სრულყოფა (ნაწარმისა); ~model ადაპტაციის მოდელი, გარემოს გავლენა ორგანიზაციებზე; ~ of product პროდუქტის ადაპტაცია; ~ supply to demand მოთხოვნა-მიწოდების შესაბამისობაში მოყვანა

adapted ადაპტირებული, შეგუებული; ვარგისი

adaptive ადაპტიური; შემგუებლური; ~ management ადაპტიური მენეჯმენტი; ~ model შემგუებლური მოდელი, სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის პასუხი საერთაშორისო გარემოს მოთხოვნებსა და გავლენაზე

adaptiveness ადაპტაციის უნარი; შემგუებლობა,

addback method უკუდაჯამების მეთოდი

added value დამატებული ღირებულება; ~value tax იხ. value-added tax

addendum „რაღაც დამატებული" (ლათ.); დამატება, დანართი შეთანხმებაზე, კონტრაქტზე ან წერილობით განცხადებაზე; in the form of ~ დამატების სახით

addiction 1. მიდრეკილება; ცუდი თვისება; 2. ნარკომანია

addition 1. დამატება; 2. შემოერთება, შეერთება, მიერთება

additional insured დამატებითი დამზღვევი

address 1. მისამართი; 2. მიმართვა

addressee ადრესატი

addressing company სამისამართო

სიების მიმწოდებელი ფირმა

addressor ადრესატი, გამგზავნი

adequacy 1. შესაბამისობა, ადეკვატურობა; 2. კომპეტენტურობა; ~ of consumer choice სამომხმარებლო შერჩევის ადეკვატურობა

adequate 1. ადეკვატური; ტოლი; 2. სრულიად შესაბამისი; 3. კომპეტენტური

adherence ზედმიწევნითი სიზუსტით შესრულება (მაგ. წესების, კანონების)

adherent მომხრე; ~ of neutrality ნეიტრალიტეტის მომხრე

adhocracy დროებითი ორგანიზაცია, რომელიც არსებობს გარკვეული მიზნის ან მიზანთა ჯგუფის მისაღწევად და იშლება მიზნის მიღწევის შემთხვევაში

adjacent მომიჯნავე, მოსაზღვრე

adjournment დათხოვნა; გადადება; პარლამენტის სხდომათა დროებით შეწყვეტა-შეჩერება განსაზღვრული დროით

adjudication 1. სასამართლოს ან სამედიატორო სასამართლოს გზით კამათის გადაწყვეტა; 2. სასამართლო გადაწყვეტილება; სასჯელი; 3. მისჯა

adjunct account მიერთებული ანგარიში

adjust 1. შეგუება; შეთანხმება; შესაბამისობაში მოყვანა; 2. გასწორება; 3. რეგულირება, წესრიგში მოყვანა; 4. მორგება; to ~ ფასის შემცირება; ~ supply to a current demand მიწოდების მოთხოვნასთან შესაბამისობაში მოყვანა; ~ to a common basis ერთიან ბაზისზე დაყვანა; ~ to common prices გასწორება მიმდინარე ფასების შესაბამისად; ~ upwards გაზრდა, მომატება (ფასისა)

adjustable მორგებადი; რეგულირებადი; თვითრეგულირბადი; ~ peg რეგულირებადი ფიქსაცია; ~ gross income კორექტირებული მთლიანი შემოსავალი; ~ entries მაკორექტირებელი ანგარიშები

adjusted კორექტირებული, რეგულირებული; ~ average per capita cost (AAPPCC) დაგენილი საშუალო; ~ community rate (ACR) დადგენილი საზოგადოებრივი ტარიფი, ფასი, ნორმა; per capita (კაპიტაციური) ფასი; ჯანდაცვის ფინანსური ადმინისტრაციის მიერ Medicare-ს რეციპიენტების ჯანდაცვის ღირებულების გამოთვლის საუკეთესო მახასიათებელი (მომსახურეობისთვის გადახდის (fee-for-service) საფუძველზე) მოცემულ არეალში

adjuster 1. მარეგულირებელი პირი; შემგუებელი; 2. ხელშემწყობი; შესაბამისობაში მომყვანი

adjustment 1. შეგუება (ეკონომიკური); შეგუებადი რეაქცია; თანაფარდობის დადგენა; შესაბამისობაში მოყვანა; გამოსწორება; დადგენა; კორექტირება; კომპენსაცია; 2. რეგულირება, გათანაბრება; 3. მორგება (ანგარიშისა); ~ between demand and supply მოთხოვნა-მიწოდების თანაფარდობის დადგენა; ~ board შრომითი კამათის გადაწრის კომისია; ~ bond მაკორექტირებელი ობლიგაციები; ~ in labor skills პროფესიული სტრუქტურის რეგულირება; ~ of wage rates მუშათა კვალიფიციური შემადგენლობის ცვლა მოთხოვნის შესაბამისად; ~ of account ანგარიშის შესწორება; ~ of flows of savings and investment თანაფარდობის დადგენა დაგროვებასა და ინვესტიციებს შორის; ~ preferred securities მაკომპენსირებელი პრიორიტეტული ფასიანი ქაღალდები; cost of

living ~ ხელფასის განაკვეთის ცვლილება; cost-prices-output ~ შესწორება (ხელფასზე) სასიცოცხლო მინიმუმის თანახმად; exchange-rate ~ ვალუტის კურსის რეგულირება; interest rate ~ პროცენტის ნორმის რეგულირება; inventory valuation ~ სასაქონლო-მატერიალური ღირებულების გადაფასების შესწორება; par value ~ სავალუტო პარიტეტის გარდაქმნა; price ~ ფასების კორექტირება

admass მას მედიის სისტემატური გამოყენება საკუთარი მიზნებისათვის.

administered price მართვადი ფასი

administrate 1. მართვა (სახელმწიფო დონეზე); ხელმძღვანელობა; 2. სამეურნეო საქმიანობის გაძღოლა

administrated ადმინისტრაციული

administration 1. საქმეთა მართვა; 2. მართვა სახელმწიფო დონეზე; 3. ადმინისტრაცია; 4. სამეურნეო საქმიანობის ხელმძღვანელობა 5. *ამერ.* მთავრობა; 6. სამინისტრო; უწყება; 7. ადმინისტრირება; ორგანიზაციული მიზნების მისაღწევი მოქმედებანი. 8. დახმარების აღმოჩენა; მომარაგება; განაწილება; ~ of international development საერთაშორისო განვითარების ადმინისტრირება; ~ pro tempore დროებითი ადმინისტრაცია; bureaucratic ~ ბიუროკრატიული ადმინისტრირება; business ~ სამმართველო, რომელიც დასაქმებულია კერძო საწარმოების და კომპანიების მართვით; central ~ ცენტრალური ადმინისტრაცია; civil ~ სამოქალაქო ადმინისტრაცია; Civil Aeronautics ~ სამოქალაქო ავიაციის სამმართველო (აშშ); Defense Transformation ~ სამხედრო გადაზიდვების სამმართველო; Economic Cooperation ~ რეგიონული ეკონომიკის განვითარების სამმართველო (აშშ); Energy Research and Development ~ ენერგეტიკული კვლევისა და განვითარების სამმართველო (აშშ); fiscal ~ საგადასახადო უწყება, საგადასახადო სამმართველო; Foreign Operations ~ საზღვარგარეთის ოპერაციების სამმართველო; international ~ საერთაშორისო ადმინისტრაცია; local ~ ადგილობრივი მმართველობა; military ~ სამხედრო მმართველობა; minicipal ~ ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები; National Aeronautics and Space ~ აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის კვლევის ეროვნული სამმართველო; patent ~ საპატენტო უწყება; penal ~ საპატიმროს ადმინისტრაცია; personnel ~ კადრების სამმართველო; ports ~ პორტების ადმინისტრაცია; postal ~ საფოსტო ადმინისტრაცია; price ~ ფასების რეგულირება; public ~ 1. სახელმწიფო დონის სამმართველო; 2. სახელმწიფო სექტორისა და სახელმწიფო ორგანოების მართვის სფერო; railway ~ სარკინიგზო უწყება; Small Business ~ წვრილ მეწარმეთა ინტერესების დაცვის სამმართველო; tax ~ საგადასახადო უწყება; სამთავრობო დაწესებულება, რომელიც აწარმოებს გადასახადების ამოღებას

administrative ადმინისტრაციული, მმართველი, ხელმძღვანელი; ~ accounting ადმინისტრაციული საბუღალტრო აღრიცხვა; ~ action ადმინისტრაციული ქმედება; ~ by contract მმართვა კონტრაქტით მენეჯმენტის სტილი და კონტროლის ტექნიკა, რომელიც ადგენს შედეგიანობის მინიმალურ დონეს; ~ component ადმინისტრაციული კომ-

პონენტი, ორგანიზაციის პერსონალი, რომელიც ჩართულია ადმინისტრაციის მხარდამჭერ ქმედებებში; ~ control ადმინისტრაციული მართვა; ~ cost ადმინისტრაციული ხარჯები დაკავშირებული დაზღვევის მარკეტინგთან, სამედიცინო განთავსებასთან, აგენტების კომისიებთან, პრემიების შეგროვებასთან, მოთხოვნათა დაზღვევის სარგებელთან, ხარისხის დამტკიცების პროგრამებთან და რისკის მართვასთან; ~ courts ადმინისტრაციული სასამართლოები; ~ dacentralization ადმინისტრაციული დეცენტრალიზაცია; ~ discretion ადმინისტრაციული თვალთახედვა, მართვის ძირითადი პრინციპი, რომელიც ეხება ადმინისტრაციული კანონის სხვადასხვა მუხლს; ~ due process ტერმინი, ეხება იმ ადმინისტრაციული კანონის გარკვეულ მუხლებს, რომელთა თანახმად ხელისუფლების ორგანოების ადმინისტრაციული პროცედურები, კერძო პირებთან მიმართებაში უნდა დაეფუძნოს წერილობით მითითებებს, რომლებიც უზრუნველყოფს ინდივიდუალური უფლებების დაცვას და ხელს უშლის ბიუროკრატიული ძალაუფლების არაადეკვატურ გამოყენებას; ~ ethics ადმინისტრაციული ეთიკა, საჯარო ორგანიზაციების მოქმედების პრინციპები და სტანდრტები; ~ expenses ადმინისტრაციული ხარჯები; ~ institutions ადმინისტრაციული ინსტიტუტები; ხელისუფლების ინსტიტუტები, რომლებიც ზოგადი, პროგნოზირებადი და რაციონალურია და გააჩნიათ ძალაუფლება ადმინისტრაციული მიზნების მისაღწევად; ~ law ადმინისტრაციული კანონი; ~ man ადმინისტრაციული ადამიანი, ~ morality ადმინისტრაციული მორალი, რელიგიური, პოლიტიკური ან სოციალური შეხედულებების გამოყენება იმ კრიტერიუმების შესაქმნელად, რომელთა მიხედვით შეიძლება სახელმწიფო მართვის ხარისხის შეფასება. ჩვეულებრივ, კრიტერიუმებად იყენებენ გულახდილობას, პასუხისმგებლობას, ეფექტურობას, შედეგიანობას, კომპეტენტურობას, სოციალურ თანასწორობასა და დემოკრატიული პროცედურებისადმი ერთგულებას; ~ officer ადმინისტრაციული მუშაკი; ~ Platonism ადმინისტრაციული პლატონიზმი; მიმდინარეობა, რომელიც თვლის, რომ სახელმწიფო მოხელეებმა მაღალი ეთიკური ფასეულობები უნდა გამოიყენონ ბიუროკრატიულ ძალაუფლებაზე კონტროლის საზომად; ~ process ადმინისტრაციული პროცესი, გზა, რომლითაც ხელისუფლება ასრულებს ამოცანებს, იღებს გადაწყვეტილებებს და ასრულებს მათ; ~ reorganization მმართველობის რეორგანიზება; ~ responsiveness ადმინისტრაციული გულისხმიერება, საჯარო მოხელეთა უნარი გაგებით მოეკიდონ როგორც პოლიტიკური ინსტიტუტების ისე საზოგადოების მოთხოვნებს; ~ services ადმინისტრაციული მომსახურება; კონტრაქტი, რომლის მეშვეობითაც კომპანია უზრუნველყოფს დამქირავებელთა ადმინისტრაციულ მომსახურებას; ~ Services Only (ASO) მხოლოდ ადმინისტრაციული მომსახურებანი; კონტრაქტი სადაზღვევო კომპანიასა და საკუთარი ფონდის მქონე გეგმას შორის, სადაც სადაზღვევო კომპანია

წარმოადგენს მხოლოდ ადმინისტრაციულ მომსახურებებს და თავზე არ იღებს რისკს. მომსახურებები მოიცავს ისეთ ჩვეულებრივ მოთხოვნათა წარმართვას, როგორიცაა სტატისტიკური ანალიზი, უტილიზაციის განხილვა და ა. შ; ~ Services Organization (ASO) ადმინისტაციული მომსახურების ორგანიზაცია; თვითჩამოყალიბებული ორგანიზაცია, რომელიც მართავს პენსიების კომპლექსს დაქირავებულთა ჯგუფისათვის. ორგანიზაციაში წარმოდგენილი დიდი მასშტაბის დამქირავებელი ურთიერთობაშია მესამე მხარესთან, რომელიც უზრუნველყოფს სხვადასხვა სახის მომსახურებას, როგორიცაა საჩივრების დამუშავება და ურთიერთობა დაქირავებულებთან. ეს მესამე მხარე შეიძლება იყოს სპეციფიურობის კომპანია ჩამოყალიბებული (ASO) საქმიანობის საწარმოებლად; ~ state ადმინისტრაციული სახელმწიფო, პოლიტიკური სისტემა, სადაც მთავრობა დომინირებს პოლიტიკურ პროცესებზე ბიუროკრატიული სტრუქტურების საშუალებით; ~ unit ადმინისტრაციული ერთეული; ~ task ადმინისტრაციული დავალება, პიროვნების ქმედება, რომელიც მიმართულია საკუთარი პასუხისმგებლობის საკონტროლოდ; ~ technology ადმინისტრაციული ტექნოლოგია, გამოყენებული მენეჯერთა მიერ ადმინისტრაციული ფუნქციების აღსრულების დროს; ~ theory ადმინისტრაციული თეორია; მცდელობა კონცეპტუალურად ჩამოყალიბდეს სახელმწიფო მმართველობის რაობა, მისი გაუმჯობესებისა და ხელისუფლების მიზნების მისაღწევი გზები; ~ responsiveness ადმინისტრაციული გულისხმიერება; by ~ means ადმინისტრაციული წესით; ecological approach to ~ theory ადმინისტრაციული თეორიისადმი ეკოლოგიური მიდგომა; Herbert Simon-ის მიერ შემოთავაზებული ტერმინი, რომელიც აღწერს ოპტიმალურის ნაცვლად დამაკმაყოფილებელ დონეზე მოქმედ მენეჯერს

administrator 1. ადმინისტრატორი, მმართველი ხელმძღვანელი, უფროსი, დირექტორ-განმკარგულებელი; 2. მეურნეობის მმართველი; ზედამხედველობა

admissibility მისაღებობა

admissible დასაშვები, მისაღები

admission 1. დაშვება, შესვლა; 2. აღიარება; 3. დაშვება, ვარაუდი; ~ certification დაშვების სერტიფიკატი; უტილიზაციის სარევიზიო პროგრამა, რომელიც განიხილავს საავადმყოფოში მიღების აუცილებლობას. სერტიფიკატის მიღება შეიძლება საავადმყოფოში მოთავსებამდე ან ძალიან მოკლე პერიოდში საავადმყოფოში მოთავსების შემდეგ. პაციენტის საავადმყოფოში ყოფნის ხანგრძლივობა გარკვეული დიაგნოსტირებული პრობლემის საფუძველზე ჩვეულებრივ დგინდება მიღების დროს სერტიფიკატის განსაზღვრული პროგრამით, სერტიფიცირება ხდება საავადმყოფოში მოთავსებამდე; ~ of guilt ბრალეულობის აღიარება; ~ of liability პასუხისმგებლობის აღიარება; ~s review საავადმყოფოში მოთავსების განხილვა; პაციენტის საავადმყოფოში მოთავსების სამედიცინო აუცილებლობის განხილვა, რომლის შედეგნაც ხდება ავადმყოფის მიღების მომენტში ან ძალიან მოკლე პერიოდში მისი

საავადმყოფოში მოთავსებიდან; ~ temporaire დროებითი იმპორტი; act of ~ აღიარების აქტი; extralegal ~ სასამართლოსგარეშე აღიარება; qualified ~ საკვალიფიკაციო აღიარება; voluntary ~ ნებაყოფლობითი აღიარება

admittance დაშვება; ~ to membership წევრად მიღება

admonition ხელმძღვანელის დისციპლინარული შეგონება, შენიშ-ვნა, რჩევა, გაფრთხილება ან საყვედური თანამშრომლის მიმართ რასაც შეიძლება მოჰყვეს დასჯა ან სანქციები

adopt 1. მიღება; ათვისება; 2. გადაღება (გამოცდილებისა); გადმოღება (მეთოდისა); 3. სესხება (მაგ. სიტყვისა)

adulterate გაყალბება; ფალსიფიცირება; to ~ coinage ყალბი ფულის კეთება

advance 1. (საბანკო საქმე) სესხი; 2. ავანსი, ავანსირება; 3. (ეკონომიკა) ფასნამატი; ფასის ან ღირებულების ზრდა; 4. (ფინანსები) გადახდა ვადაზე ადრე; 5. წინსვლა; წინგასწრება; 6. პროგრესი; წარმატება; გაუმჯობესება სრულყოფა; ~ bill საავანსო ანგარიში; ~ commitment საავანსო ვალდებულება; ~ dating ავანსის გადახდის ვადის გაგრძელება; ~ in guarantee საგარანტიო ავანსი; ~ of funds ფონდების ავანსი; ~ on expenses ავანსი ხარჯებზე; ~ on wages ავანსი; ~ refunding ავანსის ხელმეორე ფინანსირება; ~ subject to refund დასაბრუნებელი ავანსი; bank ~ საბანკო სესხი; cash ~ ფულადი ავანსი; import ~ საიმპორტო ავანსი; in ~ წინასწარ, გადაზე ადრე; monthly ~s on account ყოველთვიური ნაწილობრივი ანაზღაურებები; reimbursable ~ ანაზღაურებადი ავანსი; to grant an ~ ავანსის მიცემა; to transfer an ~ ავანსის გადარიცხვა

advantage 1. უპირატესობა; 2. სარგებელი, ხეირი, გამორჩენა; 3. ხელსაყრელი მდგომარეობა ან გარემოება; equal ~ თანაბარი სარგებელი; financial ~ ფინანსური სარგებელი; general ~ საერთო სარგებელი; on the basis of mutual ~ ურთიერთსარგებლიანობის საფუძ-ველზე; personal ~ პირადი სარგებელი; principle of equal ~ თანაბარი გამორჩენის პრინციპი; to recognize the ~ სარგებლის აღიარება; to take ~ of სარგებლით გამოყენება; ~s-disadvantages outline მიზნის ან თეზისის მთავარი მომენტების გამორჩევა მისი უპირატესობებისა და ნაკლოვანი მხარეების მიხედვით

adventure ავანტიურა; რისკი

adversarial წინააღმდეგობრივი; ~ nature წინააღმდეგობრივი ხასიათი, ბუნება; ~ relationship მეტოქეობრივი ურთიერთდამო-კიდებულება

adverse action სანქცია; თანამდებობიდან დროებითი გადაყენება, დროებითი დაქვეითება ან სამუშაოდან გათავისუფლება, რომლებიც შტატების შემცირებასთან არ არის დაკავშირებული; ~ selection არასასურველი შერჩევა

adverse selection დისპროპორციული შერჩევა; ჯგუფურ ან ინდივიდუალურ პროგრამებში შერყეული ჯანმრთელობის მქონე პირთა მიღება დისპროპორციული წესით, მცირე დაქვითვიან პროექტებში

advertise რეკლამირება; განცხადების მოთავსება

advertisement (ad) სარეკლამო განცხადება

advertising 1. რეკლამა; რეკლამირება;

~ allowance რეკლამაზე ფასდაკლება; ~ campaign სარეკლამო კამპანია; ~ leverage საზოგადოებრივ აზრზე ზეწოლა; ~ media რეკლამის განთავსებისათვის გამოყენებული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები; consumer ~ სამომხმარებლო რეკლამა; follow-up ~ განმეორებითი რეკლამა;

advice 1. რჩევა; 2. კონსულტაცია; 3. შეტყობინება; ინფორმაცია; 4. აზრი; განსჯა

advisability მიზანშეწონილობა

advise 1. შეტყობინება; უწყება; 2. რჩევის მიცემა; რ. მიღება; კონსულტაცია

advisor მრჩეველი, კონსულტანტი, რეფერენტი; economic ~ ეკონომიკური მრჩეველი; financial ~ ფინანსური მრჩეველი; general ~ გენერალური მრჩეველი; legal ~ იურიდიული მრჩეველი; military ~ სამხედრო მრჩეველი; technical ~ ტექნიკური მრჩეველი; trade ~ სავაჭრო მრჩეველი

advocacy პროპაგანდა; დაცვა (იდეისა)

advocate 1. ადვოკატი, დამცველი; 2. ქომაგი, მოსარჩლე; მომხრე (შეხედულებებისა, აზრებისა)

affair საქმე, საქმიანობა; current ~s მიმდინარე საქმეები; domestic ~s შინაგანი საქმეები; financial ~s ფინანსური საქმეები; state of ~s საქმეთა ვითარება; to look into the ~ საქმის განხილვა; to put ~s in order საქმეების მოწესრიგება; to settle an ~ საქმის მოგვარება

affiant მოწმე, რომელიც ფიცით ადასტურებს საკუთარ წერილობით ჩვენებებს

affidavit წერილობითი ჩვენებები, წ. მოწმობა

affiliate 1. კოლეგა; კომპანიონი; მონაწილე; 2. ფილიალი; 3. გამოვლენა; 4. წარმომავლობისა და კავშირების დადგენა

affiliation 1. მიერთება; წევრად ან ქვედანაყოფად მიღება; კომპანიის კონტროლქვეშ გადასვლა; 2. წევრობა; 3. შვილად აყვანა; 4. კვალდაკვალ მიყოლა სათავეებთან; კავშირის დადგენა; ~ motive მიკუთვნების მოტივი; McClelland-ის მიერ შემოტანილი ტერმინი, რომელიც აღწერს ადამიანებში არსებულ სოციალური კავშირების, სოციალუ-რი ურთიერთქმედებისა და მეგობრო-ბის მოთხოვნას; ~ needs გაერთიანების მოთხოვნილება; ადამიანის სურვილი, მიეკუთვნოს ჯგუფს და აღიარებული იყოს მისი წევრების მიერ

affirmation 1. განცხადება; რწმუნება, მტკიცება; 2. დადასტურება

affirmative action 1. დადებთი ქმედება; დამსაქმებლის მიერ დანერგილი პროგრამა, რომელიც მოიცავს სპეციფიურ საფეხურებს უმცირესობათა წარმომადგენლობის გასაზრდელად სამუშაო ადგილზე; პოზიტიური ქმედებანი სამსახურეობრივი დისკრიმინაციის საწინააღმდეგოდ დასაქმების ყველა სფეროში; 2. დადებითი ქმედება, ხელმძღვანელის ღონისძიებანი თანამშრომლის დაქირავების, სამუშაოს შეცვლისა და სერვისზე ორიენტირებული სხვა ქმედებისას, რომელიც მიმართულია სამუშაოზე დისკრიმინაციის აღმოფხვრისა და თითოეული თანამშრომლის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველსაყოფად; 3. პოლიტიკა, რომელიც ტარდება წარსულში დაშვებული იმ შეცდომების გამოსასწორებლად, რომლებიც გამომდინარეობდა რასობრივი, სქესობრივი ან ნებისმიერი სხვა სახის დისკრი-

მინაციის შემთხვევებიდან

affordability ხელმისაწვდომობა (ფინანსური); პაციენტის მატერია-ლურ-ფინანსური ხელმისაწვდომობა მიიღოს (იყიდოს) სამედიცინო მომსახურება

aftereffect შედეგი (გარკვეული პერიოდის შემდეგ)

after-hours დამატებითი სამუშაო საათები

afterpayment შემდგომი გადახდა, დამატებითი გადახდა

against medical advice სამედიცინო რჩევის წინააღმდეგ; პაციენტთა გაწერის სტატუსი, რომლებიც ტოვებენ საავადმყოფოს პასუხისმგებლობიდან განთავისუფლების შესახებ ცნობაზე ხელის მოწერის შემდეგ, ან ის პაციენტები, რომლებიც ტოვებენ საავადმყოფოს პერსონალის თანხმობის გარეშე

ageing დაბერება; მოძველება; ცვეთა; **natural** ~ ბუნებრივი დაბერება; ~ **of the population** მისახლეობის დაბერება

agency 1. სააგენტო; ორგანიზაცია; ბიურო; წარმომადგენლობა; სამმართველო; საშუამავლო ორგანიზაცია; 2. მოქმედება; საქმიანობა; საშუალება; 3. შუამავლობა, შუაკაცობა; 3. ფაქტორი; საშუალება (შესრულებისა); ~ **debt** სახელმწიფო ვალის ის ნაწილი, რომელიც კანონის მიხედვით შეიძლება ორგანიზაციამ ისესხოს უშუალოდ საზოგადოებრივი ან სხვა ფონდიდან ან ანგარიშიდან. კერძო საწარმოებისა და კომპანიების ვალი არ შედის სახელმწიფო ვალში; ~ **executives** სამთავრობო სააგენტოების დირექტორები, რომლებიც პასუხისმგებელნი არიან მთავარი აღმასრულებელი დირექტორისა და საკანონმდებლო კომიტეტების მიმართ; ~ **for health care policy and research** ჯანდაცვის პოლიტიკის და კვლევის სააგენტო, რომელიც პასუხს აგებს ჯანდაცვის მომსახურებათა ხარისხის გაუმჯობესებაზე, მართებულობასა და ეფექტურობაზე; ~ **missions** ორგანიზაციის მისია, პასუხისმგებლობა, რომელიც ეკისრება გარკვეულ ორგანიზაციას ეროვნული მოთხოვნების შესასრულებლად; ~ **policies** სააგენტოს პოლიტიკა, კურსი; **advertising** ~ სარეკლამო სააგენტო; **central** ~ ცენტრალური სააგენტო; **commercial** ~ სავაჭრო სააგენტო; **clearing** ~ საკლირინგო დაწესებულება, ანგარიშსწორების პალატა; **collecting** ~ საინკასო დაწესებულება; **consular** ~ საკონსულო სააგენტო; **credit** ~ საკრედიტო ინფორმაციის სააგენტო; **customs** ~ საბაჟო სააგენტო; **developing** ~ საპროექტო-საკონს-ტრუქტორო ორგანიზაცია; **employment** ~ დაქირავების (შრომითი მოწყობის) ბიურო; **estate** ~ ქონების სააგენტო; **exclusive** ~ განსაკუთრებული უფლებების მქონე სააგენტო, წარმომადგენლობა; **exclusive** ~ განსაკუთრებული უფლებების მქონე; **executive** ~ აღმასრულებელი ორგანო; **government** ~ სახელმწიფო ორგანო; სამთავრობო ორგანიზაცია; **insurance** ~ სადაზღვევო სააგენტო; **international** ~ საერთაშორისო ორგა-ნო, საერთაშორისო სააგენტო; **investigative** ~ გამოძიების ორგანო; **law enforcement** ~ სამართალდამცავი ორგანო; **official press** ~ ბეჭდვის ოფიციალური ორგანო; **oversight** ~ საკონტროლო ორგანო; **patent** ~ საპატენტო ფირმა; **press** ~ ბეჭდვის სააგენტო; **travel** ~ სამოგზა-

ურო ბიურო, ტურისტული ბიურო

agenda 1. დღის წესრიგი; დღის განაწესი; 2. ღონისძიებათა დასახელება; ~ setting განაწესის ჩამოყალიბება, ხელოვნება ან მეცნიერება დღის წესრიგის კონტროლისა მაქსიმალურად ხელსაყრელი შედეგების მისაღწევად; preliminary ~ დღის წინასწარი განაწესი

agent 1. აგენტი, წარმომადგენელი; შუამავალი; ნდობით აღჭურვილი პირი; 2. მოქმედი ძალა; ფაქტორი; გარემო; 3. აგენტი, მზვერავი; ~ de change პარიზის საფონდო ბირჟის აგენტი; ~ direct პირდაპირი აგენტი; ~ exclusive ექსკლუზიური აგენტი; ~ independent დამოუკიდებელი აგენტი; accredited ~ აკრედიტებული აგენტი; administrative ~ ადმინისტრაციული აგენტი; commercial ~ სავაჭრო აგენტი; communications ~ კავშირის აგენტი; consular ~ საკონსულო აგენტი; diplomatic ~ დიპლომატიური აგენტი; exclusive ~ განსაკუთრებული აგენტი; export ~ ექსპორტის აგენტი; general ~ გენერალური წარმომადგენელი; government ~ სახელმწიფო აგენტი; import ~ იმპორტის აგენტი; marine ~ საზღვაო აგენტი; postal ~ საფოსტო აგენტი; secret ~ საიდუმლო აგენტი; sole ~ ერთადერთი აგენტი; to act as an ~ შუამავლობა

agglomeration diseconomies აგლომერაციის ნეგატიური ეფექტი; მასშტაბური სოციალურ-ეკონომიკური დისბალანსი, რომელიც წარმოიშობა ადამიანთა დიდი რაოდენობის კომპაქტური განსახლების შედეგად. იხ. აგრეთვე diseconomies of scale; ~ economies აგლომერაციის პოზიტიური ეფექტი; დადებითი ეფექტი, რომელიც წარმოიშობა ადამიანთა დიდი რაოდენობის კომპაქტური განსახლების შედეგად. იხ. აგრეთვე economies of scale

agglomeration გამსხვილება; ინტეგრაცია

aggregate 1. ერთობლიობა; მთელი; 2. საერთო; გაერთიანება; 3. მოგროვება, შეგროვება, თავმოყრა, მასა; ~ data გაერთიანებული მონაცემი, კოლექტიური მონაცემი; ~ demand curve ერთობლივი მოთხოვნის მრუდი; ფასების დონესა და წარმოებულ პროდუქციაზე ერთობლივ მოთხოვნას შორის დამოკიდებულება, განპირობებული სასაქონლო და ფულად ბაზარზე პროცესების ურთიერთკავშირით; ~ demand externality ერთობლივი მოთხოვნის ექსტერნალია; ერთი საწარმოს მიერ ფასების შეცვლით გამოწვეული ზემოქმედება ერთობლივ მოთხოვნაზე; ~ demand მოთხოვნის აგრეგაცია, მოთხოვნის დონე ახლად შექმნილი პროდუქციისა და მომსახურებაზე მთლიანად; ~ economics იხ. სინონიმი macroeconomics; ~ real demand ერთობლივი რეალური მოთხოვნა; ~ supply curve ერთობლივი მიწოდების მრუდი; დამოკიდებულება ფასების დონესა და ყველა საწარმოს მიერ წარმოებული პროდუქციის საერთო რაოდენობას შორის; ~ supply ერთობლივი მიწოდება; მომარაგების აგრეგაცია, ფირმებისთვის საჭირო შემოსავალი წარმოების არსებული დონის გასაგრძელებლად; economic(al) ~s გაერთიანებული (აგრეგირებული) ეკონომიკური მაჩვენებელი; monetary ~ ფულადი მასის ელემენტთა ერთობლიობა; output ~ ერთობლივი პროდუქტი;

population ~ დასახლებული პუნქტი

aggregation 1. აგრეგაცია; გამსხვილება; 2. დასახლებული პუნქტი; 3. პოლიტიკურ მოთხოვნათა კონვერტაცია ქმედებათა ალტერნატიულ კურსზე; ~ of capital კაპიტალის კონცენტრაცია

aggression 1. აგრესია; 2. აგრესიულობა; 3. უფლებებისა და პრივილეგიების შელახვა; act of ~ აგრესიის აქტი; armed ~ შეიარაღებული აგრესია; flagrant ~ აშკარა აგრესია; ideological ~ იდეოლოგიური აგრესია; indirect ~ ირიბი აგრესია; military ~ საომარი აგრესია

aggressive portfolio აქციებისა და ობლიგაციების ერთობლიობა, რომელიც ჩვეულებრივ ინახება კოტირების გაზრდის შემთხვევისათვის

aggressor 1. აგრესორი; 2. თავდამსხმელი მხარე

agrarian reform აგრარული რეფორმა

agreement შეთანხმება, თანხმობა, ხელშეკრულება; ~ with an option to extend ხელშეკრულება გაგრძელების უფლებით; administrative ~ ადმინისტრაციული შეთანხმება; agency ~ დავალების ხელშეკრულება; appropriate ~ შესაბამისი შეთანხმება; arbitration ~ საარბიტრაჟო შეთანხმება; article of an ~ შეთანხმების მუხლი; auxiliary ~ დამხმარე შეთანხმება; basic ~ ძირითადი შეთანხმება; bilateral ~ ორმხრივი შეთანხმება; binding ~ დავალდებულების ხელშეკრულება; by ~ შეთანხმებისამებრ; collective ~ კოლექტიური ხელშეკრულება; complete ~ სრული შეთანხმება; concessionary ~ კონცესიური შეთანხმება; concluded ~ დადებული ხელშეკრულება; direct ~ პირდაპირი შეთანხმება; draft ~ ხელშეკრულების პროექტი; economic ~ ეკონომიკური შეთანხმება; employment ~ დაქირავების ხელშეკრულება; executive ~ აღმასრულებელი შეთანხმება; financial ~ ფინანსური შეთანხმება; foreign economic ~ გარეეკონომიკური ხელშეკრულება; formal ~ ფორმალური შეთანხმება; general ~ გენერალური შეთანხმება, საერთო შეთანხმება; global ~ მსოფლიო შეთანხმება; implicit ~ ნაგულისხმევი შეთანხმება; industrial ~ სამრეწველო შეთანხმება; interbank ~ ბანკთაშორისო შეთანხმება; interdepartmental ~ უწყებათაშორისო შეთანხმება; intergovernmental ~ სახელმწიფოთაშორისო შეთანხმება; international ~ საერთაშორისო შეთანხმება; invalid ~ ფუჭი შეთანხმება; judicial ~ სასამართლო შეთანხმება; labor ~ შრომითი ხელშეკრულება; leasing ~ ხელშეკრულება არენდაში ჩაბარების შესახებ; licensing ~ სალიცენზიო ხელშეკრულება; local ~ ადგილობრივი შეთანხმება; long-term ~ გრძელვადიანი ხელშეკრულება; long-term trade ~ გრძელვადიანი სავაჭრო ხელშეკრულება; memorandum of ~ მემორანდუმი ხელშეკრულებაზე; military ~ სამხედრო შეთანხმება; monetary ~ სავალუტო შეთანხმება; multilateral ~ მრავალმხრივი შეთანხმება; object of an ~ ხელშეკრულების ობიექტი; one-time ~ ერთჯერადი ხელშეკრულება; oral ~ სიტყვიერი შეთანხმება; package ~ კომპლექსური შეთანხმება; partial ~ ნაწილობრივი შეთანხმება; party to an ~ ხელშეკრულების მხარე; patent ~ საპატენტო ხელშეკრულება; payment ~ საგადამხდელო შეთანხმება; performance of an ~ ხელშეკრულების

რეალიზაცია; preliminary ~ წინასწარი შეთანხმება; provisional ~ წინასწარი შეთანხმება; regional ~ რეგიონალური შეთანხმება; rental ~ ხელშეკრულება არენდაზე; rescission of an ~ ხელშეკრულების ანულირება; salvage ~ გადარჩენის ხელშეკრულება; secret ~ საიდუმლო შეთანხმება; sloppy ~ ჭუჭყიანი, საეჭვო შეთანხმება; special ~ სპეციალური შეთანხმება; standard ~ სტანდარტული შეთანხმება; supplementary ~ დამატებითი შეთანხმება; tacit ~ უსიტყვოდ შეთანხმება; tentative ~ წინასწარი მოლაპარაკება; termination of an ~ ხელშეკრულების გაუქმება; terms and conditions of an ~ ხელშეკრულების პირობები; to come to an ~ მოლაპარაკება; შეთანხმება; to conclude an ~ ხელშეკრულების დადება; to enter into an ~ ხელშეკრულებაში შესვლა; to finalize an ~ საბოლოოდ მოლაპარა-კება; to observe an ~ ხელშეკრულების დაცვა; to ratify an ~ ხელშეკრულების რატიფიცირება; to reach an ~ შეთანხმების მიღწევა; to renew an ~, act or treaty ხელშეკრულების განახლება; to sign an ~ ხელშეკრულების ხელმოწერა; to stipulate by ~ ხელშეკრულებით განპირობება; to terminate an ~ ხელშეკრულების მოქმედების შეწყვეტა; to work out ~ თანხმობის შემუშავება; trade ~ სავაჭრო შეთანხმება; trademark ~ ხელშეკრულება სავაჭრო ნიშნებზე; transfer ~ ხელშეკრულება გადაცემაზე; unilateral ~ ცალმხრივი ხელშეკრულება; verbal ~ სიტყვიერი შეთანხმება; wise ~ ბრძნული შეთანხმება; working ~ მუშა შეთანხმება

agribusiness სასოფლო-სამეურნეო ორიენტაცია

agricultural economics სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა; ~ parity სასოფლო-სამეურნეო პარიტეტი

agriculture სოფლის მეურნეობა

ahead 1. წინ; 2. წინმსწრები, პროგრესირებადი; ~ of schedule ვადაზე ადრე

aid 1. დახმარება; 2. დამხმარე; თანაშემწე; 3. *pl.* დამხმარე ძალები; დამხმარე საშუალებანი; 4. ინსტრუქცია; 5. დახმარება ფულის, საწარმოო იარაღის, წამლების, სახელმძღვანელოებისა და ა.შ სახით; conditional ~ პირობითი დახმარება; economic ~ ეკონომიკური დახმარება; financial ~ ფინანსური დახმარება; first ~ სასწრაფო დახმარება; ~ for infants and mothers (AIM) დედათა და ჩვილ ბავშვთა დახმარება; სახელმწიფოს მიერ რეგულირებული პროგრამა, დაბალშემოსავლიანი დედებისა და მათი ბავშვების სამედიცინო დაზღვევით უზრუნველ-საყოფად foreign ~ გარეშე დახმარება; government ~ სახელმწიფო დახმარე-ბა; legal ~ სამართლებრივი დახმარე-ბა; ~ to single mothers მარტოხელა დედების დახმარება; ~ to the elderly დახმარება მოხუცთათვის; ~ to underdeveloped countries დახმარება დაბალგანვითარებული ქვეყნებისადმი

air cargo საჰაერო ტვირთი; ~ freight საჰაერო სატვირთო გადაზიდვები

alderman 1. ოლდერმენი; მუნიციპალიტეტის წევრი; 2. *ინგლ.* საგრაფოს საბჭოს წევრი

alien უცხო; უცხოელი, პირი, რომელიც არ არის იმ ქვეყნის მოქალაქე სადაც ცხოვრობს; სხვა ქვეყნის ქვეშევრდომი; ~ company უცხოური კომპანია

alienate გაუცხოება, ზიზღი

alienation 1. გაუცხოება; 2. შემოსავლის ან საკუთრების უფლების გადაცემა სხვა ფიზიკური ან იურიდიული პირისათვის; 3. გაუცხოება საზოგადოების ან პოლიტიკის მიმართ

aliquot მთელის ნაწილი; ორგანიზაციის ქვედანაყოფი ან განყოფილება

all-commodity distribution საქონლის გავრცელების მოცულობის გაზომვის მეთოდი მისი ღირებულების ჯამის მიხედვით; ~ rate საერთო ტარიფი

allies მოკავშირენი

allocation 1. დანიშვნა; ასიგნება; 2. განაწილება; გაშლა; 3. ლოკალიზება, ადგილის განსაზღვრა; 4. დეფიციტური რესურსების გამოყოფა; 5. კლასიფიკაცია; budget ~ გადარიცხვები ბიუჯეტში; convertible currency ~ სავალუტო ასიგნებანი; cost ~ პირდაპირი ხარჯების განაწილება; foreign exchange ~ უცხოური ვალუტის განაწილება; materials ~ მასალების სახელმწიფო განაწილება; multistage ~ მრავალსაფეხურიანი განაწილება; optimal resources ~ რესურსების ოპტიმალური განაწი-ლება; proportional ~ პროპორციული განაწილება; resources ~ რესურსების განაწილება; supplementary ~ დამატებითი ასიგნება; undrawn ~s გამოყენებული ასიგნებანი; ~ of the budget ბიუჯეტის ასიგნება; ~ of expenses ხარჯების განაწილება; ~ of funds ასიგნებათა გამოყოფა; ~ of labor სამუშაო ძალის განაწილება; ~ of priorities პრიორიტეტების განაწილება; ~ of space ფართობის გამოყოფა

allocation 1. განაწილება, ალოკაცია; განთავსება; 2. ასიგნება; გადარიცხვა; 3. რესურსების გამოყოფა; 4. განლაგება, კლასიფიკაცია; ~ of charges ხარჯების განაწილება; ~ of labor სამუშაო ძალის განაწილება; ~ of profits მოგების განაწილება; cost ~ პირდაპირი ხარჯების განაწილება

allophian *დემ.* სხვა რასის წარმომადგენელი; უცხოელი

allotment 1. გამოყოფა; განაწილება; დანიშნულება; 2. წილი, ნაწილი; 3. მიწის ნაკვეთი, რომელიც იჯარით გადაეცემა 4. ასიგნება (ბიუჯეტიდან); actual ~ აშშ კონგრესის მიერ დამტკიცებული საბიუჯეტო ასიგნებანი

allow უფლების მიცემა, ნების დართვა.

allowable depreciation ნებადართული ამორტიზაცია

allowance 1. დაშვება; გათვალისწინება, მხედველობაში მიღება; შესწორება; 2. ფასჩამოკლება; 3. ფულადი დახმარება; დანამატი (ხელფასზე); 4. დარიცხვა (ზედნადები ხარჯების თანხისა); 5. (ფინანსები) რეზერვი ან სპეციალურად გამოყოფილი თანხები გადაუხდელი სესხების ან ამორტიზაციის უზრუნველსაყოფად; 6. გადასახადით დაუბეგრავი დახმარება, შემწეობა; 7. ფულადი დახმარება; თანხა, რომელიც ვინმეს შენახვას ხმარდება; 8. პორცია; რაციონი, ნორმა; 9. განსხვავება ბრუტო და ნეტო წონებს შორის; 10. (სატრანსპორტო გადაზიდვებში) საქონლის წონის ან ღირებულების შემცირება; 11. დასაშვები გადახრა; ~ method განვლილი ვადების დანაკარგების აღრიცხვა; ~ of credit კრედიტის მიცემა; children's ~ დახმარება მრავალშვილიან ოჯახებს; daily ~ 1. სადღეღამისო რაციონი (ცოცხალი საქონლის); 2. სადღეღამისო დახმარება; installation ~ დახმარება პირ-

ველად მოწყობაზე; investment ~ საგადასახადო შეღავათები კაპიტალის ინვესტირებაზე; living ~ სტიპენდია; provisional ~ დროებითი ანაზღაურება; ration ~ სურსათის ნორმა; standard ~ დროის ნორმატიული დანამატი; standard expense ~ ნორმატიული ხარჯი; subsistence ~ სასიცოცხლო მინიმუმის უზრუნველმყოფი დანამატი; tax ~ შეღავათი გადასახადზე

all-purpose system უნივერსალური სისტემა

all-risks insurance დაზღვევა ყველა რისკის საწინააღმდეგოდ

almoner ქველმოქმედი

alpha ალფა; საერთო ფონდის შერჩევითი რისკის (იგივე, ნარჩენი რისკის) საზომი ბაზართან მიმართებაში; ~ equation ალფა ტოლობა; ფონდის ალფა განისაზღვრება შემდეგნაირად [(ჯამი y)-((b)(ჯამი x))] / n; სადაც n არის დაკვირვებათა რიცხვი (36 თვ.); b არის ფონდის ბეთა; x არის S &P 500-ზე უკუგების ხარისხი; y არის ფონდზე უკუგების ხარისხი

alteration 1. ცვლილება, შესწორება; 2. გადაკეთება, გადაწყობა; 3. დეფორმაცია; territorial ~ ტერიტორიული ცვლილება; ~ of border საზღვრის ცვლილება; ~ of judicial practice სასამართლო პრაქტიკის ცვლილება

altered check შეცვლილი ჩეკი, შესწორებული ჩ.

alternate sponsorship დუბლირებული დაფინანსება

alternative 1. ვარიანტი; ალტერნატივა; 2. ალტერნატიული; ~ budget ალტერნატიული ბიუჯეტი; ~ vote (AV) პროცედურა ისეთი კანდიდატურის ამოსარჩევად, რომელიც უმრავლესობის მართვას შესძლებს; ~ systems ალტერნატიული სისტემები

amalgamate შერწყმა; გაერთიანება (მაგ. საწარმოებისა)

amalgamation 1. გაერთიანება, შერწყმა, გამსხვილება; 2. შერევა; ~ of capital კაპიტალის შერწყმა; intersectoral ~ დარგთაშორისი გაერთიანება;

ambassador 1. ელჩი; 2. შუამავალი, წარმომადგენელი; extraordinary ~ განსაკუთრებული ელჩი; extraordinary and plenipotentiary ~ განსაკუთრებული და სრულუფლებიანი ელჩი; permanent ~ მუდმივი ელჩი; ~ plenipotentiary სრულუფლებიანი წარმომადგენელი

ambition 1. პატივმოყვარეობა; ძალაუფლების სიყვარული; 2. სწრაფვა; 3. უფლების გაცხადება, მოთხოვნა 4. მიზანი; სურვილი; ოცნება; territorial ~s ტერიტორიული მოთხოვნა

ambulatory ამბულატორიული; ~ diagnostic group (ADG) ამბულატორიული დიაგნოსტიკური ჯგუფი; ამბულატორიული ავადმყოფთა კატეგორიზაციის მეთოდი, არსებობს 34 შესაძლო ADG; ~ patient group (APG) ამბულატორიული პაციენტთა ჯგუფი; ანაზღაურების მეთოდოლოგია; ~ care ამბულატორიული დახმარება; სამედიცინო მომსახურება იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ესაჭიროებათ სტაციონარში მოთავსება; ~ care ამბულატორიული დახმარება; სამედიცინო მომსახურება გაწეული ინ პირებისათვის, რომლებ-საც არ ესაჭიროებათ მოთავსება სტაციონარში. პოლიკლინიკურ დაწესებულებაში ჩატარებული ქირურ-

გიული მკურნალობა წარმოადგენს ამბულატორიული დახმარების ერთერთ სახეს. ამ სათაურის ქვეშ ერთიანდება ამბულატორიული მომსახურების ცენტრები, საავადმყოფოებთან არსებული ამბულატორიული განყოფილებები, საექიმო ოფისები და ოჯახის ექიმის სამსახური; ~ care group (ACG) ამბულატორიული დახმარების ჯგუფი; ამბულატორიულ შემთხვევა-ათა კატეგორიებად დაყოფის მეთოდი. არსებობს 51 ორმხრივ ექსკლუზიური ამბულატორიული დახმარების ჯგუფი

amending formula დამატებების ფორმულა, ზოგადი მეთოდი ამა თუ იმ ქვეყნისათვის კონსტიტუციაში ცვლილებების შესატანად

amendment 1. გაუმჯობესება, შესწორება; 2. გათავისუფლება (ნაკლოვანებებისაგან); გამოსწორება 3. დამატება; ცვლილება (კანონში, კანონპროექტში); constitutional ~ საკონსტიტუციო ცვლილება; filing of ~s დამატებების მიწოდება; legislative ~ საკანონმდებლო ცვლილება; proposed ~ შეთავაზებული დამატება; to sign an ~ დამატების ხელმოწერა; ~ to an act დამატება კონტრაქტზე; ~ to an agreement ხელშეკრულების შეცვლა; ~ to articles წესდების ცვლილება; ~ to a charter წესდების შეცვლა, წესდების შესწორება; ~ to a constitution კონსტიტუციის ცვლილება; ~ to a decision გადაწყვეტილების ცვლილება; ~ to a law კანონის ცვლილება, კანონის შესწორება; ~ to a protocol დამატება პროტოკოლზე; ~ to a suit სარჩელის ცვლილება

amends დაჯილდოება, ანაზღაურება, კომპენსაცია (მიყენებული ზარალისა)

amenity მოხერხებულობა; მიმზიდველობა; საზოგადო-საჯარო კეთილდღეობა საერთო პირობებიდან გამომდინარე

American Accounting Association (AAA) ეროვნული ორგანიზაცია, რომელიც აერთიანებს საბუღალტრო აღრიცხვის სფეროში მომუშავე პირებს. წარმოადგენს ამ დარგში არსებულ იდეებს და ხელს უწყობს კვლევით სამუშაოებს

American Bankers Association (ABA) ამერიკელ ბანკირთა ასოციაცია; დაფუძნდა 1875 წელს. ამჟამად შედგება 35 მუშა ჯგუფის, 4 განყოფილების, 7 კომისიის, საბჭოებისა და კომიტეტების დიდი რაოდენობისაგან

American depositary receipts ამერიკული დეპოზიტური ქვითარი; ამერიკის დეპოზიტური ბანკის მიერ გაცემული სერთიფიკატი, რომელიც წარმოადგენს ბანკის მფლობელობაში არსებულ უცხოურ წილს

American Society for Personnel Administration (ASPA) სპეციალისტთა ამერიკული ასოციაცია კადრების მართვის სფეროში

American Stock Exchange (Amex) ამერიკის საფონდო ბირჟა

Americans with Disabilities Act (ADA) აქტი ამერიკელ უუნაროთა შესახებ; ფედერალური კანონმდებლობა, რომელიც მოითხოვს, რომ საშუალებები და მომსახურეობანი მისაწვდომი იყოს დროებით და მუდმივად უუნარო პირთათვის; აგრეთვე ადგენს, რომ ფიზიკურად უმწეო პირები არ იყვნენ დისკრიმინირებულნი დასაქმების პრაქტიკაში

American-style option ამერიკული სტილის ოფციონი; ოფციონური

კონტრაქტი, რომელიც შეიძლება შესრულდეს ნებისმიერ დროს შესყიდვისა და მოქმედების ვადის თარიღებს შორის

amicable 1. მეგობრული; 2. მშვიდობიანი; to reach an ~ agreement მეგობრული შეთანხმების მიღწევა; ~ settlement საკითხის გადაჭრა მშვიდობიანი გზით; to settle difficulties in an ~ way სირთულეების დარეგულირება მშვიდობიანი გზით

amnesty ამნისტია; general ~ საერთო ამნისტია; grant of ~ აქტი ამნისტიის შესახებ; to grant ~ ამნისტირება

amortization 1. ცვეთა; ამორტიზაცია; 2. ამორტიზაციური ჩამოწერა

amortize ამორტიზება; ჩამოწერა; დაფარვა (ვალის), განვადებით გამოსყიდვა

amortized loan სესხი, რომელიც იფარება განვადებით

amount 1. რაოდენობა; ოდენობა; 2. ჯამი; თანხა

analysis 1. ანალიზი; გამოკვლევა; დაწვრილებითი განხილვა 2. ბუღალტრული გათვლის მეთოდი; ~ driven ანალიზით მართული; ~ of accounts ანგარიშთა შემოწმება (ანალიზი); break-even ~ უდანაკარგობის ანალიზი; მეთოდი, გამოყენებული გადაწყვეტილების მიღების დროს, რომლიც განსაზღვრავს მდგომარეობას, როცა საერთო შემოსავალი უტოლდება საერთო დანახარჯებს; cohort ~ *დემოგრ.* გრძივი ანალიზი, კოჰორტის მეთოდი; cost-benefit ~ ხარჯებისა და შედეგების ანალიზი; დარგთაშორისი ბალანსის მეთოდით წარმოებული ანალიზი; დარგთაშორისი ანალიზი ხარჯების და შედეგების ანალიზი; cost-effectiveness ~ ეკონომიკური ეფექტიანობის ანალიზი; demand ~ მოთხოვნის ანალიზი; environmental ~ გარემოს ანალიზი; financial ~ ფინანსური ანალიზი; income-expenditure ~ შემოსავლებისა და გასავლების ანალიზი; long-run ~ ხანგრძლივი პროცესების ანალიზი; short-run ~ მოკლევადიანი პროცე-სების ანალიზი; time-series ~ 1. ანალიზი წარმოებული დინამიკური მწკრივების საფუძველზე; 2. დროე-ბითი მწკრივების ანალიზი; wholesale market ~ კონიუნქტურის ანალიზი

analyst 1. ანალიტიკოსი; ეკონომისტ-ანალიტიკოსი; 2. მკვლევარი-ანალიტიკოსი; საბროკერო ან ფონდის მართვის სამსახურის თანამშრომელი, რომელიც შეისწავლის კომპანიებს და იძლევა რეკომენდაციებს მათი აქციების ყიდვა-გაყიდვის შესახებ

analytical forecasting ანალიტიკური პროგნოზი

anarchism ანარქიზმი, მიმდინარეობა, რომელიც უარყოფს ძალაუფლების ცენტრალიზებულ ფორმას

anarchy ანარქია, პოლიტიკური ძალაუფლების არ არსებობა

ancestor წინაპარი

animal spirits ბრბოს სინდრომი; ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასებისას მასების შემთხვევით წარმოშობილი ოპტიმიზმი ან პესი-მიზმი

annex 1. მიშენება; 2. დანართი, დამატება; to ~ ანექსირება, მიერთება; ~ of minutes of a meeting პროტოკოლის დანართი; ~ to a contract ხელშეკრულების დანართი; ~ to a visa ვიზის დანართი

annexation ანექსიის აქტი, ანექსია, მიერთება; compulsory ~ აუცილებელი მიერთება; territorial ~ ტერიტორიის ანექსია; ~ of territory ტერიტორიის

მიერთება
announcement განცხადება, შეტყობინება, ცნობა; preliminary ~ წინასწარი განცხადება
annual წლიური; ყოველწლიური; ~ capital cost კაპიტალის წლიური ხარჯი; ~ earnings წლიური შემოსავალი; ~ enrollment ყოველწლიური კონტიგენტი; წლიური პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც დაქირავებულს შესაძლებლობა ეძლევა ორმხრივი არჩევანის ან მრავალჯერადი დაზღვევის პროგრამიდან შეარჩიოს ორი ან მეტი გეგმა. ასევე, ეს ტერმინი გამოიყენება იმ პერიოდის დასახასიათებლად, რომლის განმავლობაშიც ჯანმრთელობის შენარჩუნების ფედერალური მთავრობის მიერ განსაზღვრულმა ორგანიზაციებმა უნდა ჩამოაყალიბონ გეგმები, რომლებიც იქნება ხელმისაწვდომი ყოველგვარი შეზღუდვების გარეშე იმ ინდივიდებისათვის, რომლებიც არ შედიან ჯგუფის შემადგენლობაში; ~ percentage rate (APR) წლიური საპროცენტო განაკვეთი; ~ report წლიური ანგარიში; სააქციო კომპანიის ფინანსური პირობების წლიური ანგარიში. იგი შეიცავს ფირმის ოპერაციების აღწერას, საბალანსო ფურცელს და დებულებას შემოსავლების შესახებ; ~ statement წლიური დეკლარაცია
annuity 1. ყოველწლიური რენტა; ყოველწლიური შემოსავალი; 2. პენსია; ~ commencement date პენსიის გადახდის დაწყების თარიღი; government ~ სახელმწიფო რენტა; lifetime ~ სამუდამო რენტა; patent ~ საპატენტო შენატანი; temporary ~ დროებითი რენტა; terminable ~ სასწრაფო რენტა; to pay an ~ რენტის გადახდა
annul ანულირება; მოსპობა; to ~ a law კანონის შეცვლა
annulment ანულირება, გაუქმება; განადგურება
answerable პასუხისმგებელი, პასუხისმგებლობის მატარებელი; to make ~ სასამართლო პასუხისგებაში მიცემა
antedate ადრეული რიცხვით დათარიღება
anthropology ანტროპოლოგია
anthropometry ანტროპომეტრია
antibureaucratism ანტიბიუროკრატიზმი, უარყოფითი დამოკიდებულება ბიუროკრატიისადმი
anticipate 1. განჭვრეტა; გათვლა; 2. ლოდინი
anticipated balance ხარჯთაღრიცხვის ბალანსი; ~ interest ხარჯთაღრიცხვის პროგნოზირებადი პროცენტი
anticipation 1. განჭვრეტა; ანტიციპაცია, წინათგრძნობა; პროგნოზი; წინასწარმეტყველება; მოლოდინი; 2 დასწრება, მოსწრება; consumer ~ მომხმარებელთა გეგმები
anticompetitive კონკურენტსაწინააღმდეგო
anti-constitutional ანტიკონსტიტუციური
anti-dumping დემპინგის საწინააღმდეგო, ანტიდემპინგური; ~ legislation დემპინგთან ბრძოლის კანონები
anti-economic ანტიეკონომიკური
anti-governmental მთავრობის საწინააღმდეგო
anti-inflationary ანტიინფლაციური; ~ measures ანტიინფლაციური ღონისძიებები
anti-parliamentary ანტისაპარლამენტო
anti-party ანტიპარტიული
anti-semitism ანტისემიტიზმი

antitrust ანტიმონოპოლური
apartheid აპარტეიდი, მოსახლეობის დაყოფა რასობრივი ნიშნით
apolitical აპოლიტიკური
apology ბოდიში, ბოდიშის მოხდა; პატიება, მიტევება; public ~ საჯარო მობოდიშება
apparatus აპარატი; administrative ~ ადმინისტრაციული აპარატი; bureaucratic ~ ბიუროკრატიული აპარატი; central ~ ცენტრალური აპარატი; government ~ სამთავრობო აპარატი; investigative ~ საძიებო აპარატი; judicial ~ სასამართლო აპარატი; taxation ~ საგადასახადო აპარატი
appeal აპელაცია, ჩივილი; ~s department საჩივრების განყოფილება; ~ to arbitration კასაცია არბიტრაჟში; ~ to the court of cassation საკასაციო გაპროტესტება; კასაცია საკასაციო სასამართლოში; applicant's ~ against განმცხადებლის საჩივარი; court of ~ სააპელაციო სასამართლო; grounds for an ~ საჩივრის დასაბუთება; nature of the ~ საჩივრის არსი; notice of ~ გაფრთხილება გასაჩივრების თაობაზე; order of ~ გასაჩივრების რიგი; right of ~ გასაჩივრების უფლება; subject to ~ გასაჩივრებას დაქვემდებარებული; to ~ აპელირება, გასაჩივრება, გაპროტესტება; to file an ~ აპელაციაზე წარდგენა; without ~ გასაჩივრებას დაუქვემდებარებული
appearance 1. გარეგნული სახე, გარეგნობა; 2. ალბათურობა, დამაჯერებლობა; 3. გამოჩენა, გამოცხადება, გამოსვლა; court ~ სასამართლოში გამოცხადება
appeasement მშვიდობის მიპოვების მიზნით არახელსაყრელ პირობებზე დათანხმება
appendix დანართი
applicable laws ვარგისი კანონები
applicant 1. განმცხადებელი; 2. მთხოვნელი; ~ pool პრეტენდენტთა რეზერვი; იმ პირთაგან შექმნილი ჯგუფი, რომლებიც პრეტენზიას აცხადებენ ვაკანტური ადგილის დასაკავებლად; არამოსარგებლე ორგანიზაცია, რომელიც შექმნილია პაციენტის ჯანდაცვის ხარისხის გასაუმჯობესებლად
application 1. განცხადება განაცხადი; 2. თხოვნა, მიმართვა; 3. გამოყენება; 4. მოთხოვნა; შუამდგომლობა; 5. დადება, დაფარვა; commercial ~ კომერციული გამოყენება; credit ~ საკრედიტო განაცხადი; economic ~ გამოყენება ეკონომიკაში; elaboration of an ~ განაცხადის მომზადება; import ~ საიმპორტო განაცხადი; joint ~ ერთობლივი განაცხადი; legal ~ კანონიერი გამოყენება; object of ~ განაცხადის ობიექტი; on the job ~ სამუშაო ადგილზე გამოყენება; original ~ საწყისი განაცხადი; parent ~ პირველადი განაცხადი; separate ~ ცალკეული განაცხადი; territorial ~ ტერიტორიული გამოყენება; to deny an ~ შუამდგომლობაზე უარის თქმა; to put in an ~ განაცხადის წარდგენა; to renew an ~ მონაწილეობის თაობაზე განაცხადის განახლება; valid ~ ვარგისი განაცხადი; written ~ წერილობითი განაცხადი; ~ for cancellation შუამდგომლობა ანულირების შესახებ; ~ for compensation შუამდგომლობა ზარალის ანაზღაურების შესახებ; ~ for registration შუამდგომლობა რეგისტრაცის შესახებ; ~ of amendments შესწორების შეტანა; ~ of an invention გამოგონების დანერგვა; ~ of legislation კანონ-

მდებლობის გამოყენება; ~ of sanctions სანქციების გამოყენება

applied გამოყენებითი; ~ economics გამოყენებითი ეკონომიკა; ~ psychology გამოყენებითი ფსიქოლოგია; ~ research გამოყენებითი კვლევები

apply incentives მაიძულებელი მოტივების გამოყენება; ხელფასის პროგრესული სისტემის გამოყენება

appoint 1. დანიშვნა; დამტკიცება; 2. მორიგება, შეთანხმება; 3. განკუთვნება; დანიშვნა, დაწესება

appointed დანიშნული, დამტკიცებული, განსაზღვრული; newly ~ ახლად დანიშნული

appointment 1. დანიშვნა (თანამდებობაზე); 2. თანამდებობა, პოსტი, ადგილი; 3. შეხვედრა, პაემანი; ~ to a post პოსტზე დანიშვნა; regular ~ საშტატო თანამდებობა; to receive an ~ დანიშვნის მიღება

apportionment შესაბამისი, პროპორციული განაწილება

appraisal 1. ექსპერტიზა; შეფასება; 2. ქონების ღირებულების შეფასება; 3. შეფასების უწყისი, შეფასებითი დოკუმენტი; 4 ატესტაცია, საქმიანი შეფასება (მუშაკის); 5. აპრობაცია; acceptability ~ ვარგისიანობის შეფასება; economic ~ ეკონომიკური შეფასება; ~ interview შეფასებითი ინტერვიუ, რომლის დროსაც ხელმძღვანელი და თანამშრომელი განიხილავენ ამ უკანასკნელის შედეგებს

appraise შეფასება

appraisement 1. შეფასება; 2. ფასი, ღირებულება, დადგენილი ფასი

appraiser შემფასებელი

appreciation ფასების ზრდა; კოტირების ზრდა

approach 1. მიდგომა; 2. მეთოდი; განხილვა; თეორია; ~-approach conflict კონფლიქტი ორ მიდგომას შორის ad hoc ~ სპეციალური მეთოდი; functions ~ ფუნქციონალური განხილვა; systems ~ სისტემური მიდგომა; effective ~ ეფექტური მიდგომა; creative ~ შემოქმედებითი მიდგომა

appropriate 1. მითვისება, შეძენა; 2. ასიგნება; გამოყოფა (სახსრებისა), ასიგნება; ~ level სათანადო დონე; to ~ money ფულის ასიგნება

appropriation 1. მითვისება; შეძენა; 2. ასიგნება, გამოყოფა; 3. ფულადი სახსრების დაგროვება სახელმწიფო მოხელეთა მიერ სპეციალური, გარკვეული მიზნებისათვის; 4. ასიგნებული თანხები, საშუალებანი; ფონდი; ~ act კანონი, მიღებული საკანონმდებლო ორგანოს მიერ, რომელიც უზრუნველყოფს საჯარო ინსტიტუტების უფლებას გამოიყენონ სახსრები ხაზინიდან სპეციფიკური მიზნებისათვის; ~ bills ფინანსური კანონპროექტი; ~ from the budget ასიგნებანი ბიუჯეტიდან; ~ of funds ფულადი სახსრების გამოყოფა (ბიუჯეტის მიხედვით); ~ of labor power სამუშაო ძალის მითვისება; ~ of labor time სამუშაო დროის მითვისება; ~ of payments გადახდის მიკუთვნება რომელიმე ვალზე; ~ of surplus value ზედმეტი ღირებულების მითვისება; ~s for capital expenditures ასიგნებანი კაპიტალდაბანდებაზე; ~s for public education ასიგნებანი განათლებაზე; ~s-in-aid ფინანსური სუბსიდიები; advertising ~ სარეკლამო ასიგნება; budgetary ~s საბიუჯეტო ასიგნებანი; capital ~s ასიგნებანი კაპიტალდაბანდებაზე; deferred ~s მომავალ წლებში

გადატანილი ასიგნებანი; **financial ~s** საბიუჯეტო ასიგნებანი; ფინანსური სუბსიდიები; **no-year ~s** ასიგნებანი, რომელთა გამოყენება არ არის წლების მიხედვით შეზღუდული; **original ~s** პირველადი ასიგნება; **personal ~** საზოგადოებრივი მითვისება; **procurement ~** ასიგნებანი შესყიდვებსა და მომსახურებაზე; **procurement ~s** ასიგნებანი შესყიდვებსა და მომსახურებაზე (უმთავრესად სამხედრო დანიშნულების); **special ~s** სპეციალური ასიგნებანი; **supplementary ~s** დამატებითი ასიგნება

approval მოწონება; დამტკიცება; სანქცია; **~ of a government** მთავრობის მოწონება; **~ of a law** კანონის მოწონება; **~ of a letter of intent** განზრახულობის წერილი; **~ of minutes of a meeting** პროტოკოლის მოწონება; **~ of a statute** კანონის მოწონება; **certificate of ~** აქტი მოწონების თაობაზე; **import ~** თანხმობა შემოტანაზე; **practical ~** აპრობაცია; **preliminary ~** წინასწარი მოწონება; **unanimous ~** ერთსულოვანი მოწონება

arbitrage 1. არბიტრაჟი სამედიატორო სასამართლო; 2. საარბიტრაჟო ოპერაცია; 3. არბიტრაჟი, სარგებლობა სხვადასხვა ბაზარზე ნავაჭრი ერთჯერადი ფასიანი ქაღალდების ფასთა სხვაობიდან; **action in ~** არბიტრირება; **bill of exchange ~** სათამასუქო არბიტრაჟი; **note ~** სათამასუქო არბიტრაჟი

arbitrageur ფასიანი ქაღალდებითა და სხვა საქონლით მოვაჭრე დილერი

arbitrary actions თვითნებური ქმედებები

arbitration არბიტრაჟი; **ad hoc ~** შემთხვევითი არბიტრაჟი; **administrative ~** საუწყებო არბიტრაჟი; **chairperson of ~ tribunal** – არბიტრი, თავმჯდომარე; **commercial ~** კომერციული არბიტრაჟი; **compound ~** მრავალმხრივი არბიტრაჟი; **compulsory ~** აუცილებელი არბიტრაჟი; **formal ~** ფორმალური არბიტრაჟი; **international ~** საერთაშორისო არბიტრაჟი; **international trade ~** საერთაშორისო სავაჭრო არბიტრაჟი; **obligatory ~** იძულებითი არბიტრაჟი; **optional ~** ფაკულტატური არბიტრაჟი; **pre-contract ~** წინასახელშეკრულებო არბიტრაჟი; **trade ~** სავაჭრო არბიტრაჟი

arbitrator არბიტრი; **individual ~** ერთპიროვნული არბიტრი; **third party ~** მესამე არბიტრი

archive 1. არქივი; 2. არქივის შექმნა, დაარქივება

arenda 1. არენდა; 2. საერთაშორისო ურთიერთობაში არენდა სამი სახისაა: ჰაირინგი, ლიზინგი, რენტინგი; 3. საარენდო გადასახადი

arguable 1. სადავო; 2. დასამტკიცებელი

argue 1. დავა; 2. მტკიცება

arguendo (*ლათ.*) საქმესთან დაკავშირებული არგუმენტი ან არგუმენტის ნაწილი

argument 1. დამტკიცება; განსჯა; არგუმენტაცია; 2. მოსაზრება; მტკიცება; არგუმენტი; 2. არგუმენტაცია; 3. დისკუსია, კამათი, დავა; 4. მოკლე შინაარსი (წიგნისა); **convincing ~** სარწმუნო მოსაზრება; **irrefutable ~** უდავო საბუთი; **legal ~** სამართლებრივი არგუმენტი; **poor ~** ნაკლებსარწმუნო მოსაზრება; **rebuttal ~s** უარმყოფელი საბუთები; **strong ~** ძლიერი საბუთი; **to make an ~** არგუმენტირება; **to set forth ~s** არგუმენტების წამოყენება; **unconvincing ~**

არადამჯერებელი საბუთი; ~ by the prosecution პროკურორის სიტყვა

armistice ზავი; დროებითი დაზავება; general ~ საერთო დაზავება; local ~ ადგილობრივი დაზავება; short ~ ხანმოკლე დაზავება

arms control კონტროლი შეიარაღებაზე, განიარაღების ერთერთი ალტერნატივა

arrangement 1. მოწესრიგება; განლაგება; კლასიფიკაცია; სისტემატიზაცია; 2. მორიგება, შეთანხმება; 3. გადაწყვეტა (საკამათო საკითხისა); დარეგულირება; 4. საშუალებები, ღონისძიებები; მზადება; 5. გადაკეთება, მორგება; 6. განლაგება, დაგეგმვა; actual ~ შეთანხმება კონტრაქტით; administrative ~s ადმინისტრაციული სტრუქტურა; contract ~s ღონისძიებები კონტრაქტის მიხედვით; final ~ საბოლოო მორიგება; financial ~ ფინანსური შეთანხმება; reciprocal ~ ურთიერთშეთანხმება; temporary ~ დროებითი ღონისძიება; transitional ~s გარდამავალი ხასიათის ღონისძიებები; verbal ~ სიტყვიერი შეთანხმება; working ~s სამუშაო მექანიზმი

array 1. წესი; სტატისტიკური რიგი; 2. განლაგება; მოწესრიგებული თანმიმდევრობა; ~ of financial variables ფინანსურ ცვლადთა ერთიანობა, სიმრავლე; ~ of observations დაკვირვების რიგითობის მოწესრიგება; payoff ~ საგადასახადო მოტივაცია;

arrears გადავადება; ჩამორჩენა; დავალიანება; ვალი; გადაუხდელი თანხა ანგარიშების მიხედვით; to be in ~ დავალიანება; to collect ~ გადავადებული თანხის ინკასირება; ~ to housing ჩამორჩენა საბინაო მშენებლობაში

arrest 1. დაკავება, დატუსაღება, დაპატიმრება; 2. შეჩერება; დაყოვნება; disciplinary ~ დისციპლინარული დაპატიმრება; false ~ უკანონო დაპატიმრება; house ~ შინაპატიმრობა; preliminary ~ წინასწარი პატიმრობა; simple ~ უბრალო პატიმრობა; strict ~ მკაცრი პატიმრობა; to ~ დაპატიმრება; to place under ~ ყადაღის დადება; ~ and custody in detention პატიმრობა ჰაუპთვახტში მოთავსებით; ~ of property ქონების დაკავება

arrogance 1. ამპარტავნობა, მედიდურობა, ქედმაღლობა, ყოყოჩობა; 2. თავდაჯერება

article 1. პუნქტი, პარაგრაფი, სტატია მუხლი; 2. *pl.* ხელშეკრულება, შეთანხმება, თანხმობა; 3. სტატია; 4. საგანი; საქონელი; 5. *pl* წესდება; ~ of export ექსპორტის საგანი; model ~ ტიპიური სტატია; newspaper ~ საგაზეთო სტატია; patented ~ დაპატენტებული ნაკეთობა

articles of agreement ხელშეკრულების, შეთანხმების მუხლები/პუნქტები; ~ of association ასოციაციის ან გაერთიანების წესდება

articulation არტიკულაცია

artocrat არტოკრატი (ხელოვნების ადმინისტრატორი ან მაღალი რანგის მენეჯერი)

as per act ხელშეკრულების თანახმად

assemble აწყობა; დამონტაჟება

assembling მონტაჟი; აწყობა

assembly 1. შეკრება, საზოგადოება; 2. ასამბლეა; 3. *ამერ.* საკანონმდებლო ორგანო; 4. კომპლექტი, ჯგუფი; advisory ~ სათათბირო შეკრება; annual ~ წლიური შეკრება; constituent ~ დამფუძნებელი კრება; consultative ~ საკონსულტაციო ასამბლეა; electoral ~ საარჩევნო შეკრება;

extraordinary ~ რიგგარეშე კრება; Federal ~ ფედერალური ასამბლეა; legislative ~ საკანონმდებლო შეკრება; national ~ ეროვნული კრება; people's ~ სახალხო კრება; plenary ~ პლენარული სხდომა; public ~ საჯარო კრება; regular ~ მორიგი შეკრება; representative ~ წარმომადგენლობითი შეკრება

assembly-line production კონვეირული წარმოება

assented securities შეთანხმებული ფასიანი ქაღალდები

assess 1. შეფასება; განსაზღვრა; 2. დაბეგვრა, დასაბეგრი ქონების შეფასება

assessment 1. ქონების შეფასება დასაბეგრად; 2. დაბეგვრა; 3. გადასახადის სიდიდე; 4. შეფასება, აზრი, განჯა; data ~ მონაცემების შეფასება; final ~ საბოლოო შეფასება; insurance loss ~ სადაზღვევო ანაზღაურების განსაზღვრა; job ~ სამუშაოს შეფასება; joint ~ ერთობლივი შეფასება; judicial ~ სასამართლოს შეფასება; loss ~ სადაზღვევო ანაზღაურების შეფასება; qualitative ~ ხარისხობრივი შეფასება; quantitative ~ რაოდენობრივი შეფასება; state ~ სახელმწიფო ატესტაცია; tax ~ გადასახადის შეფასება, საგადასახადო განაკვეთის განსაზღვრა

assessor 1. *იურ.* მოსამართლის იურიდიული მრჩეველი; 2. ექსპერტი, სასამართლოს კონსულტანტი, კომისიის კონსულტანტი; public ~ სახალხო მსაჯული

assets 1. აქტივები; 2. ქონება; თანხები; კაპიტალი; ფონდები; სახსრები; ~ and liabilities აქტივი და პასივი; ~ turnover აქტივების ბრუნვა; active ~ ბრუნვაში მყოფი სახსრები; admissible ~ ნებადართული აქტივები (რომლებიც ინვესტიციად განიხილება და გამოირიცხება მოგებიდან დაბეგრილი თანხიდან); augmentable ~ ზრდის უნარიანი აქტივები; available ~ თავისუფალი აქტივები; capital ~ იხ. fixed assets; cash ~ ფულადი აქტივები; common property ~ საერთო სარგებლობაში მყოფი რესურსები (მაგ. წყალი, ჰაერი); composite reserve ~ უნივერსალური რეზერვების აქტივები; current ~ 1. საბრუნავი კაპიტალი; საბრუნავი ფონდები; 2. მიმდინარე აქტივები; dead ~ მკვდარი აქტივები (ქონება, საკუთრება, ფასიანი ქაღალდები, რომელთა რეალიზება არ შეიძლება); deffered ~ 1. ანაზღაურებული ხარჯები; 2. მომავალი წლის აქტივები; deflated ~ აქტივების ღირებულება მუდმივი ფასების მიხედვით; depletable ~ ამოწურვადი აქტივები (უმთავრესად ბუნებრივი რესურსები); depreciable ~ ცვეთადი (ექსპლუატაციაში მყოფი) ქონება; doubtful ~ საეჭვო აქტივები; earmarked ~ დაჯავშნული (სარეზერვო) აქტივები; earning ~ საშემოსავლო აქტივები; fictitious ~ არამატერიალური აქტივები (პატენტები, სავაჭრო მარკა); fixed ~ 1. ძირითადი კაპიტალი, ძირითადი ფონდები; 2. ძნელად რეალიზებადი აქტივები 3. რეალური (ძირითადი) კაპიტალი; 4. უძრავი ქონება; floating ~ იხ. current assets; foreign ~ უცხოური აქტივები; frozen ~ გაყინული აქტივები; government ~ სამთავრობო აქტივები; hidden ~ დამალული ძირითადი კაპიტალი; intangible ~ არამატერიალური აქტი-ვები; limited-life ~ საექსპლუატაციო ვადით შეზღ-

უდული საკუთრება; liquid ~ იხ. current assets; long-term ~ ხანგრძლივი აქტივები; miscellaneous ~ სხვა აქტივები; net ~ ნეტო აქტივები; net fixed ~ ძირითადი კაპიტალის ნარჩენი (საბალანსო) ღირებულება; nondistributable ~ განუყოფელი ფონდები; nonreproducible ~ არაკვლავწარმოებადი ქონება; official reserve ~ ოფიციალური სარეზერვო კაპიტალი; overvalued ~ აქტივები გაზრდილი შეფასებითი ღირებულებით; owned ~ საკუთარი აქტივები; permanent ~ იხ. fixed assets; personal ~ მოძრავი ქონება; physical ~ იხ. fixed assets; pledged ~ ბანკში ჩადებული უძრავი ქონება; prepaid ~ ავანსირებული სახსრები, გადახდა ავანსით; property ~ 1.საკუთარი კაპიტალი; 2. იხ. fixed assets; public ~ საზოგადოებრივი აქტივები; real ~ უძრავი ქონება; reproducible ~ აღწარმოებადი აქტივები; risk ~ არალიკვიდირებული აქტივები (გრძელვადიანი ინვესტიციები და გრძელვადიანი სესხები; ცვალებადი კურსის მქონე ფასიანი ქაღალდები); short-term ~ მოკლევადიანი აქტივები; slow ~ იხ. fixed assets; sticky ~ იხ. fixed assets; tangible ~ მატერიალური აქტივები (რეალური ძირითადი კაპიტალი); total ~ ქონების მთლიანი ღირებულება; ბალანსის აქტივის თანხა; transferable (financial) ~ ტრანსფერული (ფინანსური) აქტივები; working ~ იხ. current assets

assign 1. დანიშვნა; 2. ქონებაზე უფლების გადაცემა; 3. ასიგნება; 4. განაწილება

assignability ერთი პირის ან საწარმოს მიერ მეორე პირის ან საწარმოსათვის ქონების გადაცემის შესაძლებლობა

assigned risk რისკი, რომელიც აუცილებლად უნდა იქნეს დაზღვეუ-ლი

assignee წარმომადგენელი, უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირი

assignment 1. დანიშვნა; 2. ასიგნება; 3. დავალება; მივლინება; 4. მიწერა; 5. გადაცემა, დათმობა (უფლებების); 6. დანიშნულება; საბუთი, რომელიც მოითხოვს ოფციონის გამყიდველისაგან გაყიდოს ან იყიდოს ძირითადი ფასიანი ქაღალდები ოფციონში მოცემული ფასით; ~ of a case საქმის გადაცემა; ~ of a contract ხელშეკრულების გადაცემა; ~ of a logo ლოგოს გადაცემა; ~ of a matter for judicial reconsideration საქმის გადაცემა ახალი სასამართლო განხილვისათვის; ~ of a patent პატენტის გადაცემა; ~ of benefits 1. დახ-მარებების დანიშვნა; პროცედურა, რომლის დროსაც დაზღვეული ავალებს უშუალოდ ჯანდაცვის უზრუნველმყოფელს გადაიხადოს ნებისმიერი დაშვებული დახმარება; 2. სარგებელთა გადანაწილება (დანიშვნა); სამედიცინო სარგებლის გადახდა პირდაპირ ჯანდაცვის მომწოდებლისათვის და არა წევრისათვის. მოითხოვს კონტრაქტს ჯანმრთელობის გეგმასა და მომწოდე-ბელს შორის, ან ხელისმომწერის ხელწერილს მომწოდებლისადმი, რომელიც უფლებას აძლევს ჯანდაცვის მომწოდებელს, წარუდგინოს ანგარიში; ~ of copyright საავტორო უფლებების გადაცემა; ~ of lease არენდაში გადაცემა; ~ of property საკუთრების გადაცემა; ~ of rights უფლებების გადაცემა; import ~ საიმპორტო დავალება; priority ~ პრიორიტეტის მინიჭება; production ~s საწარმოო მიწერილობა; მიწერილობა პრო-

დუქციის მოცულობისა და ასორტიმენტის შესახებ; special ~ სპეციალური დავალება; social ~ სოციალური შეკვეთა, დაკვეთა; unconditional ~ უპირობო გადაცემა

assignment 1. დანიშვნა; 2. ასიგნება; 3. გამოყოფა, განაწილება; 4. დავალება; მიწერა; 5. გადაცემა; დათმობა; 6. დოკუმენტი ქონების ან უფლებების გადაცემის თაობაზე

assignor რწმუნებული, პირი, რომელიც გარკვეულ უფლებას სხვას გადასცემს

assimilation ასიმილაცია, ერთი კულტურის შთანთქმა მეორის მიერ; ~ of minority cultures უმცირესობათა კულტურის ასიმილაცია

assistance დახმარება, შუამდგომლობა; ~ and subsidies ფინანსური დახმარება და სუბსიდიები; ~ to senior citizens ხანდაზმულთა დახმარება; additional ~ დამატებითი დახმარება; administrative ~ ადმინისტრაციული დახმარება; development ~ დახმარება განვითარებისათვის; food ~ სასურსათო დახმარება; legal ~ იურიდიული დახმარება; lifetime ~ მუდმივი დახმარება; military ~ სამხარი დახმარება; monetary ~ ფულადი დახმარება; mutual ~ ურთიერთდახმარება; one-time ~ ერთდროული დახმარება; preliminary ~ წინასწარი დახმარება; social ~ საზოგადოებრივი დახმარება; technical ~ ტექნიკური დახმარება; temporary ~ დროებითი დახმარება; unemployment ~ უმუშევრობის დახმარება;

assistant თანაშემწე, დამხმარე; ~ to the general secretary გენერალური მდივნის თანაშემწე; ~ to the mayor მერის თანაშემწე; ~ to the prosecutor პროკურორის თანაშემწე; ~ to the secretary of state სახელმწიფო მდივნის თანაშემწე

assistant-to თანაშემწე, დამხმარე, მდივან-რეფერენტი

associate 1. საზოგადოების წევრი; 2. თანამონაწილე

association ასოციაცია, საზოგადოება, გაერთიანება; administrative ~ ადმინისტრაციული გაერთიანება; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანება; bankers' ~ საბანკო ასოციაცია; customs ~ საბაჟო გაერთიანება; export ~ საექსპორტო გაერთიანება; foreign trade ~ საგარეო სავაჭრო გაერთიანება; industrial ~ სამრეწველო გაერთიანება; international ~ საერთაშორისო გაერთიანება; joint ~ ერთობლივი გაერთიანება; joint stock ~ საპაიე გაერთიანება; legislative ~ საკანონმდებლო გაერთიანება; national ~ ეროვნული გაერთიანება; open for ~ ღია მიერთებისათვის; ~ plan ასოციაციის გეგმა; გეგმა ჩამოყალიბებული პროფესიული ან სავაჭრო ასოციაციის წევრებისათვის, რომელსაც გააჩნია შესაძლებლობა მიაწოდოს წევრებს ჯგუფური კოეფიციენტები და ჯგუფური მოცვა, რომლის მიღებაც მათ არ შეუძლიათ საკუთარი ძალებით; producers' ~ მრეწველთა ასოციაცია; professional ~ პროფესიული გაერთიანება; regional ~ რეგიონალური ასოციაცია; secret ~ საიდუმლო ასოციაცია; specialized ~ სპეციალიზებული გაერთიანება; trade ~ სავაჭრო ასოციაცია; trade union ~ პროფკავშირული გაერთიანება; trading ~ სავაჭრო გაერთიანება

assortment ასორტიმენტი; დახარისხება

assume პასუხისმგებლობის აღება, კისრება; ~ responsibility საქმის გაძღოლის თავის თავზე აღება; ~ charge of a business პასუხისმგებლობა ბიზ-

ნესში; ~ measures ზომების მიღება

assumed liability მიღებული ვალდებულება

assumption დაშვება

asymetric information ასიმეტრიული ინფორმაცია, ახასიათებს ბაზართა უმეტესობას და გულისხმობს, რომ ბაზრის ერთი ნაწილი მეტად ინფორმირებულია, ვიდრე მეორე, რაც იწვევს რესურსების არათანაბარ დაგროვებას

asymetrical federalism ასიმეტრიული ფედერალიზმი, ფედარაციული მოწყობა, სადაც პროვინციები განსხვავებული პრივილეგიებით სარგებლობენ

atomistic economy ეკონომიკა, რომელიც ხასიათდება წვრილი, დამოუკიდებელი მწარმოებლების კონკურენციით მრეწველობის ყველა დარგში

atomization ატომიზაცია, საზოგადოებაში არსებული დაჯგუფებების დაშლა ინდივიდთა უსაფრთხოებისათვის

attache ატაშე; commercial ~ კომერციული ატაშე; maritime ~ საზღვაო ატაშე; military ~ სამხედრო ატაშე; press ~ პრეს-ატაშე; ~ for cultural affairs კულტურის ატაშე; ~ for financial affairs ფინანსური საკითხების ატაშე .

attachment დატყვევება

attainable standard მისაღწევი სტანდარტი

attendance 1. დასწრება, ყოფნა; 2. აუდიტორია; მაყურებელი, მსმენელი, საზოგადოება; 3. მომსახურება; მოვლა; ~ to customs formalities საბაჟო ფორმალობების შესრულება

attention ყურადღება; ~ factors კომუნიკაციის ელემენტები, რომელნიც უნებლიედ იწვევენ ყურადღებას

attestation დადასტურება, დამოწმება; ~ of authenticity უტყუარობის დადასტურება; ~ of signature ხელმოწერის დადასტურება

attitude 1. პოზიცია, დამოკიდებულება, აზრი; 2. მდგომარეობა, პოზა; 3. მიმართება; ~ of worker მუშათა დამოკიდებულება; ~ survey აზრთა მიმოხილვა; employee ~ მუშათა დამოკიდებულება

attorney ადვოკატი, რწმუნებული; ~ at law სასამართლოს რწმუნებული; იურისტი; —in-fact ნდობით აღჭურვილი პირი, რომელსაც აქვს სხვა პირის წერილობითი მინდობილობა მისი ინტერესების სასამართლოში წარმოდგენის თაობაზე; —in-record ადვოკატი

attribute 1. ატრიბუტი; ნიშანი; 2. (დამახასიათებელი) თვისება; ~s of empowerment უფლებით აღჭურვილობის ატრიბუტები

attrition 1. ხახუნი; გაცვეთა; 2. გამოფიტვა, დაუძლურება; 3. *დემ.* გადაშენების წესი; ~ of assets აქტივის ღირებულების შემცირება; ~ of capital კაპიტალის ღირებულების შემცირება

auction აუქციონი; ~ of goods სასაქონლო აუქციონი; ~ room სააუქციონო დარბაზი; international ~ საერთაშორისო აუქციონი; public ~ sale საჯარო ვაჭრობა; to buy at ~ აუქციონზე ყიდვა; to sell at ~ აუქციონიდან გაყიდვა;

audience აუდიენცია; public ~ საჯარო აუდიენცია

audit 1. აუდიტი, შემოწმება, რევიზია; 2. ანგარიშების რეგულირება; 3. საბუღალტრო დოკუმენტების შემოწმება; 4. შიგასამეურნეო საქმიანობის ანალიზი; 4. შემოწმე-ბისათვის გამზადებული ბალანსი; ~ of the books

საბუღალტრო რევიზია; ~ trail აუდიტის ჩანაწერი; annual ~ წლიური სამეურნეო საქმიანობის ანალიზი; attitude ~ მომხმარებელთა დამოკიდებულების გამოკითხვა; balance-sheet ~ ბალანსის რევიზია; bank ~ ბანკის ანგარიშის რევიზია; cash ~ სალაროს ნაშთების შემოწმება; design ~ კონსტრუქციის შემოწმება (ტექნიკურ პირობებთან შესაბამისობის მიზნით); detailed ~ ანგარიშების, წიგნების, ჟურნალებისა და ჩანაწერების მთლიანი რევიზია; external ~ იხ. independent audit; field ~ გამსვლელი რევიზია; financial ~ ფინანსური რევიზია; general ~ საერთო რევიზია; independent ~ რევიზია გარედან; interim ~ შუალედური ანალიზი; internal ~ შიგა რევიზია; management ~ ხელმძღვანელთა საქმიანობის შემოწმება; preliminary ~ წინასწარი რევიზია; tax ~ გადასახადის დარიცხვის სისწორის შემოწმება; test ~ საცდელი შემოწმება; to ~ შემოწმება; to ~ accounts ბალანსის რევიზია; unscheduled ~ ნაწილობრივი შემოწმება

auditing რევიზიის ჩატარება, რევიზირება

auditor აუდიტორი, რევიზორი, კონტროლერი, ბუღალტერ-რევიზო-რი; general ~ გენერალური აუდიტორი

auditorium აუდიტორია

austerity 1. მკაცრი ეკონომია; 2. *pl.* მკაცრი ზომები (მაგ. სახელმწიფო კანონების გავლენისათვის ეკონომიკაზე)

autarchy ერთპიროვნული მმართველობა; თვითმმართველობა

authentic 1. ნამდვილი, ჭეშმარიტი, დოკუმენტურად დადასტურებული; 2. უტყუარი, სარწმუნო

authentication დოკუმენტის უტყუარობის დადასტურება ან დამოწმება

authenticity აუთენტიურობა; უტყუარობა; ნამდვილობა

authorial საავტორო

authoritarian ავტორიტარული; ~ leadership ავტორიტარული ხელმძღვანელობა; ~ regimes ავტორიტარული რეჟიმი; ~ system ავტორიტარული სისტემა

authoritative 1. ზეგავლენის მქონე; 2. ავტორიტეტული, ნდობის ღირსი; 3. მბრძანებლური

authoritativeness 1. ავტორიტეტულობა; 2. მბრძანებლურობა

authority 1. ძალაუფლება; 2. უფლებამოსილება; 3. ორგანო, მართვა; განყოფილება; სამმართველო; 4. *pl.* ხელისუფლება, ხელმძღვანელობა; ადმინისტრაცია; 5. ავტორიტეტი, წონა, ზეგავლენა; 6. საფუძველი; 7. სანდო წყარო; ~ crisis ძალაუფლების კრიზისი; ~ of the court სასამართლოს ავტორიტეტი; abuse of ~ ძალაუფლების ბოროტად გამოყენება; administrative ~ ადმინისტრაციული ორგანო; appropriate ~s შესაბამისი ორგანო; arbitral ~ საარბიტრაჟო ინსტანცია, სამედიატორი ორგანო; civil ~ სამოქალაქო ხელისუფლება; competent ~s კომპეტენტური ხელისუფლება, ორგანო, დაწესებულება; constitutional ~ საკონსტიტუციო ორგანო, უფლებამოსილება; currency control ~ სავალუტო კონტროლის ორგანო; customs ~s საბაჟო ხელისუფლება; delegated ~ დელეგირებული უფლებამოსილება; delegation of ~ ხელისუფლების გადაცემა; executive ~ აღმასრულებელი ხელისუფლება; federal ~ ფედერალური უფლებამოსილება; fiscal ~ ფინან-

სური ორგანო; governmental ~s სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოები; hierarchical ~ იერარქიული ძალაუფლება; higher ~ უმაღლესი ორგანო; highest ~ უმაღლესი ავტორიტეტი; housing ~ საცხოვრებელი ორგანო; implicit ~ ნავარაუდები უფლებამოსილება; judicial ~ სასამართლო ხელისუფლება; lawful ~ კანონიერი ხელისუფლება; legislative ~ საკანონმდებლო უფლებამოსილება; level of ~ ინსტანცია; local ~s ადგილობრივი ხელისუფლება; military ~s სამხედრო ინსტანცია, სამხედრო ხელისუფლება; municipal ~s მუნიციპალური ხელისუფლება; mutual ~ ურთიერთშორისი უფლებამოსილება; notarial ~ სანოტარო ორგანო; official ~s ოფიციალური ხელისუფლება; planning ~ საგეგმო ორგანო; policy-making ~ დირექტიული ორგანო; presidential ~ საპრეზიდენტო უფლებამოსილება; price regulating ~ ფასის მარეგულირებელი ორგანო; prosecutorial ~ პროკურორის ორგანო; public ~s სახელმწიფო ხელისუფლება; recourse to superior ~s ზემდგომი ინსტანცია; responsible ~ საპასუხისმგებლო ორგანო; scope of ~ უფლებამოსილების მოცულობა; social welfare ~ სოციალური უზრუნველყოფის ორგანო; statutory ~s ხელისუფლების კანონიერი ორგანოები; superior ~ ზემდგომი ორგანო; supervisory ~ სახელმძღვანელო ორგანო; supreme (executive) ~ უმაღლესი (აღმასრულებელი) ძალაუფლება; supreme ~ უზენაესი ორგანო; tax ~ საგადასახადო ორგანო; to vest someone with ~ პიროვნების აღჭურვა უფლებამოსილებით; written ~ for representation წერილობითი უფლებამოსილება წარმომადგენლობაზე; written ~ წერილობითი უფლებამოსილება

authorization 1. უფლებამოსილებით აღჭურვა, სანქციონირება; 2. ნების დართვა, სანქცია; ~ to pay benefits სარგებლის გადახდის უფლებამოსილებით აღჭურვა; პირობა, მოცემული სამედიცინო დახმარების მოთხოვნის ფორმაში, რომლის მიხედვითაც დაზღვეული უშუალოდ მიმართავს სადაზღვევო კომპანიას გასცეს დახმარება უშუალოდ დახმარების უზრუნველმყოფელზე, რომლის გადასახადების საფუძველზეც შედგენილია მოთხოვნის ეს ფორმა; exclusive ~ განსაკუთრებული ნებართვა; extraordinary ~ საგანგებო ნებართვა; preferential ~ შეღავათიანი საგზური

authorized 1. რწმუნებული; 2. ნებადართული; სანქციონირებული; 3. ავტორიზებული

authorless ავტორის არმქონე, უავტორო, ანონიმური

authorship 1. დასაწყისი, წარმოშობა; წყარო, სათავე; joint ~ ერთობლივი ავტორობა; ~ an invention გამოგონების ავტორობა

autocracy ავტოკრატია; თვითმპყრობელობა; აბსოლუტიზმი ქვეყნის მართვაში

autocrat ავტოკრატი, თვითმპყრობელი

autocratic ავტოკრატული; ~ leadership ავტოკრატული ხელმძღვანელობა; ხელმძღვანელობის სტილი, რომელიც დაფუძნებულია უფლებამოსილებაზე და ბრძანებათა გაცემაზე. ავტოკრატული ხელმძღვანელობა გულისხმობს კონსულტაციების სიმცირეს ან მათ საერთოდ არქონას და ორიენტირებულია უფრო ამოცანებზე, ვიდრე ადამიანებზე

autogestion თვითმმართველობა

automatic ავტომატური; ~ progression ხელფასის ავტომატური გაზრდა დადგენილი დროის ინტერვალების შემდეგ წინასწარ დადგენილი მაქსიმალური დონის მიღწევამდე; ~ stabilizer ავტომატური სტაბილიზატორი; ეკონომიკური პოლიტიკის მექანიზმი, რომელიც პოლიტიკის შეუცვლელად ამცირებს ეკონომიკური რხევების ამპლიტუდას; ~ wage adjustment ხელფასის ავტომატური კორექტირება

automatization ავტომატიზაცია

autonomy ავტონომია; თვითმმართველობა (პირისა, ჯგუფისა ან დაწესებულებისა); administrative ~ ადმინისტრაციული ავტონომია; internal ~ შიგა ავტონო-მია; territorial ~ ტერიტორიული ავტონომია

autoreregressive აუტორეგრესია; წინა მონაცემების გამოყენება მომავალი მონაცემების გამოსათვლელად.

autoritarianism ავტორიტარიანიზმი, მმართველობის ისეთი სტილი, სადაც მმართველი უსიტყვო მორჩილებას ითხოვს ხელქვეითებისაგან

autority 1. უფლება; უფლებამოსილება; 2. ადმინისტრაცის, ხელისუფლების ორგანო; 3. ცნობილი სპეციალისტი

auxiliary დამხმარე

avail 1. სარგებელი, მოგება; 2. *pl.* რეალიზაციით მიღებული თანხა; net ~ 1. წმინდა ამონაგები; 2. თამასუჭიდან მიღებული თანხა

availability 1. მისაწვდომობა; ხელმისაწვდომობა; 2. ვარგისობა; გამოსადეგობა; 3. არსებობა; subject to ~ არსებობის შემთხვევაში; ~ of cash ფულის არსებობა; ~ of documentation დოკუმენტაციის არსებობა

available time სასარგებლო სამუშაო დრო

average 1. საშუალო; 2. საშუალო რიცხვი; საშუალო სიდიდე; საშუალო არითმეტიკული; 3. ჩვეულებრივი, ნორმალური; 4. კურსი (ფასიანი ქაღალდებისა); კურსის ინდექსი; 5. აქციის თანდათანობითი შესყიდვა ან გაყიდვა; ~ cost საშუალო დანახარჯი; ~ daily balance საშუალო დღიური ბალანსი; ~ daily census (ADC) საშუალო დღიური აღწერა, სტაციონარული ავადმყოფების საშუალო რიცხვი საავადმყოფოში, რომლებსაც ემსახურებიან ყოველდღე დროის მოცემულ პერიოდში. იმ პაციენტთა სრული რაოდენობა, რომლებიც იკავებენ საწოლს და იღებენ დახმარებას, როგორც სტაციონარული ავადმყოფები ნების-მიერი საშუალო დღის მანძილზე (ახალშობილთა გარდა). საშუალო განისაზღვრება სტაციონარულ ავადმყოფთა აღწერით ყოველდღე განსაზღვრულ დროს (ჩვეულებრივ შუაღამეს) და ამ რიცხვის შეფარ-დებით დღეების რიცხვთან; ~ due date გადახდის საშუალო თარიღი; ~ fixed costs საშუალო ფიქსირებული ხარჯები; ~ gross sales გაყიდვის საშუალო საერთო მოცულობა; ~ haul საშუალო მანძილი; ~ hourly earnings საშუალო საათობრივი ხელფასი; ~ length of stay (ALOS) დაყოვნების საშუალო ხანგრძლივობა; პაციენტდღეების საშუალო რაოდენობა მოცემულ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც პაციენტი იღებს სამედიცინო მომსახურებას. დროის საზომად გამოიყენება დღე. ეს არის დღეების საშუალო რიცხვი, რომლის მანძილზეც სტაციონარული ავადმყოფი ყოვნდება ჯანდაცვით დაწესებულებაში, მიეწოდება სამედიცინო მომსახურება და დაცვა დროის მოცემულ პერიოდში. ALOS განი-

საზღვრება ავადმყოფ-დღეთა გაყოფით მიღებათა რაოდენობაზე, ან გაწერების და სიკვდილის შემთხვევათა ოდენობით. ALOS ყველაზე ხშირად განისაზღვრება მოცემულ პერიოდში გაწერილ ავადმყოფ-დღეთა სრული რაოდენობის გაყოფით გაწერილ ავადმყოფთა რაოდენობაზე; ~ load საშუალო დატვირთვა; ~ maturity საშუალო სიმწიფე; საერთო ფონდის მფლობელობაში არსებული აქციების სიმწიფის საშუალო ვადა. რაც მეტია ფონდის საშუალო სიცოცხლის ხანგრძლივობა, მით მეტ გავლენას ახდენს ფონდზე საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება; ~ payment rate (APR) საშუალო გადახდის ტარიფი; თანხა, რომელიც HCFA-მ უნდა გადაუხდოს HMO-სა და CMP-ს Medicare-ს სარისკო კონტრაქტის საფუძველზე მყოფ რეციპიენტთა მომსახურეობისათვის. რიცხვი გამოითვლება AAPCC-დან მომსახურეობისათვის, რომელიც მოწოდებულია გეგმის მიერ გაწევრიანების მახასიათებლების მიხედვით. გეგმისათვის გადახდა - ACR ვერასოდეს იქნება უფრო მაღალი, ვიდრე APR, თუმცა შეიძლება იყოს უფრო ნაკლები; ~ selection არაკეთილსაიმედოთა არჩევა; დანარჩენ მოსახლეობასთან შედარებით უფრო დაავადებულთა მოზიდვის პრობლემა; ~ propensity to consume მოხმარებისადმი საშუალო მიდრეკი-ლება; მოხმარების მოცულობის ფარდობა შემოსავლის მოცულობა-სთან; ~ revenue საშუალო შემოსავა-ლი; ~ straight-time hourly earnings სუფთა საშუალო საათობრივი ხელფასი; ~ variable cost საშუალო ცვალებადი (არაფიქსირებული) დანახარჯები; ~ wholesale price (AWP) საშუალო საბითუმო ფასი; ჩვეულებრივ გამოიყენება ფარმაცევტულ კონტრაქტებში. AWP ზოგადად განისაზღვრება ინფორმაციის საერთო წყაროსადმი მიმართვის საფუძველზე; assembly ~ მათემატიკური მოლოდინი; საშუალო სიდიდე; conditional ~ პირობითი საშუალო სიდიდე; current ~ მიმდინარე საშუალო სიდიდე; economy-wide ~ ეკონომიკური საშუალო სიდიდე; estimated ~ 1. საშუალო სიდიდის შეფასება; 2. შემოთავაზებული საშუალო სიდიდე; limiting ~ ზღვრული საშუალო სიდიდე; market ~ საშუალო საბაზრო კურსი; national price ~ ფასის საშუალო დონე ქვეყანაში; overall ~ საერთო საშუალო სიდიდე; statistical ~ სტატისტიკური საშუალო სიდიდე; stock price ~ აქციების კურსის ინდექსი; unweighted ~ შეუწონავი საშუალო სიდიდე; weekly ~ ყოველკვირეულად გამოქვეყნებულ აქციათა კურსი

averaging გასაშუალება

avert თავიდან აცილება

avoid 1. თავის არიდება; 2. ანულირება; 3. კონტრაქტის გაუქმება

award 1. ჯილდო, პრემია; 2. დაჯილდოება; პრემიის გაცემა; 3. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება; 4. გადაწყვეტილება; განაჩენის გამოტანა; 5. დაცვა, დარაჯობა; 6. ასახვა; თავიდან აცილება; 7. შეკვეთის მიცემა; სახელმწიფო შეკვეთა; 8. შეკვეთის დამტკიცება ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ; arbitral ~ საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება; to ~ მინიჭება

awareness არსებულ მოთხოვნილებათა გაცნობიერება

awkward 1. მოუხერხებელი; ძნელი; უხერხული; 2. საშიში (პიროვნების შესახებ)

baby-but *დემ.* შობადობის მკვეთრი შემცირება

back office საბროკერო სახლი, რომელიც ეხმარება, მაგრამ არ ახორციელებს ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობას. შეიცავს ყველა წერილობით დადასტურებას ან გადაწყვეტილებას ვაჭრობის, აღრიცხვის და სარეგულაციო შეთანხმების შესახებ

back pay კომპენსაცია

backdating დათარიღება უკანა რიცხვით

backer სპონსორი

background 1. ფონი; 2. განათლება; კვალიფიკაცია; 3. საწყისი მონაცემები; ~ investigation სამუშაოზე მიღების კანდიდატის განათლებისა და გამოცდილებისათვის წაყენებული მოთხოვნების შესაბამისობის შემოწმების პროცედურა

backlog დავალიანება; შეუსრულებელი შეკვეთები 2. მარაგი

backtracking სამსახურით უზრუნველყოფის პრივილეგიები ნამსახურები წლების მიხედვით (შტატების შემცირების დროს)

bad loan უიმედო სესხი; გასესხებული თანხა, რომლის უკან დაბრუნება აღარ არის მოსალოდნელი (მაგ., მევალის გაკოტრების შემთხვევაში). ასეთი სესხები მიეკუთვნება ხარჯებს და ჩამოიწერება

badness 1. უხარისხობა; უვარგისობა; 2. არასრულფასოვნება; 3. უზუსტობა; შეცდომა

bail 1. გირაო; თავდები 2. თავდებობა

balance 1. წონასწორობა, ნაშთი; ბალანსირება; 2. თანაფარდობა; 3. დაკმაყოფილება (მაგ. პროდუქციაზე მოთხოვნილებისა); 4. საბუღალტრო ბალანსი; ~ billing საბალანსო ანგარიშგება; მომწოდებლის მიერ პაციენტისთვის ანგარიშის წარდგენის პრაქტიკა ყველა იმ ხარჯისათვის, რომელიც არ არის გადახდილი სადაზღვევო გეგმის მიერ იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც ეს ხარჯები აღებატება გეგმის UCR-ს და სამედიცინო თვალსაზრისით საჭიროებას არ წარმოადგენენ; ~ budget დაბალანსებული ბიუჯეტი; ~ of account ნაშთი ანგარიშსწორებისას, ნაშთი ანგარიშზე; ~ of payment საგადასახადო ბალანსი; დოკუმენტი, რომელიც ასახავს სახელმწიფოსა და მისი მოქალაქეების მიერ მსოფლიოს სხვა ქვეყნებთან წარმოებულ ყველა ფინანსურ ოპერაციას; ~ of power ძალაუფლების წონასწორობა, სისტემა, რომელიც აიძულებს სახელმწიფოებს უპირატესობა მიანიჭოს უსაფრთხოებასა და დამოუკიდებლობას; ~ of terror შიშის წონასწორობა, ატომური იარაღის მქონე სახელმწიფოებს შორის ძალთა წონასწორობა ბირთვული ომის შიშით; ~ of trade სავაჭრო ბალანსი - დროის გარკვეულ პერიოდში საქონლის იმპორტისა და ექსპორტის მოცულობებს შორის სხვაობა; ~ of trade ვაჭრობის ბალან-სი; ~ sheet ბალანსი (საბუღალტრო); ~ sheet ბალანსის აღრიცხვის ფურცელი; ასახავს როგორც პასივებს, ასევე აქტივებს; ~ sheet budget ბიუჯეტური ბალანსი; მოსალოდნელი ან არსებული ფინანსური სტატუსი ფისკალური წლის ბოლოს; ~ theory ბალანსის თეორია

balanced დაბალანსირებული; ~ economic growth დაბალანსებული ეკონომიკური ზრდა. ეკონომიკური

ზრდა, რომლის დროსაც მთელ ქვეყანაში დაახლოებით თანაბარი სისწრაფით მიმდინარეობს ყველა სახის საქონლის წარმოება; ~ economy დაბალანსებული ეკონომიკა; ეროვნული საფინანსო სისტემის მდგომარეობა, როცა იმპორტისა და ექსპორტის მოცულობა ერთნაირია; ~ growth equilibrium სტაბილური დაბალანსებული ზრდა

balance-of-payment deficit საგადამხდელო ბალანსის დეფიციტი

ballast ბალასტი; ზედმეტი ტვირთი; გადასაგდები ნივთი

ballot ფარული, საიდუმლო კენჭისყრა; ამ მეთოდით ჩატარებული კენჭისყრა

ban აკრძალვა; კანონგარეშე გამოცხადება

bank 1. ბანკი; საკრედიტო დაწესებულება; 2. ბანკში ფულის შეტანა; საბანკო საქმიანობის წარმოება; 3. ფონდი, მარაგი; ~ accommodation საბანკო სესხი; ~ branch 1. ბანკის ფილიალი; 2. ბანკი, რომელსაც აქვს ფილიალები; ~ call მოთხოვნა ბანკისადმი; სახელმწიფოს მოთხოვნა გარკვეული თარიღისათვის საბანკო საბალანსო უწყისის წარმოსადგენად; ~ for international settlements (BIS) საერთაშორისო ანგარიშსწორების ბანკი; საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომელიც დაარსდა ბაზელში (შვეიცარია) 1930 წელს. მის ამოცანებში შედის მსოფლიოს ყველა ქვეყნის ცენტრალურ ბანკთაშორისი ურთიერთობის განვითარება, სხვადასხვა მთავრობებს შორის ფინანსური კავშირების გაუმჯობესების გზების დასახვა, აგრეთვე აგენტი-შუამავლის როლის შესრულება გადახდის დროს. მასში წარმოდგენილია ევროპის უმეტესი ქვეყნის, აგრეთვე აშშ, კანადისა და იაპონიის ცენტრალური ბანკები; ~ note საბანკო თამასუქი; ~ overdraft ოვერდრაფტი (კრედიტის გადამეტება), ბანკის დავალიანება; ~ post remittance საბანკო საფოსტო გადაგზავნა; ~ rate საბანკო განაკვეთი; ~ reconciliation შიგა და საბანკო ანგარიშების შესაბამისობაში მოყვანა; ~ reserve საბანკო რეზერვი; ~ run უჩვეულოდ მსხვილი თანხის მოხსნა ანგარიშიდან ბანკის გადახდისუნარიანობაში კლიენტების დაეჭვების გამო; ~ service charge გადახდა საბანკო მომსახურების გამო; ~ statement ამონაწერი საბანკო ანგარიშის მდგომარეობის შესახებ; central ~ ცენტრალური ბანკი; chartered ~ ჩარტერული ბანკი; clearing ~ კლირინგული ბანკი; commercial ~ კომერციული ბანკი; cooperative ~ კოოპერატიული ბანკი; credit ~ კომერციული ბანკი (ევროპაში); creditor ~ ბანკი-კრედიტორი; debtor ~ ბანკი-საკლირინგო პალატის წევრი, რომელსაც გააჩნია დებიტორული სალდო; deposit ~ დეპოზიტური ბანკი; discount ~ სააღრიცხვო ბანკი; European Investment ~ ევროპის საინვესტიციო ბანკი; exchange ~ ბანკი, რომელიც აწარმოებს ვალუტის გადახურდავებას; export import ~ ექსპორტ-იმპორტის ბანკი; Federal Reserve ~ ფედერალური სარეზერვო ბანკები; foreign ~ უცხოური ბანკი; International ~ for Reconstruction and Development ~ რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი; International Investment ~ საერთაშორისო საინვესტიციო ბანკი; investment ~ საინვესტიციო ბანკი; issuing ~ საემისიო ბანკი, უფლება-

მოსილი მოახდინოს საკუთარი თამასუქის ემისია, რომელმაც თავისუფლად შეიძლება იბრუნოს ვალუტასთან ერთად. აშშ ფედერა-ლური რეზერვის მხოლოდ 12 ბანკს აქვს საბანკო თამასუქის გამოშვების უფლება; joint stock ~ *ინგლ.* სააქციონერო კომერციული ბანკი; mortgage ~ გირავნობის ბანკი; multinational ~ მრავალეროვნული საერთაშორისო ბანკი; national ~ ეროვნული ბანკი; primary ~ ძირითადი ბანკი; private ~ კერძო ბანკი; reserve ~ სარეზერვო ბანკი; state ~ 1. სახელმწიფო ბანკი; 2. *ამერ.* შტატის ბანკი; trading ~ კომერციული ბანკი; World ~ მსოფლიო ბანკი

banker's acceptance ბანკირის თანხმობა; არაფინანსური ფირმის ინვესტიცია მოკლევადიანი სესხით, რომლის გადახდის გარანტიასაც იძლევა ბანკი

banking power ბანკის მიერ წარმოებულ ინვესტიციათა ინტენსივობა, რომელიც განისაზღვრება საბანკო რეზერვის სიჭარბით

bankrupt გაკოტრებული; გადახდისუუნარო

bankruptcy გაბანკროტება, გაკოტრება

bar 1. შეზღუდვა; დაბრკოლება; 2. ანულირება; შეცვლა; 3. აკრძალვა; 4. ბარი; დახლი; 5. ზოდი; 6. ძელაკი; გისოსი; ~ code უნივერსალური სასაქონლო შტრიხკოდი

bare მინიმალური; უმნიშვნელო; მცირე

bargain 1. სავაჭრო გარიგება; ხელშეკრულება; მოლაპარაკება; 2. იაფად ყიდვა; 3. ხელსაყრელ ფასში გაყიდვა; ვაჭრობა; 4. *pl.* ფასდაკ-ლებული საქონელი; positional ~ ვაჭრობა პოზიციებიდან

barred market აკრძალული ბაზრობა (მოცემული ქვეყნის კანონით გარკვეული პროდუქციის ექსპორტის აკრძალვა)

barring აკრძალვა

barter ბარტერი; საქონლის საქონელზე პირდაპირი გაცვლა

base 1. ბაზა; ბაზისი; საფუძველი; ძირი; 2. ობიექტი; ბაზა; 3. დაფუძნება; ბაზირება; 4. ფონდის დაფუძნება; ~ plan or basic coverage ძირითადი გეგმა ან მოცვის ძირითადი პუნქტები; საბაზისო სამედიცინო დახმარების ნებისმიერი გეგმა, რომელიც უზრუნველყოფს ლიმიტირებულ, სტაციონარული, ქირურგიული ან თერაპიული მომსახურების ანაზღაურებას, განსხვავებით იმ ძირითადი სამედიცინო დახმარების გეგმისაგან, რომელიც უზრუნველყოფს ფულად დახმარებას ყოვლისმომცველ სტაციონარულ, ქირურგიულ და თერაპიულ დახმარებაზე; ~ review დეპარტამენტის ან სამინისტროს მიმდინარე საქმიანობის ერთჯერადი ყოვლისმომცველი შემოწმება, რომ გამოვლინდეს რესურსები ახალი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად; ~ year საბაზისო წელი

base/superstructure ბაზისი, საზოგადოების ეკონომიკური საფუძველი, სუპერსტრუქტურა, ზედნაშენი; სოციალური და იდეოლოგიური კონცეფციები, რომლებიც ეფუძნება ბაზისს

baseline measures ბაზისური მაჩვენებლები; ინტერვენციის წინა მონაცემები. შეგროვილი მონაცემები, გამოყენებული შედარებისთვის, ახალი პროგრამის შედეგების დასადგენად

basic 1. საწყისი; პირველადი; ძირითადი; ფუნდამენტური; 2. საწყისი

ფასი; 3. ნომინალური; ~ decisions ფუნდამენტალური გადაწყვეტილებები; გრძელვადიანი გადაწყვეტილებები, რომლებიც ძალზე მნიშვნელოვანია და ხშირად დაკავშირებული არის დიდ მატერიალურ ხარჯებთან; ~ health services ძირითადი სამედიცინო მომსახურებები; ის აუცილებელი ფულადი დახმარებები, რომლებსაც უნდა სთავაზობდეს მოსახლეობას ფედერალური მთავრობის მიერ რეგისტრირებული ჯანდაცვის ნებისმიერი ორგანიზაცია. ეს მოიცავს პრევენტულ ღონისძიებებს, გადაუდებელ დახმარებას, პოლიკლინიკურ და სტაციონარულ მომსახურებას, დიაგნოსტიკურ ლაბორატორიულ და რადიოლოგიურ სამსახურებს; ~ human needs ადამიანის ძირითადი მოთხოვნილებანი; ~ medical benefits ძირითადი სამედიცინო ფულადი დახმარებები; ~ stock ძირითადი სასაქონლო მარაგი, მუდმივი მოთხოვნილების საქონელი, რომელიც საჭიროებს გარკვეული მარაგის შენარჩუნებას მთელი წლის მანძილზე; ~ wages ძირითადი ხელფასი

basing point pricing ფასწარმოქმნა ადგილმდებარეობის მიხედვით

basis 1. ბაზისი; საფუძველი; 2. ინვესტორის მიერ ფასიან ქაღალდებ-ში გადახდილ ღირებულებას დამატებული ხარჯები ჯიბიდან. გამოიყენება კაპიტალის მოგების ან დანაკარგის განსასაზღვრავად აქციის გაყიდვის შემდეგ საგადასახადო ინტერესებისათვის; ~ point საბაზისო პუნქტი; პროცენტის ერთი მეასედი, რაც წარმოადგენს მინიმალურ საზომ ერთეულს ფინანსებსა და ვაჭრობაში

basket 1. ვალუტების ნაკრები; ფულის კალათა (რომელთა საფუძველზე წარმოებს სავალუტო პარიტეტების ან კურსის გადახედვა); 2. ნაკრები; კომპლექტი

bastard 1. არასტანდარტული; 2. დაბალი ხარისხის; 3. არასრულფასობანი; 4; ბასტარდული

Baumol-Tobin model ბაუმოლ-ტობინის მოდელი; ფულზე მოთხოვნის მოდელი

bear 1. „დათვი"; ინვესტორი, რომელიც თამაშობს ბაზრის შემცირებაზე; „დათვური" ბაზარი არის ხანგრძლივი პერიოდი, რომლის დროსაც ეცემა აქციათა ფასები, ჩვეულებრივ, 20 და მეტი პრო-ცენტით; 2. *ბირჟ.* სპეკულიანტი ფასდაკლებაზე მოთამაშე; ~ raid „დათვების" რეიდი - სიტუაცია, როდესაც მსხვილი მოვაჭრეები ყიდიან პოზიციებს ფასების დაწევის მიზნით

bed-day საწოლ-დღე; საწოლი, როგორც ჯანდაცვის საშუალება, გამოყენებული სტაციონარულ ავადმყოფთა მიერ მხოლოდ დღის მანძილზე, საჭირო მხოლოდ ნაწილობრივი სტაციონარული მომსახურებისათვის, მაგ. რეაბილიტაციისათვის

beginning საწყისი; ~ balance საწყისი ბალანსი; ~ inventory საწყისი სასაქონლო მარაგი

behavior modeling ქცევის მოდელირება

behavior 1. ქცევა; 2. დამოკიდებულება; 3. მდგომარეობა; 4. განვითარება; მოძრაობა; დინამიკა (მაგ. ეკონომიკური სისტემისა, საბაჟო საქმიანობისა, მოგებისა და სხვ.) control-oriented ~ კონტროლზე ორიენტირებული ქცევა; თანამშრომელთა მისწრაფება მეტი ენერგია დახარჯონ ხელმძღვანელის მიერ გაკონტროლებულ სფეროში და დაზოგონ ენერგია

იმაში, რასაც ხელმძღვანელი ვერ აკონტროლებს

behavioral ქცევითი; ბიჰევიორისტული; ~ economics ბიჰევიორისტული ეკონომიკა; მიდგომა ეკონომიკური კვლევისადმი, რომელშიც გამოიყენება ბიჰევიორისტული მეცნიერებები (ფსიქოლოგია, სოციოლოგია, მენეჯმენტი, გადაწყვეტილებების მიღების თეორია) და მათი შედეგები ეკონომიკური ქცევის ახსნისა და პროგნოზირების დროს

behaviorism ბიჰევიორიზმი

belligerency საომარი მდგომარეობა

beneficiary 1. ბენეფიციარი; 2. მონაწილე, ხელისმომწერი, მომსახურებაზე დამოკიდებული ნებისმიერი პიროვნება, რომელიც გათვალისწინებულია დაქირავებულის ფულადი დახმარებას გეგმის პირობებით; 3. დაზღვეულის მიერ დაზღვევის პოლისში მითითებული პირი, რომელიც მიიღებს ფულად ანაზღაურებას დაზღვეულის სიკვდილის შემდეგ; 4. პირი, რომელიც ფულად დახმარებას იღებს უბედური შემთხვევის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებული გეგმის მიხედვით; 5. ტერმინი, რომელსაც უპირატესობას ანიჭებს მთავრობა და აღნიშნავს წევრს პროგრამა „CHAMPUS"-ის მიხედვით 6. მოსარგებლე; ინდივიდი, რომელიც იყენებს ან შეუძლია გამოიყენოს სადაზღვევო სარგებელი, რომელიც აგრეთვე მოიცავს ჯანდაცვის სადაზღვევო სარგებელსაც, სადაზღვევო კონტრაქტის საფუძველზე; cash ~ ფულადი დახმარება; death ~ დამზღვევის გარდაცვალების შემთხვევაში მიღებული სადაზღვევო თანხა; social insurance ~ დახმარება სოციალური დაზღვევის სახით

benefit 1. მოგება; სარგებელი; სარფა; გამორჩენა; ხეირი; 2. სარგებლიანობა; ვარგისობა; 3. პენსია; დახმარება; 4. *pl.* შეღავათები (საგადასახადო სისტემაში); პრივილეგიები; უპირატესობა, მიღებული გარკვეული პირის მიერ; 5. ფულადი დახმარება; თანხა, რომელსაც დამზღვევი უხდის პრეტენდენტს (მოსარჩლეს), წარმომადგენელს ან ბენეფიციარს ჯგუფური კონტრაქტში მოცემული მომსახურების სახეების თითოეული კომპლექსის მიხედვით; 6. ეკონომიკური ეფექტი; ~ package დახმარების პაკეტი 1. მომსახურების ის სახეები, რომლებსაც დამზღვევი სთავაზობს ადამიანთა ჯგუფს. მაგ.: წამლებზე დახმარება, რომელიც ემატება ძირითადი სამედიცინო მომსახურებაზე ანაზღაურებას და განიხილება როგორც დახმარების სხვა პაკეტი. 2. დახმარება, რომელიც უნდა უზრუნველყოს კონტრაქტის პირობების მიხედვით პასუხის-მგებლობის მატარებელმა პირმა; ~ payment schedule სარგებლის გადასახადთა სია; ~ period სარგებლის პერიოდი; პერიოდი; ~ segmentation სეგმენტაციის ხერხი (როდესაც კრიტერიუმის საფუძველია საქონლის ან მისი თვისების გამოთვლილი სარგებლიანობა); ~ waiting period დახმარების მოლოდინის პერიოდი; ~ year დახმარების (სარგებლის) წელი; კანონით განსაზღვრული დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაში ადამიანს აქვს უფლება სახელმწიფო-საგან მიიღოს დახმარება უმუშევრობისათვის; cash ~ ფულადი დახმარება; marginal social ~ ზღვრული საზოგადოებრივი სარგებელი; medical ~

სამედიცინო დახმარება; **medicare** ~s ამერ. ავადმყოფობის შემთხვევაში გაცემული სახელმწიფოს დახმარება (სადაზღვევო პროგრამიდან); **public assistance** ~ სახელმწიფო სოციალური უზრუნველყოფის დახმარება; **retirement** ~ მოხუცებულობის პენსია; **sickness** ~ ავადმყოფობის პენსია; **unemployment** ~ უმუშევრობის დახმარება

benefits დახმარებები (სარგებელი); ჯანდაცვის გეგმის მიხედვით გადასახდელი თანხის რაოდენობა სხვადასხვა სამედიცინო მომსახურებისთვის

benevolence კეთილგანწყობა

benevolent-authoritative leadership style კეთილგანწყობილად მბრძანებლური ლიდერობის სტილი

best 1. საუკეთესო; 2. ოპტიმალური; მეტად სარგებლიანი

beta (stocks) ბეტა (აქციების); აქციათა რისკის ზომა ბაზასთან მიმართებაში; ~ **equation (stocks)** აქციათა ბეტა ტოლობა; ~ **equation (mutual funds)** საერთო ფონდების ბეტა ტოლობა; ~ **mutual funds** საერთო ფონდების ბეტა

better 1. გაუმჯობესება; 2. გადამეტება

bias 1. გადახრა; 2. მიდრეკილება; მიკერძოება; 3. ზეგავლენა; 4. ირიბი მიმართულება

biased მიკერძოებული

bid 1. ფასის შეთავაზება; მყიდველის მიერ ფასის შეთავაზება; 2. დანამატი ფასზე; 3. ვაჭრობა; 4. შეკვეთა, განაცხადი; 5. პრეტენზია; მაძიებლობა; **best** ~ საუკეთესო შეთავაზება - შეთავაზებული ფასი შეიძლება არ იყოს ყველაზე დაბალი ან ყველაზე მაღალი, მაგრამ ხელს აძლევს კომპანიას; **competitive** ~ საკონკურსო შეთავაზება - შეთავაზებული ფასი მიღებულია საჯაროდ გაკეთებული განცხადებით კონკურსის შესახებ; **international** ~ საერთაშორისო ვაჭრობა; **last** ~ უკანასკნელი შეთავაზებული ფასი; **lower** ~ წამგებიანი შეთავაზებული ფასი; **sealed** ~ დახურული შეთავაზება; შეთავაზება ფასისა, რომელიც საიდუმლოდ ინახება გარკვეულ დრომდე, როცა სხვა დანარჩენი წინადადებები განიხილება

bidder პიროვნება, რომელიც სთავაზობს ფასს; ვაჭრობის მონაწილე; ფირმა, რომელიც აწარმოებს მოლაპარაკებას საქონლის მიწოდებაზე

bidding 1. ფასის შეთავაზება; დანამატი ფასზე (აუქციონზე); 2. ვაჭრობა; 3. წინადადება კონტრაქტის დადებაზე; ~ **up** ფასის მატება

bilateral 1. ორმხრივი; ბილატერალური; 2. ორმხრივ მიმართული; ~ **agreement** ორმხრივი შეთანხმება; ~ **aid** ორმხრივი დახმარება; ~ **contract** ორმხრივი ხელშეკრულება; ~ **monopoly** ორმხრივი მონოპოლია; მდგომარეობა, როცა არსებობს გარკვეული სახის პროდუქციის ან მომსახურების მხოლოდ ერთი მყიდველი, ხოლო შეთავაზების გაკონტროლება ხდება ერთი გამყიდველის მიერ; ~ **trade** ორმხრივი ვაჭრობა; ~ **assistance** დახმარების გაწევა ორმხრივი შეთანხმების საფუძველზე - ერთი ქვეყნის მიერ მეორის დახმარება პირდაპირ და არა საერთაშორისო ორგანიზაციების (მაგალითად გაეროს) გზით

bilateralism ორმხრივი ურთიერთობის პრინციპი; ხელშეწყობის რეჟიმის შექმნა (ვაჭრობაში) ორმხრივ საფუძველზე

bilk 1. გადასახადის გადახდისაგან თავის არიდება; 2. მოტყუება; თაღლი-

თობა

bill 1. სავაჭრო კონტრაქტი; დეკლარაცია; 2. გადახდის მოთხოვნა, გაწეული მომსახურების ან გაყიდული საქონლის გადახდის ანგარიში; 3. დადანაშაულება; სასარჩელო განცხადება; სარჩელი; 4. თეატრის ან კონცერტის პროგრამა; 5. საბრალდებო აქტი; 6. ქაღალდის ფულადი კუპიურა; 7. თამასუქი; 8. სია; ინვენტარი; 9. დოკუმენტი; 10. მოწმობა; 11. საჩივარი, თხოვნა; 12. ბეჭდიანი დოკუმენტი; რეცეპტი; ~ **discounted** დისკონტირებული თამასუქი; ~ **of capacity** მოწმობა მწარმოებლურობის შესახებ; ~ **of credit** საშუალებათა მიღების მინდობილობა; 1. კერძო პირის მიერ ბანკში გაგზავნილი წერილობითი მინდობილობა, რომელშიც დაფიქსირებულია მისი თხოვნა ამ დოკუმენტის წარმომდგენისათვის გარკვეული თანხის საკუთარი ანგარიშიდან გადაცემის თაობაზე; 2. დოკუმენტი, რომელიც გამოიყენება აშშ-ს ცალკეულ შტატში ვალუტის შემცვლელად; ~ **of entry** საბაჟო დეკლარაცია; ~ **of exchange** თამასუქი (გადასაყვანი); დანახარჯი

bind 1. (კანონით) დავალდებულება; 2. შეკვრა; შებოჭვა

bipolarity ბიპოლარობა, ძალის განაწილება ორ სახელმწიფოს შორის საერთაშორისო წონასწორობის დასამყარებლად

black შავი; ~ **market** შავი ბაზარი; ~ **marketeer** შავ ბაზარზე მოვაჭრე; ~ **money** შავი ფული (უკანონო ოპერაციით ნაშოვნი თანხა); ~ **payment** დაუბეგრავად გადახდა

blockade ბლოკადა, ფლოტის ქმედებები მტრული ქვეყნისათვის პროდუქტის მიწოდების აღსაკვეთად

blow-off-top ბლოუ-ოფ-ტოპი; ფასების მკვეთრი და სწრაფი ზრდა, რასაც მოჰყვება მისი მკვეთრი და სწრაფი დაცემა

Blue Cross ლურჯი ჯვარი; დამოუკიდებელი, მოგებაზე არ მომუშავე ჯანმრთელობის სადაზღვევო კორპორაცია, რომელიც უზრუნველყოფს დაცვას საავადმყოფოს მომსახურეობის და ზოგიერთ პოლისში, ქირურგიული და პროფესიული მომსახურეობის ფასებისაგან

blueprint 1. პროგრამა; გეგმა; პროექტი; 2. დაგეგმვა; დაპროექტება; პროგრამის შედგენა

blunder 1.მძიმე შეცდომა; უხეში შეცდომა; ცდომილება; 2. *სტატ.* მკვეთრად გადახრილი (განსხვავებული) მნიშვნელობა

board 1. მართვის ორგანო; დეპარტამენტი; კომიტეტი; სამინისტრო; 2. კვება; პანსიონი; ~ **eligible** საბჭოსათვის შესაბამისი; ექიმი, რომელიც შეესაბამება სპეციალობის საბჭოს გამოცდას იმის გამო, რომ დამთავრებული აქვს შესაბამისი სამედიცინო სასწავლებელი, გავლილი აქვს განსაზღვრული ხანგრძლივობისა და ტიპის მომზადება და განსაზღვრულ პერიოდში ეწეოდა პრაქტიკას. ზოგიერთი ჯანდაცვის ორგანიზაცია იღებს საბჭოს დასტურს შესაბამისობაზე, როგორც საბჭოს სერტიფიკატის ექვივალენტს; ~ **certified** საბჭოს მიერ სერტიფიცი-რებული; ექიმი ან ჯანდაცვის სხვა პროფესიონალი, რომელმაც გაიარა სამედიცინო სპეციალობის საბჭოს გამოცდა და მიიღო ამ საბჭოსგან მოცემულ დარგში სპეციალისტის სერტიფიკატი

bond 1. ობლიგაცია; დოკუმენტი (ფასიანი ქაღალდი), რომელიც ადასტურებს გარკვეული თანხის სესხად აღებას (როგორც წესი სახელმწიფოს ან კორპორაციის მიერ) განსაზღვრული პროცენტით; 2. ობლიგაციის გამოშვება; 2. კავშირი; ბმა; შეერთება; 4. ჩაჭიდება; დამაგრება; — **debt** ობლიგაციის განსაზღვრული სესხი

bonus დაჯილდოება; პრემია; ბონუსი; დამატებითი დათმობა; დამატებითი დივიდენდი; დამატებითი დაჯილდოება; **annual** ~ წლიური პრემია; **quality** ~ ხარისხის პრემია; **task** ~ მიზნობრივი პრემია

book 1. წიგნი, ანგარიშთა წიგნი, საბუღალტრო წიგნი; 2. პაკეტი; 3. შეკვეთა; 4. რეზერვირება, დაჯავშნა; **account** ~ საბუღალტრო წიგნი, ს. ჟურნალი, ს. რეგისტრი, ს. უწყისი; **balance** ~ საბუღალტრო ბალანსის წიგნი; **log** ~ აღრიცხვის ჟურნალი

bookkeeper ბუღალტერი; მოანგარიშე

bookkeeping საბუღალტრო წიგნების წარმოება; საბუღალტრო აღრიცხვა

booklet პროსპექტი, ბროშურა, ბუკლეტი

boom 1. ბუმი; აყვავება; სწრაფი აღმავლობა; 2. ხმაური; რეკლამირება; **building** ~ სამშენებლო ბუმი; **consumer** ~ სამომხმარებლო ბუმი; მოხმარების სწრაფი ზრდა

boon 1. კეთილმოწყობა; ხელსაყრელი პირობები; 2. სარგებლიანობა; 3. უპირატესობა

boost 1. სტიმულირება; სტიმული; ხელშეწყობა; დახმარება; 2. (ფასის) გაზრდა, მომატება

booster კომერციული საქმიანობის სტიმულატორი

borrow 1. სესხის მიღება; 2. სესხის აღება

borrowing სესხი; კრედიტი; **domestic** ~ შიგა სესხი; **external** ~ საზღვარგარეთიდან მიღებული სესხი; **nonfederal** ~ ადგილობრივი ხელისუფლების სესხი

boss 1. ბოსი, ხელმძღვანელი; უფროსი; 2. ხელმძღვანელობა; მართვა

bottleneck რესურსის სიმცირე

bottom-up management მენეჯმენტი ქვემოდან; მენეჯმენტის ფორმა, დაფუძნებული უფლებამოსილების დელეგაციურ მექანიზმზე, ყველა დასაქმებულის მონაწილეობით

bound 1. ზღვარი; საზღვარი; 2. შემოსაზღვრა

boundary 1. საზღვარი; ზღვარი; კიდე; 2. სასაზღვრო; 3. *pl.* საზღვრები, შემოსაზღვრული ტერიტორია, სადაც ხორციელდება სახელმწიფო იურისდიქცია

bounty წამახალისებელი პრემია, სუბსიდია; საექსპორტო პრემია (წარმოებისა და ექსპორტის სტიმულირების მიზნით)

boycott უკმაყოფილების ორგანიზებული გამოხატვა (მაგ., კრებაზე გამოუცხადებლობა ან რომელიმე ფირმის პროდუქციის შეძენაზე უარის თქმა)

bracket 1. ჯგუფი, კატეგორია (მაგ. მოსახლეობის ჯგუფი გადახდისუნარიანობის მიხედვით)

brainpower მეცნიერ-მუშაკები, სამეცნიერო კადრები

brainstorming ბრეინსტორმინგი; აზრთა ჭიდილი; პრობლემების გადასაწყვეტი ჯგუფური პროცედურა; საკითხების გადაჭრის მეთოდი, რომელშიც სხვადასხვა დარგის სპეციალისტები მონაწილეობენ

brake 1. შეზღუდვა; დამუხრუჭება;

2. ხელის შეშლა

branch 1. სფერო; დარგი; 2. განყოფილება; ფილიალი; 3. შტო

brand 1. ხარისხი, სახე; 2. საფაბრიკო მარკა, დამღის დადება, ნიშანდება, მარკირება

branding საქონლის სავაჭრო მარკით უზრუნველყოფა

breach (ურთიერთობათა) შეწყვეტა; ~ of act ხელშეკრულების დარღვევა

breadwinner ოჯახის მარჩენალი

break 1. შესვენება (მუშაობისას); 2. მტვრევა; მსხვრევა; 3. გაკოტრება; to ~ down გაკოტრება

breakage 1. მსხვრევა; მტვრევა; 2. ნგრევა; 3. დანაწევრება (სტრუქტურულ ერთეულებად); დაყოფა; 4. ნგრევით მიყენებული ზარალი

breakdown 1. დაყოფა, დანაწილება; გახლეჩა; 2. მტვრევა, მოწყობილობის მწყობრიდან გამოსვლა, გაფუჭება; 3. კრახი; კრიზისი (ეკონომიკური)

break-in ექსპლუატაციაში გაშვება; ამოქმედება

breaking even საქმის უდანაკარგოდ წარმოება

breakout აფეთქება; გახლეჩა, დაყოფა, ფასიანი ქაღალდების ფასების ზრდა მდგრადობის ზღვარის ზემოთ ან დაცემა, შენარჩუნების ზღვარის ქვემოთ

breed 1. ჯიში (საქონლისა); 2. გამოზრდა; გაშენება

breeding 1. მოშენება; 2. გამოკვება; 3. სელექცია

bribe 1. ქრთამი; 2. მოქრთამვა; ქრთამის მიღება

bribery 1. მოსყიდვა; მოქრთამვა; 2. ამომრჩეველთა მოსყიდვა

bridge 1. ხიდი; 2. დაბრკოლების გადალახვა; სიძნელის დაძლევა

briefing ინსტრუქტაჟი; ამოცანის დასმა; საინსტრუქციო თათბირი; ბრიფინგი

bright ხელსაყრელი (ვითარება, გარემოება); სასიკეთო

broad ფართო; ~ band system ფართო დიაპაზონის სისტემა; ~ career opportunities კარიერის ფართო შესაძლებლობები, პერსპექტივები; ~ duties ფართო მოვალეობები, ვალდებულებები

broadband pay system ფართო დიაპაზონის ანაზღაურების სისტემა

broadcast ban რაიმე საქონლის რეკლამის აკრძალვა (მაგ. თამბაქოს ნაწარმისა)

broadcast შეტყობინებეთა გადაცემა

brokage 1. ქრთამი თანამდებობის მისაღებად; 2. თანამდებობებით ვაჭრობა

broker ბროკერი, დაზღვევის ლიცენზირებული პროფესიონალი, რომელიც არის დაზღვეულის წარმომადგენელი სადაზღვევო მოცვის მიღებისას. იგი განსხვავდება იმ აგენტისგან, რომელიც წარმოადგენს დამზღვევის ინტერესებს

budget 1. ბიუჯეტი, საშუალებები; ასიგნება, საფინანსო ხარჯთაღრიცხვა, ბიუჯეტში გათვალისწინება, ასიგნება; 2. რესურსების კოორდინაციის გეგმა; 3. მარაგი, დონე; ~ constraint საბიუჯეტო შეზღუდვა; დანახარჯების შეზღუდვა შემოსავლების შესაბამისად; ~ deficit საბიუჯეტო დეფიციტი; შემოსავლებთან შედარებით ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის გადაჭარბება; ~ heads/titles ბიუჯეტის სტატიები, სადაც აღნიშნულია სპეციალური თანხა ამა თუ იმ პროგრამების, ქმედებებისა და აშ. (მაგ. ხელფასებისა); ~ surplus საბიუჯეტო ნამატი; ხარჯვით ნაწილთან შედარებით

ბიუჯეტში შემოსავლების გადაჭარბება; ~ variance ბიუჯეტის სხვაობა; სხვაობა შემოთავაზებულ და რეალურ ხარჯებს შორის; ~ year საბიუჯეტო წელი; administrative ~ ადმინისტრაციული საფინანსო ნუსხა; balanced ~ დაბალანსებული ბიუჯეტი; balance sheet ~ ბიუჯეტური ბალანსი; consolidated cash ~ სალაროს შეერთებული ბიუჯეტი; federal ~ ფედერალური ბიუჯეტი; overhead ~ ზედნადები ხარჯების საფინანსო გეგმა; President's ~ ამერ. საბიუჯეტო გეგმა, პრეზიდენტის მიერ დასამტკიცებლად წარმოდგენილი; state ~ 1. სახელმწიფო ბიუჯეტი; 2. ამერ. შტატის ბიუჯეტი; unbalanced ~ დეფიციტური ბიუჯეტი; voted ~ საკანონმდებლო ორგანოს მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტი

budgetary საბიუჯეტო; ბიუჯეტისა; ~ aid საბიუჯეტო დახმარება, სახელმწიფოსათვის გაწეული ფინანსური დახმარება წლიური ბიუჯეტის ბალანსირებისათვის

budgeting ბიუჯეტირება, ბიუჯეტის შედგენა; ფინანსური დაგეგმარება და რესურსების განსაზღვრა; ხარჯთაღრიცხვის შედგენა

buffer states ბუფერული სახელმწიფოები, ორ ძლიერ სახელმწიფოს საზღვრებს შორის მოქცეული სუსტი სახელმწიფო

buildup 1. რეკლამა; 2. დაგროვება; მატება; 3. ფორმირება; 4. გაშლა; გაფართოება; defense ~ სამხედრო დანიშნულების პროდუქციის წარმოების მოცულობის ზრდის დაჩქარება; performance ~ ტექნიკურ მახასიათებელთა გაუმჯობესება

bulk 1. მასა, მოცულობა; 2. უდიდესი ნაწილი; 3. დიდი დაუხარისხებელი ტვირთის პარტია

bull 1. ხარი; ინვესტორი, რომელიც ფიქრობს, რომ ბაზარი აიწევს; 2. *ბირჟ.* სპეკულანტი, მომატებაზე მოთამაშე; 3. წარმატება; ზრდის პერსპექტივის ქონა; ~ market „ხარის" ბაზარი, რომელსაც გააჩნია ზრდის მდგრადი ტენდენცია

bulletin ბიულეტინი; საინფორმაციო ფურცელი

bullish მზარდი

bumping ხანგრძლივი სამუშაო სტაჟის მქონე პირთა სამუშაოთი უპირატესი უზრუნველყოფა (შტატების შემცირების შემთხვევაში)

bunch 1. ჯგუფი; კამპანია; 2. კონა; შეკვრა; 3. წიაღისეულის ბუდე

bunching კონცენტრაცია

bundle 1. შეკვრა; ნაკრები; 2. ასორტიმენტი; 3. კონა; ფუთა; შეკვრა

bureau 1. ბიურო (მსხვილი სახელმწიფო ქვედანაყოფი სამინისტროს ტიპისა); 2. განყოფილება; კომიტეტი

bureaucracy ბიუროკრატია

bureaucracy ბიუროკრატია; ორგანიზაციის ფორმა, სადაც რეგულაცია და კონტროლი დომინირებს. ორგანიზაციის ფორმა, დაფუძნებული ლოგიკაზე, სისტემებსა და წესებზე

bureaucrat ბიუროკრატი

bureaucratic politics ბიუროკრატიული პოლიტიკა

burnout გამოფიტვა; მდგომარეობა, სადაც ადრე კეთილსინდისიერი მშრომელები აღარ არიან ეფექტურნი და მუშაობა კარგავს აზრს

business 1. ბიზნესი; საქმე; საქმიანობა; ვაჭრობა; კომერცია; 2. მეწარმეობა; 3. სავაჭრო ოპერაციები; 4. გარიგება; ~ concentration ბიზნესის კონცენტრაცია, რამდენიმე ფირმის ხელში მოქცეული ეკონომიკა, ან გასაღების ბაზარი; ~ credit კომერციული კრედიტი - გადასახადების გადავადების

უფლება იმ კლიენტებისათვის, რომლებიც თავად არიან საქონლის ან მომსახურების გამყიდველები; ~ cycle სამრეწველო (ეკონომიკური) ციკლი; დროის ნებისმიერი ინტერვალი, რომელიც მოიცავს ეკონომიკური აღმავლობისა და დეპრესიის მონაცვლეობით პერიოდებს; ~ ethics საქმიანი ეთიკა; ქცევის საყოველთაოდ მიღებული ნორმები, რომლებიც მოსახლეობასთან ურთიერთობის დროს გარკვეულ ზემოქმედებას ახდენენ მეწარმეებზე და განაპირობებენ გარკვეული ფასეულობებისა და ეთიკური პრინციპების შენარჩუნებას; ~ expenses კომერციული ხარჯები; ~ fixed investment საქმიანი ინვესტიციები ძირითად ფონდებში - მოწყობილობები და შენობა-ნაგებობები, რომლებიც შეძენილია საწარმოს მიერ მომავალში წარმოებაში გამოსაყენებლად; ~ game ბიზნეს-თამაში; რეალური ბიზნეს-სიტუაციის იმიტაცია; ~ interruption insurance დაზღვევა კომერციული საქმიანობის შეწყვეტისას; ~ logistics კომერციული ტვირთების ნაკადების მართვა; ~ manager კომერციული დირექტორი; ~ plan ბიზნესის გეგმა; საქმიანი წარმოების გეგმა

businesslike 1. საქმიანი; 2. საქმიანად

businessman ბიზნესმენი; კომერსანტი; მსხვილი მეწარმე; საქმოსანი; კომერციული ნიჭის მქონე პროფესიონალი

bust 1. მტკიცე; 2. ძლიერი; 3. მძიმე

buying-in საბაუქციონო გაყიდვიდან საქონლის მოხსნა

buyout კომპანიის აქციების საკონტროლო პაკეტის შესყიდვა

byeffect თანამდევი ეფექტი; თანამდევი მოვლენა

byproduct თანაპროდუქტი; თანამდევი პროდუქცია

by work დამატებითი სამუშაო

bylaw 1. წესდება; დებულება; შინაგანაწესი (ფირმისა, საწარმოსი); 2. *pl.* ადგილობრივი კანონები (დადგენილებები); კანონიერი დოკუმენტი, ფორმულირებული მოგებაზე არამომუშავე ორგანიზა-ციის ხელმძღვანელობის მიერ, ეს დადგენილებები მართავს ორგანიზაციის სტრუქტურასა და ფუნქციებს

byway 1. უმოკლესი გზა; 2. გვერდის ავლა; 3. ნაკლებად შესწავლილი უბანი

cabal 1.პოლიტიკური ხროვა; 2. შეთქმულება; ხრიკების მოწყობა

cabbalistic კაბალური (მაგ. ხელშეკრულება)

cabinet მინისტრების რეგულარული შეხვედრა, რომელიც უფლებამოსილია მთავრობის სახელით მიიღოს გადაწყვეტილებები და რომელსაც მთავრობის ხელმძღვანელი თავმჯდომარეობს

cadastre კადასტრი; საადგილმამულო წიგნები; **land** ~ მიწის კადასტრი (სისტემატური კრებული ამა თუ იმ ქვეყნის მიწის რესურსების შესახებ)

cadastrel კადასტრული; ~ survey საკუთრების კადასტრული აღწერა

cadre *pl.* პირადი შემადგენლობა; კადრები; შტატი

cafeteria plan გეგმა „cafeteria"; დახმარების პროგრამა, დაფინანსებული დამქირავებლის მიერ, რომელიც თანახმად შიგა შემოსავლების კოდექსისა დაქირავებულებს სთავაზობს არჩევანს დასაშვებ, დაბეგვრად

დახმარებებსა და ისეთ არადასაბეგვრად სამედიცინო და ქონების დაზღვევას შორის, როგორიცაა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზღვევა, შვებულების ანაზღაურება, საპენსიო გეგმები და ბავშვებზე ზრუნვა

caliber ხარისხი; ღირსება

calibration 1. შემოწმება; 2. სტანდარტიზაცია; დაეტალონება; 3. მახასიათებლის აღება

call option ყიდვის ოფციონი; კონტრაქტი, რომელიც შესყიდვის უფლებას აძლევს (მაგრამ არ ავალდებულებს) ოფციის მფლობელს, ხოლო გამყიდველს ავალდებულებს გაყიდოს ქვემდებარე აქციების განსაზღვრული რაოდენობა მოცემული ფიქსირებული ფასით, კონტრაქტის ვადის ამოწურვამდე

cambist სავალუტო ოპერაციების სპეციალისტი, კამბისტი

cameralism კამერალიზმი, ქვეყნის ფინანსური მართვის სისტემა ცენტრალურ ევროპაში მე-17-ე და მე-18-ე სს.

campaign 1. კამპანია, კამპანიის ჩატარება; 2. ბირჟის სპეკულანტების ფიქციური აქციების კურსზე გავლენის მოხდენის მიზნით; **advertising** ~ სარეკლამო კამპანია

cancellation 1. წაშლა; 2. ანულირება; 3.უარის თქმა

canvasser მთვლელი; აღმრიცხველი;

canvassing 1. გამოკითხვის შედეგად საზოგადოებრივი აზრის განსაზღვრა; 2.შეკვეთების დაგროვება

capability 1. უნარიანობა; 2. *pl.* შესაძლებლობა; 3. მაქსიმალური შრომის ნაყოფიერება; ~ **to perform** პროდუქციის წარმოების უნარი; მომსახურების გაწევის უნარი; **management** ~**ies** მმართველობის უნარი; **mobilization material procurement** ~**ies** მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების შესაძლებლობანი მობილიზაციის პირობებში

capacity 1. საპასპორტო ტექნიკური სიმძლავრე; დასაშვები დატვირთვა; მწარმოებლურობა; გამომუშავება; ნომინალური სიმძლავრე; საწარმოო სიმძლავრე; 2. უნარი; 3. გამტარუნარიანობა; 4. ტევადობა; **daily** ~ სადღეღამისო წარმადობა; **defense** ~ თავდაცვის უნარიანობა; **delivery** ~ გამტარუნარიანობა; **financial** ~ ფინანსური შესაძლებლობანი

capital 1. კაპიტალი; ფონდები; 2. საწარმოო სიმძლავრეებისა და დანადგარების ერთობლიობა, რომლებიც გამოიყენება პროდუქციის წარმოების, ტრანსპორტირებისა და მარკეტინგისათვის; 3. ფინანსური საშუალებანი, რომელთა მიზანია დანადგარების, შენობა-ნაგებობების შეძენა; 4. საწარმოში ჩადებული თანხები; 5. (საბუღალტრო აღრიცხვა) გრძელვადიანი ვალისა და საწარმოს მფლობელთა ძირითადი კაპიტალი; ~ **assets** ძირითადი კაპიტალი, ფონდები, საშუალებანი; ~ **account** კაპიტალური ანგარიში; **salvage** ~ ნარჩენი კაპიტალი; 1. კაპიტალის დაგროვების მოცულობა, რომლის დაფინანსება წარმოებს უცხოური წყაროებიდან; 2. სხვაობა შიგა ინვესტიციებისა და შიგა დანაზოგების მოცულობებს შორის; ~ **assistance** კაპიტალდახმარება, ფულადი დახმარება; ~ **budget** ბიუჯეტი, რომელშიც პუნქტებადაა წარმოდგენილი ახალ მშენებლობასა და წარმოების საშუალებების შეძენაზე დაგეგმილი ხარჯები. ამასთან, მითითებულია ამ ხარჯების

გადახდის წყარო; ~ deepening ერთ მუშაზე კაპიტალდაბანდებათა მოცულობის ზრდა; ~ expenditure კაპიტალური დანახარჯები; გარკვეულ პერიოდში ხანგრძლივი აქტივების (მაგ., საკუთრება, ქარხანა, მოწყობილობა) შესაძენად ან გასაუმჯობესებლად; ~ flight კაპიტალის გადაადგილება, გადანაცვლება, ერთი ქვეყნიდან მეორეში არახელსაყრელი ეკონომიკური ან პოლიტიკური პირობების გამო კაპიტალის მასიური გადატანა; ~ formation კაპიტალის ფორმირება; კაპიტალის მოზიდვა, დაგროვება, ჩამოყალიბება; ძირითადი კაპიტალის ზრდა; ~ gain კაპიტალური მოგება; ~ gain or loss მოგება ან წაგება კაპიტალზე; ~ goods წარმოების საშუალებები; ~ intensive კაპიტალტევადი; დარგის დახასიათება, რომლის ხარჯების ძირითად ნაწილს წარმოადგენს ნედლეულისა და დანადგარების ღირებულება (საპირისპირო შემთხვევაში დარგს ახასიათებენ როგორც შრომატევადს (labour intensive); ~ liability ვალდებულებები კაპიტალისადმი; ძირითადი ფონდების გაზრდისა და დაფინანსებისათვის ფიქსირებული ვალდებულებები; ~ loss კაპიტალური დანაკარგი; როდესაც ფასიანი ქაღალდები იყიდება ღირებულებებზე ნაკლებად და გაყიდვა წამგებიანია; ~ market ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; ~ of circulation საბრუნავი კაპიტალი; ~ outlay კაპიტალის ავანსირება, კაპიტალური დანახარჯები; ~ rating საწარმოს კაპიტალის რეიტინგი; ~ rationing ყველაზე უგრო მომგებიანი ინვესტიციების განსაზღვრა; ~ requirement წარმოების კაპიტალმოცულობა; ~ stock სააქციონერო კაპიტალი; ~ sum ძირითადი თანხა; ~ surplus ჭარბი კაპიტალი; ~ turnover კაპიტალბრუნვა; ~ unit კაპიტალის ელემენტი; ~ consumption ძირითადი კაპიტალის მოხმარება, დანადგარების (ძირითადი ფონდებისა) ცვეთა; —intensive კაპიტალტევადი; ფონდტევადი; active ~ აქტიური კაპიტალი; actual ~ რეალური კაპიტალი; additional ~ დამატებითი კაპიტალი; aggregate ~ ერთობლივი (ნაერთი) კაპიტალი; commodity ~ სასაქონლო კაპიტალი; constant ~ მუდმივი კაპიტალი; current ~ საბრუნი კაპიტალი; disposable ~ თავისუფალი (ფულადი) კაპიტალი; fictitious ~ ფიქტიური კაპიტალი; fixed ~ ძირითადი კაპიტალი; frozen ~ გაყინული კაპიტალი; gross working ~ ერთობლივი საბრუნავი კაპიტალი; human ~ „ადამიანთა" კაპიტალი (შრომითი რესურსები, დაგროვილი ცოდნა, განათლება, გამოცდილება); industrial ~ სამრეწველო კაპიტალი; intangible ~ არამატერიალური კაპიტალი; intangible ~ არამატერიალური კაპიტალი (მაგ., ფირმის პროდუქცია); issued ~ გამოშვებული სააქციო კაპიტალი; latent money ~ დაფარული ფულადი კაპიტალი; loan ~ კრედიტის კაპიტალი; ნასესხები კაპიტალი; long-term ~ გრძელვადიანი კაპიტალი; real ~ რეალური კაპიტალი; redundant ~ ჭარბი კაპიტალი; refugee ~ საზღვარგარეთ გადინებადი კაპიტალი; released ~ გამოთავისუფლებადი კაპიტალი; reserve ~ სარეზერვო კაპიტალი; social ~ საზოგადოებრივი კაპიტალი; spare ~ თავისუფალი კაპიტალი; stated ~ გამოცხადებული კაპიტალი; trading ~ სავაჭრო კაპიტალი; vested ~ ინვეს-

ტირებული კაპიტალი
capitalism კაპიტალიზმი
capitalist კაპიტალისტი
capitalization 1. საერთო თანხა, რომელზეც კომპანიის მიერ გამოშვებული იყო ფასიანი ქაღალდები; 2. კაპიტალიზაცია, კონვერტირება, კაპიტალში გარდაქმნა; 3. (საბუღალტრო აღრიცხვა) კომპანიაში მფლობელების მიერ ჩადებული საერთო თანხა
capitation კაპიტაცია; ჯანდაცვის მომსახურებისთვის გადახდის მეთოდი, როდესაც ინდივიდუალურ ან ინსტიტუციონალურ მომწოდებელს ეხდება ფიქსირებული პერ-კაპიტა თანხა ყოველი პირის მომსახურებისთვის, მომსახურებათა რაოდენობის და ხასიათის მიუხედავად
career 1. კარიერა; 2. სამსახური; 3. შემოქმედების სფერო; ~ **civil servant** პროფესიონალი სახელმწიფო მოხელე; ~ **development** კარიერის განვითარება; ~ **theory** კარიერის თეორია; **career-plateauing** კარიერული აღმასვლა
carrier პასუხისმგებლობის მატარებელი პირი სადაზღვევო კომპანიაში
cartel კარტელი, რომელიმე დარგის მეწარმეთა გაერთიანებაკონკრეტული სახის საქონლის წარმოებაგასაღებაში მონოპოლიისა და მაქსიმალური მოგების მოსაღწევად
cartelization კარტელიზაცია; კარტელის შექმნა
Cartificate of Authority (COA) მოღვაწეობის ოფიციალური უფლება (სერტიფიკატი), სახელმწიფოს მიერ სამედიცინო დაწესებულებისათვის გაცემული ლიცენზია
carve out ამოჭრა; ტერმინი განეკუთვნება სამედიცინო მომსახურების ნაკრებს, რომელიც ამოღებულია საბაზისო პაკეტიდან; გეგმის სარგებლიანობის კუთხით, ის შეიძლება განეკუთვნოს სარგებლებს, რომლებიც ამოღებულია და მოითხოვს ცალკე კონტრაქტს
case 1. შემთხვევა; საქმე; 2. გარემოება; სამეურნეო სიტუაცია; 3. არგუმენტები; მოსაზრება; 4. *იურ.* სასამართლო საქმე; პრეცედენტი; 5. შემთხვევა, ანალიზის ცალკეული ერთეული; 6. ყუთი; კონტეინერი; ~ **managment** შემთხვევის მართვა; პროცესი, როდესაც ყველა ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ შემთხვევას მართავს ექიმი ან მედდა ან განსაზღვრული ჯანდაცვის მუშაკი; ~ **study** შემთხვევათა შესწავლა, დარგი, რომელიც დეტალურად შეისწავლის ანალიზის გარკვეულ ერთეულს: პირს, პროგრამას, სამინისტროს და ა.შ.
case-by-case basis თითოეული შემთხვევის შესწავლის საფუძველზე
cash 1. ნაღდი ფული; 2. განაღდება; ~ **and equivalents** ნაღდი ფული და მისი ექვივალენტები; აქტივის ღირებულება, რომელიც შესაძლებელია კონვერტირებულ იქნას ნაღდ ფულზე დაუყოვნებლივ; ~ **budget** სანაღდო ბიუჯეტი; ბიუჯეტის ტიპი, რომელიც განსაზღვრავს უფრო ნაღდ ფულზე ხელმისაწვდომობას და მის მოხმარებას, ვიდრე წლიურ ბალანსს; ~ **dividend** ნაღდი დივიდენდი; აქციონერთა მიერ ნაღდით გადახდილი დივიდენდის რაოდენობა ჩვეულებრივ ეფუძნება მომგებიანობას და იბეგრება როგორც შემოსავალი. ნაღდი ფულის განაწილება შეიძლება მოიცავდეს კაპიტალურ მოგებას და კაპიტალზე უკუგებას დივიდენდზე დამატებით; ~ **flow** 1. ნაღდი ფულის

ნაკადი; 2. ნაღდი ფულის დინება გარკვეული ვექტორის მიხედვით (მაგ. სამედიცინო მომსახურების მომხმარებლიდან მწარმოებლამდე); 3. ინვესტიციებში ეს წარმოადგენს გამოშვებას გაუფასურებამდე, ამორტიზაციამდე და უნაღდო ხარჯებამდე. ზოგჯერ ეწოდება ნაღდი ფულის გამოშვება

cashless 1. უნაღდო (ანგარიშსწორება); 2. უფულო

cash-out ნაღდი ფულის არ არსებობა ან უკმარისობა

casual დროებითი მუშახელი

catalog(ue) 1. კატალოგი; 2. სია; ჩამონათვალი; 3. სიის, კატალოგის შედგენა

catastrophic health insurance სამედიცინო დაზღვევა განსაკუთრებით მძიმე შემთხვევებისას

category კატეგორია; თანრიგი; კლასი

cater 1. პროდუქციის მიწოდება; 2. მომსახურება; 3. ორიენტირება

caterer კატერერი, დიდი რაოდენობით საკვებისა და სასმელის მომმარაგებელი პირი

caucus ნდობით აღჭურვილ პირთა, პარტიის წევრთა, გასაიდუმლოებული, დახურული შეხვედრა

cause 1. მიზეზი; საფუძველი; 2. საქმე; 3. *იურ.* პროცესი

cause-and-issue advertising საზოგადოებრივი პრობლემების ამსახველი პროგრამა

caution სიფრთხილე; 2. გირაო; დაგირავება

ceiling 1. მაქსიმალური ფასი; 2. მაქსიმალური დონე; ჭერი; 3. ზედა, მაქსიმალური ზღვარი; credit ~ საბაზრო კრედიტის ზღვარი

censoring ცენზურა; ჩამოჭრა

census აღწერა; ცენზი; ~ of housing საცხოვრებელი ფონდის აღწერა; compulsory აუცილებელი აღწერა

center 1. ცენტრი; 2. ბიურო; დაწესებულება; 3. თავმოყრა, კონცენტრირება; ~ სიახლეთა დანერგვის ცენტრი; R & D ~ 1. სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი; 2. სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო ცენტრი

Centers of Excellence (COE) უმაღლესი კატეგორიის სამედიცინო ცენტრები, რომლებიც ცნობილია სპეციალიზირებული მკურნალობისა და პროცედურების მაღალი ხარისხით

central ცენტრალური; ~ agencies ცენტრალური სააგენტოები; ~ banks ცენტრალური ბანკი, რომელიც დახმარებას უწევს კომერციულ ბანკს კრიზისის დროს

Central Intelligence Agency (CIA) ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტო, აშშ სამთავრობო სააგენტო, რომელიც აგროვებს და ანალიზს უკეთებს დაზვერვის მონაცემებს, დაარსებულია 1947წ.

centralization ცენტრალიზაცია, გადაწყვეტილების მიღება ხელმძღვანელობის ზედა ფენის მიერ. იხ. აგრეთვე დეცენტრალიზაცია

centralized ცენტრალიზებული; ~ accountability ცენტრალიზებული პასუხისმგებლობა, ანგარიშვალდებულება; ~ control ცენტრალიზებული კონტროლი; ~ designed entity ცენტრალიზებული მოწყობის ერთეული

centralism ცენტრალიზმი, პოლიტიკური სისტემა, სადაც ყოველგვარი გადაწყვეტილების მიღება ხდება ცენტრის მიერ

certain 1. განსაზღვრული, ცნობილი; 2. უტყუარი; უეჭველი

certificate 1. მოწმობა; საბუთი; სერთიფიკატი; 2. აქტი; 3. ატესტატი; დიპლომი; ~ of compliance რეკლამაცია; სარეკლამაციო აქტი; ~ of coverage მოცვის სერთიფიკატი, დოკუმენტი, რომელითაც გეგმამ უნდა უზრუნველყოს წევრი, რომ აჩვენოს, რომ იგი მოცულია და მიაწოდოს ძირითადი ინფორმაცია მოცვის შესახებ; ~ of fair wear-and-tear ცვეთის აქტი; მანქანის ან მოწყობილობის ჩამოწერის აქტი ცვეთის შესახებ; ~ of fitness ექსპლუატაციისათვის ვარგისიანობის მოწმობა; ~ of insurance დაზღვევის სერთიფიკატი; სამედიცინო მომსახურების განსაზღვრული კომპლექსის მომცველი დოკუმენტი, რომელიც გაიცემა ცალკეულ დაზღვეულ პირზე ჯგუფური დაზღვევის კონტრაქტის საფუძველზე, განსაზღვრულია სადაზღვევო დახმარებებითა და ძირითადი დებულებებით წევრისადმი მიმართებაში; ~ rider სერთიფიკატის დამატება; დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს სადაზღვევო სერთიფიკატის შესწორებებს და/ან დამატებებს

certification სერთიფიცირება; პროცესი, რომლის დროსაც მაკონტროლებელი პროფესიონალი მედიკოსები განსაზღვრავენ არის თუ არა მკურნალობა სამედიცინო თვალსაზრისით შესატყვისი და ქმედითი.

certified 1. გარანტირებული; მოწონებული; დაშვებული; 2. დიპლომირებული

cessation შეწყვეტა

chain 1. საცალო მაღაზიების ჯაჭვური დაქვემდებარების ქსელი; ერთი ფირმის მიერ მართული ჯაჭვური დაქვემდებარება; 2. თანმიმდევრობის ჯაჭვი; ~ of command ხელმძღვანელობის, მართვის, კონტროლის და ბრძანებათა ჯაჭვი; ზედამხედველსა და ქვეშევრდომს შორის უფლება-მოსილების გადანაწილება, რომელიც აზუსტებს, თუ ვინ აგებს პასუხს ვის წინაშე

chairman თავმჯდომარე

challenge 1. ძნელი ამოცანა; პრობლემა, ამოცანის დასმა; 2. ეჭვი; დაეჭვება; 3. გამოწვევა, შედავება, შეკამათება; გაკრიტიკება; to face the ~ პრობლემათა წაწყდომა; to meet the ~ მოთხოვნების დაკმაყოფილება; ამოცანის გადაწყვეტა; გამოწვევაზე პასუხის გაცემა

challenges and pressures ამოცანები და სირთულეები

challenging რთული; იმედის მომცემი; პერსპექტიული

chamber 1. პალატა; სხდომათა დარბაზი; 2. სასამართლო დარბაზი;

chance 1. შემთხვევა; შანსი; 2. ალბათობა; 3. შესაძლებლობა

change 1. გაცვლა; 2. ბირჟა; 3. ცვლილება; 4. გარდაქმნა; 5. ხურდა; ~ agent ცვლილებებზე პასუხისმგებელი აგენტი; ~s in financial position ფინანსური პოზიციის ცვლილება; ფონდის წყაროები, რომლებიც შინაგანად უზრუნველყოფილია ოპერაციებიდან და ცვლის კომპანიის ნაღდი ფულის ნაკადის პოზიციას: გაუფასურება, გადასახადები, სხვა წყაროები და კაპიტალური დანახარჯები

channel კავშირის არხი

channels საკომუნიკაციო და გამანაწილებელი არხები, რომელთა საშუალებით ხდება გავლენისა და მასზე რეაგირების ურთიერთგაცვლა

characteristic 1. მახასიათებელი; 2. დამახასიათებელი; 3. თვისება;

თავისებურება; 4. დამახასიათებელი ნიშანი

charisma ჭარიზმა

charisma ქარიზმა, ღმერთის მიერ მინიჭებული უპირატესობა, ადამიანის გარკვეული თვისება, რომლითაც იგი სხვა ადამიანებისაგან გამოირჩევა და ამიტომ მისი პიროვნება განიხილება, როგორც გამონაკლისი და განსაკუთრებული თვისებების მქონე

charismatic authority ქარიზმატული ავტორიტეტი, ~ leadership ქარიზმატული ლიდერობა, ქარიზმატული ხელმძღვანელობა; ხელმძღვანელობის სტილი, რომელიც დაფუძნებულია მენეჯერის პიროვნულ თვისებებზე

charity ქველმოქმედება, სიყვარული, კეთილგანწყობა

chart 1. დიაგრამა, სქემა; ცხრილი; გრაფიკი; რუკა; კარტოგრამა; 2. დიაგრამის დახაზვა; ცხრილის შედგენა; action-demand ~ დამოკიდების სქემა; break-even ~ უდანაკარგობის გრაფიკი წარმოებისას; მოცულობის კრიტიკული წერტილის გრაფიკი; employee rating ~ მუშაკთა ატესტაციის სქემა; organizational ~ ორგანიზაციის სქემა, წესდება

chauvinism შოვინიზმი, ექსტრავაგანტული, დემონსტრატიული სუპერპატრიოტიზმი

check 1. *ამერ.* ჩეკი; 2. ჩეკის გამოწერა; 3. კონტროლი; შემოწმება; შედარება

chief 1. შეფი; მეთაური; ხელმძღვანელი; უფროსი; გამგე; 2. მთავარი; მნიშვნელოვანი; ~ executive officer მთავარი აღმასრულებელი ხელმძღვანელი; მაღალანაზღაურებადი ადმინისტრატორი; ~ financial officer მთავარი ფინანსური ხელმ-ძღვანელი

chit 1. დახასიათება; რეკომერდაცია (სამსახურში მისაღებად); 2. მოწმობა; საშვი; 3. ხელწერილი

choice 1. ალტერნატივა; არჩევანი; 2. შერჩევა; ამორჩევა

circle 1. (ადამიანთა) ჯგუფი; წრე; 2. უბანი; სფერო

circular 1. ცირკულარი (სპეციალური სარეკლამო ბროშურა ჟურნალში ან გაზეთში ჩადებული) 2. რეკლამა; განცხადება

circumvent გვერდის ავლა (კანონის); წესის დაუცველობა

citizen 1. მოქალაქე; ლეგალური სტატუსის მქონე პირი; 2. ქალაქში მცხოვრები; 3. სამოქალაქო პირი; 4. მრ. მოსახლეობა, მობინადრეები

citizenship მოქალაქეობა; მოქალაქეობის სტატუსი, როგორც წესი კანონით დადგენილი; ქვეშევრდომობა

civic culture მოქალაქეობრივი კულტურა, პოლიტიკური კულტურა, რომელიც მისაღებია მოქალაქეთა უმრავლესობისათვის; მონაწილეობის მიღება სამოქალაქო მოვალეობათა შესრულებაში

civil სამოქალაქო, სახელმწიფო; ~ engineer სამოქალაქო ინჟინერი; მშენებელი-ინჟინერი; ~ rights მოქალაქეობრივი უფლებები; პოლიტიკური, სოციალური, ეკონომიკური უფლებები, რომლებსაც თვითოეული მოქალაქე იღებს და რაც, კანონითაა დამტკიცებული; ~ servant სახელმწიფო სამოქალაქო მოსამსახურე; ~ service ეროვნული მთავრობის პოლიტიკის გამტარებელი ადმინისტრატორები; ~ society სამოქალაქო საზოგადოება, გულისხმობს ნებაყოფლობით გაერთიანებას, რომელშიც შედიან ფირმები, კომპანიები და სხვა საზოგადოებები; ~ war სამოქალაქო ომი

civilian 1. სამოქალაქო პირი; 2. *pl.*

მოსახლეობა

civilization ცივილიზაცია, ქვეყნის ან საზოგადოებისათვის დამახასიათებელი ინტელექტუალური, კულტურული, მორალური, სოციალური, სამეცნიერო და ტექნიკური მახასიათებლების ერთიანობა

civil-military relations სამოქალაქო-სამხედრო ურთიერთობანი

claim 1. მოთხოვნა; 2. პრეტენზია; სარჩელი; 3. განცხადება; 4. *pl* მოთხოვნები; ფინანსური აქტივები; სახელდობრ გაცემული კრედიტები; სახაზინო და კომერციული თამასუქები; ~ form მოთხოვნის ფორმა; გამოიყენება მიმართვის სახით სამედიცინო დახმარების გასაცემად; ~ review მოთხოვნათა განხილვა

clash შეხება; შეჯახება; კონფლიქტი

class 1. კლასი; კატეგორია; სახე; თანრიგი; განსაზღვრული კატეგორიისთვის მიკუთვნება; კლასიფიცირება; 2. სორტი, ხარისხი; დახარისხება; 3. სწავლების კურსი; სასწავლო ჯგუფი; age ~ ასაკობრივი კლასი; middle ~ საშუალო ფენა; managerial ~ მმართველი კლასი; occupational ~ პროფესიონალური ჯგუფი; protected ~ დაცული კლასი

classification 1. კლასიფიკაცია; დაჯგუფება; 2. დახარისხება; 3. სისტემიზაცია; 4. საიდუმლო გრიფი; 5. დაყოფა; ~ system კლასიფიკაციის სისტემა

clean 1. სუფთა; 2. წმინდა; 3. უხმარი; ახალი; 4. კარგი ფორმისა; პროპორციული

clear ბაჟის ან ვალის გადახდა

clerical საკანცელარიო; ~ worker კანცელარიის მუშაკი; გამგე

clerk კლერკი; ბიუროს თანამშრომელი

clinic კლინიკა; ობიექტი, რომელიც უზრუნველყოფს პრევენციული, დიაგნოსტიკური და სამკურნალო მომსახურებით ამბულატორიულ ავადმყოფებს

closed panel დახურული პანელი; დახურული სამედიცინო მომსახუ-რება

closet კონფიდენციალური; დახურული (სხდომა, თათბირი)

closing purchase დახურული შესყიდვა; გარიგება, როდესაც მყიდველს სურს შეამციროს ან მოსპოს ხანმოკლე პოზიცია აქციებში, ან მოცემული სერიების არჩევანში; ~ sale დახურული გაყიდვა; გარიგება, როდესაც გამყიდველს სურს შეამციროს ან მოსპოს ხანგრძლივი პოზიცია აქციებში, ან მოცემული სერიების არჩევანში

clue 1. *ამერ.* ცნობები; ინფორმაცია; 2. საიდუმლოს გახსნა

cluster 1. ჯგუფი; კლასტერი; 2. კონცენტრაცია; დაგროვება; 3. საერთო ნიშნით გაერთიანებული ჯგუფი

coalition 1. კოალიცია; ორგანიზატორთა ჯგუფი, ალიანსი, წევრთა ძალაუფლებისა და გავლენიანობის გასაზრდელად; 2. ცალკეულ მოთამაშეთა (მაგ., პოლიტიკური პარტიები) გაერთიანება არჩევნებში გასამარჯვებლად; ~ government კოალიციური მთავრობა, ორი ან მეტი უმცირესობაში მყოფი პარტიის წარმომადგენლებით შედგენილი კაბინეტი, მთავრობა

code 1. კოდი, შიფრი, ინდექსი; 2. წესები; ნორმები; სტანდარტი; 3. კოდექსი; ნორმა; წესი; ~ of ethics ეთიკის კოდი

coefficient კოეფიციენტი; ინდექსი; მაჩვენებელი; ~ of cross elasticity ჯვარედინი ელასტიკურობის მაჩვენე-

ბელი; ~ of performance 1. პროდუქტიულობის კოეფიციენტი; 2. მარგი ქმედების კოეფიციენტი

coercion იძულება, ზეწოლა

coexist თანაარსებობა

coexistance თანაარსებობა; peaceful ~ მშვიდობიანი თანაარსებობა

cognitive შემეცნებითი; ~ approach შემეცნებითი მიდგომა; ~ attitude შემეცნებითი დამოკიდებულება

coherent strategy თანმიმდევრული სტრატეგია

cohort კონტიგენტი; კოჰორტა; ~ of employees თანამშრომელთა კონტიგენტი; age ~ წლოვანების კოჰორტა

coin ხურდა; მონეტა; მონეტის მოჭრა

coinage 1. მონეტის მოჭრა; მოჭრის სისტემა; 2. ლითონის ფული

co-insurance 1. თანადაზღვევა, შეთანხმება, რომლიც მიხედვითაც მაგ. დამზღვევმა შეიძლება აუნაზღაუროს დაზღვეულს კონვერტირებული ხარჯების 80% შესატყვისი ფაქტორის სახით; 2. სამედიცინო მომსახურებაზე დახარჯული თანხების წილი, რომელზედაც დაზღვეული ატარებს ფინანსურ პასუხისმგებლობას.

cold war ცივი ომი

collapse კრახი, ნგრევა, მარცხი, მარცხის განცდა; ~ of confidence ნდობის კრიზისი

collar საყელო; blue ~ „ლურჯსაყელოიანი", წარმოების მუშაკი; white ~ „თეთრსაყელოიანი", მოსამსახურე

collateral 1. უზრუნველყოფა; გირაო; დამატებითი უზრუნველყოფა; 2. მეორეხარისხოვანი; თანამდევი; industrial ~ უზრუნველყოფა სამრეწველო აქციის სახით

collection 1. მოგროვება, შეგროვება; 2. ერთობლიობა; სისტემა; კოლექცია; 3. ინკასო; ფულის მოკრება; ~ of bill ფულის ამოღება თამასუქის მიხედვით; ~ of samples ნიმუშთა კოლექცია; tax ~ გადასახადის ამოღება

collective 1. კოლექტივი; 2. კოლექტიური; ~ bargaining კოლექტიური საქმიანობა; პროცესის წარმართვა მშრომელთა და ხელმძღვანელთა მოლაპარაკების წერილობითი შეთანხმებების საფუძველზე; მოიცავს სამუშაოს ანაზღაურებას, მუშაობის პირობებს და დამატებით შეღავათებს. ერთხელ ხელმოწერილი შეთანხმებები იძენენ კანონის ძალას; ~ security კოლექტიური უსაფრთხოება

collegial improvement კორპორაციის სრულყოფა, კორპორაციის გაუმჯობესება

collision კოლიზია; წინააღმდეგობრიობა; კონფლიქტი

combination 1. კომბინაცია; კომბინირება; შეერთება; შერწყმა; 2. კავშირი, მონოპოლიური გაერთიანება; ~ of labor შრომის კომბინირება

command 1. ბატონობა, ძალაუფლება; კონტროლი; 2. განკარგულება; ფლობა; მფლობელობა; 2. შეკვეთა; ~ of reserves რეზერვების გამგებლობა

commensurability თანაზომიერება, პროპორციულობა

commerce კომერცია; ვაჭრობა; ყიდვა-გაყიდვა; domestic ~ შიგა ვაჭრობა; foreign ~ გარე ვაჭრობა

commercial 1. მომგებიანი; რენტაბელური; 2. კომერციული; 3. სამოსამსახურო; 4. საწარმოო; სამრეწველო; 5. სერიული; ~ insurers კომერციული დამზღვევები; ჯანმრთელობის სადაზღვევო პოლისი, რომლის მიხედვითაც სარგებელი მიეწოდება ნაღდი ფულით და არა მომსახუ-რეობის სახით

commission 1. კომისია; 2. კომიტეტი მინდობილობა; სრულუფლებიანობა; რწმუნება; 2. საკომისიო გადასახადი, ბროკერისათვის ვაჭრობაში გადახდილი თანხა, რომელიც გამოიანგარიშება აქციების, ობლიგაციებისა და ოფციონის ფულადი ღირებულებიდან; interim ~ დროებითი კომისია

commissionaire 1. კომისიონერი; წარმომადგენელი; 2. რწმუნებული

commit 1. დავალების მიცემა; დავალდებულება; 2. მოვალეობის დაკისრება; 3. საქმიანობაში ჩართვა

committee კომიტეტი, ადამიანთა ჯგუფი, რომელსაც უფრო დიდმა ჯგუფმა მიანიჭა მოქმედების უფლებამოსილება

committment 1. ჩაბარება, გადაცემა; 2. დანახარჯი; დაბანდება; 3. ვალდებულება; contractual ~ კონტრაქტის ვალდებულება; ვალდებულება; build ~ to high quality services მაღალ დონეზე მომსახურების ვალდებულების გამომუშავება

commodity საქონელი; პროდუქტი; კომერციული ვაჭრობის საგანი; ~ agreement მწარმოებელი ქვეყნების შეთანხმება, რომელიც იღებს გამოშვებული პროდუქციის ფასებისა და/ან მოცულობის კონტროლის მიზნით; ~ agreement სასაქონლო შეთანხმება; ~ dollar სასაქონლო დოლარი იხ. commodity theory of money; ~ Exchange სასაქონლო ბირჟა, რომელიც შეიქმნა 1933 წელს რამდენიმე ამერიკული ბირჟის შერწყმის გზით; ~ theory of money ფულის სასაქონლო თეორია, რომლის თანახმადაც ფულადი მასა განისაზღვრება მის მიერ წარმოდგენილი საქონლისა და ნედლეულის ფასეულობით; basic ~ies ძირითადი საქონელი; bottleneck ~ დეფიციტური საქონელი; consumable ~ies საქონელი განკუთვნილი პირადი მოხმარებისთვის; essential ~ies პირველადი მოხმარების საგნები; export ~s საექსპორტო საქონელი; import ~s იმპორტული საქონელი; scares ~ies დეფიციტური საქონელი; universal ~ აბსოლუტური საქონელი

common საერთო; ~ good საერთო სიკეთე, სიკეთე, რომელიც საერთოა და აქედან გამომდინარე ნაწილდება ადამიანებს შორის; ~ stock/other equity საერთო აქცია/სხვა აქციები; განაღდებულ აქციის ნომინალურ ღირებულებას დამატებული აკუმულირებული შენარჩუნებული ხელფასი

commonwealth 1. სახელმწიფო; რესპუბლიკა; 2. კეთილდღეობა; 3. თანამეგობრობა

communicate ინფორმაციის გაცვლა; კავშირის არსებობა

communication 1. ინფორმაცია; კონტაქტი; ინფორმაციის გაცვლა; ურთიერთობის არსებობა; 2. კომუნიკაცია; კავშირი; down ~s კონტაქტები ხელქვეითებთან; downward ~ ინფორმაციის გადაცემა ზევიდან ქვევით; horizontal ~ ჰორიზონტალური კომუნიკაცია; horizontal ~s კონტაქტები კოლეგებ-თან; nonverbal ~ არავერბალური კომუნიკაცია; upward ~ ინფორმაციის გადაცემა ქვევიდან ზევით; upward ~s კონტაქტები უფროსებთან; verbal ~ ვერბალური კომუნიკაცია; vertical ~ ვერტიკალური კომუნიკაცია; ორგანიზაციის შიგნით ინფორმაციის გადაცემა ერთი დონიდან მეორეზე

community თემი, გარკვეულ ტერიტორიაზე მცხოვრები, მსგავსების

ნიადაგზე დაკავშირებულ ადამიანთა ერთობა; ~ development სოფლის განვითარება, მისთვის უკეთესი პირობების შექმნის პროცესი; ~ health resources თემის ჯანდაცვითი რესურსები; ~ mental health center თემის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი; ~ wide plans თემის მასშტაბების გეგმები, რომლებშიც გაწევრიანება თავისუფალია კვალი-ფიცირებული ჯგუფებისათვის და თემის ცალკეული პირებისათვის, სპეციფიური გაერთიანების წევრებისათვის და ცალკეული საწარმოების თანამშრომლებისათვის; ~ hospital საზოგადო საავადმყოფო; არასახელ-მწიფო, მოკლევადიანი (short-stay) ზოგადი საავადმყოფო, რომელიც მოიცავს საზოგადო ავადმყოფები-სთვის ხელმისაწვდომ ერთეულებს; ~ rating საზოგადოების დაბეგრვა; სადაზღვევო ტარიფის დაწესება, რომელიც დაფუძნებულია ჯანმრთელობის მომსახურების საშუალო საფასურზე

commuting შიგასაქალაქო მიგრაცია; რეგულარული მისვლა-მოსვლა

comorbidity თანაავადობა; წინაპირობა, რომელიც სპეციფიურ ძირითად დიაგნოზთან თანაარსებობის გამო იწვევს დაყოვნების გახანგრძლივებას სულ მცირე 1 დღით შემთხვევების დაახლოებით 75%-ში

company კომპანია, სააქციო საზოგადოება; bidding ~ კომპანია, რომელსაც გათვალისწინებული აქვს სხვა კომპანიის შთანთქმა; chartered ~ კომპანია, რომელიც ორგანიზებულია სამთავრობო კონცესიის საფუძველზე; closed-end investment ~ დახურული ტიპის საინვესტიციო კომპანია

compensation 1. კომპენსაცია; ანაზღაურება, გადახდა; 2. დაჯილდოება (მოტივაციის თეორიაში); 3. სადაზღვევო მოცვა; დახმარება უბედური შემთხვევისას; lump sum ~ სადაზღვევო ანაზღაურების საერთო თანხა

competence კომპეტენცია

competency certification მოწმობით კომპეტენტურობის დადასტურება

competent 1. კომპეტენტური; რაიმე დარგის, რაიმე საკითხის სათანადოდ მცოდნე; 2. ცოდნაზე დამყარებული; საფუძვლიანი, ავტორიტეტული; 3. კომპეტენციით აღჭურვილი; სრულუფლებიანი

competition 1. კონკურენცია; 2. შეჯიბრება; bona fide ~ კონკურენცია თანასწორ პირობებში

competitive კონკურენტული; ~ party systems კონკურენტული პარტიების სისტემა, როცა მთავრობის შეცვლა შეიძლება ოპოზიციური პარტიით არჩევნების საშუალებით; ~ standards კონკურენტუნარიანი სტანდარტები

competitiveness კონკურენცია

complete and general disarmament სრული და მთლიანი განიარაღება

compliance with laws კანონების შესაბამისად მოქმედება; კანონებს დაჭვემდებარება

comprehensive სრული; ყოვლისმომცველი; ~ assessment ყოვლისმომცველი შეფასება; ~ medical care სრული სამედიცინო დახმარება; სამედიცინო დახმარების სრული პაკეტი და მათგან მიღებული სარგებლობა; ~ medical plan სრული სამედიცინო გეგმა; ერთ გეგმაში გაერთიანებული სამედიცინო მომსახურების ძირითადი სახეები; ~ program ყოვლისმომცველი, ამომწურავი, ფართო, მრავალმხრივი პროგრამა

compromise კომპრომისი
concentration 1. თავმოყრა; კონცენტრაცია; 2. შეთანხმება
concept კონცეფცია; გაგება; პრინციპი; ~ of dominance დომინირების პრინციპი; ~ of equilibrium თანასწორობის პრინციპი
concern 1. კონცერნი; 2. ფირმა; საწარმოო გაერთიანება; 3. მონაწილეობა; ინტერესი; საზრუნავი
concession დათმობა, კონცესია; tax ~ შეღავათიანი გადასახადი
concise მოკლე; შემოკლებული
conclude დასრულება; დამთავრება; დასკვნის გამოტანა
concur დათანხმება; ურთიერთშეთანხმება
concurrent authority პარალელური უფლებამოსილებანი
concurrent review კონკურენტული განხილვა; პროცედურისა და ჰოსპიტალიზაციის განხილვა პროფესიონალი მედპერსონალის მიერ, რაც არ უზრუნველყოფს სამედიცინო მომსახურებას
condemnation 1. კონფისკაცია; 2. წუნდება
condition 1. პირობა; 2. კონდიცია; 3. მდგომარეობა; 4. განპირობებულობა; 5. სიტუაცია; profit-maximizing ~ მოგების მაქსიმალურად გაზრდის პირობა
conditional transfers მიზნობრივი ტრანსფერი
conditioning სათანადო მდგომარეობაში მოყვანა
conducive system ხელსაყრელი, მარჯვე, ხელშემწყობი, სასიკეთო სისტემა
conduct 1. ქცევა; 2. წარმოება; გაძღოლა; გამგებლობა, ხელმძღვა-ნელობა
confederacy კონფედერაცია, პოლიტიკური სისტემა
confederal system კონფედერალური სისტემა
confederation კონფედერაცია, სახელმწიფოების ერთობლიობა, რომელიც ნაკლებად მტკიცეა, ვიდრე ფედერაცია
conference თათბირი; კონფერენცია
confidence ნდობა; ~ indicator ნდობის ინდიკატორი ეკონომიკასა და ფასიანი ქაღალდების ბაზარში ინვესტორის რწმენის საზომი.
confidential 1. კონფიდენციალური; საიდუმლო; 2. გახმაურებას დაუქვემდებარებელი
confirm დამტკიცება; დადასტურება
conflict კონფლიქტი, უთანხმოება; ~ of interest ინტერესების კონფლიქტი; ~ resolution კონფლიქტის გადაჭრა; disfunctional ~ დისფუნქციონალური კონფლიქტი; კონფლიქტი, რომელიც იწვევს სამუშაოთი კმაყოფილების ხარისხის შემცირებას, ურთიერთანამშრომლობისა და ორგანიზაციის მოღვაწეობის ეფექტურობის შემცირებას; functional ~ ფუნქციონალური კონფლიქტი
conformance შესაბამისობა; ~ to specification ტექნიკურ პირობებთან შესაბამისობა
conformism შემგუებლობა; კონფორმიზმი, პირადი პოზიციის უქონლობა
conformity 1. შესაბამისობა, ანალოგიურობა; ერთფეროვნება 2. დაქვემდებარება
confrontation კონფრონტაცია, დაპირისპირება; avoid ~ დაპირისპირების თავიდან აცილება
congress კონგრესი
connection 1. კონტაქტი; კავშირი; 2. შეერთება; მიერთება; 3. *pl.* ნათესავები
consensual კონსენსუალური; შემთან-

ხმებლური

consensus კონსენსუსი; შეთანხმება; ურთიერთშეთანხმება; თანხმობა, ჰარმონია; gradual ~ საბოლოო თანხმობა

consent 1. თანხმობა; 2. ნებართვა

consequency 1. შედეგი; რეზულტატი; 2. დასკვნა; 3. შესაძლებლობა; მნიშვნელობა; 4. მაღალი პოსტი; გავლენიანი მდგომარეობა;

conservation 1. შენახვა; შენარჩუნება; დანაზოგი; 2. ბუნების დაცვა; 3. დაკონსერვება; grass ~ ბალახის საფარის შენარჩუნება; land ~ მიწის სწოოად გამოყენება და დაცვა

conservationist ბუნების დაცვის სპეციალისტი

conservative 1. დამცავი; 2. კონსერვატიული; 3. მისაღები (ფასი)

consideration 1. განხილვა; მსჯელობა; 2. შეხედულება;

consign დავალება; გადაცემა

consistency 1. თანამიმდევრობა; 2. მუდმივობა; სტაბილურობა; 3. საფუძვლიანობა

consolidation 1. გაერთიანება, კონსოლიდაცია, შერწყმა; 2. გამსხვი-ლება; ~ of banks ბანკების შერწყმა; industrial ~ მრეწველობის კონცენტრაცია, ცენტრალიზაცია

consortium კონსორციუმი, პარტნიორობა

constant მუდმივი, უცვლელი ფაქტორი

constituency საამომრჩევლო უბანი

constituent ამომრჩეველი; შემადგენელი ნაწილი

constitution კონსტიტუცია, ერის მიმართველი პოლიტიკის ფუნდამენტალურ კანონთა კრებული

constitutional democracy კონსტიტუციური დემოკრატია; ~ dictatorship კონსტიტუციური დიქტატურა; ~ government კონსტიტუციური მთავრობა; ~ monarchy კონსტიტუციური მონარქია; ~ law საკონსტიტუციო კანონი, რომელიც ასახავს სამთავრობო ძალების განაწილებას

constraint იძულება; შეზღუდვა; შეკავება; ~ on real resources რეალური რესურსების შეზღუდვა

construction 1. მშენებლობა; 2. ნაგებობა; კონსტრუქცია; 3. განმარტება, ახსნა; capital ~ კაპიტალური მშენებლობა; housing ~ ბინათმშენებლობა; public ~ სახელმწიფო მუნიციპალური მშენებლობა (კომუნალური, სამხედრო, საგზაო)

consultant კონსულტანტი; მრჩეველი

consumable 1. სამომხმარებლო საქონელი; 2. მოხმარების საგნები

consume 1. მოხმარება; 2. ხარჯვა

consumer 1. მომხმარებელი; 2. აბონენტი; ~ price index (CPI) სამომხმარებლო ფასების ინდექსი; ინფლაციის საზომი, რომელიც გამოიანგარიშება სამომხმარებლო ქალათის საანგარიშო წლის ღირებულების შეფარდებით მისი საბაზისო წლის ღირებულებასთან; ultimate ~ საბოლოო მომხმარებელი

consumption 1. მოხმარება; 2. ხარჯვა; დახარჯვა; ~ function მოხმარების ფუნქცია; დამოკიდებულება, რომელიც განსაზღვრავს მოხმარების ძირითად ფაქტორებს (მაგ. მოხმარების მოცულობის დამოკიდებულება არსებული შემოსავლების სიდიდესთან)

contact 1.კავშირი; კონტაქტი; 2. კონტაქტში შესვლა

contamination (გარემოს) დაბინძურება

contest 1. შეჯიბრი; 2. დავა

contestant 1. კონკურენტი; 2. შეჯიბრის

მონაწილე

contingency შესაძლებლობა; შემთხვევა, შემთხვევითობა; გაუთვალისწინებელი გარემოება; ~ **planning** შემთხვევითობის (წინასწარ განუსაზღვრელობის) დაგეგმვა

contingent work force სამუშაო ძალის კონტიგენტი; რაიმე კოლექტივში შემავალ მუშაკთა ერთობლიობა

continual restraint მუდმივი შეზღუდვა

continuation 1. გაგრძელება; 2. დამატება

contraband კონტრაბანდა

contract 1. კონტრაქტი, ხელშეკრულება; შეთანხმება, ორ ან მეტ პირს შორის მოსალოდნელი შედეგების უზრუნველსაყოფად; 2. მორიგება

contracted human resources ხელშეკრულებით მომუშავე ადამიანთა რესურსები

contraction შემცირება, შეკუმშვა, შევიწროება; ბიზნეს-ციკლის განსაზღვრულ პერიოდში ეკონომიკური აქტიურობის შემცირება

contractor work force ნარდად მომუშავე, საიჯარო სამუშაო ძალა;

contradiction 1. შეუსაბამობა; წინააღმდეგობა; 2. უარყოფა; 3. ისტორიასა და საზოგადოებაში არსებული დიალექტიკური კონფლიქტი

contrapose დაპირისპირება

contraposition კონტრაპოზიცია, დაპირისპირება

contribute 1. დახმარება, ხელის შეწყობა; 2. წვლილის შეტანა

contribution 1. დახმარება; ხელის შეწყობა; 2. წვლილი; 3. შესატანი; 4. გადასახადი; 5. კონტრიბუცია; 6. წვლილის შეტანა

contributory ხელშემწყობი; დახმარების აღმომჩენი; ქველმოქმედი ; ~ **program** წილობრივი პროგრამა გადახდის მეთოდი ჯგუფური მოცვისთვის

control 1. მართვა; რეგულირება; 2. კონტროლი; შემოწმება; 3. მოწესრიგება; 4. მართვის ორგანო; ~**oriented** კონტროლზე ორიენტირებული; **arms** ~ კონტროლი შეიარაღებაზე; **concurrent** ~ მიმდინარე კონტროლი; **preliminary** ~ წინასწარი კონტროლი

controlling unit კონტროლის ორგანო

convengence თანხვდომა; მომავალი კონტრაქტის ფასის მოძრაობა არსებული ნაღდი ფულის ფასის მიმართულებით

convene მოწვევა, შეკრება

convention კონვენცია, ადამიანების შეკრება საერთო პრობლემებისა და მიზნების გამო (მაგ., კონსტიტუციის შექმნის მიზნით); არსებული ან ფართოდ მიღებული პრაქტიკა, განსაკუთრებით წერილობითი კანონების არ არსებობის შემთხვევაში

conventional group insurance contract ჩვეულებრივი ჯგუფური დაზღვევის კონტრაქტი; ტრადიციული მეთოდი, რომლის დროსაც დამქირავებელი უხდის პრემიებს სადაზღვევო კომპანიას, რომელიც იხდის სარგებელსა და ხარჯებს ადმინისტრაციისათვის

conversion კონვერსია; გადასვლა (ახალი პროდუქციის გამოშვებაზე); **industrial** ~ მრეწველობის კონვერსია

convert 1. კონვერტირება; გარდაქმნა; 2. შექცევა

convertibility კონვერტირებადობა, ეროვნული ვალუტის თავისუფალი ცვლა უცხოურ ვალუტაზე ინდივიდუალური პირების ან ბიზნესმენების მიერ სახელმწიფო კონტროლის გარეშე

cooperation 1. თანამშრომლობა, ერ-

თობლივი მოქმედება, ძალისხმევა; 2. ურთიერთქმედება

cooperative 1. კოოპერატივი; 2. ერთობლივი; კოოპერატიული

coordinate შესაბამისობაში მოყვანა; კოორდინირება

coordination კოორდინირება, კოორდინაცია, შეთანხმება; ~ **failure** კოორდინაციის ჩავარდნა; სიტუაცია, როდესაც ერთობლივი სტრატეგიის შემუშავების შეუძლებლობა არ იძლევა ოპტიმალური გადაწყვეტილების მიღების საშუალებას, რასაც მონაწილეთათვის ცუდ შედეგებამდე მივყავართ; ~ **of benefits (COB)** სარგებელთა კოორდინაცია; შეთანხმება, რომელიც იყენებს სადაზღვევო კომისიის წევრთა ნაციონალური ასოციაციის ენას და ხელს უშლის ორმაგ გადახდას, იმ შემთხვევაში თუ პრეტენდენტი მიეკუთვნება ორ ან მეტ ჯანდაცვის პროექტს

copayment/co-payment/copay თანაგადახდა; ღირებულებაში წილობრიობის ერთ-ერთი სახე, რომლის დროსაც დაზღვეული მომსახურების თითოეულ სახეზე იხდის ერთსა და იმავე თანხას, ხოლო დანარჩენს ფარავს დამზღვევი.

copy 1. ასლი; პირი; 2. ასლის გადაღება; 3. ეგზემპლიარი; ცალი

corner a market ბაზრის დაკეტვა; საქონლის ან აქციების მისაწვდომი მარაგის შესყიდვა საკმარისი რაოდენობით, ფასებით მანიპულირების მიზნით

corporate income tax კორპორაციის მოგების გადასახადი, კორპორაციების საბუღალტრო მოგების გადასახადი

corporation გაერთიანება, კორპორაცია; სააქციონერო კომპანია, სააქციონერო საზოგადოება; **multinational** ~ საერთაშორისო (მრავალეროვნული) კორპორაცია; **public** ~ 1. მუნიციპალური კორპორაცია; 2. სახელმწიფო კორპორაცია; 3. ღია სააქციონერო საზოგადოება; **public-service** ~ კომუნალური მომსახურების სახელმწიფო კორპორაცია

correlated data კორელაციური მონაცემები, ურთიერთდამოკიდებული მონაცემები

correlation 1. შესაბამისობა; 2. შეფარდება; 3. კორელაცია, თანაფარდობა; **cross** ~ ურთიერთკორელაცია

corruption კორუფცია, მექრთამეობა

cosmopolitanization კოსმოპოლიზაცია (სხვადასხვა ეროვნული კულტურებისა და ეთნიკური ჯგუფების ელემენტების ურთიერთშერწყმა)

cost 1. ხარჯები, გასავლები, დანახარჯები; 2. ფასი, ღირებულება, თვითღირებულება, ფასის დადება; ~ **of administration** ადმინისტრაციული ხარჯები; ~ **of capital** კაპიტალის დანახარჯი, განსაზღვრულ პერიოდში კაპიტალის ჯამური დანახარჯი პროცენტის, ცვეთისა და მოგების ან წაგების გათვალისწინებით; ~ **of living** სასიცოცხლო მინიმუმი; ~-**risk analysis** ღირებულებისა და რისკის შეფარდებითი ანალიზი; ~ **sharing** ღირებულების წილობრიობა; მეთოდი, რომლის მიხედვითაც სამედიცინო მომსახურების ღირებულების ნაწილი ნაწილდება გეგმებსა და პაციენტს შორის; ~ **shifting** ღირებულებათა შეცვლა; პაციენტთა ერთი ჯგუფისათვის გადასახდის მომატება, სხვა ჯგუფისათვის მცირე გადახდის ასანაზღაურებლად; პირველ ჯგუფს ჩვეულებრივ მიეკუთ-

ვნებიან კერძოდ, დაზღვეული პირები, ხოლო მეორეს, ვინც დაბალი ტარიფებით იხდის; ~ to organization ორგანიზაციის ხარჯი; ~-benefit analysis ღირებულება-სარგებელის ანალიზი; ალტერნატი-ვების შეფასების მეთოდი საქმიანობის ღირებულებისა და სარგებლის შედარების საშუალებით; amortization ~s საამორტიზაციო ხარჯები; opportunity ~s ალტერნატიული კურსის არჩევით გამოწვეული ჩათვლილი ხარჯები

counsel 1. საბჭო; 2. თათბირი; განხილვა; 3. *pl.* ადვოკატი; დამცველი; 4. ბჭობა; რეკომენდაციის გაცემა

counterfeit 1. ყალბი მონეტა; 2. გაყალბება

counteroffer შემხვედრი წინადადება

counterpart 1. ასლი; დუბლიკატი 2. კოლეგა; თანამოძმე; 3. მოწინააღმდეგე

county ოლქი; საგრაფო

coup d'etat სახელმწიფო გადატრიალება

coupon rate კუპონის ხარისხი; ობლიგაციების, თამასუქების, ან სხვა ფასიანი ქაღალდების დაწესებული საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდა ხდება წელიწადში ორჯერ

coverage დაფარვა; შესაბამისი პირისათვის ხელმისაწვდომი სარგებელი დაქირავებულის სარგებლის პროგრამის მიხედვით

covered დაფარული; დახურული; ~ call დახურული ყიდვა; შესყიდვის ოფციონის მოკლე პოზიცია, რომელშიც მფლობელი ფლობს წარმოდგენილი ძირითადი აქციის გარკვეულ წილს; ~ put დახურული გაყიდვა; გაყიდვის ოპციონის მოკლე პოზიცია, როდესაც ოფციონის მფლობელი ფლობს შესაბამის მოკლე აქციის პოზიციას, ან შეტანილი აქვს დეპოზიტზე ნაღდი ფულით ან მისი ექვივალენტით გაყიდვის შესაბამისი ღირებულება; ~ charges დაფარული გადასახადები; გადასახადი სამედიცინო დახმარების ან ნაწარმისათვის, სადაზღვევო კომპანიას ეკისრება გარკვეული მოვალეობების ჯგუფური პოლისის პირობების მიხედვით, თუ ეს გადასახადი დაფარულია დაზღვეული პირის მიერ; ~ person დაზღვეული პიროვნება, რომელსაც გააჩნია სადაზღვევო პოლისი; ~ services დაფარული (ანაზღაურებული) მომსახურება / დაზღვევაში შემავალი მომსახურება; მომსახურება, ნაწარმი, ან განთავსება, რისთვისაც სადაზღვევო კომპანია იხდის გადასახადს

coworker თანამშრომელი

crackdown 1. ზეწოლა; ზეგავლენა; 2. შეზღუდვა

craft 1. ხელოსნობა; ოსტატობა; 2. უნარი; ცოდნა; 3. მოხერხება; 4. ხელოვნება

creation 1. შექმნა; განხორციელება; 2. პრინციპის შემუშავება; ~ of new jobs ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა

creative climate შემოქმედებითი კლიმატი; გარემოცვა; გარემო პირობები

credentialling უპირატესობის შეფასება

cripple დაზიანება; ზიანის მიყენება

crisis კრიზისი; ~ situation კრიზისული სიტუაცია

criterion 1. კრიტერიუმი; *pl.* criteria კრიტერიუმები; 2. მაჩვენებელი

critical კრიტიკული; ~ path კრიტიკული გზა; ~ path method კრიტიკული გზის მეთოდი; პროექტის ხელმძღვანელობის ტექნიკა, რომლის ძირითადი მიზანია წარმოებისა და სამუშაოს

გრაფიკის დაცვა. ამ მეთოდის საფუძველია მოვლენათა ხანგრძლივობის საკმაო სიზუსტით შეფასების შესაძლებლობა

crook *საუბ.* არაწესიერი ხერხით მომხვეჭელი

crowding out განდევნა; ინვესტიციების შემცირება მასტიმულირებელი საბიუჯეტო პოლიტიკის შედეგად, რაც იწვევს საპროცენტო განაკვეთის ზრდას

cult of the individual პიროვნების კულტი

cultural კულტურული; ~ bias უარყოფითი წინასწარგანწყობა სხვა კულტურის მიმართ, ერთი კულტურის მეორეზე მაღლა დაყენება; ~ exchange კულტურათა გაცნობა, წარდგენა; ~ imperative კულტურული იმპერატივი, ქცევის წესი, როგორც კულტურული ღირებულება; ~ imperialism კულტურული იმპერიალიზმი, საკუთარი კულტურის თავზე მოხვევა

culture კულტურა; საზოგადოებისათვის დამახასიათებელი ქცევა

cumulation 1. ჯამი; დაჯამება; 2. დაგროვება; კუმულაცია

currency ნაღდი ფული;. ვალუტა; ფულადი მიმოქცევა; ~ appreciation ვალუტის ზრდა; ~ depreciation ვალუტის გაუფასურება; ~ leakage ვალუტის გადინება; common ~ ერთიანი ვალუტა; convertible ~ კონვერტირებადი ვალუტა; domestic ~ მოცემული ქვეყნის ვალუტა; foreign ~ საზღვარგარეთული ვალუტა; freely floating ~ თავისუფლად „მცოცავი" ვალუტა; hard ~ მყარი, კონვერტირებადი ვალუტა; nonconvertible ~ არაკონვერტირებადი ვალუტა; transactions ~ ანგარიშსწორების ვალუტა; treasury ~ სახაზინო ფული

current 1. მიმდინარე; თანამედროვე; 2. დროის გარკვეულ მონაკვეთში (როგორც წესი, ერთი წლის განმავლობაში) სასქონლო (ხილული) და სამომსახურეო (უხილავი) ვაჭრობის ამსახველი ანგარიში; 3. ბანკში ფიზიკური პირის თუ კომპანიის მოთხოვნამდე ანგარიში; 4. ცირკულირებადი, მიმოქცევაში მყოფი; ~ account მიმდინარე ანგარიში; სხვაობა საექსპორტო შემონატანებისა და იმპორტის გადასახადების თანხებს შორის, საქონლის იმპორტის, ექსპორტისა და წარმოების ფაქტორების მომსახურების ჩათვლით; ~ assets 1.მიმდინარე აქტივები (ბანკის); ლიკვიდური აქტივები და ბანკის მიერ დაფარვის ერთ თვემდე ვადით გაცემული სესხები; 2. მიმდინარე აქტივი; ნაღდი ფულის, დებიტორთა ანგარიშების, ინვენტარის, ფასიანი ქაღალდების და სხვა აქტივების ღირებულება, რომელთა კონვერტაცია ნაღდ ფულზე შესაძლებელია 1 წლის მანძილზე; ~ budget მიმდინარე ბიუჯეტი; ~ cost მიმდინარე ღირებულება; ~ dollars მიმდინარე ფასები (დოლარით); ტერმინი, რომელიც გამოიყენება ყოველ მოცემულ წელს საქონლისა და მომსახურების რეალური ფასების აღწერისათვის; ~ earnings distribution შემოსავლების მიმდინარე განაწილება; ~ exit value ღირებულება, რომელიც შეიძლება გამოიყენებოდეს მიმდინარე ბაზარზე ზოგიერთი აქტივის სარეალიზაციოდ (ან ზოგიერთი ვალდებულების დასაფარავად); ~ liabilities მიმდინარე პასივი; ხელფასების, საპროცენტო განაკვეთების, კრედიტორთა ანგარი-

შების და სხვა გასასტუმრებელი ვალების რაოდენობა, რაც უნდა განხორციელდეს 1 წლის მანძილზე; ~ operation expenditures მიმდინარე საექსპლუატაციო ხარჯები; ~ ratio მიმდინარე თანაფარდობა; ხანმოკლე ვალის გადახდის უნარის ინდიკატორი, განისაზღვრება მიმდინარე აქტივის ფარდობით მიმდინარე პასივთან. რაც უფრო მაღალია თანაფარდობა, მით უფრო ლიკვიდურია კომპანია; ~ value accounting არსებულ საბაზრო ფასებზე დამყარებული საბუღალტრო აღრიცხვა; ~ year მიმდინარე წელი; ~ yield მიმდინარე საპროცენტო შემოსავალი; ობლიგაციის კუპონის ხარისხის ფარდობა ობლიგაციის საბაზრო ფასთან; ~ dividend preference პრივილეგიები მიმდინარე დივიდენდების მიღების დროს

curve 1.მრუდი; მრუდის გავლება; 2. გრაფიკი; ნახაზი combined cost ~ საერთო ხარჯების მრუდი; trade off ~ პარამეტრების კომპრომისული შერჩევის მეთოდით მიღებული მრუდი

custody 1. შენახვა; დაცვა; ზრუნვა; 2. მეურვეობა; 3. მზრუნველობა

custom 1. საბაჟო გადასახადი; 2. *pl.* საბაჟო; 3. ჩვეულება

customer 1. მყიდველი; კლიენტი; 2. დამკვეთი; ~ satisfaction მომხმარებლის დაკმაყოფილება; ~ service მომხმარებელთა მომსახურება; ~ tailored კლიენტის მოთხოვნილებებზე გათვლილი

customhouse საბაჟო

cut შემცირება; ~ in a salary ხელფასის შემცირება

damage 1. დანაკლისი; ზარალი; დეფექტი; 2. გაფუჭება; 3. ავარია; heavy ~ მნიშვნელოვანი ზარალი

damageable ადვილად ფუჭებადი

data 1. მონაცემები; ინფორმაცია; 2. ფაქტობრივი ცნობები; ~ analysis მონაცემების ანალიზი; ~ bank მონაცემთა ბანკი; basic ~ ძირითადი მონაცემები; საწყისი მონაცემები; engineering ~ ტექნიკური მონაცემები; time series ~ დინამიკური რიგის მონაცემები

database 1. მონაცემთა ბაზა; 2. კომპიუტერულ მონაცემთა ბაზა

date 1. თარიღი; 2. დათარიღება; 3. ვადა; ხანი

datrend დეთრენდი; სტატისტიკურ მონაცემთა ერთობლიობის მიმართულებისა და ტენდენციის ცვლილება დროის განმავლობაში

day order დღის ბრძანება, აქციის შესყიდვის ან გაყიდვის ბრძანება, რომლის მოქმედების ვადა ავტომატურად ამოიწურება, თუ იგი შესრულდება მისი შემოსვლის დღესვე

daywork 1. დღიური სამუშაო; 2. დღიური გამომუშავება; 3. დროებით მუშაობა

deadbeat ზარმაცი, უმიზნო ადამიანი

deadline უკანასკნელი ვადა

deadlock 1. ჩიხი; 2. ჩიხში მოქცევა

deal 1. რაოდენობა, წილი, ნაწილი; 2. გარიგება, შეთანხმება; 3. ვაჭრობა; 4. განხილვა; გადაწყვეტა; bilateral ~ ორმხრივი გარიგება; fair ~ პატიოსანი გარიგება

debt ვალი, დავალიანება, კრედიტი, ვალდებულება; ~ capital ნასესხები კაპიტალი; ~ financing სესხის დახმა-

რებით საშუალებებისა და კაპიტალის მოპოვება; ~ management საბელმწიფო დავალიანების მართვა; ~ service დავალიანების დაფარვა; ~ to net worth ratio ყველა ვალდებულების ფარდობა კომპანიის სუფთა ღირებულებასთან; ~-deflation ვალის დეფლაცია; accumulated ~ დაგროვილი ვალი; active ~ დაუფარავი ვალი; bad ~ 1.უიმედო ვალი; 2.გადავადებული სესხი; bank ~ ბანკის ვალი; clearing ~s დავალიანება კლირინგის მიხედვით; deferred ~ გადავადებული ვალი; doubtful ~ საეჭვო ვალი; due ~ გადახდას დაქვემდებარებული ვალი external ~ საგარეო ვალი; floating ~ მიმდინარე დავალიანება; frozen ~ გაყინული ვალი; government ~ სამთავრობო ვალი; gross public ~ საერთო სახელმწიფო ვალი; liquid ~ სალიკვიდაციო დავალიანება; national ~ სახელმწიფო ვალი; net public ~ წმინდა სახელმწიფო ვალი; outstanding ~ დაუფარავი ვალი; private ~ არასახელმწიფო ვალი; public ~ სახელმწიფო ვალი; residual ~ ვალის ნაშთი; simulated ~ ხელოვნური ვალი; total ~ საერთო დავალიანება; undischarged ~ დაუფარავი ვალი

debt/equity ratio ვალი/აქციის ფარდობა; ფინანსური მანევრირების ინდიკატორი

debtee კრედიტორი

debtor მევალე, დებიტორი; ~ nation ქვეყანა-დებიტორი

debureaucratization დებიუროკრატიზაცია; მიდგომა, რომელიც მიმართულია ორგანიზაციული იერარქიის ფარგლებში ძალაუფლებისა და უფლებამოსილების დელეგირებასთან ცენტრალურიდან დაქვემდებარებული დონეებისადმი დამოუკიდებლობის, პასუხისმგებლობის გაზრდისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესის დაჩქარების მიზნით

decentralization დეცენტრალიზაცია; უფლებამოსილებათა დიდი წილის დელეგირება მართვის ქვემო დონეებზე

decentralize authorities ძალაუფლების დეცენტრალიზაცია

decentralized დეცენტრალიზებული; ~ authorities დეცენტრალიზებული უფლებამოსილებანი; ~ responsibility დეცენტრალიზებული პასუხისმგებლობა

decile rank დეცილური რიგი; გამოხატულება 1-დან 10-მდე. 1 ნიშნავს, რომ საერთო ფონდებზე უკუგება იყო შედარებული ფონდების ზედა 10%-ში, ხოლო 3 ნიშნავს, რომ უკუგება იყო ზედა 30%-ში. ობიექტური რიგი ერთმანეთს ადარებს ყველა ფონდს ერთსა და იმავე სტრატეგიის კატეგორიაში. ყველა რიგი ედრება ყველა ფონდს

decision გადაწყვეტილება; ~ maker ფირმის ან ორგანიზაციის პასუხისმგებელი პირი; ~ making გადაწყვეტილების მიღება; ~ process გადაწყვეტილების მიღების პროცესი; ~ theory გადაწყვეტილების მიღების თეორია, თეორია იმის თაობაზე, თუ როგორ უნდა მოიქცეს ადამიანი რისკისა და გაურკვევლობის პირობებში; ~ tree გადაწყვეტილების ხე; conscious ~ გაცნობიერებული გადაწყვეტილება; nonprogrammed ~ დაუპროგრამებული გადაწყვეტილება; programmed ~ დაპროგრამებული გადაწყვეტილება; არჩევანი, რომელიც ეტაპებისა და მოქმედებების კონკრეტულ მიმდევრობას წარმოადგენს. ამ შემთხვევაში შესაძლო ალტერ-

ნატივათა რაოდენობა შეზღუდულია; **rational** ~ რაციონალური გადაწყვეტილება; არჩევანი, გაკეთებული ობიექტური ანალიზის საფუძველზე

declaration 1. დეკლარაცია; განცხადება; განაცხადი; 2. საბაჟოს ფურცელი; ~ **date** განცხადების თარიღი; დრო, როდესაც ფირმის დირექტორები იკრიბებიან და აცხადებენ შემდგომი დივიდენდის რაოდენობას და თარიღს

Declaration of Independence დამოუკიდებლობის დეკლარაცია, დეკლარაცია, რომლის მიხედვითაც გამოცხადდა ამერიკის შეერთებული შტატების შექმნა

decline 1. შემცირება; დაცემა; დაკლება; 2. ცხოვრების დონის გაუარესება; 3. მოსახლეობის შემცირება

deconfliction strategy საკონფლიქტო სიტუაციების აღმოფხვრის სტრატეგია

decree 1. დეკრეტი; დადგენილება; 2. დეკრეტის გამოცემა

deductible 1. დაქვითვა; 2. წლიური თანხები, დაქვითული დაზღვევის სრული ხარჯებიდან. შეიძლება მისი გამოყენება ცალკეული პირების, ოჯახების ან ოჯახის განსაზღვრული წევრების მიმართ. სამედიცინო ხარჯების გარკვეულ ნაწილს ხელისმომწერი ან მისი ოჯახის წევრი იხდის საკუთარი ჯიბიდან დაზღვევის გაფორმებამდე. ძირითადად თანხების საერთო რაოდენობა მერყეობს 100$ დან 500$ მდე. ასეთი დაქვითვები ჩვეულებრივი მოვლენაა გარანტირებული დაზღვევის და PPO-ს (preferred provider organization) გეგმებში. 3.ჯიბიდან გადახდები, რომელიც უნდა მოახდინოს დაზღვევის ხელისმომწერმა, ვიდრე დამზღვევი დაიწყებს მისთვის დამატებით ხარჯების ანაზღაურებას.

deed 1. საქმე; მოქმედება; საქმიანობა; 2. დოკუმენტი; აქტი

defer 1. გადადება; გადავადება; 2. შეჩერება

deferred 1. გადავადებული, გადადებული; 2. დაგეგმილი მომავლისათვის; 3. ამოღებული; ~ **taxes** გადავადებული გადასახადები; უნაღდო დანახარჯები, რომელიც უზრუნველყოფს თავისუფალი ნაღდი ფულის ნაკადის მიწოდებას

deficiency 1. უკმარისობა; დეფიციტი; 2. არასრულფასოვნება

deficient არასრულყოფილი; დეფიციტური; უკმარისი

deficit დეფიციტი; **budget** ~ ბიუჯეტის დეფიციტი; სამთავრობო ხარჯების გადამეტება შემოსავლებზე

defined განსაზღვრული; ~ **benefit program** განსაზღვრული სარგებლიანი პროგრამა; გეგმა, რომლის მიხედვითაც დაქირავებულებს სთავაზობენ განსაზღვრული სახის მომსახურებას დადგენილი ფასით, საკუთარი არჩევანით; ~ **contribution program** განსაზღვრული მონაწილეობის პროგრამა; გეგმა, რომლის მიხედვითაც დამქირავებელი იხდის დადგენილ პრემიას გარკვეული სარგებლისათვის, რომელიც შეიძლება შეიცვალოს ჯგუფის საჭიროებათა შეცვლასთან ერთად. გეგმის ეს ტიპი საშუალებას აძლევს დამქირავებელს გაითვალისწინოს ჯანდაცვის მომავალი ღირებულება დამქირავებლის წილის ზრდის კონტროლირების მეშვეობით

deflation დეფლაცია, ეკონომიკური მდგომარეობა, რომელიც ხასიათდება ფულის ღირებულების ზრდითა და ფასების ვარდნით

deflationary gap დეფლაციური გარღვევა

deflator (GNP deflator) დეფლატორი; რეალური ეროვნული პროდუქტის შეფარდება ნომინალურთან

degree 1. ხარისხი; დონე; 2. წოდება, სამეცნიერო ხარისხი; ~ of labour exploitation შრომის ექსპლუატაციის ხარისხი

degression 1. შემცირება; დაქვეითება; 2. საგადასახადო განაკვეთის შემცირება

delegate დელეგატი; წარმომადგენელი; დელეგირება; ~ authority უფლებამოსილების გადაცემა ხელქვეითებისთვის

delegated დელეგირებული; ~ authorities დელეგირებული უფლებამოსილებანი; ~ legislation დელეგირებული ანუ მეორადი კანონმდებლობა; კანონი, რომელსაც ქმნიან მინისტრები პარლამენტის აქტით (პირველადი კანონმდებლობა) მინიჭებული უფლებამოსილებით, რათა ცხოვრებაში გაატარონ აქტების მოთხოვნები

delegation დელეგირება; უფლებამოსილებათა ქვემოთ მიმართული გადატანა ერთი პოზიციიდან მეორეზე; ~ of authorities ძალაუფლების დელეგირება; ~ of authority დაქვემდებარებულისადმი უფლებისა და პასუხისმგებლობის გადაბარება

delivery of services მომსახურების გაწევა

delphi technique ექსპერტული შეფასებების მეთოდი; პროგნოზირების მეთოდი, რომელიც ექსპერტთა ჯგუფში თანხმობით მიიღწევა

demand 1. მოთხოვნა; 2. მოთხოვნილება, საჭიროება; 3. *(იურიდ)* იურიდიულად კანონიერი უფლებების განხორციელების სარჩელი; 4. *(ფინანსები)* გადასახადის შეტანის ან ვალდებულებების შესრულების მოთხოვნა; ~ deposit შენატანი მოთხოვნამდე; სახსრები, რომლებიც ინახება ბანკში და შეიძლება ანგარიშიდან მოიხსნას წინასწარი შეტყობინების გარეშე; ~ loan სესხი მოკითხვამდე; ~ note უბრალო თამასუქი; ~ price ფასი, რომლის გადახდისთვისაც მზადაა მყიდველი; ~ schedule მოთხოვნის დაგეგმვა; ~-pull inflation ინფლაცია, რომელიც გამოწვეულია ერთობლივი მოთხოვნის სწრაფი ზრდით; consumer ~ სამომხმარებლო მოთხოვნილება; derived ~ წარმოებული მოთხოვნა; independent ~ დამოუკიდებელი მოთხოვნა; inelastic ~ არაელასტიური მოთხოვნა (სუსტად რეაგირებადი ფასების ზრდაზე ან შემცირებაზე); precautionary ~ for money მოთხოვნილება ფულზე გაუთვალისწინებელი მიზნებისათვის; slack ~ მოთხოვნილების დაბალი დონე

demerge კომპანიის დაშლა ცალკე ფირმებად

democrat დემოკრატი

democratic დემოკრატიული; ~ government დემოკრატიული მთავრობა; ~ leadership დემოკრატიული ხელმძღვანელობა; ხელმძღვანელობის სტილი, რომელიც მხარს უჭერს გადაწყვეტილების ჯგუფურ მიღებას

democratize დემოკრატიზება; გადემოკრატება

demoeconomy დემოეკონომიკა, დემოგრაფიული ეკონომიკა

demographic დემოგრაფიული; ~ forces დემოგრაფიული ძალები; ~ shift დემოგრაფიული ცვლილება

demonstration 1. დამტკიცება; 2. არგუმენტაცია; 3. ჩვენება; დემონსტრ-

აცია; გამოფენა

demotion დემოცია, ნაკლებად კვალიფიციურ სამუშაოზე გადაყვანა

denationalization 1. დენაციონალიზაცია; რეპრივატიზაცია (მაგ. საწარმოსი); 2. ეროვნული განსაკუთრებულობის დაკარგვა; 3. მოქალაქეობის ჩამორთმევა, დენატურალიზაცია

denial უარყოფა; უარი; ~ of export privileges საექსპორტო ვაჭრობის უფლების ჩამორთმევა; ~ of responsibility პასუხისმგებლობაზე უარის თქმა

denizen 1. ნატურალიზებული უცხოელი (ქვეყანეში ადაპტირებული პირი, რომელმაც მოქალაქეობა მიიღო); 2. მოქალაქეობის უფლების მიღება

denominate 1. აღნიშვნა; დარქმევა; 2. დასახელება

denounce დენონსირება (სახელმწიფოს განცხადება საერთაშორისო ხელშეკრულების ცალმხრივი შეწყვეტის თაობაზე)

density 1. განაწილების სიმკვრივე; სიმჭიდროვე; 2. სიხშირე; ~ of population per unit of cultivable area მოსახლეობის სიმჭიდროვე ერთეული სავარგული მიწის ფართობზე; birth ~ შობადობის სიხშირე

denuclearization ატომური იარაღის აკრძალვა გარკვეულ ზონაში ან ქვეყანაში

denunciation დენონსირება, დენონსაცია; უარი (მაგ, ხელშეკრულებაზე)

deordination 1. ნორმიდან გადახვევა; 2. ზნეობის წესების დარღვევა

department 1. დეპარტამენტი; სამმართველო, ადგილობრივი მმართველობის ტერიტორიული ერთეული; 2. *ამერ.* სამინისტრო; უწყება; 3. ხელისუფლება; 4. ადმინისტრაციული უბანი; 5. ადმინისტრაციული ორგანო; 6. სექცია; 7. სტრუქტურული ქვედანაყოფი; 8. ფაკულტეტი; ~ head დეპარტამენტის ხელმძღვანელი; ~ line manager დეპარტამენტის უფროსი; ~ of labor შრომის დეპარტამენტი; wages ~ ხელფასის განყოფილება

departmental უწყებრივი (სტრუქტურა); განყოფილებებისგან შემდგარი; ~ regulation დეპარტამენტის რეგულაცია, მართვა

departmentalization დეპარტამენტებად (განყოფილებებად) დანაწევრება

departmentation დეპარტამენტალიზაცია, ორგანიზაციის აგება; ~ customer ორგანიზაციული სტრუქტურის ტიპი დაკომპლექტებული მყიდველთა ძირითადი ჯგუფების მიხედვით; functional ~ ფუნქციონალური ორგანიზაციული სტრუქტურა; product ~ გამოშვებული პროდუქციის ძირითადი სახეობების მიხედვით შედგენილი ორგანიზაციული სტრუქტურა; territorial ~ რეგიონალური ორგანიზაციული სტრუქტურა

dependence დამოკიდებულობა

dependency 1. დამოკიდებული მდგომარეობა; ურთიერთობა განვითარებულ და განვითარებად ქვეყნებს შორის; 2. დამოკიდებული ქვეყანა

depeople მოსახლეობისაგან დაცლა; გენოციდი

depletion 1. გამოფიტვა (სავარგულებისა); 2. ამოწურვა (მარაგისა); 3. რეალური ძირითადი კაპიტალის ღირებულების შემცირება; 4. აღუდგენელი რესურსების ღირებულების შემცირება; random ~ შემთხვევითი ამოწურვა; soil ~ ნიადაგის გამოფიტვა

depreciate 1. გაუფასურება, ღირებულების შემცირება; ფასის დაცემა

2. ცვეთა; ~ of capital კაპიტალის ცვეთა; ~ of money ფულის გაუფასურება

depreciated cost ამორტიზირებული ღირებულება

depreciation 1. გაუფასურება; უნაღდო დანახარჯები, რომელიც უზრუნველყოფს თავისუფალი ნაღდი ფულის ნაკადის მიწოდებას; 2. ამორტიზაცია; ცვეთა (ფიზიკური და მორალური); 3. ცვეთის დარიცხვა; თანხა, დარიცხული ცვეთაზე; 4. გადაცვლის კურსის შემცირება; ~ base ამორტიზაციის ძირითადი თანხა; ~ charges ამორტიზაციის ხარჯები

depressed area ეკონომიკურ დეპრესიაში მყოფი რაიონი

depression 1. დეპრესია; კრიზისი; გაჩერება; ჩაკვდომა; 2. შემცირება (ხელფასისა); დაკლება 3. ბიზნესის ციკლის უძრაობა,

Depression of the 1930s 30-იანი წლების დეპრესია; „დიდი დეპრესია", მძიმე ეკონომიკური კრიზისი, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ამერიკაში და რომელმაც გავლენა მოახდინა მსოფლიო ეკონომიკაზე

deprofessionalization დეპროფესიონალიზაცია, პროფესიული ჩამორჩენა

deputy 1. დეპუტატი; დელეგატი, წარმომადგენელი; 2. მოადგილე; დამხმარე; ~ chief უფროსის მოადგილე; ~ director დირექტორის მოადგილე; shop ~ საამქროს უფროსი

deregulation სახელმწიფოს ეკონომიკაში ჩარევის მოცულობის შემცირება

derivative security წარმოებული ფასიანი ქაღალდი, როგორიცაა, ოფციონი, ან სასწრაფო კონტრაქტი, რომლის ღირებულება დგინდება ნაწილობრივ სხვა ფასიანი ქაღალდების, არსებული ფასიანი ქაღალდების ღირებულებისა და მახასიათებლებისაგან

description 1. აღწერა; 2. სახე; ~ of duties and boundaries ვალდებულებებისა და საზღვრების აღწერა

design 1. დაპროექტება; კონსტრუირება; დაგეგმვა; 2. პროექტი; 3. გეგმის შედგენა; 4. ნიმუში; 5. მოდელი; დიზაინი

Designated Planning Agency (DPA) მიზანმიმართული საგეგმო სააგენტო

desk სამუშაო ადგილი (ხელმძღვანელისა)

detente დაძაბულობის შესუსტება ორ ქვეყანას შორის

determinant 1. ძირითადი ფაქტორი; 2. განმსაზღვრელი ფაქტორი

devaluation დევალვაცია; ფიქსირებული გაცვლითი კურსის დროს სახელმწიფოს მიერ ეროვნული ვალუტის კურსის დაწევა ოქროს ექვივალენტთან ან უცხოურ ვალუტასთან შედარებით

develop 1. განვითარება; გაუმჯობესება; 2. გაფართოება; 3. ჩამოყალიბება (მაგ. იდეისა); 4. შექმნა (მაგ. ფირმისა)

developed countries განვითარებული ქვეყნები

developing countries განვითარებადი ქვეყნები

development 1. ზრდა; განვითარება; მრავალგანზომილებიანი პროცესი, რომელიც ჩვეულებრივ აღნიშნავს ცვლილებებსა და გადასვლას ნაკლებად სასურველი მდგომარეობიდან უკეთესზე; 2. ცვლილება (ეკონომიკაში და საზოგადოებაში ადამიანების მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად); 3. დამუშავება; 4. განაშენება; 6. გაუმჯობესება; 7. *(ადმინისტრირება)* ეფექტურობის კრიტერიუმი, რომელიც აღნიშნავს ორგანიზაციის რეაგირების უნარს არსებულ ან

მოსალოდნელ ზეწოლაზე; ~ expense დამუშავების, განვითარების ხარჯები; ~ infrastructure განვითარების ინფრასტრუქტურა, ეკონომიკური, პოლიტიკური და სიციალური საფუძველი მოდერნიზაციის მისაღწევად; ~ loan სესხი (კრედიტი), აღებული განვითარებისათვის

deviation გადახრა; ძვრა; დევიაცია

device 1. მეთოდი; ხერხი; საშუალება; 2. მოწყობილობა; მექანიზმი; ხელსაწყო; 3. გეგმა; პროექტი; 4. ელემენტი, შემადგენელი ნაწილი

devisee მემკვიდრე

diachronic research დიაქრონული კვლევა, დროის რაღაც პერიოდში მიმდინარე ცვლილებების შესასწავლად ჩატარებული კვლევა

diagnosis related groups (DRG) დიაგნოზზე დაფუძნებული ჯგუფები, (დიაგნოზზე მომუშავე ჯგუფი, დიაგნოზის მიხედვით შექმნილი ჯგუფი); ეს მეთოდი გამოარჩევს ავადმყოფებს, რომელთა ჰოსპიტალიზაცია და რესურსების მოხმარება მსგავსია და აჯგუფებს მათ დიაგნოზების საფუძველზე.

diagonal communication დიაგონალური კომუნიკაცია, კომუნიკაციის სახეობა, რომელიც აკავშირებს ორგანიზაციის ფუნქციებსა და დონეებს

diagram 1. დიაგრამა; სქემა; 2. გრაფიკი; 3. სქემატურად გამოსახვა

dictatorship დიქტატურა

differ 1. განსხვავება; 2. აზრთა სხვადასხვაობის გამო დავა

difference 1. განსხვავება; სხვაობა; 2. მატება; ნამატი; 3. განმასხვავებელი ნიშანი

difficulty 1. სიძნელე; დაბრკოლება; წინააღმდეგობა; 2. *pl.* (მატერიალური) გაჭირვება; სიძნელეები

diffuse 1. გავრცელება; 2. გაბნევა

diffusion 1. დიფუზია, შეღწევა; 2. გავრცელება; გაბნევა; 3. განაწილება; ~ of innovations სიახლეთა გავრცელება

dilapidate 1. დაცემემდე მიყვანა; 2. განიავება

dilemma დილემა, გადაუჭრელი პრობლემა

dimension 1. განზომილება; 2. სიდიდე

diminishing კლებადი; ~ marginal product კლებადი ზღვრული პროდუქტი; ~ marginal utility law კლებადი ზღვრული სარგებლიანობის კანონი; ~ returns კლებადი შემოსავლიანობა

dip ზედაპირული გაცნობა; თვალის გადავლება

diploma 1. დიპლომი; 2. ოფიციალური დოკუმენტი; 3. დიპლომის გაცემა

direct 1. ხელმძღვანელობა; მართვა; კონტროლირება; 2. მმართველი (ორგანო); 3. პირდაპირი; ~ controls პირდაპირი, უშუალო კონტროლი; ~ democracy პირდაპირი დემოკრატია, მართველობის ფორმა, როდესაც მოქალაქენი პერიოდულად იკრიბებიან კანონების შესადგენად; ~ tax პირდაპირი გადასახადი; ~ sales force ფირმის საკუთარი პერსონალი; შტატი

direction 1. ხელმძღვანელობა, მმართველობა; 2. მინიშნება; განკარგულება; 3. დირექცია; გამგეობა; ~ of analysis and long-range planning ანალიზისა და ხანგრძლივი დაგეგმარების განყოფილება

directive დირექტივა; management ~ სახელმწიფო დოკუმენტი; project planning ~ პროექტის დაგეგმარების განყოფილება;ს

director დირექტორი; გამგეობის წევრი; ხელმძღვანელი; უფროსი; ~

of operations წარმოების უფროსი; budget ~ ხარჯთაღრიცხვის ჯგუფის ხელმძღვანელი; managing ~ დირექტორ-განმკარგულებელი; purchasing ~ მომარაგების უფროსი; ~ of personnel policy საკადრო პოლიტიკის დირექტორი

directorship დირექცია, ხელმძღვანელობა

dirigisme *ფრ.* დირიჟიზმი (ეკონომიკური სახელმწიფო მონოპოლისტური მართვისა და პრაქტიკის განხორციელება)

disability 1. უუნარობა; 2. გადახდისუუნარობა; 3. ქმედითუუნარობა; 4. შრომისუუნარობა; ~ benefits ინვალიდობის პენსია; თანხა, რომელიც გაიცემა ხანმოკლე ან ხანგრძლივი ინვალიდობით გამოწვეული ხელფასის დაკარგვის შემთხვევაში

disadvantage 1. არასახარბიელო მდგომარეობა; 2. არასახარბიელო მდგომარეობაში ჩაყენება

disadvantages outline მიზნის ან თეზისის მთავარი მომენტების გამორჩევა მისი უპირატესობებისა და ნაკლოვანი მხარეების მიხედვით

disallow დანამატი; ექიმისთვის გადასახდელი თანხის რაოდენობა, რომელიც აღემატება ზღვრულს ან მაქსიმალურ დასაშვებს

disarmament negotiation მოლაპარაკება განიარაღებაზე

disaster relief დახმარება უბედურების დროს, (მაშველებით, მედიკამენტებით, ტანსაცმელითა და ა შ)

discharge 1. გადმოტვირთვა; 2. დაფარვა (ვალისა); 3. შესრულება (მოვალეობისა); 5. დათხოვნა (სამსახურიდან)

discipline 1. დისციპლინა; 2. რიგის წესი; მომსახურების წესი; budgetary ~ საბიუჯეტო დისციპლინა; first-come-first-served ~ მომსახურება შეკვეთის თანმიმდევრული შესაბამისობით

disclosure 1. გაცემა (ინფორმაციისა); 2. გახმაურება

discount 1. ფასდათმობა; გაუფასურება 2. დისკონტი, თამასუქის აღრიცხვა; დისკონტირება; 3. კოტირების შემცირება; 4. ლოდინის კომპენსაცია; ~ factor სააღრიცხვო კოეფიციენტი; ~ on bonds payable დისკონტი პროცენტული შემოსავლის ობლიგაციებზე; ~ order quantity შეღავათიანი შეკვეთის საქონლის რაოდენობა; ~ period (თამასუქის) აღრიცხვის პერიოდი; ~ points დისკონტირების პუნქტები; ~ rate დისკონტი, სააღრიცხვო განაკვეთი/პროცენტი

discount შეღავათი; ფასდაკლება

discounted rate of return მომგებიანობის/რენტაბელობის სააღრიცხვო ნორმა

discounting დისკონტირება; სამომავლო დანახარჯებისა და შემოსავლების მოცულობის შემცირება მიმდინარესთან შედარებით, რაც გამოწვეულია დადებითი საპროცენტო განაკვეთის არსებობით

discredit 1. დისკრედიტაცია, უნდობლობა; 2. ნდობის დაკარგვა; 3. კრედიტის შეწყვეტა

discrimination დისკრიმინაცია; არაერთნაირი დამოკიდებულების გამოვლენა; ფავორიტიზმი; employment ~ დისკრიმინაცია მუშაობისას

diseconomy 1. უარყოფითი ეკონომიკური ეფექტი, ზარალი; 2. *pl.* უარყოფითი სამეურნეო შედეგი, ზარალი; ~ies of pollution ზარალი გარემოს დაბინძურების გამო; ~ies of scale უარყოფითი შედეგი წარმო-

ების მოცულობის მასშტაბის ზრდის გამო

disinflation დეფლაცია; ფასების ზრდის ტემპის შენელება

disintegration დაშლა; განცალკევებულობა; დეზინტეგრაცია

disinvestment კაპიტალდაბანდების შემცირება

dismiss 1. გაშვება; დაშლა; 2. განთავისუფლება; სამსახურიდან დათხოვნა; 3. გადადება, უარყოფა; 4. საქმის მოსმენის დამთავრება სასამართლოს განაჩენის გამოტანამდე

dismissal 1. განთავისუფლება, სამსახურიდან დათხოვნა; 2. უარყოფა; **unwarranted ~** უკანონო დათხოვნა

disparity უთანასწორობა, დისპროპორცია, შეუსაბამობა; **factor-price ~ies** ფასებისა და წარმოების ფაქტორების შეუსაბამობა

dispatching მართვა, განაწილება (სატვირთო გადაზიდვებისა)

displaced person იძულებით ადგილგადანაცვლებული პირი

displacement 1. გადაადგილება; ადგილის შეცვლა; 2. სამუშაოდან მოხსნა

disposable income სუფთა (განკარგვადი) შემოსავალი; შემოსავლის ნაწილი, რომელიც რჩება გადასახადების გადახდის შემდეგ

disproduct წუნიანი საქონელი

disqualification დისკვალიფიკაცია

dissatisfaction უკმაყოფილება

dissaving 1. ხარჯვის გადამეტება შემოსავლებზე, უარყოფითი სალდო; 2. დავალიანების ზრდა

dissementation გავრცელება

dissolution 1. ლიკვიდაცია; დაშლა; 2. დათხოვნა; 3. მსხვილი კომპანიის დაშლა რამდენიმე კომპანიად

dissolution დაშლა; ლიკვიდაცია (კომპანიისა, ამხანაგობისა)

distress for rent დაკავება არენდის გადასახადის გადაუხდელობის გამო

distribution 1. განაწილება; გაყოფა; კლასიფიცირება; 2. განლაგება; 3. აქციების მსხვილი პაკეტების გაყიდვა კურსის დაცემის თავიდან ასაცილებლად; 4. *pl.* განაწილებანი; ანაზღაურება ფონდიდან ან საერთო ნაღდი ფულის ნაკადიდან. შეიძლება მოიცავდეს დივიდენდებს გამომუშავებიდან, კაპიტალური მოგების გაყიდვებიდან და უკუგებიდან კაპიტალზე; **~ of risk** რისკის განაწილება; **regional ~** განაწილება რეგიონების მიხედვით

distributor 1. გამანაწილებელი; 2. ბითუმად მოვაჭრე; 3. მიმწოდებელი

district რაიონი; ადმინისტრაციული ოლქი; **administrative ~** ადმინისტრაციული ერთეული

distrust უნდობლობა

disturbance 1. დარღვევა; 2. შეშფოთება;

disuse გამოუყენებლობა

disutility უსარგებლობა; გამოუყენებლობა

divergence 1. გადახრა; 2. დივერგირება; აზრთა სხვადასხვაობა, განსხვავებულობა

diverse groups სხვადასხვა ჯგუფები

diversification 1. დივერსიფიკაცია, მრავალფეროვნება, სხვადასხვაობა, მრავალმხრივობა; 2. გაფართოება; 3. სპეციალიზაცია

divestiture 1. მხილება, გამომჟღავნება, გამოაშკარავება; 2. უფლების აყრა

dividend 1. დივიდენდი; კომპანიის შემოსავლის, ნაღდი ფულის ნაკადის ან კაპიტალის ნაწილის განაწილება აქციონერებზე, ნაღდი ფულით, ან დამატებითი აქციებით; 2. კვოტა; 3. წილი, ნაწილი; **~ payout ratio** დივიდენდის გადახდის განაკვეთი; **~ per share** წილობრივი დივიდენდი;

გასული 12 თვის მანძილზე გადახდილი დივიდენდების ფარდობა საერთო გადაუხდელი აქციების რიცხვთან. აქციების რიცხვი ხშირად განისაზღვრება გადაუხდელი აქციების შეწონილი საშუალოთი; ~ rate დივიდენდის ნორმა; ~ Reinvestment Plans(DRP) დივიდენდთა რეინვესტიციის გეგმები; შემოთავაზებული მრავალი კორპორაციის მიერ დივიდენდთა რეინვესტიციისათვის, ზოგჯერ ფასდაკლებით, დივიდენდის გადახდის დღეს. ბევრი დივიდენდთა რეინვესტიციის გეგმა აქციონერთა მიერ დამატებითი ნაღდი ფულის ინვესტირების საშუალებას იძლევა. დივიდენდთა რეინვესტიციის გეგმები წესდება კომპანიის მიერ მფლობელთაგან ყოველგვარი გადასახადის გარეშე; ~ yield (funds) ფონდის დივიდენდის შემოსავალი, წარმოადგენს გასული 12 თვის მანძილზე არსებული საერთო ფონდის წილზე უკუგებას. გულისხმობს, რომ ფონდი შესყიდულ იყო 1 წლის წინ. ასახავს გაყიდვის ხარჯებს (მიმდინარე განაკვეთით), მაგრამ არა გამოსყიდვის ხარჯებს; ~ yield (stocks) აქციის დივიდენდის შემოსავალი; აღნიშნული შემოსავალი წარმოადგენს წლიური დივიდენდების ფარდობას აქციის მიმდინარე ფასთან; ~s in arrears გადაუხდელი დივიდენდები; ~s per share აქციაზე გათვლილი დივიდენდი; annual ~ წლიური დივიდენდი; cash ~ ნაღდი ფულით გადახდილი დივიდენდი; cumulative ~ კუმულაციური დივიდენდი; declared ~ გამოცხადებული დივიდენდი; deferred ~s გადავადებული დივიდენდი; interim ~ შუალედური დივიდენდი; unclaimed ~ დივიდენდი მოთხოვნის გარეშე; unpaid ~ გადაუხდელი დივიდენდი

division 1. გაყოფა; დაყოფა; განაწილება; 2. განყოფილება; დანაყოფი; სექტორი; ფილიალი; 3. კომპანიის ქვედანაყოფი; ~ of income შემოსავლის განაწილება; ~ of labor შრომის განაწილება; ~ of markets ბაზრის განაწილება; ~ of powers უფლებამოსილების განაწილება; ~ of profits მოგების განაწილება; ~ of property ქონების განაწილება; defence industry ~ სამხედრო მრეწველობის განყოფილება

divisionalization ქვედანაყოფების შექმნა

divorce 1. წყვეტა; გაწყვეტა; 2. გაყოფა; ჩამოშორება; ჩამორჩენა; 3. განქორწინება

doctor (Dr) დოქტორი (სამეცნ. ხარისხი)

dole 1. უმუშევრობის დახმარება; 2. საქველმოქმედო მიზნით გაღებული თანხა

domestic 1. ადგილობრივი; სამამულო; 2. საყოფაცხოვრებო; ~ conflict behaviour ქცევა საშინაო კონფლიქტის დროს (მაგ., სამოქალაქო ომში); ~ market შიგა ბაზარი; ~ public policy შიგა საჯარო პოლიტიკა

dominated asset დაქვემდებარებული აქტივი; აქტივის სახეობა, რომელსაც ნებისმიერ ეკონომიკურ სიტუაციაში მოაქვს სხვა აქტივებთან შედარებით ნაკლები მოგება

donate ჩუქება; საჩუქრად გადაცემა

donation 1. შეწირულობა; საჩუქარი; 2. საქველმოქმედო წვლილი; 3. სუბსიდია

donor 1. დონორი; შემომწირავი; 2. დამფინანსებელი; დაფინანსების წყარო

dotaion 1. დოტაცია; დახმარება; (ფირმების, ორგანიზაციების, დაწესებულებების ხარჯების დასაფარავად

სახელმწიფოს მიერ ბიუჯეტიდან გაცემული თანხა); 2. შეწირვა

downgrade 1. დაბალ კატეგორიაში გადაყვანა 2. დაბალ თანამდებობაზე გადაყვანა; ჩამოქვეითება; თანრიგის დაკლება; 3. ჩამოფასება; აქციის ან სხვა ფასიანი ქაღალდის საპროცენტო განაკვეთის კლასიკური უარყოფითი ცვლილება

downswing 1. დაცემა; მკვეთრი დაცემა; 2. წარმოების დაცემა

downtime 1. მოცდენა; 2. მოცდენის დონე; **scheduled** ~ გეგმური მოცდენა; **unscheduled** ~ არაგეგმური მოცდენა

downturn ეკონომიკის დაცემა

draft 1. ნახაზი; გეგმა; ესკიზი; პროექტი; ნახაზის, პროექტის შედგენა

drain 1. გადინება (მაგ. მუშახელისა, მეცნიერებისა); 2. ამოწურვა; გაჟონვა

drawback 1. დაბრკოლება; 2. ნაკლი; 3. დათმობა

drift 1. მიმართულება; ტენდენცია; 2. ნელი გადაადგილება

drive 1. (სოციალური) მოძრაობა; კამპანია; 2. მართვა; 4. გადაცემა; მოქმედებაში მოყვანა; 5. სტიმული

dual 1. დუალური; ორსახოვანი; ორნაირი; 2. გაორებული; 3. გაორმაგებული; 4. ორმაგი; ~ **nationality** ორმაგი მოქალაქეობა

dual-career ორმაგი კარიერა

duality გაორებულობა; ორსახოვნება

due 1. შესაბამისი (პროცედურა); 2. სასწრაფო (გადასახადის გადახდის შესახებ); 3. რგება; განეკუთვნება; 4. გამო; ~ **process** შესაბამისი პროცესი, სამართლის აღსრულება არსებული კანონებისა და პრინციპების შესაბამისად

durability 1. ხანგრძლივობა; 2. მუშაობის ხანგრძლივობა; 3. მედეგობა; სიმტკიცე; 4. ხანგრძლივი გამოყენებადობა

duration ხანგრძლივობა; დრო

duty 1. ვალი, მოვალეობა; 2. ფუნქცია; ვალდებულება; დავალება; 3. საბაჟოს გადასახადი; **assign** ~ დავალების მიცემა; ფუნქციის დაკისრება

dweller მცხოვრები; მობინადრე; **rural** ~ სოფლის მცხოვრები; **town** ~ ქალაქის მცხოვრები

dwelling 1. საცხოვრებელი ადგილი; 2. ბინა; სახლი; სადგომი

eager 1. მონდომებული; 2. ენერგიული

Early and Periodic Screening, Diagnosis and Treatment (EPSDT) ადრეული და პერიოდული სკრინინგი, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა; პროგრამა მოიცავს სკრინინგსა და დიაგნოსტიკურ მომსახურებას, რომ განსაზღვროს ფიზიკური ან მენტალური დარღვევები 21 წლამდე ახალგაზრდებში

earn 1. შემოსავლის მიღება; 2. გამომუშავება

earner 1. მარჩენალი; ხელფასის მიმღები პირი; 2. მოგების წყარო; **profit** ~ მოგების წყარო; **salary** ~ მოსამსახურე (ხელფასზე მომუშავე); **wage** ~ მუშა, რომელიც იღებს ხელფასს

earning yield გამომუშავების შემოსავალი; წილობრივი გამომუშავების თანაფარდობა ფიქსირებულ საპროცენტო ვალზე გადასახადების და პროცენტების გადახდის ნებართვის მიცემის შემდეგ მიმდინარე აქციის ფასით

earnings 1. შემოსავალი; მოგება; სარფა; 2. ხელფასი; ამონაგები; გამომუშავებული საზღაური; 3. სარჩოსაბადებელი; 4. კომპანიის წმინდა

შემოსავალი გარკვეული დროის მანძილზე; ~ per share წილობრივი გამომუშავება

ease 1. შეზღუდვის მოხსნა; შემსუბუქება; 2. სიცოცხლე; to ~ customs formalities საბაჟო პროცედურების გამარტივება

echelon დონე; ინსტანცია; ეშელონი (მართვის სისტემაში)

ecological approach to admnistrative theory ადმინისტრაციული თეორიისადმი ეკოლოგიური მიდგომა, ადმინისტრაციის ამოცანა იმგვარად მოაწყოს ორგანიზაცია, რომ მან შესძლოს გარემოს ცვლილებებზე დროულად რეაგირება შემდგომი განვითარების მიზნით

econometrics ეკონომეტრიკა

economic 1. ეკონომიკური; 2. რენტაბელური; მისაღები; გამოყენე-ბითი; ~ climate ეკონომიკის მდგომა-რეობა, ეკონომიკური მდგომარეობა; ~ efficiency ეკონომიკური ეფექტურობა; ~ factors ეკონომიკური ფაქტორები; ~ forces ეკონომიკური ძალები; ~ goods ეკონომიკური საქონელი; იწარმოება რესურსების ნაკლებობის პირობებში; ~ growth rate ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებელი; ~ indicators ეკონომიკური მაჩვენებლები, ინდიკატორები; ~ lot technique პროდუქციის ოპტიმალური ზომა; ~ of scale მასშტაბური ეკონომია; ~ profit ეკონომიკური მოგება; ამონაგების ნაწილი, რომელიც წარმოების ფაქტორების ყველა დანახარჯების გამოკლების შემდეგ რჩება მესაკუთრეს; ~ Recovery Tax Act of 1981 ფედერალური კანონი, რომელ-საც ხელი მოაწერა პრეზიდენტმა რეიგანმა 1981 წელს და რომელიც ითვალისწინებდა სხვადასხვა ტიპის გადასახადების გადახედვასა და შემცირებას; ~ value ეკონომიკური ფასეულობა; საქონლის ფასეულობა, დამოკიდებული მის დეფიციტურობასა და სარგებლიანობაზე

economic(al) 1. ეკონომიკური; მეურნეობრივი; 2. ეკონომიური; რენტაბელური; ~ development ეკონომიკური განვითარება; ~ ethic ეკონომიკური ეთიკა; ~ indicators ეკონომიკური მაჩვენებლები; ~ planning ეკონომიკური დაგეგმვა; ~ regulation ეკონომიკური რეგულაცია; ~ surplus ეკონომიკური სიჭარბე; ~ union ეკონომიკური კავშირი

economics 1. ეკონომიკსი (სასწავლო და სამეცნიერო დარგი); 2. ეკონომიკა; ეკონომიკური თეორია; ეკონომიკური ანალიზი; 3. პოლიტ-ეკონომია; 4. მეურნეობა; სამეურნეო საქმიანობა

economize 1. ეკონომიის გაწევა; ეკონომიურად ხარჯვა; 2. მეურნეობის გაძღოლა

economizing ეკონომია, რესურსების გამოყენების გზების ამორჩევა ისეთი რესურსების დეფიციტის შემთხვევაში, როგორიცაა წარმოების ფაქტორები, ფული და დრო

economy 1. ეკონომიკა, მეურნეობა; 2. *pl.* ეკონომია, ყაირათიანობა; მომჭირნეობა; ეკონომიური გამოყენება; 3. ეკონომიკა (როგორც ცოდნის სფერო); ~ of scale ეკონომია გამოწვეული წარმოების მასშტაბის ზრდით; ~ies of scale „მასშტაბის“ ეფექტი, წარმოების მასშტაბების გაზრდის შედეგად მიღებული ეკონომია; ~ies of scarcity დეფიციტური ეკონომიკა; abstract ~ აბსტრაქტული ეკონომიკა; centralized ~ ცენტრალიზებული ეკონომიკა; closed ~ ჩაკეტილი ეკონომიკა; არ იღებს

მონაწილეობას საერთაშორისო ვაჭრობაში; competitive ~ies კონკურენტუნარიანი ეკონომიკა; controlled ~ ცენტრალიზებულად მართული (არასაბაზრო) ეკონომიკა; decentralized ~ დეცენტრალიზებული ეკონომიკა; developing ~ განვითარებადი ეკონომიკა; dual ~ ორმაგი ეკონომიკა; exchange ~ საბაზრო ეკონომიკა; labor-surplus ~ ეკონომიკა ჭარბი სამუშაო ძალით; laissez faire ~ თავისუფალი კონკურენციის ეკონომიკა; managerial ~ მართვის ეკონომიკის მეთოდები; market ~ საბაზრო ეკონომიკა; market-directed ~ საბაზრო ეკონომიკა; national ~ ეროვნული ეკონომიკა; shortage ~ „დეფიციტური" ეკონომიკა, ეკონომიკა რესურსების დეფიციტის პირობებში; sick ~ უძრაობის ეკონომიკა; stagnant ~ უძრაობის ეკონომიკა; stationary (steady-state) ~ მდგრადი ეკონომიკა

effect 1. ეფექტი; შედეგი; რეზულტატი; 2. გავლენა; ზემოქმედება; 3. *pl.* ქონება, საკუთრება; 4. განხორციელება; გაფორმება; დადება (გარიგებისა); 5. შესრულება; feedback ~ უკუკავშირის ეფექტი; marginal ~ ზღვრული ეფექტი

effective 1. ეფექტური; სასარგებლო; 2. მოქმედი; ნამდვილი, ძალაში მყოფი; 3. ფაქტობრივი; ~ assortment არსებული ასორტიმენტი; ~ communication ეფექტური კომუნიკაცია; გადაცემული და მიღებული ინფორმაციის არსი ერთმანეთს სრულად ემთხვევა; ~ date / effective date of coverage დაწყების თარიღი / მომსახურების დაწყების თარიღი; ~ date ძალაში შესვლის თარიღი; ~ debt ეფექტური დავალიანება; ~ gross income რეალური საერთო შემოსავალი; ~ interest rate ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი; ~ par რეალური ნომინალური ღირებულება; ~ interest amortization ამორტიზაცია არსებული პროცენტით

effectiveness 1. ეფექტიანობა; 2. ეფექტურობა; organizational ~ ორგანიზაციული სტრუქტურის ეფექტიანობა

effectless უშედეგო

effectual ეფექტური; მოქმედი; შედეგის მომცემი; მიზანშეწონილი

efficiency 1. ეფექტურობა (ტექნიკური); 2. ეკონომიკური ეფექტურობა; მწარმოებლურობა; პროდუქტიულობა; მომგებიანობა; 3. მარგი ქმედების კოეფიციენტი; 4. გამომუშავების ნორმის შესრულება; ~ of labor შრომის ეფექტურობა; ცვლადი, რომელიც განსაზღვრავს მუშა ძალის ჯანმრთელობის მდგომარეობას, განათლების დონეს, კვალიფიკაციასა და ცოდნას; ~ wage theories მასტიმულირებელი ანაზღაურების თეორია; რეალური ანაზღაურებისა და უმუშევრობის თეორია, რომლის მიხედვითაც უფრო მაღალი ანაზღაურების დონე წარმოადგენს შრომისნაყოფიერებისა და წარმოების მოგების ზრდის საშუალებას სტაბილურთან შედარებით

efficient 1. ეფექტური; ქმედითი; ნამდვილი; ნაყოფიერი; 2. მწარმოებლური; შედეგიანი; მომგებიანი; 3. შრომისუნარიანი; კვალიფიცირებული; ~ action ეფექტური მოქმედება

effluent 1. ჩადინება (წყლისა); ჩასადინარი; 2. ჩამონადენი (მაგ. ფეკალური წყლისა)

effort 1. სამუშაოს მოცულობა; მუშაობა; 2. ძალისხმევა, ცდა; 3. *pl.* ზომები; ~ bargain შეთანხმება

სამუშაოს მოცულობის შესახებ; ~ scale დახარჯული ძალის შკალა; სისტემა, რომელიც განსაზღვრავს რა მოცულობის ძალისხმევის დახარჯვა შეუძლია მყიდველს კონკრეტული საქონლის ყიდვის მიზნით; defense ~ სამხედრო დანიშნულების საქმიანობა

egalitarian მათანაბრებელი, ეგალიტარული (მაგ. საზოგადოება); ~ rights ადამიანის უფლებები

egalitarianism თანასწორუფლებიანობა

elaboration დამუშავება; შემუშავება; განვითარება; დაზუსტება; სრულყოფა

elastic ელასტიური, მოქნილი; ~ demand ელასტიური მოთხოვნა; ~ supply ელასტიური მიწოდება

elasticity ელასტიურობა (ახასიათებს ორი ფაქტორის დამოკიდებულებას მაგ., მოთხოვნის დამოკიდებულებას ფასების ზრდასთან); price demand ~ მოთხოვნილების ელასტიკურობა ფასების მიხედვით

elective surgery შერჩევითი ქირურგია; არ განიხილება, როგორც გადაუდებელი ან სიცოცხლისათვის საშიში, ასეთი ქირურგიული ჩარევა პაციენტის და ექიმის ასარჩევი ან გადასაწყვეტია

electoral system საარჩევნო სისტემა

electorate ელექტორატი

electronic media მასობრივი ინფორმაციის ელექტრონული საშუალებანი (ტელევიზია, რადიო, ვიდეო)

element 1. ელემენტი; 2. სისტემის ნაწილი; 3. დეტალი; კომპონენტი; 4. უმარტივესი ერთეული

elevation თანამდებობრივი ამაღლება; დაწინაურება; მაღალ თანამდებობაზე დანიშვნა

eligibility მისაღებობა; ჯგუფური პოლისის ზოგადი დებულებები, რომლის მეშვეობითაც დგინდება ის მოთხოვნილებები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს ჯგუფის წევრების მიერ და რაც გულისხმობს როგორც მათ, ასევე მათ კმაყოფაზე მყოფ პირთა დაზღვევას; ~ date მისაღებობის თარიღი; ის თარიღი, რომლიდანაც ცალკეული პირები და/ან მათ კმაყოფაზე მყოფნი ექვემდებარებიან სადაზღვევო დახმარების მიღებას სადაზღვევო გეგმის მიხედვით

eligible 1. შესაფერისი; შესატყვისი; სათანადო; 2. მისაღები; ~ charges სათანადო გადასახადები; გადასახადები, რომლებიც შეიძლება განხილულ იქნას ანაზღაურებისათვის; ~ employees მუშაკები, რომლებიც აკმაყოფილებენ ჯგუფური დაზღვევის პოლუსის მიერ დადგენილ მოთხოვნილებებს; ~ expenses სათანადო ხარჯები; ის მომსახურება რომლიც განსაზღვრულია სადაზღვევო პაკეტით

eliminate გაუქმება, გარიცხვა; აღმოფხვრა

elimination ელიმინაცია, გამორიცხვა

embargo ემბარგო, აკრძალვა, გაყინვა; to lay ~ ემბარგოს დადება

embezzlement 1. გაფლანგვა (ფულისა); 2. უკანონოდ მითვისება; 3. თანამდებობის უკანონოდ გამოყენება

embodiment ხორცის შესხმა; განვითარება; მატერიალიზაცია; საგნად ქცევა

emergency 1. გაუთვალისწინებელი შემთხვევა; კრიტიკული მდგომარეობა; 2. ავარია; მწყობრიდან გამოსვლა (მოწყობილობისა); ~ aid სასწრაფო დახმარება

emerging principles აღმოცენებადი პრინციპები

emigration იმიგრაცია

emission 1. ემისია (სახელმწიფოს მიერ ფულისა და ფასიანი ქაღალდების გამოშვება და ბრუნვაში გაშვება); 2. განაწილება; გაყოფა

emolument კომპენსაცია ხელფასის ფორმით

empirical ემპირიული

employ 1. სამსახური; დაკავებულობა; 2. დაქირავება; სამუშაოს მიცემა; 3. გამოყენება; ხმარება; 4. სამსახურში ჩაყენება;

Employee Assistance Program (EAP) დასაქმებულთა დახმარების პროგრამა, ორიენტირებული დასაქმებულის ისეთ პრობლემებზე, როგორიცაა მავნე ნივთიერებათა ზემოქმედება, გამოფიტვა, ფინანსური, ემოციური და ოჯახური (ქორწინება) პრობლემები

employee მოსამსახურე, მუშა; ~ benefit plan დაქირავებულთა სარგებელის გეგმა; გეგმა, შედგენილი დამქირავებლის ან დაქირავებულის ორგანიზაციის ან ორივეს მიერ, რომლის მიზანია უზრუნველყოს დაქირავებულნი განსაზღვრული სახის დახმარებებით, პენსიით, მოგებაში მონაწილეობით, სააქციო პრემიებიებით, ავადმყოფობასთან, უბედურ შემთხვევასთან ან ინვალიდობასთან დაკავშირებული დახმარებებით; ~ suggestions თანამშრომელთა წინადადებები; full-time ~ მთელი სამუშაო დღის მანძილზე დასაქმებული; individual ~ ინდივიდუალური მოსამსახურე; part-time ~ არასრული სამუშაო დღით დასაქმებული; ~ participation თანამშრომელთა მონაწილეობა;

Employee Retirement Income Security Act (ERISA) დაქირავებულთა საპენსიო შემოსავ-ლების უსაფრთხოების დაცვის აქტი

employer დამქირავებელი; სამუშაოს მიმცემი; ~ contribution დამქირავებლის წვლილი; თანხა, რომელსაც იხდის დამქირავებელი იმ მომსახურებისათვის, რომელსაც ირჩევს დაქირავებული. დარჩენილი თანხას იხდიან თავად დაქირავებულები; ~ group დამქირავებელი ჯგუფი

employment 1. სამუშაო; სამსახური; საქმიანობა; 2. დასაქმება; seasonal ~ სეზონური დასაქმება

emporium 1. სავაჭრო ცენტრი; 2. ბაზარი; 3. დიდი მაღაზია; სუპერმარკეტი

empower უფლებამოსილების მინიჭება; ~ to act სამოქმედო უფლებამოსილების მინიჭება

empowerment მინდობილობა, რწმუნება; სრულუფლებიანობა, უფლებამოსილება; attributes of ~ უფლებამოსილების ატრიბუტები, ნიშნები

encourage გამხნევება; სტიმულირება; დახმარება, ხელის მართვა

enforce 1. იძულება; 2. კანონის ცხოვრებაში გატარება; 3. გადახდევინება

enforcement განხორციელება, სისრულეში მოყვანა

engagement 1. საქმე, საქმიანობა; 2. ვალდებულება; 3. დანიშვნა

engineering 1. ტექნიკა; 2. საკონსტრუქტორო-საპროექტო სამუშაოები; კონსტრუირება; 3. მანქანათმშენებლობა; safety ~ უსაფრთხოების ტექნიკა

enrollment ჩართვა, მონაწილეობა; პროცესი, რომლის მიხედვითაც ცალკეული პირი და/ან მის კმაყოფაზე მყოფნი ხდებიან გეგმის ხელისმომწერნი, ა) პროცესი, რომლის დროსაც ცალკეული პირი აკეთებს განაცხადს სამედიცინო

მომსახურების იმ მოცულობაზე, რომელიც გათვალისწინებულია დახმარების გეგმით; ბ) პროცესი, რომლის დროსაც ხდება ჯგუფის წევრების გადაცემა სამედიცინო ორგანიზაციის წევრებად; გ) სამედიცინო ორგანიზაციაში გაწევრიანებულთა აღრიცხვა დროის განსაზღვრული მომენტისათვის; ~ recruitment 1. სიაში შეტანა, რეესტრში შეტანა; რეგისტრაცია; 2. ორგანიზაციაში წევრად მიღება

enterprise 1. საწარმო; ფირმა; კომპანია; 2. მეურნეობა; 3. მესაქმეობა; 4. დარგი; foreign ~ უცხოური ფირმა

entitle 1. უფლების მიცემა; 2. სახელის დარქმევა

entitlement 1. უფლება (რაიმე ქმედებაზე); 2. უფლების მიმცემი დოკუმენტი; import ~ ლიცენზია საქონლის იმპორტზე

entrepreneur მეწარმე

entrepreneurism ენტრეპრენიორიზმი; ხელმძღვანელობის სტილი, რომელიც ხელს უწყობს ახალ ინიციატივებს

environment გარემო; გარემოცვა; direct action ~ პირდაპირი ზემოქმედების გარემოცვა; გარე ფაქტორები, რომლებიც უშუალოდ ზემოქმედებენ ორგანიზაციაზე, ხოლო თავად ორგანიზაცია უშუალოდ ზემოქმედებს ამ ფაქტორებზე; external ~ გარე გარემო; indirect ~ ირიბი ზემოქმედების გარემო; internal ~ შიგა გარემო; turbulent ~ არასტაბი-ლური გარემო

environmental გარემო; ~ change and organizational design გარემოს ცვლილება და ორგანიზაციის მოწყობა; ~ circumstances გარემო პირობები; ~ complexity გარემოცვის სირთულე; ~ interrelatedness გარე გარემოს ფაქტორების ურთიერთდამოკიდებულება; ძალა, რომლითაც ერთი ფაქტორის ცვალებადობა მოქმედებს სხვა ფაქტორებზე; ~ Protection Agency (EPA) გარემოს დაცვის სააგენტო; მეთვალყურეობს და არეგულირებს წესებსა და კანონებს წყლის, ჰაერის, ხმაურის და ტოქსიკური ნარჩენების შესახებ; ~ refugees ეკოლოგიური ლტოლვილები; ~ studies გარემოს შესწავლა; ~ uncertainty გარემოს განუსაზღვრელობა; ~ volatility გარემოცვის ცვალებადობა; ორგანიზაციის გარე გარემოს ცვალებადობის ფარდობითი სისწრაფე

environmentalism საზოგადოების შიგნით გარემოსა გავლენის მნიშვნელობა

Equal Employment Opportunity Commission (EEOC) დასაქმების შესაძლებლობის თანასწორუფლებიანობის კომისია; ფედერალური სააგენტო, რომელიც პასუხს აგებს სამუშაო ადგილზე ანტიდისკრიმინაციული კანონების მუშაობაზე. დისკრიმინაცია რასის, ნაციონალობის, სქესის, რელიგიის, სექსუალური ორიენტაციის, ფიზიკური უმწეობის ან ვეტერანის სტატუსის გამო აკრძალულია

equifinality საბოლოო შედეგის თანაბრობა; პრინციპი, რომლის მიხედვითაც ერთი და იგივე შედეგი შეიძლება მიღებულ იქნეს სხვადასხვა საშუალებებით სხვადასხვა საწყისი პირობების არსებობის დროს

equilibrium თანაფარდობა, წონასწორობა; stable ~ მყარი (სტაბილური) წონასწორობა

equity 1. ჩვეულებრივი აქცია; 2. აქციონერის წილი საწარმოს კაპიტალში; 3. სამართლიანობა; shareholder ~ სააქციონერო კაპიტალი; tax ~

საგადასახადო დაკვეთის სამართლიანობა; ~ options აქციის ოფციონი; ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც მფლობელს უფლებას აძლევენ იყიდოს ან გაყიდოს აქციის წილის სპეციფიური რაოდენობა გარკვეულ ფასად განსაზღვრული დროის მანძილზე. ჩვეულებრივ 1 ოფციონი უდრის აქციის 100 წილს

equivocality 1. ორაზროვნება; 2. გაურკვევლობა; 3. საეჭვო (აზრი)

equivocation 1. პასუხის გაცემისაგან თავის არიდება; 2. ორაზროვანი პასუხი

ergonomy ერგონომია, ადამიანის შესაძლებლობათა შესწავლა მისი მრავალეფექტური მუშაობის მისაღწევად

escalation ესკალაცია, დაძაბულობის გაზრდა

essentials პირველადი მოხმარების საგნები

establish 1. დაარსება, დაფუძნება, დამყარება; შექმნა; 2. გახსნა; to ~ a branch განყოფილების დაარსება

established 1. აღიარებული; ავტორიტეტული; 2. დამტკიცებული; მიღებული

establishment 1. ისტებლიშმენტი ა) მყარი მდგომარეობა საზოგადოებაში; ბ) მოცემული საზოგადოებრივი წყობილების პრივილეგირებული ფენები; 2. საფუძველი; დაარსება; შემოღება; 3. საწარმო; დაწესებულება; nonprofit software ~ ბიუჯეტზე მყოფი მომსახურების ორგანიზაცია

estate 1. მამული; 2. ქონება; 3. წოდება; 4. მდგომარეობა; real ~ უძრავი ქონება

esteem 1. პატივისცემა, პატივი; 2. შეხედულება; შეფასება; 3. სახელი, რეპუტაცია; low ~ ცუდი რეპუტაცია; ~ needs პატივისცემის მოთხოვნილება; ადამიანის მოთხოვნილება, იგრძნოს თავი კომპეტენტურად და ჰქონდეს მიღწევები, აღიარებული სხვათა მიერ

estimate 1. შეფასება; ნუსხა; დათვლა; ხარჯთაღრიცხვის შედგენა; 2. განსაზღვრა; გამოანგარიშება

estimation დაფასება; შეფასება; ჯილდოების მიღება; optimum ~ ოპტიმალური (უმაღლესი) შეფასება

ethical evaluation ეთიკური შეფასება

ethics ეთიკა; სისტემა ან კოდი, რომელიც აწესებს, რა არის კარგი, მართებული, პატივსაცემი და ღირსეული

ethnocentrism ეთნოცენტრიზმი, საკუთარი ერის სხვაზე მაღლა დაყენება

ethod ორგანიზაციის მორალური ფასეულობა საზოგადოებისათვის

Eurobond ევრობლიგაციები; გამოშვებული აშშ-სა და სხვა არაევროპული ქვეყნების მიერ ევროპაში გასაყიდად

Eurocard ევროპული საკრედიტო ბარათები, რომლებიც გამოშვებულია დასავლეთგერმანული ბანკების მიერ

Eurocheque ევროჩეკი

Eurocurrency ევროვალუტა; მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის ფულადი საშუალებები, რომლებიც დეპონირებულია ევროპულ ბანკებში და გამოიყენება ევროპულ საფინანსო ბაზარზე

Eurodollars ევროდოლარები

Euromarket (Euromart) საერთო ევროპული ბაზარი

European Coal and Steel Community (ECSC) ქვანახშირისა და ფოლადის ევროპული გაერთიანება

European Commission ევროკომისია, ევროგაერთიანების აღმასრულებელი ორგანო

European Common Market *სინ.* European Economic Community

European Community (E.C.) ევროპული თანამეგობრობა

European Council ევროსაბჭო, ევროგაერთიანების ქვეყნების მეთაურებისა და ხელმძღვანელების საბჭო

European Currency Unit (ECU) ევროპული სავალუტო ერთეული – ეკიუ

European Currency Unit futures and options ევროპული სავალუტო ერთეულის, ეკიუს, ყიდვა-გაყიდვის ფიუჩერსები და ოფციონები

European Economic Community (EEC) ევროპული ეკონომიკური თანამეგობრობა

European Free Trade Association (EFTA) თავისუფალი ვაჭრობის ევროპული ასოციაცია

European Investment Bank (EIB) ევროპის საინვესტიციო ბანკი

European Monetary System (EMS) ევროპის სავალუტო სისტემა

European-style option ევროპული სტილის ოფციონი

Euro-sterling ევროსტერლინგი

evade თავის არიდება

evaluation 1. შეფასება; ღირებულების განსაზღვრა; 2. გამოანგარიშება; გამოთვლა; 3. ატესტაცია

evasion 1. კანონის გვერდის ავლა; 2. მოგონილი მიზეზი; **tax ~** გადასახადისგან თავის არიდება

event 1. მოვლენა; შემთხვევა; 2. შედეგი; ფაქტი;

eviction ქონების ჩამორთმევა სასამართლო წესით; უკან დაბრუნება სასამართლო წესით

evidence 1. მონაცემები; ფაქტები; ნიშნები; 2. დამტკიცება; დამოწმება; მოწმობა; სამხილი; 3. მოწმის ჩვენება; **~ of insurability** სადაზღვევო ხელშეკრულების გაფორმების საფუძველი; **empirical ~** ჰიპოთეზის ემპირიული დასაბუთება

ex ante real interest rate რეალური საპროცენტო განაკვეთი (მოსალოდნელი), კრედიტის გაცემისას რეალური საპროცენტო განაკვეთის მოსალოდნელი დონე; მოსალოდნელი ინფლაციის ტემპის გათვალისწინებით ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი

ex post real interest რეალური საპროცენტო განაკვეთი (ფაქტიური); რეალური საპროცენტო განაკვეთის არსებული დონე; ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი არსებული ინფლაციის გათვალისწინებით

exact 1. ზუსტი; სწორი; უშეცდომო; 2. მკაცრი; მომთხოვნი

examination დათვალიერება; შემოწმება; განხილვა

examine 1. გამოცდა; განხილვა; 2. გამოკვლევა; 3. ექსპერტიზის ჩატარება; 4. რევიზიის ჩატარება

examiner 1. შემმოწმებელი, კონტროლიორი; 2. ხარისხის ინსპექცია

ex-ante quantities დროის გარკვეული პერიოდის დასაწყისისათვის არსებული თანხა

exceed 1. გადამეტება; 2. ზღვარს გადაჭარბება; 3. გადავადება

exception principle გამორიცხვის პრინციპი; კონცეფცია, რომლის მიხედვითაც მხოლოდ სტანდარტისა და წესების მნიშვნელოვანმა გადახრებმა უნდა გამოიწვიოს კონტროლის სისტემის ამუშავება

excess 1. ჭარბი; ნამეტი; 2. გადაჭარბება

excessive გადაჭარბებული; გადამეტებული; მეტისმეტი

exchange ბირჟა, ბაზარი, სადაც

ვაჭრობენ აქციებით, ოფციონებით, სასწრაფო კონტრაქტებით, ობლიგაციებით, საქონლითა და ინდექსებით

exchange-rate union სავალუტო კავშირი; ქვეყნების ჯგუფი, რომელმაც დააწესა ეროვნული ვალუტის კურსის მერყეობის ზღვარი

excise taxes სააქციზო გადასახადი

exclusions 1. გამონაკლისები; 2. სადაზღვევო კონტრაქტების პუნქტები, რომლებიც გამორიცხავს არჩეული ინდივიდების, ჯგუფების, ადგილების, რისკ-ჯგუფების მოცვას; 3.სპეციფიკური პირობები ან მდგომარეობები ჩამოთვლილი დაჭირავებულისადმი დახმარების გეგმაში, რომლებზეც დაზღვევის გეგმა არ ითვალისწინებს ანაზღაურებას

Exclusive Providers Organization (EPO) ექსკლუზიური უზრუნველმყოფელი მართვადი ჯანდაცვითი ორგანიზაცია; სამედიცინო მომსახურების ანაზღაურებისა და მოწოდების ისეთი ფორმა, რომლის დროსაც წევრებმა უნდა მიიღონ ყოველგვარი სამედიცინო დახმარება განსაზღვრული ქსელის ექიმებისა და სამედიცინო დაწესებულებისაგან. თუ წევრები სცილდებიან დადგენილი ქსელის ფარგლებს, ისინი ანაზღაურებას ვერ მიიღებენ

exclusivity clause ექსკლუზიურობის პუნქტი; კონტრაქტის ნაწილი, რომელიც კრძალავს ექიმებისთვის კავშირებს ერთზე მეტ მართვად ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან

ex-dividend date ექს-დივიდენდის თარიღი; ვაჭრობის პირველი დღე, როდესაც აქციის გამყიდველი, უფრო ხშირად ვიდრე მყიდველი, უფლებას იძენს მიიღოს უკანასკნელად გამოცხადებული დივიდენდის შემოსავალი. ეს თარიღი ჩვეულებრივ წესდება ნიუ-იორკის სააქციო ბირჟის მიერ და წარმოადგენს ორ მიმდინარე სამუშაო დღეს აღრიცხვის თარიღამდე. აქცია, რომელზეც გადაიხდება ექს-დივიდენდი, იმ დღის საგაზეთო სიებში აღნიშნულია X ნიშნით

execute 1. შესრულება; 2. გაფორმება

execution 1. შესრულება; აღსრულება; დასრულება; 2. გაფორმება; 3. ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვის პროცესების დამთავრება; **budget ~** ბიუჯეტის შესრულება

executive 1. ხელმძღვანელი მუშაკი; ადმინისტრაციული მუშაკი; ადმინისტრატორი; 2. აღმასრულებელი ხელისუფლება; აღმასრულებელი; **~ branch** აღმასრულებელი ხელისუფლება; ძალაუფლება; **~ director** აღმასრულებელი დირექტორი; **~ office** აღმასრულებელი ძალაუფლება; **~ officer** აღმასრულგბელი მოხელე; **chief ~** დირექტორ-განმკარგულებელი; **high ~** მაღალი რანგის ხელმძღვანელი; **junior ~** დაბალი რანგის ხელმძღვანელი; **senior ~** მაღალი რანგის ხელმძღვანელი

exemplary employer სამაგალითო დამქირავებელი, სანიმუშო დამქირავებელი

exempt 1. თავისუფალი; განთავისუფლება; 2. ამოღება; 3. ჩამორთმევა; **tax ~** გადასახადისგან თავისუფალი

exemption 1. განთავისუფლება; 2. გამოკლება, გამორიცხვა

exercise 1. შესრულება; განხორციელება გამოყენება; 2. ოფციონის მფლობელის უფლების განხორციელება, იყიდოს ან გაყიდოს ძირითადი ფასიანი ქაღალდი

exigency 1. მწვავე აუცილებლობა;

2. მოთხოვნილება

exit interview გამოსამშვიდობებელი გასაუბრება; მოკლე გასაუბრება, რომელიც მოეთხოვება კომპანიიდან წამსვლელ დასაქმებულს

exodus *დემ.* მასობრივი ემიგრაცია, იძულებით გადაადგილება

expatriate *დემ.* 1. ლტოლვილი; ექსპატრიანტი; იმიგრანტი; 2. ემიგრირება

expatriation 1. ექსპატრიაცია, მოქალაქეობის მოხსნა; 2. სამშობლოდან განდევნა; იძულებითი ემიგრაცია

expectation 1. ლოდინი; 2. *pl.* იმედები

expenditure 1. დანახარჯი; გასავალი; 2. დახარჯვა

expense ratio ხარჯის თანაფარდობა; აქტივის პროცენტი, რომელიც დაიხარჯა საერთო ფონდის ფუნქციონირებისათვის, მართვისა და რჩევებისათვის

experience გამოცდილება; პრაქტიკა; კვალიფიკაცია; ~ **rated premiun** გამოცდილებაზე დაფუძნებული პრემიუმი; ფულადი დახმარება, რომელიც ეფუძნება კონტრაქტორი ჯგუფის მიერ სამედიცინო მომსახურების მოხმარებას მათი ასაკის, სქესის და სხვა მახასიათებლების მიხედვით; ~ **rating** გამოცდილების კოეფიციენტის განსაზღვრა; ჯგუფური მოცვის განფასების მეთოდი, რომლის დროსაც მაქსიმალური ოდენობის ფულადი დახმარება მთლიანად ან ნაწილობრივ ეფუძნება ცალკეული ჯგუფის მიერ გამოცდილების დაკარგვას; ~**rating** გამოცდილებითი შეფასება, სისტემა, რომელშიც სადაზღვევო კომპანია აფასებს პირის ან ჯგუფის რისკს ავადმყოფობის ისტორიის მიხედვით

expert 1. (მაღალი კვალიფიკაციის) სპეციალისტი; ექსპერტი; 2. გამოცდილი; მცოდნე;

expertise 1. სპეციალური ცოდნა; კომპეტენტურობა; ერუდიცია; 2. ექსპერტიზა, სპეციალისტების დასკვნა

expiration ვადის გასვლა; დასრულება; დამთავრება; ამოწურვა; ~ **cycle** მოქმედების ვადის ციკლი, დაკავშირებულია თარიღთან, როდესაც იწურება კონკრეტული ფასიანი ქაღალდის ოფციონის ვადა; ~ **date** 1. ხმარების, შენახვის, კონტრაქტის, დაზღვევის პოლისის ვადა; 2. მოქმედების ვადა; უკანასკნელი დღე (ამერიკული სტილით), ან ერთადერთი დღე (ევროპული სტილით), როდესაც შეიძლება ოფციონის განხორციელება; ~ **of insurance** სადაზღვევო ვადის ამოწურვა

explanation benefits დახმარების დასაბუთება, რომელიც შეიცავს გაწეული მომსახურების აღწერას, მოცულ თანხებს, ფულად დახმარებებთან დაკავშირებულ ლიმიტებს, შეზღუდვასა და ცნობებს მათი გაუცემლობის შესახებ.

exploit 1. ექსპლოატირება; 2. საკუთარი ინტერესებისათვის გამოყენება

export გატანა, ექსპორტირება; საქონლის გატანა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ სხვა ქვეყნებში გასაყიდად; ~ **subsidies** ფულადი ასიგნებანი ექსპორტზე; ~ **trading company (ETC)** საექსპორტო სავაჭრო კომპანია; ~ **Import Bank of the United States (Eximbank, Ex-Im Bank)** აშშ-ს ექსპორტ-იმპორტის ბანკი; დამოუკიდებელი ფედერალური საბანკო კორპორაცია, რომელიც შეიქმნა 1934 წელს აშშ-სა და სხვა ქვეყნებს შორის საქონლისა და ნედლეულის ექსპორტ-იმპორტის დასაფინანსებლად

exportable საექსპორტო

exportation ექსპორტირება, გატანა

exporter ექსპორტიორი

exports საექსპორტო საქონელი

extension 1. გაგრძელება; 2. გაფართოება; 3. ცოდნის გაღრმავება

external debt საგარეო ვალი

externality გარე ეფექტი (ეკონომიკური საქმიანობისა); გარე (არასაბაზრო) ფაქტორი ეკონომიკური წარუმატებლობისა; ეგზოგენური ფაქტორებით გამოწვეული ზარალი; ინდივიდის ან ჯგუფების მოთხოვნილებათა ხასიათისა და დონის გავლენა მესამე პირზე ან მთლიანად საზოგადოების კეთილდღეობაზე; **consumption ~ies** მოხმარებასთან დაკავშირებული გარე ეფექტი; **negative ~** უარყოფითი გარე ეფექტი; **production ~ies** წარმოების (ცალკეული ფორმების) ან დარგების წარმოების ხასიათისა და მოცულობის გავლენით გამოწვეული გარე (საბაზრო) ეფექტი სხვა ფირმებისა და დარგების ხარჯებსა და საზოგადოების კეთილდღეობაზე; **spillover ~ies** გარეშე ფაქტორების ძლიერი გავლენა (სხვა საწარმოს მოქმედების შედეგად)

extinguish 1. დაფარვა (ვალისა); 2. ჩაქრობა; მოსპობა; განადგურება

extortion 1. გამოძალვა; 2. აუტანლად დიდი ფასების დანიშვნა

extra 1. განსაკუთრებული საფასური; 2. უმაღლესი ხარისხი; 3. დამატებითი; 4. განსაკუთრებული, სპეციალური

extraordinary განსაკუთრებული; ექსტრაორდინარული

extremism ექსტრემიზმი, ეკონომიკის, პოლიტიკისა და სოციალური სისტემის უკიდურესად შეცვლა

extrinsic rewards გარეგანი ჯილდო; გასამრჯელო, რომელიც ეხდება პირს სხვა პირებისაგან, როგორიცაა წახალისებები

fabric 1. სტრუქტურა; აგებულობა; მოწყობილობა; 2. ნაწარმი; ფაბრიკატი

fabrication 1. წარმოება; დამზადება; 2. ფორმირება

facility 1. სიადვილე; მოხერხებულობა; 2. *pl.* სახსრები (ფულადი); საშუალებანი; 3. შეღავათი; 4. *pl.* ნაგებობანი; 5. *pl.* საწარმოო სამძლავრეები; 6. მომსახურების არხი, მასობრივი მომსახურების ერთარხიანი სისტემა; **catering ~ies** საზოგადოებრივი კვების საწარმო; **communication ~ies** კავშირის საშუალებები; **government ~ies** სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმო

fact 1. ფაქტი; გარემოება; 2. *pl.* მონაცემები; 3. სინამდვილე; რეალობა

factor 1. ფაქტორი; მაჩვენებელი; 2. კოეფიციენტი; 3. საწარმოო ფაქტორი, რესურსი; 4. აგენტი; კომისიონერი; 5. მამოძრავებელი ძალა; **~ price** წარმოების ფაქტორის ფასი; წარმოების ფაქტორის ერთეულის ფასი; **~ production** წარმოების ფაქტორი; ხარჯების სახეობა საქონლის წარმოებასა და მომსახურებაზე; **~ share** საწარმოო ფაქტორის წილი; რომელიმე ფაქტორის წილი ერთობლივ ეროვნულ შემოსავალში; **acceleration ~** დამაჩქარებელი ფაქტორი; **accountable ~** გათვალისწინებული, გასათვალისწინებელი ფაქტორი; **annual loan ~** წლიური დატვირთვის კოეფიციენტი; **capacity ~** საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენების კოეფიციენტი; **chance ~** შემთხვევითი ფაქტორი; **coast ~** ღირებულების ფაქტორი; **consumption ~** მოხმარების ნორმა; **discount ~** დისკონტირების

კოეფიციენტი; **efficiency** ~ მარგი ქმედების კოეფიციენტი; **governing** ~ განმსაზღვრელი ფაქტორი; **growth** ~ ეკონომიკური ზრდის ფაქტორი; **human** ~ ადამიანის ფაქტორი (მართვაში); **loss** ~ დაკარგვის კოეფიციენტი; **market** ~ გასაღების ფაქტორი; **pacing** ~ ძირითადი ფაქტორი; **qualitative** ~ ხარისხის მაჩვენებელი; **quantitative** ~ რაოდენობრივი მაჩვენებელი; **random** ~**s** შემთხვევითობის ფაქტორები; **scale** ~ მასშტაბის ეფექტურობის კოეფიციენტი; **variability** ~ ცვალებადობის ფაქტორი

faculty 1. ფაკულტეტი; 2. პროფესორ-მასწავლებელთა შემადგენლობა; 3. ერთი პროფესიის მქონე უმაღლესი განათლების მქონე პირები; **the legal** ~ იურისტები

fail მარცხის განცდა; წარუმატებლობა

failure 1. წარუმატებლობა; არასასურველი შედეგი, უკმარისობა; მარცხი; 2. გაკოტრება; 3. გაფუჭება

fair 1. ბაზრობა, გამოფენა; 2. მისაღები, შესაფერისი (ფასი); 3. წესიერი, სამართლიანი (გარიგება); 4. საკმარისი, მნიშვნელოვანი

fallacy 1. შეცდომა; 2. არასწორი დასკვნა; 3. ცრუ არგუმენტი; სოფიზმი

fallout თანამდევი შედეგი; თანაეფექტი

family 1. ოჯახი; 2. გაერთიანება; ჯგუფი; 3. ერთობლიობა; ნაკრები; ~ **planning** ოჯახის დაგეგმვა, ორსულობის დროის, ადგილისა და რაოდენობის კონტროლი; ~ **practice** საოჯახო პრაქტიკა; ~ **practitioner** ოჯახის ექიმი

farm 1. ფერმა, ფერმერული მეურნეობა; 2. საშენი, ნაკრძალი; 3. საცხოვრებელი სახლი ფერმაში; **diversified** ~ მრავალდარგობრივი ფერმა; **manager** ~ სასოფლო წარმოების საწარმო, რომლის გაძღოლაც ხორციელდება მენეჯერის მიერ

farmer ფერმერი; მიწათმოქმედი; **tenant** ~ მოიჯარე; გამომსყიდველი

fault 1. ბრალი; შეცდომა; 2. ნაკლი; ხარვეზი; დეფექტი

favo(ur)itism ფავორიზმი, მუშაკების სამსახურეობრივი დაწინაურება არა საქმიანი თვისებების მიხედვით

favor ხელსაყრელობა; დახმარება; ხელის შეწყობა

favo(u)rable ხელსაყრელი

feasibility 1. შესრულებადობა; განხორციელებადობა; 2. (ტექნიკური) ვარგისობა; 3. საწარმოო შესაძლებლობა

feasible 1. პრაქტიკულად განხორციელებადი; 2. ტექნიკურად ვარგისი; **technologically** ~ ტექნიკურად შესრულებადი

feature 1. (დამახასიათებელი) ნიშანი; განსხვავება; თავისებურება; 2. დეტალი

feckless 1. უსარგებლო (მეთოდი, საქონელი); 2. სუსტი (მაგ. კავშირი)

fecund 1. ნაყოფიერი; 2. მსხმოიარე

federal 1. ფედერალური; სამოკავშირეო; 2. *ამერ.* სამთავრობო; ~ **deficit** ფედერალური დეფიციტი; ~ **government** ფედერალური მთავრობა; ~ **system** ფედერალური სისტემა

federally qualified მთავრობის მიერ დამტკიცებული სამედიცინო დახმარება

feduciary ნდობით აღჭურვილი პირი

fee 1. საფასური; 2. შესატანი; გადასახადი; მოსაკრებელი; 2. ჯილდო; გასამრჯელო; 2. ანაზღაურება; ჰონორარი; ~ **disclosure** საფასურთა გახსნა, პაციენტისათვის მკურნალობის საფასურის შეტყობინება; ~ **maximum**

მაქსიმალური გადასახადი; უმაღლესი გადასახადი, რომელიც შეიძლება გადაახდევინოს ექიმმა პაციენტს გაწეული მომსახურებისათვის; ~ schedule 1. გადასახადების ცხრილი; 2. ფასების სია; broker's ~ ბროკერის საკომისიო გადასახადი; customs ~ საბაჟოს ანაკრები, საბაჟოს შესატანი

feedback 1. უკუკავშირი; 2. უკუკავშირი მომხმარებლისგან, ინფორმაცია მომხმარებლისგან; data ~ ინფორმაციის უკუნაკადი

fee-for-service 1. მომსახურების გადასახადი (მომსახურების საფასუ-რი); 2. გადახდის ტრადიციული მეთოდი, როდესაც პაციენტები უხდიან ექიმებს, საავადმყოფოებს და სხვა მომწოდებლებს მომსახურეობის-თვის საფასურს და შემდგომ წარუდგენენ ანგარიშს კერძო დამზღვევს ან მთავრობას; 2. მეთოდი, როდესაც ავადმყოფი იხდის მომსახურებისა და მკურნალობისათვის, ექიმის ან სხვა პრაქტიკოსის მიერ ყოველი პაციენტისათვის წარდგენილი ანგარიშის საფუძველზე ყოველი შეხვედრის, მკურნალობისა და მომსახურების სახისათვის

fertility 1. ფაქტობრივი ნაყოფიერება; 2. ბავშვთა შობადობა; 3. ნაყოფიერება, სიუხვე; controlled ~ რეგულირებული შობადობა

Funds From Operations (FFO) ფონდები ოპერაციებიდან; გამოიყენება სატრასტო ოპერაციებიდან უძრავი ქონების ან სხვა ინვესტიციის ტრასტის მიერ ნაღდი ფულის ნაკადის განსაზღვრისათვის.

fiat money ქაღალდის ფული; არ გააჩნია შიგა ღირებულება; მისი ფასეულობა განისაზღვრება მხოლოდ ფულის ნიშნად გამოყენებისას

field 1. ბიზნესის პერიფერია; გასაღების არე; 2. ველი; 3. ზონა; 4. მეცნიერების სფერო; 5. სამეურნეო ზონა; 6. მოქმედების არე; application ~ გამოყენების სფერო

fifth column მეხუთე კოლონა

figure 1. რიცხვი, სიდიდე; რაოდენობრივი მაჩვენებელი; რიცხვებით აღრიცხვა; 2. *pl.* მონაცემები; 3. დიაგრამა, ნახატი, ნახაზი; capacity ~s საწარმოო სიმძლავრეების მაჩვენებელი; confidence ~ ალბათობის ხარისხი

file 1. ქაღალდის ჩაკვრა; საქმე; რეგისტრი; 2. რომელიმე დოკუმენტის გაცემა; 3. კარტოთეკა; customer ~s სწრაფჩამკერი

filiation 1. ფილიალი; განშტოება; 2. ფილიალის შექმნა; 3. შვილება; 4. *დემ.* ნათესაური კავშირი

finalize საბოლოოდ გაფორმება; დამთავრება; დასრულება

finance 1. საფინანსო საქმე; დაფინანსება; საფინანსო ოპერაციების წარმოება 2. *pl.* ფინანსები; შემოსავლები; corporate ~s კერძო კორპორაციის ფინანსები; deficit ~s „დეფიციტური" საფინანსო ოპერაციები (ხასიათდება ხარჯების გადამეტებით შემოსავლებზე); intergovernmental ~s სამთავრობათაშორისო საფინანსო ოპერაციები; public ~s სახელმწიფო ფინანსები

Financial Accounting Standards Board (FASB) დამოუკიდებელი საბუღალტრო ასოციაცია; რომელიც შეიქმნა 1973 წელს საბუღალტრო ანგარიშგების საყოველთაოდ მისაღები პრინციპების შესამუშავებლად

financial ფინანსური; საფინანსო; ~ (fiscal) year ფინანსური წელი; ~ analysis ფინანსური ანალიზი; სპეცი-

ალური მეთოდების გამოყენება კომპანიის ფინანსური დოკუმენტაციისა და საშუალებების, საქონლისა და მომსახურების შესასწავლად; ~ assistance ფინანსური დახმარება; ~ expense დაფინანსების ხარჯები; ~ forecasts ფინანსური პროგნოზირება; ~ intermediaries ფინანსური შუამავლები; სავალუტო-საფინანსო ბაზრებზე მოქმედი ორგანიზაციები, რომლებიც აადვილებენ ურთიერთობებს მყიდველებსა და გამყიდველებს, სესხის ამღებებსა და გამცემებს შორის; ~ leverage ფინანსური ბერკეტები; ხარისხი, რომლითაც კომპანია ფიქსირებული შემოსავლე-ბის განაკვეთის აქციებს იყენებს თავისი აქტივების დასაფინანსებლად; ~ markets ფინანსური ბაზრები; ~ position ფინანსური მდგომარეობა; ~ ratios ფინანსური კოეფიციენტები; ~ reporting ფინანსური ანგარიშგება; ~ responsibility law კანონი ფინანსური პასუხისმგებლობის შესახებ; ~ solvency კრედიტუნარიანობა; გადახდისუნარიანობა; ვალდებულებათა შესრულების უნარი; ~ statement ფინანსური ანგარიში, უწყისი, შემოსავალ-გასავლების ანგარიში, ბალანსი; ~ controls ფინანსური კონტროლის ელემენტები

financier ფინანსისტი

financing დაფინანსება; ~ constraint ფინანსური შეზღუდვა; სახსრების ზღვრული სიდიდე, რომლითაც ფირმას შესწევს უნარი შეისყიდოს საწარმოო დანიშნულების საქონელი; ~ transactions კაპიტალის ყიდვა-გაყიდვის გარიგებანი

fine 1. ჯარიმა; საურავი; 2. მაღალხარისხოვანი; 3. დაჯარიმება

firm ფირმა; სავაჭრო ფირმა; სავაჭრო სახლი; to incorporate ~ ფირმის, როგორც კორპორაციის იურიდიული სტატუსის გაფორმება

first dollar coverage „პირველი დოლარის" მოცვა; სამედიცინო ხარჯები, რომლის მოცვაც ხდება დახმარების გეგმის მიხედვით ყოველგვარი დაქვითვის გარეშე

first-line manager პირველი რიგის მენეჯერი; ზედამხედველი, რომელიც პასუხს აგებს მუშებზე და არა სხვა მენჯერებზე.

fiscal 1. ფინანსური; საბიუჯეტო; ფისკალური; 2. გადასახადების ამკრეფი; ~ charges ფულის აუცილებელი გადახდა (გადარიცხვა, აკრეფა); ~ crisis ფისკალური კრიზისი, ქვეყნის უუნარობა ამოიღოს გადასახადები; ~ deficit სახაზინო დეფიციტი, ფისკალური დეფიციტი; ~ drag ფისკალური სისტემის დამამუხრუჭებელი გავლენა; ~ intermediary ფინანსური შუამავალი; აგენტი (ლურჯი ჯვარი), რომელიც აფორმებს კონტრაქტს მომსახურების მომწოდებელთან, რომ აწარმოოს ანაზღაურების მოთხოვნის პროცესი ჯანდაცვის მოცვის ფარგლებში; ~ legislation საფინანსო კანონმდებლობა; ~ period საანგარიშო პერიოდი; ~ policy ფისკალური პოლიტიკა; საგადასახადო და სახელმწიფო ხარჯვითი ნაწილის სახელმწიფო პოლიტიკა; ~ year (FY) ფისკალური ანუ საბიუჯეტო წელი

Fisher effect ფიშერის ეფექტი; მოსალოდნელი ინფლაციით გამოწვეული ანალოგიური სიდიდის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობა; ~ equation ფიშერის განტოლება; ტოლობა, რომელშიც ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი

წარმოადგენს რეალური საპროცენტო განაკვეთისა და ინფლაციის მოსალოდნელი ტემპის ჯამს

fit(ting) 1. შესაბამისობა; შერჩევა; 2. შესაბამისობაში მოყვანა; 3. მორგება

fixed ფიქსირებული; ~ **budget** მყარი ბიუჯეტი; ~ **capital** ძირითადი კაპიტალი; ~ **charges** ფიქსირებული ხარჯები; კომერციული საქმიანობის ხარჯები, რომლებიც არაა დამოკიდებული კომპანიის ოპერაციების მოცულობაზე; ~ **cost (expence)** ფიქსირებული ხარჯები; დროის ფიქსირებული პერიოდისა და ოპერაციების ფიქსირებული მოცულობების დროს გაწეული ხარჯები, რომელთა სიდიდე არ იცვლება, მაგრამ პროპორციულად მცირდება საქონლის ერთეულზე გათვლით წარმოების მოცულობის გაზრდის დროს; ~ **exchange rate** ფიქსირებული საგადამცვლელო კურსი; ცენტრალური ბანკის მიერ განსაზღვრული ეროვნული ვალუტის ყიდვა-გაყიდვის ფასი უცხოურ ვალუტასთან მიმართებაში; ~ **income** მყარი შემოსავალი; ~ **job description** სამუშაოს განსაზღვრული აღწერილობა; ~ **liabilities** გრძელვადიანი ვალდებულებები; ~ **the price** ფასის დადგენა, ფიქსირება,. გამყარება; ~ **assets** მატერიალური აქტივები; შენობა-ნაგებობანი, სამურნეო ინვენტარი და მათზე გაწეული კაპიტალური დანახარჯები; ~ **costs** ფიქსირებული ფასები, მიმდინარე ფასები, რომლებიც მცირედ იცვლებიან წლიდან წლამდე, შტატის, არენდის, დაზღვევის და ვალის მომსახურების ხარჯები

fixity სტაბილურობა; სიმყარე

flat organizational structure ბრტყელი ორგანიზაციული სტრუქტურა, რომელიც ხასიათდება კონტროლის ფართო განფენილობითა და იერარქიული დონეების სიმცირით

flaw ნაკლი; ხარვეზი; წუნი

flex time მოქნილი განრიგი; დასაქმების სისტემა, რომელიც საშუალებას აძლევს დასაქმებულებს, ცვალონ მუშაობის განრიგი პირადი შეხედულების მიხედვით (მაგ. ბავშვის მოვლა და ტრანსპორტი)

flexibility 1. მოქნილობა; ელასტიკურობა (სტრატეგიისა); 2. თანწყობა; უნივერსალურობა (პროცესებისა, რეჟიმებისა); **price** ~ ფასის ელასტიკურობა; **strategic** ~ სტრატეგიის მოქნილობა

flexible მოქნილი; ~ **assemblage** მოქნილი ნაკრები, კრებული; ~ **budget** მოქნილი (ელასტიური) ბიუჯეტი; ~ **freeze** მოქნილი გაყინვა; ~ **prices** მოქნილი ფასები; ფასები, რომლებიც იოლად იცვლება მოთხოვნებისა და მიწოდების გათანაბრების მიზნით

flexitime მოქნილი სამუშაო დროის სისტემა

float 1. მერყეობა (სავალუტო კურსისა), მცოცავი ან თავისუფლად ცვალებადი კურსი

floating მერყევი, მცოცავი; ~ **assets** საბრუნვადი კაპიტალი (საშუალებანი); ~ **charge** მოკლევადიანი ვალი; ~ **debt** მოკლევადიანი ვალი ან დავალიანება; არაკონსოლიდირებული ვალი; ~ **exchange rate** მცურავი გადაცვლის კურსი; ვალუტის გადაცვლის კურსი, რომლის დონეს განსაზღვრავს ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკა და ეკონომიკური პირობები

flourish წარმატების მიღწევა; გაფურჩქვნა; აყვავება

flow 1. ნაკადი; მოზღვავება; 2. სისწრაფე; მიმართულება; ~ chart პროცესის სქემა; ~ of capital 1. კაპიტალის მოდენა; 2. კაპიტალის მოძრაობა; ~ of information ინფორმაციის დინება; ~ of funds ფულადი სახსრების მოძრაობა; ~ of work შესრულების მიმდევრობა; cash ~ ფულადი მასის მოძრაობა

fluctation რყევა; ცვლილება; ცვალებადობა (მაგ. მოთხოვნილებებისა)

focus on work კონცენტრაცია სამუშაოზე

follow-up 1. გეგმური აღწერა; 2. დამატებითი მონაცემები; 3. ვალდებულების შესრულების ვადების შეხსენება; 4. *დემ.* სააღწერო ფურცლების განმეორებით გაგზავნა

food aid კვების პროდუქტებით დახმარება; ~ gap კვების პროდუქტებით მომარაგების გარღვევა; ~ imports კვების პროდუქტების იმპორტი; ~ production კვების პროდუქტების წარმოება

force 1. ძალა; (მაგ. სამუშაო ძალა); 2. ძალა (მაგ. ხელშეკრულებით მინიჭებული); იძულება; დაძალება

forecast პროგნოზი, წინასწარმეტყველება; long-range ~ ხანგრძლივი პროგნოზი; sales ~ გასაღების პროგნოზი

forecasting პროგნოზირება

foreign უცხოური; საგარეო; ~ aid უცხოეთის დახმარება; ~ conflict behaviour ქცევა საგარეო კონფლიქტში; ~ exchange ვალუტის გაცვლა; ~ investment უცხოური ინვესტიცია; ~ policy საგარეო პოლიტიკა

foreigner უცხოელი

foreman ტექნიკოსი; ოსტატი

foremanship ბრიგადირობა; ბრიგადის ხელმძღვანელობა

foresight განჭვრეტა; ლოდინი

forestall გაფრთხილება; წინასწარ შესყიდვა

forfeit 1. ჯარიმა; 2. კონფისკაცია; უფლების დაცვა; 3. კონფისკატი

forge გაყალბება, ფალსიფიკაცია

form 1. ფორმა; 2. დადგენილი ნიმუში; 3. ბლანკი; ფორმულარი; ანკეტა; 3. სწავლების წელი; 4. შექმნა, დაფუძნება; ~ of organization ორგანიზაციის ფორმა

formal ფორმალური; ~ and informal communications ფორმალური და არა ფორმალური კომუნიკაცია; ურთიერთობის სახე ორგანიზაციაში; ~ organization ფორმალური ორგანიზაცია; ორგანიზაციის მოწყობის სქემა

formation 1. ფორმაცია; სტრუქტურა; 2. ფორმირება

formative evaluation ჩამოყალიბების შეფასება; განვითარების პროცესში მყოფი პროექტის შეფასება და ადრეული განხორციელება

formulary ფორმულარი; პაციენტისათვის არჩეული ფარვაცევტული საშუალებები და მათი მართებული დოზების ჩამონათვალი

formulation ჩამოყალიბება; ფორმულირება; budget ~ ბიუჯეტის მომზადება; policy ~ პოლიტიკის შემუშავება

fouling 1. დაზიანებულობა; უწესრიგობა; 2. დაბინძურება; დაჭუჭყიანება

found 1. დაფუძნება; დაწესება; ჩამოყალიბება; 2. დასაბუთება

foundation 1. საფუძველი; ფუნდამენტი; ფუძე; 2. ფონდი; 3. *pl.* საფუძვლები, პრინციპები; ~ of society ქველმოქმედების ინსტიტუტი

founder დამფუძნებელი (მაგ. ფონდისა)

fraction 1. წილი; 2. წილადი; cost ~ ხარჯის ელემენტი

fractional currency დასახურდავებელი (წვრილი) ფული; სტანდარტულ ფულად ერთეულზე ნაკლები ნებისმიერი ფული

fractional-reserve banking ნაწილობრივი საბანკო რეზერვირება, სისტემა, რომლის დროსაც ბანკი ანგარიშზე სარეზერვოდ ინახავს განთავსებული საბსრების მხოლოდ ნაწილს

fragmented (fractional) bargaining მოლაპარაკებათა ნაწილი კოლექტიურ შეთანხმებაზე

frame 1. ნაგებობა, სტრუქტურა; საფუძველი; 2. შექმნა (თეორიისა); შემუშავება (გეგმისა); ~ of reference საკითხის განხილვის საზღვრები, კომპეტენცია

framework 1. სტრუქტურა, წყობა; 2. ჩარჩოები, საზღვრები; ~ of society საზოგადოებრივი წყობა; theoretic(al) ~ თეორიის საფუძვლები; within the ~ ჩარჩოებში მოქცეული

franchise 1. ფრენჩაიზი, ხმის მიცემის უფლება; 2. ძირითადი უფლება, განსაკუთრებული პრივილეგია, შეღავათი; 2. მონოპოლიური უფლება, პრივილეგია; 4. განსაკუთრებული კონტრაქტი; 5. ადგილობრივი ხელისუფლების მიერ მინიჭებული საზოგადოებრივი პრივილეგია

franchisee სავაჭრო საწარმო, რომელიც სარგებლობს შეღავათიანი პირობების უფლებით

franchiser პრივილეგირებული კომპანია, რომელსაც აქვს უფლება სხვის კუთვნილ კომპანიას გაუწიოს ექსპლოატაცია

fraud მოტყუება; თაღლითობა (მაგ. ბიზნესში); ბოროტმოქმედება

free 1. თავისუფალი (ბაზარი); 2. განთავისუფლებული (მაგ. გადასახადისაგან); 4. უფასო; 5. დაუსაქმებელი; ~ trade თავისუფალი ვაჭრობა, საერთაშორისო ვაჭრობისათვის საზღვრების არ არსებობა; ~ trade area თავისუფალი ვაჭრობის არე, ის ქვეყნები სადაც არ არსებობს საზღვრები ურთიერთვაჭრობისათვის

freedom თავისუფლება; ~ fighter თავისუფლებისათვის მებრძოლი; ~ of information ინფორმაციის თავისუფლება, სამთავრობო ჩანაწერების მისაწვდომობა; ~ of religion რელიგიის, აღმსარებლობის თავისუფლება, რელიგიის არჩევანის შესაძლებლობა; ~ of speech სიტყვის თავისუფლება, აზრისა და იდეის გამოხატვის თავისუფლება დასჯის შიშის გარეშე

freestanding emergency medical center გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დამოუკიდებელი ცენტრი; სთავაზობს მომხმარებლებს გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას ან მკურნალობას მცირე დაზიანებების დროს, სამედიცინო მომსახურეობას არასამუშაო დღეებში და საღამოს საათებში

freeze ბლოკირება; გაყინვა (მაგ. ხელფასისა)

friction შეუსაბამობა, გადახრა; უთანხმოება

fringe 1. დამატება; 2. *pl.* დამატებითი შეღავათები (მაგ. პენსიებისა და შვებულების შესახებ); ~ benefits დამატებითი შეღავათები, რომლებიც მოიცავს შვებულების დროს, პენსიებსა და დაზღვევას

full-time job შტატიანი სამსახური ან თანამდებობა

function 1. ფუნქცია; დანიშნულება; მოქმედება, ფუნქციონირება; 2. ფუნქციები, თანამდებობრივი უფ-

ლება, მოვალეობა; 3. ფუნქცია

functional responsibility თანამდებობრივი პასუხისმგებლობა

functionally based organizational structures ფუნქციაზე დამყარებული ორგანიზაციული სტრუქტურები

fund 1. მარაგი, რეზერვი, ფონდი; 2. *pl.* ფონდი; საშუალება; კაპიტალი; 3. კონსოლიდირება; ფულის დაბანდება სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში; **available ~s** არსებული ფულადი სახსრები; **consumption ~s** მოხმარების ფონდი; **~ family** ფონდის ოჯახი; მმართველი კომპანია, რომელიც განაგებს ფონდის წილს; **offshore ~** საინვესტიციო ფონდი რეგისტრირებული იმ ქვეყანაში, სადაც მოქმედებს საგადასახადო შეღავათები; **public ~s** სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები; **works ~** საწარმოო ფონდები

furnish მომარაგება; მიწოდება (საჭონლისა)

furnishings 1. მოწყობილობა; 2. საშინაო მოხმარების საგნები

fuse ფირმების შერწყმა; შეერთება; გაერთიანება

fustion 1. მაღალფარდოვანი სტილი; 2. გაბღენძილი შესახედაობა; 3. მაღალფარდოვანი სიტყვები

futures contract მომავლის კონტრაქტი; შეთანხმება, რომელიც გულისხმობს განსაზღვრული აქციის გარკვეული წილის ყიდვას ან გაყიდვას განსაზღვრულ თვეს შეთანხმებული ფასით. მომავლის კონტრაქტი არის შეპირება მომავალი შეთანხმების განხორციელებისა

futurity სამომავლო საკარაუდო მოვლენები

gadget 1. ტექნიკური სიახლე; 2. ახალი მოწყობილობა; 3. საეკვო საჭიროების პროდუქტი

gadgeteering მოძველებული ან ნაკლებად მოდიფიცირებული საქონლის გამოშვება ბაზარზე

gaffe 1. მცდარი ნაბიჯი; 2. უადგილო შენიშვნა; 3. უტაქტო ქცევა

gage 1. გირაო; საწინდარი; 2. დაგირავება

gai-ge *ჩინ.* გეიჯი, ქვეყნის რეფორმები (ქვეყნის ეკონომიური და სოციალური ბაზისის საფუძვლიანი, რევოლუციური გარდაქმნა)

gain 1. ნამატი; მატება; მოგება; 2. *pl.* მოგების მიღება; 3. მიღწევა; **mutual ~** ორმხრივი მოგება, ორივე მხარისათვის სასარგებლო მონაპოვარი

gainful 1. შემოსავლიანი; 2. მომგებიანი

gainings 1. შემოსავლები; 2. ხელფასი; გასამრჯელო

gainless 1. უშემოსავლო; უსარფო; 2. უხელფასო; საზღაურის გარეშე

gainsharing approach შემოსავლის (მოგების) გაყოფის მიდგომა

gamble 1. გარისკვა; 2. სარისკო წამოწყება; რისკი; 3. სპეკულაცია; თამაში; 4. აზარტული თამაში

game 1. თამაში (მაგ. ეკონომიკური, სტატისტიკური, მარკეტინგული, სტრატეგიული და სხვ.); **~ theory** თამაშის თეორია

gang 1. ბრიგადა; ცვლა; ჯგუფი; 2. ნაკრები; კომპლექტი; 3. დაჯგუფება; ჯგუფში გაერთიანება

gap 1. ინტერვალი; შუალედი; 2. დეფიციტი; ნაკლებობა; გარღვევა

(მაგ. ბიუჯეტისა)

garbage 1. ნაგავი; 2. მაკულატურა; 3. ზედმეტი ქაღალდები; ~ can model of organizations ორგანიზაცია, როგორც სანაგვე ყუთის მოდელი, აღწერს ორგანიზაციას, როგორც ორგანიზებულ ანარქიას

garbology გარბოლოგია, ნარჩენების მოცილების, დამარხვის, მოსპობის ან გამოყენების მეცნიერული შესწავლა

garner საწყობი; საუნჯებელი

gate *პოლიტ.* სუფიქსი, რომელიც ახლავს პოლიტიკური სკანდალის აღმნიშვნელ სიტყვას მაგ., უოტერგეიტი, ირანგეიტი; ~ keeper ჰიშკრის დამცველი (მიმღები ექიმი); 1. პირველადი დახმარების ექიმი სამედიცინო დახმარების ქსელში; 2. პირველადი დახმარების ექიმი, რომელიც პასუხს აგებს პაციენტის სამედიცინო დახმარების ყველა ასპექტის ზედამხედველობასა და კოორდინაციაზე

gauge 1. ზომა; მასშტაბი; 2. ეტალონი; შაბლონი; თარგი; 3. ზომის აღება; გაზომვა

gear 1. დაქვემდებარება; 2. მიმართება; 3. მექანიზმის ამოქმედება

genealogy გენეალოგია

General Assembly of the United Nations გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეა

generate 1. შექმნა; წარმოება; 2. წარმოქმნა; (იდეისა, ურთიერთობისა); გენერაცია; 3. გამოწვევა; to ~ ideas იდეების გამომუშავება; to ~ options არჩევანის შექმნა

generation 1. წარმოება, გენერირება; 2. ეტაპი; სტადია; 3. თაობა;

genocide გენოციდი, მიზანდასახული განადგურება რასობრივი ან კულტურული ნიშნით

genuine ნამდვილი; ჭეშმარიტი

geopolitics გეოპოლიტიკა მიდგომა პოლიტიკისადმი იმ შეზღუდვების ხაზგასმით, რომლებიც მოქმედებს საგარეო პოლიტიკაზე ადგილისა და გარემოს მიხედვით

gerontocracy გერონტოკრატია, უხუცესთა მმართველობა

gift 1. საჩუქარი; ნაჩუქარი; 2. განაწილების უფლებამოსილება

gilt-edged 1. ოქროს კიდეებიანი, პირველი კლასის; უმაღლესი ხარისხის; 2. განსაკუთრებით საიმედო (ფასიანი ქაღალდი)

give-and-take ურთიერთდათმობა

glam *ბრიტ.* საშუალო ასაკის, კარგად უზრუნველყოფილი ადამიანი

global გლობალური; ~ budget გლობალური ბიუჯეტი; საზოგადოებრივი და კერძო ჯანდაცვის სექტორებში დანახარჯების მთავრობის მიერ დადგენილი ზღვარი; ~ competition გლობალური კონკურენცია; ~ culture გლობალური კულტურა; ~ economy გლობალური ეკონომიკა; ~ education გლობალური განთლება; ~ independence გლობალური დამოუკიდებლობა; ~ interdependence გლობალური ურთიერთდამოკიდებულობა; ~ marketing გლობალური მარკეტინგი; საერთაშორისო მარკეტინგი; ~ village გლობალური სოფელი, დედამიწა

globalism გლობალიზმი

go 1. სვლა; 2. მუშაობა; მოქმედება; ფუნქციონირება; 3. ვარგისი

goal 1. მიზანი; ამოცანა; 2. მოცემული სიდიდე; ~ directed results მიზანმიმართული შედეგები; ~-seeking მიზანმიმართული

gold ოქრო; ~ rush ოქროს ციებ-ცხელება; ~ standard ოქროს სტანდარტი

good 1. კეთილხარისხოვანი; კარგი;

2. ყოვლისშემძლე (ფირმის შესახებ); 3. კანონიერი; 4. სამართლიანი (გადაწყვეტილების შესახებ); ~ till canceled „კარგი გაუქმებამდე"; ნიშნავს იყიდო ან გაყიდო აქცია, რომელიც კარგია, სანამ მას გააუქმებ. ზღვრული ვადა ჩვეულებრივ შეადგენს 30-60 დღეს; ~-for-anything სასარგებლო; გამოსადეგი; ყველაფრისათვის ვარგისი; ~-for-nothing გამოუსადეგარი; უვარგისი; უმაქნისი

goodness კარგი ხარისხი; ხარისხიანობა

goods 1. საქონელი; ნაწარმი; 2. ტვირთი; ბარგი; 3. ქონება

goodwill კეთილგანწყობა; კეთილი სურვილი

governing 1. მართვა; რეგულირება; 2. მმართველი; 3. მთავარი; ძირითადი

government 1. მთავრობა; სახელმწიფო; 2. *pl.* სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები; ~ act მთავრობის დადგენილება; ~ agencies სახელმწიფო სააგენტო; ~ deposit სახელმწიფო დეპოზიტები; ~ expenditures სახელმწიფოს გასავლები; გასავლების საერთო რაოდენობა; ~ government კარგი მთავრობა; ~ insurance სახელმწიფო დაზღვევა; ~ markets სახელმწიფო შეკვეთების ბაზრები; ~ monopoly სახელმწიფო მონოპოლია; ~ performance მთავრობის მოქმედება; ~ purchases სახელმწიფო შესყიდვები; ~ revenue სახელმწიფო შემოსავლები; ~ saving სახელმწიფო დანაზოგები; საგადასახადო შემოსავლები სახელმწიფო ხარჯების გამოკლებით; ~ owned სახელმწიფოს კუთვნილი; ~ purchases multiplier სახელმწიფო შესყიდვების მულტიპლიკატორი; ერთობლივი შემოსავლების ცვლილება ყოველ დოლარზე სახელმწიფო შესყიდვების მოცულობის ცვლილებისას; ~wide სამთავრობო მასშტაბისა; federal ~ ფედერალური მთავრობა; local ~ ადგილობრივი თვითმმართველობა; municipal ~ მუნიციპალიტეტი, საქალაქო მმართველობა; national ~ ცენტრალური (ეროვნული) მთავრობა; provisional ~ დროებითი მთავრობა; state ~ შტატის მთავრობა

governmental სამთავრობო; სახელმწიფოებრივი; ~ hospital სამთავრობო საავადმყოფო; საავადმყოფო, რომელსაც ფლობს და/ან ამუშავებს ადგილობრივი, სახელმწიფო ან ფედერალური მთავრობა

governor მმართველი, გამგებელი; deputy ~ მმართველის მოადგილე

grace period გადასახადების გადავადების პერიოდი

grade 1. ხარისხი, დონე, კლასი; 2. დახარისხება; მარკირება; merit ~ ხარისხის დონე; top ~ უმაღლესის ხარისხი

grading დახარისხება; კლასიფიკაცია; job ~ მუშაობის სირთულის კლასიფიკაცია

graduate student ასპირანტი

graduation 1. სასწავლო დაწესებულების დამთავრება; 2. სამეცნიერო ხარისხის მიღება

grant 1. სუბსიდია; დოტაცია; დოტაციის მიღება; 2. დახმარება; ერთდროული ფულადი გადახდა; 3. ქონებაზე უფლების გადაცემა; 4. *pl.* სტიპენდია; educational ~ განათლების სუბსიდირება; monetary ~ ფულადი სუბსიდია

grantee გარანტის მიმღები

granter (grantor) გრანტორი; გრანტის გამცემი

grapevine არაოფიციალური საკომუნიკაციო არხები

grease მოქრთამვა

great depression დიდი დეპრესია, დაცემა ეკონომიკაში

Green parties მწვანეთა პარტიები, რომელთა მიზანია პლანეტის ეკოლოგიური სტაბილურობა

gri ენერგოსისტემა

grievance procedures გასაჩივრების პროცედურები; პროცესი, რომლის საშუალებითაც სამედიცინო დაწესებულებების თანამშრომლებს შეუძლიათ თავიანთი პრეტენზიის გამოთქმა და სამკურნალო საშუალებების მოთხოვნა დაწესებულებებიდან

gross 1. მთლიანი რაოდენობა; სრული ჯამი; 2. მთლიანი (შემოსავალი); 3. მსხვილი (ფირმა, კომპანია); 4. მიმდინარე; საერთო; ერთობლივი; ~ debt საერთო დავალიანება; ~ domestic product (GDP) მთლიანი შიდა პროდუქტი; ერთობლივი შემოსავალი, რომელიც იწარმოება ქვეყნის ტერიტორიაზე; ~ earnings ერთობლივი მოგება; ~ income ერთობლივი შემოსავალი; ~ investment ერთობლივი კაპიტალდაბანდება; ~ margin ერთობლივი მოგება; ~ national debt ერთობლივი ეროვნული ვალი; ~ national disproduct შიგა ეროვნული პროდუქ-ტის წარმოების ნეგატიური ეფექტი; ~ national expenditure ეროვნული ხარჯების საერთო მოცულობა; ~ national income იხ. სინონიმი gross national product; ~ national product (GNP) მთლიანი ეროვნული პროდუქტი; ქვეყნის ყველა მოქალაქის ერთობლივი შემოსავალი; ~ private domestic investment კერძო კაპიტალდაბანდებათა საერთო მოცულობა ქვეყნის შიგნით; ~ profit იხ. სინონიმი gross margin; ~ profit ratio ერთობლივი მოგების ნორმა; ~ revenue საერთო შემოსავალი; ~ sales გაყიდვის საერთო მოცულობა; ~ savings დანაზოგების საერთო მოცულობა

ground 1. პოზიცია; ფუძე; საფუძველი; მოტივი; 2. საგანი; თემა; 3. ნიადაგი; მიწა; ფონი; გრუნტი

groundwork საფუძველი, ფუნდამენტი

group 1. ჯგუფი; კლასი; 2. დაჯგუფება; 3. კლასიფიცირება; 4. დამქირავებელი, გაერთიანება, ტრესტი, ასოციაცია ან ორგანიზაცია, რომელთა საშუალებითაც ხელისმომწერებს და მათ კმაყოფაზე მყოფ პირებს უფლება ეძლევათ დახმარების პროგრამაში ჩართვისა; ~ achievements ჯგუფური მიღწევები; ~ contract ჯგუფური კონტრაქტი; სადაზღვევო კონტრაქტი, რომელიც იდება დამქირავებელთან ან სხვა იურიდიულ ერთეულთან. მოიცავს ადამიანთა ჯგუფს დაკავშირებულ იურიდიულ პირთან, რომელიც ყიდულობს კონტრაქტს, მაგ, სავაჭრო ასოციაციის წევრები, დაქირავებულნი ან რიგითი დამქირავებელი, ან შრომითი გაერთიანების წევრები; ~ effort ჯგუფის ძალისხმევა; ~ model ჯგუფური მოდელი; სამედიცინო დაწესებულების მოდელი, რომლის მიხედვითაც სამედიცინო დაწესებულება აფორმებს კონტრაქტს ერთ ან რამოდენიმე სამედიცინო ჯგუფთან; ~ insurance ჯგუფური დაზღვევა; ნებისმიერი სადაზღვევო პოლისი ან სამედიცინო მომსახურება; ~ practice ჯგუფური პრაქტიკა, ადამიანთა ჯგუფი, რომლსაც აქვს სამედიცინო პრაქტიკის წარმოების ლიცენზია; ~ theory ჯგუფის თეორია, ხსნის თუ რატომ არსებობენ დაინტერესებული ჯგუფები; ethnic ~ ეთნიკური ჯგუფი; task ~ მიზნობრივი ჯგუფი; work ~ სამუშაო ჯგუფი

grouping დაჯგუფება; კლასიფიკაცია; socioeconomic ~ მოსახლეობის განაწილება ჯგუფების მიხედვით

groupthink ჯგუფური აზროვნება

grow 1. გაძლიერება; გაზრდა; 2. გაფართოება

growth 1. ზრდა; განვითარება; 2. მოყვანა (მოსავლისა); economic ~ ეკონომიკური განვითარება; ~ rate ზრდის ხარისხი; ფისკალური წლების რაოდენობის გათვალისწინებით წლიური ზრდის რთული ხარისხი

guarantee 1. გარანტია; თავდებობა; 2. გარანტი; თავდები; პასუხისმგებელი; 3. უზრუნველყოფა; გარანტიის მიცემა

guaranteed renewable გარანტირებული კონტრაქტი; სადაზღვევო კონტრაქტი, რომლის განადგურებაც არ შეუძლია დამზღვევს და უზრუნველყოფს დაზღვეულის დროულ საჭირო დახმარებას

guardian მეთვალყურე; სასამართლოს მიერ დანიშნული პირი, რომელიც მეთვალყურეობს არასრულწლოვანებს, სულით ავადმყოფებსა და შრომისუუნარო პირებს, იცავს მათ უფლებებს

guerilla war პარტიზანული ომი

guess 1. მიახლოებითი გამოთვლა; 2. მიხვედრა; გამოცნობა; 3. ვარაუდი; ~-work 1. ბრმად მუშაობა; 2. ფუჭი ვარაუდი

guidance 1. ხელმძღვანელობა; 2. მართვა

guide 1. ორიენტირი; მაჩვენებელი; ცნობარი; ინსტრუქცია; 2. ხელმძღვანელი 3. გიდი, ექსკურსიის ხელმძღვანელი; 4. კრიტერიუმი

guidelines 1. სახელმძღვანელო პრინციპი; 2. ორგანიზაციის თანამშრომელთა ორიენტირები

gumption 1. პრაქტიკული ჭკუა; მიხვედრილობა; გონებამახვილობა; 2. ინიციატივა

gut 1. *pl.* შინაარსი; არსებითი ნაწილი; 2. არსში ჩაწვდომა

habilitation გარკვეულ დარგში სამუშაოდ მზადება

habit 1. ჩვეულება; ზნე-ჩვეულება; ადათი; 2. ხასიათი; მიდრეკილება

habitable საცხოვრებლად ვარგისი; დასახლებული

habitation 1. ცხოვრება; 2. საცხოვრებელი ფართი

hack 1. (ნაჩქარევად შესრულებული) სამუშაოს ნაწილი; 2. ნატიფი ნამუშევარი; პროფესიულ დონეზე შესრულებული ნამუშევარი

hacker ჰაკერი, კომპიუტერში შემღწევი

half-pay 1. ნახევარი ხელფასი; 2. პენსია

half-time არასრული სამუშაო დღით მომუშავე

halo effect შარავანდედის ეფექტი; დასაქმებულის დადებითად შეფასების ტენდენცია, დაფუძნებული წარსულ საქმიანობაზე

halve განახევრება (მაგ. ხელფასისა)

hand 1. მუშა; მუშაკი; 2. მუშახელი; სამუშაო ძალა;

handbook სახელმძღვანელო; ცნობარი

handle 1. მართვა; რეგულირება; კონტროლირება; 2. თავის გართმევა; 3. გადაზიდვა; 4. ვაჭრობა; 5. დამუშავება

handling 1. მიდგომა; 2. განხილვა

hard 1. მტკიცე (ვალუტა); 2. ძლიერი; მძიმე; 3. გულმოდგინე; შეუპოვარი; 4. მდგრადი; 5. მყარი (ფასები); 6. ძლიერად; ინტენსიურად

harden გამტკიცება; სტაბილიზება

harmonization შეთანხმება; შესაბამისობაში მოყვანა; tax ~ გადასახადის სხვადასხვა ფორმის შეთანხმება

hawk ჰოკი, აგრესიული ტაქტიკის მო-

ყვარული (მიმდევარი)

hawthorne effect ჰოთორნის ეფექტი; ტენდენცია, როდესაც ყურადღების ქვეშ მყოფი პირი აჭარბებს მოსალოდნელ შედეგებს. დასაქმე-ბული, რომელიც მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფება, უკეთ მუშაობს, ვიდრე უმეთვალყუროდ დატოვებული

hazard 1. რისკი; საშიშროება; საფრთხე; განსაცდელი; 2. გარისკვა; ~ free ურისკო; უსაფრთხო

hazardous საშიში; სახიფათო

head 1.უფროსი, ხელმძღვანელი; 2. *pl.* სულადობა; 3. ფულის წინა მხარე; 4. მეთაური; 5. კურსის აღება; ~ of department განყოფილების უფროსი; ~ of organization ორგანიზაციის ხელმძღვანელი; ~ of the government მთავრობის ხელმძღვანელი; ~ of the state ქვეყნის მეთაური; divisional operating ~ საწარმოო განყოფილების უფროსი

headway წინსვლა; პროგრესი; დაწინაურება

headquarters მთავარი სამმართველო; ხელმძღვანელობა; შტაბი

heads-up დარწმუნებითა და დიდი ხელოვნებით

health ჯანმრთელობა; ~ and Human Services Department (HHS) ჯანდაცვისა და სოციალური დახმარების დეპარტამენტი; ~ Care Finance Administration (HCFA) ჯანდაცვის საფინანსო სამმართველო; ~ care plan სამედიცინო მომსახურების გეგმა, რომლის მეშვეობითაც ხდება დაქირავებულთა და მათ კმაყოფაზე მყოფთა დახმარებებით უზრუნველყოფა; ~ Insurance Association of America (HIAA) ამერიკის სამედიცინო დაზღვევის ასოციაცია; ~ Insurance Purchasing Cooperative (HIP) სამედიცინო დაზღვევის შემსყიდველი კოოპერატივი; ~ insurance სამედიცინო დაზღვევა; ~ maintanance organization (HMO) ჯანდაცვის შემანარჩუნებელი ორგანიზაცია (ჯშო);

hearings 1. მოსმენა (მთავრობის ან პარლამენტის სხდომაზე); 2. სხდომის ოქმი; appropriation ~ საბიუჯეტო ასიგნებათა განხილვა საკანონმდებლო ორგანოში (კონგრესი, პარლამენტი)

heavy 1. მძიმე (სამუშაო); 2. მაღალი; დიდი (ხარჯი)

hedge ჰეჯი; ჰეჯირება; დანაკარგებისაგან დაზღვევა

hedging ჰეჯინგი; სტრატეგია ინვესტიციების რისკის შესამცირებლად, რომელიც იყენებს ყიდვისა და გაყიდვის ოფციონებს, მოკლე შესყიდვას ან მომავლის კონტრაქტებს

help 1. შველა; 2. *pl.* მუშები; skilled ~s კვალიფიციური მუშები; software ~ პროგრამული უზრუნველყოფა

heritage მემკვიდრეობა

heterogeneity ჰეტეროგენურობა, სხვადასხვაობა, ნაირსახეობა

heuristic ევრისტიკა, სწავლების მეთოდი, რომელიც ხელს უწყობს აქტიურობის ან სხვა რაიმე თვისების განვითარებას

hierarchical structure იერარქიული სტრუქტურა

hierarchy იერარქია, დაქვემდებარების სტრუქტურა; ~ of job levels სამუშაოს დონეების იერარქია

high უმაღლესი წერტილი, მაქსიმუმი; პიკი, მაღალი; მნიშვნელოვანი; ~duty მაღალმწარმოებლური; ~efficiency მარგი ქმედების მაღალი კოეფიციენტი; ~grade მაღალი კლასის; ~ graded position მაღალი რანგის თანამდებობა; ~ levels of trust ნდობის მაღალი დონეები; ~performance მაღალეფექტური; ~ performance objective მაღალხარისხოვანი შესრულების მი-

ზანი; ~-performing organizational culture მაღალი დონის შესრულების უზრუნველმყოფი ორგანიზაციული კულტურა; ~ politics უმაღლესი პოლიტიკა (უსაფრთხოება, სტრატეგიული ინტერესები); ~price მაღალი ფასი; აქციის უმაღლესი ფასი ბოლო 52 კვირის მანძილზე; ~production მაღალმწარმოებლური; ~technology უმაღლესი ტექნოლოგია; ~standards მაღალი სტანდარტები

highly-skilled personnel მაღალკვალიფიციური პერსონალი

high-performance მაღალეფექტური

hire 1. დაქირავება; 2. დაქირავების ფასი; factor ~ საწარმოო ფაქტორის დაქირავება

hirer 1. დამქირავებელი; 2. იჯარით ამღები

hiring-out საქონლის გაქირავება

hoard 1. მარაგი; 2. მარაგის დაგროვება; მომარაგება

hoarding 1. დაგროვება; 2. რეკლამის გაკეთება

hold 1. დაჭერა; დაფიქსირება; 2. ფლობა; 3. შენახვა; ~harmless clause პასუხისმგებლობის მხარდაჭერის პუნქტი; ხშირად გვხვდება მართვადი ჯანდაცვის კონტრაქტებში, სადაც HMO და ექიმი მხარს უჭერს ერთმანეთს, თუ ერთ-ერთი მათგანი პასუხს აგებს არასწორი საექიმო ან კანონსაწინააღმდეგო მოქმედების გამო

holder 1. მფლობელი; 2. მოიჯარე; 3. წარმდგენი (მაგ. ჩეკისა); ~of account ანგარიშის მფლობელი; ~ of pledge გირაოს მიმღები; policy ~ დაზღვეული პირი, სადაზღვევო პოლისის მქონე

holding 1. ფლობა; 2. იჯარით აღებული მიწის ნაკვეთი; ქონება; 3. ანაბარი; 4. მარაგი; ~company ჰოლდინგ-კომპანია; კორპორაცია, რომელიც ფლობს სხვა ფირმის აქციების საკმარის ნაწილს, რათა აკონტროლოს მისი მართვა, დირექტორთა საბჭოზე ზეგავლენის გზით; bill ~ თამასუქების პორტფელი; currency ~s სავალუტო რეზერვი; security ~s ფასიანი ქაღალდების რეზერვი

hollow work force ფუღურო სამუშაო ძალა

home 1. შინაგანი; შიგა; 2. შიდა; 3. ადგილობრივი; 4. საცხოვრებელი; სახლი; ბინა; ~health ოჯახის ჯანდაცვა, ოჯახის ექიმის სამსახური

homogeneity ჰომოგენური, ერთგვაროვანი; ~of industry მრეწველობის დარგების ერთგვაროვნება

hono(u)r 1. (დაპირების) შესრულება; (პირობის) დაცვა; 2. (ხელშეკრულების) შესრულება

horizon 1. პერსპექტივა; 2. პერიოდი; დროის დიდი შუალედი; ჰორიზონტი; consumer planning ~ გეგმური მოთხოვნის. ჰორიზონტი; unbounded ~ დაგეგმვის უწყვეტი პერიოდი

horizontal ჰორიზონტალური (იერარქიული სტრუქტურის შესახებ); ~ division of labour შრომის ჰორიზონტალური დანაწილება; ~merger ჰორიზონტული შერწყმა; ~structure (ორგანიზაციის) ჰორიზონტალური სტრუქტურა

horns effect საყვირის ეფექტი; ტენდენცია, როდესაც დასაქმებულის შეფასება ნაკლებ დაფუძნებულია წარსულ საქმიანობაზე, ვიდრე აწმყოზე

hospitable ხელსაყრელი (მაგ. პირობები)

hospital preauthorization საავადმყოფოს წინასწარი დასკვნა; მართვადი სამედიცინო დახმარების პროცედურა

host 1. საბაზო; წამყვანი; 2. მთავარი

hour 1. დრო, საათი; 2. *pl.* სამუშაო დრო; სამუშაო დღე; 3. შრომის დანახარჯები კაც-საათებში; ~s of attendance სამსახურის დრო; ნამუშევარი საათები; ~s of work სამუშაო დრო, სამუშაო საათები; idle ~s მოცდენის საათები; შესვენების საათები; indirect labor ~s დამხმარე მუშის შრომის დანახარჯები; operation ~s მუშაობის ხანგრძლივობა საათებში; overtime ~s ზედმეტი სამუშაო საათები; slack ~s არასრული დატვირთვის საათები; standard ~ ნორმა-საათი

house 1. სავაჭრო სახლი; 2. ოჯახი; მეურნეობა; 3. უნივერსიტეტის კოლეჯი; 4. ბინადრობა; apartment ~ მრავალბინიანი სახლი; treasure ~ ხაზინა; wholesale ~ საბითუმო ფირმა

household 1. ოჯახი; ჯალაბი; სახლობა; კომლი; 2. შინა მეურნეობა, ერთ საცხოვრებელ ფართობზე და ერთი საოჯახო ბიუჯეტით მცხოვრებ ადამიანთა ერთობლიობა; 3. საოჯახო; საშინაო

housekeeping სამსახურეობრივი მოქმედება; საორგანიზაციო მოქმედება;

housing 1. საცხოვრებელი პირობები; ბინით უზრუნველყოფა; 2. საბინაო მშენებლობა; 3. საბინაო ფონდი; public ~ სახელმწიფო ბინათმშენებლობა; residential ~ საბინაო მშენებლობა

hubristic 1. ქედმაღლური; 2. ამპარტავანი; თავხედი, ქედმაღალი

human capital ადამიანის კაპიტალი, ნიჭი, უნარ-ჩვევა, განათლება; ~ capital as strategic resource ადამიანთა კაპიტალი, რიგირც სტრატეგიული რესურსი; ~ interaction ადამიანთა შორის ურთიერთობა, ადამიანთა თანამოქმედება; ~ resources ადამიანთა რესურსები; ~ resource planing შრომითი რესურსების დაგეგმვა; ~ rights ადამიანის უფლებები, უფლებები, რომლებიც ყველა ადამიანს ერთნაირად აქვს, რასის, სქესის, ეროვნებისა, თუ რომელიმე გარკვეული ჯგუფის წევრობის მიუხედავად; ~ settlement ადამიანის საცხოვრებელი; treatment of ~ ადამიანთა რესურსებისადმი დამოკიდებულება;

humanistic approach ჰუმანური მიდგომა; მენეჯმენტის ფორმა, დაფუძნებული იმ რწმენაზე, რომ მენეჯერები იღებენ ხალხის მიერ გაკეთებული საქმის შედეგებს. ეს მიდგომა ორიენტირებულია დასაქმებულთა მონაწილეობასა და დაკმაყოფილებაზე

humanitarian aid ჰუმანიტარული დახმარება

humming ქმედითი; ენერგიული

hunger 1. შიმშილი; 2. ძლიერი სურვილი საქმის კეთებისა

hurt 1. გაფუჭება; 2. ტკენა; 3. ზარალის მიყენება

hush money ქრთამი; მოსასყიდი ფული

hydel ჰაიდელი, ჰიდროელექტრობა (ჰიდროელექტრო სადგურში გამომუშავებული ელექტროენერგიით მიღებული ელექტრობა)

hyerarchy იერარქია

hygiene factors ჰიგიენური ფაქტორები; ჰერცბერგის თეორიის თანახმად ადამიანის მოღვაწეობის გარემოს ფაქტორები, რომელთა არარსებობამ შეიძლება გამოიწვიოს უკმაყოფილება, მაგრამ მათ არ შეუძლიათ ქმედების აქტიურად მოტივირება

hyper *ბრიტ.* ჰიპერი, მეტისმეტად აქტიური

hyperdrive ჰიპერდრაივი, უკიდურე-

სად ინტენსიური აქტიობა (მაგ. საგარეო პოლიტიკაში)

hyperinflation ჰიპერინფლაცია; უსწრაფესი ინფლაცია

hyper-reality ჰიპერ-რეალობა, რეალობა, როგორც მხოლოდ ილუზია

hyper-space ჰიპერ-კოსმოსი, ადამიანების შეხედულება კოსმოსზე უაზროა

hypothesis 1. ჰიპოთეზა; ვარაუდი; დაშვება; 2. კანონი; admissible ~ დასაშვები ჰიპოთეზა; arid ~ მწირი (უნაყოფო) ჰიპოთეზა

hypothesize ჰიპოთეზის აგება, ჰიპოთეზის გამოყენება

hypothetic(al) სავარაუდო

hysteresis ჰისტერეზისი; განსაზღვრული ეკონომიკური მოვლენების შედეგები, რომლებიც შენარჩუნებულია ხანგრძლივი დროის განმავლობაში

identical 1. ერთნაირი; ერთგვარი; თანაბარი; 2. სავსებით იგივე; იდენტური

identification 1. გაიგივება; სინამდვილის დადგენა; იდენტიფიკაცია; გამოცნობა; გარჩევა; 2. ფაქტის დადგენა; 3. გარკვევა

identify იდენტიფიცირება; ტოლობის დადგენა; ნამდვილობის დადგენა

identity იდენტურობა, ტოლფასოვნება; ნამდვილობა; ~ of interests ინტერესთა იგივეობა

idle 1. მოცდენა; უმოქმედობა; 2. დგომა; 3. დაუსაქმებელი; the market is ~ ბაზარზე უძრაობაა

idleness 1.უმოქმედობა, მოცდენა; 2. უსაქმურობა; 3. თავისუფალი დრო; capital ~ 1. ძირითადი კაპიტალის უძრაობა; 2. საწარმოო სიმძლავრეების დაუტვირთაობა

illegal უკანონო

illegitimate 1. უკანონო; 1. არალოგიკური; 3. არასწორად გამოყენებული (მეთოდი, ფორმულა)

illicit უკანონო, აკრძალული

image 1. რეპუტაცია; იმიჯი; 2. სახე; 3. გამოსახვა; ასახვა; 4. განსახიერება; სიმბოლო; ნიმუში; 5. საზოგადოებრივი აზრი; შეხედულება; რეპუტაცია; 6. გავრცელებული წარმოდგენა

imbalance 1. არათანაბრობა, შეუსაბამობა, დისპროპორცია, არათანაფარდობა; განსხვავება; 2. თანაფარდობის არარსებობა; ~ of economy დისპროპორცია ეკონომიკაში

International Monetary Fund (IMF) საერთაშორისო სავალუტო ფონდი

immigrant იმიგრანტი; სხვა ქვეყანაში სამუდამოდ გადასახლებული; refugee ~ ლტოლვილი

immigration 1. იმიგრაცია, გადასახლება; 2. შიგა მიგრაცია; ~ of laborers სამუშაო ძალის დენა; legal ~ კანონიერი იმიგრაცია

immunity 1. შეღავათი; განთავისუფლება; 2. იმუნიტეტი; ხელშეუხებობა; ~ from taxes გადასახადებისგან განთავისუფლება; საგადასახადო იმუნიტეტი

impact 1. დარტყმა; ბიძგი, იმპულსი; 2. კოლიზია, შეჯახება; 3. ზეგავლენა, ზემოქმედება; allocative ~ ზემოქმედება განაწილებაზე; environmental ~ გარემო ზემოქმედება

impatience მოუთმენლობა

impeachment დადანაშაულება, იმპიჩმენტი, მაღალი თანამდებობის პირთა მიმართ უნდობლობის გამოცხადება ან პასუხისმგებლობაში მიცემა

impede ხელის შეშლა, გაძნელება,

გართულება; to ~ a negotiation მოლაპარაკების გართულება

imperfection არასრულყოფილობა; ~ of market ბაზრის არასრულყოფილება

impetus სტიმული, ბიძგი; გამოცოცხლება; discrete ~ შეგნებულად გამოყენებული სტიმული

implement 1. დანერგვა; 2. შესრულება; განხორციელება; 3. ინსტრუმენტი, ხელსაწყო; საშუალება; ~ of production წარმოების საშუალება; ~ budget decisions საბიუჯეტო გადაწყვეტილებების განხორციელება

implementation შესრულება; დანერგვა; განხორციელება; budget ~ ბიუჯეტის შესრულება; ~ process განხორციელების პროცესი

implication 1. ნაგულისხმევი; 2. მნიშვნელობა; აზრი; დასკვნა

implicit ნაგულისხმევი; გამოუთქმელი

import 1. შემოტანა, იმპორტი; 2. აზრი; აუცილებლობა, მნიშვნელობა; 3. *pl.* შემოტანილი საქონელი; ~ of goods and services საქონლისა და მომსახურების იმპორტი

important მნიშვნელოვანი; ~ item მნიშვნელოვანი საკითხი; სტრატეგიული მნიშვნელობის საკითხი

impose 1. შემოღება (გადასახადისა); 2. თავს მოხვევა

imposition დაკისრება (ვალდებულებისა)

improve გაუმჯობესება; სრულყოფა

improvement გაუმჯობესება, სრულყოფა; operations ~ საწარმოო პროცესის გაუმჯობესება

imputation ვალდებულება

imputed 1. დაკისრებული; 2. ჩათვლილი

inaccuracy უზუსტობა; შეცდომა

inactive არააქტიური; უმოქმედო; მოდუნებული

inadequacy შეუსაბამობა; არასრულფასოვნება; არაადექვატურობა

inapt 1. შეუსაბამო; უადგილო; 2. უცოდინარი; არაკვალიფიცირებული

incapacity უუნარობა; ~ of staff შტატის უუნარობა

incentive 1. წახალისება; სტიმული; ბიძგი; 2. *pl.* ანაზღაურების პრემიალური სისტემა; 3. ჯილდო განზრახვა; 4. გულის წადილი, სურვილი; შეგულიანება, წაქეზება;

incidence 1. გავრცელების სფერო, მოქმედების სფერო; მოცვა; 2. ზემოქმედება, გავლენა; ზემოქმედების ეფექტი; ~ of unemployment უმუშევრობის სიდიდე; tax ~ გადასახადების განაწილება მოსახლეობის ჯგუფების მიხედვით

incident 1. შემთხვევა; ინციდენტი; 2. თანამდევი მოვლენა

income 1. შემოსავალი; მოგება; 2. გასამრჯელო; ხელფასი; 3. ამონაგები; ~ account შემოსავლის ანგარიში; ~ and expense statement ანგარიშსწორების ბალანსი; ანგარიში მიმდინარე შემოსავლებსა და გასავლებზე დროის გარკვეულ პერიოდში; ~ distribution პირადი მოგების განაწილების სურათი ქვეყნის მოსახლეობის სხვადასხვა სოციალურ ფენას შორის; ~ effect შემოსავლის ეფექტი; მოხმარების მოცულობისა და სტრუქტურის ცვლილება შედარებით უცვლელი ფასების დროს; ~ segmentation შემოსავლის განაწილება; ~ statement 1. შემოსავლების დეკლარაცია; 2. (საბუღალტრო აღრიცხვა) მიღებული შემოსავლის ანგარიში (შემოსავლის უწყისი); ~ summary შემოსავლის შემაჯამებელი ანგარიში; ~ support სოციალური

დაცვის გადასახადი (უმუშევართა და ღარიბთა დასახმარებლად); ~s policy შემოსავლების პოლიტიკა, მთავრობის პოლიტიკა, იზრუნოს ხელფასების ზრდაზე; ~ Velocity of Money ფულის მიმოქცევის სიჩქარე; accrued (accumulated) ~ დაგროვილი შემოსავალი; aggregate national ~ მთლიანი ეროვნული შემოსავალი; annual ~ წლიური საანგარიშო შემოსავალი; capital ~ მოგება კაპიტალიდან; casual ~ შემთხვევითი (არარეგულარული) შემოსავალი; current ~ მიმდინარე შემოსავალი; disposable ~ შემოსავალი გადასახადის გადახდის შემდეგ; earned ~ შრომითი შემოსავალი; expected ~ მოსალოდნელი შემოსავალი; gross ~ მთლიანი შემოსავალი; hidden ~ ფარული შემოსავალი; household ~ ოჯახის შემოსავალი; international capital ~ შემოსავალი საერთაშორისო კაპიტალიდან; labor ~ შრომითი შემოსავალი ერთ მუშაკზე; marginal ~ მარჯინალური შემოსავალი; mixed ~ შერეული შემოსავალი; national ~ ეროვნული შემოსავალი; net ~ წმინდა შემოსავალი; წმინდა მოგება; nontrading ~ არაკომერციული შემოსავალი; per capita ~ შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე; permanent ~ მუდმივი შემოსავალი; personal ~ პირადი შემოსავალი; post-transfer ~ შემოსავალი, მიღებული ეროვნული შემოსავლის განაწილების შედეგად; primary ~ პირველადი შემოსავალი; private ~ კერძო შემოსავალი; property ~ შემოსავალი ქონებიდან; შემოსავალი საკუთრებიდან; real ~ რეალური შემოსავალი; შემოსავალი უცვლელი ფასების დროს; sheltered ~ შემოსავალი დამალული გადასახადისაგან; social ~ საზოგადოებრივი შემოსავალი; supplementary ~ დამატებითი შემოსავალი; ultimate ~ მოსახლეობის საბოლოო შემოსავალი

incompatible შეუთავსებადი

incorporate 1. შეერთება, გაერთიანება; 2. ინკორპორირება, რეგისტრირება კორპორაციის სახით, იურიდიულ პირად

incorporated 1. სააქციონერო საზოგადოება, კორპორაციად რეგისტრირებული

incorporation 1. გაერთიანება; მიერთება; ჩართვა; 2. სააქციო საზოგადოების სტატუსის მიღება

incorporators კორპორაციის დამფუძნებელი

increase 1. ზრდა, მატება; 2. გაზრდა, გადიდება; 3. მომატება; across-the-board ~ ხელფასის ერთდროული მომატება; cost-of-living ~ ცხოვრების ღირებულების ზრდა

increment 1. მატება; 2. მოგება; 3. ხელფასის დანამატი

incremental დამატებითი; ზრდადი

incur განცდა; მიყენება; to ~ losses დაზარალება; ზარალის მიყენება

indemnity კომპენსაცია; სამედიცინო დაზღვევის დახმარებები, რომელთა უზრუნველყოფა ხდება გაწეული ხარჯების ანაზღაურების ფორმით; ~ insurance საკომპენსაციო დაზღვევა; სამედიცინო დაზღვევის სტანდარტული ფორმა, როდესაც წევრი იხდის გაწეული ხარჯების გარკვეულ ნაწილს, ჩვეულებრივ 20%ს; ~ program საკომპენსაციო პროგრამა. იგი უზრუნველყოფს სპეციფიური მომსახურეობისათვის გაწეული ხარჯების ნაღდი ფულით ანაზღაურებას

independence დამოუკიდებლობა

Independent Practice Association (IPA) დამოუკიდებელი პრაქტიკის ასოციაცია; ორგანიზაციული სტრუქტურის სახე, რომლის საშუალებითაც კერძო ექიმები თავიანთ საკუთარ კაბინეტებში მონაწილეობენ წინასწარი გადახდის სამედიცინო გეგმებში

Independent Practitioner Organization (IPO) დამოუკიდებელ პრაქტიკოსთა ორგანიზაცია

index 1. ინდექსი; რიცხვითი მაჩვენებელი; 2. კოეფიციენტი; 3. ალფაბეტური მაჩვენებელი; ~ of competitiveness კონკურენტუნარიანობის მაჩვენებელი; ~ of consumption მოხმარების ინდექსი; ~ of cost of living სასიცოცხლო მინიმუმის ინდექსი

indicate 1. ჩვენება; მითითება; 2. აღნიშვნა

indicated dividend მითითებული დივიდენდი; დივიდენდების საერთო მოცულობა, რომელიც იქნება გადახდილი აქციის წილზე შემდგომი 12 თვის მანძილზე, თუკი ყოველი დივიდენდი ტოლია წინა დივიდენდისა. აქციათა ცხრილებში ჩვეულებრივ წარმოდგენილია ე ასოთი; ~ yield მითითებული გამომუშავება; გამომუშავება, რომელიც ტოლია ბოლო კვარტალის ხარისხის გაოთხმაგებული მნიშვნელობისა

indication 1. მინიშნება; მითითება; 2. ინდიკაცია

indirect 1. ირიბი; არაპირდაპირი; 2. არაკეთილსინდისიერი; ~ tax არაპირდაპირი გადასახადი

individual ინდივიდუალური; ~relations ინდივიდუალური ურთიერთობები; ~ rights ინდივიდუალური უფლებები

individually based ინდივიდუალური საფუძვლის მქონე; ~-focused job design პიროვნებაზე ორიენტირებული სამუშაოს სტრუქტურა

individuals constrained by their roles თავიანთი როლებით შეზღუდული პირები

inducement 1. წახალისების მოტივი; 2. წაქეზება; სტიმული

induction 1. თანამდებობაზე დანიშვნა; 2. საქმის კურსში ჩაყენება

industrial 1. სამრეწველო; საწარმოო; ინდუსტრიული; 2. *pl.* სამრეწველო ფირმის აქციები; ~society ინდუსტრიული საზოგადოება

industrialization ინდუსტრიალიზაცია

industry 1. წარმოება; მრეწველობა; ინდუსტრია; 2. მრეწველობის დარგი; basic ~ მძიმე მრეწველობა; lagging ~ies მრეწველობის ჩამორჩენილი დარგი; R&D ~ სამეცნიერო კვლევისა და ტექნიკური პროცესის ინდუსტრია; service ~ies მომსახურების დარგები; trade ~ ვაჭრობის დარგი; travel ~ ტურიზმის ინდუსტრია

inefficiency 1. უუნარობა; 2. არაეფექტურობა

inequality უუნარობა; განსხვავება; feasible ~ დასაშვები უთანაბრობა; linear ~ წრფივი უთანაბრობა

infallable შეუმცდარი; შეუცდომელი; გარკვეული

infant morbidity rate ჩვილ ბავშვთა სიკვდილობა; ცოცხლად დაბადებულ ახალშობილთა სიკვდილობა ერთ წლამდე ასაკისათვის.

inferencing დასკვნის მიღება; დასკვნის გაკეთების პროცესი

inferior დაბალი; ცუდი

infinite 1. უსასრულო; 2. უთვალავი

inflation ინფლაცია; ფულის გაუფასურება; ფასების საერთო დონის ზოგადი და განუხრელი ზრდა; ~

tax საინფლაციო გადასახადი; სახელმწიფოს შემოსავალი ფულის ერთეულის დამატებითი გამოშვებისას; anticipated ~ მოსალოდნელი ინფლაცია; cost-push ~ დანახარჯის ინფლაცია; გამოწვეულია ერთობლივი მოთხოვნით; creeping ~ მცოცავი ინფლაცია; demand ~ მოთხოვნის ინფლაცია; dosed ~ გამოზომილი ფულის გაუფასურება; hidden ~ ფარული ინფლაცია; imported ~ იმპორტირებული ინფლაცია; latent ~ პოტენციური ინფლაცია; OPEC-push ~ ინფლაცია, გამოწვეული ნავთობის ექსპორტიორი ქვეყნების ორგანიზაციის მიერ; runaway ~ ჰიპერინფლაცია; social ~ სოციალური ინფლაცია (ფასების ზრდა გამოწვეული ხარჯების ზრდით); steady ~ მყარი ინფლაცია; suppressed ~ დამარცხებული ინფლაცია

inflationary ინფლაციური, ინფლაციის გამომწვევი; ~ gap ინფლაციური გარღვევა; ~ spiral ინფლაციური სპირალი; სიტუაცია, რომლის დროსაც ხელფასის ზრდა იწვევს ხარჯების ზრდას, ეს კი თავის მხრივ ფასების შემდგომი ზრდის საფუძველი ხდება

inflator ინფლატორი; ინფლაციის ფაქტორი

inflexible მოუქნელი

inflow მოქცევა; მოზღვავება; ~ of efficient capacity ეფექტური სიმძლავრეების მოზღვავება

influence 1. გავლენა; ზეგავლენა; ზემოქმედება; 2. ზემოქმედების მოხდენა; seasonal ~ სეზონური რყევის ზეგავლენა

informant გამოსაკითხი პირი

information ინფორმაცია; მონაცემები; ~ revolution ინფორმაციული რევოლუცია; classified ~ გასაიდუმლოებული ინფორმაცია; inadequate ~ საეჭვო ინფორმაცია; perfect ~ მთლიანი ინფორმაცია; processed ~ დამუშავებული მონაცემები; up-to-date ~ უახლესი მონაცემები

infrastructure ინფრასტრუქტურა; ქვეყნის ეკონომიკის საბაზისო სტრუქტურა, რომელიც მოიცავს ტრანსპორტს, გზებს, შენობებს, კავშირგაბმულობას, განათლებას, კომუნიკაციებს და ა.შ; social ~ სოციალური ინფრასტრუქტურა

infringement უფლებების დარღვევა

inherent 1. განუყოფელი; საკუთარი; 2. ნიშანდობლივი; 3. სპეციფიკური; 4. მოუცილებელი

initial საწყისი; ~ public offering საწყისი საზოგადო შემოთავაზება; კომპანიის მიერ საზოგადოებისათვის აქციების საწყისი მიყიდვა

initiative ინიციატივა, წამოწყება, თაოსნობა; business ~ მეწარმეობითი ინიციატივა

injection 1. შეტანა; ინექცია; 2. შემოღება; 3. აცრა

injury 1. ზარალი; დაზიანება; 2. ტრავმა; employment ~ საწარმოო ტრავმა

inland შიგა; შინაგანი

innovate სიახლის შეტანა; განახლება

innovation ინოვაცია; სიახლე; სიახლის დანერგვა; განახლება

innovative approach ნოვატორული მიდგომა; ~ organization ნოვატორული ორგანიზაცია; ~ ways ნოვატორული მეთოდები

innovator ნოვატორი

inoperative 1. არაეფექტური, კანონის ძალის არმქონე, ვადაგასული; 2. უმოქმედო, არფუნქციონირებადი

inorb მოქმედების სფეროში ჩართვა,

ორბიტაში ჩართვა

input 1. შეყვანა (მონაცემებისა); შესაყვანი რესურსი; 2. ხარჯები; capital ~ კაპიტალური დანახარჯები; factor ~ საწარმოო ფაქტორების ხარჯები; labor ~ შრომის დანახარჯები; work ~ დახარჯული შრომა

inquiry 1. შეკითხვა; საინფორმაციო შეკითხვა; 2. ცნობა; ცნობების შეგროვება; 3. ინფორმაციის დაგროვება; 4. მოთხოვნა; 5. გამოკვლევა; შესწავლა

ins 1. *პოლიტ.* მთავრობაში მყოფი; გავლენიანი პირი; 2. მმართველი პოლიტიკური პარტია

in-service training თრეინინგი, სამუშაო ადგილზე სწავლება

inspection 1. შემოწმება; 2. განხილვა; გაცნობა; გამოკვლევა; 3. ტექნიკური კონტროლი, ინსპექცია; ~ procedure შემოწმების პროცედურა

instability არასტაბილურობა

installation 1. თანამდებობაზე დანიშვნა; 2. დაყენება; მონტაჟი

instant 1. წუთი; 2. მყისიერი

institute 1. ინსტიტუტი; დაწესებულება; საზოგადოება; 2. დაფუძნება; დადგენა

institution 1. საზოგადოება; ორგანიზაცია; დაწესებულება; ინსტიტუტი; 2. სასწავლო დაწესებულება

institutional 1. ინსტიტუციური; 2. დაწესებული, დადგენილი; 3. დაწყებითი; ელემენტარული 4. სამკურნალო, საქველმოქმედო დაწესებულებასთან დაკავშირებული; ~ principles დადგენილი პრინციპები; ~ instructions ამოსავალი ინსტრუქციები

instruction 1. ინსტრუქცია; მოქმედების პროგრამა; 2. მითითება; ბრძანება

insufficient არასაკმარისი; არასრული

insulation 1. განცალკევებულობა; 2. იზოლაცია

insurability შესაბამისობა დაზღვევასთან; დამზღვევისათვის მისაღები რისკის ფიზიკური, მორალური, პროფესიული და ფინანსური მდგომარეობა

insurance 1. დაზღვევა; 2. სადაზღვევო გადასახადი; 3. სადაზღვეო პოლისი; ~ carrier დაზღვევის მატარებელი; კომპანია, რომელიც უზრუნველყოფს სრული ან ჭარბი დანაკარგების შემთხვევების დაზღვევას; ~ year სადაზღვევო წელი

insure 1. დაზღვევა; 2. უზრუნველყოფა; გარანტირება

insured დაზღვეული; პირი, რომელიც ექვემდებარება დაზღვევას ჯგუფური პოლისის მიხედვით, როდესაც დამზღვევი თანახმაა გადაუხადოს მას ან მის წარმომადგენელს ფულადი დახმარება

insurer დამზღვევი; სადაზღვევო კონტრაქტის ერთ-ერთი მხარე, რომელიც ვალდებულებას კისრულობს გადაიხადოს ფულადი დახმარებები და დაფაროს ჭარბი ხარჯები. ასევე ნებისმიერი კორპორაცია, რომელიც ჩართულია საზოგადოების სადაზღვევო მომსახურების გაუმჯობესებაში

integrated 1. მთლიანი; ერთიანი; ინტეგრირებული; 2. დაუყოფელი; ~ care network ინტეგრირებული ჯანდაცვის ქსელი; მომსახურებათა უწყვეტი კოორდინაცია, მაქსიმალური ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად; ~ manufacturing ინტეგრირებული წარმოება; ~ processes ინტეგრირებული პროცესი

integration 1. ინტეგრაცია; გაერთიანება; 2. კომბინირება

intellectual გონებრივი შრომით და-

კავებული პირი; ინტელექტუალი
intelligence 1. ინტელექტი; 2. შეტყობინება; ცნობება; ინფორმაცია; 3. გონებრივი შესაძლებლობანი
intelligent ინტელექტუალური; გონიერი; გონებრივი
intendant მმართველი; ინტენდანტი
intense 1. ძლიერი; მნიშვნელოვანი; 2. დაძაბული; ინტენსიური
intensification 1. ინტენსიფიკაცია; გაძლიერება; 2. დაძაბულობა; დაძაბვა
intensity 1. ინტენსიურობა; 2. ძალა (საქმის დაგვორგვინების რწმენისა); სიღრმე
interact ურთიერთმოქმედება; ურთიერთგავლენა
interagency უწყებათშორისი
interbank ბანკთაშორისი
intercession 1. მონაწილეობა; ჩარევა; 2. შუამდგომლობა
interchangeability ურთიერთშენაცვლება; ურთიერთმონაცვლეობა;
interchangeable ურთიერთმონაცვლე
interchange ადგილების გაცვლა; გადანაცვლება
intercompany შიგაფირმული
interconnection ურთიერთკავშირი
intercourse ურთიერთობა; კავშირი
interdepartmental საუწყებათშორისო
interdependence ურთიერთდამოკიდებულება, (მაგ.,ინდუსტრიულ დემოკრატიებს შორის)
interest 1. ინტერესი; 2. პროცენტი; 3. სარგებელი; ~ coverage საპროცენტო დაფარვა; სესხების პროცენტული ანაკრეფის შემოსავლის სიხშირე; ~ groups დაინტერესებულ პირთა ჯგუფები, ზემწოლი ჯგუფები; ~ inventory მონაცემები ინტერესთა სფეროს შესახებ; ~ rate საპროცენტო განაკვეთი; მსესხებლის მიერ კრედიტორისთვის ძირითადი ვალის გარდა გადასახდელი თანხა, გამოხატული ძირითადი ვალის პროცენტებში; ფულადი რესურსების გადაცემის საბაზრო ფასი; **individual** ~ ინდივიდუალური ინტერესი, როდესაც ინდივიდის ინტერესები აკავშირებს პოლიტიკასა და ქმედებებს სურვილ-დაკმაყოფილებასა და საჭიროება-მიღწევასთან; **legitimate** ~ კანონიერი ინტერესი; **opposed** ~ საწინააღმდეგო ინტერესები
interface ურთიერთზემოქმედება
intergovernmental expenditures სამთავრობათშორისო გასავლები; ~ revenue სამთავრობათშორისო შემოსავლები
intermediate 1. შუალედური; საშუალედო; გარდამავალი; 2. გარადამავალი, საშუალედო ეტაპი
intermediation შუამავლობა
internal შიგა; ~ audit შიგა აუდიტი; ~ check შიგა კონტროლი ორგანიზაციაში; მიღებული კოორდინირებული მეთოდები და ზომები, მიმართული მონაცემთა სისწორის დასადგენად და აქტივების შენახვის უზრუნველსაყოფად; ~ controls შიგა კონტროლი; მართვის შიგა ბერკეტები; ~ economies of scale წარმოების მასშტაბის შიგა ეკონომიკური ეფექტი; ~ financing დაფინანსება შიგა წყაროების საფუძველზე; ~ forecast შიგა პროგნოზი; ~ management controls შიგა მენეჯმენტის კონტროლი; ~ market შიგა ბაზარი; ~ policies შიგა პოლიტიკა; კურსი; ~ rate of return (IRR) შემოსავლის შიგა განაკვეთი, მოგების/რენტაბელობის შიგა ნორმა; ~ Revenue Service (IRS) შიგა შემოსავლების (საგადასახადო) სამმართველო; ~ users შიგა მომხმარებლები

internalization სახელმწიფო აგენტებისა და სხვა შუამავლების გარეშე კომერციულ კომპანიაში ხარჯვისა და მოგების დამოუკიდებელი შეფასება

international საერთაშორისო; ~ Association for the Protection of Industrial Property Rights სამრეწველო საკუთრების უფლებების დაცვის საერთაშორისო ასოციაცია; ~ Bank for Reconstruction and Development (IBRD) რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი; ~ Bar Association ადვოკატთა საერთაშორისო ასოციაცია; ~ Confederation of Free Trade Unions (ICFTU) თავისუფალი პროფესიული კავშირების საერთაშორისო კონფედერაცია; ~ Monetary Fund (IMF) საერთაშორისო სავალუტო ფონდი; ~ payments mechanism გადახდის საერთაშორისო სისტემა; ~ reserves საერთაშორისო რეზერვები; ~ Labor Organization (ILO) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია

internship ინტერნატურა, საწარმოო პრაქტიკა

interpenetration 1. ურთიერთშეღწევა; 2. შევსება; ჩაღრმავება

interpersonal 1. ადამიანთშორისი; 2. პიროვრებათშორისი

interrupt 1. ხელისშეშლა; 2. ჩარევა

interruption 1. შეწყვეტა; 2. დროებით შეწყვეტა

interstate სახელმწიფოთშორისო

intertemporal budget constraint დროებითი საბიუჯეტო შეზღუდვა; საბიუჯეტო შეზღუდვა ხარჯვით და შემოსავლით ნაწილებში ერთ განსაზღვრულ პერიოდში; ~ substitution of labor დროებითი შენაცვლება შრომით ბირჟაზე; მომავალში სხვა სამუშაოს მიღების იმედით სამუშაოზე ნებაყოფლობითი უარი

interval 1. შუალედი; ინტერვალი; 2. პაუზა

intervene 1. ჩარევა; შუამავლობა; 2. შუაში ჩადგომა

intervention 1. ჩარევა; შუამავლობა; მონაწილეობა; 2. ინტერვენცია

interventionist ინტერვენტი

interview 1. ინტერვიუ; გასაუბრება; კორესპონდენცია; 2. ინტერვიუს ჩატარება; 3. საქმიანი შეხვედრა; 4. გამოკითხვა

interviewing techniques ინტერვიუს აღების მეთოდი

in-the-money „ფულში" ეწოდება ყიდვის ოფციონს, თუ ფიქსირებული ფასი ნაკლებია ძირითადი აქციის საბაზრო ფასზე. გაყიდვის ოფციონს ეწოდება „ფულში", თუ ფიქსირებული ფასი მეტია ძირითადი აქციის საბაზრო ფასზე

intrinsic 1. შინაგანი; არსებითი; 2. საკუთრივი; ბუნებრივი; 3. ჩაშენებული; reward ~ ნამდვილი, ჭეშმარიტი, უეჭველი, დამსახურებული ჯილდო; ანაზღაურება

introduction 1. შესავალი; 2. წარდგენა; 3. გაცნობა

intruder ბოროტმოქმედი; ინფორმაციის ნებადაურთველად გამომყენებელი პირი ან ორგანიზაცია

intrusion შეჭრა, ჩარევა;

invalid 1. არასწორი; უკანონო; 2. დაზიანებული; არაშრომისუნერიანი; 3. გამოუყენებელი

invalidity 1. მცდარობა; უკანონობა; 2. გამოუყენებლობა

invariable უცვლელი; მუდმივი

invent 1. შექმნა; გამოგონება; 2. მიხვედრა

inventory 1. საინვენტარიზაციო აღწე-

რა; ინვენტარიზაცია; 2. ინვენტარში შეტანილი საქონელი; ინვენტარი; არსებული საქონელი; 3. კვლავაღრიცხვა, ხელახალი აღრიცხვა

inverse 1. შებრუნებითი; საწინააღმდეგო; 2. უკუპროპორციული

invest დაბანდება; მოთავსება; ინვესტირება; კაპიტალდაბანდება

invested capital საინვესტიციო კაპიტალი

investigation გამოკვლევა; ყოველმხრივი შესწავლა; გამოძიება

investiture თანამდებობაზე ფორმალური დანიშვნა

investment ინვესტიცია, კაპიტალდაბანდება; ფულის ჩადება მოგების მიღების მიზნით; ~ banker საინვესტიციო აგენტი; შუამავალი ფასიანი ქაღალდების გამომშვებ კორპორაციასა და საზოგადოებას შორის; ~ center საინვესტიციო ცენტრი; ~ club საინვესტიციო კლუბი; ~ company საინვესტიციო კომპანია; ~ counsel კონსულტანტი ინვესტიციებში; ~ decisions გადაწყვეტილებები, რომლებიც ეხება ინვესტიციებს; ~ portfolio ფასიანი ქაღალდების პორტფელი, საინვესტიციო პორტფელი; ~ schedule ინვესტიციების გრაფიკი; ~ tax credit საინვესტიციო საგადასახადო კრედიტი; წარმოების ახალი საშუალებების შეძენისას შეღავათი კორპორაციის მოგების გადასახადზე

investor ინვესტორი; ფასიანი ქაღალდების მყიდველი; ~owned hospital ინვესტორის კუთვნილი საავადმყოფო

invisible 1. უხილავი; 2. *pl.* ძნელად გასარჩევი

invisible hand „უხილავი ხელი" ადამ სმიტის მიერ ბაზრის აღწერის მიზნით შემოტანილი ტერმინი. მის თანახმად ბაზარზე არსებობს სრულყოფილი კონკურენცია, რომელსაც უდიდესი მოგება მოაქვს ყველასთვის, მაშინაც კი, როცა თითოეული საკუთარ მაქსიმალურ მოგებაზე ფიქრობს

invoice 1. ანგარიშ-ფაქტურა; 2. ფაქტურის გამოწერა

involvement ჩართვა; ჩაბმა (პროცესში)

irregular 1. არასწორი; 2. არარეგულარული; უწესრიგო

issue 1. გამოშვება; გამოცემა; 2. ემისია; 3. შედეგი; რეზულტატი; 4. ნომერი; ეგზემპლიარი; 5. პრობლემა; საკითხი; 6. უთანხმოება

item 1. მუხლი; პუნქტი; პოზიცია; პარაგრაფი; 2. სტატია; 3. საქონლის დასახელება; balance sheet ~ ბალანსის მუხლი; key ~ მთავარი პოზიცია (სიაში)

itemize პუნქტების მიხედვით ჩამოთვლა

itinerary 1. მარშუტი; 2. გზამკვლევი

J

jam 1.შეფერხება; 2. საცობი (ტრანსპორტისა)

jar უთანხმოებაში ყოფნა

job 1. საქმე, სამუშაო; 2. შეკვრა; 3. სპეციალობა, პროფესია, კვალიფიკაცია; 4. თანამდებობა, სამსახურის ადგილი; 5. დავალება; ამოცანა; ~ analysis სამუშაოს ანალიზი, ანგარიში ჩატარებულ სამუშაოზე; შესასრულებელ ამოცანათა და სამუშაოს ინდივიდუალურ-სოციალური მახასიათებლების განსაზღვრა თანამშრომელთა უფრო ეფექტური და მიზანმიმართული დასაქმების მიზნით; ~ classification თანამდებო-

ბათა კატეგორიებად დაყოფა, ჩატარებული სამუშაოს მიხედვით; ~ description სამუშაოს აღწერა; დაქირავებული პირის მოვალეობათა აღწერა; ~ design სამუშაო ადგილის გეგმა. სტრუქტურა; დიზაინი; სამუშაოს შექმნა; ~ enlargement სამუშაოს გაფართოება; შრომის რეორგანიზება შესასრულებელი სამუშაოების მოცულობის გაფართოებით; ~ enrichment სამუშაოს გამდიდრება; შრომის რეორგანიზაცია შესასრულებელი სამუშაოების გაღრმავებით; მუშაკისთვის მეტი პასუხისმგებლობის მინიჭება სამუშაოს ვერტიკალური გაფართოებით, რაც ზრდის პიროვნების თვითდაკმაყოფილებას და, შესაბამისად, ეფექტურობას; ~ evaluation სამუშაოს შეფასება; ~ redesign შრომის რეორგანიზაცია; თანამშრომელთა დასაკმაყოფილებლად შრომის პირობების შეცვლა სამუშაოთა მოცულობის გაზრდით ან შინაარსის გაღრმავებით; ~ satisfaction სამუშაოთი დაკმაყოფილება; მუშაკის დამოკიდებულება სამუშაოს მიმართ; სამუშაოს აღქმა სამუშაო გარემოს ისეთ ფაქტორებზე დაყრდნობით, როგორიცაა ხელმძღვანელობის სტილი, პოლიტიკა, პროცედურები, სამუშაო პირობები და წახალისება. სამუშაოთი დაკმაყოფილების ძირითადი ელემენტებია: ხელფასი, სამუშაო, წინსვლის პერსპექტივები, ხელმძღვანელი და თანამშრომლები; ~ scope სამუშაოს მოცულობა; ერთი თანამშრომლის მიერ შესრულებული ოპერაციების რაოდენობა და მათი განმეორების სიხშირე; ~ specifications სამუშაოს სპეციფიურობანი; პოზიციის მოთხოვნები განათლების, გამოცდილების, კვალიფიკაციისა და ჩვევების ჩათვლით; ~based criteria სამუშაოზე დამყარებული კრიტერიუმი; ~evaluation სამუშაოს შეფასება; სამუშაოს ანალიზი მოვალეობების, გონებრივი და ფიზიკური მოთხოვნების, საჭირო ცოდნის, უნარისა და სამუშაო პირობების გათვალისწინებით

jobholder 1. მუდმივი სამუშაოს მჭონე; 2. სახელმწიფო მოსამსახურე

jobless უმუშევარი

join 1. შეერთება; დაკავშირება; 2. შერწყმა; 3. შეერთება

joint 1. ერთობლივი, შეერთება; 2. სახსარი; ~ author თანაავტორი; ~ corporations ერთობლივი კორპორაციები; არსებობს სამთავრობო კორპორაციები და კომისიები, რომელთაც სამთავრობათაშორისი სტრუქტურა, შემადგენლობა და სამართლებრივი მანდატი გააჩნიათ; ~ enterprises ერთობლივი ორგანიზაციები; საზოგადოებრივი კომპანიები, რომლებშიც საკუთრება მთავრობებს შორისაა დანაწილებული. ისინი მთავრობებს შორის ფინანსური პასუხისმგებლობის და რისკების განაწილების გზით, უზრუნველყოფენ მთავრობათაშორის თანამშრომლობას ისეთ სფეროებში, სადაც იურისდიქციულმა შეზღუდვებმა შესაძლოა შეაფერხოს საქმიანობა; ~ financing ერთობლივი დაფინანსება; თანადაფინანსების ფორმა, სადაც სხვადასხვა დონორი ქვეყნებისა და წყაროების ფონდები შერეულია და მათი განკარგვა ხდება განვითარების მთავარი სააგენტოს მიერ; ~ labor management effort სამუშაო ძალისა და ხელმძღვანელობის ერთობლივი ძალისხმევა; ~ owner თანამესაკუთრე;

~ **venture** ერთობლივი საწარმო; ინდივიდუალური პირების ან ფირმების ასოციაცია, რომელიც ახორციელებს სპეციფიკურ პროექტს ურთიერთხელსაყრელი მოგების მიღების მიზნით

joint-stock company სააქციო საზოგადოება

judge 1. ექსპერტი; 2. არბიტრი; 3. მსაჯული; 4. მოსამართლე; 5. შეფასება; 6. განსჯა

judgment 1. შეფასება; მსჯელობა; აზრი; დასკვნა; 2. სასამართლოს გადაწყვეტილება

judicial სასამართლო; ~ **activism** სასამართლო აქტივიზმი; მოსამართლეთა სურვილი თავიანთი ძალაუფლება ქმედითუნარიანად გამოიყენონ, ფართოდ აღიქვან კონსტიტუციით მინიჭებული შესაძლებლობები და საჭიროების შემთხვევაში, კანონი ცვალებად გარემოებებს მიუსადაგონ, მითუმეტეს თუ აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ძალაუფლება ინერტულია; ~ **independence** სასამართლოს დამოუკიდებლობა; სასამართლოს მიმართ პოლიტიკური კონტროლის ნაკლებობა გარეშე ორგანოების, მათ შორის აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ორგანოების მხრივ, რაც სასამართლოების აპოლიტიკურობას გულისხმობს; ~ **restraint** სასამართლოს შეზღუდულობა; სასამართლოების მიერ ძალაუფლების ვიწრო თვალსაზრისით ინტერპრეტაცია. მოსამართლეები კონსტიტუციას ზედმიწევნითი სიზუსტით ემორჩილებიან და არ ცდილობენ კანონი ცვალებად გარემოებებს მიუსადაგონ. კანონში საჭირო ცვლილებებს ისინი აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლების პრეროგატივად თვლიან

judicious manner კეთილგონივრული მეთოდი

jumbo ძალიან დიდი; უზარმაზარი

jump 1. მკვეთრი ზრდა; ნახტომი; 2. გადასვლა; გადახტომა

juncture 1. საქმის ვითარება; კრიზისი; 2. კონიუნქტურა

junta ხუნტა; სამოქალაქო და სამხედრო პირების ჯგუფი, რომელიც ცდილობს არაკანონიერი გზით მოიპოვოს მთავრობაზე კონტროლი

jurisdiction 1. იურისდიქცია, მართლმსაჯულება; განსჯადობა; საქმეები, რომლებიც ამა თუ იმ დაწესებულების წარმოებას ექვემდებარება; 2. უფლებამოსილების სფერო; საქვეუწყებო უბანი

just 1. დასაბუთებული; საფუძვლიანი; 2. სამართლიანი; 3. ზუსტი; სწორი; ~ **war** სამართლიანი ომი; ნორმატიული თეორია, რაც გულისხმობს შემდეგ პირობებს: 1) სახელმწიფოები ისეთი გამართლებული მიზეზით ებმებიან ომში (**jus ad bellum**), როგორიცაა აგრესიის საპასუხო თავდაცვა; 2) სახელმწიფოები სამართლიანად წარმართავენ ომს (**jus in bello**), იყენებენ რა მიზნების პროპორციულ მეთოდებს

justice 1. იუსტიცია; მართლმსაჯულება; კანონიერება; სამართალი, ის, რაც მართებული და სამართლიანია ინდივიდუალური პირების, ჯგუფების, კლასების, სახელმწიფოების ან სხვა ერთეულებისთვის; 2. სამართლიანობა

justify 1. გამართლება; 2. მტკიცება

justly 1. სამართლიანად; კანონიერად; 2. ზუსტად

juxtapose შედარება; შეპირისპირება

Kantian კანტისეული; მე-19 საუკუნის პრუსიელი ფილოსოფოსის იმანუილ კანტის ზეგავლენიდან გამომდინარე

keep 1. ფლობა; ყოლა; ქონა; 2. დაცვა; შესრულება (კანონის, წესისა და ხელშეკრულების); 3. დახსომება; შენახვა; რჩენა; გამოკვება; 4. ანგარიშის წარმოება; 5. ინტენსიური; მწვავე; მგრძნობიარე; 6. წარმოება

keeping 1. შენახვა 2. ფლობა; **record ~** აღრიცხვის წარმოება

Keunesianism კეინესიანიზმი; ჯონ მეინერდ კეინესის მიდგომა ეკონომიკისადმი, რომლის თანახმად მთავრობას დიდი როლი ენიჭება თავისუფალი ეკონომიკის განმტკიცებასა და სტაბილურობის უზრუნველყოფაში

key 1. ძირითადი; წამყვანი; უმთავრესი; 2. გასაღები; კოდი; შიფრი

Keynesian economics კეინესისეული ეკონომიკა; 1936 წელს ბრიტანელმა ეკონომისტმა ჯონ მეინარდ კეინესმა გამოაქვეყნა დასაქმებისა და ფულის ზოგადი თეორია, რომლის თანახმად სახელმწიფო დანახარჯები ოჯახის დანახარჯების ანალოგიური არ არის და როდესაც კერძო მეურნეობა ეცემა, სახელმწიფო დანახარჯები უნდა გაიზარდოს

keynote ძირითადი პრინციპი; იდეა; ძირითადი აზრი

kickback უკუდარტყმა; უკუგება; ფირმამ, მიიღო რა მთავრობისგან სამუშაო, გარკვეული პროცენტი უნდა დაუბრუნოს მმართველ პარტიას, ჩვე-ულებრივ, კამპანიების დაფინანსების გზით

kind 1. სახე; 2. სორტი; 3. ხასიათი

kinship სისხლით ნათესაობა; პოლიტიკური ინსტიტუტი დაფუძნებული ოჯახურ ურთიერთობებზე

knit 1. ურთიერთობის დამყარება; 2. შეერთება; გაერთიანება (საერთო ინტერესების გამო)

know-how 1. ნოუ-ჰაუ; წარმოების ორგანიზაციის სამეცნიეროტექნიკური გამოცდილება და ცოდნა მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევების საფუძველზე; 2. სამეცნიერო-ტექნიკური სიახლეები; 3. საქმის ცოდნა

knowledge ცოდნა; შემეცნება; **empirical ~** გამოცდილების საფუძველზე მიღებული ცოდნა

label 1. იარლიყი; ეტიკეტი; 2. მარკა; 3. იარლიყის მიკერება; 4. დანომვრა; მარკირება

label(l)ing 1. საქონლის ეტიკეტით ნიშანდება; 2. მარკირება

labo(u)r 1. სამუშაო; დაკალება; 2. მუშები; სამუშაო ძალა

labor (labour) 1. მუშაობა; შრომა; 2. სამუშაო; 3. სამუშაო ძალა, მუშები; **~ and management** მუშები და ხელმძღვანელობა; **~ force** სამუშაო ძალა; **~ management relations** მუშათა და ხელმძღვანელობის ურთიერთობები; **~ market** შრომის ბაზარი; **~ market analysis** შრომის ბაზრის ანალიზი; **~ mobility** სამუშაო ძალის მობილურობა; **~ monopoly** ზოგიერთი პროფკავშირის მონოპოლიური უფლებამოსილებანი; **~ of management** ხელმძღვანელობის შრომა; **~ pool** მონაცემთა ბაზა კვალიფიცირებულ თანამშრომლებზე; **~ relations** შრომითი ურთიერთობები; **~-augmenting**

technological progress შრომის დაზოგვის ტექნოლოგიური პროგრესი; —force participation rate მუშა ძალის წილი ზრდასრული მოსახლეობის რაოდენობაში; —intensive შრომატევადი; —saving შრომის დამზოგი; რაციონალიზატორული; aggregate — ერთობლივი საზოგადოებრივი შრომა; agreement — კოლექტიური შრომითი შეთანხმება; banks — პროფკავშირული ბანკები; casual — დროებითი სამუშაო ძალა; claim — ანგარიში შესრულებულ სამუშაოს მოცულობასა და ღირებულებაზე; common — ერთობლივი შრომა; compulsory — იძულებითი შრომა; dispute — შრომითი კამათი; economics — შრომითი ეკონომიკა; embodied — განივთებული შრომა; forced — იძულებითი შრომა; grade — შრომის სახე; hired — დაქირავებული შრომა; idle — უმუშევარი; intellectual — ინტელექტუალური შრომა; intensive — შრომის ინტენსიფიკაცია; mental — გონებრივი შრომა; semiskilled — ნახევრად კვალიფიციური შრომა; social — საზოგადოებრივი შრომა; surplus — ზედმეტი შრომა; surplus — ზედმეტი შრომა; universal — საყოველთაო შრომა; unpaid — აუნაზღაურებელი შრომა; unskilled — არაკვალიფიციური შრომა; voluntary — ნებაყოფლობითი შრომა

laborer მუშა; wage — დაქირავებული მუშა

lack ნაკლი; უკმარისობა; არყოფნა; უქონლობა; — of demand მოთხოვნის უკმარისობა; — of public confidence საზოგადოების უნდობლობა

laissez-faire *ფრ.* სახელმწიფოს ჩაურევლობა ეკონომიკაში; თავისუფალი კონკურენცია უნდობლობა და მტრული დამოკიდებულება სამთავრობო ჩარევების მიმართ; — leadership შესაძლებლობას აძლევს მიმდევრებს თავიანთი საქმე აკეთონ ლიდერისგან ჩაურევლად, რაც, ჩვეულებრივ, კორუფციას და დემოკრატიული სტილის უგულვებელყოფას იწვევს

land 1. მიწა; ფართი; 2. მიწის ნაკვეთი; მიწის საკუთრება; სავარგულები; arable — სახნავი ფართობი; public — სახელმწიფო მიწა; virgin — ყამირი

landholder მიწის ნაკვეთის მფლობელი; მიწის ნაკვეთის მოიჯარე

landlord 1. ლენდლორდი; 2. მსხვილი მიწათმფლობელი; 2. სახლების მეპატრონე

language 1. ენა; 2. ენობრივი; 3. გამოთქმა; სიტყვებით გამოსახვა

lapse 1. (დროის) შუალედი; 2. გადახრა; შეცდომა; 3. უფლებამოსილების დაკარგვა; პოლისის გაუქმება იმ შემთხვევაში, როდესაც პოლისის მფლობელი ვერ იხდის პრემიას დროის დადგენილ პერიოდში

large 1. დიდმასშტაბიანი; 2. მრავალრიცხოვანი; 3. უხვი; ბარაქიანი; — majority დიდი უმრავლესობა; — taxpayer მსხვილი გადამხდელი

large open economy 1. ღია, დიდი ეკონომიკა, რომელშიც, მასშტაბების წყალობით, პროცენტის განაკვეთი ფორმირდება შიგა ეკონომიკური პროცესების ზეგავლენით; 2. ეკონომიკა, რომელსაც გააჩნია საერთაშორისო ბაზარზე ზეგავლენის შესაძლებლობა

latency დაყოვნება

launch 1. დაწყება; წამოწყება; 2. გაშვება (პროგრამისა)

lavish გულუხვი; უხვი

law 1. კანონი; კანონმდებლობა; უფ-

ლება; 2. კანონზომიერება; წესი; პრინციპი; კანონი; 3. სამართალი; ~ of effect ეფექტურობის კანონი; მოტივაციის თეორიის კონცეფცია, რომლის თანახმადაც ადამიანები იმეორებენ ისეთ ქმედებებს, რომლებიც, მათი შეფასებით, აკმაყოფილებს მათ მოთხოვნილებებს და უგულებელყოფენ ისეთ ქმედებებს, რომლებიც მათ მოთხოვნილებებს არ აკმაყოფილებს

lawsuit სასამართლო პროცესი

laying-off სამუშაოს შეწყვეტა

lay-off 1. დათხოვნა (სამუშაოს უქონლობის გამო); 2. დროებითი დათხოვნის პერიოდი

layoff შეჩერება; წარმოების შემცირება 2. დათხოვნის პერიოდი

layout 1. გეგმა; სქემა; დაგეგმარება; მეთოდიკა; 2. მუშაობის ორგანიზაციის სქემა; 3. გეგმა, პროექტი, ნახაზი; farm ~ ფერმის დაგეგმვა; process ~ საწარმოს პროცესის სქემა; workplace ~ ადგილის დაგეგმარება

lead 1. მართვა, ხელმძღვანელობა; წარმართვა; 2. პირველობა, ლიდერობა; ~ indicators წინმსწრები მაჩვენებლები; ეკონომიკური მდგომარეობის მაჩვენებლები, რომელთა ცვლილება წინ უსწრებს ცვლილებას ეკონომიკაში; ~ time დანერგვის პერიოდი (ტექნოლოგიისა)

leader ლიდერი, ხელმძღვანელი, უფროსი; ~ autocratic ავტოკრატული ლიდერი; ~ democratic დემოკრატული ლიდერი; ~ participative ხელმძღვანელი, რომელიც ცდილობს თანამშრომელთა ჩართვას გადაწყვეტილების მიღებაში; ~ power position ხელმძღვანელის უფლებამოსილებანი გაძღოლა; charismatic ~ ჭარიზმატული ლიდერი; group ~ ბრიგადირი; laissez-faire ~ ლიბერალური ხელმძღვანელი

leadership მართვა, ხელმძღვანელობა; ~ continuum ხელმძღვანელობის სტილის სპექტრი; ~ paradigm ხელმძღვანელობის პარადიგმა (ნიმუში, მაგალითი); ~ selection ლიდერის არჩევა, სელექცია, პროცესი, რომლის დროსაც ორგანიზაცია წარმოაჩენს მთავარ აღმასრულებელ პირს, მოხელეს; ~ style ხელმძღვანელობის სტილი

leakage 1. გაქონვა, გადინება (კაპიტალისა, რესურსებისა, ინფორმაციისა); 2. გაპარვა (ინფორმაციისა); 3. გაბნევა (მონაცემებისა); 4. აღმოჩენა (საიდუმლოსი)

lease 1. იჯარა, იჯარით გაცემა, იჯარით აღება 2. იჯარის ვადა 3. იჯარით აღებული ქონება

leasehold 1. იჯარული ქონება

leasing ლიზინგი, ხანგრძლივი იჯარა

leave 1. შვებულება; 2. დატოვება

ledger საბუღალტრო წიგნი, საბუღალტრო რეგისტრი; acceptance liability ~ აქცეპტირების ვალდებულებათა წიგნი; accounts payable ~ შესყიდვების წიგნი; საგადასახადო ანგარიშთა წიგნი; cost ~ ხარჯების ჟურნალი; creditors' ~ კრედიტორების წიგნი; customers' ~ კლიენტთა წიგნი; debtors' ~ დებიტორების წიგნი; deposit ~ დეპოზიტების წიგნი; discount ~ აღრიცხულ თამასუქთა წიგნი; liability ~ ვალდებულებათა აღრიცხვის წიგნი; loan ~ სესხის ჩანაწერთა წიგნი; securities ~ ფასიანი ქაღალდების წიგნი

legacy მემკვიდრეობა

legal კანონიერი; ~ asset კანონიერი აქტივები; ~ capital კანონიერი კაპიტალი; ~ entity იურიდიული პირი; ~ interest კანონით ნებადართული

საპროცენტო განაკვეთი; ~ list რეკომენდებულ ფასიან ქაღალდთა ჩამონათვალი; ~ monopoly კანონიერი მონოპოლია; ~ reserve კანონიერი რეზერვები; ~ security ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც შედიან რეკომენდებულ ფასიან ქაღალდთა ჩამონათვალში; ~ tender კანონიერი გადახდის საშუალება

legalization 1. დაკანონება; ლეგალიზაცია; 2. კანონის ძალის მიცემა

legislation 1. კანონმდებლობა; 2. კანონები; 3. საკანონმდებლო ინიციატივა; labour ~ შრომითი კანონმდებლობა

legislative საკანონმდებლო; ~ need საკანონმდებლო აუცილებლობა; ~ and regulatory package კანონებისა და ინსტრუქციების პაკეტი; ~ reform საკანონმდებლო რეფორმა

legitimate კანონიერი; ~ interest კანონიერი ინტერესი

lend სესხი; სესხის მიცემა

lender სესხის გამცემი, კრედიტორი

lend-lease იჯარით სესხება

length 1. სიგრძე, მანძილი; 2. ხანგრძლივობა; ვადა; ~ of warranty საგარანტიო ვადა

lessee მოიჯარე; დამქირავებელი

letter 1. შეტყობინება; წერილი; ბარათი; 2. ასო; ნიშანი; 3. რეგისტრირება; ; ~ of attorney მინდობილობა; ~ of authority მინდობილობა; ~ of commitment საგარანტიო წერილი; ~ of cover memo ბარათი, რომელიც თან ახლავს ფოსტით გამოგზავნილ დოკუმენტებს, როგორიცაა გრანტების აპლიკაციები (მოთხოვნები); ~ of credit (L/C) შეტყობინება, აკრედიტივი; ~ of guidance საინსტრუქციო წერილი; ~ of identification საიდენტიფიკაციო წერილი; ~ of inquiry წერილობითი გამოკითხვა; ~ of intent წერილობითი ვალდებულება საერთაშორისო სავალუტო ფონდის წინაშე; ~ of transmittal მიმართვის წერილი; ~ of trust საგარანტიო წერილი

level 1. დონე; 2. გათანაბრება; ~-by-level planning დაგეგმვა დონეების მიხედვით; ~ of abstraction აბსტრაქციის დონე; ~ of authority დონეები ან წერტილები ორგანიზაციულ იერარქიაში; ~ of effort სამუშაოთა მასშტაბი; ~s of care ჯანდაცვის დონეები; მკურნალობის, მომსახურებისა და საჭირო პროცედურების ხარისხი (დონე), რაც დამოკიდებულია დაავადების სახეზე და სერიოზულობაზე, უუნარობაზე, დაზიანებაზე; ~s of supervision ზედამხედველობის დონეები, საფეხურები; consumption ~ მოთხოვნის დონე; mean ~ საშუალო დონე

leveling გათანაბრება

lever ბერკეტი; ზემოქმედების საშუალება

leverage 1. ბერკეტი; 2. ძალა, ზემოქმედება; 3. თანაფარდობა საკუთარ და ნასესხებ საშუალებებს შორის

levy გადასახადი, გადასახადის აკრეფა

liability 1. *pl.* პასივი; ვალდებულება; ვალი; 2. პასუხისმგებლობა

liable პასუხისმგებელი; ვალდებული; ~ to taxes დაბეგრილი

liberalization ლიბერალიზაცია; შეზღუდვათა მოხსნა

license 1. ლიცენზია; 2. ლიცენზიის მიცემა, ლიცენზირება; export ~ ლიცენზია ექსპორტზე

licensee ლიცენზიანტი, ლიცენზიის მიმღები

licensor ლიცენზიარი, ლიცენზიის

მიმცემი
life 1. სიცოცხლე; ცხოვრება; 2. ენერგია; 3. მუშაობის ხანგრძლივობა; 4. სტაჟი; ~ **expectancy at birth** სიცოცხლის ხანგრძლივობის მოსალოდნელობა დაბადებისას; ადამიანის სიცოცხლის მოსალოდნელი საშუალო ხანგრძლივობა, რომელიც ნავარაუდევია დაბადების მომენტში; ~ **time** 1. სიცოცხლის ხანგრძლივობა; 2. მუშაობის ხანგრძლივობა
lifestyle ცხოვრების წესი; ცხოვრების სტილი; ზნე-ჩვეულება
limit ზღვარი; ლიმიტი; შეზღუდვა; ~ **of efficiency** 1. მარგი ქმედების კოეფიციენტი; 2.ზღვრული ნაყოფიერება; **loan size** ~ სესხის ოდენობა
limitable შეზღუდვადი
limitation 1. შეზღუდვა; 2. ხანდაზმულობის ვადა
limited შეზღუდული პასუხისმგებლობის (აქციონერული საზოგადოება); ~ **war** შეზღუდული ომი; შეიარაღებული კონფლიქტი, რომლის მიზანიც არ არის მტრის სრული განადგურება და მისი უპირობო დანებება
limitless 1. შეუზღუდავი; 2. უსაზღვრო
limpid ნათელი (სტილი; ენა)
Lindahl approach ლინდალის მიდგომა; საზოგადოებრივი საქონლის წმინდა თეორიისადმი ერთ-ერთი მიდგომა, რომელიც საზოგადოებრივი საქონლის ერთეულს განსაზღვრავს ჰორიზონტალურ ღერძზე
line 1. ხაზი; მრუდი; 2. საზღვარი, ზღვარი; 3. კონვეირი; საამწყობო ხაზი; 4. საქონლის პარტია; ნაკეთობათა სერია; ~ **authority** ხაზოვანი ხელმძღვანელობა; პირდაპირი ზედამხედველობითი ხელმძღვანელობა; ~ **of business** ვაჭრობის დარგი; ~ **of command** ინსტანციების ჯაჭვი, რომელზეც მიედინება განკარგულებანი; **assembly** ~ საამწყობო ხაზი; **consume** ~ სამომხმარებლო საქონელი; **service** ~ მომსახურების ხაზი
linguistic dominance ლინგვისტური დომინირება; მსოფლიო პოლიტიკაში რომელიმე ენის დომინირება
linking process დამაკავშირებელი პროცესი
liquid ლიკვიდური; იოლად ცვლადი მიმოქცევის ან გარიგების საშუალება; ~ **assets** ლიკვიდური აქტივები (ბანკის); ფულადი აქტივები, რომლებიც ადვილად შეიძლება იქნას გამოყენებული ანგარიშსწორებისათვის: ოქრო, ბანკის ფულადი სახრები სალაროში (ლარები და უცხოური ვალუტა), საკორესპონტო ანგარიშები ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში (მათ შორის საზღვარგარეთაც), სავლდებულო რეზერვების ანგარიშზე არსებული სახსრები (თუ ისინი საკრედიტო აუქციონზე ნაყიდი კრედიტის უზრუნველყოფას არ წარმოადგენენ); ~ **ratio** ლიკვიდურობის ნორმა
liquidated damages წინასწარ შეფასებული ზარალი
liquidation 1. ლიკვიდაცია (საქმისა, წარმოებისა); 2. გადახდა (ვალებისა)
liquidator პირი, რომელიც აწარმოებს ფირმის, საწარმოს ლიკვიდაციას
liquidity ლიკვიდურობა; ლიკვიდურობის ხარისხი; ~ **ratio** ლიკვიდურობის ნორმა
list სია; სიის შედგენა; სიაში შეტანა
litigation სასამართლო პროცესი; სასამართლო სარჩელი და სხვა კანონიერი ჩივილები, რომლებიც

ითხოვს კანონიერებისა და რეგულირების დარღვევის აღმოფხვრას

loan სესხი; კრედიტი; სესხის გაცემა; ~ rate პროცენტის განაკვეთი, რომელიც ამოიღება სესხის მიღების გამო დროის გარკვეულ მომენტში გარკვეული ვადით; ~ value სესხის თანხა; average ~ სესხის დაუფარავი დავალიანების საშუალო ნაშთი; bad ~ გადავადებული სესხი; bank ~ ბანკის სესხი; clearance ~ ერთდღიანი სესხი; commercial and industrial ~s სავაჭრო-სამრეწველო ორგანიზაციების სესხი; consumer ~ სამომხმარებლო სესხი; crowd ~ ბირჟის წევრები, რომლებიც სესხად იღებენ ფასიან ქაღალდებს ან ამ უკანასკნელთ აძლევენ სესხად ინვესტორებს; day ~ ერთდღიანო სესხი; disbursed ~ გამოყენებული სესხი; domestic ~ შიგა სესხი; excess ~ სესხი, დაშვებული ლიმიტის ზევით; external ~ უცხოური სესხი; ~ fee სესხის გადასახადი; gift ~ უპროცენტო სესხი; government ~ მთავრობის ვალი; ~ interest კაპიტალის ან სესხის გამოყენების გამო გადასახდელი თანხა; internal ~ შიგა ვალი; permanent government ~ კონსოლიდირებული სამთავრობო სესხი; public ~ სახელმწიფო სესხი; real estate ~ სესხი უძრავი ქონების გარანტიით; state ~ სახელმწიფო სესხი; undisbursed ~ გამოუყენებელი სესხი; unlawful ~ არაკანონიერი სესხი

loan სესხი; სესხის გაცემა; ~-closing payments სესხის დახურვის გადასახადები

loanable funds სესხის ფონდი

lobbying ლობირება; ორგანიზებული მცდელობა, გავლენა მოახდინოს პოლიტიკური პროცესის გამოსავალზე. ლობირება მოიცავს წერილებს, სატელეფონო საუბრებსა და ვიზიტებს

local federalism ადგილობრივი ფედერალიზმი; სამთავრობო ძალაუფლების ან მომსახურების პასუხისმგებლობათა დაყოფა ადგილობრივ დონეზე; ~ government ადგილობრივი მთავრობა; ადგილობრივი მმართველობა, სამთავრობო დაწესებულება, რომელსაც აქვს უფლებამოსილება გარკვეულ ქვეეროვნულ ტერიტორიაზე

locus of control კონტროლის წერტილი; ტერმინი ასახავს პიროვნების წარმოდგენას იმის შესახებ, თუ საიდან ხდება მოვლენათა განვითარების კონტროლი

lodge 1. უფლებამოსილების მინიჭება; 2. წარდგენა (პროტესტისა); 3. მოთავსება; შესანახად გადაცემა

logos ლოგოსი; ძველ ბერძნულ მატერიალისტურ ფილოსოფიაში საყოველთაო კანონზომიერება. იდეალისტურ ფილოსოფიაში - სულიერი პირველწყარო, ღვთაებრივი გონება და სხვა მისთანა მისტიკური ცნებები

log-rolling კანონმდებელთა მიერ პროექტებზე ასიგნება საზოგადოებრივი ინტერესის კრიტერიუმის ნაცვლად გარიგებებისა და კომპრომისების საფუძველზე

long გრძელი; ხანგრძლივი; ~ position გრძელი პოზიცია. წარმოიშობა, როცა პიროვნება ფლობს აქციებს. აქ-ციის 1000 წილის მფლობელს ეწოდება „გრძელი აქცია"; ~ term assets ხანგრძლივი აქტივი; ქონების, მოწყობილობის ან სხვა კაპიტალური აქტივის ღირებულებას გამოკლებული ცვეთა; ~ term debt ხანგრძლივი ვალი; 1 წელზე მეტი ხნის ვალდებულებათა ღირებულება, რომელიც მოითხოვს საპროცენტო განა-

კვეთის გადახდას; ~ term debt/ capitalization ხანგრძლივი ვალი/ კაპიტალიზაცია; ფინანსური ბერკეტების ინდიკატორი. აჩვენებს ხანგრძლივ ვალს, როგორც მისაწვდომი კაპიტალის ნაწილს.; ~term liabilities ხანგრძლივი პასივი; იჯარის, ობლიგაციის განაღდების და სხვა გადასახადების მოცულობა 1 წლის შემდეგ; ~term Care ხანგრძლივი პერიოდით ჭანდაცვა

long-range 1. პერსპექტიული; 2. გრძელვადიანი

long-term plans გრძელვადიანი გეგმები

looking სამუშაოს ეძებს ~ (ანკეტაში ჩანაწერი)

loose 1. თავისუფალი; 2. უზუსტო; ~ bipolar system ხალვათი ბიპოლარული სისტემა; სისტემა, რომელშიც ბირთვული შესაძლებლობებს და ინტენსიურ იდეოლოგიურ მეტოქეობას საერთაშორისო კონფლიქტი მთავარ ანტაგონისტებსა და მათ მოკავშირეებს შორის შეჯიბრამდე დაჰყავს

loosely integrated autonomous structure ნაკლებ ინტეგრირებული ავტონომიური სტრუქტურა

lore პროფესიული ცოდნა

loss leader წაგებული ლიდერი

low 1. დაბალი; 2. არასაკმარისი; არახელსაყრელი; ~price დაბალი ფასი; გარკვეული დროის განმავლობაში აქციის უდაბლესი ფასი.

low-down 1. ჭეშმარიტება; სინამდვილე; სიმართლე; ფაქტი

low-intensity warfare დაბალი ინტენსივობის ომის წარმოება; ხანგრძლივი, მაგრამ წყვეტილად მიმდინარე შეიარაღებული კონფლიქტი

lurch 1. მოულოდნელი გადასვლა; სწრაფი გადახვევა (საკითხიდან)

Machiavellian diplomacy მაკიაველური დიპლომატია; ეროვნული მიზნების გატარების მცდელობა მზაკვრული, უპრინციპო, ვიწრო ინტერესებიდან გამომდინარე ტაქტიკით. ტერმინი მომდინარეობს ფლორენციელი დიპლომატისა და მკვლევარის ნიკოლო მაკიაველის (1469-1529) ცნობილი წიგნიდან „პრინცი", რომელშიც აღწერილია პოლიტიკური ძალაუფლების მოპოვებისა და შენარჩუნების ტაქტიკა

Machiavellian manager დაბალი მორალური და ეთიკური ფასეულობების მქონე მენეჯერი, რომლისთვისაც მიზანი ამართლებს საშუალებებს

machine 1. მანქანა; მექანიზმი; ჩარხი; 2. აპარატი; ~ bureauocracy მანქანური ბიუროკრატია; ~ politics მანქანის პოლიტიკა; მაღალორგანიზებული პოლიტიკური ორგანიზაციისთვის ანუ მანქანისთვის დამახასიათებელი

machinery 1. მანქანა; მანქანური მოწყობილობა; 2. საორგანიზაციო აპარატი

macroeconometric model მაკროეკონომეტრიკული მოდელი, რომელიც გარკვეული მაჩვენებლებისა და სტატისტიკური მეთოდების მეშვეობით იძლევა ეკონომიკის არა მარტო რაოდენობრივ, არამედ ხარისხობრივ დახასიათებას

macroeconomics მაკროეკონომიკა, ეკონომიკის განხრა, რომელიც ეხება ისეთ აგრეგატებს, როგორიცაა კაპიტალი და შრომა, მათ ურთიერთქმედებას ეკონომიკაში, როგორც ასეთში

macromarketing მაკრომარკეტინგი

madison's dilemma მედისონის დილემა; დემოკრატიულ პოლიტიკურ წყობაში, სადაც სიტყვისა და ჯგუფად გაერთიანების თავისუფლებაა დამკვიდრებული, საერთო ინტერესებით დაკავშირებული ჯგუფები საკუთარი ინტერესებისთვის იბრძვიან; მაშინ ვინ ზრუნავს ზოგადსაზოგადოებივ ან საზოგადოების იმ სეგმენტების ინტერესებზე, რომლებიც საერთო ინტერესით დაკავშირებულ ჯგუფებში არ მონაწილეობენ

Madrid Convention მადრიდის კონვენცია, რომლის თანახმადაც 22 ქვეყანა შეთანხმდა სავაჭრო მარკების ავტომატურ დაცვაზე

magnate მაგნატი; დიდძალი თანხის, ქონებისა და საშუალებების მქონე ადამიანი

magnitude of electoral district საარჩევნო ოლქის სიდიდე; საარჩევნო ოლქში დასაკავებელი ადგილების რაოდენობა

maintain 1. შენახვა; დატოვება; 2. მოვლა; 3. მომსახურება; 4. მტკიცება

maintenance 1.მოვლა-შენახვა; შენახვა; შენარჩუნება; 2. მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა; 3. მიმდინარე შეკეთება; რემონტი; 4. არსებობის საშუალება; ~ costs საექსპლოატაციო ხარჯები

major მთავარი; ძირითადი; ~ medical maximum მთავარი სამედიცინო მაქსიმუმი; მაქსიმალური ფულადი დახმარება, რომელსაც იხდიან დაზღვეულის სამედიცინო ხარჯების დასაფარავად იმ პერიოდში, როდესაც პიროვნება არის დაზღვეული; ~ medical ძირითადი სამედიცინო ხარჯების პოლისი; უზრუნველყოფს ფულად დახმარებას უმეტეს სამედიცინო ხარჯებზე. ჩვეულებრივ იგი მოიცავს მაქსიმალურად მაღალ ფულად დახმარებებს, დაქვითვებს და თანადაზღვევას; ~ medical insurance ძირითადი სამედიცინო დაზღვევა; იცავს დაზღვეულს ხანგრძლივი და მწვავე დაავადების ან ინვალიდობის ხარჯებისაგან, რომელთა ღირებულებაც აღემატება საშუალო თანხას

majoritarian მაჟორიტარული; არჩევნების მაჟორიტარული სისტემა, რომლის დროსაც ანგარიში ეწევა მხოლოდ იმ პარტიის კანდიდატისთვის მიცემულ ხმებს, რომელმაც საარჩევნო ოლქში ხმის უმრავლესობა მიიღო

make 1. დამზადება; წარმოება; კეთება; 2. (თანამდებობაზე) დანიშვნა; ~ decision გადაწყვეტილების მიღება

maladjustment დისპროპორცია (იერარქიული სტრუქტურისა)

maladministration არასწორი მართვა

male-dominated organizational culture საორგანიზაციო კულტურა, სადაც მამაკაცები ჭარბობენ

malfunction ფუნქციონირების მოშლა

man 1. ადამიანი; 2. მუშა, მოსამსახურე; ~ hour კაცსაათი

man-day კაცდღე

manage 1. მართვა; ხელმძღვანელობა; 2. თავკაცობა; 3. თავმჯდომარეობა; ~ the employees თანამშრომლების ხელმძღვანელობა, მართვა

managed მართვადი; ~ care მართვადი სამედიცინო დახმარება; ცდილობს აკონტროლოს სამედიცინო მომსახურების ღირებულება ერთის მხრივ, ექიმებისა და საავადმყოფოების მიერ პაციენტებისათვის გაწეული მკურნალობის მონიტორინგისა და მეორეს მხრივ, პაციენტებისათვის სპეციალისტებისადმი და ძვირადღი-

რებული პროცედურებისადმი ხელმისაწვდომობის შეზღუდვის გზით; ~ competition მართვადი კონკურენცია; ნაციონალური სამედიცინო დახმარებების პაკეტით პაციენტების უზრუნველყოფის მეთოდი; ~ free-for-service (indemnity) product მართვადი მომსახურებისათვის გადასახადი პროდუქტი; ~ indemnity მართვადი კომპენსაცია; ტრადიციული მეთოდი, რომელიც შეიცავს მართვადი სა-მედიცინო დახმარების ელემენტს

management 1. მართვა; მენეჯმენტი; 2. წარმოების ორგანიზაცია; 3. დირექცია; ადმინისტრაცია; ~ analysis მენეჯმენტის ანალიზი; ~ by objectives მიზნობრივი მენეჯმენტი; პროცესი, რომელიც ოთხი დამოუკიდებელი ეტაპისაგან შედგება: 1. მკაფიოდ ფორმულირებული მიზნების დასახვა; 2. მათი მიღწევის რეალისტური გეგმების შემუშავება; 3. სამუშაოს ხარისხისა და შედეგების სისტემატური კონტროლი და გაზომვა; 4. მაკორექტირებელი ზომების მიღება დაგეგმილი შედეგების მისაღწევად; classical school ~ მენეჯმენტის კლასიკური სკოლა; მენეჯმენტის განვითარების ადრეულ ეტაპზე ჩამოყალიბებული მიდგომა, რომელიც დაფუძნებულია მართვის ზოგადი პრინციპების განსაზღვრაზე ორგანიზაციაში მათი რაციონალური გამოყენების მიზნით. ამ სკოლის თეორეტიკოსები თვლიდნენ, რომ მოცემული საქმიანობის ძირითადი ფუნქციების განსაზღვრით შესაძლებელია ორგანიზაციის საუკეთესო სისტემის მიგნება; ~ information system მენეჯმენტის (მართვის) საინფორმაციო სისტემა; კომპიუტერული სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს მენეჯერებს გადაწყვეტილებისთვის საჭირო ინფორმაციით; day-to-day ~ ოპერატიული მართვა; job ~ შრომის ორგანიზაცია; line ~ ხელმძღვანელობის შუალედური რგოლი; matrix ~ მართვის მატრიცული ორგანიზაცია; personnel ~ კადრების ხელმძღვანელობა; program ~ 1. პროგრამული მართვა; 2. პროგრამის მართვა; quality ~ ხარისხის მართვა; sales ~ გასაღების მართვა; social ~ მართვის სოციალური ასპექტი; system ~ სისტემური მართვა; top ~ 1. უმაღლესი ხელმძღვანელობა; 2. უმაღლესი ადმინისტრაცია; venture ~ მიზნობრივი მართვა; მიზნობრივი მართვის ჯგუფი

manager 1. მმართველი; ხელმძღვანელი; დირექტორი; მენეჯერი; 2. ხელმძღვანელი ადმინისტრატორი; assistant ~ მმართველის თანაშემწე; deputy ~ მმართველის მოადგილე; first line ~ წარმოების დაბალი საფეხურის ხელმძღვანელი; general ~ გენერალური მენეჯერი; გენერალური დირექტორი; line ~ ჰორიზონტალური ხელმძღვანელი; middle ~ საშუალო რგოლის ხელმძღვანელი; personnel ~ კადრების განყოფილების გამგე; production ~ წარმოების ხელმძღვანელი; product line ~ გარკვეული სახის პროდუქციის პასუხისმგებელი ხელმძღვანელი; sales ~ კომერციული დირექტორი; staff ~ ჯგუფის ხელმძღვანელი; team ~ ჯგუფის ხელმძღვანელი; top ~ მთავარი მმართველი; უმაღლესი დონის მენეჯერი; works ~ საწარმოო ხელმძღვანელი

managerial მენეჯერიალური; მმართველობითი

mandarins ძველი, ფეოდალური ჩინეთის უმაღლესი სახელმწიფო მო-

ხელე

mandate 1. მანდატი; რწმუნებულების დამადასტურებელი დოკუმენტი; 2. რწმუნება, უფლებამოსილება; 3. მინდობილობა

mandated მანდატით მინიჭებული; ~ **benefits** მანდატირებული დახმარებები; გარკვეული სახის დახმარება, რომლის შეტანაც აუცილებელია დამზღვევის მიერ სამედიცინო დაზღვევის პოლისში

mandatory აუცილებელი; სავალდებულო

manipulate 1. მანიპულირება; 2. რაიმე რთული მოქმედება; 3. *ბალატ.* ოინი, ყალთაბანდობა

manipulation მანიპულაცია, სიტუაციის შემობრუნება საკუთარი თავის სასარგებლოდ

manpower 1. სამუშაო ძალა; კადრი; 2. სამუშაო რესურსი

manual სახელმძღვანელო; ცნობარი; ინსტრუქცია

maoism მაოიზმი, მაო ძე-დუნის (1893-1976) მიერ მარქსიზმის ჩინეთის რეალობისადმი მისადაგების მცდელობის შედეგი

map out a strategy სტრატეგიის დაგეგმვა

margin 1. სხვაობა, დამატება, ზღვარი; 2. საქონლის ღირებულების პროცენტი, რომელიც უნდა დაემატოს მის თვითღირებულებას გასაყიდი ფასის მისაღებად; 3. ფასიანი ქაღალდების და/ან საქონლის ყიდვა-გაყიდვის ფასთა სხვაობა; 4. საბანკო ოპერაციების წარმოებისას ფასი, რომელიც ემატება საბაზრო, საპროცენტო განაკვეთს ბანკის მიერ მოგების მიღების მიზნით; 5. სასაქონლო და სავალუტო გარიგებების დროს ავანსის მოცულობა, რომელიც გადაიხდება ინვესტორის მიერ დილერის ან ბროკერისათვის; 6. კლიენტის მოსალოდნელი ზარალის დასაფარად საბირჟო ბროკერის მიერ დეპოზიტორის სახით შეტანილი ფული ან ფასიანი ქაღალდები; **bank** ~ ბანკის მარჟა (კრედიტისა და ანაბრების პროცენტულ განაკვეთებს შორისი სხვაობა); ~**call** დამატებითი უზრუნველყოფის შეტანის მოთხოვნა; **contribution** ~ საერთო მოგება; **credit** ~ კრედიტის მარჟა; **dumping** ~ დემპინგური სხვაობა (შიგა და საექსპორტო ფასებს შორისო); **fixed** ~ მყარი დარიცხვა; ~**account (stocks)** აქციის ზღვრული ანგარიში; ბერკეტული ანგარიში, რომელშიც შეიძლება აქციის შესყიდვა ნაღდი ფულისა და სესხის კომბინაციით. ზღვრულ ანგარიშში სესხი განპირობებულია აქციით და თუკი აქციის ფასი დაეცა, მფლობელს მოეთხოვება ან ფულის დამატება, ან აქციის ნაწილის გაყიდვა; ~ **of error** ცდომილების ზღვარი; ~**s of fluctuation** რყევის ზღვარი (ვალუტის კურსისა, ფასისა); ~ **of profit** მომგებიანობის კოეფიციენტი, შემოსავლიანობის კოეფიციენტი; ~ **of safety** 1. შემოსავალი, ფიქსირებული გასავლების გადახდის შემდეგ დარჩენილი; 2. თანხა, რომლითაც გაყიდვის მოცულობა აღემატება წონასწორობის წერტილს (რომელშიც მოგება უთანაბრდება წაგებას); 3. გამოშვებული ობლიგაციების საერთო და მათი შესაბამისი ქონების რეალურ ღირებულებებს შორისო სხვაობა; ~ **of unused resources** გამოუყენებელ მარაგთა რესურსი; ~ **requirement** ფასიანი ქაღალდების ფასის ნაწილის

ნაღდი ფულით გადახდის მოთხოვნა

marginal 1. ზღვრული, უკიდურესი; 2. კრიტიკული; გადამწყვეტი; 3. ზრდადი; დამატებითი; ~ analysis ზღვრული მაჩვენებლების მეთოდი; ~ borrower სესხის ამღები მოქმედი მოგების ზღვარზე; ~ buyer მყიდველი მოქმედი მოგების ზღვარზე; ~ cost ზღვრული, მარჟინალური ხარჯები; ~ customer მყიდველი, რომელიც მოგების ზღვარზეა; ~ efficiency of investment ინვესტიციების ზღვრული ეფექტურობა; ~ lender სესხის მიმცემი, ინვესტორი, რომელიც მოგების ზღვარზე მოქმედებს; ~ performance ზღვრული შესრულება, თითქმის საზარალო; ~ producer მწარმოებელი, მოქმედი მოგების ზღვარზე; ~ product of capital (MPC) კაპიტალის ზღვრული პროდუქტი; წარმოების მოცულობის ზრდა კაპიტალური დანახარჯების ერთეულის ზრდისას; ~ product of labor (MPL) შრომის ზღვრული პროდუქტი; წარმოების მოცულობის ზრდა შრომის დანახარჯების ერთეულის ზრდისას; ~ product ზღვრული პროდუქტი; ~ profits დამატებითი ერთეულების წარმოების ხარჯზე მოგების საერთო მოცულობის ზრდა; ~ propensity to consume (MPC) მოხმარებისადმი ზღვრული მიდრეკილება; შემოსავლების პროცენტული ზრდა, რომელიც მოხმარების ზრდას ხმარდება; ~ propensity to invest (MPI) ინვესტიციებისადმი ზღვრული მიდრეკილება; გაყიდვების პროცენტული ზრდა, რომელიც გამოიყენება ინვესტიციების გაზრდისათვის; ~ propensity to save (MPS) დანაზოგებისადმი ზღვრული მიდრეკილება შემოსავლების პროცენტული ზრდა, რომელიც ზრდის დანაზოგებს; ~ rate of substitution (MRS) პროპორცია, რომლის დროსაც მომხმარებელი მზად არის ერთი სახეობის საქონლის განსაზღვრული რაოდენობა შეცვალოს სხვა საქონლის მეტ რაოდენობაზე; ~ relief საგადასახადო სამსახურების მიერ შეღავათების დაწესება იმ შემთხვევაში, თუ ინდივიდების შემოსავლების ზრდას გადაჰყავს ისინი უფრო მაღალი საგადასახადო განაკვეთის გადამხდელთა ჯგუფში; ~ revenue product კომერციული საწარმოს მიერ მიღებული დამატებითი მოგება, რომელიც გამოწვეულია რომელიმე საწარმოო ფაქტორის ერთი ერთეულის დამატებით (მაგ. ერთი თანამშრომლის, ერთი მოწყობილობის დამატებით და ა.შ.); ~ revenue შემოსავალი პროდუქციის ერთეულზე; ~ seller გამყიდველი, რომელიც მოგების ზღვარზე მოქმედებს; ~ trading ვაჭრობა მოგების ზღვარზე; ~ utility ზღვრული სარგებლიანობა საქონლის ერთეულზე; ~ worker თანამშრომელი, რომელსაც ზღვრული მინიმალური მოგება მოაქვს; ~-cost pricing (MCP) გაყიდვა ფასების ზღვრული დანარიცხით

marginalism მარგინალიზმი, ეკონომიკური ცვლილების შესწავლა ნებისმიერ ყველაზე მცირე ზომის ცვლილებებზე დაკვირვებით

markdown 1. შემცირება (ფასისა, კურსისა); 2. დათმობის სიდიდე (საწყისი ფასიდან); 3. ფასიანი ქაღალდების გადაფასება საბაზრო კოტირების დაცემის გამო

market 1. ბაზარი; 2. ბირჟა; 3. ვაჭრობა, გასაღება; ~ analysis ბაზრის შესწავლა; ~ audit მარკეტინგული

აუდიტი; ~ capitalization ბაზრის კაპიტალიზაცია; გაუნაღდებელი წილების საერთო ღირებულება დოლარებში. გამოეთვლება როგორც წილთა ნამრავლი მიმდინარე საბაზრო ფასზე; ~ channel საბაზრო არხი; ~ cycle საბაზრო ციკლი; ~ demand ბაზრის მოთხოვნა; ~ equilibrium საბაზრო წონასწორობა; ~ failure კომერციული ბაზრის მარცხი (როდესაც საბაზრო ეკონომიკა ვერ წყვეტს მატერიალური რესურსების ეფექტური განაწილების ამოცანას); ~ fit ალბათობა იმისა, რომ ახალ საქონელს შეიძენს იმავე მყიდველი, რომელიც ყიდულობდა მოცემული ფირმის სხვა საქონელს; ~ order ბაზრის ფასით ყიდვა-გაყიდვის შესახებ ბრძანება; ~ outline ბაზარზე მოცემული ფირმის ან მოცემული პროდუქციის ფარდობითი პოზიციის ზოგადი მოკლე აღწერა; ~ penetration ბაზრის დაპყრობა; ~ potential საბაზრო პოტენციალი; ~ power ბაზარზე ზემოქმედების შესაძლებლობა; ~ presence ბაზარზე ყოფნა; ~ profile ბაზრის პროფილი; ~ rate საბაზრო საპროცენტო ნორმა; ~ representative მარკეტინგის წარმომადგენელი; ~ research ბაზრის კვლევა; ~ segmentation ბაზრის სეგმენტაცია; ~ share ბაზრის წილი; ~ share საბაზრო წილი; ბაზრის პოტენციალის ნაწილი, რომელიც მოიპოვა მატარებელმა წერილობით ბიზნესში ან მიითვისა მართვადი ჯანდაცვის კომპანიამ; ~ skimming კომპანიის ფასწარმოქმნის საწყისი სტრატეგია, როდესაც დგინდება მომატებული ფასები ინვესტირებული საშუალებების დაბრუნების მიზნით; ~ strategy მარკეტინგის სტრატეგია; ~ structure analysis ბაზრის სტრუქტურის ანალიზი; ~ target მომხმარებელთა მიზნობრივი ჯგუფი ბაზარზე; ~ value clause დებულება საბაზრო ღირებულების შესახებ; ~ value საბაზრო ღირებულება; ~ price საბაზრო ფასი; active ~ აქტიური ბაზარი; black ~ შავი ბაზარი; bond ~ ობლიგაციათა ბაზარი; capital ~ გრძელვადიანი სასესხო კაპიტალის ბაზარი; closed ~ დახურული ბაზარი; credit ~ კრედიტის ბაზარი; discount ~ დისკონტის ბაზარი; domestic ~ შიგა ბაზარი; Eurocurrency ~ ევროვალუტის ბაზარი; exchange ~ ვალუტის ბაზარი; external ~ საგარეო ბაზარი; financial ~ ფინანსური ბაზარი; foreign ~ საგარეო ბაზარი; interbank ~ ბანკთაშორისი (ოპერაციების) ბაზარი; internal ~ შიგა ბაზარი; international exchange ~ საერთაშორისო სავალუტო ბაზარი; investment ~ საინვესტიციო ბაზარი; labor ~ შრომის ბაზარი; money ~ ფულის ბაზარი; ხანმოკლე კაპიტალის ბაზარი; national ~ ეროვნული ბაზარი; off ~ დაცემა ბაზარზე; one-buyer ~ ერთი მყიდველის ბაზარი; open ~ ღია ბაზარი; real estate ~ უძრავი ქონების ბაზარი; securities ~ ფასიანი ქაღალდების ბაზარი; საფონდო ბირჟა; shrinking ~ შემცირების პროცესში მყოფი ბაზარი; stock ~ საფონდო ბირჟა; unorganized ~ არაორგანიზებული ბაზარი; unsteady ~ არამდგრადი ბაზარი; world (embracing) ~ მსოფლიო ბაზარი

marketable გასაყიდად ვარგისი, საბაზრო, ლიკვიდური; ~ securities ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ადვილად მიმოიქცევიან ბაზარზე

marketing მარკეტინგი; პროგრამების საჭიროებებისა და მოთხოვნილებების, ატრიბუტებისა და წინსვლის განსაზღვრა სამიზნე ჯგუფების საშუალებებით. მარკეტინგი მოიცავს, მაგრამ არ იზღუდება საზოგადოებრივი ურთიერთობებით; ~ board მარკეტინგული საბჭო; ~ concept მარკეტინგული კონცეფცია; ~ cost analysis შესყიდვის ხარჯების ანალიზი; ~ functions ძირითადი მარკეტინგული ფუნქციები; ~ information system მარკეტინგული საინფორმაციო სისტემა; ~ intelligence მარკეტინგული ხასიათის ინფორმაციის შეგროვება; ~ management მარკეტინგული მენეჯმენტი; ~ mix კომპანიის მარკეტინგის ფაქტორები; ~ research მარკეტინგული გამოკვლევა; ~-dominated strategy სტრატეგია, რომელიც დაფუძნებულია მარკეტინგული მიდგომის დომინირებაზე

marketingmanship მარკეტინგის მუშაკის კვალიფიკაციის საზომი

market-oriented production ბაზარზე ორიენტირებული წარმოება

marketplace ბაზარი; საერთო ტერმინი, რომელიც შეეხება კომერციულ და სავაჭრო საქმიანობას

martial law სამხედრო მდგომარეობა; სამხედრო ძალაუფლების დამყარება საგანგებო სიტუაციის დროს

Maslow's hierarchy of needs მასლოუს საჭიროებათა იერარქია; მოტივაციური თეორია, რომლის თანახმადაც დასაქმებულები ბუნებრივად ითხოვენ კანონიერ მაღალი დონის საჭიროებებს

mass media მას მედია, ინფორმაციის მასობრივი საშუალებები (გაზეთები, ჟურნალები, სხვა პუბლიკაციები, ტელევიზია, პლაკატები, აფიშები; განცხადებები, რადიო და კინემატოგრაფი)

mass production მასობრივი წარმოება

massive retaliation მასირებული კონტრდარტყმა; სხვა სახელმწიფოს მოქმედებების შეკავება ბირთვული რეაგირების საფრთხის მეშვეობით

master policy (master contract) ძირითადი პოლისი (კონტრაქტი) ერთი კომბინირებული პოლისი, რომელიც გაიცემა პოლისის მფლობელზე (პოლისის დამქირავებელზე)

matter საკითხი; საგანი

mature 1. მომზადებული; მომწიფებული; 2. ზედმიწევნით მოფიქრებული

maturity-immaturity theory სიმწიფე-უმწიფრობის თეორია; მოტივაციის თეორია, რომელიც ადამიანური ურთიერთობების სკოლას უკავშირდება. შექმნა ქრის არგისმა. მის თანახმად, საზოგადოებრივი ორგანიზაციები შედგება ინდივიდუალური პირებისა და ფორმალური სტრუქტურისაგან. არსებობს რა ძირეული შეუთავსებლობა მომწიფებული პიროვნების ქცევის ნიმუშებსა და ოფიციალურო ორგანიზაციის საჭიროებათა შორის, უსათუოდ ვითარდება დაძაბულობა

maximization მაქსიმიზაცია, მაქსიმალური ზრდა (მაგ. მოგებისა, შემოსავლებისა)

maximize მაქსიმალური დონის მიღწევა

means 1. ხერხი; საშუალება; 2. სახსრები; თანხა

measure 1. ზომა; საზომი; საწყაო; მაჩვენებელი; კრიტერიუმი; 2. მასშტაბი, განზომილება; 3. გაზომვა; 4. ღონისძიება; ~ results შედეგების

შეფასება

measures short of war ერთი სახელმწიფოს მიერ მეორის მიმართ ომის გამოუცხადებლად გატარებული ღონისძიებები კანონიერი უფლებების დაცვის ან კანონის დამრღვევის დასჯის მიზნით

mechanics of the current system არსებული სისტემის მექანიკა

mechanist school მექანისტური სკოლა; ეფუძნება ფრედერიკ ტეილორის, ჰენრი ფეოლის და მაქს ვებერის შრომებს. ადამიანი სამუშაო გარემოში მანქანის ჰანჰიკად მოიაზრება, რომლის საპოხს ფული წარმოადგენს. ამრიგად, რაც უფრო უკეთაა ის გაპოხილი, მით სწრაფად მუშაობს მანქანა

mediation მესამე პირის შუამდგომლობა მოდავე პირებს შორის დავის მშვიდობიანი გადაწყვეტისათვის

Medicaid (Title XIX) *ამერ.* მედიქეიდი; პროგრამა, რომლის ფუნქციონირება და ადმინისტრირება ხდება სახელმწიფოს მიერ და რომელიც ეფუძნება ფედერალურ მხარდაჭერას. ეს პროგრამა უზრუნველყოფს სამედიცინო დახმარებით ღატაკ და დაბალი შემოსავლის მქონე ადამიანებს, რომლებსაც ესაჭიროებათ სამედიცინო დახმარება.

medical სამედიცინო; ~ **group practice** სამედიცინო ჯგუფური პრაქტიკა; ამერიკის ჯგუფური პრაქტიკის ასოციაცია, სამედიცინო ასოციაცია და სამედიცინო ჯგუფის მართვის ასოციაცია

medically necessary აუცილებელი სამედიცინო მომსახურება; მომსახურებანი, რომლებიც აუცილებელია, რათა შენარჩუნდეს წევრის ჯანმრთელობა, სამედიცინო პრაქტიკის სტანდარტების შესაბამისად

Medicare (Title XVIII) *ამერ.* მედიქეარი; არანაწილობრივი ფედერალური სამედიცინო დაზღვევის პროგრამა, რომელიც მოიცავს სტაციონარული და მასთან დაკავშირებული მომსახურების ღირებულებას 65 წლისა და უფროსი ასაკის სრული ფიზიკური უუნარობის მქონე პირებისათვის

medium (plural, media) საშუალება; ~ **of exchange** მიმოქცევის საშუალება; ~**range planning** საშუალოვადიანი გეგმა

megalopolis მეგაპოლისი, მსხვილი ქალაქების აგლომერაცია

melting pot სადნობი ჭოთანი; ახალი კულტურის წარმოქმნა მოსახლეობის ყველა ეთნიკური ელემენტის ასიმილაციითა და აბსორპციით, როგორც ეს ამერიკის შეერთებულ შტატებში მოხდა

member წევრი

membership 1. წევრობა; 2. წევრების რაოდენობა; 3. (რიგითი) წევრები; საწევრო; წევრისა; 5. *pl.* რომელიმე საზოგადოებრივ ორგანიზაციაში ფორმალური ნიშნით გაერთიანებულ ადამიანთა ჯგუფები

memorandum 1. მემორანდუმი, დიპლომატიური დოკუმენტი, რომლითაც გადმოცემულია მთავრობის თვალსაზრისი ამა თუ იმ საკითხზე; 2. რომელიმე დაწესებულების მოხსენებითი ბარათი ან ახსნა-განმარტება; სამსახურეობრივი შეტყობინება; ~**of understanding** ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმი; ორი ან მეტი მთავრობის ან საერთაშორისო ინსტიტუტის მიერ ხელმოწერილი დოკუმენტი, რომელ-

შიც გადმოცემულია გარკვეული პროექტის განხორციელების მიზნები და მხარეთა მიერ ნაკისრი ვალდებულებები

menu cost ფასის შეცვლასთან დაკავშირებული გამყიდველის დანახარჯები

mercantilism მერკანტილიზმი; მე-16-18 საუკ. ევროპის ეკონომიკური მოძღვრება და პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც ქვეყნის კეთილდღეობა დამოკიდებულია არა წარმოების განვითარებაზე, არამედ სხვა ქვეყანაში საქონლის გატანაზე და ამ გზით ფულის დაგროვებაზე; 2. *(ვალატ)* გამორჩენის სურვილი; წვრილმანი ანგარიშიანობა

merge შთანთქმა; შერწყმა

merger შერწყმა (ერთი ფირმისა მეორესთან)

merit არსი; დამსახურება; ~ pay ღვაწლის ანაზღაურება; ~ promotion system წახალისების (დაწინაურების) სისტემა დამსახურების მიხედვით; negotiation on the ~ მოლაპარაკება მთავარი არსის გარშემო; objective ~ (მაგ., პრობლემის) ობიექტური არსი

merit-based public service დამსახურებით შეპირობებული სახელ-მწიფო სამსახური

meritocracy მერიტოკრატია (ინტელექტუალური ელიტის ანუ მერიტოკრატების მიერ საზოგადოების მართვის ფორმა)

mess რთული სიტუაცია; არეულობა

metaphor მეტაფორა; სიტყვის ან გამოთქმის გადატანითი მნიშვნელობით ხმარება, რაც ემყარება მსგავსებას, შედარებას, ანალოგიას; ამგვარად ნახმარი სიტყვა ან გამოთქმა

method 1. მეთოდი; 2. ხერხი; 3. სისტემა; წესრიგი; 4. ლოგიკურობა; ~ of agreement შეთანხმების მეთოდი; თუ არის X, მაშინ არის Y – რაც ნიშნავს, რომ X არის საკმარისი პირობა Y-თვის; ~ of concomitant variation თანმხლები ვარიაციის მეთოდი; ურთიერთდამოკიდებული ცვლილებები ორ ფაქტორს - რაოდენობასა და ხარისხს შორის; Y=f(x), რაც ნიშნავს, რომ Y-ის ვარიაციები დამოკიდებულია X-ის ვარიაციებზე; ~ of difference განსხვავების მეთოდი; თუ არის X, მაშინ არ არის Y, რაც ნიშნავს, რომ X არის Y-თვის საჭირო პირობა

method მეთოდი

methodological individualism მეთოდოლოგიური ინდივიდუალიზმი; ანალიზის მეთოდი, რომლის თანახმად პოლიტიკური მეცნიერების, სოციალური მეცნიერების ან ისტორიის არცერთი ახსნა არ არის სრულყოფილი თუ არ არის გათვალისწინებული ინდივიდუალური პირების მოთხოვნილებები: მათი თვისებები, მიზნები, რწმენები და ქმედებები

methodology მეთოდოლოგია; მოძღვრება მეცნიერული კვლევის მეთოდების შესახებ; ამა თუ იმ მეცნიერებაში გამოყენებული კვლევის მეთოდთა ერთობლიობა

metropolis *ლიტ.* ძალიან დიდი ქალაქი; მეტროპოლისი

microeconomics მიკროეკონომიკა, ეკონომიკის დარგი, რომელიც ეხება ინდივიდუალური მოქმედი პირებისა და ფირმების არჩევანს

microtheory მიკროთეორია; ნახევრადთეორიები ან თეორიები, რომელშიც ანალიზის ერთეულს ინდივიდუალური პირი წარმოადგენს

middle management საშუალო საფეხურის მენეჯმენტი

midlevel manager შუა დონის მენეჯერი; ვიცე-პრეზიდენტზე ქვემდგომი მენეჯერი, რომელიც ზედამხედველობს სხვა მენეჯერებს; ~ **practitioner** საშუალო რგოლის პრაქტიკოსი; ექიმის თანაშემწე, კლინიკოსი ექთანი პრაქტიკოსი, ექთანი მეანი. არაექიმები, რომლებიც უზრუნველყოფენ სამედიცინო მომსახურებას, ჩვეულებრივ ექიმის მეთვალყურეობის ქვეშ, მაგრამ უფრო ნაკლებ ფასად

migration მიგრაცია; ადამიანების, ცხოველების ან ფრინველების მუდმივი მოძრაობა ან გადაადგილება ერთი ადგილიდან, რეგიონიდან ან ქვეყნიდან მეორეში

milestone ეტაპი; სტადია

militarism მილიტარიზმი; შეიარაღებისა და ომისსთვის მზადების პოლიტიკა; აგრესიული სამხედრო წრეების პოლიტიკური ბატონობა

militaristic state მილიტარისტული სახელმწიფო; სახელმწიფო, რომლის სამთავრობო ინსტიტუტებსა და პოლიტიკაში სამხედრო ისტაბლიშმენტია გაბატონებული და რომელსაც აგრესიულ მიზნები აქვს

military სამხედრო; ~ **aid** სამხედრო დახმარება; მოკავშირის დახმარება იარაღით და სამხედრო სწავლების გზით; ~ **coup** სამხედრო გადატრიალება; მთავრობის დამხობა სამხედროების მიერ; ~ **government** სამხედრო მთავრობა; დაპყრობილ ტერიტორიაზე სამოქალაქო მოსახლეობის მიმართ გატარებული სამხედრო მართვა; ~**industrial complex** სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსი; იარაღის მწარმოებელი ბიზნესის სეგმენტი, რომელსაც თავისი ინტერესები აქვს ომთან დაკავშირებით; ~ **revolution** თანამედროვე რევოლუციური მიღწევები იარაღის ტექნოლოგიასა და ომის წარმოებაში

minimum მინიმალური; ~ **premium** მინიმალური პრემია, სადაზღვევო გეგმა, რომლითაც პოლისის მფლობელი ღებულობს ანაზღაურებას გარკვეული პროცენტით იმ დამზღვევებთან შედარებით, რომლებიც ღებულობენ მაღალ დახმარებებს; ~ **purchases** მინიმალური შესყიდვა; საერთო ფონდებისათვის ახალი ანგარიშის გასახსნელად, ან არსებულ ანგარიშზე დეპოზიტის შესატანად საჭირო მოცულობა. ეს მინიმუმი შეიძლება შემცირდეს ავტომატური შესყიდვის გეგმაში მყიდველთა მონაწილეობით

minister მინისტრი, ეროვნული მთავრობის წევრი, რომელსაც ჩაბარებული აქვს მთავრობის დეპარტამენტი, სამინისტრო; ~ **without portfolio** უპორტფელო მინისტრი; მთავრობის წევრი, მინისტრი, რომელიც არ განაგებს სახელმწიფო მმართველობის რომელიმე ცალკე დარგს, არამედ ასრულებს საგანგებო დავალებებს

ministerial responsibility მინისტრის პასუხისმგებლობა; პრინციპი, რომლის მიხედვით მინისტრი პასუხისმგებელია მისი უწყების მიერ განხორციელებულ ყველა ქმედებაზე

ministerial strategic memorandum მინისტრის სტრატეგიული მემორანდუმი; მოკლე სტრატეგიული დოკუმენტი, რომელსაც ყოველწლიურად ამზადებს ყველა მინისტრი და უგზავნის პრემიერმინისტრს. მასში ჩამოყალიბებულია უწყების ძირითადი მიმართულებები და

პრიორიტეტები

minority უმცირესობა; ~ government უმცირესობის მთავრობა; მთავრობა, რომელშიც სამთავრობო პარტიას ადგილების 50%-ზე მეტი უკავია

mint ლითონის ფულის მოჭრა

misconduct 1. ცუდად მართვა; ცუდად გაძღოლა; 2. არასწორად მოქცევა; ამორალური საქციელი

misery სიღატაკე; უმწეო ეკონომიკური მდგომარეობა

mission 1. მისია; 2. დანიშნულება; 3. ამოცანა; 4. საგანგებო დავალება 5. დავალება; ~ driven მისიით მართული; ~ oriented მისიაზე ორიენტირებული; ~ statement წესდება; ზუსტად ფორმულირებული განცხადება, რომელიც განსაზღვრავს ორგანიზაციის მიზანს; მისიის განსაზღვრა; dedicated to ~ მისიისათვის განკუთვნილი; მისიის ერთგული

mission-directed results მისიაზე ორიენტირებული შედეგები

misstep მცდარი ნაბიჯი; შეცდომა; მცდარი გადაწყვეტილება

mistake 1. შეცდომა; გაუგებრობა; 2. შეცდომის დაშვება;

misuse არასწორი გამოყენება

mobile 1. მოძრავი; მობილური; 2. ცვალებადი

mobility of strategic resources სტრატეგიული რესურსების მობილურობა

mobility rate დენადობის დონე; დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში სამუშაოზე მიღებულ, ორგანიზაციის შიგნით გადაადგილებულ ან სამუშაოდან განთავისუფლებულ მუშაკთა რაოდენობა

mobilization 1. მობილიზაცია, თადარიგის სამხედრო ვალდებულთა გაწვევა ნამდვილ სამხედრო სამსახურში ომის გამოცხადებასთან დაკავშირებით; 2. მშვიდობიანობის დროს არსებული ქვეყნის შეიარაღებული ძალების გადაყვანა საომარი დროის ორგანიზაციასა და შემადგენლობაზე; სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის გადაყვანა საომარ მდგომარეობაზე; 3. *(გადატ)* ძალების ან სახსრების თავმოყრა რაიმე ამოცანის შესასრულებლად

mode მეთოდი, საშუალება; ongoing ~ მიმდინარე, არსებული, მოქმედი მეთოდი

model 1. მოდელი; მაკეტი; ნიმუში; 2. ტიპი; contingency ~ სიტუაციური მოდელი; customer expectation ~ მომხმარებელთა მოლოდინის მოდელი; პროგნოზი, რომელიც დაფუძნებულია მომხმარებელთა და მათი მოლოდინის შესწავლაზე; Homan's ~ ჰომანსის მოდელი; ჯგუფური ქცევის თეორია, რომელიც ხსნის როგორ წარმოიშობა არაფორმალური ჯგუფები მუშა გარემოში, რომლებიც ზემოქმედებენ სამუშაო პირობებში ადამიანთა ქცევაზე. მისი ელემენტებია – თანამშრომელთა ურთიერთქმედება, გრძნობები და მოქმედება; inventory ~ მარაგის მართვის მოდელი; გამოიყენება რესურსების განლაგე-ბისა და მოცულობის გრაფიკის ოპტიმიზაციის, აგრეთვე აუცილებე-ლი მარაგის განსაზღვრისათვის; linear programming ~ წრფივი პროგრამირების მოდელი; დეფიციტური რესურსების კონკურენტულ მოთხოვნებს შორის განაწილების ოპტიმიზაციის მოდელი; Porter-Lawler ~ პორტერ-ლოულერის მოდელი; მოტივაციის სიტუაციური თეორია, რომელიც აერთიანებს მოლოდინისა და სამართლიანობის

თეორიის ელემენტებს. იგი მოიცავს ხუთ ცვლადს: ძალისხმევა, მოლოდინი, შედეგიანობა, დაჯილდოება და კმაყოფილება; **queuing** ~ მასობრივი მომსახურების მოდელი; გამოიყენება მომსახურების საწარმოთა ოპტიმალური რიცხვის განსაზღვრისათვის წაყენებული მოთხოვნების შესაბამისად. ამ მოდელს ზოგჯერ რიგთა მოდელს უწოდებენ; **Vroom-Jetton leadership decision** ~ ვრუმისა და ეტონის გადაწყვეტილების მიღების მოდელი; ხელმძღვანელობის ალბათური მოდელი, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე და განასხვავებს ხელმძღვანელობის 5 ტიპს, დაწყებული ავტოკრატულით, დამთავრებული დემოკრატიულით

modeling მოდელირება; **causal** ~ მიზეზ-შედეგობრივი მოდელირება

moderate 1. თანაბარი; საშუალო; 2. ზომიერი; 3. მცირე; 4. გონივრული; საღი; კეთილგონივრული

modern 1. ახალი; თანამედროვე; 2. *pl.* ახალი დროის ადამიანი

modernization მოდერნიზება; რისამე შეცვლა თანამედროვე მოთხოვნილებებისა და გემოვნების შესაბამისად.

modest 1. შეზღუდული; მცირე; 2. თავშეკავებული; მოკრძალებული

modification 1. სახეცვლილება; შეცვლა; გარდაქმნა; 2. ვარიანტი; სახესხვაობა

modus 1. მოდუსი; აზროვნების ნაირსახეობა; 2. საგნის გარდამავალი მდგომარეობა ან თვისება; 3. რისამე წესი, ხერხი; ~ **vivendi** 1. ცხოვრების წესი; არსებობის საშუალება; 2. პირობები, რომლებიც ორ მოწინააღმდეგე მხარეს შორის დროებით მაინც იძლევა ნორმალური, მშვიდობიანი ურთიერთობის საშუალებას

monarch მონარქი; სახელმწიფოს ერთპიროვნული მმართველი (მეფე, იმპერატორი, სულთანი და სხვ.)

monarchism მონარქიზმი; პოლიტიკური მდგომარეობა, როდესაც მონარქია მიაჩნიათ სახელმწიფო ხელისუფლების ერთადერთ ფორმად

monarchy მონარქია; მმართველობის ფორმა, როდესაც სახელმწიფოს სათავეში უდგას ერთი პირი - მონარქი; სახელმწიფო, რომელსაც მმართველობის ასეთი ფორმა აქვს

monetarism მონეტარიზმი, ეკონომიკური დოქტრინა, რომელიც თვლის, რომ ცვლილება ფულით მომარაგებაში გავლენას ახდენს ფასების საერთო დონეზე

monetarism/monetarist school მონეტარიზმი/მონეტარისტული სკოლა; კონსერვატორული ეკონომიკური დოქტრინა, რომელიც ხაზს უსვამს ფულის როლს ინფლაციის განსაზღვრაში, მოითხოვს ფულის მარაგის მკაცრ კონტროლს და ეწინააღმდეგება მთავრობის მიერ უმუშევრობის დასაძლევად მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკის გატარებას

monetary 1. მონეტარული; ფულადი; 2. სავალუტო; ~ **aggregates** ფულადი აგრეგატები; მიმოქცევაში არსებული ფულადი მასის მოცულობისა და სტრუქტურის მაჩვენებლები; ~ **allowance** ფულადი დახმარება; შემწეობა; ~ **assets** ფინანსური აქტივები; ~ **base (high powered money)** ძირითადი ფულადი მასა; ბრუნვაში არსებული ნაღდი ფულისა და საბანკო რეზერვების ჯამი; ~

liabilities ფულად-საფინანსო ვალდებულებები; ~ policy ფულად-საკრედიტო პოლიტიკა; ცენტრალური ბანკის გადაწყვეტილებათა ერთობლიობა ფულის მიწოდებასთან დაკავშირებით; ორიენტირებულია მოთხოვნისა და მომარაგების კონტროლზე, სადაც ფული ეკონომიკაზე კონტროლის საშუალებაა; ~ reform ფულადი რეფორმა; ~ reserve ფულად-საკრედიტო რეზერვები; ~ rule ფულად-ფინანსური წესი

monetizing განაღდება; ~ a loan სესხის განაღდება; ~ the debt ნაღდი ფულის მოზიდვა დავალიანების დაფინანსებისათვის

money ფული; ~ demand function ფულის მოთხოვნის ფუნქცია; ავლენს ფულზე მოთხოვნის ფაქტორებს; ~ illusion ფულადი ილუზია, შენატანის პროცენტული განაკვეთი; ~ income თანხა, მიღებული შესრულებული სამუშაოსათვის; ~ manager ფინანსური მენეჯერი; ~ market fund ფულის ბაზრის ფონდი; საინვესტიციო ფონდი, რომელიც სპეციალიზდება მოკლევადიან ფულად-საკრედიტო ვალდებულებებზე; ~ market მოკლევადიანი ფულად-საკრედიტო ვალდებულებების ბაზარი; ~ measurement concept ფულის, როგორც საბუღალტრო აღრიცხვაში საზომი ერთეულის კონცეფცია; ~ multiplier ფულის მულტიპლიკატორი; ფულის მიწოდების ნამატი, რაც ფულადი ბაზის გაზრდითაა გამოწვეული; ~ of account საანგარიშო ფულადი ერთეული; ~ price ყიდვის ფასი; ~ public მთავრობის ფულადი სახსრები; ~ rates საპროცენტო განაკვეთი; ~ supply ფულადი მასა; ~ wages ნომინალური ხელფასი; active ~ მიმოქცევაში არსებული ფული; bank ~ უნაღდო ანგარიშსწორების ფული; borrowed ~ სესხი, ვალი; central-bank ~ ცენტრალური ბანკის ბანკნოტი; circulating ~ მიმოქცევადი ფული; debt ~ კრედიტორული ფული; deposit ~ დეპონირებული ფული; effective ~ ნაღდი ფული; genuine ~ ნაღდი ფული; loanable ~ სასესხო ფული; paper ~ ქაღალდის ფული, ბანკნოტები; soft ~ ქაღალდის ფული, ბანკნოტები; stable ~ ფული მყარი მსყიდველუნარიანობით

monies ფულადი თანხები

monism მონიზმი; ფილოსოფიური მოძღვრება, რომელიც სამყაროს საფუძვლად აღიარებს ერთ საწყისს - ან მატერიას, ან სულს (*საპირისპ.* დუალიზმი)

monitor 1. შემოწმება; 2. კონტროლი, ზედამხედველობა

monitoring 1. მონიტორინგი, მიმდინარე კონტროლი; 2. დაკვირვება

monogamy ერთგვაროვნება; მონოგამია

monometalism მონომეტალიზმი

monopolization მონოპოლიზაცია; განსაკუთრებული უფლების გავრცელება

monopolize მონოპოლიზება; გარკვეულ დარგში გაბატონება

monopoly 1. მონოპოლია; 2. მონოპოლისტური კომპანია; government ~ სახელმწიფო მონოპოლია; natural ~ ბუნებრივი მონოპოლია; regulated ~ რეგულირებადი მონოპოლია

monopsony მონოფსონია, ერთი მყიდველის მონოპოლია; pure ~ წმინდა მონოფსონია, საბაზრო სიტუაცია, როცა ბევრ გამყიდველზე მოდის ერთი მყიდველი

monotony მონოტონური, რუტინული

სამუშაო

moral 1. მორალი, იმ წესებისა და ნორმების ერთობლიობა, რომლებიც განსაზღვრავს ადამიანთა ურთიერთდამოკიდებულებასა და ყოფაქცევას ამა თუ იმ საზოგადოებაში; ზნეობა; 2. ზნეობრივი დასკვნა; ზნეობრივი გაკვეთილი; ~ **hazard** მორალური რისკი; არაკეთილსინდისიერება, რომელიც წარმოიშვება არასაკმარისი კონტროლის დროს; ~ **suasion** მორალური ზეწოლა; **employee** ~ დამქირავებლის მორალური სახე

moratorium მორატორიუმი, ვადის გაგრძელება; გადავადება

morbidity ავადობა; ავადმყოფობის, დაზიანებების, ინვალიდობის დონე განსაზღვრულ მოსახლეობაში.

mortality სიკვდილობა; სიკვდილიანობა; ყოველი ცალკეული ავადმყოფობით ან დაავადებით გამოწვეული სიკვდილის შემთხვევების რაოდენობა

mortgage 1. გირაო; 2. წინდი; საწინდარი; 3. დაგირავება; 4. ბეს მიცემა

motivation 1. მოტივაცია; სტიმული; წახალისება; 2. მასტიმულირებელი ფაქტორი

motivators მოტივატორები; ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა მიღწევა, აღიარება, პასუხისმგებლობა და წინსვლა, რომლებიც მოქმედებენ, როგორც სტიმული სამუშაოს გასაუმჯობესებლად

motive 1.მოტივი, რაიმე მოქმედების, საქციელის გამომწვევი მიზეზი; სტიმული; 2. მოსაზრება, საბუთი რისამე სასარგებლოდ; 3. საფუძველი; 4. მიზეზად ქონა

movement 1. მოძრაობა; 2. გადაადგილება; გადანაცვლება; დინამიკა; 3. გამოცოცხლება; 4. შრომითი მოძრაობა (წარმოების ორგანიზაციაში)

moving average მოძრავი საშუალო; გამოიყენება გრაფიკებსა და ტექნიკურ ანალიზში

multifunctional მრავალფუნქციური; უნივერსალური

multi-functional work team მრავალფუნქციური სამუშაო ჯგუფი

Multi-Institutional System (MIO) მრავალდარგობრივი სისტემა; ორი ან მეტი გადაუდებელი დახმარების საშუალება ერთი მმართველობის ან მფლობელის ქვეშ

multi-lateral aid მრავალმხრივი დახმარება; დონორი ქვეყნების მიერ საერთაშორისო ორგანიზაციების მეშვეობით გაწეული დახმარება განვითარებად ქვეყნებში რაიმე პროექტის განხორციელების მიზნით; ~ **development banks** განვითარების მრავალმხრივი ბანკები; საერთაშორისო ბანკები, რომლებიც აძლევენ სესხს და ტექნიკურ დახმარებას უწევენ განვითარებად ქვეყნებს მათი ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მიზნით

multilateralism მრავალმხრივი ურთიერთობების პრინციპი

multilevel მრავალდონიანი (სტრუქტურის შესახებ)

multinational მრავალეროვნული; ~ **corporation/enterprise** მრავალეროვნული კორპორაცია-ორგანიზაცია; ორგანიზაცია, რომელიც ფლობს და მართავს საწარმო საქმიანობას ერთზე მეტ ქვეყანაში

multi-party system მრავალპარტიული სისტემა

multiplicity სიმრავლე

multipolarity მრავალპოლარულობა; ძალაუფლების განაწილება რამდენიმე

მოქმედ პირს შორის

multispeciality group მრავალსპეციალიზებული ჯგუფი, რომლშიც გაერთიანებულია სხვადა-სხვა სამედიცინო სპეციალისტი

multitiered structure მრავალიარუსიანი , მრავალფენიანი, მრავალსაფეხურიანი სტრუქტურა

Mundell-Tobin effect მანდელტობინის ეფექტი; ნომინალური საპროცენტო განაკვეთის მატებით გამოწვეული რეალური საპროცენტო განაკვეთის შემცირება, რაც ინფლაციის ტემპების მოსალოდნელი ზრდის შედეგია; ეს კი, თავის მხრივ, იწვევს მიმოქცევაში არსებული რეალური ფულის რაოდენობისა და რეალური სიმდიდრის შემცირებას, რასაც თან სდევს მოხმარების შემცირება და დანაზოგების ზრდა

municipal მუნიციპალური; საქალაქო; კომუნალური

municipality 1. მუნიციპალიტეტი; 2. ქალაქი თვითმმართველობის უფლებით

mutatis mutandis *ლათ.* სათანადო ცვლილებების, შესწორებების შეტანით

mutual 1. ერთობლივი; 2. საერთო; 3. ორმხრივი; ~ fund საერთო ფონდი; ღია საინვესტიციო კომპანია, რომელიც აერთიანებს ინვესტორთა ფულს, რათა დააბანდოს იგი სხვადასხვა აქციებში, ობლიგაციებში, ან სხვა ფასიან ქაღალდებში

mutuality 1. ორმხრივობა; ურთიერთმეგობრობა; 2. ურთიერთმხარდაჭერა; ურთიერთდახმარება; დახმარება, შემწეობა; ხელის შეწყობა; ხელის გამართვა

mystify 1. მისტიფიცირება; გაიდუმალება; 2. შეგნებულად მოტყუება; 3. აზრის გამუქება

narrowly focused ვიწროფოკუსიანი

nation 1. ერი; ხალხი; ნაცია; 2. ქვეყანა; სახელმწიფო; industrial ~s განვითარებული მრეწველობის მქონე ქვეყნები

national 1. ეროვნული; 2. ნაციონალური; 3. სახელმწიფოებრივი; ~ bank ეროვნული ბანკი; ~ brand ეროვნული დონის საფირმო ნიშანი; ~ character ეროვნული ხასიათი; ~ Committee for Quality Assurance (NCOO) ხარისხის დადასტურების (დადგენის) ნაციონალური კომიტეტი; ~ front ეროვნული ფრონტი; ~ identity ეროვნული თვითმყოფადობა; ~ income accounting ეროვნული ანგარიშწარმოება; ეროვნული პროდუქტისა და მასთან დაკავშირებული მაჩვენებლების გაანგარიშების სტატისტიკური სისტემა; ~ interest ეროვნული ინტერესი; ~ policy ეროვნული პოლიტიკა; ~ saving ეროვნული დანაზოგები; 1. ეროვნული შემოსავლის ნაწილი მოხმარებისა და სახელმწიფო შესყიდვების მოცულობის გამოკლებით; 2. სახელმწიფო და კერძო დანაზოგების ჯამი; ~ self-determination ეროვნული თვითგამორკვევა; ~ socialism ეროვნული სოციალიზმი; ადოლფ ჰიტლერის მიერ შემუშავებული დოქტრინა, რომელიც ეფუძნება უკიდურეს რასიზმს; ~ Stock Exchange ეროვნული ბირჟა; სიდიდით მესამე ბირჟა, რომელიც 1960 წელს გაიხსნა ნიუ-იორკში; ~ wealth ეროვნული სიმდიდრე

nationalism ნაციონალიზმი; ეროვნული შემეცნება; გარკვეულ ჰომო-

გენურ ჯგუფთან ან საზოგადოებასთან მიკუთვნების შეგრძნება

nationality 1. მოქალაქეობა, ქვეშევრდომობა; 2. ეროვნება; ეროვნული კუთვნილება; 3. ერი, ხალხი; **ethnic** ~ ეთნიკური ერი; **legal** ~ კანონიერი მოქალაქეობა; **political** ~ მოქალაქეობა, ქვეშევრდომობა

nationalization ნაციონალიზაცია, კერძო საკუთრების უსასყიდლოდ გადაქცევა სახელმწიფო საკუთრებად

nationalize ნაციონალიზაცია

nation-state ეროვნული სახელმწიფო, სუვერენული სახელმწიფო, სადაც ერთი ერი დომინირებს

native 1. *დგ.* ადგილობრივი მკვიდრი; 2. თვითნაბადი; 3. ბუნებრივი

natural ბუნებრივი; ~ **capital** ბუნებრივი კაპიტალი; ~ **monopoly** ბუნებრივი მონოპოლია; ~ **rate of unemployment** უმუშევრობის ბუნებრივი დონე; უმუშევრობის დონე, რომელიც შეესაბამება მდგრადი ეკონომიკის მდგომარეობას; ~ **resources** ბუნებრივი რესურსები

naturalization 1. ნატურალიზაცია; სახელმწიფოს მიერ უცხოელის მიღება მოქალაქედ, ქვეშევრდომად; მოქალაქეობრივი უფლების მინიჭება; 2. სხვა სახელმწიფოს მოქალაქეობის მიღება; 3. ახალი ჩვევების დანერგვა

nature 1. ნატურა; ხასიათი; 2. არსი; თვისება

necessity 1. აუცილებლობა; მწვავე საჭიროება; 2. *pl.* პირველადი მოხმარების საგნები; 3. გარდაუვალობა (მაგ. საბაზრო ეკონომოკაზე გადასვლისა); **basic ~ies** პირველადი მოხმარების საგნები

need 1. აუცილებლობა, საჭიროება; გასაჭირი; 2. უკმარისობა, ნაკლებობა; 3. *pl.* მოთხოვნები; მოთხოვნილებები; 4. გაჭირვება; 5. მისწრაფება; **primary** ~ პირველადი მოთხოვნილება; **secondary** ~ მეორადი მოთხოვნილება; **social ~s** საზოგადოებრივი მოთხოვნილებანი

negative უარყოფითი; ნეგატიური

negligible უმნიშვნელო; მხედველობაში მიუღებელი

negotiate 1. მოლაპარაკების წარმართვა; 2. პირობების განხილვა; 3. გარიგების წარმოება; 4. დათმობა

negotiation 1. მოლაპარაკება, უთანხმოების მშვიდობიანი გზით მოწესრიგების დიპლომატიური მეთოდი; 2. *pl.* მოლაპარაკების წარმოება; ~ **on the merits** არსიდან გამომდინარე მოლაპარაკება; **contract** ~ კონტრაქტის პირობების განხილვა; **hard** ~ ძნელი, მძიმე მოლაპარაკება, როდესაც მოლაპარაკების მონაწილეს მიაჩნია, რომ რაც უფრო ექსტრემალურ პოზიციას დაიჭერს, მით უკეთესია; **net** ~ წმინდა გამომუშავება; **oncoming** ~ მომავალი მოლაპარაკება; **principled** ~ მოლაპარაკება პრინციპებზე; **soft** ~ ფრთხილი მოლაპარაკება, როდესაც მოლაპარაკების მონაწილე ცდილობს თავიდან აიცილოს პერსონალური კონფლიქტი და ადვილად მიდის დათმობებზე შეთანხმების მისაღწევად; ~ **strategies** მოლაპარაკების სტრატეგია; **to frame** ~ მოლაპარაკების ჩარჩოს შექმნა; **to impede a** ~ მოლაპარაკების გართულება

negotiator მოლაპარაკების მონაწილე

neoclassical ნეოკლასიკური; ~ **economics** ნეოკლასიკური ეკონომიკა; ~ **model of investment** ინვესტიციათა ნეოკლასიკური მოდელი; თეორია, რომლის მიხედვით ინვესტიციების მოცულობა დამოკიდებულია კაპიტა-

ლის ზღვრული პროდუქტის კაპიტალური დანახარჯებიდან გადახრის მასშტაბზე

neocolonialism ნეოკოლონიალიზმი; ქვეყნების კოლონიური პოლიტიკის ახალი ფორმებისა და მეთოდების ერთობლიობა

nepotism 1. ნეპოტიზმი, თანამდებობის პირთა მიერ თავიანთი ნათესავების, ახლობლების მფარველობა (მაგ. თანამდებობების განაწილებაში); 2. შინაურულობა

net ნეტო; სუფთა, წმინდა (მოგება, შემოსავალი); ~ asset value (NAV) აქტივის წმინდა ღირებულება; ფონდის ინვესტიციების ღირებულება; ~ assets წმინდა აქტივები, ქონების ღირებულება ვალდებულებების გამოკლებით; ~ cash flow ნაღდი ფულის სუფთა ნაკადი; ~ change ფასიანი ქაღალდის კურსის ნეტო-ცვლილება სამუშაო დღის განმავლობაში; ~ cost წმინდა ღირებულება; ~ credit period წმინდა საკრედიტო პერიოდი; ~ current asset value (per share) აქტივების წმინდა მიმდინარე ღირებულება (თითოეულ აქციაზე გაანგარიშებით); ~ debt წმინდა დავალიანება; ~ domestic assets (NDA) წმინდა ადგილობრივი აქტივები; ~ earnings წმინდა შემოსავალი, მოგება; ~ export of goods and services საქონლისა და მომსახურების ექსპორტის წმინდა მოცულობა; ~ exports წმინდა ექსპორტი; ექსპორტისა და იმპორტის მოცულობების სხვაობა; ~ income წმინდა შემოსავალი; კომპანიის ჯამური გამომუშავება, რომელიც ასახავს შემოსავალს საქმიანობის, ცვეთის, პროცენტის, გადასახადების და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით; ~ interest წმინდა შემოსავალი კაპიტალზე; ~ investment წმინდა ინვესტიცია; ინვესტიციების მოცულობა; ~ long-term debt გრძელვადიან ვალდებულებათა სუფთა ჯამი; ~ loss წმინდა დანაკარგები; ~ national product (NNP) წმინდა ეროვნული პროდუქტი; ~ present value (NPV) დაყვანილი წმინდა ღირებულება; ~ price ნეტო-ფასი, საბოლოო ფასი; ~ profit სუფთა მოგება; ~ rate სუფთა განაკვეთი; ~ realizable value რეალიზაციის სუფთა ფასი; ~ revenue სინონიმია net profit; ~ sales გაყიდვის სუფთა თანხა; ~ tax liability დარიცხული გადასახადების სუფთა მოცულობა; ~ working capital მუშა კაპიტალის სუფთა მოცულობა; ~ worth სუფთა საკუთარი კაპიტალი; ~ yield ინვესტორის ნეტო შემოსავალი; —net income ნეტო-ნეტო შემოსავალი

network 1. ქსელი; 2. სქემა; branch ~ ფილიალების ქსელი; distributive ~ განაწილების ქსელი; სავაჭრო ქსელი

networked organizations ქსელში მომუშავე ორგანიზაციები

neutral tax გადასახადი, რომელიც არ ახდენს გავლენას რესურსების განაწილებაზე

neutralism ნეიტრალიზმი; დამოუკიდებლობისა და მიუმხრობლობის პოლიტიკა

neutrality ნეიტრალიტეტი; *საერთ. სამართალში:* სახელმწიფოს ისეთი მდგომარეობა, როდესაც იგი არ მონაწილეობს ომში და მეომარი სახელმწიფოების მიმართ ერთნაირი პოზიცია უკავია; ~ of money ფულის ნეიტრალობა

new nationalism ახალი ნაციონალიზმი; თუ მე-19 საუკუნის და ადრეული

მე-20 საუკუნის ნაციონალიზმი აგრესიული, ეთნოცენტრულია, ახალ ნაციონალიზმს თავდაცვითი ხასიათი აქვს და აღიარებს, რომ სახელმწიფოები ეკონომიკურად ურთიერთდამოკიდებულნი არიან

New York Stock Exchange (NYSE) ნიუ-იორკის საფონდო ბირჟა

newly industrialized countries (NICs) ქვეყნები, რომელთა ეკონომიკურმა და სამრეწველო განვითარებამ 1960 წლიდან იმატა

newsletter საინფორმაციო ბიულეტენი (ორგანიზაციისა)

no load mutual fund არასატვირთო საერთო ფონდი; ღია საინვესტიციო კომპანია, რომლის აქციები განთავისუფლებულია გაყიდვის გადასახადისაგან

noblesse oblige არისტოკრატიის ვალდებულება დაეხმაროს გაჭირვებულებს და იღვაწოს მთელი საზოგადოების საკეთილდღეოდ

noise ხმაური; ფასისა და მოცულობის ფლუქტუაცია, რომელიც ხელს უშლის ბაზრის მიმართულების ინტერპრეტაციას

nomenklatura ნომენკლატურა, პირის დანიშვნა თანამდებობაზე პარტიული ორგანოს სიიდან, პარტიის წევრებთან ერთად ნომენკლატურა მმართველ ელიტას შეადგენს

nomethetic research ნომეთეტური კვლევა; კვლევა, რომლის ობიექტს ჯგუფების ქცევა წარმოადგენს

nominal 1. ნომინალური; 2. შეუმჩნეველი; პირობითი; სიმბოლური; ~ **exchange rate** გადაცვლის ნომინალური კურსი; ~ **interest rate** ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი; ინფლაციის გათვალისწინების გარეშე დანაზოგებიდან და სესხის მომსახურების ხარჯებიდან მიღებული მოგება; ~ **partner** ფორმალური; ნომინალური პარტნიორი; ~ **price** ნომინალური ფასი; ~ **yield** ნომინალური ამონაგები

nonacceptance მიუღებლობა; უარის თქმა

non-agression pact თავდაუსხმელობის პაქტი

non-aligned movement მიუმხრობლობის მოძრაობა; ასოცია-ცია შეიქმნა 1961 წელს 25 განვითარებადი ქვეყნების მეთაურთა შეხვედრაზე. მისი მიზანი იყო გაეერთიანებინა ქვეყნები, რომლებიც არ ემხრობოდნენ აღმოსავლეთისა და დასავლეთის სამხედრო და პოლიტიკურ ბლოკებს. ახლა მათი რაოდენობა 102-ს შეადგენს

nonalignment მიუმხრობლობა; საგარეო პოლიტიკის დოქტრინა, რომელიც გულისხმობს ნეიტრალიზმს ალიანსის სისტემის მიმართ

nonapplicability 1. მიუღებლობა (მაგ. მეთოდისა); 2. გამოუყენებლობა

nonattendance გაცდენა; სამსახურში გამოუცხადებლობა

noncombatants ნონკომბატანტები; *საერთ. სამართალში* ყველა ის პიროვნება, ვინც არ შედის ამა თუ იმ ქვეყნის შეიარაღებული ძალების შემადგენლობაში, აგრეთვე ის პირები, რომლებიც თუმცა შედიან მასში, მაგრამ საომარ მოქმედებებში არ მონაწილეობენ (მაგ., მედიცინის მუშაკები, ინტენდანტები)

noncompetitive არაკონკურენტუნარიანი

non-competitive party system არაკონკურენტული პარტიული სისტემა; ასეთი ტიპის პარტიული სისტემა არსებობს მაშინ, როცა მთავრობაში ერთი პარტია სჭარბობს და საარ-

ჩევნო პროცესში მას სათანადო წინააღმდეგობას ვერ უწევენ სხვა პარტიები. ასეთ დროს ოპოზიციური პარტიები რეალურ საფრთხეს არ წარმოადგენენ მმართველი პარტიისათვის

non-compliance 1. (წესებისა და კანონების) დაუცველობა; 2. შეუთანხმებლობა (მაგ. ხელშეკრულების მუხლისა)

non-confidence motion უნდობლობა, როცა საპარლამენტო სისტემაში საკანონმდებლო ასამბლეა უნდობლობას უცხადებს მთავრობას, პრემიერ-მინისტრი და მისი კაბინეტის კოლეგები უნდა გადადგნენ და პარლამენტის დაშლა მოითხოვონ

noncyclic არარეგულარული; არაციკლური

non-decision in public policy გადაუწყვეტელობა სახელმწიფო პოლიტიკაში; მთავრობის გადაწყვეტილება უგულებელყოს პრობლემა. გარკვეული აზრით ეს გადაწყვეტილებას წარმოადგენს, რადგან ის სტატუს კვოს დამკვიდრებას უწყობს ხელს

nonessentials მეორადი მოთხოვნილების საგნები

non-governmental institution (NGI) არასამთავრობო ინსტიტუტი; არასამთავრობო ორგანიზაციების მსგავსად, არასამთავრობო ინსტიტუტები კერძოა, მთავრობისგან დამოუკიდებელი და მოგებაზე არ მუშაობენ, მაგრამ ისინი ფონდებს თვითონ არ მოიპოვებენ. ასეთი ინსტიტუტებია: უნივერსიტეტი, პროფესიული ასოციაცია, კავშირი, კოლეჯი, კოოპერატივი და მოხალისეთა სააგენტო

non - governmental organization (NGO) არასამთავრობო ორგანიზაცია; ორგანიზაცია, რომელიც არ მუშაობს მოგებაზე, მთავრობისგან დამოუკიდებელია და უმთავრესი დანიშნულებაა დაზმარების გაწევა. ასეთი ორგანიზაციები მუშაობენ პროექტებზე განვითარებადი ქვეყნების განათლების, ჯანდაცვის, სოფლის მეურნეობისა და სხვა სფეროებში

nonlabor უშრომელი; არაშრომითი

non-party system არაპარტიული სისტემა; *იურ.* პოლიტიკური ცხოვრების ნიმუში, რომელშიც პოლიტიკური პარტიები არ არიან. ასეთ სისტემაში თანამდებობის პირთა არჩევა ეფუძნება მათ უნარს, ეფექტურობას და პატიოსნებას

nonproductive 1. არამწარმოებლური; 2. უშედეგო; უნაყოფო

non-profit organization ჯგუფი, რომლის საქმიანობის მიზანი მოგება არ არის. ის ხშირად შედგება მოხალისეებისაგან და ფინანსდება კერძო ან სახელმწიფო ფონდებით

non-proliferation treaty ხელშეკრულება გაუვრცელებლობის შესახებ; საერთაშორისო შეთანხმება არაბირთვულ სახელმწიფოებში ბირთვული იარაღის გავრცელების აკრძალვის შესახებ

non-state actor არასახელმწიფოებრივი მოქმედი პირი; საერთაშორისო მასშტაბის მოქმედი პირი, როგორიცაა მრავალეროვნული კორპორაციები, საერთაშორისო ბანკები, ტერორისტული დაჯგუფებები, წითელი ჯვარი

non-zero sum relation არანულოვანი ჯამური ურთიერთობები; სიტუაცია, რომელშიც სისტემები და ქვესისტემები ჰარმონიულად ურთიერთქმედებენ, ხელს უწყობენ ერთიმეორეს სტრუქტურებს და

იზიარებენ საერთო ამოცანების გადასაწყვეტად საჭირო საქმიანობასა და პასუხისმგებლობას

norm 1. ნორმა, დაწესებული რაოდენობა; 2. დაკანონებული რამ. მაგ., სამართლის ნორმა; 3. საყოველთაოდ აღიარებული, აუცილებელი წესი. მაგ., ქცევის ნორმები.

normal 1. სტანდარტული; ნორმალური; 2. ნორმის შესაბამისი; ჩვეულებრივი, ბუნებრივი; 3. ფსიქიკურად ჯანსაღი (ადამიანი); ~ **foreseeable loss** ნორმალური პროგნოზირებადი დანაკარგები; ~ **good** ნორმალური საქონელი; სახეობა, რომლის მოხმარებაც მომხმარებლის მიერ იზრდება მისი შემოსავლების ზრდასთან ერთად; ~ **price** ნორმალური ფასი; ~ **profit** ნორმალური მოგება; ~ **sale** ნორმალური გაყიდვა; ~ **value** ნორმალური ღირებულება

normalization ნორმალიზაცია; სტანდარტიზაცია

normative 1. ნორმატივი; ეკონომიკური ან ტექნიკური მაჩვენებელი ნორმებისა, რომლის შესაბამისად წარმოებს მუშაობა. (მაგ., ტექნიკური ნორმატივები); 2. ნორმატიული; ~ **economics** ნორმატიული ეკონომიკა; ეკონომიკის შესწავლა, რომელშიც ჩართულია ეკონომისტის ექსპერტული შეფასებები

north-south ჩრდილოეთ-სამხრეთი; ტერმინი, რომელიც აღნიშნავს მსოფლიოს ეკონომიკურ დაყოფას ევროპის, ჩრდილო ამერიკის, შორეული აღმოსავლეთის განვითარებულ ქვეყნებად და აზიის, აფრიკის და ლათინური ამერიკის განვითარებად ქვეყნებად; ~ **cooperation** ჩრდილოეთ-სამხრეთის თანამშრომლობა; განვითარებადი ქვეყნების (სამხრეთი) მიერ მიღებული ზომები მათი განვითარებულ (ჩრდილოეთის) ქვეყნებზე ეკონომიკური დამოკიდებულების შესამცირებლად. ასეთი ზომებია: ურთიერთ შორის ვაჭრობის განვითარება, საერთო ბაზრების, თავისუფალი სავაჭრო ასოციაციების, ერთობლივი მრეწველობის, ფინანსური თანამშრომლობის განვითარება და ტექნოლოგიების ურთიერთგაზიარება; ~ **dialogue** ჩრდილოეთ-სამხრეთის დიალოგი; ჩრდილოეთის სამრეწველო ქვეყნებსა და სამხრეთის განვითარებად ქვეყნებს შორის სხვადასხვა საერთაშორისო ფორუმებზე გამართული დისკუსიები პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და კულტურულ ურთიერთობებზე

nota bene ნოტაბენე; შენიშვნა ტექსტში იმ ადგილას, რომელზედაც სურთ ყურადღების განსაკუთრებით გამახვილება

note 1. ნოტა, ერთი ქვეყნის მთავრობის წერილობითი დიპლომატიური მიმართვა მეორე ქვეყნის მთავრობისადმი; 2. სახაზინო ბილეთები, საგადასახადო სერთიფიკატები

not-for profit organization არამომგებიანი ორგანიზაცია; ორგანიზაცია, რომელიც არ შექმნილა მოგების მოსატანად.

notice 1. შეტყობინება; ცნობება; 2. უწყება; 3. განცხადება; გაფრთხილება

notify 1. ოფიციალური განცხადება; განაცხადი; 2. ნოტიფიცირება; შეტყობინება

notion 1. ცნება; იდეა; წარმოდგენა; 2. განზრახვა

nuclear ბირთვული; ~ **proliferation** ბირთვული იარაღის გავრცელება; ~ **strategy** ბირთვული სტრატეგია; ~

weapon ბირთვული იარაღი; ~ winter ბირთვული ზამთარი; კატასტროფა, რომელიც მოხდება, თუ აფეთქდა 100 მეგატონიანი იარაღი

nuclear-security dilemma ბირთვული საფრთხის დილემა

null გაბათილებული, ნულოვანი, გაუქმებული; ძალადაკარგული; ~ hypothesis ნულოვანი ჰიპოთეზა; იმ ჰიპოთეზასთან დაკავშირებული სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი ტესტი, რომლის თანახმად საკვლევ ცვლადებს შორის ურთიერთდამოკიდებულება არ არსებობს

nullification ანულირება; გაუქმება

number 1. რიცხვი, რაოდენობა; 2. ნომერი

nuptiality ქორწინება; average ~ ქორწინების საშუალო კოეფიციენტი

obedience დამორჩილება

obey 1. დაქვემდებარება; ბრძანების შესრულება; 2. დამორჩილება

object 1. ობიექტი, საგანი; 2. მიზანი, ამოცანა

objective 1. მიზანი; დავალება; 2. საგნობრივი; 3. ობიექტური, მიზნობრივი; *ტექნ.* მოთხოვნა; ~ responsibility ობიექტური პასუხისმგებლობა; ადამიანისა და ორგანიზაციის პასუხისმგებლობა სხვა ადამიანის და ორგანიზაციის მიმართ, რაიმე საკითხსა და საქმიანობასთან დაკავშირებით; ~ (mutual) funds საერთო ფონდის მიზანი

obligation 1. ვალდებულება; 2. ობლიგაცია; 3. მოვალეობა

obligee კრედიტორი

obligor მოვალე

observation 1. დაკვირვება, გამოკვლევა; გაზომვა; ექსპერიმენტული განსაზღვრა; 2. დაკვირვების მონაცემები; direct ~ უშუალო დაკვირვება; error-free ~ უშეცდომო დაკვირვება

observer effect დამკვირვებლის ეფექტი; ექსპერიმენტის ჩამტარებლის არტეფაქტი, რაც გამოწვეულია კვლევის პროცესის დაკვირვების ან მონაცემების აღრიცხვის ფაზაში რაიმე კრიტერიუმის ღირებულების არაადექვატური შეფასებით

obsolescence დაძველება; მოძველება; (მორალური) გაცვეთა; ცვეთა; ~ of manpower capability სამუშაო ძალის არასაკმარისი კვალიფიკაცია

obsolete მოძველებული; ექსპლუატაციიდან გამოსული

obstacle წინააღმდეგობა; შეფასება; administrative ~ ადმინისტრაციული წინააღმდეგობა

obtain 1. შეძენა; მიღება; 2. მიღწევა (მაგ. შედეგისა)

obtainable ხელმისაწვდომი, მიღწევადი

occam's razor ოკამის სამართებელი; რაც შეიძლება მოკლე განმარტების მიცემის პრინციპი

occupancy 1. საქმიანობა; ფლობა; 2. დაკავების ხანგრძლივობა; 3. დროებითი ფლობა, იჯარა

occupant 1. მცხოვრები; 2. იჯარა; 3. დროებითი მფლობელი

occupation 1. დაკავება; ოკუპაცია; 2. საქმიანობა, პროფესია; 3. ცხოვრების პერიოდი (ტერიტორიაზე); secondary ~ დამატებითი საქმიანობა

occupational standard სამუშაოს სტანდარტი; შესრულებული სამუშაოს ხარისხის შესაფასებელი საზომი

occupational standards პროფესიული

სტანდარტები

occurrence 1. მოვლენა; 2. შესაძლებლობა

odd 1. კენტი; 2. დამატებითი; 3. შემთხვევითი; 4. *pl.* სხვაობა

offer 1. წინადადება; 2. მზადყოფნის გამოხატვა; კომერციული წინადადება; 3. შეთავაზება; **counter ~** შემხვედრი წინადადება

offgrade დაბალხარისხიანი

office 1. სამსახური; თანამდებობა; 2. დაწესებულება, ბიურო; უწყება; სამინისტრო; სამმართველო; **clearing ~** საანგარიშსწორებო დაწესებულება; **contracts ~** კონტრაქტების განყოფილება; **general accounting ~** მთავარი ბუღალტერია; **revenue ~** გადასაადების განყოფილება

officer თანამდებობის პირი; მოსამსახურე; **associate ~** დამხმარე თანამშრომელი; **legal ~** საკანონმდებლო საკითხების უფროსი; **public relations ~** საზოგადოებასთან ურთიერთობის თანამშრომელი; **senior ~** უფროსი თანამშრომელი; **government ~** მთავრობის მოხელე

official 1. სახელმწიფო სტრუქტურის მოსამსახურე თანამდებობის პირი; 2. ოფიციალური; **~ bilingualism** ოფიციალური ბილინგვიზმი; **~enowneba**, **~ opposition** ოფიციალური ოპოზიცია; პოლიტიკური პარტია, რომელსაც ადგილების რაოდენობით მეორე ადგილი უჭირავს

Okun's law ოკუნის კანონი; უკუპროპორცია უმუშევრობის დონესა და რეალურ ეროვნული პროდუქტს შორის, რომლის თანახმადაც უმუშევრობის შემცირება 1 საპროცენტო პუნქტით იწვევს რეალური ეროვნული პროდუქტის მატებას დაახლოებით 2%-ით

oligarchy ოლიგარქია, ქვეყნის მართვა უმცირესობის მიერ

oligopoly ოლიგოპოლია; მდგომარეობა ბაზარზე მსხვილი ფირმების შეზღუდული რაოდენობით, სადაც ძალზე მცირე რაოდენობის გამყიდველია; **natural ~** ბუნებრივი ოლიგოპოლია; **perfect ~** სრულყოფილი ოლიგოპოლია

oligopsony ოლიგოფსონია

ombudsman ომბუდსმენი; სახალხო დამცველი; პარლამენტის წარმომადგენელი, რომელიც თვალყურს ადევნებს სახელმწიფო ორგანოების მოქმედების კანონიერებას; ის არის შუამავალი მოსამსახურეთა საჩივრების გარჩევისას, მას უშუალოდ შეიძლება მიმართოს მოქალაქემ, თუ თვლის, რომ უსამართლოდ მოექცა ხელისუფლება

one-group pre-post design წინასაექსპერიმენტო დიზაინი, რომელშიც სუბიექტთა მხოლოდ ერთი ჯგუფის რეაქციები იზომება ექსპერიმენტამდე და შემდგომ

one-shot case study იხ. one group pre-post design

open ღია; **~economy** ღია ეკონომიკა, იმ ქვეყნის ეკონომიკა, რომლის ყველა მოქალაქეს შეზღუდვის გარეშე შეუძლია ოპერაციების წარმოება სასაქონლო და კაპიტალის საერთაშორისო ბაზარზე;; **~enrollment** ღია ჩაწერა; **~ interest** ღია ინტერესი; გაუნაღდებელი ოფციონური კონტრაქტების რაოდენობა ბაზარზე ან კერძო კლასში ან სერიაში; **~market operations** ღია საბაზრო ოპერაციები, ფულის შეთავაზების შეზღუდვის ან გაფართოების მიზნით ცენტრალური ბანკის მიერ სახელმწიფო ობ-

ლიგაციების ყიდვა-გაყიდვა; ~ questions კითხვარის შეკითხვები, რომლებზე პასუხიც არ გულისხმობს რაიმე შეზღუდვას შინაარსის თვალსაზრისით; ~-ended matching grant გრანტის სახეობა, რომლის მიხედვით გრანტის მიმცემი თანახმაა რაღაც ოდენობის პროცენტი გადაიხადოს ყოველი მიმღები მთავრობის მიერ გარკვეული საზოგადო საქონლის უზრუნველყოფისათვის დახარჯული ყოველი დოლარიდან; ~-party system ღია პარტიული სისტემა; პოლიტიკური სისტემა, რომელიც არ ზღუდავს პოლიტიკური პარტიების რაოდენობას პოლიტიკაში; ~-systems approach ღია სისტემების მიდგომა; ორგანიზაციის შესწავლისადმი მიდგომა, რომელიც ხაზს უსვამს, რომ ორგანიზაციები გარემოს ნაწილია და ამდენად მასთან უნდა ურთიერთქმედებდეს

operate 1. მოქმედება; მუშაობა, ექსპლუატაცია; 2. ოპერაციების განხორციელება; 3. სპეკულაცია; ბირჟაზე ოპერაციების წარმართვა

operation 1. მოქმედება; მუშაობა; ექსპლუატაცია; ფუნქციონირება; 2. ვაჭრობა, ფინანსური ოპერაცია; გარიგება; 3. მართვა; assembly ~ აწყობის ოპერაციები, აწყობა; auxiliary ~s დამხმარე ოპერაციები; nonproductive ~s არასაწარმოო ოპერაციები; salvage ~s გადარჩენითი სამუშაოები; underground ~s მიწისქვეშა ოპერაციები

operative მოქმედი, მომუშავე; ექსპლუატაციაში მყოფი

operose საქმიანი; ენერგიული (მენეჯერი)

opinion 1. აზრი; მოსაზრება; 2. დასკვნა; 3. შეფასება; concurring ~s აზრთა დამთხვევა; public ~ საზოგადოებრივი აზრი

opponent ოპონენტი; პირი, რომელიც ქამათში, პაექრობაში გამოდის ვინმეს მოსაზრების, დასაბუთების წინააღმდეგ

opportunity შესაძლებლობა; შემთხვევა; შანსი; investment ~ies საინვესტიციო შესაძლებლობები; job ~ ვაკანსია; sale ~ies ბაზრის კონიუნქტურა

opposition 1. ოპოზიცია; 2. კონტრასტი; 3. წინაღობა; წინააღმდეგობა; 4. დაპირისპირებულობა; ~ parties ოპოზიციური პარტიები

optimal ოპტიმალური, ყველაზე ხელსაყრელი; ყველაზე უფრო შესაფერისი, საუკეთესო

optimization ოპტიმიზაცია

optimum level of accountability პასუხისმგებლობის, ანგარიშვალდებულების ოპტიმალური დონე

option 1. არჩევანი; ოფცია; 2. შერჩევა; ამორჩევა; 3. ოფციონი; უფლებას აძლევს მყიდველს იყიდოს ან გაყიდოს აქცია განსაზღვრული ფასით მოცემულ დღემდე; 4. ბირჟებზე სათანადო პრემიის გადახდით შეძენილი პრივილეგია

optional არასავალდებულო; ნებაყოფლობითი

order 1. წესი; წესრიგი; 2. განკარგულება, ინსტრუქცია, ბრძანება; 3. შეკვეთა; 4. თანმიმდევრობა; 5. წყობა (საზოგადოებრივი); 6. წერილობითი ბრძანება

organic 1. ორგანული (მაგ. კანონი); 2. შეთანხმებული; 3. ორგანიზებული; კოორდინირებული; 4. საშტატო; სატაბელო

organization 1. ორგანიზაცია; მოწყობა; სისტემაში მოყვანა; 2. ფორ-

მირება, ორგანიზება; 3. გაერთიანება; 4. ორგანიზმი; სტრუქტურა; ~ for economic cooperation and development (OECD) ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია. შეიქმნა 1961 წელს; ~ of labor შრომის ორგანიზაცია; aggregate ~ რამდენიმე ქვედანაყოფისაგან შემდგარი ორგანიზაცია; conglomerate ~ კონგლომერატის ტიპის ორგანიზაციული სტრუქტურა; ადაპტური სტრუქტურის ერთ-ერთი სახე, რომელიც გამოიყენება ძალიან მსხვილი სამეწარმეო ორგანიზაციების მიერ. კონგლომერატებს არ აქვთ ერთი საერთო სტრუქტურა. მათ ცალკეულ ნაწილებში გამოყენებულია სტრუქტურის სხვადასხვა ტიპი; decentralized ~ დეცენტრალიზებული ორგანიზაცია; formal ~ ფორმალური ორგანიზაცია; free-form ~ ნებისმიერი ფორმის ორგანიზაცია; რომელიც სხვადასხვა სტრუქტურისაგან შედგება; informal ~ არაფორმალური ორგანიზაცია; line ~ აღმასრულებელი აპარატის ორგანიზაცია; matrix ~ მატრიცული ორგანიზაცია; nongovernment ~ არასამთავრობო ორგანიზაცია; nonprofit ~ არამომგებიანი (არაკომერციული) ორგანიზაცია; overhead ~ ზემდეგი ორგანო; project ~ პროექტის სარეალიზაციო ორგანიზაცია; დროებითი სტრუქტურა, რომელიც კონკრეტული, ზუსტად განსაზღვრული მიზნის მისაღწევადაა შექმნილი

organizational ორგანიზაციის, ორგანიზაციული; ~ action საორგანიზაციო მოქმედება; ~ adaptability ორგანიზაციის ადაპტაციის უნარი; ~ arenas საორგანიზაციო სფერო, მოქმედების ადგილი; ~ chart ორგანიზაციის სქემა (გრაფიკი, ცხრილი); ორგანიზაციის ნაწილების გაერთიანებული ვიზუალური წარმოსახვა; ~ consultant ორგანიზაციის კონსულტანტი; ~ culture ორგანიზაციის კულტურა; ადამიანების ჯგუფის ფასეულობების, ნორმების, შეხედულებების და რწმენების ერთობლიობა და ყოველივე ამის თანამშრომელთათვის გადაცემის საშუალება; ~ Darwinism ორგანიზაციული დარვინიზმი; კონცეფცია, რომლის თანახმადაც არსებობის შენარჩუნების მიზნით ორგანიზაცია უნდა შეეგუოს გარე გარემოს ცვლილებებს; ~ democracy ორგანიზაციული დემოკრატია; თანამშრომლებისადმი დამოკიდებულება, როგორც გონიერი, ინტელექტუალური, პასუხისმგებლობის მქონე, საკუთარ თავზე კონტროლის უნარისმქონე ადამიანებისადმი; ~ design ორგანიზაციის დიზაინი; ორგანიზაციის სტრუქტურისა და რესურსების სისტემური მოწყობა, ადაპტირება და მანიპულაცია ორგანიზაციული, ინდივიდუალური ან ორივე სახის მიზნების მისაღწევად; ~ development ორგანიზაციული განვითარება; ორგანიზაციის ეფექტურობის გაზრდის პროცესი, რომელშიც შერწყმულია პირთა მისწრაფება განვითარებისაკენ და ორგანიზაციის მიზნები; ~ dynamics ორგანიზაციის დინამიკა; ~ empowerment საორგანიზაციო უფლებამოსილება, ორგანიზაციის უფლებამოსილება; ~ entity ორგანიზაციული (საორგანიზაციო) ერთეული; ~ leadership ორგანიზაციული ლიდერობა; ~ levels საორგანიზაციო დონეები, საფეხურები; ~ management

needs საორგანიზაციო მენეჯმენტის საჭიროება; ~ policies საორგანიზაციო პოლიტიკა, კურსი; ~ power ორგანიზაციული ძალაუფლება; ~ practices საორგანიზაციო პრაქტიკა; ~ principle ორგანიზაციული პრინციპი; ~ results ორგანიზაციის შედეგები; ~ socialization სოციალური ადაპტაცია ორგანიზაციაში; ახალ თანამშრომელთა მიერ ორგანიზაციის წესების, პრაქტიკისა და კულტურის გაცნობა; ~ structure ორგანიზაციის სტრუქტურა; ორგანიზაციის იერარქიული საფეხურების, სპეციალიზებული ერთეულებისა და თანამდებობების კონფიგურაცია და ფორმალური წესები, რომლებიც ამ წყობას მართავს. ორგანიზაციის სტრუქტურის მახასიათებლებია: ცენტრალიზაცია, ფორმალიზაცია, კომპლექსურობა, მოცულობა, გარემო და სტრატეგიული არჩევანი; ~ theory ორგანიზაციული თეორია; ~ transformation ორგანიზაციული ტრანსფორმაცია

organization's philosophy საორგანიზაციო ფილოსოფია

organized terrorism ორგანიზებული ტერორიზმი

organizing ორგანიზება; დასაქმებულთა კოორდინირების პროცესი მიზნებისა და ამოცანების მისაღწევად

origin 1. წყარო; საწყისი; 2. წარმოშობა; ethnic ~ ეთნიკური წარმოშობა

original intention თავდაპირველი მიზანი

orthogonal relationship ორთოგონალური ურთიერთდამოკიდებულება; ურთიერთდამოკიდებულება, რომელშიც თანაფარდობა ნულს უდრის

other სხვა; ~ current assets სხვა მიმდინარე აქტივი; არაფულადი აქტივის ღირებულება, რომელიც შეიცავს წინაგადახდებსა და დებიტორთა ანგარიშებს 1 წლამდე ვადით; ~ long term liabilities სხვა ხანგრძლივი პასივი; ქირის, მომავალ დაქირავებულთა დახმარების, გადავადებული გადასახადებისა და სხვა ვალდებულებათა ღირებულება, რაც მოითხოვს პროცენტის გადახდას 1 წლის შემდეგ; ~ sources სხვა წყაროები; ფონდების მოცულობა, რომელიც გამომუშავდება გაუფასურებული და გადავადებული გადასახადების გარდა სხვა წყაროების ოპერაციის შედეგად

out of order 1. არასანქციონირებული; 2. გაფუჭებული

outbalance 1. გადაწონვა; 2. გადამეტება, გადაჭარბება

outcome შედეგი; ~ management შედეგების მართვა

outfit 1. მოწყობილობა; აღჭურვილობა; კომპლექტი; 2. ანსამბლი, ჭედანაყოფი, ჯგუფი, ფრაქცია; 3. ტანსაცმელი; ტანსაცმლის სრული კომპლექტი; ~ of equipment მოწყობილობათა კომპლექსი

outflow 1. გაქონვა; გადენა; გატანა; 2. შემცირება; ~ of money ფულის გადენა

outgoings ხარჯები, გადასახადები, გასავლები

outlaw კანონგარეშე გამოცხადებული; კანონგარეშედ გამოცხადება

outlay 1. გასავლები, ხარჯები, დანახარჯები; 2. კაპიტალდაბანდება, საინვესტიციო ხარჯები; military ~ სამხედრო ხარჯები; public ~ სახელმწიფო ხარჯები, სახელმწიფო კაპიტალდაბანდება; social security ~ გადასახადები სოციალურ დაზღვევაზე

outlet 1 .გასაღების ბაზარი; გასაღების შესაძლებლობა; 2. საავაჭრო წერ-

ტილი, სავაჭრო საწარმო; 3. გამოსვლა; domestic ~ ქვეყნის შიგნით გასაღების შესაძლებლობა

outline 1. გეგმა; სქემა; მონახაზი; კონსპექტი; 2. *pl.* საფუძველი; ძირითადი პრინციპი

outlook პერსპექტივა; ხედვა; economic ~s ეკონომიკური პერსპექტივები

outnumber რიცხობრივად გადაჭარბება

outpatient 1. ამბულატორიული; ~ services ამბულატორიული მომსახურება; ~ surgery facility ქირურგიული ამბულატორია; 2. არასტაციონარული (ამბულატორიული) ავადმყოფი; პიროვნება, რომელიც სარგებლობს კლინიკით, გადაუდებელი დახმარებით ან სხვა სამედიცინო ობიექტებში გაწეული მომსახურებით, ისე რომ არ საჭიროებს სტაციონარულ მკურნალობას; ~ service ამბულატორული მომსახურება;

output 1. გამოშვება (პროდუქციისა); პროდუქცია; წარმოების მოცულობა; 2. გამოსავალი; 3. შედეგი; 4. გამომდინარე ნაკადი; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების მოცულობა; daily ~ სადღეღამისო გამომუშავება; profit-maximizing ~ წარმოების მოცულობა, რომელიც უზრუნველყოფს მაქსიმალურ მოგებას

outrage ადამიანის უფლებების უხეში დარღვევა

outside გარე, გარეთა; ~ lag გარე ლაგი; დროის შუალედი ეკონომიკურ რღვევასა და მასზე ეკონომიკური პოლიტიკის საპასუხო ზომებს შორის; ~ market არაოფიციალური ბირჟა

outsider 1. აუტსაიდერი; 2. *pl.* საქმეში ჩაუხედავი ჯგუფი; საქმის კურსში არ მყოფი ადამიანი

outsiders აუტსაიდერები; თანამშრომლები, რომლებიც მოცემულ მომენტში არ არიან დაკავებულნი და ამის გამო ვერ ახდენენ გავლენას მოლაპარაკებებზე შრომის ანაზღაურების შესახებ

outstanding 1. გადაუხდელი; გადავადებული 2. გაუყიდავი, არარეალიზებული 3. შეუსრულებელი 5. ცნობილი, ღირსშესანიშნავი (თეორია; გამოგონება)

outvote 1. ჭარბი ხმების ქონა; 2. საჭიროზე მეტი ხმების რაოდენობის მოპოვება

outward 1. გარეთ მიმართული; გარე; 2. უცხო; უჩვეულო

outwardness 1. ობიექტური არსებობა; 2. ზედმიწევნითი პრაქტიკულობა

outweigh გავლენიანობა

overbought/oversold indicator გადაყიდვის ინდიკატორი; განსაზღვრავს, თუ როდის შეიცვალა ფასები სწრაფად და საგრძნობლად ნებისმიერი მიმართულებით

overdue გადავადებული; ვადაში გადაუხდელი

overemployment ჭარბდასაქმება

overestimation ზედმეტად შეფასება; გადაჭარბებულად შეფასება

overheads ზედნადები ხარჯები; administration ~ ადმინისტრაციული ზედნადები ხარჯები

overlapping პარალელიზმი, დუბლირება; განმეორება; tax ~ სხვადასხვა სახის გადასახადის დამთხვევა

overtime ზეგანაკვეთური სამუშაო დრო

own 1. საკუთარი; 2. პირადი; 3. ფლობა

owner მესაკუთრე; მფლობელი

ownership 1. საკუთრება; საკუთრების უფლება; 2. სამფლობელო

pace 1. სისწრაფე, ტემპი; (მუშაობის); 3. ნაბიჯი; 2. ნაბიჯის სიგრძე; at a rapid ~ დაჩქარებული ტემპით; to pick up the ~ ტემპის აჩქარება; to slow the ~ ტემპის შენელება; ~ of development განვითარების ტემპი; ზრდის ტემპი; ~ of work მუშაობის ტემპი

pacification დამშვიდება, მოთვინიერება, ჩაქრობა, დაცხრობა

pacifism პაციფიზმი; მიმდინარეობა, რომელიც ილაშქრებს ყოველგვარი ომების, მათ შორის სამართლიანი ომების წინააღმდეგ

pact შეთანხმება, ხელშეკრულება, პაქტი; ~ of League of Nations ეროვნებათა ლიგის პაქტი; aggressive ~ აგრესიული პაქტი; federal ~ ფედერალური პაქტი; international ~ საერთაშორისო პაქტი; military ~ სამხედრო პაქტი; mutual aid ~ პაქტი ურთიერთდახმარების შესახებ; mutual assistance ~ ხელშეკრულება ურთიერთდახმარების შესახებ; mutual defense ~ ერთობლივი თავდაცვის პაქტი; neutrality ~ პაქტი ნეიტრალიტეტის შესახებ; North Atlantic ~ ჩრდილო-ატლანტიკური პაქტი; organizational ~ საორგანიზაციო პაქტი; peace ~ მშვიდობის პაქტი; quadrilateral ~ ოთხმხრივი პაქტი; Rhine ~ რეინის პაქტი; security ~ უსაფრთხოების პაქტი; trilateral ~ სამმხრივი პაქტი

pacta sunt servenda საერთაშორისო სამართლის წესი, რომლის თანახმად ხელშეკრულების პირობების დაცვა სავალდებულოა

pad 1. გადატვირთვა; გაბუქვა; გაბერვა (სიტყვებით, გამოთქმებით)

page ფურცელი, გვერდი; supplementary ~ ჩარტერული ფურცელი; title ~ სატიტულო ფურ-ცელი

paid claims ანაზღაურებული მოთხოვნები; ყველა ანაზღაურებული მოთხოვნის ღირებულება დოლარებში (მაგ. საავადმყოფო, სამედიცინო, ქირურგიული და სხვა). გეგმიური წლის განმავლობაში

Pan-American პანამერიკული

panel 1. კოლეგია; პირადი შემადგენლობა, პერსონალი; 2. სპეციალისტების ჯგუფი; ექსპერტები; კომისია; 3. სია, ნუსხა, ჩამონათვალი; ~ study გრძივი გამოკვლევა, რომლის დროს მონაცემების შეგროვება ხდება ერთიდაიგივე ნიმუშისთვის დროის სხვადასხვა მონაკვეთში; arbitration ~ საარბიტრაჟო კომისია

panelist ექსპერტი

par 1. ტოლობა; თანატოლობა, თანასწორობა; 2. პარიტეტი, ნომინალური ღირებულება, ნომინალი; 3. ნორმალური მდგომარეობა; above ~ პარიტეტის ზევით; at ~ ნომინალური კურსით; below ~ პარიტეტის ქვევით; on a ~ with ერთ დონეზე, ერთნაირ მდგომარეობაში; ~ exchange rate თავისუფალ ბაზარზე ერთი ქვეყნის ვალუტის ფასი, გამოსახული მეორე ქვეყნის ვალუტით; ~ of exchange სავალუტო პარიტეტი; ~ value პარიტეტი; ნომინალური ფასი, ნომინალი, ღირებულება ნომინალით

paradigm 1. მაგალითი, ნიმუში; მოდელი; ტიპი; ნაირსახეობა; 2. პარადიგმა, ეხმარება კვლევის ორგანიზებასა და ჩატარებას

paragraph აბზაცი, პარაგრაფი, სტატია

parallel financing პარალელური და-

ფინანსება; თანადაფინანსების ფორმა, რომელშიც პროექტის სხვასასხვა ნაწილს სხვადასხვა დონორი აფინანსებს

paralogism პარალოგიზმი; უნებლიე ლოგიკური შეცდომის შედეგად გაკეთებული მცდარი დასკვნა

parameter პარამეტრი; მახასიათებელი; მაჩვენებელი; cost ~ ღირებულებითი მაჩვენებელი; overall cost ~ საერთო ღირებულებითი მაჩვენებელი; ~ of cost ღირებულების მაჩვენებელი

paramilitary ნახევრადსამხედრო

pardon 1. პატიება, მიტევება, შენდობა, შეწყნარება; 2. შეწყალება; ამნისტია; 3. ინდულგენცია; appeal for a ~ თხოვნა შეწყალების შესახებ; legal ~ კანონიერი პატიება; to ~ შეწყნარება

Pareto optimality რაციონალური ქმედება, რომელიც აუმჯობესებს სულ მცირე ერთი ადამიანის მდგომარეობას სხვა ადამიანის მდგომარეობის გაუარესების გარეშე

parity 1. პარიტეტი; თანასწორობა, ტოლობა, თანატოლობა; 2. ეკვივალენტი; 3. შობადობის უნარი; 4. პარალელიზმი, ანალოგია, შესაბამისობა; ~ of currencies ვალუტების შესაბამისობა; ~ of prices ფასების შესაბამისობა; ~ principle შესაბამისობის პრინციპი; პრინციპი, რომლის მიხედვითაც ხელმძღვანელი ახდენს ინდივიდისათვის საკმარისი უფლებამოსილების დელეგირებას, რაც აუცილებელია ამ უკანასკნელის პასუხისმგებლობის არეში მოხვედრილი ამოცანების შესასრულებლად; dollar ~ პარიტეტი დოლართან; exchange rate ~ სავალუტო პარიტეტი; gold ~ ოქროს პარიტეტი; official ~ ოფიციალური პარიტეტი; on a basis of ~ პარიტეტის საფუძველზე

parliament პარლამენტი, არჩევითი ასამბლეა, რომელიც პასუხს აგებს კანონმდებლობაზე; European ~ ევროპული საპარლამენტო ასამბლეა, ევროპარლამენტი; to dissolve ~ პარლამენტის გაშვება

parliamentarism პარლამენტარიზმი; სახელმწიფო მმართველობის სისტემა, რომლის სათავეში პარლამენტია

parliamentary საპარლამენტო; ~ committees საპარლამენტო კომიტეტები; ~ government საპარლამენტო მთავრობა; სისტემა, რომელშიც საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლება შერწყმულია; ~ secretaries საპარლამენტო მდივნები

part 1. ნაწილი, წილი; 2. მონაწილეობა; ვალდებულება; 3. ნაწილი, ტომი, სერია; 4. როლი; 5. მხარე (კამათში); 6. ადგილი, მხარე; auxiliary ~ დამხმარე დეტალი; central ~ არსი; damaged ~ დაზიანებული დეტალი; essential ~ არსი; government-furnished ~ სახელმწიფო საწარმოს მიერ მიწოდებული ნაკეთობა important ~ მნიშვნელოვანი დეტალი, მნიშვნელოვანი ნაწილი; integral ~ განუყოფელი ნაწილი; non-essential ~s მეორეხარისხოვანი დეტალები; principal ~ ძირითადი ნაწილი; substantial ~ მნიშვნელოვანი ნაწილი; the greater ~ უდიდესი ნაწილი; the lesser ~ ნაკლები ნაწილი; to ~ განშორება; to take ~ მონაწილეობის მიღება; ~time არასრული დღე

partial ნაწილობრივი; არასრული; ~ theories ნაწილობრივი თეორიები

participating provider მონაწილე მომწოდებელი; ჯანდაცვის მომწოდებელი, რომელიც მონაწილეობს კონ-

ტრაქტულ საფუძველზე ჯანდაცვის მომსახურეობის კონტრაქტორ მართვად ორგანიზაციასთან

participant მონაწილე, თანამონაწილე; listed ~s მონაწილეთა სია; major ~ მთავარი მონაწილე; potential ~ პოტენციური მონაწილე; prospective ~s სავარაუდო მონაწილეები; registration of ~s მონაწილეთა რეგისტრაცია

participate მონაწილეობის მიღება; to actively ~ აქტიური მონაწილეობის მიღება

participation მონაწილეობა, თანამონაწილეობა; ~ expenses მონაწილეობის ხარჯები; ~ in the profits მონაწილეობა მოგებაში; political ~ პოლიტიკური მონაწილეობა, მონაწილეობის მიღება პოლიტიკაში; alternating ~ მორიგეობით მონაწილეობა; application for ~ განაცხადი მონაწილეობაზე; collective ~ კოლექტიური მონაწილეობა; direct ~ უშუალო მონაწილეობა; financial ~ ფინანსური მონაწილეობა; joint ~ ერთობლივი მონაწილეობა; large-scale ~ მსხვილმასშტაბიანი მონაწილეობა; official governmental ~ ოფიციალური მონაწილეობა სამთავრობო დონეზე; scale of ~ მონაწილეობის მასშტაბი; to apply for ~ განაცხადის შეტანა მონაწილეობაზე; to confirm ~ მონაწილეობის დადასტურება; to designate people to ~ ადამიანების დანიშვნა მონაწილეობის მისაღებად; to justify ~ მონაწილეობის დასაბუ-თება; total ~ მონაწილეთა საერთო რიცხვი

participative მონაწილეობითი; ~ management მონაწილეობითი მენეჯმენტი; მართვის სტილი, რომელიც ხაზს უსვამს გადაწყვეტი-ლების მიღების დემოკრატიულ ხასიათს; ~ organization მონაწილეობითი ორგანიზაცია, რომელშიც მაღალია თანამშრომელთა მონაწილეობის ხარისხი ორგანიზაციის მიზნებისა და მათი მიღწევის გზების განსაზღვრისას; ~ democracy მონაწილეობითი დემოკრატია, რომელიც ყურადღებას ამახვილებს ინდივიდუალური მოქალაქეების უშუალო მონაწილეობაზე სამთავრობო საქმეებსა და გადაწყვეტილების მიღებაში

participatory მონაწილეობითი; თანამონაწილეობითი; ~ socialism მონაწილეობითი სოციალიზმი; სოციალისტური სისტემა, რომელშიც მუშები და კერძო ფირმები კოლექტიურად ფლობენ წარმოების საშუალებებს. ისინი დემოკრატიულად მონაწილეობენ მენეჯმენტის პროცესში და იყოფენ მოგებას

particular 1. კერძო; განსაკუთრებული; 2. ზედმიწევნითი

particularism პარტიკულარიზმი

partner მონაწილე; კონტრაგენტი; კომპანიონი; პარტნიორი; equal ~s თანაბარი პარტნიორები; undisclosed ~ საიდუმლო პარტნიორი

partnership 1. მონაწილეობა; პარტნიორობა; თანამშრომლობა; 2. ამხანაგობა; კომპანია; 3. კომპანიონები; ~ arrangement მოლაპარაკება მონაწილეობაზე; general ~ სრული ამხანაგობა; limited ~ შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება; to enter into a ~ ამხანაგობაში შესვლა; to withdraw from a ~ ამხანაგობიდან გამოსვლა

party 1. პირი; 2. პარტია; 3. მხარე; 4. მონაწილე; ~ boosterism პარტიულობა; ~ conference პარტიული კონფერენცია; ~ congress პარტიული ყრილობა; ~ government უმრავლე-

სობის პარტიის გადამწყვეტი როლი პოლიტიკური გადაწყვეტილების მიღების პროცესში; ~ identification პარტიის იდენტიფიკაცია, ამომრჩეველთა ერთგულება პოლიტიკური პარტიის მიმართ; ~ platforms პარტიის პლატფორმა; ~ press პარტიული პრესა; ~-state system ერთი პარტიის არსებობა, რომლის ძალაუფლებას არ ემუქრება ორგანიზებული პოლიტიკური ოპოზიცია და პარტიაზე კონტროლი მის ლიდერებს სახელმწიფოზე კონტროლის საშუალებას აძლევს; ~ system პარტიული სისტემა; კონკურენტული ურთიერთდამოკიდებულება ორ ან მეტ პარტიას შორის; ~ to an agreement ხელშეკრულების მონაწილე; ~ to the proceedings მხარე სასამართლოში; absent ~ არმყოფი მხარე adverse ~ მოწინააღმდეგე მხარე; appropriate ~ შესაბამისი პირი; authorized ~ უფლებამოსილი მხარე; Christian Democrat ~ ქრისტიანულ-დემოკრატიული პარტია; coalition ~ კოალიციური პარტია; Communist ~ კომუნისტური პარტია; concerned ~ მონაწილე პირები ან მხარეები; Conservative ~ კონსერვატიული პარტია; contracting ~ ხელშეკრულების მონაწილე; Democratic ~ დემოკრატიული პარტია; disputing ~ მოკამათე მხარე; equal ~/ies თანაბარუფლებიანი მონაწილეები; guilty ~ დამნაშავე მხარე; injured ~ დაზარალებული მხარე; innocent ~ უდანაშაულო მხარე; interested ~ დაინტერესებული პირი; დაინტერესებული მხარე; Labor ~ ლეიბორისტული პარტია; liable ~ პასუხისმგებელი პირი, პასუხისმგებელი მხარე; Liberal ~ ლიბერალური პარტია; Liberal-Democratic ~ ლიბერალურ-დემოკრატიული პარტია; negotiating ~ მოლაპარაკებების მონაწილე; opposing ~ მოწინააღმდეგე მხარე; opposition ~ ოპოზიციური პარტია; Peasant ~ გლეხთა პარტია; People's ~ სახალხო პარტია; political ~ პოლიტიკური პარტია; Progressive ~ პროგრესული პარტია; Radical ~ რადიკალური პარტია; Radical Democratic ~ რადიკალურ - დემოკრატიული პარტია; responsible ~ დამნაშავე; Revolutionary ~ რევოლუციური პარტია; ruling ~ მმართველი პარტია; Social Democratic ~ სოციალურ-დემოკრატიული პარტია; Socialist ~ სოციალისტური პარტია; third ~ მესამე პირი; მესამე მხარე; working ~ სამუშაო ჯგუფი to exclude from the ~ პარტიიდან გარიცხვა; unified ~ ერთიანი პარტია; via third ~ მესამე პირის გავლით; Worker's ~ მუშათა პარტია; working ~ მუშა კომისია;

passport პასპორტი; diplomatic ~ დიპლომატიური პასპორტი; foreign ~ უცხოური პასპორტი; government ~ სახელმწიფო პასპორტი; to issue a ~ პასპორტის გაცემა; valid ~ ვარგისი პასპორტი

password პაროლი

patent 1. პატენტი; დიპლომი; 2. სიგელი; პრივილეგია; 3. პატენტის საშუალებით მიღებული უფლება; განსაკუთრებული უფლება; 4. დაპატენტებული საგანი, დაპატენტებული გამოგონება; additional ~ დამატებითი პატენტი; consular ~ საკონსულო პატენტი; domestic ~ სამამულო პატენტი; exclusive ~ განსაკუთრებული პატენტი; foreign

~ უცხოური პატენტი; international ~ საერთაშორისო პატენტი; invalidated ~ ძალადაკარგული პატენტი; inventor's ~ საპატენტო უფლება გამოგონებაზე; issued ~ გაცემული პატენტი; reinstated ~ განახლებადი პატენტი; revocation of a ~ პატენტის ანულირება; to ~ დაპატენტება; to invalidate a ~ პატენტის აღიარება; ~ holder პატენტის მფლობელი

patentability პატენტუნარიანობა

paternalism 1. პატერნალიზმი, მუშების ნაწილის მოსყიდვა ხელფასის მომატებით, პრემიებით და სხვ; 2. განვითარებული სახელმწიფოს მიერ სუსტად განვითარებული ქვეყნების ეკონომიკური დახმარება

path 1. გზა; ბილიკი; 2. კურსი, მარშრუტი; 3. ტრაექტორია; 4. ქცევის ან მოქმედების გეზი; ~ analysis მრავალვარიაციული ანალიზის ფორმა, რომელშიც არსებობს მიზეზობრივი კავშირი ცვლადებს შორის; constitutional ~ კონსტიტუციური გზა; the shortest ~ უმოკლესი მარშრუტი

patron მფარველი

patronage 1. მფარველობა, მზრუნველობა; 2. თანამდებობებისა და პოსტების დარიგება მმართველი პარტიის მიერ; 3. კერძო ფინანსური მხარდაჭერა; 4. მუდმივი კლიენტურა

pattern 1. ნიმუში; მოდელი; 2. სტრუქტურა; 3. სქემა, დიაგრამა; ~ of organization ორგანიზაციის ტიპი; competitive ~ კონკურენციის ტიპი; cyclical ~ პერიოდული ცვალებადობის სქემა; distribution ~ განაწილების სტრუქტურა

pawn 1. გირაო; წინდი; 2. დაგირავება

pawnbroker მევახშე

pay 1. გადახდა, ანაზღაურება; 2. ხელფასი, ჯამაგირი; 3. დახმარება, პენსია; ~-for-performance system ანაზღაურების სისტემა შესრულების შესაბამისად; actual ~ ფაქტიური ხელფასი; average hourly ~ საშუალო საათობრივი შემოსავალი; average ~ საშუალო შემოსავალი; back ~ დაკავებული ხელფასი; base ~ საბაზო ანაზღაურება; basic ~ ძირითადი ხელფასი; equal ~ შრომის თანაბარი ანაზღაურება; extra ~ დამატებითი ხელფასი; guaranteed ~ გარანტირებული ანაზღაურება; high ~ მაღალი ანაზღაურება; hourly ~ საათობრივი ანაზღაურება; incentive ~ წამახალისებელი გასამრჯელო; seniority ~ ხელფასის დანამატი ნამსახურები წლების მიხედვით; sick ~ დახმარება ავადმყოფობისას; take-home ~ რეალური ხელფასი; to ~ გადახდა; to ~ cash ნაღდი ფულით გადახდა; to ~ down დაფარვა, გადახდა; to ~ in full მთლიანად გადახდა; to ~ out on a monthly basis ყოველთვიურად გადახდა; weekly ~ ყოველკვირეული ხელფასი

payable 1. *pl.* დოკუმენტები (ანგარიშები, თამასუქები); 2. *pl.* კრედიტორები; 3. გადახდას დაქვემდებარებული; ანაზღაურებადი; 4. სამრეწველო; პროდუქტიული; რენტაბელური

payment 1. გადახდა, გაცემა; 2. მიცემა, გაცემა; 3. გადახდა, განაღდება, ანაზღაურება; ~ ahead of schedule ვადაზე ადრე გადახდა; ~ by installments გადახდა ნაწილ-ნაწილ; ~ by language bonus დამატება ენის ცოდნაზე; ~ by results ანაზღაურება შედეგების მიხედვით; ~ date გადახდის თარიღი; როდესაც უნდა განხორციელდეს გამოცხადებული აქციის

დივიდენდის ან ობლიგაციის პროცენტის გადახდა; ~ in cash გადახდა ნაღდი ფულით; ~ in dollars გადახდა დოლარებში; ~ in foreign exchange გადახდა უცხოურ ვალუტაში; ~ in full სრული გადახდა; ~ in gold გადახდა ოქროთი; ~ in installments გადახდა განვადებით; ~ into the budget შენატანები ბიუჯეტში; ~ of a deposit დეპოზიტით გადახდა; ~ of an advance ავანსის გაცემა; ~ of debt ვალის გადახდა; ~ of dividends დივიდენდების გადახდა; ~ of duty ბაჟის გადახდა; ~ of insurance indemnity სადაზღვევო ანაზღაურების გადახდა; ~ of insurance premiums სადაზღვევო შენატანების გადახდა; ~ of principal and interest კაპიტალისა და პროცენტების გადახდა; ~ of profits მოგების გადახდა; ~ of remuneration ჯილდოს გადახდა; ~ of social security benefits სოციუზრუნველყოფის გადასახადი; ~ of taxes გადასახადების გადახდა; ~ of the arbitration fee საარბიტრაჟო გადასახადის შეტანა; ~ on account წინასწარი შენატანი; ~ time გადახ-დის დრო; additional ~ დამატებითი ხელფასი; advance ~ ავანსად გაცემა; annual ~ წლიური ანაზღაურება; average ~ ავარიული, სადაზღვევო შენატანი; bonus ~ პრემიალური ანაზღაურება; cash ~ ნაღდი ფულით ანაზღაურება; certificate of ~ ფულადი ატესტატი; collecting ~ by proxy გადახდა მინდობილობის მიხედვით; commission ~ საკომისიო გასამრჯელოს გადახდა; compensatory ~ საკომპენსაციო გადახდა; contract ~ გადახდა კონტრაქტის მიხედვით; deferred ~ გადავადებული გადახდა; demand for ~ გადახდის მოთხოვნა; direct ~ პირდაპირი შენატანი; direct bonus ~ პირდაპირი პრემიალური გადახდა; financial ~ ფინანსური ანგარიშსწორება; government transfers ~s მთავრობის ტრანსფერტული გადასახადები; guaranteed ~ საგარანტიო გადახდა; immediate ~ დაუყოვნებლივ გადახდა; incentive ~ პრემიალური გადახდა; incentive ~s წამახალისებელი ანაზღაურება; incoming ~s ფულის შემონატანი; interest ~ პროცენტების გადახდა; lapsed ~ ნაწილ-ნაწილ გადახდა; lump-sum ~ რამდენიმე გადასახადის ერთდროული გადახდა; maintenance ~s ალიმენტები; minimal ~ მინიმალური გადახდა; money ~ ფულადი შენატანი; monthly ~ თვიური გადახდა; nominal ~ ნომინალური გადახდა; non-commercial ~ არაკომერციული გადახდა; on-time ~ გადახდა ვადამდე; partial ~ ნაწილობრივი შენატანი, ნაწილობრივი გადახდა; past-due ~ ვადაგასული გადახდა; payroll ~s ჯამაგირის გაცემა; payroll ~ ხელფასის გადახდა; periodic ~ პერიოდული გადახდა; preliminary ~ წინასწარი გადახდა; prompt ~ დაუყოვნებლივ გადახდა, დროული გადახდა; public welfare ~s სახელმწიფო დახმარება; quarterly ~ კვარტალური გადახდა; redundancy ~ დათხოვნის დახმარება (მუშების დათხოვნისას); rental ~ არენდის გადასახადი; security for ~ გადახდის უზრუნველყოფა; subsidy ~ სუბსიდიის გადახდა; support ~ ალიმენტის გადახდა; tax ~ გადასახადების გადახდა; timely ~ სასწრაფო გადახდა; to advance money in ~ ფულის ავანსად გაცემა გადახდისათვის; to approve ~ გადახდის ნების დართვა;

to defer ~ გადახდის გადავადება; to effect ~ გადახდის წარმოება; to exempt from ~ გადახდისგან გათავისუფლება; to insist on immediate ~ დაუყოვნებლივ გადახდის დაჟინებით მოთხოვნა; to refuse ~ გადახდაზე უარის თქმა; to stop ~ გადახდის შეწყვეტა

payoff 1. გადახდა; 2. დაჯილდოება; შედეგი; ~ matrix გადახდის მატრიცა

payout გადახდა; ხარჯვა

payroll 1. საგადასახადო უწყისი; 2. ხელფასის ფონდი

peace მშვიდობა

peaceful სამშვიდობო; ~ coexistence მშვიდობიანი თანაარსებობა; ~ settlement მშვიდობიანი მეთოდებით გადაწყვეტა; for ~ purposes სამშვიდობო მიზნებისათვის

pecuniary ფულადი; ფინანსური

pedigree გენეალოგია; საგვარეულო წარმოშობა

peer input თანასწორთა წვლილი, თანასწორთა კონტრიბუცია

peer review კოლეგიალური განხილვა

penalty 1. პირგასატეხი, უპირობის ჯარიმა; 2. საურავი, ჯარიმა; 3. დაჯარიმება; alternative ~ ალტერნატიული პირგასატეხი; amount of ~ ჯარიმის სიდიდე; conventional ~ ჩვეულებრივი ჯარიმა; customs ~ საბაჟო ჯარიმა; exclusive ~ განსაკუთრებული ჯარიმა; heavy ~ დიდი პირგასატეხი; imposition of a ~ დაჯარიმება; size of ~ ჯარიმის სიდიდე; tardiness ~ ჯარიმა დაგვიანების გამო; tax ~ საგადასახადო სანქცია; to calculate a ~ ჯარიმის დარიცხვა; to enforce a ~ ჯარიმის გადახდევინება; to impose a ~ დაჯარიმება; to recover or exact a ~ ჯარიმის გადახდევინების წარმოება; to renounce a ~ ჯარიმის გადახდის უარყოფა; ~ clause პუნქტი ჯარიმის შესახებ; ~ for delay ჯარიმა დაყოვნებისათვის; ~ for late payment ჯარიმა გადახდის ვადის გადაცილებისათვის; ~ relief ჯარიმის გადახდისაგან გათავისუფლება

penetration შეღწევა, შესვლა, შემოსვლა; economic ~ ეკონომიკური შეღწევა; ~ of new markets ახალი ბაზრების აღმოჩენა

pension პენსია, დახმარება, სუბსიდია; civil ~ სამოქალაქო პენსია; disability ~ ინვალიდობის პენსია; disabled worker ~ შრომისუუნარობის პენსია; lifetime ~ სამუდამო პენსია; military ~ სამხედრო პენსია; retiremenet ~ ნამსახურები წლების პენსია; state ~ სახელმწიფო პენსია; to issue a ~ პენსიის გაცემა; to retire on ~ პენსიაზე გასვლა

Pentagon პენტაგონი, ამერიკის თავდაცვის დეპარტამენტის შტაბბინა არლინგტონში, ვირჯინია

per annum ყოველწლიურად; წელიწადში

per capita ერთ ადამიანზე, ერთ სულზე; ~ income შემოსავალი მოსახლეობის ერთ სულზე; ~ output წარმოება მოსახლეობის ერთ სულზე; ~ tax გადასახადი მოსახლეობის ერთ სულზე

per diem დღეში, დღიური, დღიური ფასი

per se თავისთავად, არსებითად, უშუალოდ; ~ rules თავისთავადი წესები, შემზღუდავი და თავისთავად ცხადი წესები, რომლებიც განსაზღვრავენ თანამშრომელთა ფუნქციებს, ქმედებებს, მოვალეობებსა და ამოცანებს და რომლებიც ჩვეულებრივ უარყოფითად აღიქმება

perceive 1. გაგება; შეგნება, შეცნობა; ჩაწვდომა; 2. მიხვდომა, შეგრძნება, გარჩევა; ~d conflict კონფლიქტის შეგრძნება; ~d messages მიღებული შეტყობინებები, რომლებიც მიმღებს ესმის, ხედავს, ეხება, ყნოსავს ან გემოს უსინჯავს და ახდენს დეკოდირებას

percent პროცენტი

percentage 1. პროცენტი; წილი; 2. საკომისიო ჯილდო

perfect 1. სრულყოფილი; 2. ზუსტი; ~ competition სრულყოფილი კონკურენცია, ბაზრის სტრუქტურა, რომელიც მოითხოვს ბაზარზე შესვლისა და მისგან გამოსვლის აბსოლუტურ თავისუფლებას

perfection სრულყოფა, დახელოვნება, დახვეწა

perfectionism სრულყოფილების დოქტრინა, ფილოსოფიური შეხედულება, რომელიც ესწრაფვის სრულყოფილების მიღწევას ხელოვნებაში, მეცნიერებასა და კულტურაში, აგრეთვე საზოგადოების მორალში

perform 1. შესრულება; გაკეთება; განხორციელება; 2. დემონსტრირება, ჩვენება; ~ effectively ეფექტური მოქმედება, შესრულება

performability ეფექტიანობის ზომა

performance 1. შესრულება, აღსრულება, სისრულეში მოყვანა; 2. მოქმედება, საქციელი; 3. წარმოდგენა; 4. მუშაობა, ფუნქციონირება; მწარმოებლურობა; 5. საქმიანობის შედეგი; ეფექტურობის ხარისხი; ~ appraisal შესრულების შეფასება, წარმოდგენის შეფასება; სამუშაო ადგილზე გამოყენებული წერილობითი შეფასება; ~ auditing სააგენტოების შედეგების ანალიზი და შეფასება; ~ award შესრულების შესაბამისი გასამრჯელო, შ.შ. ჯილდო; ~ budget შესრულების ბიუჯეტი; ~ indicators შესრულების ინდიკატორები; ~ management and recognition system შესრულების მენეჯმენტისა და შეფასების სისტემა; ~ of economic model ეკონომიკური სისტემის ფუნქციონირება; ~ of work სამუშაოს შესრულება; ~ rating შესრულების შეფასება; ~ review შესრულების მიმოხილვა, ანალიზი; ~ standard შესრულების სტანდარტი; actual ~ ფაქტობრივი ეკონომიკური მაჩვენებელი; საქმიანობის შედეგი; break-even ~ სამეურნეო საქმიანობის თვითანაზღაურება; compulsory ~ იძულებითი შესრულება; corporate revenue ~ კორპორაციის შემოსავლიანობა; estimated ~ გაანგარიშებითი დახასიათება; faithful ~ პატიოსნად შესრულება; group ~ ჯგუფური მოქმედება, შესრულება; high quality ~ მაღალხარისხიანი შესრულება; individual ~ ინდივიდუალური შესრულება; in-use ~ მწარმოებლურობა ექსპლუატაციისას; operating ~ ოპერატიული ქმედება; organizational ~ ორგანიზაციული მწარმოებლურობა, ო. მოქმედება; part ~ ნაწილობრივი შესრულება; preliminary ~ წინასწარი შესრულება; product ~ ნაკეთობის დახასიათება; quality ~ ხარისხის მაჩვენებელი; sound ~ ხარისხიანი შესრულება; standard ~ ნორმატიული შრომისნაყოფიერება; substandard ~ მწარმოებლურობა ნორმატივს ქვემოთ; timely ~ დროული შესრულება; to delay ~ შესრულების შეჩერება; to guarantee ~ შესრულების უზრუნველყოფა; top ~ უმაღლესი ნაყოფიერება; voluntary ~ ნებაყოფლობითი შესრულება

perilous სარისკო; საშიში

period დრო, პერიოდი, ვადა; ~ of effect ეფექტის პერიოდი; ~ of validity მოქმედების ვადა; accounting ~ საანგარიშო პერიოდი; budget ~ საბიუჯეტო პერიოდი; calendar ~ კალენდარული პერიოდი; contingent ~ პირობითი ვადა; contractual ~ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადა; credit ~ საკრედიტო ვადა; established ~ დადგენილი ვადა; grace ~ შეღავათიანი ვადა; legal ~ იურიდიული ვადა; licensing ~ ლიცენზიის მოქმედების ვადა; probationary ~ გამოსაცდელი პერიოდი; reporting ~ საანგარიშო პერიოდი; test ~ გამოსაცდელი პერიოდი; transition ~ გარდამავალი პერიოდი; transport ~ ტრანსპორტირების დრო; warranty ~ საგარანტიო ვადა

periodical ჟურნალი; monthly ~ basis თვიური პერიოდულობა; specialized ~ სპეციალიზებული ჟურნალი

periodicity 1. პერიოდულობა; 2. სიხშირე

periphery 1. ქვეყნის განაპირა მხარე, ცენტრიდან დაშორებული ადგილი; პერიფერია; 2. ცენტრიდან დაშორებული ნაწილი

perjury ყალბი ფიცი

perks (შემოკლ. perquizite-დან) არაფორმალური სამუშაო სარგებე-ლი, როგორიცაა კერძო ოფისი და კომპანიის მანქანა

permanent 1. მუდმივი; უცვლელი; ხანგრძლივი; პერმანენტული; 2. შეუქცევადი; ~ income მუდმივი შემოსავალი; ~ work force მუდმივი სამუშაო ძალა

permeability შეღწევადობა; გამტარობა, ორგანიზაციასა და მის გარემოს შორის რესურსებისა და ინფორმაციის ნაკადის შეფასების ფარდობითი საზომი

permission ნებართვა; preliminary ~ წინასწარი ნებართვა; standing ~ მუდმივი ნებართვა; visiting ~ პატიმართან შეხვედრის ნებართვა; written ~ წერილობითი ნებართვა

permit საშვი; ლიცენზია; დაშვება; export ~ საექსპორტო ნებართვა; foreign exchange ~ სავალუტო ნებართვა; single entry ~ ერთჯერადი ნებართვა; to ~ დაშვება, გაშვება, ნების დართვა; temporary ~ დროებითი ნებართვა; work ~ ნებართვა მუშაობის უფლებაზე

perpetration დანაშაული; ~ of a crime დანაშაულის ჩადენა

perpetuity უვადო მფლობელობა

person 1. ადამიანი; პიროვნება; სუბიექტი; 2. გარეგნობა; სახე, იერი; 3. მოქმედი პირი, პერსონაჟი; 4. ფიზიკური პირი; authorized ~ უფლებამოსილი პირი; juridical ~ იურიდიული პირი; natural ~ ფიზიკური პირი; private ~ კერძო პირი

personal 1. ინდივიდუალური; პერსონალური; 2. პირადი; ~ ability პიროვნების უნარი, პიროვნების შესაძლებლობა; ~ empowerment პერსონალური უფლებამოსილება; ~ income პირადი შემოსავალი; ~ power პირადი ძალაუფლება; ~s qualities ინდივიდუალური თვისებები, რომლებიც გამოარჩევს და მეტ ძალაუფლებას ანიჭებს ზოგიერთ თანამშრომელს ორგანიზაციაში

personalia პერსონალია, პიროვნული და სამსახურეობრივი თვისებები (მაგ, ხელმძღვანელისა)

personalism პერსონალიზმი; ფილოსოფიური მიმდინარეობა, რომელსაც ყოფიერების პირველწყაროდ პიროვ-

ნება მიაჩნია

personalismo პერსონალიზმო; ლათინური ამერიკის ქვეყნებისათვის დამახასიათებელი პოლიტიკური ფენომენი პოლიტიკური ძალაუფლების გაპიროვნებისა

personality 1. პიროვნება, ინდივიდი; 2. პირი, პერსონა; მოღვაწე; 3. *იურიდ.* სამართლებრივი პირი

personnel 1. პერსონალი, შტატი; კადრები; 2. პირადი შემადგენლობა; ~ administration კადრების ადმინისტრირება; ~ compensation პერსონალის ანაზღაურება, სრული ანაზღაურება, რომელიც მოიცავს მთავრობის მიერ თავისი მოხელეებისთვის გადახდილ თანხას; ~ department კადრების განყოფილება; ~ director კადრების მმართველი; ~ management პერსონალური მენეჯმენტი, განიხილავს ადამიანური რესურსების სამუშაოსთვის შერჩევას, აყვანას, დამაგრებასა და გამოყენებას; ~ management improvement service კადრების მენეჯმენტის სრულყოფის სამსახური; ~ office კადრების ოფისი; განყოფილება; სამმართველო; ~ policies საკადრო პოლიტიკა~ records კადრების აღრიცხვა; ~ recruitment კადრების აყვანა; administrative ~ ადმინისტრაციული პერსონალი, ადმინისტრაციული შემადგენლობა; ancillary ~ დამხმარე პერსონალი; auxiliary court ~ დამხმარე სასამართლო პერსონალი; civil service ~ საჯარო სამსახურის პერსონალი; consular ~ საკონსულო პერსონალი; diplomatic ~ დიპლომატიური პერსონალი, დიპლომატიური შემადგენლობა; executive ~ აღმასრულებელი პერსონალი; highly qualified ~ მაღალკვალიფიცირებული კადრები; management ~ ხელმძღვანელი კადრები, მმართველი პერსონალი; managerial ~ ხელმძღვანელი შემადგენლობა; military ~ სამხედრო პერსონალი; paramilitary ~ ნახევრად სამხედრო პერსონალი; production ~ საწარმოო პერსონალი; professional ~ პროფესიული კადრები; qualified ~ კვალიფიცირებული კადრები; scientific ~ სამეცნიერო კადრები; scientific and technical ~ სამეცნიერო-ტექნიკური კადრები; support ~ დამხმარე პერსონალი; technical ~ ტექნიკური თანამშრომლების შტატი; to provide ~ კადრებით უზრუნველყოფა; to reduce ~ შტატების შემცირება; to retain ~ კადრების შენარჩუნება; to select ~ კადრების შერჩევა; to staff with qualified ~ კვალიფიცირებული კადრებით გაძლიერება

perspective პერსპექტივა

persuasion აზრი, შეხედულება, დარწმუნება, დაჯერება

perversion ფაქტების დამახინჯება

Peter principle პეტრეს პრინციპი; იდეა, რომლის თანახმად პირები დაწინაურდებიან მათი კომპეტენციის მიღმა არსებულ დონეზე

petite bourgeoisie წვრილი ბურჟუაზია, ხელოსნები, ფერმერები, რომლებიც ფლობენ წარმოების საშუალებებს

petition შუამდგომლობა; თხოვნა; პეტიცია; განცხადება; ~ for review შუამდგომლობა გადაწყვეტილების გადახედვის შესახებ; to ~ შუამდგომლობით მიმართვა; to grant a ~ შუამდგომლობის დაკმაყოფილება; to make a ~ შუამდგომლობის მიცემა; to receive a ~ შუამდგომლობის მიღება;

phantom ფიქციური ხელმძღვანელი

phase 1. ფაზა, სტადია, პერიოდი; საფეხური; 2. ასპექტი; მხარე; ~ of a plan გეგმის შესრულების ეტაპი; ~ of contraction დეპრესიის პერიოდი; ~ of development განვითარების საფეხური; customer service ~ მომხმარებელთა მომსახურების სტადია; peak productive ~ მაქსიმალური მწარმოებლურობის ეტაპი; preliminary investigation ~ წინასწარი გამოძიების სტადია; procedural ~ პროცესუალური სტადია

phasing ეტაპობრივი განაწილება; ~ of investment კაპიტალდაბანდების ეტაპობრივი განაწილება

phenomenology ფენომენოლოგია; ფილოსოფიური და ფსიქოლოგიური შეხედულება, რომლის თანახმადაც თითოეული ადამიანის საქციელის საფუძველია მისი შეგრძნებები ანუ ფენომენი; ჰეგელის ფილოსოფიაში: მოძღვრება ცნობიერების, სულის განვითარების შესახებ; მოძღვრება „წმინდა არსის" შესახებ

phenomenon/phenomena (*pl*) მოვლენა, ფენომენი

Phillips curve ფილიპსის მრუდი; უკუფარდობა ინფლაციასა და უმუშევრობას შორის

philosophy 1. ფილოსოფია; 2. ძირითადი პრინციპი; design ~ კონსტრუირების პრინციპი; training ~ კადრების მომზადების პრინციპი

phone switching სატელეფონო ჩართვა; აქციათა გადარიცხვის შესაძლებლობა სატელეფონო მოთხოვნით

phonocentric ფონოცენტრული; პოსტმოდერნისტული ტერმინი, რომელიც ეკუთვნის პოსტმოდერნისტ ჟაკ დერიდას. წარმოთქმულ სიტყვასთან შედარებით ის უპირატესობას ანიჭებს წერილობით სიტყვას. წარმოთქმულ სიტყვას ფონოცენტრულს უწოდებს

physiological needs ფიზიოლოგიური მოთხოვნილებანი, მოიცავს კვების, წყლის, ძილის, თავშესაფრის და ტანისამოსის საჭიროებებს. ისინი საჭიროებათა იერარქიის უმდაბლეს დონეზეა

piece 1. ერთეული, განსაზღვრული რაოდენობა 2. საგანი 3. მონეტა 4. ნაკეთობა; ~ of money ფულადი ერთეული; semifinished ~ ნახევარფაბრიკატი

piecemeal evolution თანდათანობითი ევოლუცია

Pigou effect პიგუს ეფექტი; სამომხმარებლო დანახარჯების ზრდა, რაც განპირობებულია მომხმარებლის კეთილდღეობის გაუმჯობესებით, ეს კი, თავის მხრივ, გამოწვეულია ფასების კლებასთან დაკავშირებული რეალური ფულის მარაგების ზრდით

pilot საცდელი; ექსპერიმენტული

pirating გადაბირება; labor ~ პერსონალის გადაბირება

pivot 1. საფუძველი; (მაგ. გეგმისა); 2. ცენტრი; ძირითადი პუნქტი; 2. პივოტი; ფასის დონე, მიღებული ბაზრის შეღწევის ჩავარდნის გამო, ან მოცულობის მოულოდნელი ზრდის შესაბამისად ფასთა ცვლილების გამო

place 1. ადგილი; 2. საცხოვრებელი; 3. ქალაქი, პუნქტი; 4. დადება, მოთავსება; ~ of abode საცხოვრებელი ადგილი; ~ of delivery მიწოდების ადგილი; ~ of origin წარმოშობის ადგილი; ~ of work მუშაობის ადგილი; incorporated ~ ქალაქში შეყვანილი დასახლებული პუნქტი

placement 1. განლაგება, მოთავსება; 2. სამუშაოზე, თანამდებობაზე

განწესება; 3. დაბანდება, მოთავსება (კაპიტალისა, ფასიანი ქაღალდებისა); **safe** ~ ფულის საიმედო დაბანდება ~ **of forces** ძალთა განაწილება; ~ **of government debt** სამთავრობო ვალის განაწილება

placing მოთავსება; ~ **of orders** შეკვეთების მოთავსება

plagiarism პლაგიატი

plagiarist პლაგიატორი

plagiarizer საავტორო უფლების დამრღვევი

plaintiff მოსარჩელე; **civil** ~ სამოქალაქო მოსარჩელე; **original** ~ თავდაპირველი მოსარჩელე; **primary** ~ ძირითადი მოსარჩელე

plan 1. გეგმა, პროგრამა; დაგეგმვა; 2. პროექტირება; 3. სქემა, ნახაზი; ~ **layout** დაგეგმვა ოპერაციათა მიხედვით; შესასრულებელი სამუშაოს მიხედვით სამრეწველო რესურსების დაჯგუფება; ~ **of modernization** მოდერნიზების გეგმა; **advanced development** ~ ექსპერიმენტული ნიმუშების შემუშავების გეგმა; **bonus** ~ დაჯილდოების წამახალისებელი სისტემა; **budget** ~ საბიუჯეტო დაგეგმვა; **budgeted** ~ საბიუჯეტო გეგმა; **centralized** ~ ცენტრალიზებული დაგეგმვა; **consumption** ~ მოხმარების გეგმა; **counter** ~ შემხვედრი გეგმა; **economic** ~ ეკონომიკური გეგმა, დაგეგმვა; **feasible** ~ შესაძლებელი გეგმა; **financial** ~ ფინანსური გეგმა, ფინანსური პროექტი; **forward** ~ პერსპექტიული გეგმა; **grant task and bonus** ~ ანაზღაურების წახალისების სისტემა გრანტის მიხედვით; **industrial and financial** ~ სამრეწველო და ფინანსური გეგმა; **investment** ~ კაპიტალდაბანდებათა გეგმა; **land survey** ~ კადასტრის გეგმა; **long-range** ~ პერსპექტიული (ხანგრძლივი) გეგმა; **long-term** ~ გრძელვადიანი გეგმა; **management** ~ საორგანიზაციო საქმიანობის გეგმა; **master** ~ გენერალური გეგმა; **medium-term** ~ შუალედური ხანგრძლივობის გეგმა; **moving** ~ მცოცავი საწარმოო პროგრამა; **national economic** ~ ეკონომიკის განვითარების ეროვნული სისტემა; **operating** ~ საწარმოო გეგმა; **original** ~ საწყისი პროექტი; **production** ~ საწარმოო გეგმა; **sequential sampling** ~ თანმიმდევრობითი შერჩევითი კონტროლის გეგმა; **spending** ~ ხარჯების პროგრამა; **state** ~ სახელმწიფო პროგრამა; **wage incentive** ~ ხელფასის წამახალისებელი სისტემა; **workable** ~ რეალური გეგმა

planned გეგმიური; დაგეგმილი

planners დამგეგმავები, მოხელეები, რომლებიც განსაზღვრავენ და აყალიბებენ მიზნებს პრობლემების შეფასების, დაკავშირებული მონაცემების, გადაწყვეტის გზების შემუშავების, სავარაუდო შედეგების გამოყენებისა და შემოწმების საფუძველზე

planning დაგეგმარება; პროცესი, რომლის მიხედვითაც ორგანიზაციის შტატი განსაზღვრავს მიზნებსა და სტრატეგიებს ნებისმიერი პოლიტიკური მიზნის მისაღწევად (მაგ., ეკონომიკური კეთილდღეობისა); ~ **and control subsystem** დაგეგმვისა და კონტროლის ქვესისტემა; ~ **human resource** შრომითი რესურსების დაგეგმვა; **advances** ~ პერსპექტიული დაგეგმარება; **budget** ~ გეგმისა და ხარჯთაღრიცხვის შემუშავება; **centralized** ~ ცენტრალიზებული დაგეგმარება; **resource** ~ რესურსების დაგეგმარება; **strategic** ~ სტრატეგი-

ული დაგეგმვა; ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ქმედებებისა და გადაწყვეტილებების ერთობლიობა, რომლის საფუძველზეც ხდება კონკრეტული სტრატეგიის შემუშავება ორგანიზაციის მიზნის მისაღწევად

planning-programming-budgeting დაგეგმარება-პროგრამირება-ხარჯთაღრიცხვა

planning-programming-budgeting systems (PPBS) პროგრამის საბიუჯეტო სისტემა, რომელიც ორგანიზაციისაგან მოითხოვს პროგრამის მიზნების განსაზღვრას, პროგრამის შედეგების საზომი მეთოდების დამუშავებას, დროის ხანგრძლივ ინტერვალში პროგრამის დანახარჯების გამოთვლას, დეტალური მრავალწლიური პროგრამისა და ფინანსური გეგმების მომზადებასა და ალტერნატიული პროგრამის ხარჯ-სარგებლის ანალიზს

plant 1. საწარმო; ქარხანა; ფაბრიკა; 2. დანადგარი; აგრეგატი 3.დანერგვა

plateauing ჰორიზონტალური მონაკვეთის გამოჩენა (მრუდზე); არაზრდადი; სტაბილიზაცია

play 1. საქმიანობა, ოპერაცია; 2. თამაში; პარტია, სვლა; zero-sum ~ ნულოვან თანხიანი პარტია

plebiscite პლებისციტი; საერთოსახალხო კენჭისყრა

pledg გირაო, დაგირავება; secured ~ უზრუნველყოფილი გირაო; to ~ დაგირავება; to give money against a ~ ფულის გაცემა გირაოდ; to put up a ~ გირაოს შეტანა; unredeemed ~ გამოუსყიდველი გირაო

pledgee გირაოს მფლობელი

pledging დაგირავება

plenary 1. სრული, შეუზღუდავი, უპირობო; 2. პლენარული; ~ session პლენუმი; ~ session of all chambers ყველა პალატის პლენუმი; ~ session of the Supreme Court უზენაესი სასამართლოს პლენუმი

plenipotentiary სრულუფლებიანი; ~ ambassador სრულუფლებიანი წარმომადგენელი

plenum პლენუმი

plethora სიჭარბე

plot 1. გეგმა; სქემა; დიაგრამა; 2. მრუდის აგება

plural მრავალრიცხოვანი; არაერთგვაროვანი

pluralism 1. პლურალიზმი, სახელმწიფოს მმართველობის მრავალპარტიული სისტემა; 2. შეხედულება, რომლის თანახმად არასახელმწიფო მოქმედი პირები მნიშვნელოვან ერთეულებს წარმოადგენენ საერთაშორისო ურთიერთობებში

pluralist პლურალისტი; პლურალისტური; ~ approach to decision making პლურალისტური მიდგომა გადაწყვეტილების მიღებისადმი; ~ theory პლურალისტური თეორია; თეორია ემყარება შეხედულებას, რომ ადამიანები უნდა გაერთიანდნენ სხვადასხვა ინტერესების გამომხატველ ასოციაციებად

plurality სიმრავლე, უამრავი, დიდძალი; ~ voting პლურალური ვოტუმი; ამომრჩევლის უფლება ისარგებლოს რამდენიმე ხმით ჭონებრივი, განათლების და სხვა ცენზიდან გამომდინარე

plural-member district მრავალწევრიანი საარჩევნო უბანი

plutocracy 1. პლუტოკრატია, პოლიტიკური წყობილება, რომლის დროსაც სახელმწიფოს მართავს გაბატონებული კლასის ყველაზე

მდიდარ წარმომადგენელთა მცირერიცხოვანი ჯგუფი, ხოლო ხალხი სრულად უუფლებოა; 2. პლუტოკრატები

pocket ჩაჯიბვა; მისაკუთრება, მითვისება

point 1. პუნქტი, ადგილი, წერტილი; 2. ზღვარი; 3. საკითხი; 4. არსი; 5. ქულა; ~ **and figure chart** ქულათა გრაფიკი; ფასთა გრაფიკი, რომელიც მხედველობაში იღებს მხოლოდ ფასის გარკვეული ქულით ცვლილებას და უგულებელყოფს დროის ფაქტორს; ~ **of delivery** მიტანის ადგილი; ~ **of distribution** დანიშნულების პუნქტი; **break-even** ~ უდანაკარგობის წერტილი; თვითანაზღაურების წერტილი

Point-of-Service Plan (POS) მიმართული მომსახურების გეგმა

polarity პოლარობა; ბირთვული სახელმწიფოების რაოდენობა

polemicist პოლემისტი, მოკამათე, მოპაექრე

police 1. კონტროლირება, წესრიგის დამყარება; 2. პოლიცია; **government** ~ სახელმწიფო პოლიცია; **local** ~ ადგილობრივი პოლიცია; **maritime** ~ საზღვაო პოლიცია; **metropolitan** ~ საქალაქო პოლიცია; **military** ~ სამხედრო პოლიცია; **railroad** ~ სარკინიგზო პოლიცია

policies პოლიტიკა; ფორმალურად დამტკიცებული კანონები, ქმედებათა სარეგულაციო და სახელმძღვანელო ნორმები

policy 1. პოლიტიკა, კურსი; 2. სტრატეგია, ქცევა; 3. მეთოდიკა; წესი; 4. პოლისი; ~ **action** მოქმედება, რომელიც პოლიტიკითაა განპირობებული; ~ **adoption** პოლიტიკის მიღება, პოლიტიკის შეთავაზების ოფიციალური დამტკიცება; ~ **advocacy** პოლიტიკის დაცვა; ~ **analysis** პოლიტიკის ანალიზი; ~ **argument** მოთხოვნები და დაშვებები, რომლებიც ამართლებენ ინფორმაციის გადაცემას გარკვეული სახით; ~**analytic method** პოლიტიკის ანალიტიკური მეთოდი, მეთოდოლოგიური კონცეფცია, რომელიც გამოიყენება პოლიტიკის პრობლემების გადაწყვეტის ექვსი სხვადასხვა პროცედურის აღწერისათვის. ესენია: პრობლემის სტრუქტურირება, პროგნოზირება, წარმოდგენა, მონიტორინგი, შეფასება და პრაქტიკული გადაწყვეტა; ~ **decision** სახელმწიფო მოხელეების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები, რომლებიც განსაზღვრავენ საჯარო პოლიტიკის განხორციელებას; ~ **demands** მოთხოვნები, მოთხოვნილებები და ფასეულობები, რომლებიც წაეყენება სახელმწიფო მოხელეებს პოლიტიკური სისტემის სხვა მომქმედი მხარეებისაგან; ~ **environment** პოლიტიკის გარემო; სპეციფიკური კონტექსტი, რომელშიც ხდება პოლიტიკის საგანთან დაკავშირებული მოვლენები; ~ **evaluation** პოლიტიკის (კურსის) შეფასება; ~ **formulation** პოლიტიკის ფორმულირება; დღის წესრიგში მდგარი პრობლემების გადაწყვეტის შემუშავება; ~ **instruments** პოლიტიკის გატარების საშუალებები; მთავრობის მიერ ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის გატარების საშუალებები; ~ **from position of strength** ძალისმიერი პოლიტიკა; ~ **impact** პოლიტიკის ზეგავლენა; ~ **implementation** პოლიტიკის განხორციელება; ~ **input** პოლიტიკის შესასვლელი, რესურსი (დრო, ფული, პერსონალი, ტექნოლოგიური დანად-

გარები და მასალა), რომელიც გამოიყენება პოლიტიკის შედეგისა და ზეგავლენის მისაღწევად; ~ issue მსჯელობის საგანი, შეუთანხმებლობა ან კონფლიქტი პოლიტიკოსთა შორის მთავრობის რეალურ ან პოტენციურ ქმედებაზე; ~ model პოლიტიკის მოდელი, პრობლემური სიტუაციის რჩეული ასპექტების გამარტივებული წარმოდგენა გარკვეული მიზნებისათვის; ~making data პოლიტიკის მონაცემები, ინფორმაცია, გამოყენებული საინფორმაციო სისტემებში მოდელების დასამუშავებლად, რომლებზეც დაფუძნებულია ორგანიზაციის მიზნები; ~ of „holding an umbrella" ქოლგის პოლიტიკა (წამყვანი ფირმის მიერ დაწესებული წარმოების მოცულობის მონოპოლისტური რეგულირების პოლიტიკა ფასების შესანარჩუნების მიზნით); ~ of annexation ანექსიის პოლიტიკა; ~ of capital investments კაპიტალდაბან-დებათა პოლიტიკა; ~ of discrimination დისკრიმინაციის პოლიტიკა; ~ of full employment სრული დასაქმების პოლიტიკა; ~ of intervention ჩარევის პოლიტიკა; ~ of neutrality ნეიტრალობის პოლიტიკა; ~ of racism რასიზმის პოლიტიკა; ~ outcome პოლიტიკის შედეგი, გავლენა, რომელიც პოლიტიკას აქვს საზოგადოებაზე; ~ output პოლიტიკის გამოსავალი, პოლიტიკის რეალიზაციის შედეგად მიზნობრივი ჯგუფების მიერ მიღებული პროდუქცია, სერვისი და რესურსები, აგრეთვე საჯარო პოლიტიკის საგრძნობი და ხელშესახები გამოვლენა; ~ performance პოლიტიკის შედეგიანობა–ხარისხი, პოლიტიკის შედეგით მიღწეული ფასეულობები; ~ problem პოლიტიკის პრობლემა; ~ process პოლიტიკის პროცესი, ადმინისტრაციული, ორგანიზაციული და პოლიტიკური ქმედებები და დამოკიდებულებები, რომლებიც განაპირობებს პოლიტიკის შესავლის გარდაქმნას გამოსავალსა და ზეგავლენაში; ~ statements პოლიტიკის დებულებები; ~ system პოლიტიკის სისტემა, ინსტიტუციონალური ნიმუში, რომელშიც პოლიტიკა რეალიზდება; adjustment ~ რეგულირების პოლიტიკა; agrarian ~ აგრარული პოლიტიკა; allocation ~ რესურსების განაწილების პოლიტიკა; anti-cyclical ~ ანტიციკლური პოლიტიკა; credit ~ საკრედიტო პოლიტიკა; customs ~ საბაჟო პოლიტიკა; customs/tariff ~ საბაჟო-სატარიფო პოლიტიკა; deflationary ~ დეფლაციური პოლიტიკა; demographic ~ დემოგრაფიული პოლიტიკა; discount ~ დისკონტის პოლიტიკა; discriminatory ~ დისკრიმინაციული პოლიტიკა; domestic ~ საშინაო პოლიტიკა; economic ~ ეკონომიკური კურსი, ეკონომიკური პოლიტიკა; employment ~ დასაქმების პოლიტიკა; energy ~ ენერგეტიკული პოლიტიკა; financial ~ ფინანსური პოლიტიკა; foreign ~ საგარეო პოლიტიკა; general ~ საერთო პოლიტიკა; good neighbor ~ კეთილმეზობლური პოლიტიკა; government ~ სამთავრობო პოლიტიკა; group ~ ჯგუფური პოლიტიკა; home ~ შიგა პოლიტიკა; immigration ~ საიმიგრაციო პოლიტიკა; incomes standstill ~ შემოსავლების „გაყინვის" პოლიტიკა; insurance ~ სადაზღვევო პოლისი; internal ~ შიგა პოლიტიკა; international monetary ~ სავალუტო პოლიტიკა; investment ~ საინვესტიციო

პოლიტიკა; laissez-faire ~ ჩაურევლობის პოლიტიკა; management ~ მართვის პოლიტიკა; mandatory sanctions ~ აუცილებელი სანქციების პოლიტიკა; monetary ~ ფულადი პოლიტიკა; non-alignment ~ ბლოკებთან იზოლირების პოლიტიკა; non-interference ~ ჩაურევლობის პოლიტიკა; nuclear ~ ატომური პოლიტიკა; open cover ~ ღია პოლისი; open door ~ ღია კარის პოლიტიკა; personal accident ~ უბედური შემთხვევისგან ინდივიდუალური დაზღვევის პოლისი; protectionist ~ პროტექციონისტული პოლიტიკა; racist ~ რასისტული პოლიტიკა; social ~ სოციალური პოლიტიკა; tariff ~ სატარიფო პოლიტიკა; tax ~ საგადასახადო პოლიტიკა; tight credit ~ კრედიტის შემცირების პოლიტიკა; tough ~ ხისტი კურსი; trade ~ სავაჭრო პოლიტიკა; wage ~ ხელფასის პოლიტიკა; worldwide ~ მსოფლიო პოლიტიკა

policyholder პოლისის მფლობელი

polis პოლისი, ქალაქი-სახელმწიფო, სახელმწიფო

political business cycle საქმიანი აქტიურობის პოლიტიკური ციკლი; დასაქმებისა და წარმოების მოცულობის ცვლილება, რაც დაკავშირებულია ეკონომიკური პოლიტიკის შეცვლით არჩევნებში გამარჯვების მიზნით

political პოლიტიკური; ~ action პოლიტიკური ქმედება; ინდივიდუალური პირის ან სოციალური ჯგუფის მიერ პოლიტიკური სისტემის შიგნით ჩატარებული ქმედება; ~ actor პოლიტიკური სისტემის შიგნით მოქმედი ინდივიდუალური პირი ან სოციალური ჯგუფი, რომელიც ზემოქმედებას ახდენს გადაწყვეტილების მიღებაზე; ~ alienation პოლიტიკური გაუცხოება; გადაწყვეტილების მიღების ცენტრებიდან დაშორების შეგრძნება; ~ analysis პოლიტიკური ანალიზი;; ~ behaviour BE (behavior AE) პოლიტიკური ქცევა; შემეცნების, შეხედულების, მრწამსის, აზრებისა და ფასეულობების სახით გამოხატული ადამიანის რეაქცია პოლიტიკაზე; ~ change პოლიტიკური ცვლილება; სტრუქტურების, პროცესების ან მიზნების ტრანსფორმაცია, რაც ზეგავლენას ახდენს მმართველი ძალაუფლების განაწილებაზე საზოგადოებაში; ~ culture პოლიტიკური კულტურა, მოქალაქის პოლიტიკური ცოდნის დონე და ხასიათი, შეხედულებები და ქმედებები, ასევე პოლიტიკური უსაფრთხოების მარეგულირებელი სოციალური ფასეულობების, ტრადიციებისა და ნორმების შინაარსი და ხარისხი; ~ ecology პოლიტიკური ეკოლოგია; პოლიტიკური სისტემის გარემოსთან მიმართების შესწავლა. ზოგი ავტორის აზრით, პოლიტიკური სისტემისათვის მნიშვნელოვანია გარემოს ფიზიკური, კულტურული და სოციალური ასპექტები; ~ economy პოლიტიკური ეკონომია; მეცნიერება, რომელიც შეისწავლის საწარმოო ურთიერთობების სისტემას; ~ efficacy პოლიტიკური ეფექტიანობა; მრწამსი ან შეხედულება, რომლის თანახმად პიროვნებას ძალუძს ზეგავლენა მოახდინოს პოლიტიკურ პროცესზე; ~ forces პოლიტიკური ძალები; ~ integration პოლიტიკური ინტეგრაცია; ორი ან მეტი პოლიტიკური ერთეულის თა-

ნამშრომლობის გაფართოების პროცესი; ~ leader პოლიტიკური ლიდერი; ~ marketing პოლიტიკური მარკეტინგი; იგი თავს იჩენს, როცა 1) არ არსებობს ძლიერი კავშირი პოლიტიკასა და ბიზნესს შორის; 2) გამოიყენება სარეკლამო სააგენტოები და კომერციული მედია; 3) არ მიმდინარეობს ხალხის მონაწილეობის შემცირება პოლიტიკაში. 4) გულგრილი და სოციალურად მობილური საზოგა-დოებები ქმნიან ,,ფასუულობების ვაკუუმს" და პოლიტიკური ტერი-ტორია ღიაა, 5) მოიპოვება დიდი რაოდენობის ფული კამპანიებისათვის, 6) პოლიტიკოსები მზად არიან შეცვალონ პოზიცია გამოკვლევის რეკომენდაციების მიხედვით; ~ model of organizations ორგანიზაციების პოლიტიკური მოდელი; ~-religious leaders პოლიტიკურ-რელიგიური ლიდერები; ასეთი სახის ლიდერებს სწამთ, რომ ღმერთი მათთანაა და რომ ისინი მთლიანად ფლობენ ,,სიმართლეს". ისინი მეტად ემოციურნი არიან სწორისა და არასწორის შეფასებაში; ~ science პოლიტიკური მეცნიერება; პოლიტიკური ურთიერთობების სფეროს შემსწავლელი მეცნიერება; მთავრობისა და პოლიტიკის სისტემური შესწავლა; ~ socialisation პოლიტიკური სოციალიზაცია, ოჯახის, პრესის, სკოლებისა და ა.შ დახმარებით ახალგაზრდა თაობის გათვითცნობიერება ქვეყნის პოლიტიკურ ნორმებსა და ფასეულობებში; ~ style პოლიტიკური სტილი; ინდივიდუალური პირის, ჯგუფის ან სახელმწიფოსათვის დამახასიათებელი ქცევის ნიმუშები; ~ subculture პოლიტიკური ქვეკულტურა; სახელმწიფოს გარკვეული სეგმენტების მიერ დომინანტური ნიმუშისგან განსხვავებული რწმენების კომპლექსის შეძენა; ~ symbol პოლიტიკური სიმბოლო; რაიმეს ან ვინმეს მიერ პოლიტიკური მნიშვნელობის შეძენა. მაგ., დროშა, სახელმწიფოს მეთაური ან საკანონმდებლო ხელისუფლება; ~ system პოლიტიკური სისტემა; ინსტიტუტების სისტემა, რომლის ფარგლებშიც მიმდინარეობს საზოგადოების პოლიტიკური ცხოვრება და ხდება სახელმწიფო ხელისუფლების აღსრულება

politician პოლიტიკოსი

politicization პოლიტიზაცია; პროცესი, რომლის მეშვეობითაც ადამიანი პოლიტიკური საკითხებისადმი მგრძნობიარე ხდება

politics 1. პოლიტიკა, პოლიტიკური მოვლენები, პოლიტიკური ცხოვრება; 2. პოლიტიკური მოღვაწეობა, პოლიტიკური შეხედულებები, მრწამსი; დიდი სოციალური ჯგუფების, ერების და სახელმწიფოებს შორის ურთიერობების სფეროში მოღვაწეობა; 3. გადაწყვეტილების მიღების პროცესი იმის თაობაზე, თუ ვინ რას, როდის, სად და როგორ იღებს; ~/administration dichotomy დიქოტომია პოლიტიკა /ადმინისტრირება, რომლის თანახმადაც მთავრობის პოლიტიკის განხორციელება მთლიანად უნდა იყოს გამიჯნული ადმინისტრაციული ქმედებებისაგან; ~ of the budgetary process საბიუჯეტო პროცესის პოლიტიკა; ~ vs. administration model ვუდრო ვილსონის მიერ დამუშავებული თეორია, რომლის თანახმადაც პოლიტიკა შეიძლება გაიმიჯნოს

ადმინისტრირებისაგან. იგი პოლიტიკას განსაზღვრავს როგორც ფასეულობებზე ორიენტირებულსა და სუბიექტურს, ხოლო ადმინისტრირებას – როგორც ობიექტურსა და ტექნიკურ პროცესებზე დაფუძნებულს, რომელითაც პოლიტიკური მიზნები რეალიზდება

polity 1. მმართველობის წესი; სახელმწიფოებრივი მოწყობა; საზოგადოების პოლიტიკური მოწყობა; 2. სახელმწიფო

poll 1. ამომრჩეველთა სია; 2. ხმების დათვლა; მიცემული ხმების რაოდენობა; 3. კენჭისყრა, ბალოტირება; საკუთარი კანდიდატურის წარდგენა; 4. გამოკითხვა; 5. ამომრჩეველთა რეგისტრაცია; ~ **tax** გადასახადი, რომელსაც მოქალაქე იხდის ხმის მიცემის წინ

pollute გარემოს დაბინძურება

polluter გარემოს დამაბინძურებელი საწარმო

pollution დაბინძურება; ~ **of the environment** გარემოს დაბინძურება

polyarchy პოლიარქია; დემოკრატიული, თავისუფალი, პოლიტიკურად ორგანიზებული საზოგადოება

polycentrism პოლიცენტრიზმი; მოძღვრება თანამედროვე ადამიანის წარმოშობის შესახებ დედამიწის რამდენიმე ნაწილში; ხელისუფლების მრავალი ცენტრის ქონა

polygamy პოლიგამია

pool 1. საერთო ფონდი, გაერთიანებული მარაგები; 2. ბიურო; to~ გაერთიანება; **dollar** ~ დოლარის გაერთიანებული ფონდი

pooling sources of variance ისეთი ტერმინების კომბინაციები, რომლებიც ძალიან არ არის განსხვავებული

popular sovereignty უმაღლესი სახალხო ხელისუფლება, დემოკრატია, კონცეფცია, რომლის თანახმადაც საბოლოო პოლიტიკური ხელისუფლება ეკუთვნის ხალხს

populated დასახლებული; **densely** ~ მჭიდროდ დასახლებული

population 1. მოსახლეობა; 2. დასახლება; 3. პოპულაცია; 4. მოსახლეობის გამოკითხვის ანკეტა; ~ **control** მოსახლეობის კონტროლი; მოსახლეობის რაოდენობისა და ხარისხის კონტროლი სხვადასხვა მეთოდებით; ~ **density** მოსახლეობის სიმჭიდროვე; გარკვეული მოცულობის ტერიტორიაზე მცხოვრები ადამიანების საშუალო რაოდენობა; ~ **ecology** მოსახლეობის ეკოლოგია, დამოკიდებულება ორგანიზაციებსა და მათ გარემოს შორის; **aboriginal** ~ ძირძველი მოსახლეობა, აბორიგენები; **agrarian** ~ აგრარული მოსახლეობა; **mixed** ~ შერეული მოსახლეობა; **productive** ~ მწარმოებლური მოსახლეობა; **resident** ~ მუდმივი მოსახლეობა; **rural** ~ სოფლის მოსახლეობა; ~ **shift** მოსახლეობის მიგრაცია

populism 1. პოპულიზმი, პოლიტიკური დოქტრინა და მოძრაობა, რომელიც აიდეალებს მარტივ, აგრარულ საზოგადოებას; 2. ფრანგ. ლიტ. სკოლა მე-20 საუკუნის 30-იან წლებში

portfolio 1. პორტფელი; 2. მნიშვნელოვანი საქმეების ან დოკუმენტების საქაღალდე; 3. პორტფელი, მინისტრის თანამდებობა; **bank** ~ საბანკო პორტფელი; **business** ~ საქმიანი პორტფელი; **insurance** ~ სადაზღვევო პორტფელი; **investment** ~ ფასიანი ქაღალდების პორტფელი; **ministerial** ~ მინისტრის პორტფელი;

~ of bills თამასუქთა პორტფელი; ~ of securities ფასიანი ქაღალდების პორტფელი; ~ of stock აქციების პორტფელი

portion 1. ნაწილი, წილი; 2. პორცია

POSDCORB (Planning Organizing Staffing Directing Coordinating Reporting Budgeting) აბრევიატურა, რომელიც გამოხატავს ლუტერ გულიკის მიერ შემოტანილი ადმინისტრირების შვიდი ძირითადი ელემენტის ჩამონათვალს. ისინი შემდეგნაირადაა შედგენილი: დაგეგმვა, ორგანიზება, კადრებთან მუშაობა, წარმართვა, კოორდინირება, ანგარიშგება, ბიუჯეტის დაგეგმვა

pose 1. ჩამოყალიბება; 2. ფორმულირება

position 1. მდგომარეობა; ადგილმდებარეობა, მდებარეობა; 2. პოზა; 3. თანამდებობა, ადგილი; 4. პოზიცია, თვალსაზრისი; ~ classification კატეგორიების გამოყოფა, პოზიციის კლასიფიკაცია; სამუშაო ადგილების შექმნის, მენეჯერული, საკარიერო კატეგორიების გამოყოფის, ორგანიზებისა და ხელფასის ოდენობის დადგენის სისტემა; common ~ საერთო პოზიცია; competitive ~ კონკურენტული პოზიცია; dominating ~ დომინირებული მდგომარეობა; exceptional ~ განსაკუთრებული მდგომარეობა; extreme ~ უკიდურესი პოზიცია; final ~ საბოლოო პოზიცია; firm ~ მტკიცე პოზიცია; foreign exchange ~ სავალუტო მდგომარეობა; leading ~ ხელმძღვანელი თანამდებობა; market ~ პოზიცია ბაზარზე; monetary ~ ფულადი მდგომარეობა; monopoly ~ მონოპოლური პოზიცია; preferential ~ უმჯობესი ადგილმდებარეობა; privileged ~ პრივილეგირებული პოზიცია; sequence of ~ პოზიციათა თანმიმდევრობა; temporary ~ დროებითი თანამდებობა; to adopt a ~ პოზიციის მიღება; to take somebody on in a ~ პიროვნების დანიშვნა თანამდებობაზე

positive guidance დადებითი ხელმძღვანელობა

positivism პოზიტივიზმი; ფილოსოფიური მიმდინარეობა, რომლის თანახმად ჭეშმარიტი ცოდნის წყაროს სპეციალური მეცნიერებები წარმოადგენს, რომელთა როლი ფაქტების აღწერასა და სისტემატიზაციაში მდგომარეობს და არა მათ ახსნაში

possession ფლობა; საკუთრება; foreign ~s უცხოური მფლობელობა; to assume ~ მფლობელობაში შესვლა; to be in ~ ფლობა; to give ~ over to მფლობელობაში გადაცემა; to obtain ~ მფლობელობაში მიღება; to pass into ~ მფლობელობაში გადასვლა

possessiveness მესაკუთრეობა

possessor მფლობელი

post 1. თანამდებობა, პოსტი; 2. ფოსტა; 3. ბოძი, სვეტი; ~-dated უფრო გვიანდელი დროით დათარიღებული; ~-industrial პოსტინდუსტრიული; იმ სოციოეკონომიკური პირობების აღმნიშვნელი ტერმინი, რომლებმაც განაპირობა მოსახლეობის დასაქმების ძირითადი ცენტრის გადანაცვლება წარმოებიდან მომსახურების სფეროზე; border ~ სასაზღვრო პოსტი, პუნქტი, ბოძი; consular ~ საკონსულო პოსტი; customs ~ საბაჟო პოსტი, პუნქტი; diplomatic ~ დიპლომატიური პოსტი; director's ~ დირექტორის პოსტი; government ~ სახელმწიფო პოსტი; international ~

საერთაშორისო საფოსტო გზავნილი; to occupy a ~ თანამდებობის დაკავება; vacant ~ ვაკანტური პოსტი

postdictive validity ცდის შედეგების შეფარდება წარსულის რომელიმე კრიტერიუმთან

poster 1. სარეკლამო პლაკატი; 2. აფიშა; განცხადება

posting ვაკანსური ადგილების გამოცხადების მეთოდი ორგანიზაციაში

postpone გადაგება; გადავადება

posturing პოზის დაჭერა, პოზის მიღება

potency პოტენცია

potential პოტენციალი, შესაძლებლობა; economic ~ ეკონომიკური პოტენციალი; industrial ~ სამრეწველო პოტენციალი; military ~ სამხედრო პოტენციალი

potentiality პოტენცია; economic ~ ეკონომიკური პოტენცია

pouch 1. ფოსტა; 2. ჩანთა, პარკი, ტომსიკა; diplomatic ~ დიპლომატიური ფოსტა

pound 1. ფუნტი (წონის ერთეული); 2. ფუნტი სტერლინგი

power 1. ძალაუფლება; 2. ხელისუფლება; 3. ძალა, სიძლიერე; ენერგია; 4. შესაძლებლობა; 5. უფლება, უფლებამოსილება; 6. სახელმწიფო; ~ consequences ძალაუფლების გამოყენების შედეგები; ~ elite ძალაუფლების მჭონე ელიტა; ~ model ძალაუფლების მოდელი; ~ of attorney რწმუნება, მინდობილობა; ~ potential სახელმწიფოს პოტენციალი; სახელმწიფოს მიერ მნიშვნელოვანი რესურსების მობილიზაციის უნარი შიგა ან გარე დროებითი ალიანსების მეშვეობით; ~ relationship ძალისმიერი ურთიერთობა, საერთაშორისო ურთიერთობებში ძალისმიერი ურთიერთობების სამი ტიპი არსებობს: 1) საფრთხის ძალა 2) ეკონომიკური ძალა 3) ინტეგრაცი-ული ძალა; ~ sharing ძალაუფლების განაწილება; ~ structure ძალაუფლების სტრუქტურა; ქსელებსა და ინსტიტუტებში ძალაუფლების განაწილება. ამ სტრუქტურიუს სამი სახეობა არსებობს: 1) პირამიდული 2) ფრაქციული 3) კოალიციური; ~ symbols ძალაუფლების სიმბოლოები; absolute ~ აბსოლუტური ძალაუფლება; active ~ აქტიური სიმძლავრე; actual ~ ფაქტიური სიმძლავრე; actual purchasing ~ რეალური მყიდველობითი უნარი; centralized ~ ცენტრალიზებული ძალაუფლება; coercive ~ იძულებაზე დაფუძნებული ძალაუფლება; competitive ~ კონკურენტუნარიანობა; economic ~ ეკონომიკური ძალაუფლება; effective ~ ეფექტური სიმძლავრე; electric ~ ელექტროენერგია; emergency ~s განსაკუთრებული უფლებამოსილება; executive ~ აღმასრულებელი ძალაუფლება; expert ~ ექსპერტის ძალაუფლება; თანამშრომელთა რწმენაზე დაფუძნებული ძალაუფლება, რომლის მიხედვით ლიდერი ფლობს მოცემული სიტუაციის შესაბამის განსაკუთრებულ ცოდნას; general ~ of attorney საერთო რწმუნება; general purchasing ~ ფულის საყოველთაო მყიდველუნარიანობა; high ~ დიდი სიმძლავრე; legislative ~ საკანონმდებლო ძალაუფლება; legitimate ~ კანონიერი ხელისუფლება; low ~ მცირე სიმძლავრე; mean ~ საშუალო მწარმოებლურობა; monopoly ~ მონოპოლიური ძალაუფლება; official ~ ოფიციალური ძალაუფლება; purchasing ~ მყიდვე-

ლობითი უნარი; შესყიდვის უნარი; reward ~ დაჯილდოებაზე დაფუძნებული ძალაუფლება; service ~ საექსპლუატაციო სიმძლავრე; simple labor ~ მარტივი სამუშაო ძალა; to exercise ~ ძალაუფლების გამოყენება; to grant a ~ of attorney რწმუნების გაცემა; to have ~ over ძალაუფლების ქონა; to have a ~ of attorney რწმუნების ქონა; to present a ~ of attorney რწმუნების წარდგენა; to revoke a ~ of attorney რწმუნების გაუქმება; useful ~ სასარგებლო სიმძლავრე

powerful 1. ავტორიტეტული; გავლენიანი; 2. მძლავრი

practice 1. პრაქტიკა; 2. ჩვეულება; ზნე, წესი; 3. რიტუალი; ცერემონიალი; 3. ვარჯიში, წვრთნა; 4. პრაქტიკა, მოღვაწეობა; 5. *იურიდ.* პროცესუალური ნორმა; პროცესუალური სამართალი; ~ of law საადვოკატო პრაქტიკა; administrative ~ ადმინისტრაციული პრაქტიკა; banking ~ საბანკო პრაქტიკა; commercial ~ კომერციული პრაქტიკა; consular ~ საკონსულო პრაქტიკა; diplomatic ~ დიპლომატიური პრაქტიკა; discriminatory ~ დისკრიმინაციული პრაქტიკა; established ~ დამკვიდრებული პრაქტიკა; in ~ სინამდვილეში; international ~ საერთაშორისო პრაქტიკა; international legal ~ საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკა; jurisprudential ~ იურიდიული პრაქტიკა; legislative ~ საკანონმდებლო პრაქტიკა; notarial ~ სანოტარო პრაქტიკა; ~ parameters პრაქტიკის პარამეტრები; არჩევანი; პ. კურსი; პ. პოლისები; პ. სტანდარტები; procurement ~ შესყიდვების განხორციელების მეთოდი; prohibited ~ აკრძალული პრაქტიკა; trade ~ სავაჭრო პრაქტიკა

practitioner პრაქტიკოსი

pragmatic parties პრაგმატული პარტიები; მწირი იდეოლოგიისა და მოკლევადიანი მიზნების მქონე პარტიები

pragmation პრაგმატიზმი; პრაქტიციზმი

pragmatism პრაგმატიზმი

preamble პრეამბულა

pre-authorization პრეავტორიზაცია; საავადმყოფოში შემოთავაზებული მომსახურების წინასწარი განხილვა

precedence უფროსობა სამსახურეობრივ იერარქიაში

precedent 1. პრეცედენტი; 2. წინა, წინმავალი; legal ~ სასამართლო პრეცედენტი

precise ზუსტი, განსაზღვრული

precisely ზუსტად, განსაზღვრულად; to determine ~ ზუსტად განსაზღვრა; to identify ~ ზუსტად იდენტიფიცირება

precision სიზუსტე; absolute ~ აბსოლუტური სიზუსტე; estimate of ~ სიზუსტის შეფასება

precondition წინაპირობა, წინასწარი პირობა

predecision წინასწარი გადაწყვეტილება

predetermine წინასწარ განსაზღვრა, წარმართვა, გადაწყვეტა, გადაჭრა

predictability პროგნოზირების შესაძლებლობა

prediction პროგნოზი; წინასწარმეტყველება; წინასწარგანჭვრეტა; ერთი ცვლადის ღირებულების განსაზღვრა მეორის შესახებ ცოდნის საფუძველზე; approximate ~ მიახლოებითი პროგნოზი; interim ~ შუალედური პროგნოზი

predominance უპირატესობა; სიჭარბე

preevaluate წინასწარი შეფასება
pre-existing conditions წინა მდგომარეობა
prefecture პრეფექტურა
prefered provided organization (PPO) არჩეულ მომწოდებელთა ორგანიზაცია; ჯანდაცვის მომწოდებელი სპეციალიზებული ორგანიზა-ცია
preference 1. უპირატესობა; პრივილეგია; 2. უპირატესობის მინიჭება, დამჯობინება
Preferred Provider Option (PPO) მწარმოებლის შერჩეული არჩევანი; ტერმინი, რომელიც გამოიყენება უშუალო საკონტრაქტო ურთიერთობების გამოსახატავად
preferred stock პრივილეგირებული აქცია; აქცია, რომელიც მფლობელს ანიჭებს უპირატესობას
preliminary 1. წინასწარი; მოსამზადებელი; 2. *pl.* პირველი ნაბიჯი; ~ performance წინასწარი შესრულება; product ~ ნაკეთობის დახასიათება; quality ~ ხარისხის მაჩვენებელი; sound ~ ხარისხიანი შესრულება; standard ~ ნორმატიული შრომისნაყოფიერება; substandard ~ მწარმოებლურობა ნორმატივს ქვემოთ; timely ~ დროული შესრულება; to delay ~ შესრულების შეჩერება; to guarantee ~ შესრულების უზრუნველყოფა; top ~ შრომის უმაღლესი ნაყოფიერება; voluntary ~ ნებაყოფლობითი შესრულება
premeditated წინასწარგანზრახული
premise 1. წანამძღვარი, წინაპირობა; ჰეშმარიტებად მიჩნეული ვარაუდი, რომელიც გამოიყენება ათვლის წერტილად გადაწყვეტილების მიღების პროცესში; 2. უძრავი ქონება; შენობა მიმდებარე ნაგებობებით; 3. პრეამბულა; industrial ~ საწარმოო შენობა
premium 1. დაჯილდოება, პრემია; 2. წანამატი; 3. პრემია; ბირჟაზე განსაზღვრული ოფციონური კონტრაქტის ფასი, რომელსაც ოფციონის მყიდველი უხდის მის მფლობელს ოფციონური კონტრაქტის უფლებებისათვის; 4. სასწრაფო, გადაუდებელი; additional ~ დამატებითი შენატანი; average ~ საშუალო შენატანი; call ~ წინასწარი პრემია; foreign exchange ~ სავალუტო ფასდაკლება; incentive ~ წამახალისებელი წანამატი; insurance ~ სადაზღვევო შენატანი; lump-sum ~ სადაზღვევო პრემიის საერთო მყარი ფასი ;minimum ~ მინიმალური პრემია; risk ~ წანამატი რისკისათვის, პრემია რისკზე; share ~ საემისიო პრემია
preparation დამზადება, მომზადება; budget ~ ბიუჯეტის მომზადება
prepay წინასწარ გადახდა
prepayment 1. წინასწარი გადახდა; 2. *pl.* ავანსი, მიღებული დამკვეთისაგან; ~ of a debt ვალის წინასწარი დაფარვა
prerequisite წანამძღვარი, წინაპირობა; juridical ~ იურიდიული წინაპირობა
prerogative პრეროგატივა, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს ან თანამდებობის პირის განსაკუთრებული უფლება
prescriptive ethics დირექტიული ეთიკა, შეხედულება, რომლითაც დადგენილია ქცევის აბსოლუტური სტანდარტი
present 1. წარდგენა; 2. ჩუქება; 3. ჩვენება
presentable 1. კარგი; ღირსეული; 2. პრეზენტაბელური
presentation წარმოდგენა, წარდგენა, ჩვენება; განცხადება

presenter მომხსენებელი; ~ of supplementary report თანამომხსენებელი

preservation 1. შენახვა; 2. კონსერვირება; 3. დაცვა; ~ of cultural treasures კულტურულ ფასეულობათა დაცვა; ~ of health ჯანმრთელობის დაცვა

presidence მართვა; ხელმძღვანელობა

presidency 1. პრეზიდენტობა; 2. თავმჯდომარეობა

president პრეზიდენტი; ~ of the government მთავრობის პრეზიდენტი; ~ of the republic რესპუბლიკის პრეზიდენტი; ~ pro tempore აშშ-ის სენატის უმაღლესი წარმომადგენელი ვიცე-პრეზიდენტის არყოფნის დროს; honorable ~ საპატიო პრეზიდენტი

presidential government საპრეზიდენტო მთავრობა, სისტემა ან ფორმა, ჩვეულებრივ, დემოკრატიული, რომელიც ემყარება ძალაუფლების დაყოფას საკანონმდებლო და აღმასრულებელ შტოებად; ~ primacy პრეზიდენტის პრიმატი; პარტიის წევრებს შორის არჩევნები ეროვნული კონვენციისთვის დელეგატების არჩევის მიზნით. შემდგომ ეროვნული კონვენცია ირჩევს პრეზიდენტის კანდიდატურებს

presidium პრეზიდიუმი; honorable ~ საპატიო პრეზიდიუმი

press 1. თავსმოხვევა; 2. იძულება; 3. დაჟინებით მოთხოვნა

press პრესა; ~ agency ბეჭდვის სააგენტო; ~ center პრესცენტრი; ~ conference პრესკონფერენცია; national ~ ეროვნული პრესა; official ~ ოფიციალური პრესა; state-owned ~ სახელმწიფო პრესა;

pressing გადაუდებელი; სასწრაფო

pressure 1. წნევა, დაწოლა; დაძაბულობა; 2. წნევა, ზემოქმედება; ზეწოლა; 3. რთული მდგომარეობა, რთული გარემოებები; 4. ტვირთი, სიმძიმე; 5. გადაუდებლობა, გადაუვადებლობა; ~ group დაინტერესებულ პირთა ჯგუფი; group ~ ზეწოლა ცალკეული ჯგუფების მხრიდან; high ~ მაღალი დაძაბულობა; inflationary ~ ინფლაციური ზეწოლა; market ~ ბაზრის დაძაბულობა; price ~ ფასების ზეწოლა; to be subjected to ~ ზეწოლის განცდა; to exert ~ upon ზეგავლენის მოხდენა; to increase the ~ ზეგავლენის გაძლიერება; to withstand ~ ზეგავლენის ატანა; under ~ ზეწოლის ქვეშ; work ~ დაკავებულობა; work ~ of competition კონკურენციის ზეწოლა

presumption 1. ვარაუდი; 2. საფუძველი ვარაუდისათვის; ალბათობა; 3. პრეზუმფცია; 4. თავდაჯერებულობა; ქედმაღლობა, ამპარტავნება; თავხედობა; absolute legal ~ აბსულუტურად კანონიერი ვარაუდი; ~ of innocence უდანაშაულობის პრეზუმფცია; evidentiary ~ მამტკიცებელი პრეზუმფცია; irrefutable ~ უდავო პრეზუმფცია; legal ~ კანონიერი ვარაუდი, პრეზუმფცია; legal ~ of guilt ბრალეულობის კანონიერი ვარაუდი; rebuttable ~ უარმყოფელი პრეზუმფცია; to establish a ~ პრეზუმფციის დადგენა

prevent 1. გაფრთხილება; დაცვა; 2. ხელის შეშლა

preventative გამაფრთხილებელი, აღმკვეთი

prevention არიდება, თავიდან აცილება; გაფრთხილება; დაცვა, დაფარვა; ~ of conflicts კონფლიქტების თავიდან აცილება; ~ of crime დანაშაულის თავიდან აცილება

preventive 1. გამაფრთხილებელი; დამცავი; 2. აღმკვეთი; 3. ხელისშემშლელი; 4. პროფილაქტიკური; ~ care პროფილაქტიკური დახმარება; ~ diplomacy პრევენტული დიპლომატია; ჩარევა მოსალოდნელი კონფლიქტის განსამუხტად; ~ medicine პროფილაქტიკური მედიცინა; მოსალოდნელი დაავადებების, პროფილაქტიკის გამოვლენა და მათ ადრეულ მკურნალობაზე მიმართული ღონისძიებების ჩატარება

price 1. ფასი; შეფასება; 2. ჯილდო; 3. ხელფასი; 4. ფასეულობა; 5. მსხვერპლი; ~ adjustment შესწორება ფასში; ~ at the current exchange rate ფასი სავალუტო კურსის მიხედვით; ~ behavior ფასების მოძრაობა; ~ calculation ფასების კალკულაცია; ~ category ფასების კატეგორია; ~ ceiling ფასების ლიმიტი; ~ competition კონკურენცია ფასების მიხედვით; ~ computation ფასების ანგარიში; ~ control კონტროლი ფასებზე; ~ differentiation ფასების დიფერენციაცია; ~ divergence ფასების სხვადასხვაობა; ~ does not include VAT ფასები არ მოიცავს დღგ-ს; ~ escalation ფასების ცოცვა; ~ evaluation ფასების შეფასება; ~ fluctuations ფასების რყევა; ~ formula ფასის ფორმულა; ~ freeze ფასის გაყინვა; ~ in convertible currency ფასი ვალუტაში; ~ including VAT ფასი, რომელიც მოიცავს დღგ-ს; ~ index ფასების ინდექსი; ფასების დონის მაჩვენებელი, რომელიც იანგარიშება საქონლის ცვალებადი ნაკრების ბაზაზე; ~ information ინფორმაცია ფასის შესახებ; ~ is subject to change ცვლადი ფასი; ~ level adjustment ფასის ცვლილების შესწორება; ~ level ფასების დონე; ~ list პრეისკურანტი; ~ marking ფასების მარკირება; ~ mechanism ფასების მექანიზმი; ~ negotiations მოლაპარაკება ფასების თაობაზე; ~ norms ფასების ნორმატივები; ~ of an offer წინადადების ფასი; ~ on the world market ფასი მსოფლიო ბაზარზე; ~ per item ცალობითი ფასი; ~ per pound ფუნტის ფასი; ~ per set კომპლექტის ფასი; ~ per unit საქონლის ერთეულის ფასი; ~ per weight unit წონითი ერთეულის ფასი; ~ quoted in an offer წინადადებაში მითითებული ფასი; ~ regulation ფასების რეგულირება; ~ renegotiation ფასების გადახედვა; ~ review ფასების მიმოხილვა; ~ revision formula ფასების გადახედვის ფორმულა; ~ roll back წინა ფასებთან დაბრუნება; ~ savings ეკონომია ფასებზე; ~ spiral ფასების სპირალი; ~ stability ფასების მდგრადობა; ~ stabilization ფასების სტაბილიზაცია; ~ structure ფასების სტრუქტურა; ~ support ფასების მხარდაჭერა; ~ tag ეტიკეტი ფასით; ~ trend ფასების ტენდენცია; ~ valid until ... ფასი ნამდვილია ...მდე; ~ variation clause პუნქტი ფასების ცვლილების შესახებ; ~ war ფასების ომი; ~ without obligation ფასი ვალდებულების გარეშე; ~s are falling ფასები ეცემა; ~s are up ფასები გაიზარდა; ~s have dropped ფასები შემცირდა; ~s remain stable ფასები ინარჩუნებენ მდგრადობას; ~s remain unsettled ფასები რჩება არამდგრადი; ~s subject to confirmation ფასები დადასტურების საგანია; ~s under consideration განსახილველი ფასები; above-mentioned ~ ზემოაღნიშნული ფასი; acceptable ~ მისაღები ფასი; actual ~ რეალური

ფასი; actual transaction ~ რეალური გარიგების ფასი; addition to the ~ წანამატი ფასზე; additional ~ დამატებითი ფასი; administered ~ მონოპოლიურად მართული ფასი; affordable ~ მისაწვდომი ფასი; aggregate ~ ჯამური ფასი; agreed ~ შეთანხმებული ფასი; agreement on a ~ მორიგება ფასზე; anticipated ~s მოსალოდნელი ფასები; approximate ~ მიახლოებითი ფასი; approximated ~ საორიენტაციო ფასი; asking ~ მოთხოვნილი ფასი; at a concrete ~ კონკრეტულ ფასში; at a maximum ~ მაქსიმალური ფასით; at a minimum ~ მინიმალური ფასით; at a reduced ~ დაწეული ფასით; at an increased ~ გაზრდილი ფასით; at any ~ ნებისმიერ ფასში; at the ~ of ფასით; at the agreed ~ შეთანხმებული ფასით; at the indicated ~ მითითებული ფასით; at the market ~ საბაზრო ფასით; attractive ~ მისაღები ფასი; average ~ საშუალო ფასი; average market ~ საშუალო საბაზრო ფასი; base ~ საბაზისო ფასი; base ~ schedule საბაზისო ფასების პრეისკურანტი; best ~ საუკეთესო ფასი; best possible ~ საუკეთესო შესაძლო ფასი; better ~ უკეთესი ფასი; blanket ~ ფასი ყველა წანამატით; bid ~ ფასი შეთავაზებული მყიდველის მიერ; buyer's ~ მყიდველის ფასი; cash ~ ფასი ნაღდი ფულით გადახდის დროს; closing ~ ბირჟის დახურვის დროს არსებული ფასი; commodity ~ საქონლის ფასი; comparable ~s შესადარებელი ფასები; comparison of ~s ფასთა შედარება; competitive ~ კონკურენტული ფასი; concrete ~ კონკრეტული ფასი; conditional ~ პირობითი ფასი; confirmation of a ~ ფასის დადასტურება; confirmed ~s დადასტურებული ფასები; constant ~ უცვლელი ფასი; consumer ~s ფასები მოხმარების საქონელზე; contract ~ სახელშეკრულებო ფასი, ფასი კონტრაქტით; conventional ~ ჩვეულებრივი ფასი; correct ~ ზუსტი ფასი; corrected ~ კორექტირებული ფასი; corresponding ~ შესაბამისი ფასი; cost ~ წარმოების ფასი, თვითღირებულება; cost-related ~s ცვლადი ფასები; current ~ მიმდინარე ფასი; deduction from ~ გამოქვითვა ფასიდან; demand ~ მოთხოვნის ფასი; desired ~ სასურველი ფასი; detailed ~ ზედმიწევნი-თი ფასი; determination of a ~ ფასის განსაზღვრა; deviation of ~s from value ფასების გადახრა ღირებულებიდან; difference in ~s განსხვავება ფასებში; discount ~ ფასდაკლება; domestic market ~ შიგა ბაზრის ფასი; drop in securities ~s ფასიანი ქაღალდების კურსის ვარდნა; dual ~ ორმაგი ფასი; dumping ~ დემპინგური ფასი; duty-paid ~ ბაჟის მომცველი ფასი; end-user ~ ფასი საბოლოო მომხმარებლისათვის; equilibrium ~ დაბალანსებული, კონიუნქტურული ფასი; equivalent ~ ეკვივალენტური ფასი; error in a ~ შეცდომა ფასში; escalating ~s ზრდადი ფასები; escalation of ~s ფასების ესკალაცია; established ~ დადგენილი ფასი; establishment of ~s ფასების დადგენა; estimated total ~ წინასწარი ჯამური ფასი; exact ~ ზუსტი ფასი; exchange ~ საბირჟო ფასი; export ~ საექსპორტო ფასი; external ~s შიგა საგაჭრო ფასები; extra ~ განსაკუთრებული ფასი; f.o.b. ~ ელასტიკური ფასი; f.o.b. mill ~ მინიმალური ფასი; ფობ-ის ფასი;

f.o.b. mine ~ ფრანკო-ფასი- შახტი; fair ~ შესატყვისი ფასი; falling ~s შემცირებადი ფასები; "fancy" ~ გაბერილი ფასი; final ~ საბოლოო ფასი; firm ~ მტკიცე ფასი; fixed ~ მუდმივი ფასი; flexible ~ ელასტიკური ფასი; flexible ~ მოქნილი ფასი; floor ~ მინიმალური ფასი; fluctuating ~ რყევადი ფასი; free market ~ თავისუფალი ბაზრის ფასი; full ~ სრული ფასი; global ~ გლობალური ფასი; government-set ~s სახელმწიფო ფასები ; gross ~ საერთო ფასი; growth of ~s ფასების ზრდა; guaranteed ~ გარანტირებული ფასი; guideline ~ წამყვანი ფასი; high ~ მაღალი ფასი; highest ~ უმაღლესი ფასი; identical ~ ერთნაირი ფასი; import ~ საიმპორტო ფასი; in bond ~ ფასი ბაჟის გარეშე; increased ~s ზრდადი ფასები; indicated ~ მითითებული ფასი; individual ~ ცალკეული ფასი; inflated ~s გაბერილი ფასები; inflexible ~ მოუქნელი ფასები; instability of ~s ფასების არამდგრადობა; international ~ საერთაშორისო ფასი; itemized ~ პოზიტიური ფასი; limit ~ ზღვრული ფასი; local ~ ადგილობრივი ფასი; local market ~ ადგილობრივი ბაზრის ფასი; low ~ დაბალი ფასი; lowest ~ უდაბლესი ფასი; lump-sum ~ ყოვლისმომცველი ფასი; maladjustment of ~s შეუსაბამობა ფასებში; marginal product ~ ზღვრული პროდუქტის ფასი; marked ~ აღნიშნული ფასი; market ~ საბაზრო ფასი; market ~ trend საბაზრო ფასების ტენდენცია; maximum ~ მაქსიმალური ფასი; method of calculation of ~s ფასების კალკულაციის მეთოდი; minimum ~ მინიმალური ფასი; moderate ~ მისაწვდომი ზომიერი ფასი; monopoly ~ მონოპოლური ფასი; new ~s ახალი ფასები; nominal ~ ნომინალური ფასი; normal ~ ნორმალური ფასი; to give a firm ~ მტკიცე ფასის დანიშვნა; offering ~ შეთავაზებული ფასი; official ~ ოფიციალური ფასი; officially posted ~ ოფიციალურად გამოცხადებული ფასი; original ~s საწყისი ფასები; outside ~ უკიდურესი ფასი; parity ~ პარიტეტული ფასი; parity of ~s ფასების შესატყვისობა; payment of mutually agreed ~s გადახდა შეთანხმებული ფასებით; posted ~ საცნობარო ფასი; preferential ~ შეღავათიანი ფასი; pre-increase ~ ფასი გაზრდამდე; preliminary ~ წინასწარი ფასი; premium ~ ფასი ნომინალის ზევით; present-day ~ დღის ფასი; prevailing ~ გავრცელებული ფასები, არსებული ფასები; profitable ~ ხელსაყრელი ფასი; prohibitive ~s მიუწვდომელი ფასები; published ~ გამოქვეყნებული ფასი; purchase ~ შესასყიდი ფასი; quarterly ~ review ფასების ყოველკვარტალური გადახედვა; realizable ~ სარეალიზაციო ფასი; reasonable ~ დასაბუთებული ფასი; received ~ მიღებული ფასი; recommended ~s რეკომენდებული ფასები; redemption ~ გამოსასყიდი ფასი; reduced ~ შემცირებული ფასი; regulated ~s რეგულირებადი ფასები; relative ~ ფარდობითი ფასი; reserve ~ სარეზერვო ფასი; restriction of ~s ფასების შეზღუდვა; retail ~ საცალო ფასი; rounding off of ~s ფასების დამრგვალება; sales ~ გაყიდვის ფასი; satisfactory ~s დამაკმაყოფილებელი ფასები; seasonal ~ სეზონური ფასი; set ~ დანიშნული ფასი; settlement ~ ანგარიშსწორების ფასი; share ~ აქციების კურსი; sliding-scale ~s

მცოცავი ფასები; stability of ~s ფასების სტაბილურობა; stable ~ სტაბილური ფასი; standard of ~s ფასების მასშტაბი; standard ~ სტანდარტული ფასი; standard list ~ საპრეისკურანტო ფასი; starting ~ საწყისი ფასი; steady ~ მდგრადი ფასი; subscription ~ ხელმოწერითი ფასი; supply ~ მიწოდების ფასი; target ~ გეგმური ფასი; tariff ~ სატარიფო ფასი; to accept a ~ ფასის მიღება; to agree on ~s ფასების შეთანხმება; to agree to a ~ შეთანხმება ფასზე; to apply ~s to ... ფასების გამოყენება; to ask a ~ ფასის თხოვნა; to base a ~ on ... ფასის დაფუძნება; to bid up a ~ წამატება ფასზე; to break down a ~ ფასის დაყოფა; to buy at the ~ of ... ყიდვა ფასით; to calculate a ~ ფასის გამოთვლა; to charge a ~ ფასის ამოღება; to come to an agreement on a ~ ფასზე მოლაპარაკება; to compare ~s ფასების შედარება; to confirm a ~ ფასის დადასტურება; to correct ~s ფასების კორექტირება; to cover a ~ increase ფასის ზრდის დაფარვა; to deduct from a ~ დაკავება ფასიდან; to depend on a ~ დამოკიდებულება ფასზე; to determine a ~ ფასის განსაზღვრა; to dictate ~s ფასების კარნახი; to double the ~ ფასის ორჯერ გაზრდა; to economize on ~s ეკონომია ფასებზე; to effect payment at a ~ of ანგარიშსწორება ფასით; to establish a ~ ფასის დადგენა; to exceed a ~ ფასის გადაჭარბება; to exert influence on ~s ზეგავლენის მოხდენა ფასებზე; to finalize a ~ საბოლოოდ მოლაპარაკება ფასზე; to fix a ~ ფასის დაფიქსირება; to freeze ~s ფასების გაყინვა; to get a ~ ფასის მიღება; to grant a special ~ განსაკუთრებული ფასის დადება; to include in a ~ საქონლის ფასში ჩართვა; to increase the ~ ფასის ზრდა; to indicate a ~ ფასის მითითება; to justify ~s ფასების დასაბუთება; to lower a ~ ფასის დაწევა; to maintain ~s ფასების შენარჩუნება; to negotiate a ~ ფასზე მოლაპარაკება; to obtain a lower ~ ფასდაკლების მიღწევა; to pay the ~ ფასის გადახდა; to prevent a decline in ~s ფასების ვარდნის ხელშეშლა; to publish ~s ფასების გამოქვეყნება; to quote a ~ ფასის კვოტირება; to raise the ~ ფასის აწევა; to rationalize ~s ფასების მოწესრიგება; to realize a ~ ფასის რეალიზება; to recover a ~ ფასის ანაზღაურება; to reduce a ~ ფასის შემცირება; to regulate ~s ფასების რეგულირება; to review ~s ფასების გადახედვა; to revise ~s downwards ფასების გადახედვა დაკლების მიზნით; to revise ~s upwards ფასების გადახედვა მომატების მიზნით; to set a ~ ფასის დადგენა; to set a low ~ დაბალი ფასის დაწესება; to settle a ~ ფასის დარეგულირება; to specify a ~ ფასის დაზუსტება; to stabilize ~s ფასების სტაბილიზაცია; to supply goods at ... ~s საქონლის მიწოდება ...ფასებში; to support ~s ფასების დაცვა; to sustain a ~ ფასის შენარჩუნება; to triple the ~ ფასის სამჯერ გაზრდა; to undercut ~s ფასების დაკლება; to verify ~s ფასების შემოწმება; today's ~ დღევანდელი ფასი; total ~ საერთო ფასი; trade ~ საბაჟრო ფასი; typical ~ ტიპიური ფასი; uncontrollable ~s უკონტროლო ფასები; undercharged ~ დაწეული ფასი; uniform ~ საერთო ფასი; unit ~ ერთეულის ფასდება; unrealistic ~s არარეალური ფასები; unstable ~s არამდგრადი ფასები; wholesale ~

საბითუმო ფასი; world gross ~ საერთო ფასი მსოფლიო ბაზარზე; world market ~ მსოფლიო ბაზრის ფასი; zone ~ ზონალური ფასი

pricing ფასის დადგენა, ფასჩამოყალიბება; ~ data მონაცემები ფასებზე; ~ practice ფასწარმოქმნის პრაქტიკა; acceptable ~ მისაღები ფასდება; competitive ~ კონკურენტული ფასჩამოყალიბება; cost plus ~ ფასების დადგენა წანამატით; progressive ~ პროგრესული ფასდება; ramp ~ უზომო ფასი; rule of thumb ~ ფასჩამოყალიბების პრინციპით განსაზღვრული საშუალო ხარჯებს დამატებული მოგება; zonal ~ ზონალური ფასდება

prima 1. პირველდაწყებითი; 2. მთავარი; 3. საუკეთესო; პირველი კლასისა; ~ facie *ლათ.* 1. ერთი შეხედვით; 2. *იურიდ.* მოჩვენებითად სარწმუნო; სამართლებრივი ტერმინი, რომელიც აღნიშნავს ჰეშმარიტების მიღებას, თუკი არ იქნა დამტკიცებული საპირისპირო

primary 1. პირველადი, საწყისი; პირველხარისხოვანი; 2. ძირითადი, მთავარი; უმნიშვნელოვანესი; 3. მარტივი, ელემენტარული; ~ beneficiaries მთავარი მოსარგებლეები; ~ care physician პირველადი სამედიცინო დახმარების ექიმი; ~ elections პირველადი არჩევნები; ~ market პირველადი ბაზარი; ~ objectives უმთავრესი მიზნები; ~ operative work მთავარი ოპერატიული სამუშაო; ~ product პირველადი პროდუქტი; საქონელი, რომელსაც აწარმოებს ეკონომიკის პირველადი სექტორი; მაგ., ფერმერული და ტყის პროდუქტები, თევზი და მინერალები; ~ sector პირველადი სექტორი; ეკონომიკის ნაწილი, რომელიც ემყარება ბუნებრივი რესურსების ექსპლოატაციას: სოფლის მეურნეობა, მეტყეველობა, მეთევზეობა და მეშახტეობა

prime minister პრემიერ მინისტრი

primitive political systems პრიმიტიული პოლიტიკური სისტემები; ინსტიტუტები და ავტორიტეტული სოციალური კონტროლის პროცესები არაბიუროკრატიულ საზოგადოებაში. ასეთი საზოგადოებები კვლავ არსებობს თანამედროვე სახელმწიფოს ფარგლებში ამერიკაში, აფრიკაში, აზიასა და ავსტრალიაში

primus inter pares პირველი თანასწორთა შორის. პრემიერ-მინისტრი კაბინეტის კონტექსტში

principal 1. ხელმძღვანელი, თავკაცი; პატრონი; 2. უნივერსიტეტის რექტორი; სკოლის ან კოლეჯის დირექტორი; 3. *იურიდ.* მთავარი დამნაშავე; 4. *იურიდ.* რწმუნებული; 5. მთავარი, ძირითადი; 6. პრინციპი; basic ~ მთავარი პრინციპი; constitutional ~ საკონსტიტუციო პრინციპი; general ~s of law სამართლის ძირითადი პრინციპები; generally recognized ~s საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპები; national-territorial ~ ეროვნულ-ტერიტორიული პრინციპი; territorial ~ ტერიტორიული პრინციპი

principle 1. პრინციპი; კანონი; 2. დებულება; საფუძველი; 3. ნორმა; ძირითადი წესი; 4. წყარო; პირველმიზეზი; პირველსაწყისი; 5. მუშაობის პრინციპი; ~ of choice შერჩევის პრინციპი; ~ of equity სამართიანობის, მიუკერძოებლობის პრინციპი; ~ of fairness სამართლიანობის პრინციპი; ~ of least utility უმცირესი

სარგებლიანობის პრინციპი; ~ of rules წესების პრინციპი, ბიუროკრატიული ადმინისტრირების ერთ-ერთი ძირითადი პრინციპული მახასიათებელი. იგი მოიცავს პროცედურების ფორმალურ, წერილობით აღწერას, რომელიც მიუღწეველია საზოგადოებისათვის, მაგრამ წარმოადგენს ბიუროკრატთა მოქმედების წესს სპეციფიკურ სიტუაციებში;

principled negotiation პრინციპებზე დამყარებული მოლაპარაკება; კონფლიქტების გადაწყვეტის საშუალება, რომელიც მოიცავს ოთხ ძირითად საფეხურს: 1) განაცალკევე ადამიანები პრობლემებისგან. 2) ყურადღება გაამახვილე ინტერესებზე და არა პოზიციებზე. 3) ჩამოაყალიბე ურთიერთხელსაყრელი არჩევანი. 4) დაეყრდენი ობიექტური კრიტერიუმებს

prior control 1. პრიორიტეტული კონტროლი; 2. უპირატესი; 3. წინასწარი კონტროლი

priority 1. პრიორიტეტი, პირველობა; პრივილეგია; უპირატესი უფლება; 2. წინსწრება; რიგითობა; ~ of an invention პრიორიტეტი გამოგონებაზე; ~ of authorship საავტორო პრიორიტეტი; break-in ~ მომსახურების წყვეტის განმსაზღვრელი პრიორიტეტი; convention ~ საკონვენციო პრიორიტეტი; first ~ უმთავრესი პრიორიტეტი; governmental ~ სახელმწიფო პრიორიტეტი; high ~ მაღალი პრიორიტეტი; national ~ies ეროვნული პრიორიტეტები; partial ~ ნაწილობრივი პრიორიტეტი; preferential ~ შეღავათიანი პრიორიტეტი; rigid ~ მკაცრი პრიორიტეტი; top ~ უმაღლესი პრიორიტეტი to claim ~ პრეტენზია პრიორიტეტზე

prisoner ტუსაღი, პატიმარი; ~s dilemma პატიმრის დილემა; სახელმწიფოთაშორისი ქცევის მოდელი, რომლის თანახმად ითვლება, რომ ხალხებს სურთ მშვიდობიანი ცხოვრება. ისინი ურთიერთქმედებენ იმ პირობებით, რომ თანამშრომლობა ყველასათვის ხელსაყრელია, მაგრამ უბედურება იმ მხარეს დაატყდება თავს, რომელიც ალტრუისტულად იქცევა, მაშინ როცა მეორე მხარე მხოლოდ საკუთარი ინტერესების გათვალისწინებით მოქმედებს; captivity of ~s of war სამხედრო ტყვეობა; political ~ პოლიტიკური პატიმარი; to take ~ ტყვედ აყვანა

privacy 1. განმარტოება; მარტოობა; 2. საიდუმლო; კონფიდენციალურობა; 3. ინტიმურობა; ~ laws კერძო ინფორმაციის (კონფიდენციალურობის) კანონები; ფედერალური კანონები, რომლებიც კრძალავენ დასაქმებულთა შესახებ ინფორმაციის განხილვას ან გამოაშკარავებას მათი ნებართვის გარეშე

private 1. კერძო; 2. პირადი; ცალკე; საკუთარი; 3. დახურული, ყველასათვის მიუღწეველი; 4. არაოფიციალური; 5. საიდუმლო, კონფიდენციალური; 6. განმარტოებული; ~ actor კერძო მოქმედი პირი; გამორჩეული პიროვნება, რომელსაც შეუძლია ზეგავლენა მოახდინოს მსოფლიო პოლიტიკაში მოვლენების განვითარებაზე თუ ვითარება ამის საშუალებას მისცემს; ~ sector კერძო სექტორი

private saving კერძო დანაზოგები; ხელთ არსებული შემოსავლები მოხმარების მოცულობის გამოკლებით

privatization პრივატიზაცია, საზოგადოებრივი კაპიტალის გადასვ-ლა კერძო სექტორში, გაყიდვის ან კონტრაქტის დადების საშუალებით

privilege 1. პრივილეგია; უპირატესობა; 2. შეღავათი; consular ~ საკონსულო პრივილეგია; diplomatic ~ დიპლომატიური პრივილეგია; royal ~ სამეფო პრივილეგია; transit ~ სატრანზიტო შეღავათი; to grant ~s შეღავათების მიცემა; to secure ~s შეღავათების მიღწევა; tax ~ საგადასახადო შეღავათი

pro and con 1. მომხრე და წინააღმდეგი; 2. საკითხების დადებითი და უარყოფითი მხარეების შეფასება

pro bono services უფასო პროფესიული მომსახურებანი

pro-active პროაქტიული

probability ალბათობა; absolute ~ უპირობო ალბათობა; a posteriori ~ აპოსტერიორული ალბათობა; break-even ~ წარმოების უდანაკარგობის ალბათობა; cumulative ~ თავმოყრილი ალბათობა; estimated ~ ალბათობის შეფასება; unconditional ~ უპირობო ალბათობა; variable ~ ცვალებადი ალბათობა

probation გამოცდა; სტაჟირება; ~ period (waiting period) საცდელი პერიოდი; დროის მონაკვეთი, შესაბამის სადაზღვევო კლასში პირის მოხვედრის თარიღიდან დაზღვევის ძალაში შესვლის თარიღამდე

problem 1. პრობლემა, კითხვა; 2. პრობლემა, რთული საქმე; ~ analysis პრობლემის ანალიზი; ~ conceptualization პრობლემის კონცეპტუალიზაცია; money ~s ფულადი სირთულეები; payment ~s გადახდის სირთულეები; ~ orientation პრობლემის ორიენტაცია; ~ sensing პრობლემის შეგრძნება; ~-solution outline პრობლემის გადაჭრის მონახაზი; ~ solving პრობლემის გადაწყვეტა; ~ specification პრობლემის სპეციფიკაცია; ~ structuring პრობლემის სტრუქტურირება; allocation ~ განაწილების ამოცანა; auxiliary ~ დამხმარე ამოცანა; competition ~ კონკურენციის პრობლემა; economic expansion ~ ეკონომიკური ზრდის ამოცანა; forecasting ~ პროგნოზირების ამოცანა; insoluble ~ გადაუწყვეტელი პრობლემა; management ~ მართვის ამოცანა; marketing ~ გასაღების ამოცანა; serious ~s სერიოზული სირთულეები; to cause ~s სირთულეების გამოწვევა; to create ~s სირთულეების შექმნა; transshipment ~ შუალედური პუნქტიანი სატრანსპორტო ამოცანა

procedural 1. პროცედურული; 2. პროცესუალური

procedure პროცედურა

procedure პროცედურა, მეთოდი, მეთოდიკა, რიგი; წესრიგი; ~s behind closed doors დახურულ კარს მიღმა წარმოებული პროცესი; administrative ~ ადმინისტრაციული წესრიგი; appellate ~ გასაჩივრების პროცედურა; arbitral ~ საარბიტრაჟო პროცედურა; arbitration ~ არბიტრაჟის წესრიგი; arbitration ~s საარბიტრაჟო წარმოება; attestation ~ ატესტაციის პროცედურა; auditing ~ რევიზიის პროცედურა; bidding ~ საჯარო ვაჭრობის პროცედურა; civil ~s სამოქალაქო წარმოება, სამოქალაქო პროცესი, სამოქალაქო სამართალწარმოება; closed court ~s დახურული სასამართლო განხილვა; constitutional ~ კონსტიტუციური წესრიგი, საკონსტიტუციო პროცედურა;

conventional ~ ჩვეულებრივი მეთოდიკა; correct ~ სწორი მეთოდიკა; criminal ~ სისხლის სამართლის პროცედურა; criminal ~s სისხლის სამართლის პროცესი; date-handling ~ მონაცემთა დამუშავების პროცედურა; decision-making ~ გადაწყვეტილების მიღების პროცესი; design ~ პროექტირების მეთოდიკა; diplomatic ~ დიპლომატიური მეთოდიკა; disciplinary ~ დისციპლინარული დევნა; dispute resolution ~ კამათის გადაჭრის რიგი; election ~ არჩევნების წესი; electoral ~ არჩევნების პროცედურა; established ~ დადგენილი წესი; estimation ~ მეთოდიკის შეფასება; extrajudicial ~ სასამართლოსგარეშე წესრიგი; in accordance with the ~ წესის შესაბამისად; in accordance with the established ~ დადგენილი წესის შესაბამისად; international legal ~ საერთაშორისო იურიდიული წესრიგი; international ~s საერთაშორისო პროცესი; investigatory ~s საგამოძიებო წარმოება; judicial ~ სასამართლო პროცედურა; legal ~ კანონიერი წესრიგი; legal ~s სასამართლო განხილვა, სასამართლო პროცესი, სამართალწარმოება; legislative ~s საკანონმდებლო პროცესი; normative ~ ნორმატიული წესრიგი; notarial ~ ნოტარიალური წესრიგი; operating ~ მუშაობის მეთოდიკა; oral ~s ზეპირი სამართალწარმოება; parliamentary ~ საპარლამენტო პროცედურა; payment ~ გადახდის რიგითობა; preliminary ~ წინასწარი პროცედურა; proper ~ სათანადო მეთოდიკა, ჯეროვანი პროცედურა; public ~s ღია, საჯარო განხილვა, quality control ~ ხარისხის კონტროლის მეთოდიკა; ratification ~ რატიფიკაციის წესი; recommended ~ რეკომენდებული მეთოდიკა; reconciliation ~ გამოყენების წესი; revised ~ გადახედილი მეთოდიკა; rule of court ~ სასამართლო წესი; simplified ~ გამარტივებული მიმდევრობა; special ~ სპეციალური პროცედურა; standard ~ სტანდარტული მეთოდიკა; summary ~s შეჯამებული წარმოება; survey ~ გამოკვლევის მეთოდიკა; testing ~ გამოცდის მეთოდიკა; to adhere to a ~ საარბიტრაჟო განხილვა; to institute ~s წარმოების დაწყება გარკვეული საქმის მიხედვით; to institute criminal ~s სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობაში მიცემა

proceed 1. გაგრძელება; 2. მიმდინარეობა; 3. კვლავქმედება

proceeding 1. მოქმედება, ქმედება; 2. საქმე; ოქმები; შრომები

proceeds 1. შემოსავალი; ამონაგები, მოგება; 2. თამასუქის აღრიცხვისას გადახდილი თანხა; 3. ფასიანი ჭაღალდების გაყიდვით მიღებული შემოსავლები; ~ of activity შემოსავლები საქმიანობიდან; ~ of collection ინკასირებული თანხა; current sales ~ მიმდინარე ვაჭრობით შემოსული ამონაგები; estimated ~ წინასწარგანსაზღვრული ამონაგები; export ~s ექსპორტის შემოსავალი; gross ~ ნასესხები საშუალებები; loan ~ წმინდა მოგება; net ~ ამონაგები რეალიზაციიდან; sales ~ საგადასახადო შემოსავალი

process 1. პროცესი; განვითარება; 2. მიმდინარეობა, მოძრაობა, სვლა; 3. *იურიდ.* სასამართლოში გამოძახება; სამართალწარმოება; სასამართლო პროცესი; 4. *ტექნ.* ტექნოლოგიური პროცესი; მეთოდი; რეჟიმი; ხერხი; ~ approach to management მენეჯ-

მენტისადმი პროცესული მიდგომა; მენეჯმენტის მიდგომა, რომლის მიხედვითაც მართვა ურთიერთდაკავშირებული ქმედებებისა და ფუნქციების უწყვეტი სერიაა; ~ differentiation პროცესის დიფერენციაცია, ორგანიზაციის მოწყობის ტიპი, დაფუძნებული პროცესზე, რომელიც სრულდება; budget ~ საბიუჯეტო პროცესი; capital adjustment ~ ეკონომიკის კონიუნქტურის ცვლილებასთან მორგებული კაპიტალის მოცულობა; cyclic ~ ციკლური პროცესი; equilibrium ~ თანასწორი პროცესი; income-constrained ~ შემოსავლის ზრდის შეზღუდვის პროცესი; patented ~ დაპატენტებული პროცესი; pilot ~ საგამოცდო პროცესი; price-adjustment ~ ფასის რეგულირების პროცესი; production ~ საწარმოო პროცესი; sequential decision ~ თანმიმდევრული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი; technological ~ ტექნოლოგიური პროცესი

processing 1. დამუშავება, დამზადება; 2. ნედლეულის გადამუშავება; 3. მონაცემების ან ინფორმაციის დამუშავება; batch ~ ჯგუფური დამუშავება; data ~ მონაცემების დამუშავება; direct ~ მონაცემების უშუალო დამუშავება; integrated data ~ მონაცემთა კომპლექსური დამუშავება

procrastination დახანება, დაყოვნება, გადადება

procurability მიწოდების უნარი

procuration 1. უფლებამოსილება, მინდობილობა; 2. შეძენა, მიღება

procurator 1. საქმის წამყვანი, ნდობით აღჭურვილი პირი; 2. რწმუნებული

procure მოპოვება; შეძენა; მომარაგება

procurement 1. შეძენა; მიღება; 2. მიწოდება, მომარაგება; 3. სპეციალისტების ჯგუფი მნიშვნელოვანი საკითხების განსახილველად; ~ of agricultural produce სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადება; ~ of funds ფონდების მობილიზაცია; ~ of a loan სესხის მიღება; arms ~ შეიარაღების შესყიდვა state ~s სახელმწიფო შესყიდვა; ~ officer დამამზადებელი

procurer მიმწოდებელი

produce 1. პროდუქცია; ფაბრიკატი; 2. წარმოება, გამოშვება; excess ~ ჭარბი პროდუქცია; fancy ~ მაღალხარისხოვანი პროდუქცია; raw ~ ნედლეული

producer დამამზადებელი; მწარმოებელი; მიმწოდებელი; livestock ~ მესაქონლე; low-cost ~ წარმოების მცირეხარჯიანი მწარმოებელი; marginal ~ ზღვრული მწარმოებელი (ფარავს მხოლოდ წარმოების ხარჯებს); ~ price index მწარმოებელთა ფასების ინდექსი (მფი), რომელიც ასახავს ადგილობრივი მწარმოებლების მიერ საკუთარ პროდუქციაზე დადებული ფასების დონის საშუალო ცვლილებას

product 1. პროდუქტი, პროდუქცია, ნაკეთობა; 2. შედეგი; 3. წარმოებული; 4. საქონელი; ~ brand საქონლის მარკა; ~ differentiation პროდუქტის დიფერენციაცია; ~ image საქონლის სახე; ~ of labor შრომის პროდუქტი; ~/service differentiation პროდუქტის/სერვისის დიფერენციაცია; advertised ~s რეკლამირებული საქონელი; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტი; ancillary ~ დამხმარე პროდუქცია; annual ~ წლიური პროდუქცია; capital-

intensive ~ კაპიტალტევადი პროდუქცია; characteristic ~ მაპროფილებელი პროდუქტი; chemical ~s ქიმიური საქონელი; civilian industry ~ სამოქალაქო დანიშნულების პროდუქტი; commodity ~ სასაქონლო პროდუქცია; competing ~ კონკურენტული საქონელი; competitive ~ კონკურენტუნარიანი პროდუქცია; development of new export ~s ახალი საექსპორტო საქონლის ათვისება; diversified ~ დივერსიფიცირებული პროდუქცია; domestic ~ სამამულო პროდუქცია; domestic ~ საშუამაველო; excess ~ ჭარბი პროდუქცია; export ~ საექსპორტო პროდუქცია; fashionable ~s მოდური საქონელი; final ~ 1. საბოლოო პროდუქტი; 2. მზა ნაკეთობა; finished ~ დასრულებული პროდუქტი; food ~s სასურსათო პროდუქცია; foreign-made ~s საზღვარგარეთული საქონელი; gross ~ მთლიანი პროდუქცია; gross domestic ~ მთლიანი შიგა პროდუქტი; gross national ~ მთლიანი ეროვნული პროდუქტი; grouping of ~s საქონლის დაჯგუფება; half-finished ~ ნახევარფაბრიკატი; high-quality ~ მაღალხარისხიანი პროდუქტი; import ~ საიმპორტო პროდუქცია; imported ~ იმპორტული პროდუქტი; industrial ~ სამრეწველო პროდუქტი; manufactured ~ სამრეწველო ნაკეთობა; multiple-use ~ მრავალჯერადი გამოყენების პროდუქცია; new ~s ახალი საქონელი; patented ~ დაპატენტებული ნაკეთობა; pharmaceutical ~s ფარმაცევტული საქონელი; primary ~ 1. მაპროფილებელი პროდუქცია; 2. პირველადი პროდუქტი; promising ~ პერსპექტიული საქონელი; ready-made ~ მზა პროდუქცია; real net national ~ რეალური ეროვნული პროდუქცია; rejected ~ დაწუნებული ნაკეთობა revised ~ მოდერნიზებული პროდუქცია; semifinished ~ ნახევარფაბრიკატი; single-use ~ ერთჯერადი გამოყენების ნაკეთობა; standardized ~ სტანდარტული (უნიფიცირებული) ნაკეთობა; surplus ~ ზედმეტი პროდუქცია; to advertise ~s საქონლის რეკლამირება; to launch a ~ პროდუქციის გამოშვების დაწყება; trade name of a ~ საქონლის სავაჭრო სახელი; unified ~ უნიფიცირებული ნაკეთობა; useless ~ გამოუყენებელი პროდუქცია; waste ~ s წარმოების ნარჩენები

productibility მწარმოებლურობა, პროდუქტიულობა, გამომუშავება, ნაყოფიერება; per capita ~ გამომუშავება ერთ სულ მოსახლეზე; ~ of labor შრომის ნაყოფიერება; average ~ საშუალო მწარმოებლუ-რობა; capital ~ კაპიტალუკუგება; target ~ გეგმური მწარმოებლურობა; total factor ~ წარმოების ფაქტორების ერთობლივი მწარმოებლურობა

production 1. წარმოება, დამზადება; მოპოვება; 2. მწარმოებლურობა; გამომუშავება; 3. პროდუქცია; პროდუქტი; ნაკეთობა; 4. წარმოდგენა; წარდგენა; ~ of commodities საქონლის წარმოება; ~ of high quality goods მაღალხარისხიანი საქონლის გამოშვება; ~ of proof მტკიცებულების წარმოდგენა; aerospace ~ ავიამრეწველობა; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო წარმოება; annual ~ წლიური მწარმოებლურობა; assembly line ~ ნაკადური წარმოება; automobile ~ საავტომობილო წარმოება; basic ~ ძირითადი პროდუქციის

წარმოება; batch ~ სერიული წარმოება; commodity ~ სასაქონლო წარმოება; continuous ~ უწყვეტი წარმოება; current ~ მიმდინარე წარმოება; curtailed ~ შემცირებული წარმოება; daily ~ დღიური მწარმოებლურობა; deficit ~ დეფიციტური პროდუქცია; domestic ~ სამამულო, შიგა წარმოება; duplicate ~ 1. სერიული წარმოება; 2. მასობრივი წარმოება; efficient ~ 1. ეფექტური წარმოება; 2. მაღალი მწარმოებლურობა; finished ~ დასრულებული პროდუქცია; gross ~ 1. მასობრივი წარმოება; 2. ერთობლივი პროდუქტი; imported ~ საიმპორტო პროდუქცია; indirect ~ არაპირდაპირი წარმოება; industrial ~ სამრეწველო წარმოება; inefficient ~ 1. არაეფექტური წარმოება; 2. დაბალი მწარმოებლურობა; in-line ~ ნაკადური წარმოება; job lot ~ 1. წვრილსერიული წარმოება; 2. ინდივიდუალური წარმოება; just-in-time ~ წარმოება პრინციპით „ზუსტად დროზე"; მატერიალურ-ტექნიკური მარაგის მართვის სისტემა, რომელშიც პროდუქცია, მაკომპლექტებელი ნაკეთობანი და მასალები მიეწოდება მხოლოდ მაშინ და იმ რაოდენობით, რამდენიც საჭიროა იმ მომენტისათვის. სისტემის ძირითადი მიზანია მოხდეს კაპიტალისა და შენახვის დანახარჯების შემცირება; large-lot ~ მსხვილსერიული წარმოება; limited ~ წვრილსერიული წარმოება; line ~ ნაკადური წარმოება; local ~ ადგილობრივი პროდუქცია; lot ~ სერიული წარმოება; mass ~ მასიური წარმოება; national ~ ეროვნული წარმოება; net ~ წმინდა პროდუქცია; overall ~ წარმოების საერთო მოცულობა; potential ~ პოტენციალური წარმოება; public ~ საზოგადოებრივი წარმოება; quality ~ მაღალხარისხოვანი პროდუქციის წარმოება; quality-quantity ~ მაღალხარისხოვანი პროდუქციის მასობრივი წარმოება; quantity ~ მასობრივი წარმოება; rejected ~ წუნდებული ნაკეთობა; renovation of ~ წარმოების განახლება; seasonal ~ სეზონური წარმოება; secondary ~ გადამამუშავებელი მრეწველობა; serial ~ სერიული წარმოება; small-lot (small-scale) ~ წვრილსერიული წარმოება; to coordinate annual ~ წლიური გამოშვების შეთანხმება; to increase manufacturing ~ პროდუქციის გამოშვების ზრდა; to organize ~ პროდუქციის გამოშვების ათვისება; to speed up ~ გამოშვების დაჩქარება; total ~ წარმოების საერთო მოცულობა; ultimate ~ საერთო გამომუშავება; unfinished ~ დაუმთავრებელი წარმოება; volume ~ ნაკადური მასობრივი წარმოება; wastefull ~ წამგებიანი წარმოება; wholesale ~ წარმოება საბითუმო გაყიდვისათვის; world ~ მსოფლიო წარმოება; yearly ~ წლიური გამომუშავება

productivity 1. პროდუქტიულობა, მწარმოებლურობა, გამომუშავება; 2. ნაყოფიერება; ~ bargaining გარიგება მწარმოებლურობაზე, თანამშრომელთა ხელფასის განსაზღვრა მწარმოებლურობაზე დამოკიდებულებით; ~ improvement მწარმოებლურობის გაუმჯობესება; ~ of labor შრომისნაყოფიერება; ~ wages შრომის სანარდო-პროგრესული ანაზღაურება; agricultural ~ სოფლის მეურნეობის პროდუქტიულობა;

average ~ საშუალო მწარმოებლურობა; higher ~ უმაღლესი მწარმოებლურობა; industrial ~ სამრეწველო მწარმოებლურობა; marginal ~ ზღვრული მწარმოებლურობა; per capita ~ გამომუშავება ერთ სულ მოსახლეზე; target ~ მიზნობრივი მწარმოებლურობა

profession პროფესია; by ~ პროფესიით; legal ~ ადვოკატურა

professional 1. პროფესიონალი; 2. პროფესიონალური; ~ bureaucracy პროფესიონალური ბიუროკრატია, ორგანიზაციები დეცენტრალიზებული სტრუქტურით, რომლებიც ძირითადად შედგენილია პროფესიონალებისაგან. მათი მაგალითია საავადმყოფოები, უნივერსიტეტები, სამართლებრივი ფირმები, ა.შ.

professionalism პროფესიონალიზმი

proficient გამოცდილი; მარჯვე; გერგილიანი

profit 1. მოგება, შემოსავალი; 2. სარგებელი, ხეირი; სარგებლობა; მოგების მიღება; ~ and loss (operating) statement მოგებისა და დანაკარგების უწყისი; ~ budget ბიუჯეტი, რომელშიც ერთიანი ანგარიშის სახით შესულია ხარჯებისა და შემოსავლების ბიუჯეტები; ~ centre მოგების ცენტრი; ~ margin მოგების ზღვარი; მომგებიანობის ინდიკატორი; ~ objective მიღებულ მოგებასთან დაკავშირებული მიზნები; ~ sharing მოგებაში მონაწილეობა; ~ squeeze მოგებათა შემცირება ფასების სტაბილიზაციისა და ხარჯების ზრდის შედეგად; ~ tax მოგების გადასახადი; abnormal ~ ზემოგება; actual ~ რეალური მოგება; after-tax ~ მოგება გადასახადის გადახდის შემდეგ; anticipated ~ მოსალოდნელი მოგება; average ~ საშუალო მოგება; balance sheet ~ საბალანსო მოგება; distributable ~ გასაწილებელი მოგება; distributed ~ განაწილებული მოგება; entrepreneurial ~ სამეწარმეო მოგება; estimated ~ გამოთვლილი მოგება; excess ~ ზემოგება; expected ~ მოსალოდნელი მოგება; extra ~ დამატებითი მოგება; false ~ ფიქტიური მოგება; for the sake of ~ მოგების მიზნით; gross ~ მთლიანი მოგება; intercompany ~ შიგასაფირმო მოგება; interdepartmental ~ დეპარტამენტთშორისი მოგება; interest ~ პროცენტის სახით მიღებული მოგება; monopoly ~ მონოპოლიური მოგება; negative ~ ზარალი; net ~ ratio რენტაბელობის კოეფიციენტი; net ~ სუფთა მოგება; წმინდა მოგება; realized ~ რეალიზებული მოგება; repatriation of ~s შემოსავლების რეპატრიაცია; retained ~ გაუნაწილებელი მოგება; speculative ~ სპეკულატიური მოგება; surplus ~ ზედმეტი (ჭარბი) მოგება; taxable ~ დასაბეგრი მოგება; to realize ~ მოგების რეალიზება; trade ~ სავაჭრო მოგება; undistributed ~ გაუნაწილებელი მოგება; unexpected ~ მოულოდნელი მოგება; windfall ~ შემთხვევითი მოგება

profitability 1. მომგებიანობა, შემოსავლიანობა, რენტაბელობა; 2. ხელსაყრელობა; ~ measure მომგებიანობის საზომი; . determination of ~ ეკონომიურობის განსაზღვრა

profitable მომგებიანი, რენტაბელური; სასარგებლო; ხელსაყრელი; სასიკეთო; insufficiently ~ მცირედ რენტაბელური; marginally ~ მცირეშემოსავლიანი; to turn out to be ~ მოულოდნელად მომგებიანი

profit-maximizing management მენეჯმენტი, მიმართული მოგების მაქსიმიზაციაზე

prognosis პროგნოზი; წინასწარმეტყველება

prognostics პროგნოსტიკა; პროგნოზირება; წინასწარ განჭვრეტა

program პროგრამა; გეგმა; გეგმის ან პროგრამის შედგენა, დაგეგმარება; მომავალი მუშაობის, მოღვაწეობისა და მოქმედების გეგმა; ~ aid პროგრამის დახმარება; ფული, საქონელი ან მომსახურება, რომელსაც დონორი აწვდის განვითარებად ქვეყანას; ~ budget პროგრამის ბიუჯეტი, რომელიც უჩვენებს ფულის ხარჯვას პროგრამის ცალკეული მიზნის ან გამოსავლის მიხედვით; ~ budgeting ბიუჯეტის შედგენის პროგრამა, საბიუჯეტო გადაწყვეტილების მიღების გრძელვადიანი მიდგომა, რომელიც მომავალ გასავლებს აკავშირებს მთავრობის ფართო მიზნებსა და ამოცანებთან, რითაც იძლევა ინფორმაციას იშვიათი და ძვირადღირებული რესურსების განაწილების თაობაზე; ~ evaluation პროგრამის შეფასება; პროგრამის სიღრმისეული ანალიზი, მისი ეფექტურობის შეფასებისა, მისი ადმინისტრირებისა და ზოგადად პოლიტიკაში საჭირო ცვლილებების განსაზღვრის მიზნით; ~ expectation პროგრამის მოლოდინი; ~ managers პროგრამის მენეჯერები; ~ matrix structure პროგრამის მატრიცული სტრუქტურა; ~ structure პროგრამის სტრუქტურა; ~ trading პროგრამული ვაჭრობა; ვაჭრობა, რომელიც ეფუძნება კომპიუტერული პროგრამიდან წამოსულ სიგნალებს; ~ worthiness პროგრამის ღირებულება, პროგრამის მიზნის სოციალური ან პოლიტიკური ღირებულება შეზღუდული რესურსების მომხმარებელ სხვა, კონკურენტულ პროგრამებთან შედარებით; ad hoc ~ სპეციალური პროგრამა; allocation ~ რესურსების განაწილების პროგრამა; capital investment ~ კაპიტალ-დაბანდებათა პროგრამა; control ~ მართვის პროგრამა; cost-effectiveness ~ ეკონომიკური ეფექტიანობის კვლევის პროგრამა; economic ~ ეკონომიკური პროგრამა; expansion ~ ექსპანსიის პროგრამა; extra-budgetary ~s ბიუჯეტით გაუთვალისწინებელი დაფინანსების პროგრამა; feasible ~ შესრულებადი პროგრამა; government ~ სამთავრობო პროგრამა; investment ~ ინვესტიციების პროგრამა; manufacturing ~ სამრეწველო პროგრამა; pilot ~ ექსპერიმენტული პროგრამა; price support ~ ფასების საგარანტიო პროგრამა; promotion ~ გასაღების სტიმულირების ღონისძიებათა გეგმა; public housing ~ საბინაო მშენებლობის პროგრამა; public welfare ~ სოციალური სახელმწიფო პროგრამა; to continue with a ~ პროგრამის შესრულების გაგრძელება; to launch a ~ პროგრამის შესრულების დაწყება; to start work in accordance with the ~ მუშაობის დაწყება პროგრამის შესასრულებლად

programmatic parties პროგრამული პარტიები; პარტიები, რომლებსაც გრძელვადიანი მიზნები და პლატფორმები გააჩნიათ

programme evaluation and review technique (PERT) პროგრამის შეფასებისა და განხილვის ტექნიკა

programme planning and budgeting

(PPB) პროგრამის დაგეგმვა და ბიუჯეტის განსაზღვრა
programming პროგრამირება
progress 1. პროგრესი, განვითარება, წინსვლა; 2. წარმატებები, მიღწევები; 3. სვლა, მიმდინარეობა; განვითარება; social ~ სოციალური პროგრესი; ~ of implementation შესრულების მსვლელობა; ~ of the implementation of an agreement შეთანხმების შესრულების მსვლელობა; ~ of a project პროექტის შესრულების მსვლელობა; ~ under a program პროგრამის შესრულების მსვლელობა; ~ generating costs საწარმოო ფაქტორების ეფექტურობის ზრდის ხელშემწყობი ხარჯები
progressive 1. მოწინავე; 2. პროგრესული; ~ organization პროგრესული ორგანიზაცია
progressivism პროგრესივიზმი
prohibit აკრძალვა
prohibition აკრძალვა; export ~ გატანის აკრძალვა; import ~ შემოტანის აკრძალვა
project 1. პროექტი; რისამე ასაგებად, დასამზადებლად ან შესასრულებლად დამუშავებული გეგმა; 2. დაპროექტება; 3. სამეცნიერო თემა; ~ administration პროექტის ადმინისტრირება; ~ aid პროექტის დახმარება; ფული, საქონელი ან მომსახურება, რომელსაც დონორი აწვდის განვითარებად ქვეყანას გარკვეული პროექტის განხორციელების მიზნით; ~ appraisal პროექტის შეფასება; ~ director პროექტის დირექტორი; ~ grants გრანტები პროექტისათვის; ~ management პროექტის მენეჯმენტი; ~ matrix structure პროექტის მატრიცული სტრუქტურა; ~ objective setting პროექტის ამოცანების დასმა; ~ structure პროექტის სტრუქტურა; ~ team პროექტზე მომუშავე ჯგუფი; capital ~ კაპიტალდაბანდების პროგრამა; development ~ განვითარების პროექტი; long-term ~ გრძელვადიანი პროგრამა; major ~ მსხვილმასშტაბიანი პროექტი; model ~ ტიპური პროექტი; overall ~ მთლიანი პროექტი
projection პერსპექტიული შეფასება, პროგნოზი; long-range ~ ხანგრძლივი პროგნოზირება; population ~ მოსახლეობის რაოდენობის დაგეგმვა
proletariat პროლეტარიატი
proliferation რაოდენობრივი ზრდა; გავრცელება
prolific ნაყოფიერი; ნაყოფიერება
prolong გაგრძელება; გადავადება
prolongation გაგრძელება
promise 1. დაპირება, ვალდებულება; 2. პერსპექტივა, იმედი, იმედის მიცემა; unconditional ~ უპირობო ვალდებულება
promising იმედის მომცემი
promote 1. ხელის შეწყობა; სტიმულირება; 2. თანამდებობრივი დაწინაურება; 3. დაფუძნება
promoter დამფუძნებელი; დამაარსებელი
promotion 1. ხელშეწყობა; წახალისება, სტიმულირება; 2. შექმნა; დაფუძნება; 3. სამსახურებრივი დაწინაურება, დასაქმებულის გადაყვანა უფრო მეტი პასუხისმგებლობების, სტატუსის, კომპენსაციის მქონე საქმიანობაზე; ~ by seniority თანამდებობრივი დაწინაურება; employment ~ შრომითი მოწყობის შესაძლებლობების გაფართოების ხელშეწყობა; export ~ ექსპორტის ხელშეწყობა; sales ~ გასაღების სტიმულირება
promotional წამახალისებელი, მასტი-

მულირებელი; ხელშემწყობი

promulgation 1. გამოქვეყნება, დაბეჭდვა; 2. გავრცელება, პროპაგანდა; ~ of a law კანონის გამოქვეყნება; ~ of a regulation რეგლამენტის მიღება

pronouncement 1. გამოცხადება, გამოტანა; 2. ოფიციალური განცხადება; 3. აზრი, გამონათქვამი; ~ of sentence განაჩენის გამოტანა

proof დამამტკიცებელი საბუთი; მტკიცება; ~ of damages ზარალის მტკიცება; ~ of interest დაინტერესების მტკიცება; ~ of novelty სიახლის მტკიცება; ~ of quality ხარისხის მტკიცება

propaganda პროპაგანდა; რაიმე იდეის, მოძღვრების, ცოდნის გავრცელება დაწვრილებითი და ღრმა ახსნა-განმარტების გზით

propensity მისწრაფება; ~ to invest სწრაფვა ინვესტირებისაკენ

proper 1. სწორი; ჭეშმარიტი; 2. დამახასიათებელი

property 1. საკუთრება, ქონება; 2. მიწის ნაკვეთი, მიწის საკუთრება; 3. საკუთრების უფლება; 4. დამახასიათებელი თვისება, თავისებურება; acquired ~ შეძენილი ქონება; ~ of a legal entity იურიდიული პირის ქონება; ~ rights საკუთრების უფლება; ~ tax საკუთრების გადასახადი; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო ქონება; church ~ საეკლესიო ქონება; collective ~ კოლექტიური საკუთრება; common ~ საერთო საკუთრება; communal ~ თემური საკუთრება; community ~ საერთო ქონება; cooperative ~ კოოპერაციული საკუთრება; copyright ~ საავტორო საკუთრება; corporate ~ სააქციონერო საკუთრება; divided ~ განცალკევებული საკუთრება; domestic ~ სამამულო საკუთრება; exclusive ~ განსაკუთრებული საკუთრება; family ~ საოჯახო საკუთრება; fixed ~ უძრავი ქონება; industrial ~ სამრეწველო საკუთრება; inherited ~ მემკვიდრეობითი საკუთრება; insured ~ დაზღვეული ქონება; intellectual ~ ინტელექტუალური საკუთრება; landed ~ მიწის საკუთრება; literary ~ ლიტერატურული საკუთრება; movable ~ მოძრავი ქონება; mortgaged ~ დაგირავებული ქონება; movable ~ მოძრავი ქონება; nationalized ~ ნაციონალიზებული ქონება; partnership ~ ამხანაგობის ქონება; personal ~ პირადი საკუთრება; pledged ~ დაგირავებული ქონება; private ~ კერძო საკუთრება; public ~ საჯარო საკუთრება; real ~ უძრავი ქონება; rented ~ იჯარული ქონება; sequestered ~ სეკვესტრირებული ქონება; state ~ სახელმწიფო ქონება; state-owned ~ სახელმწიფო საკუთრება; tangible ~ რეალური საკუთრება; to acquire ~ საკუთრების შეძენა; undivided ~ განუყოფელი საკუთრება

proportion 1.პროპორცია, რაოდენობრივი შეფარდება; პროპორციულობა; 2. ნაწილი, წილი; პროცენტი

proportional პროპორციული

proposal 1. წინადადება; გეგმა; 2. განაცხადი; compromise ~ კომპრომისული წინადადება; concrete ~ კონკრეტული წინადადება; package ~ კომპლექსური წინადადება

proposition 1. მტკიცება, განცხადება; 2. წინადადება; გეგმა; 3. საქმე, საქმიანობა, პრობლემა; practical ~ რეალური საქმიანობა

proprietary 1. მესაკუთრე, მფლობელი; 2. მესაკუთრული; ~ (for profit) hospital მოსარგებლე (სარგებელზე

მომუშავე) საავადმყოფო; რომელსაც ფლობს ერთი ინდივიდუალური მფლობელი ან ჯგუფი, როგორც ამხანაგობა ან კორპორაცია

proprietorship საკუთრების უფლება

prorate პროპორციული წილი; პროპორციული განაწილება

prorogation პრორროგაცია; სახელმწიფოს მეთაურის უფლება გადადოს პარლამენტის სესია

prosecution დევნა, სასამართლოს წესით დევნა; criminal ~ სისხლის სამართლის წესით დევნა

prosecutor პროკურორი; general ~ გენერალური პროკურორი; office of the ~ პროკურატურა; office of the municipal ~ საქალაქო პროკურატურა; public ~ პროკურორი

prospect 1. ხედი, პანორამა, პერსპექტივა; 2. ხშირად პლ. პერსპექტივა; იმედი, მომავლის გეგმა; economic ~s ეკონომიკური პერსპექტივები; market ~s საბაზრო პერსპექტივები

prospectus პროსპექტი; ფორმალური წერილობითი დოკუმენტი ფასიანი ქაღალდის გასაყიდად, რომელშიც აღწერილია შეთავაზებული, ან არსებული ბიზნეს-საწარმოს გეგმა, რომელიც ინვესტორს ჭირდება გადაწყვეტილების მისაღებად

prosperity აყვავება

protect 1. დაცვა; 2. აქცეპტირება; ანაზღაურება

protection 1. დაცვა, დაფარვა; 2. მფარველობა; 3. პროტექციონიზმი; copyright ~ საავტორო უფლების დაცვა; diplomatic ~ დიპლომატიური დაცვა; double ~ ორმაგი დაცვა; international ~ საერთაშორისო დაცვა; international legal ~ საერთაშორისო–სამართლებრივი დაცვა; judicial ~ სასამართლო დაცვა; legal ~ სამართლებრივი დაცვა; patent ~ საპატენტო დაცვა; special ~ სპეციალური დაცვა; temporary ~ დროებითი დაცვა; ~ of the border საზღვრის დაცვა; ~ of interests ინტერესების დაცვა; ~ of an invention გამოგონების დაცვა; ~ of creditors კრედიტორების ინტერესების დაცვა; ~ of home industries სამამულო წარმოების დაცვა; ~ of minorities უმცირესობის დაცვა; ~ of property ქონების დაცვა; ~ of rights უფლებების დაცვა; ~ of the rights of minors არასრულწლოვანთა უფლებების დაცვა

protectionism 1. პროტექციონიზმი, საბაჟო პოლიტიკის სისტემა, შემოტანილ საქონელზე დიდი ბაჟის დადება, რომლის მიზანია დაიცვან თავისი ქვეყნის მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა უცხოეთის კონკურენციისგან; 2. კადრების შერჩევა პროტექციის მიხედვით

protectionist პროტექციონისტი

protectorate პროტექტორატი; პოლიტიკური ერთეულის ფორმა, რომელსაც არ გააჩნია სუვერენობის ატრიბუტები, მაგრამ აღიარებულია საერთაშორისო სამართლის სუბიექტად

protest 1. პროტესტი; გაპროტესტება

protocol 1. პროტოკოლი; 2. პროტოკოლის ჩანაწერი; 3. ეტიკეტის წესები, ქცევა საზოგადოებაში; ~ of agreement შეთანხმების პროტოკოლი; ~ of change order ცვლილებების შეტანის პროტოკოლი; final ~ საბოლოო პროტოკოლი; supplementary ~ დამატებითი პროტოკოლი; temporary ~ დროებითი პროტოკოლი

prototype ნიმუში; პროტოტიპი

proved 1. გამოცდილი, შემოწმებული; 2. დამტკიცებული, დასაბუთებული

provide 1. მომარაგება, უზრუნველყოფა; 2. ზომების მიღება

provision 1. მომარაგება, უზრუნველყოფა; 2. წინასწარი ზომების მიღება; 3. დებულება, მუხლი (კანონისა, ხელშეკრულებისა); დადგენილება; ~ of goods საქონლით უზრუნველყოფა; ~ of services სამსახურის გაწევა; additional ~ დამატებითი დებულება; basic ~ of the law კანონის ძირითადი მუხლი; constitutional ~ კონსტიტუციური დებულება; contract ~ ხელშეკრულების მუხლი; in accordance with the ~s პირობების შესაბამისად; legislative ~ საკანონმდებლო დებულება; overall ~s საერთო დებულებები; policy ~s პოლიტიკის პირობები; printed ~s დაბეჭდილი პირობები; probable ~s შესაძლებელი პირობები; special ~ შენიშვნა; standard ~s სტანდარტული პირობები; to waive ~s უარის თქმა პირობებზე; uninterrupted ~s შეუფერხებელი პირობები; written ~ წერილობითი შესწორება

provisional 1. დროებითი; 2. წინასწარი; ~ government დროებითი მთავრობა; ~ arrangements დროებითი ღონისძიებები; ~ allowance თვიური სარგებელი; ~ agenda დღის წინასწარი განაწესი; ~ edition წინასწარი გამოცემა

provocation პროვოკაცია; military ~ სამხედრო პროვოკაცია

proxemics პროქსემიკა, პერსონალური სივრცისა და ადამიანებს შორის კომუნიკაციის დროს დისტანციის შესწავლა

proxy 1. უფლებამოსილება, მინდობილობა, რწმუნება; ხმის ან უფლებამოსილების გადაცემა; 2. რწმუნებული, თავმჯდომარე, ნდობით აღჭურვილი პირი; by ~ მინდობილობით; to sign by ~ ხელის მოწერა მინდობილობით

psychohistory ფსიქოისტორია; ისტორიულად მნიშვნელოვანი პირების შესწავლა იმის საფუძველზე, რაც ცნობილია მათი პიროვნების და ფსიქოლოგიური განვითარების შესახებ

psychological warfare ფსიქოლოგიური ომი; პოლიტიკური, სამხედრო, ეკონომიკური და სოციალური მოქმედებები, რომლებიც აზრებსა და მოქმედებებზე ზეგავლენის მოხდენისაკენ არის მიმართული. ფსიქოლოგიური ომის მთავარი მიზანია შეასუსტოს მტრის ან პოტენციური მტრის ბრძოლის სურვილი

public 1. ხალხი; საზოგადოება; 2. საჯარო, სახალხო, საქვეყნო, საზოგადოებრივი; 3. სახელმწიფო, ეროვნული; 4. ღია, აშკარა; ~ accountability საჯარო ანგარიშვალდებულება; ~ administration სახელმწიფო მმართველობა; ~ administrator სახელმწიფო მოხელე; ~ attitude საზოგადოების დამოკიდებუ-ლება; ~ communication საჯარო კომუნიკაცია; ~ consumption monopoly საზოგადოებრივი მოხმარების სექტორის მონოპოლია; ~ corporation საზოგადოებრივი სააქციონერო კომპანია; ~ debt სახელმწიფო ვალი; ~ domain საზოგადოებრივი მფლობელობა; ~ employee საჯარო მოხელე; ~ enterprise სახელმწიფო საწარმო; ~ good საზოგადოებრივი სარგებელი, საქონელი ან სერვისი, რომელიც ერთი ადამიანის უზრუნველყოფის შემთხვევაში მისაწვდომია სხვებისათვის დამატებითი ღირებულების გარეშე; ~ goods საზოგადოებრივი კეთილდღეობა, სოციალური და

ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც ჩვეულებრივ უზრუნველყოფილია სახელმწიფო სექტორის ან მთავრობის მიერ; ~ interest საზოგადოებრივი ინტერესი; ~ management სახელმწიფო მენეჯმენტი; ~ member საზოგადოების წარმომადგენელი; ~ opinion საზოგადოებრივი აზრი; ~ policy საჯარო პოლიტიკა; საზოგადოებრივი პოლიტიკა; ~ relations საზოგადოებრივი ურთიერთობები; პროგრამის ან ორგანიზაციის ძალისხმევა; ~ responsibility საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობა; ~ revenue სახელმწიფო შემოსავლები; ~ sale აუქციონი; ~ saving სახელმწიფო დანაზოგი, ბიუჯეტის დადებითი სალდო; ~ sector სახელმწიფო სექტორი; საჯარო სექტორი; ~ servant სახელმწიფო ან მუნიციპალური თანამდებობის პირი; სახელმწიფო მოხელე; საჯარო მოხელე; ~ service dedication სახელმწიფო სამსახურისადმი ერთგულება; ~ trust საზოგადოების ნდობა, ს. რწმენა; ~ utility საზოგადოებრივი სარგებლობის საწარმოები (კავშირგაბმულობის საშუალებანი, საქალაქო ტრანსპორტი), კომუნალური ნაგებობები ან მომსახურება, საზოგადოებრივი შენობები

publication 1. გამოქვეყნება; პუბლიკაცია; 2. გამოცემა, გამოსვლა; 3. ნაწარმოები, გამოცემა; daily ~ დღის გამოშვება; ~ of a court decision სასამართლოს გადაწყვეტილების გამოცხადება; ~ of a decision გადაწყვეტილების პუბლიკაცია; not for ~ საჯარო გამოცხადებას არ ექვემდებარება; official ~ ოფიციალური გამოცემა; periodical ~ პერიოდული გამოცემა; trade ~ დარგობრივი პუბლიკაცია; weekly ~ ყოველკვირეული გამოცემა

publicist პუბლიცისტი

publicity 1. საჯაროობა; 2. საქმიანი კავშირები; 3. გამეღავნება, გახმაურება, სააშკარაოზე გამოტანა; 4. სახელი, სახელგანთქმულობა; 5. რეკლამა, რეკლამირება

publicized რეკლამირებული

publish გამოცემა, ბეჭდვა

publisher გამომცემელი

punctuality პუნქტუალობა, სიზუსტე

punishment 1. დასჯა; ზღვევინება; 2. მკაცრი მოპყრობა, დაშავება, დაზიანება; 3. მუშაობის რთული რეჟიმი

purchase ყიდვა; შესყიდვა; compulsory ~ იძულებითი შესყიდვა; conditional ~ პირობითი შესყიდვა; government ~s სამთავრობო შესყიდვები; lump-sum ~ ყიდვა შეთანხმებული გადახდით; outright ~ შეძენა ნაღდი ფულის გადახდით; self-liquidating ~ თვითდაფარვითი შესყიდვა

purchaser მყიდველი; bulk ~ მსხვილი მომხმარებელი; direct ~ უშუალო მყიდველი; solvent ~ გადახდისუნარიანი მყიდველი

purchasing 1. ყიდვა, შეძენა; შესყიდვითი საქმიანობა; 2. მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება; ~-power parity ყიდვისუნარიანობის პარიტეტი; თეორია, რომლის მიხედვით ფასები სხვადასხვა საქონელზე სხვადასხვა ქვეყანაში უნდა გათანაბრდეს, ხოლო ფასების საერთო დონის სხვაობა უნდა აისახოს ვალუტის გადაცვლის კურსში

purpose მიზანი; ჩანაფიქრი;

pursue 1. გაგრძელება; 2. (რაიმე კურსის) მიყოლა

put option გაყიდვის ოფციონი; ოფცი-

ონური კონტრაქტი, რომელიც მფლობელს უფლებას აძლევს გაყიდოს ძირითადი აქციების განსაზღვრული წილი ფიქსირებული ფასით კონტრაქტის მოქმედების ვადის ამოწურვამდე

putsch პუტჩი

puzzle 1. რთული საკითხი; პრობლემა; თავსატეხი; 2. პრობლემის წამოჭრა

pyramiding 1. მრავალსაფეხურიანი მონაწილეობის სისტემა (ერთი კომპანია მეორე კომპანიის კაპიტალში); 2. სპეკულაციური მოგების გამოყენება შემდგომი ფინანსური ოპერაციების ჩასატარებლად

qualification 1. შეზღუდვა; ცვლილება, მოდიფიკაცია; 2. პირობა, დამატებითი შენიშვნა, შესწორება; 3. კვალიფიკაცია; მომზადებულობა, ვარგისობა, გამოსადეგობა; 4. ცენზი, შეფასება; **age** ~ ასაკობრივი ცენზი; **educational** ~ საგანმანათლებლო ცენზი; **necessary** ~ აუცილებელი კვალიფიკაცია; **property** ~ ქონებრივი ცენზი; **tax** ~ საგადასახადო ცენზი

qualified 1. კვალიფიციური; კომპეტენტური; 2. ვარგისი; 2. შეზღუდული; **higly**— **expert** მაღალკვალიფიციური სპეციალისტი

qualify 1. შეფასება; კვალიფიცირება; 2. შეზღუდვა

qualitative ხარისხობრივი; ~ **analysis** ხარისხობრივი ანალიზი; დაკვირვების არაციფრობრივი ინტერპრეტაცია ურთიერთობების შინაარსისა და ნიმუშების აღმოჩენის მიზნით. ხშირად გამოიყენება საველე და ისტორიულ კვლევებში

quality 1. ხარისხი 2. ფასეულობა; ~ **action team** მაღალხარისხოვანი მოქმედების ჯგუფი; ~ **analysis** ხარისხის შეფასება; ~ **assurance (QA)** ხარისხის კონტროლი; ~ **circle** ხარისხის წრე; თანამშრომელთა ჯგუფი, რომლიც ნებაყოფლობით იკრიბება ხარისხის პრობლემების განხილვისა და მისი ამაღლების გზების საძიებლად. ჩვეულებრივ, ჯგუფის წევრები იღებენ სპეციალიზებულ მომზადებას, რომელიც მათ ეხმარება ხარისხთან დაკავშირებული პრობლემების გამოვლენაში; ~ **control** ხარისხის კონტროლი; ~ **indicator** ხარისხის მაჩვენებელი; ~ **management efforts** სრულყოფილი მენეჯმენტის მცდელობები; ~ **of conformance** შესაბამისობის ხარისხი; ხარისხის კონცეფცია, ასახავს ორგანიზაციის მიერ შემოთავაზებული პროდუქციისა და მომსახურების ორგანიზაციის შესაბამისობას შიგა სპეციფიკაციასთან; ~ **of design** კონსტრუქციის ხარისხი; ხარისხის კონცეფცია, რომელიც კონსტრუქციის ხარისხის დონეს ასახავს; ~ **of information** ინფორმაციის ხარისხი; ~ **of item** ნაკეთობის ხარისხი; ~ **of manufacture** დამზადების ხარისხი; ~ **of performance** შესრულების ხარისხი; ~ **of service** მომსახურების ხარისხი; ~ **of work** მუშაობის ხარისხი; ~ **of worklife** შრომითი ცხოვრების ხარისხი; მნიშვნელოვანი პირადი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება ორგანიზაციაში მოღვაწეობის საშუალებით; ~ **pay increase** ანაზღაურების გაზრდა ხარისხის მიხედვით; ~ **results** ხარისხობრივი

შედეგები; ~ specification ხარისხის სპეციფიკაცია; ~-oriented human resourses practices ხარისხზე ორიენტირებული ადამიანთა რესურსების მოქმედება; acceptable ~ მისაღები ხარისხი; adequate ~ კარგი ხარისხი; appropriate ~ სათანადო ხარისხი; average ~ საშუალო ხარისხი; base ~ საბაზო თვისება; best ~ საუკეთესო ხარისხი; bottom ~ ცუდი ხარისხი; business ~/ies საქმიანი თვისებები; change in ~ ხარისხის შეცვლა; excellent ~ საუკეთესო ხარისხი; expert's ~ report ხარისხის ექსპერტიზა; export ~ საექსპორტო ხარისხი; first-class ~ პირველი კლასის ხარისხი; guaranteed ~ გარანტირებული ხარისხი; high ~ მაღალი ხარისხი; inferior ~ არასათანადო ხარისხი; low ~ დაბალი ხარისხი; optimal ~ ოპტიმალური ხარისხი; overall ~ საერთო ხარისხი; standard ~ ნორმატიული ხარისხი; superior ~ უმაღლესი ხარისხი; technical ~ ტექნიკური ხარისხი; to change ~ ხარისხის ცვლა; to engage in ~ control ხარისხის კონტროლი; to evaluate ~ ხარისხის შეფასება; to guarantee high ~ მაღალი ხარისხის გარანტირება; to provide ~ ხარისხის უზრუნველ-ყოფა; to stipulate ~ ხარისხის განპირობება; tolerance ~ დასაშვები ხარისხი; unimpeachable ~ წუნდაუდებელი ხარისხი; unsatisfactory ~ არადამაკმაყოფილებელი ხარისხი

quantify რაოდენობრივი განსაზღვრა

quantitative რაოდენობრივი; ~ analysis რაოდენობრივი ანალიზი; დაკვირვების ციფრობრივი გამოხატვა და მანიპულაცია მოვლენის აღწერისა და ახსნის მიზნით; ~ method რაოდენობრივი მეთოდი

quantity რაოდენობა, რიცხვი, რიცხობრიობა; annual ~ ყოველწლიური რაოდენობა; appreciable ~ საგრძნობი რაოდენობა; available ~ არსებული რაოდენობა; batch ~ პარტიის ხარისხი; ~ equation რაოდენობრივი ტოლობა, რომლის მიხედვითაც ფულის მიწოდებისა და მისი მიმოქცევის სიჩქარის ნამრავლი უტოლდება ნომინალური დანახარჯების ერთობლივ მოცულობას; in limited ~ შეზღუდული რაოდენობით; initial ~ საწყისი რაოდენობა; innumerable ~ ურიცხვი რაოდენობა; insignificant ~ უმნიშვნელო რაოდენ-ობა; insufficient ~ არასაკმარისი რაოდენობა; large ~ დიდი რაოდენობა; limited ~ შეზღუდული რაოდენობა; maximum possible ~ მაქსიმალურად შესაძლო რაოდენობა; mean ~ საშუალო სიდიდე; ordered ~ შეკვეთილი რაოდენობა; overall ~ საერთო რაოდენობა; purchase ~ შესყიდვის ზომა; reciprocal ~ უკუსიდიდე; record ~ სარეკორდო რაოდენობა; required ~ აუცილებელი რაოდენობა; sanction ~ ნებადართული რაოდენობა; significant ~ მნიშვნელოვანი რაოდენობა; small ~ მცირე რაოდენობა; stipulated ~ განპირობებული რაოდენობა; supplementary ~ დამატებითი რაოდენობა; ~ theory of money ფულის რაოდენობრივი თეორია; რომელიც ამტკიცებს, რომ მიმოქცევაში ფულის რაოდენობის ცვლილებას მივყავართ ნომინალური დანახარჯების ერთობლიობის მოცულობის ცვლილებასთან; tolerance ~ დასაშვები რაოდენობა; total ~ საერთო რიცხვი; transfer ~ სავაჭრო ოპერაციის მოცულობა; unspecified ~ დაუზუსტებელი რაოდენობა; ~ of information ინფორმაციის

რაოდენობა

quantum 1. რაოდენობა; თანხა; 2. მოცულობა; ~ of output პროდუქციის მოცულობა; ~ of world trade მსოფლიოს ვაჭრობის მოცულობა

quarter 1. მეოთხედი; 2. კვარტალი; 3. სათავსი; business ~*s*. საქმიანი წრეები 2. საქმიანი კვარტალი; financial ~s ფინანსური წრე; residential ~ საცხოვრებელი კვარტალი

quarterly კვარტალური

quasi ვითომ, თითქოს; თითქმის, კვაზი; ~-autonomous units ნახევრადავტონომიური ერთეულები; ~-collective goods კვაზიკოლექტიური საქონელი, სპეციფიკური საქონელი, ნაწარმოები სახელმწიფოსა და კერძო სექტორის მიერ, რომელსაც იმდენად მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს საზოგადოებაზე, რომ მისი გამოყენება, და აქედან გამომდინარე სარგებელი, ითვლება კოლექტიურად; ~-contractual კვაზიხელშეკრულებისა; ~-experiment კვაზი-ექსპერიმენტი; ნებისმიერი დიზაინი, რომელიც ჰგავს ექსპერიმენტულ დიზაინს; ~-money კვაზიფული, ფულადი საბსტიტუტი; ~-party system კვაზიპარტიული სისტემა; პარტიული სისტემა, რომელიც არ შეიძლება მიეკუთვნოს მრავალპარტიულ, ორ, ერთ ან უპარტიო სისტემას. მაგ., მუნიციპალურ დონეზე, სადაც ის ერთი პარტიაა აქტიური, რომელმაც ბოლო არჩევნებზე ხმების ძირითადი პროპორცია მოიპოვა, მაგრამ ოფისთა უმრავლესობა არ მიუღია; ~-state კვაზისტაბილური; ნახევრად სახელმწიფო; ~-unemployment კვაზიუმუშევრობა; ფარული უმუშევრობა

quest მოთხოვნა

question 1. კითხვა; 2. პრობლემა, საქმე, განსახილველი საკითხი, წინადადება; 3. ეჭვი, შეკამათება; 4. დაკითხვა, ძიება; to raise a ~ კითხვის დასმა

questionnaire ანკეტა; კითხვარი

queue 1. რიგი; რიგში დგომა; 2. ერთარხიანი მასობრივი მომსახურების სისტემა; allowed ~ რიგის დასაშვები სიგრძე; cyclic ~ მასობრივი მომსახურების ციკლური სისტემა; multiple ~ მასობრივი მომსახურების მრავალარხიანი სისტემა; priority ~ მასობრივი მომსახურების პრიორიტეტული სისტემა

queuing theory რიგთა თეორია

quick ratio სწრაფი ფარდობა; კომპანიის ფინანსური სიძლიერის (სისუსტის) ინდიკატორი

quo warranto, writ of გადაწყვეტილების მიმღების კვალიფიკაციის ეჭვქვეშ დაყენება. ეს საშუალება გამოიყენება იმ შემთხვევებში, როცა ადგილი აქვს ინტერესთა კონფლიქტს

quorum კვორუმი

quota კვოტა; ნორმა; წილი, ნაწილი; ~ allocation კვოტირება; ~ allocation of foreign exchange საგარეო ვალუტის კვოტირება; ~ rule თანამ-შრომლებისა და მენეჯმენტის კონტრაქტში ასახული პროფკავშირული წესი, რომლითაც განსაზღვრულია პროფკავშირების განკარგულების არეში მოხვედრილ სამუშაოზე ასაყვან თანამშრომელთა რაოდენობა; abolition of a ~ კვოტის გაუქმება; differential ~ დიფერენცირებული ნორმა; established ~ დადგენილი კვოტა; export ~ საექსპორტო კვოტა; foreign exchange ~ სავალუტო ლიმიტი; global ~ საერთო

კვოტა; **immigration** ~ საემიგრაციო კვოტა; **import** ~ იმპორტის კვოტა; კანონმდებლობით დადგენილი იმპორტული საქონლის შეზღუდვა; **International Monetary Fund** ~ კვოტა საერთაშორისო სავალუტო ფონდში; **introduction of** ~**s** კვოტების შემოტანა; **maximum** ~ მაქსიმალური კვოტა; **minimum** ~ მინიმალური კვოტა; **quantitative** ~ რაოდენობრივი კვოტა; **tariff** ~ საბარიფო კვოტა; **tax** ~ საგადასახადო კვოტა; **taxable** ~ გადასახადის შეწერით განსაზღვრული საქონლის ან შემოსავლის წილი; **to fulfill the** ~ ნორმის შესრულება; **to impose a system of** ~**s** კვოტების სისტემის გამოყენება; **to overfulfill the** ~ ნორმის გადაჭარბებით შესრულება

quotable კოტირებული; რეგისტრირებული

quotation 1. ციტირება; 2. კოტირება, შეთავაზება, დანიშვნა, გაანგარიშება; კურსი; 3. წინადადება; ოფერტი; ~ **of prices** ფასების კოტირება, დანიშვნა; **additional** ~ დამატებითი კოტირება; **asked** ~ გამყიდველის კურსი; **bid** ~ მყიდველის კურსი; **closing** ~ კოტირება ბირჟის დახურვისას; **detailed** ~ დაწვრილებითი კოტირება; **exchange** ~ საბირჟო კოტირება; **exchange rate** ~ კურსების კოტირება; **final** ~ საბოლოო კოტირება; **firm** ~ მყარი კოტირება; **foreign exchange** ~ სავალუტო კოტირება; **itemized** ~ პოზიციური კოტირება; **market** ~ საბაზრო კოტირება; **nominal** ~ ნომინალური კოტირება; **official** ~ ოფიციალური კოტირება; კურსი; **opening** ~ კოტირება ბირჟის გახსნისას; **previous** ~ წინა კოტირება; **pro forma** ~ მიახლოებითი კოტირება; **revised** ~ გადასინჯული კოტირება; **specimen** ~ საორიენტაციო კოტირება; **starting** ~ საწყისი კოტირება; **stock** ~ აქციების კოტირება; **to consider a** ~ კოტირების განხილვა

quote sheet ღირებულების ანალიზი, რომელიც გამოიყენება გასაყიდი ფასის დასადგენად

quoted price შემოთავაზებული (საკონტროლო) ფასი

R

race 1. რასა; 2. შთამომავლობა, ჯიში; 3. წარმომავლობა; 4. შეჯიბრი.

racial რასობრივი

racism რასიზმი

racist რასისტი

rack 1. სტენდი; სტელაჟი; 2. გაკოტრება

racket რეკეტი; მოტაცება

racketeer რეკეტიორი; გამომძალველი

racketeering გამომძალველობა

radicalism რადიკალიზმი; ძირეული, გადამჭრელი ზომების მიღება თეორიული და პრაქტიკული საკითხების გადაწყვეტაში

raid 1. თავდასხმა; 2. ზეწოლა, კურსის შემცირება

railway 1. რკინიგზა; 2. *pl.* რკინიგზის ჭსელი

raise 1. მომატება, ზრდა; 2. ხელფასის მომატება; 3. გამოზრდა; გაშენება; 4. გადასახადის აკრეფა

rally 1. გამოცოცხლება; 2. კურსის ზრდა

ramification განტოტვა, რემიფიკაცია; ინტეგრაციული პროცესი, რომელშიც სახელმწიფოების წარმატებული თანამშრომლობა ერთ ტექნიკურ

სფეროში იწვევს თანამშრომლობის გაფართოებას სხვა სფეროებში

ramp 1. გამომძალველობა; დიდი ფასი; 2. ძარცვა

ranch 1. რანჩო, მსხვილი ფერმერული მეურნეობა; 2. მესაქონლეობა

rancher რანჩოს პატრონი; მსხვილი ფერმერი

random შემთხვევითი; თავისუფალი; უწესრიგო

randomness შემთხვევითობა

range 1. რიგი, მწკრივი; ხაზი; 2. ოლქი; გავრცელების არე, სფერო; 3. ცვლილება; მოძრაობა; 4. ვარირება; სხვაობა; 5. დიაპაზონი; 6. ფასებს შორის სხვაობა; ~ of deviation გადახრის მასშტაბი; რეალურად მიღწეული შედეგების გადახრა დაგეგმილთან შედარებით. ამ დროს არ არის კორექტირების საჭიროება; ~ of error შეცდომის დიაპაზონი; ~ of function ფუნქციის მრავალი მნიშვნელობა; ~ of observations დაკვირვების დიაპაზონი; ~ of patterns ნიმუშთა კოლექცია; ~ of use გამოყენების სფერო; average ~ საშუალო გაქანებისა, საშუალო დიაპაზონისა; capacity ~ მწარმოებლურობის ან საწარმოო სიმძლავრის დიაპაზონი; distribution ~ განაწილების სიგრძე; employment ~ მომუშავეთა რიცხვის ზღვარი; narrow ~ საქონლის მცირე ასორტიმენტი; optimality ~ ოპტიმალურობის სფერო; price ~ ფასის მერყეობა; ფასების დიაპაზონი; rated ~ ნომინალური დიაპაზონი; reduced ~ შემცირებული დიაპაზონი; wide ~ ფართო ასორტიმენტი

rank 1. რანგი, კლასი; თანრიგი; კატეგორია; 2. წოდება; ჩინი, თანამდებობა; სამსახურებრივი მდგომარეობა; first ~ პირველი კლასისა

ranked 1. მოწესრიგებული; 2. პირველი ხარისხისა

ranking 1. რიგითი ნომერი; 2. მოწესრიგება; კლასიფიკაცია

rapprochement დაახლოება; მოწინააღმდეგე სახელმწიფოების ინტერესების დაახლოება გაუგებრობის პერიოდის შემდეგ. გულისხმობს ნორმალური ურთიერთობების აღდგენის მცდელობებს

rate 1. ზომა; ოდენობა; სიდიდე; ნორმა; 2. განაკვეთი; 3. კურსი; ფასი; შეფასება; 4. ტემპი, სიჩქარე; 5. პროპორცია; პროცენტი; კოეფიციენტი; ~ of accumulation დაგროვების ნორმა; ~ of adjustment ეკონომიკური რეაგირების სიჩქარე; ~ of birth registration შობადობის კოეფიციენტი; ~ of dependency დამოკიდებულების ხარისხი; ~ of depletion მარაგის ხარჯვის ინტენსიურობა; ~ of depreciation გაუფასურების ხარისხი; ამორტიზაციის ნორმა; ~ of increase მატების ტემპი; ~ of inflation ინფლაციის ტემპი; ~ of issue გამოშვების კურსი; ~ of loading დატვირთვის ნორმა; ~ of profitability რენტაბელობის მაჩვენებელი; ~ of return 1.მოგების ნორმა; 2. კაპიტალდაბანდების უკუგების მაჩვენებელი; ~ of turnover ბრუნვის სისწრაფე; ~ of use გამოყენების პროცენტი; natural ~ of interest პროცენტის ბუნებრივი ნორმა; normal ~ of return მოგების ჩვეულებრივი ნორმა; occupancy ~ დასაქმების კოეფიციენტი; open market ~s ღია ბაზრის განაკვეთი; operating ~ საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენების კოეფიციენტი; output ~ მწარმოებლურობა; გამომუშავების ნორმა;

overflow ~ ჭარბი ნაკადის ინტენსივობა; overhead ~ ზედნადები ხარჯების განაკვეთი; overstated ~ მომატებული მაჩვენებელი; overtime premium ~ ზენორმატიული სამუშაოს პრემიული გადახდის ნორმა; per diem ~ ხელფასის დღიური განაკვეთი; piece ~ ხელფასის სანარდო განაკვეთი; premium ~ პრემიის სიდიდე; probability ~ ალბათობის მაჩვენებელი; production ~ მწარმოებლურობა; გამომუშავების ნორმა; profit ~ მოგების ნორმა; proportional ~ პროპორციული ტარიფი; reduced ~ შეღავათიანი შემცირებული ტარიფი; revised ~ გადასინჯული მაჩვენებელი; saving ~ დანაზოგის ნორმა; standardized ~ სტანდარტიზებული კოეფიციენტი; stocking ~ მარაგის დონე; target ~ დაგეგმილი ნორმა; tariff ~ სატარიფო განაკვეთი; tax ~ საგადასახადო დაბეგვრის განაკვეთი; tight ~ მკაცრი ნორმა; total ~ საერთო კოეფიციენტი; transportation ~ სატრანსპორტო ტარიფი; uniform ~ of profit მოგების ერთიანი ნორმა; variable ~ ცვალებადი კურსი; variable service ~ მომსახურების ინტენსივობის ცვლადი; wage ხელფასის განაკვეთი; world market ~ მსოფლიო ბაზრის განაკვეთი

rated 1. ნომინალური; გაანგარიშებითი; 2. ვარგისი

ratification რატიფიკაცია; დამტკიცება; სახელმწიფოს უმაღლესი ხელისუფლების მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულების დამტკიცება, რომელიც ხელმოწერილია ამ სახელმწიფოს სრულუფლებიანი წარმომადგენლის მიერ; რატიფიკაცია ხელშეკრულებას ძალას [illegible]

ratify დამტკიცება, რატიფიცირება

rating 1. შეფასება, ღირებულების განსაზღვრა, რეიტინგი; 2. კატეგორიისათვის მიკუთვნება; 3. მარკირება; accuracy ~ სიზუსტის შეფასება; credit ~ კრედიტუნარიანობის შეფასება; employee ~ მუშაკთა ატესტაცია; financial ~ ფინანსური მდგომარეობის შეფასება; job ~ მუშაობის შეფასება; merit ~ 1. ხარისხის შეფასება; 2. მუშაკის საქმიანი თვისებების შეფასება; output ~ გამოსავალის დახასიათება; performance ~ მწარმოებლურობის დახასიათება; priority ~ პრიორიტეტის მინიჭება; quality ~ ხარისხის შეფასება; speed ~ მუშაობის ტემპის შეფასება; standard ~ სტანდარტული ნომინალი

ratio 1. შეფარდება; შეფარდებითი მაჩვენებელი; კოეფიციენტი; პროპორცია; წილი; 2. ნორმა; ~ of capital turnover კაპიტალის ბრუნვის კოეფიციენტი; ~ of reserves to liabilities რეზერვების შეფარდება ვალდებულებებთან; age ~ ასაკობრივი ჯგუფების რიცხვის შეფარდება; attendance ~ დასწრების კოეფიციენტი; availability ~ მზადყოფნის კოეფიციენტი; birth ~ შობადობის შეფარდებითი კოეფიციენტი; capacity ~ საწარმოო სიმძლავრეების გამოყენების კოეფიციენტი; capital ~ ხვედრითი კაპიტალის მაჩვენებელი; capital formation ~ კაპიტალდაბანდების შეფარდება ერთობლივი ეროვნული პროდუქტის თანხასთან; capital productivity ~ კაპიტალუკუგება; capital-labor ~ კაპიტალის ღირებულების თანხის შეფარდება მუშათა რაოდენობასთან; concentration ~ კონცენტრაციის მაჩვენებელი; cost-effectiveness ~ ხარჯების ეფექ-

ტურობის კოეფიციენტი; cost - reliability ~ საიმედოობის უზრუნველყოფის შედარებითი ღირებულება; cover ~ დაფარვის (უზრუნველყოფის) კოეფიციენტი; direct ~ პირდაპირ-პროპორციულობა; effectiveness ~ ეფექტურობის კოეფიციენტი; embodied labor ~s განივთებული შრომის თანაფარდობა; energy-output ~ პროდუქციის ენერგოტევადობა; financial and operative ~ ფინანსური და ოპერაციული კოეფიციენტი; fixed investment ~ ძირითად კაპიტალში დაბანდების წილი; gross profit ~ საერთო მოგების კოეფიციენტი; in-migration ~ იმიგრანტების რიცხვის შეფარდება მოსახლეობის საერთო რიცხვთან; intake ~ სასაქონლო-მატერიალურ მარაგში დაბანდების შეფარდება შემოსავლებთან; inverse ~ ინვერსიული დამოკიდებულება; labor-output ~ შრომატევადი; labor-population ~ მოსახლეობის რაოდენობის შეფარდება სამუშაო ძალის ოდენობასთთან; labor-saving ~ შრომითი რესურსების ეკონომიის კოეფიციენტი; loss ~ დანაკარგების კოეფიციენტი; maintenance cost ~ ტექნიკური მომსახურების შედარებითი ღირებულება; male-female ~ მამაკაცებისა და ქალების რაოდენობის თანაფარდობა; materials-output ~ პროდუქციის მასალატევადობა; net profit ~ რენტაბელობის მაჩვენებელი; nonworkers ~ უმუშევართა კოეფიციენტი; operating ~ ხარჯების კოეფიციენტი; out-migration ~ ემიგრირებულთა რაოდენობის შეფარდება მოსახლეობის საერთო ოდენობასთან; output-capital ~ კაპიტალუკუგება; output-input ~ მარგი ქმედების კოეფიციენტი; percentage ~ პროცენტული თანაფარდობა; price ~s ფასთა შეფარდება; price-cost ~ ფასთა შეფარდება; reciprocal ~ უკუშეფარდება; reserve ~ რეზერვული ნორმა; return ~ კაპიტალდაბანდების უკუგების კოეფიციენტი; saturation ~ გაჯერების (სიუხვის) კოეფიციენტი; saving ~ დაგროვების კოეფიციენტი; seasonal ~ სეზონური ცვლილების მაჩვენებელი; sex ~ სქესთა შეფარდება; shift-work ~ ცვლებში მომუშავეთა ხვედრითი წილი; utilization ~ დატვირთვის (გამოყენების) კოეფიციენტი; vacancy-unemployment ~ ვაკანსიისა და უმუშევრობის თანაფარდობა; variable-cost ~ ცვალებად ხარჯებთან შემოსავლების შეფარდება, work ~ დახარჯული შრომასთან სასარგებლო მუშაობის შეფარდება

rational რაციონალური; გონივრული, მიზანშეწონილი; ~ analysis რაციონალური ანალიზი; ~-comprehensive model რაციონალურ-ამომწურავი მეთოდი; გულისხმობს, რომ ადამიანი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში გაივლის შემდეგ საფეხურებს: 1) რაციონალური გადაწყვეტილების მიმღები პირი განასხვავებს მოცემულ პრობლემას სხვა პრობლემებისგან; 2) განიხილავს და პრიორიტეტების მიხედვით ალაგებს ფასეულობებს, მიზნებსა და ქვემიზნებს; 3) ადგენს ამ მიზნების მიღწევის ალტერნატიული საშუალებების სიას; 4) აფასებს თითოეული ალტერნატივიდან გამომდინარე შედეგებს (ხარჯსა და სარგებელს); 5) ადარებს თითოეულ ალტერნატივას სხვა ალტერნატივებს; 6) ირჩევს მოქმედების იმ კურსს, რომელიც მეორე საფეხურზე

განსაზღვრული ფასეულობების, მიზნებისა და ქვემიზნების მაქსიმალურად მიღწევის საშუალებას იძლევა

rationalism/rational-comprehensive decision რაციონალიზმი/რაციონალურ-ამომწურავი გადაწყვეტილების თეორია; ადამიანთა ეკონომიკური ქცევის თეორია, რომლის ტრანსფორმაციაც მოხდა გადაწყვეტილების მიღების თეორიად და წარმოადგენს სახელმწიფო მართვის, ბიუჯეტიების, პოლიტიკის შეფასების საფუძველს. ჩვეულებრივ, მოიცავს ხუთ საფეხურს: პრობლემის განსაზღვრა, ალტერნატიული გადაწყვეტილებები, ალტერნატიული შეფასება, პრიორიტეტის განსაზღვრა და გადაწყვეტილება ანუ არჩევანი

rationalization რაციონალიზაცია; სრულყოფა

rationalize გაუმჯობესება; რაციონალიზება

rationing 1. რაციონირება; ნორმირება; 2. ფონდირება; capital ~ ფინანსური სახსრების ლიმიტირება ინვესტირებისათვის; credit ~ კრედიტის რაციონირება; food ~ სურსათის ნორმირება

raw 1. ნედლი; 2. არაკვალიფიცირებული; ~ data დაუმუშავებელი მონაცემები; კვლევის შედეგები, რომლებიც ჯერ არ არის სტატისტიკურად აღწერილი და გაანალიზებული; ~ materials ნედლეული; მასალა, რომელიც გამოიყენება სხვა პროდუქტის საწარმოებლად

react 1. რეაგირება, ზემოქმედება; 2. წინააღმდეგობის გაწევა

reaction 1. რეაქცია; ზემოქმედება; გავლენა; რეაგირება; 2. წინააღმდეგობა

reactivate მოქმედების განახლება; რეკონსტრუქცია

reactivation მოქმედების განახლება; რეკონსტრუქცია; მწყობრში ჩაყენება; ~ of idle deposits არააქტიური დეპოზიტების ბრუნვაში ჩართვა

reactive foreign policy რეაქციული საგარეო პოლიტიკა

readiness მზადყოფნა; operational ~ 1. საექსპლუატაციო მზადყოფნა; 2. საბრძოლო მზადყოფნა

reading წაკითხვა (პარლამენტში)

readings საკითხები; პროცესი, რომელიც კანონპროექტმა უნდა გაიაროს ვიდრე კანონი გახდებოდეს

readjustment 1. გარდაქმნა, რეორგანიზაცია; 2. დარღვეული თანაფარდობის კორექტირება

ready მზა; მომზადებული; ~-made მზა ნაკეთობა

real 1. რეალური, მოქმედი, ნამდვილი; 2. უძრავი ქონება; ~ aggregate demand curve ერთობლივი მოთხოვნის რეალური მრუდი; უარყოფითი დამოკიდებულება რეალური საპროცენტო განაკვეთისა და წარმოებული პროდუქციის მოთხოვნის სიდიდეს შორის; ~ aggregate supply curve ერთობლივი მიწოდების რეალური მრუდი; დამოკიდებულება რეალური საპროცენტო განაკვეთის დონესა და ერთობლივი მიწოდების სიდიდეს შორის; ~ business cycle theory თეორია, რომლის მიხედვითაც ეკონომიკური რხევები წარმოიშობა ეკონომიკაში რეალური ძვრების შედეგად ნომინალური სიდიდეების ცვლილების გარეშე; ~ exchange rate რეალური გადაცვლის კურსი; სხვადასხვა ქვეყნებს შორის საქონლის გაცვლის პროპორცია; ~ interest rate რეალური საპროცენტო განაკვეთი; მოგება დანაზოგებზე ან სესხების ხარჯებზე კორექტირებული ინფლა-

ციის მიხედვით; ~ union ნამდვილი კავშირი; სახელმწიფოებს შორის კავშირი ერთი მონარქიის გამგებლობის ქვეშ. წევრი სახელმწიფოები ინარჩუნებენ საკუთარ კონსტიტუციას, მაგრამ ამყარებენ საერთო ხელისუფლებას გარკვეულ სახელმწიფო ფუნქციებზე. მაგ., ავსტრია-უნგრეთი 1867 წლის კომპრომისის შედეგად. ავსტრიის იმპერატორი იყო აგრეთვე უნგრეთის მეფე. მოქმედებდა საერთო საგარეო საქმეთა, ომის და ფინანსთა სამინისტროები

realization 1. რეალიზაცია; განხორციელება, შესრულება; 2. რეალიზაცია, გაყიდვა; ~ of goods საქონლის გაყიდვა; value ~ ღირებულების რეალიზაცია

realize 1. განხორციელება; 2. რეალიზაცია; გაყიდვა, ფულად გადაქცევა

reallocation გადანაწილება (მაგ. თანხებისა, რესურსებისა)

realpolitik *(გერმ)* ძალის პოლიტიკა; მსოფლიო ლიდერების უპირველესი მიზანი მტრულ გარემოში სახელმწიფო უსაფრთხოების მოპოვებისა და შენარჩუნებისა ძალის ან ძალთა ბალანსის მეშვეობით

realtor უძრავი ქონების გაყიდვის აგენტი

reanimation რეანიმაცია; გაცოცხლება; სიცოცხლისაკენ შემობრუნება; აღდგენა

reapportionment პროპორციული განაწილება; ~ of costs ზედნადები ხარჯების პროპორციული განაწილება; overhead ~ ზედნადები ხარჯების პროპორციული განაწილება; direct ~ არაპირდაპირი ხარჯების პირდაპირი მიკუთვნება

reappraisal გადაანგარიშება

rear 1. გაზრდა; გაშენება; 2. აღზრდა

re-arm გადაიარაღება

rearrange 1. მოწესრიგება; 2. გადაკეთება; რეკონსტრუქცია; 3. გადაჯგუფება, გადაადგილება

rearrangement 1. გადაჯგუფება; გადაადგილება; 2. მოწესრიგება; 3. გარდაქმნა; გადაკეთება; რეკონსტრუქცია; 4. კვლავაწყობა

reasonable 1. კეთილგონივრული; მართალი; 2. დასაბუთებული; 3. მისაღები, შესაფერი

reauthorization რეავტორიზაცია, უტილიზაციის მონიტორინგისა და კონტროლის მეთოდი სამედიცინო მომსახურების საჭიროების შეფასებით პირველადი მომსახურების მიწოდებამდე

rebate 1. ფასდათმობა; დათმობა; შემცირება; 2. პროცენტის გამოქვითვა; deferred ~ გადავადებული ფასდათმობა; secret price ~ ფარული ფასდათმობა; tax ~ გადასახადის განაკვეთის შემცირება

rebound 1. დაცემა; დენა; 2. უკუეფექტი; უკუშედეგი; 3. უკუეფექტის მოხდენა, უკუშედეგის მიღება

rebuild აღდგენა, რეკონსტრუქცია; კაპიტალური რემონტი; გარდაქმნა; გადაკეთება; მოდერნიზაცია; equipment ~ მოწყობილობის კაპიტალური რემონტი

rebus sic stanibus საერთაშორისო სამართლის დოქტრინა, რომლის მიხედვით თუ ძირეულად შეიცვალა ხელშეკრულების დადებისას არსებული პირობები, სახელმწიფო თავისუფლდება ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებებისაგან

recall გაუქმება; გამოხმობა (მაგ. ბრძანებისა, ხელშეკრულებისა);

გაბათილება; შეცვლა, ანულირება
recallable უკან დაბრუნებას დაქვემდებარებული
recapitulation 1. რეკაპიტულაცია; 2. დაჯამება
recede დაქვეითება; შემცირება
receipt 1. მიღება; 2. ხელწერილი, ქვითარი; 3. ამონაგები შემოსავალი; **annual ~** წლიური ამონაგები; **bank ~** ბანკის ქვითარი; **budget ~** საბიუჯეტო შემოსავალი; **compiled ~** ერთობლივი შემოსავალი; **daily ~** დღიური შემოსავალი; **government ~s** სახელმწიფო შემოსავლები; **gross ~s** ერთობლივი შემოსავლები (ამონაგები); **interim ~** დროებითი ხელწერილი; **proprietary ~s** ქონების შემოსავალი; **tax ~s** საგადასახადო შემოსავლები
receivable 1. მისაღებად ხელსაყრელი; 2. მიღებას დაექვემდებარებული; 3. *pl.* დებიტორული დავალიანება
receive 1. მიღება; 2. შეძენა (მაგ. გამოცდილებისა); 2. მიღება (მაგ. პარტიაში, კავშირში, ასოციაციაში)
received მიღებული, საყოველთაოდ აღიარებული
receiver მიმღები; **tax ~** გადასახადის ამკრეფი; **wholesale ~** ბითუმად მოვაჭრე
reception 1. მიღება; 2. აღქმა; 3. მიღება, შეხვედრა, დახვედრა
recession 1. შემცირება, კლება; 2. დაცემა, რეცესია; 3. დატოვება, უკან დახევა; **business ~** ბიზნესის დაქვეითება; **growth ~** ზრდის ტემპის დაცემა; **inflationary ~** ინფლაციური დაქვეითება; **inventory ~** მატერიალური მარაგის დაგროვების შემცირებით განპირობებული დაცემა
recession დაცემა; რეალური შემოსავლების ვარდნის ხანგრძლივი პერიოდი
recipient country რეციპიენტი ქვეყანა; ქვეყანა, რომელიც დახმარებას იღებს დონორისაგან
recipient მიმღები; **~ of dividend** დივიდენდის მიმღები; **~ of funds** ფულის მიმღები; **~ of grant** სუბსიდიის მიმღები; **~ of loan** სესხის მიმღები; **fixed-income ~** ფიქსირებული შემოსავლების მიმღები
reciprocal 1. ურთიერთდა; 2. ორმხრივი; 3. ეკვივალენტური, შესაბამისი, ტოლი, საპასუხო; 4. წინააღმდეგობრივი; დაპირისპირებული
reckon 1. გამოთვლა, თვლა; 2. ჩათვლა, ვარაუდი
reckoning ანგარიში, გამოთვლა
reclaim 1. რეკლამაციის წარდგენა; 2. მოთხოვნით მიღება; 3. გამოყენება, უტილიზება; 4. გასწორება; გადაკეთება; შეკეთება; აღდგენა
reclamation 1. რეკლამაცია; პრეტენზია; 2. გადაკეთება, შესწორება; 3. რეკლამაციის წარდგენა
recognition 1. ცნობა, აღიარება; ამოცნობა; 2. განსხვავება; გარჩევა; გამორკვევა; **~ de facto** ცნობა დეფაქტო; სახელმწიფოს მთავრობის მიერ დროებით ცნობა იმისა, რომ ერთი სახელმწიფო ახორციელებს კონტროლს მეორე სახელმწიფოს ტერიტორიაზე; **~ of governments** მთავრობების ცნობა; ოფიციალური აქტი, როგორიცაა ელჩების გაცვლა, რომლის ძალითაც ხდება მთავრობის არსებობის ცნობა და მასთან ოფიციალური ურთიერთობების დამყარებისთვის მზადყოფნა; **~ of states** სახელმწიფოების ცნობა; პროცესი, რომლის დროსაც პოლიტიკური ერთეული ხდება საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი და მას არსებული სახელმწიფოები ახალ წევრად სცნობენ

recoin მონეტის ხელახლა მოჭრა
recompense 1. კომპენსაცია; ანაზღაურება; 2. შრომის ანაზღაურება; 3. დაჯილდოება, ანაზღაურება; 4. მოგვარება, მოწესრიგება
recon 1. განხილვა, ჩათვლა, მოფიქრება; 2. გაქვითვა, ანგარიშის გასწორება; 3. აღრიცხვა
reconcile 1. შესაბამისობაში მოყვანა; შეთანხმება; 2. მოგვარება; დარეგულირება; 3. შეთანხმება; შერიგება
reconciliation 1. შეთანხმება; 2. მოგვარება, მოწესრიგება
reconsign ხელახალი ადრესირება
reconstruction 1. გადაკეთება; რეკონსტრუქცია; 2. აღდგენა; 3. გარდაქმნა
reconversion რეკონვერსია; სამხედრო მრეწველობის გადაკეთება ფართო მოხმარების საგნების საწარმოებლად, სამშვიდობო პროდუქციის გამოშვებაზე გადასვლა
reconvert 1. რეკონვერსიის ჩატარება; 2. საწყის მდგომარეობაში დაბრუნება
record 1. ჩანაწერი, რეგისტრაცია; სიაში შეყვანა; 2. *pl.* სააღრიცხვო დოკუმენტაცია; 3. საბუღალტრო წიგნი; რეგისტრი; ~s of billings გამოწერილი ანგარიშების რეგისტრი; ~s of performance საქმიანობის შედეგების ანგარიში; ~ of work მუშაობის სტაჟი; accounting ~s საბუღალტრო ანგარიში; birth ~ შობადობის რეგისტრაცია; book ~s საბუღალტრო აღრიცხვა, ჩანაწერები საბუღალტრო წიგნში; book inventory ~s სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობის აღრიცხვა საბუღალტრო წიგნში; budgetary ~ საბიუჯეტო მიმოხილვა; complete enterprise ~s მთლიანი სამეურნეო აღრიცხვა; consumption ~s მოხმარების აღრიცხვა; cost ~ ღირებულების რეგისტრი; credit ~ საკრედიტო ჩანაწერი; ~ date აღრიცხვის თარიღი; თარიღი, რომლის დროისთვისაც აქციონერი ოფიციალურად უნდა ფლობდეს აქციებს დივიდენდის მისაღებად; demographic ~ მოქალაქეთა მდგომარეობის ჩაწერის აქტები; expenditure ~s მარაგის ხარჯვის ნორმა; feed ~s საკვების ხარჯვის აღრიცხვა; historical ~s წინა წლების მონაცემები; individual ~s ინდივიდუალური აღრიცხვა; internal cost ~s თვითღირებულების შიგა-საფირმო რეგისტრი; interview ~ გამოკითხვის შედეგების ჩაწერა; inventory ~s სასაქონლო-მატერიალურ ფასეულობათა აღრიცხვა; materials consumption ~s მასალების მოხმარების დოკუმენტაცია; materials control ~ მასალების აღრიცხვის საკონტროლო კარტოთეკა; migration ~ მოსახლეობის მიგრაციული პროცესების აღრიცხვა; one-year ~s წლიური აღრიცხვა; plant ~s ძირითადი კაპიტალის აღრიცხვის რეგისტრი; production ~s 1. პროდუქტიულობის აღრიცხვა 2. საწარმოო აღრიცხვა; progress ~ მუშაობის მსვლელობის აღრიცხვა; purchase ~s შესყიდვების აღრიცხვა; quality ~ ხარისხის მაჩვენებლების აღრიცხვა; sales ~s სავაჭრო სტატის-ტიკა; stock ~s მარაგის აღრიცხვის წიგნი
recorder მაგნიტოფონი, ჩამწერი მოწყობილობა; რეგისტრატორი; data ~ მონაცემთა რეგისტრაცია; idle time ~ მოცდენების რეგისტრატორი; productive time ~ პროდუქტიული დროის რეგისტრატორი; productivity ~ მწარმოებლურობის რეგისტრატორი
recording ჩანაწერი; რეგისტრაცია

record-keeping აღრიცხვის წარმოება
recoup 1. ანაზღაურება, კომპენსაცია; უკუგება; 2. გამოქვითვა
recourse 1. მიმართვა; 2. რეგრესი
recover 1. აღდგენა; 2. გამოცოცხლება; 3. საჩივარი; ინკასირება; 4. ანაზღაურება; 5. ნარჩენების უტილიზაცია
recoverable 1. მრავალგზის გამოსაყენებელი; 2. აღდგენითი; 3. რაც შეიძლება იქნეს დაჯარიმებული ან ინკასირებული
recovery 1. ანაზღაურება (მაგ. ზარალისა); 2. აღდგენა (მაგ. ეკონომიკისა); 3. გამოცოცხლება (მაგ. საქმიანობისა); 4. გადახდევინება; ზღვევინება; 5. უტილიზაცია; ~ of price ფასის მომატება; business-led ~ სამომხმარებლო საქონლის უპირატესი ზრდით განპირობებული სამეურნეო აქტივობის გამოცოცხლება; consumer-led ~ სამომხმარებლო საქონლის უპირატესი; cost ~ წარმოების ხარჯების ანაზღაურება; fizzling ~ უმნიშვნელო გამოცოცხლება; full ~ ხარჯების მთლიანი ანაზღაურება; housing ~ საბინაო მშენებლობის გამოცოცხლება; materials ~ ნარჩენების უტილიზაცია; partial ~ ხარჯების ნაწილობრივი ანაზღაურება
recruitment აყვანა, დაქირავება, გადმობირება; პირადი შემადგენლობის დაკომპლექტება; სამუშაო კადრების დაკომპლექტება; მისაღები დაქირავებულების ძებნის, ლოკაციისა და დაქირავების პროცესი
rectification გასწორება, შესწორება
rectify შესწორება
recurrent განმეორებითი, პერიოდული
recycle 1. ციკლის გამეორება; 2. ნარჩენების გადამუშავება; კვლავდამუშავება
redeem 1. გამოსყიდვა; დაფარვა; დაბრუნება; 2. ბრუნვიდან ამოღება
redeemability გამოსყიდვის შესაძლებლობა
redeemable გამოსასყიდი, დასაფარი
redemption 1. გამოსყიდვა; დაფარვა; დაბრუნება; 2. მიმოქცევიდან ამოღება; ~ of bank notes ბანკნოტების მიმოქცევიდან ამოღება; ~ charge შესყიდვის ფასი; ~ of debt ვალის დაფარვა; ~ of loan სესხის დაფარვა; ~ of mortgage გირაოს გამოსყიდვა; ~ of stock აქციის გამოსყიდვა; prior ~ ადრეული გამოსყიდვა
redeployment გარდაქმნა; გადაადგილება; ~ of staff თანამშრომლების გადაადგილება
redesign ხელმეორედ შექმნა; გადაკეთება
redevelopment ძველის ხელახალი დაგეგმარება; economic ~ ეკონომიკის აღდგენა
rediscount თამასუქის ხელმეორედ აღრიცხვა
redistribution გადანაწილება; ხელახალი განაწილება; income ~ შემოსავლის გადანაწილება
redress გასწორება; ანაზღაურება
reduce 1. შემცირება; ფასის დაკლება; 2. გადაყვანა; დაყვანა
reduction შემცირება; დაკლება (ფასისა); დათმობა; ~ of capital stock ძირითადი კაპიტალის შემცირება; ~ of dividend დივიდენდის შემცირება; ~ of economic fluctuations ეკონომიკური რყევის შემცირება; ~ of interest პროცენტული განაკვეთის შემცირება; ~ of invoice ფაქტურის თანხის შემცირება; ~ of labor შრომის შემცირება; ~ of working day სამუშაო დღის შემცირება; across-the board ~ ხარჯების ყველა მუხლის თანაბრად

შემცირება; **arms ~** შეიარაღების შემცირება; **concealed price ~** ფასების ფარული შემცირება; **cost ~** წარმოების ხარჯების შემცირება; **~ in force** ძალის შემცირება; დასაქმებულთა გათავისუფლება ადგილების გაუქმებით **price ~** ფასის შემცირება; **rate ~** ტარიფის შემცირება; **tax ~** გადასახადის შემცირება; **variety ~** პროდუქციის ასორტიმენტის შემცირება; **waste ~** ნარჩენების შემცირება

reduction-in-force process სამუშაო ძალის შემცირების პროცესი

reductionism რედუქციონიზმი; ანალიტიკური მიდგომა, რომელიც იწვევს განმარტების ზედმეტად გამარტივებას და არასრულყოფილებას

redundancy 1. ჭარბი; ნაჭარბი; ზედმეტი; ნამეტი; 2. მუშახელის სიჭარბე

redundant ზედმეტი, მეტისმეტი, გადამეტებული

reengage გადაბირება

reequip აღჭურვილობის განახლება

reequipment გადაიარაღება, მოწყობილობის შეცვლა (განახლება)

reexport 1. რეექსპორტი, ადრე შემოტანილი საქონლის გატანა; 2. *pl.* რეექსპორტირებული საქონელი

refer 1. რეკომენდაცია, მითითება; მიმართვა; 2. გაგზავნა; მიმართვა

reference 1. დამოწმება, მითითება, მოხსენიება; 2. ცნობა; 3. განსახილველად გადაცემა; 4. უფლებამოსილება, კომპეტენცია; 5 რეკომენდაცია; **~ level** ფინანსური რესურსების ოდენობა, რაც საჭიროა არსებული პროგრამის გასაგრძელებლად მომდევნო ფისკალური წლის განმავლობაში

referendum რეფერენდუმი, საყოველთაო სახალხო გამოკითხვა კენჭისყრით დიდმნიშვნელოვანი სახელმწიფოებრივი საკითხების გადასაწყვეტად; მექანიზი, რომელიც საშუალებას აძლევს ამომრჩეველებს გააკეთონ არჩევანი ქმედებათა ალტერნატიულ კურსებს შორის

referred მოხსენიებული;

refiner ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა

reflux უკუქცევა; უკან მოდენა; **~ of capital** კაპიტალის უკან მოდენა

reform 1. რეფორმა; გადაკეთება; გასწორება; შესწორება; 2. გარდაქმნა; 3. აღდგენა; კლავწარმოქმნა; **agrarian ~** აგრარული რეფორმა; **currency ~** სავალუტო რეფორმა; **land tenure ~** მიწათსარგებლობის რეფორმა; **petty ~s** უმნიშვნელო რეფორმა

reformism რეფორმიზმი; იდეა იმის შესახებ, რომ რევოლუცია და არსებული კაპიტალისტური პოლიტიკურ-ეკონომიკური წყობილების ძალით დამხობა საჭირო არ არის და რომ ცვლილება თანდათანობით და ძალმომრეობის გარეშე უნდა მოხდეს. რეფორმიზმის პრინციპია სოციალიზმისკენ ისეთი მშვიდობიანი მეთოდებით გადასვლა, როგორიცაა პარლამენტარული მეთოდები და პროფკავშირების შექმნა. რეფორმიზმის პრობლემები ერთ-ერთი მიზეზი იყო, რამაც სოციალისტური მოძრაობის გახლეჩა გამოიწვია მე-19 საუკუნის ბოლოსა და მე-20 საუკუნის დასაწყისში

refrigerate გაცივება; გაყინვა

refugee ლტოლვილი; პიროვნება, რომელიც თავის ქვეყანას ტოვებს ომის, კატასტროფის ან პოლიტიკური დევნის გამო; **political ~** პოლიტიკური თავშესაფრის მქონე პირი

refund 1. კვლავ დაფინანსება; 2.

ზარალის ანაზღაურება; 3. ვალის გადახდა; ანაზღაურება, ფულის უკან დაბრუნება; რეფინანსირება; **direct** ~ ხარჯების პირდაპირი ანაზღაურება; **rate** ~ ტარიფზე ზედმეტად გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება; **tax** ~ გადასახადის უკან დაბრუნება

refunding რეფინანსირება; ძველი დავალიანების დაფარვა ახალი სესხის გამოშვებით; **advance** ~ წინასწარ რეფინანსირება; **bonds** ~ ძველი ობლიგაციის ახალი ობლიგაციებით შეცვლა; **debt** ~ დავალიანების რეფინანსირება

refusal 1. უარი; უარყოფა; 2. პირველად არჩევის უფლება; ~ **of acceptance** აქცეპტირებაზე უარის თქმა; **flat** ~ კატეგორიული უარი

refuse 1. უარის თქმა; უკუგდება; 2. ნარჩენები (წარმოებისა); **salable** ~ უტილიზებული ნარჩენები

regain 1. უკან მიღება; 2. ხელახლა მიღწევა

regard 1. გათვალისწინება; მხედველობაში მიღება; 2. განხილვა

regenerate 1. აღდგენა; რეგენერაცია; 2. გარდაქმნილი; გაუმჯობესებული

regime რეჟიმი

region 1. ქვეყანა; 2. ქვეყნის რაიონი; რეგიონი; ოლქი; **acceptance** ~ ჰიპოთეზის მიღების სფერო; **agricultural** ~ სასოფლო-სამეურნეო რაიონი; **arid** ~ მშრალი რაიონი; **census** ~ ტერიტორიულ-სტატისტიკური რაიონი; **confidence** ~ ნდობის სფერო; **constraint** ~ დასაშვები გადაწყვეტილების სფერო; **economic** ~ ეკონომიკური რაიონი; **feasible** ~ დასაშვებ გადაწყვეტილებათა სფერო; **sparsely populated** ~ ნაკლებად დასახლებული რაიონი

regional banks რეგიონალური ბანკები; ხალხისთვის სესხის მიმცემი ინსტიტუტები, რომლებსაც მთავრობა რეგიონალური ეკონომიკის განვითარების მიზნით ქმნის; ~ **hegemony** რეგიონალური ჰეგემონი; გარკვეულ რეგიონში მოქმედი პირი, რომელიც კანონებს აწესებს თავისი ზეგავლენის სფეროში

regionalism რეგიონალიზმი; კონცეფცია იმის შესახებ, რომ ქვეყნებს, რომლებიც გეოგრაფიულ ტერიტორიაზე მდებარეობენ ან საერთო პრობლემები აქვთ, შეუძლიათ ერთმანეთთან თანამშრომლობა ერთ ორგანიზაციაში სამხედრო, პოლიტიკური და ფუნქციონალური საკითხების გადასაჭრელად

register ჩანაწერების წიგნი; ჟურნალი; სია; რეესტრი; რეგისტრირება; ~ **of shareholders** აქციონერთა სია; **acceptance** ~ აქცეპტირების ჟურნალი; **cash** ~ სალაროს წიგნი; **land** ~ მიწის აღწერა და შეფასება; კადასტრი; **loan** ~ ვადიანი სესხის ქრონოლოგიური აღრიცხვის ჟურნალი; **note** ~ თამასუქთა წერილი; **patent** ~ პატენტების რეგისტრი; **population** ~ მოსახლეობის აღწერის სისტემა; **trade** ~ სავაჭრო რეესტრი; **transaction** ~ ბრუნვის რეგისტრი; ოპერაციათა რეგისტრი

Register General მოქალაქეთა მდგომარეობის აქტების რეგისტრაციის ცენტრალური ბიუროს ხელმძღვანელი

registration 1. რეგისტრაცია, ჩანაწერი; 2. ჩაწერა; **civil** ~ მოსახლეობის აღწერა; **compulsory** ~ სავალდებულო რეგისტრაცია; **compulsory labor** ~ მუშების სავალდებულო რეგისტრაცია; **current** ~ მიმდინარე აღრიცხვა; **marriage** ~ ქორწინების რეგისტრა-

ცია; **sample** ~ შერჩევითი რეგისტრაცია

registry 1. რეგისტრაცია, ჩანაწერი; 2. ჩანაწერთა ჟურნალი, რეესტრი; 3. მოქალაქეთა მდგომარეობის აქტების ჩაწერის განყოფილება

regress 1. რეგრესი; დაცემა (ეკონომიკურად); 2. დაბრუნება; უკუმოძრაობა

regression რეგრესია; **curvelinear** ~ მრუდხაზიანი რეგრესია; **linear** ~ წრფივი რეგრესია; **multiple** ~ მრავალმხრივი რეგრესია; **simple** ~ უბრალო რეგრესია

regular 1. რეგულარული; სისტემატური; ნორმალური; 2. ჩვეულებრივი; 3. მუდმივი; 4. კვალიფიცირებული; პროფესიული; 5. სწორი

regularizing 1. რეგულარიზაცია; 2. სტანდარტიზაცია (მაგ. ენისა)

regulate მოწესრიგება; კონტროლირება; რეგულირება

regulation 1. რეგულირება, მოწესრიგება; 2. წესი; მიწერილობა; ინსტრუქცია 3. ტექნიკური პირობები; ნორმები; 4. სტაბილიზაცია (პროცესის); 4. დადგენილება; განკარგულება; 5. დანიშნულება; მითითება; **allocation** ~ განაწილების რეგულირების წესი; **census** ~ აღწერის რეგულირების ინსტრუქცია; **currency** ~ s სავალუტო წესები; **economic** ~ ეკონომიკური რეგულირება; **equipment** ~ მოწყობილობის ექსპლუატაციის ინსტრუქცია; **government** ~ სახელმწიფო რეგულირება; **immigration** ~ ქვეყანაში შესვლის კანონი; **maintanance** ~ ტექნიკური მომსახურების ინსტრუქცია; **pollution control** ~ s კანონმდებლობა გარემოს დაცვის შესახებ; **price** ~ s ფასების დადგენის წესი; **procurement** ~ მიწერილობა შესყიდვების შესახებ; **public** ~ სახელმწიფო რეგულირება; **rate** ~ ტარიფების სახელმწიფო რეგულირება; **safety** ~ s ტექნიკური უსაფრთხოების წესები; **service** ~ s მომსახურების წესი; ექსპლუატაციის წესი; **state** ~ სახელმწიფო რეგულირება; **statutory wage** ~ s ხელფასის დონის რეგულირების კანონით დადგენილი წესი; **storage** ~ s შენახვის წესი; **technical** ~ s ტექნიკური პირობები; ტექნიკური ნორმები; **utility rate** ~ კომუნალური მეურნეობის სფეროს საწარმოთა მომსახურებისა და ტარიფების სახელმწიფო რეგულირება

regulations წესები; წესდება; ინსტრუქცია; **customs** ~ საბაჟო ინსტრუქციები; **hospital** ~ საავადმყოფოს განაწესი; **road** ~ საგზაო მოძრაობის წესები; **safety** ~ უსაფრთხოების წესები; **internal** ~ შინაგანაწესი; **financial** ~ ფინანსური რეგლამენტი

regulator რეგულატორი

regulatory agency მარეგულირებელი სააგენტო; სახელმწიფო ან ფედერალური სააგენტო, რომელიც უფლებამოსილია დაარეგულიროს ზოგიერთი სფეროების საქმიანობა

rehabilitate 1. შეკეთება; აღდგენა; 2. მუშაუნარიანობის აღდგენა

rehandle ხელმეორედ დამუშავება

reimburse დაბრუნება, ანაზღაურება, კომპენსაცია; დაფარვა

reimport რეიმპორტი; ადრე შემოტანილი საქონლის გატანა; ხელმეორე იმპორტი

reinforce გაძლიერება, განმტკიცება; ~ **attention** ყურადღების გაძლიერება

reinstatement 1. უწინდელ მდგომარეობაში აღდგენა; 2. უფლებებში

აღდგენა

reinsurance ხელმეორედ დაზღვევა

reinvest რეინვესტირება, ხელმეორედ დაბანდება

reissue 1. განმეორებით გამოცემა; კვლავ გამოცემა; 2. კვლავ გამოშვება

reject 1. წუნი, დაწუნებული ნაკეთობა; 2. გადახრა; ~ credit კრედიტზე უარის თქმა

rejection 1. დაწუნება; 2. უარი; goods ~ საქონლის დაწუნება, საქონელზე უარის თქმა; loan ~ სესხის მიცემაზე უარის თქმა

rejuvenation გაახალგაზრდავება; ~ of population მოსახლეობის გაახალგაზრდავება, დემოგრაფიული გაახალგაზრდავება

rekreditiv 1. *(გერმ.)* რეკრედიტივი, მთავრობის სიგელი დიპლომატიური წარმომადგენლის უკან გამოწვევის შესახებ; 2 საბუთი, რომელიც აუქმებს აკრედიტივს

relapse შემცირება; დაცემა

relation 1. დამოკიდებულება, ურთიერთობა, კავშირი; 2. ნათესავი; ~ of commodity and money საქონლის ურთიერთობა ფულთან; ~ of long standing ხანგრძლივი ურთიერთობა; ~ of producer and consumer ურთიერთობა მომხმარებელსა და მწარმოებელს შორის; ~ of supply and demand მოთხოვნისა და მიწოდების ურთიერთობა; business ~ საქმიანი ურთიერთობა; სავაჭრო კავშირი; commodity ~ s სასაქონლო ურთიერთობა; employer-employee ~ s ურთიერთობა დამქირავებელსა და დაქირავებულ სამუშაო ძალას შორის; exchange ~ გაცვლითი ურთიერთობა; გაცვლითი პროპორციები; feedback ~ s უკუკავშირთა ურთიერთობა; fiscal ~ s ფინანსური ურთიერთობა; functional ~ ფუნქციური თანაფარდობა; human ~ s 1. სოციალური ურთიერთობა საზოგადოებაში; 2. ურთიერთობა კოლექტივის წევრებს შორის; industrial ~ s კავშირი მსხვილ საწარმოებსა და სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის; interpersonal ~ s ურთიერთობა კოლექტივის წევრებს შორის; inverse ~ უკუდამოკიდებულება; უკუპროპორციულობა; line ~ s ჰორიზონტალური ურთიერთობანი (მაგ. საწარმოში ოსტატსა და საამქროს უფროსს შორის); money ~ ფულადი ურთიერთობა; power ~ ძალთა თანაფარდობა; production ~ s საწარმოო ურთიერთობა; public ~s 1. ფირმის ურთიერთობა ცალკეულ პირებთან და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან; 2. კომპანიის პრესტიჟისთვის საქმიანობა (ინფორმაცია, რეკლამა, პროპაგანდა); savings-income ~ დანაზოგების თანაფარდობა შემოსავალთან

relationship 1. ურთიერთობა, კავშირი, ურთიერთდამოკიდებულება; 2. გარემო, წრე; 3. ნათესაური ურთიერთობა; arm's length ~ კონკურენტული დამოკიდებულება გარიგების დამოუკიდებელ მონაწილეებს შორის; bank customer ~ ბანკის ურთიერთობა კლიენტთან; borrower-lender ~ ურთიერთობა მსესხებელსა და კრედიტორს შორის; cost-estimating ~ ხარჯების შეფასების ფორმულა; factor-factor ~ თანაფარდობა ფაქტორი-ფაქტორი; factor-product ~ თანაფარდობა ფაქტორი-პროდუქცია; kinship ~ ნათესაური ურთიერთობა; macroeconomic ~ მაკროეკონომიკური ურთიერთობა;

microeconomic ~ მიკროეკონომიკური ურთიერთობა; owner-tenant ~ ურთიერთობა მიწისმფლობელსა და მოიჯარეს შორის; to build ~ ურთიერთობის დამყარება; to maintain ~ ურთიერთობის შენარჩუნება; to shatter ~ ურთიერთობის შეწყვეტა

relative 1. შეფარდებითი რიცხვი, შეფარდებითი; 2. ნათესავი; 3. ფარდობითი, პირობითი; 4. შეფარდება; ~ power შეფარდებითი ძალა; ერთი სახელმწიფოს ძალა მეორესთან შედარებით; ~ strength ფარდობითი სიმტკიცე; აქციის ფასის ცვლილება ბოლო წლის მანძილზე საბაზრო ინდექსთან (S&P 500) შედარებით; price ~ შეფარდებითი ფასი

relativism რელატივიზმი; ფილოსოფიური მიმართულება, რომელიც ჩვენს ცოდნას მხოლოდ შეფარდებითად მიიჩნევს და უარყოფს ობიექტურ ჭეშმარიტებას

relax მოდუნება; შემცირება

release განთავისუფლება, გამოშვება, გაშვება; ნებართვა; ~ from liability პასუხისმგებლობის მოხსნა; ~ of capital კაპიტალის გამოთავისუფლება; factory ~ საქარხნო შეკვეთაგანაცხადი; product ~ პროდუქციის გამოშვება

relend ხელმეორედ გასესხება; სესხის მიღება

relevant რელევანტური; არსებითი, ფარული, მნიშვნელოვანი; ~ information არსებითი, მნიშვნელოვანი ინფორმაცია

reliability 1. საიმედოობა; უმტყუნობა; შეუფერხებლობა; 2. უტყუარობა; უეჭველობა; 3. უსაფრთხოობა (მაგ. მექანიზმის ქმედებისა); ~ of economic forecasting ეკონომიკური პროგნოზის საიმედოობა

relief 1. დახმარება (მაგ. უმუშევრობისას); 2. გადასახადებისგან განთავისუფლება; 3. დათმობა

religious patriotism რელიგიური პატრიოტიზმი; გარკვეული რელიგიისადმი უსაზღვრო ერთგულება. რელიგიურ პატრიოტებს სჯერათ, რომ მათი რელიგია გააერთიანებს მათ რეგიონს და საერთოდ, მთელ მსოფლიოს. ასეთმა ადამიანმა შეიძლება უარი თქვას თავის ეროვნებაზე რელიგიისთვის

relocation 1. გადაადგილება; 2. გადანაცვლება; 3. გადანაწილება (მაგ. რესურსებისა); 4. გადასახლება; დისლოკაციის შეცვლა, ახალ ბაზაზე გადასვლა

rely დაყრდნობა; დარწმუნებულობა

remark 1. შენიშვნა; 2. მითითება; 3. დაკვირვება

remigrant რემიგრანტი (მშობლიურ ქვეყანაში დაბრუნებული პირი)

remigrate რემიგრირება

reminder შეხსენება; განმეორებითი წერილობითი შეტყობინება; ~ of due date ვადის გასვლის შეხსენება

remission 1. რემისია, საანგარიშო თანხის დამრგვალება შემცირების გზით; 2. შეღავათი; 3. განთავისუფლება; ~ of debt ვალის გადახდისგან განთავისუფლება; ~ of penalty ჯარიმისგან განთავისუფლება; ~ of tax გადასახადის გადახდისგან განთავისუფლება

remit 1. რემიტირება, გაგზავნა; 2. გადაცემა 3. გადახდა

remittance 1. რემიტირება, გაგზავნა; 2. ფულადი გზავნილება; mail payment ~ ფულადი გზავნილება ფოსტით

remnant ნარჩენი, ნაშთი

remote 1. შორეული; 2. დაშორებული; დისტანციური; 3. შორ მანძილზე

მოქმედი

removal 1. მოცილება; აცილება; 2. მოშორება; 3. შეცვლა; 4. გადაადგილება; 5. გადასვლა, შერევა 6. მოცილება, გამორიცხვა; ~ of barriers to international trade საერთაშორისო ვაჭრობის განვითარების გზაზე ბარიერების მოხსნა

remove 1. გადატანა; გადაგზავნა; 2. გადაადგილება; 3. მოშორება; მოცილება; გამორიცხვა; 3. გადასვლა, გადასახლება; 4. მოშორება, განდევნა, გარიცხვა

remunerate დაჯილდოება; ანაზღაურება; კომპენსირება

remuneration დაჯილდოება; ანაზღაურება; კომპენსაცია; ~ in kind ნატურით გადახდა; ~ in money ფულადი სახით დაჯილდოება; ~ of labor შრომის ანაზღაურება; factor ~ საწარმოო ფაქტორის ანაზღაურება; gross ~ ბრუტო დაჯილდოება; net ~ ნეტო დაჯილდოება; რეალური ხელფასი

remunerative ხელსაყრელი; კარგად ანაზღაურებული; მოხერხებული

render 1. წარდგენა (მაგ. ანგარიშისა); 2. დახმარების აღმოჩენა, გაწევა; 3. თარგმნა; 4. გადმოცემა (სხვა სიტყვებით); 5. მიცემა, მიკუთვნება; აღმოჩენა; 6. გაკეთება; გარდაქმნა; 7. გამოხატვა; ფორმულირება; ~ assistance დახმარების აღმოჩენა; ~ marketable გაყიდვის უზრუნველყოფა; სასაქონლო სახის მიცემა

renegotiation გადახედვა, გადასინჯვა (კონტრაქტის ან ხელშეკრულების პირობებისა)

renew 1. განახლება, აღდგენა; რესტავრირება; ახლით შეცვლა; 2. გაგრძელება, (მაგ. მოქმედების ხანგრძლივობისა), პროლონგირება

renewal 1. აღდგენა; განახლება; 2. შევსება (მარაგის); urban ~ ქალაქების განახლება; ~ of bill თამასუქის პროლონგაცია; ~ of leases იჯარის განახლება

renovation 1. აღდგენა, რენოვაცია; 2. რეკონსტრუქცია, მოდერნიზაცია; ძველი მოწყობილობის შეცვლა; გაუმჯობესება

rent 1. რენტა; იჯარის გადასახადი; ბინის გადასახადი; იჯარის აღება; 2. დაქირავება; გაქირავება; ~ in kind ნატურალური რენტა; რენტა პროდუქტებით; contract ~ კონტრაქტით გადახდილი მიწის რენტა; heavy ~ დიდი ქირა; imputed ~ პირობითად დარიცხული რენტა; land ~ მიწის რენტა; mining ~ რენტა საბადოდან; nominal ~ ნომინალური ან ძალიან მცირე ბინის ქირა; spatial ~ საუკეთესო ადგილმდებარეობის გამო მიღებული რენტა

rentable 1. შემოსავლიანი; რენტაბელური; 2. საარენდოდ გადაცემული, იჯარით გასაცემი

rental 1. იჯარის თანხა; 2. მოიჯარეთა სია; ~ price of capital კაპიტალის იჯარის ფასი; კაპიტალის ერთეულის იჯარის გადასახადი; pasture ~ გადასახადი საძოვრით სარგებლობისათვის; residential ~ ბინის გადასახადი

rente *ფრ.* რენტა; რენტის დოკუმენტაცია; სახელმწიფო ქაღალდები

renter არენდატორი, დამქირავებელი, მოიჯარე

rent-free იჯარის გადასახადისაგან თავისუფალი

renting არენდით გაცემა

reoperation გადაკეთება; შესწორება

reorder ხელმეორედ შეკვეთა

reordering შეკვეთის ხელმეორედ მიწოდება

reorganization 1. რეორგანიზაცია; გადაკეთება; 2. გაჯანსაღება (მაგ. დაწესებულებისა)

repair 1. შეკეთება, რემონტი; გამოსწორება; 2. *pl.* სარემონტო სამუშაოები

reparation 1. რეპარაცია; ფულადი ან ნატურალური გადასახადი, რომელსაც ომში დამარცხებული ქვეყანა უხდის გამარჯვებულს მიყენებული ზარალის ასანაზღაურებლად; 2. გამოსწორება 3. ანაზღაურება

repartition გადანაწილება

repatriable რეპატრიაციას დაქვემდებარებული

repatriant რეპატრიანტი; პირი, რომელიც ბრუნდება სამშობლოში რეპატრიაციის ძალით

repatriate რეპატრიანტი; სამშობლოში დაბრუნებული

repatriation რეპატრიაცია; ემიგრანტების, ტყვედ წაყვანილი პირების, ლტოლვილების დაბრუნება სამშობლოში

repay ფულის დაბრუნება; სესხის გადახდა; ანაზღაურება

repayable გადახდას დაქვემდებარებული

repayment გადახდა, დაფარვა; ანაზღაურება; ~ of debt ვალის დაფარვა; ~ of loan სესხის დაფარვა

repeat 1. განმეორება; 2. *pl.* დამატებითი, განმეორებითი შეკვეთები

repeated განმეორებადი; მრავალჯერადი

rephasing გადასინჯვა; თანხის შეცვლა ზრდის მიხედვით

replace 1. შეცვლა, შერევა; 2. დაბრუნება; 2. შევსება, აღდგენა

replacement 1. შეცვლა, გამოდევნა; 2. შეცვლილი მოწყობილობის ერთეული; ~ of fixed assets ძირითადი კაპიტალის განახლება; ~ of value ღირებულების ანაზღაურება; gross ~ მოსახლეობის მთლიანი კლავწარმოება; loss ~ დანაკარგების ანაზღაურება

replanning განმეორებითი დაგეგმვა; კლავდაგეგმვა

repledge ხელმეორედ დაგირავება

replenish შევსება (მარაგისა)

replenished შევსებული მარაგი

replicate 1. პასუხის გაცემა; რეპლიკა; 2. ასლის გადაღება; ტირაჟირება

reply 1. პასუხი; 2. პასუხის მიღება; პასუხის გაცემა

report 1. მოხსენიება; ანგარიში; შეტყობინება; ცნობება; 2. აქტი; მოხსენება; 3. ანგარიშის წარდგენა; მოხსენების გაკეთება; accounting ~ საბუღალტრო აღრიცხვა; annual ~ წლიური ანგარიში; audit ~ რევიზიის აქტი; cash ~ სალაროს ანგარიში; census ~ შეტყობინება აღწერის შედეგების შესახებ; consolidated ~ ნაერთი ანგარიში; contract status ~ ანგარიში ხელშეკრულების შესრულების მსვლელობაზე; credit ~ ანგარიში საკრედიტო ოპერაციებზე; credit agency ~ ცნობა კრედიტუნარიანობის შესახებ; current population ~ მოსახლეობის მიმდინარე გამოკვლევის ანგარიში; damage ~ ზარალის ანგარიში; expert's ~ ექსპერტის დასკვნა; factory failure ~ საწარმოს ანგარიში ჩავარდნებზე; factory inspection ~ საწარმოს კონტროლის ანგარიში; final ~ დასკვნითი ანგარიში; general ~ ნაერთი ანგარიში; industry ~ დარგობრივი ანგარიში; interim ~ შუალედური ანგარიში; labor ~ სამუშაო ძალის ანგარიში; management ~ ადმინისტრაციის ანგარიში; manufacturing ~ საწარმოო

საქმიანობის ანგარიში; **market** ~ ბაზრის მდგომარეობის მიმოხილვა; **operating** ~ ექსპლუატაციის ანგარიში; **operational** ~ ოპერაციული ანგარიში; **profit and loss** ~ მოგება-ზარალის ანგარიში; **program cost** ~ პროგრამის ხარჯთაღრიცხვის ანგარიში; **quality control** ~ ხარისხის კონტროლის ანგარიში; **quality deviation** ~ ხარისხის სტანდარტიდან გადახვევის ანგარიში; **research** ~ სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის ანგარიში; **stock status** ~ მარაგის მდგომარეობის ანგარიში; **survey** ~ შემოწმების ანგარიში; **top management** ~ უმაღლესი ადმინისტრაციის მოხსენება; **travel expense** ~ სამივლინებო ხარჯების ანგარიში

reporting 1. ანგარიშიანობა; 2. ანგარიში; 3. რეპორტაჟი; 4. ანგარიშგება; **internal** ~ შიგა ანგარიში; **sales** ~ სავაჭრო ანგარიშგება

repose 1. დაყრდნობა, დაფუძნება; 2. დასვენება; 3. იმედის ქონა; 4. უფლების მინიჭება

repository სასაწყობო ნაგებობა

repossession საკუთრების აღდგენა

representation 1. წარმომადგენლობა; 2. გამოსახულება; **trade** ~ სავაჭრო წარმომადგენლობა

representative 1. წარმომადგენელი; 2. დამახასიათებელი, ტიპური; 3. უფლებამოსილი; **authorized** ~ სრულუფლებიანი წარმომადგენელი; **sales** ~ სავაჭრო აგენტი; **trade** ~ სავაჭრო წარმომადგენელი

repressalia *(ლათ.)* რეპრესალია; საერთაშორისო ურთიერთობებში: იძულებითი ზომა, რომელსაც ერთი სახელმწიფო მეორის არაკანონიერი მოქმედების საპასუხოდ მიმართავს

repression რეპრესია; სახელმწიფო ორგანოების მიერ მიღებული დამსჯელი ზომა

repricing სხვა ფასებში გადაანგარიშება

reprocess დამუშავება; გადამუშავება

reproduce კვლავწარმოება

reproducibility კვლავწარმოება; აღდგენადობა

reproduction 1. აღწარმოება; კვლავწარმოება; 2. აღდგენა; გენერაცია; 3. შობადობა; მოსახლეობის აღწარმოება; 4. გამრავლება; ~ **of capital** კაპიტალის კვლავწარმოება; ~ **of labor-power** სამუშაო ძალის კვლავწარმოება; ~ **of value** ღირებულების კვლავწარმოება; **controlled** ~ რეგულირებადი კვლავწარმოება; **natural** ~ ბუნებრივი ნაყოფიერება; **social** ~ საზოგადოებრივი კვლავწარმოება

reproductivity კვლავწარმოების უნარი

republic რესპუბლიკა; სახელმწიფო მმართველობის ფორმა, რომლის დროსაც ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოებს ირჩევენ განსაზღვრული ვადით; **constitutional** ~ კონსტიტუციური რესპუბლიკა; **democratic** ~ დემოკრატიული რესპუბლიკა

repudiate 1. ანულირება; არცნობა; 2. დაწუნება

repudiation 1. ანულირება, გაუქმება; 2. დაწუნება

repugnance შეუთავსებლობა; არათანმიმდევრულობა; წინააღმდეგობრიობა (კანონების ან ხელშეკრულების მუხლებისა)

reputation რეპუტაცია

requalification განმეორებითი კვალიფიკაცია; კვალიფიკაცია

request 1. შეკითხვა; 2. მოთხოვნა; განაცხადი; 3. შეკითხვის მიცემა; 4. მოთხოვნის წარდგენა; 5. მოთხ-

ოვნილება; 6. თხოვნა; **credit** ~ განაცხადი კრედიტის მისაღებად; **unfilled** ~ შეუსრულებელი განაცხადი

require 1. მოთხოვნის წაყენება; 2. ბრძანების გაცემა

requirement მოთხოვნა; მოთხოვნილება; პირობა; **annual** ~ წლიური მოთხოვნილება; **cash** ~ მოთხოვნა ნაღდი ფულით; **contractual** ~ ხელშეკრულების მოთხოვნები; **employment** ~ სამუშაო ძალის მოთხოვნა; **environment** ~ გარემოს დაცვის მოთხოვნები; **farm labor** ~ სოფლის მეურნეობის მოთხოვნილება სამუშაო ძალაზე; **fuel** ~ მოთხოვნა საწვავზე; **sales** ~ პროდუქციის მიწოდებაზე საჭირო შეკვეთების მოთხოვნა; **skill** ~ მოთხოვნა კვალიფიციურ სამუშაო ძალაზე; **transaction money** ~ გარიგების განხორციელებისთვის საჭირო თანხა

requisite საჭირო, აუცილებელი; მოთხოვნა

requisition 1. განაცხადი; მოთხოვნა; 2. მოთხოვნილება; 3. პირობა

resale ხელმეორედ გაყიდვა

rescheduling მუშაობის კალენდარული გეგმის გადასინჯვა

rescind შეცვლა, გაუქმება, ანულირება

rescission შეცვლა, გაუქმება, ანულირება

research 1. კვლევა; შესწავლა; 2. სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა; 3. კვლევის ჩატარება; ~ **and development** სამეცნიერო-კვლევითი და სასწავლო მუშაობა; გამოკვლევა და შემუშავება; **advanced** ~ პერსპექტიული კვლევა; **applied** ~ გამოყენებითი მეცნიერება; ~ **and development** კვლევა და განვითარება; სამეცნიერო საინჟინრო მოღვაწეობა, რომელსაც შედეგად მოაქვს ახალი ან გაუმჯობესებული პროდუქტი ან წარმოების პროცესი; **basic** ~ ფუნდამენტური გამოკვლევა; **exploratory** ~ სამძებრო სამუშაოები; **industrial** ~ კვლევა მრეწველობის სფეროში; **market** ~ ბაზრის შესწავლა; **motivation** ~ მოტივაციური შესწავლა; **population** ~ მოსახლეობის შესწავლა; **quality** ~ ხარისხის კვლევა; **sales** ~ სავაჭრო კონიუნქტურის შესწავლა

researcher მკვლევარი

reservation 1. დაჯავშნა; დარეზერვება; 2. შენახვა; დატოვება; 3. წინასწარ შეკვეთა; 4. რეზერვაცია; უფლების დატოვება საკითხთან უკან დაბრუნების თაობაზე

reserve 1. მარაგი, რეზერვი; 2. *(ფინ.)* სარეზერვო ფონდი; 3. *(ბულ.)* გაუნაწილებელი მოგების ანგარიში; 4. დაჯავშნა; ~ **army of unemployment** უმუშევართა სარეზერვო არმია; ის შედგება უმუშევრებისგან, ადამიანებისგან, რომლებსაც თავიანთ უნართან შედარებით მდარე სამუშაო აქვთ, სამუშაო ძალისგან, რომელიც არ მუშაობს შესაფერისი სამუშაოს არქონის გამო და ფიზიკურად, გონებრივად ან ასაკობრივად უუნაროთაგან; ~ **ratio (requirement)** რეზერვის პროცენტი; ფედერალური სარეზერვო ბანკების რეზერვების ფარდობა დეპოზიტებისა და გამოშვებული ბანკნოტების ჯამთან; ~ **requirements** ცენტრალური ბანკების მიერ სხვა ბანკებისათვის დაწესებული დეპოზიტების დარეზერვების მინიმალური კოეფიციენტი; ~ **requisition control** სარეზერვო სასაქონლო მარაგების რევიზია; ~ **stock control**

სარეზერვო მარაგების კონტროლი; **bank** ~ ბანკის რეზერვი; **borrowed** ~ სესხის საშუალებით მიღებული რეზერვი; **cash** ~ სალაროს რეზერვი; **contingency** ~ რეზერვი გაუთვალისწინებელი ხარჯების დასაფარავად; **depreciation** ~ საამორტიზაციო რეზერვი (ფონდი); **development** ~ საწარმოს გაფართოების რეზერვი; **dividend and interest** ~ დივიდენდისა და პროცენტის გადახდის რეზერვი; **dolar** ~ დოლარის სარეზერვო ფონდი; **dormant labor** ~ პოტენციური შრომითი რეზერვები; **excess** ~ ჭარბი მარაგი; **external** ~ სავალუტო რეზერვი; **extraordinary** ~ საგანგებო ოპერაციათა რეზერვი; **Federal** ~ ფედერალური სარეზერვო სისტემა; აშშ-ს ცენტრალური ბანკი; **food** ~**s** სასურსათო მარაგი; **forage** ~ საკვების მარაგი; **funded** ~ მარაგი ფასიანი ქაღალდების სახით; **gold and foreign exchange** ~ ოქროსა და უცხოური ვალუტის მარაგი; **government** ~ სახელმწიფო რეზერვები; **legal minimum** ~ კანონით დადგენილი მინიმალური მარაგი; **liability** ~**s** პასუხისმგებლობის მარაგი; **liquidity** ~ სალიკვიდაციო აქტივების მარაგი; **naked** ~ სუფთა რეზერვი; **operating** ~ საექსპლუატაციო ხარჯების რეზერვი; **prescribed** ~ კანონით გათვალისწინებული მარაგი; **productive capacity** ~ საწარმოო სიმძლავრეების მარაგი; **recoverable** ~**s** სამრეწველო მარაგები; **renegotiation** ~ გადასინჯვის რეზერვი; **statutory** ~ კანონით დადგენილი მარაგი; **strategic** ~**s** სტრატეგიული მარაგი; **surplus** ~ ჭარბი მარაგი

reserved სათადარიგო; სარეზერვო; 2. თავშეკავებული

resettlement გადასახლება ახალ ადგილზე

reship გადატვირთვა; გადაგზავნა

reshipment გადატვირთვა; გადაგზავნა

reside ცხოვრება

residence 1. ადგილსამყოფელი; 2. ყოფნის ხანგრძლივობა; 3. ბინა; სახლი; საცხოვრებელი ადგილი

resident 1. მუდმივად მცხოვრები; მცხოვრები; 2. რეზიდენტი; 3. წარმომადგენელი

residential investment საბინაო მშენებლობის ინვესტიცია; ახალი სახლების შეძენა საცხოვრებლად ან იჯარაში გასაცემად

residual ნაშთი

residue ნაშთი

resignation თანამდებობიდან გადადგომა; თანამდებობაზე უარის თქმა; ~ **of the Cabinet** კაბინეტი გადადგომა

resilient მობილური, მოძრავი

resist წინააღმდეგობის გაწევა

resolution 1. რეზოლუცია; გადაწყვეტილება, დადგენილება, რომელიც მიღებულია კრებაზე, ყრილობაზე, კონფერენციასა და მისთ. რაიმე საკითხის განხილვის შედეგად; 2. თანამდებობის პირის წერილობითი დასკვნა, განკარგულება, წარწერილი საქმიან ქაღალდზე; 3. გადაწყვეტა (მაგ. პრობლემისა); 2. ამოხსნა; ~ **of disputes** კამათის გადაწყვეტა, დავის გადაწყვეტა; **amicable** ~ რომელიმე მზარისათვის მისაღები რეზოლუცია, სასიამოვნო რეზოლუცია

resonance რეზონანსი; გამოხმაურება, გამოძახილი

resort 1. თავშესაფარი; 2. მიმართვა

resource 1. მეთოდი, საშუალება; 2. ფულადი საშუალებანი; 3. რესურ-

სები; 4. *pl.* რესურსები; ადამიანური, ფინანსური, ტექნიკური ფასეულობები, რომლებიც ხელმისაწვდომია მიზნების მისაღწევად; **allocation of ~s** რესურსების განაწილება; **ample ~s** საკმარისი საშუალებანი; **credit ~s** კრედიტორული ფონდები; **exhaustible ~s** ამოწურული რეზერვები; **human ~s** ადამიანთა (შრომითი) რესურსები; **idle ~s** გამოუყენებელი რესურსები; **inanimate ~s** არასულიერი რესურსები; **labor ~s** შრომითი რესურსები; **logistic ~s** მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების რესურსები; **manpower ~s** შრომითი რესურსები; **mineral ~s** სასარგებლო წიაღისეულის რესურსები; **nonhuman productive ~s** საწარმოო რესურსები ადამიანთა რესურსების გამოკლებით; **pecuniary ~s** ფულადი რესურსები; **physical ~s** მატერიალური რესურსები; **productive ~s** საწარმოო რესურსები; **raw material ~s** ნედლეულის რესურსები; **reproducible ~s** აღდგენითი რესურსები; **scarce ~s** შეზღუდული (მწირი) რესურსები; **tight ~s** დეფიციტური რესურსები; **uncommitted ~s** თავისუფალი რესურსები; **untapped natural ~s** გამოუყენებელი ბუნებრივი რესურსები

respite გადავადება

respondent რესპონდენტი; გამოსაკითხი პირი, ვისაც შეკითხვებით მიმართავენ (სოციოლოგიაში); ცდის პირი (ფსიქოლოგიაში)

response 1. პასუხი; 2. რეაქცია; 3. სტატის. მახასიათებელი

responsibility 1. პასუხისმგებლობა; 2. ვალდებულება; 3. გადახდისუნარიანობა; **civil ~** მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობა; **financial ~** გადახდისუნარიანობა; **management ~** ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა

responsibility პასუხისმგებლობა

responsible 1. პასუხისმგებელი; 2. საიმედო, ნდობის ღირსი; 3. საპასუხისმგებლო, მნიშვნელოვანი; **equally ~** თანაბრად პასუხისმგებელი; **jointly ~** ერთობლივად პასუხისმგებელი

responsiveness რეაგირების უნარი; **~ to monatery policy** რეაქცია ფულად-საკრედიტო პოლიტიკაზე

rest 1. ნარჩენი, სალდო; 2. სარეზერვო ფონდი; 3. დასვენება

restitution 1. ანაზღაურება; 2. რესტიტუცია

restock მარაგის შევსება

restoration აღდგენა

restore აღდგენა

restrain 1. შენელება; შეკავება: შეზღუდვა; 2. აკრძალვა

restraint 1. შემკავებლობა; შეზღუდულობა; 2. აკრძალვა; **~ of trade** ვაჭრობის შეზღუდვა; **budgetary ~** ბიუჯეტური ხარჯების შეზღუდვა; **credit ~** კრედიტის შეზღუდვა; **~ of trade** ვაჭრობის შეზღუდვა; **regulatory ~** რეგულირებული საქმიანობა

restrict შეზღუდვა

restricted შეზღუდული

restriction 1. შეზღუდვა; 2. შემზღუდავი ღონისძიებები; 3. დაბრკოლება; შეფერხება **~ of production** წარმოების შეზღუდვა; **ceiling ~s on lending** კრედიტის მაქსიმალური ზღვარი; **impose ~s** შეზღუდვის წარმოება; **ordering ~** შეკვეთის სიდიდის შეზღუდვა

restructure სტრუქტურის შეცვლა; გადაკეთება, გარდაქმნა

result 1. შედეგი, რეზულტატი, მაჩვენებელი; 2. დამთავრება; დასრულება **actual** ~ საკონტროლო შესწავლა; **arbitrary** ~ საარბიტრაჟო შედეგი; **assessed** ~ შეფარდებითი მაჩვენებელი; **experimental** ~ ექსპერიმენტული შედეგი; **favorable** ~ სასურველი შედეგი; **inspection** ~ შემოწმების შედეგი; **predicted** ~ პროგნოზირებადი შედეგი; **sampling** ~ შერჩევის შედეგი

results driven შედეგებით მართული

results-driven mission შედეგებით განსაზღვრული მისია

resume 1. შედეგების შეჯამება; რეზუმირება; 2. გაგრძელება; განახლება

resumption განახლება

retail 1. ცალობით გაყიდვა; 2. საცალო ვაჭრობა

retailer 1. ცალობით მოვაჭრე; 2. საცალო ვაჭრობის საწარმო

retailing ცალობით ვაჭრობა; **franchise** ~ საცალო ვაჭრობა სპეციალიზებული კონტრაქტების საფუძველზე

retailment საცალო ვაჭრობა

retaliate საპასუხო ღონისძიების მიღება

retaliation საპასუხო ღონისძიება; ~ **strategy** მოწინააღმდეგის ქმედებაზე საპასუხო რეაქციის გამოყენების სტრატეგია

retardation შენელება; **growth** ~ ზრდის ტემპის შენელება

retention 1. დაკავება; 2. დამახსოვრების უნარი

reticent შეზღუდული, შენელებული

retire 1. ბრუნვიდან ამოღება; გამოსყიდვა; დაფარვა; 2. პენსიაში გასვლა

retiree პენსიონერი, სამსახურიდან გადამდგარი

retirement 1. ბრუნვიდან ამოღება; გამოსყიდვა; დაფარვა; 2. დემონტაჟი; 3. გადადგომა; პენსიაში გასვლა; 4. სამსახურიდან გადადგომა; სამსახურიდან გადაყენება **physical disability** ~ მუშაობისათვის თავის დანებება ჯანმრთელობის გამო

retrace(ment) რეტრასმენტი; ფასის ცვლილება წინა მიმართულების საწინააღმდეგოდ

retraining გადამზადება (კადრებისა); **occupational** ~ კვალიფიკაციის შეცვლა

retrench ეკონომიის გაწევა; ჩამოჭრა; შემცირება (ხარჯისა)

retrenchment ეკონომია; შემცირება; ჩამოჭრა

retroactive legislation უკუსაწინააღმდეგო კანონმდებლობა; კანონს ცვლის ისე, რომ ჩადენილი უკანონო ქმედება ცხადდება კანონიერად. ასევე, უწინ კანონიერად ჩათვლილი ქმედება, შესაძლოა უკანონოდ გამოაცხადოს მთავრობამ და რეტროაქციულად მიიღოს დამსჯელი ზომა

return 1. დაბრუნება; ანაზღაურება; 2. *pl.* უკან დაბრუნებული საქონელი; 3. შემოსავალი; ამონაგები; მოგება; 4. ბრუნვა; ~ **of amount overpaid** შეცდომით გადარიცხული თანხის უკან დაბრუნება; ~ **of commission** გადახდილი საკომისიო დაჯილდოების უკან დაბრუნება; ~ **of drawback** გადახდილი ბაჟის უკან დაბრუნება; ~ **of premium** სადაზღვევო შენატანის უკან დაბრუნება; **annual** ~ წლიური შემოსავალი; **average** ~ საშუალო შემოსავალი; **average annual** ~ საშუალო წლიური შემოსავალი; **bank** ~ ბანკის ანგარიშგება; ბანკის ბალანსი; **budgeted** ~ ხარჯთაღრიცხვის შემოსავლიანობა; **census** ~ აღწერის შედეგები; **clearing house** ~

საანგარიშსწორებო პალატის წევრების პერიოდული ბალანსი; combined ~ ნაერთი ანგარიში; consolidated ~ ერთობლივი მოგება; constant ~ of scale მასშტაბის უცვლელი ეფექტი; differential ~ მოგების ნორმის სხვადასხვაობა; employer's ~ დამქირავებლის ამონაგები; ~ on equity უკუგება აქციაზე; estimated ~ სავარაუდო შემოსავალი; expected ~ მოსალოდნელი შემოსავალი; factor ~s წარმოების ფაქტორების შემოსავალი; fixed ~ მუდმივი მოგება; gross ~ მთლიანი შემოსავალი; increasing ~ of scale მასშტაბის ზრდადი ეფექტი; inflated corporate ~s კორპორაციის გაბერილი მოგება; interest ~ მოგება პროცენტის სახით; marginal ~ ზღვრული მოგება; net ~ per yield unit წმინდა მოგება ერთეულ პროდუქციაზე; ~ on assets უკუგება აქტივზე; მომგებიანობის ინდიკატორი; social ~ საზოგადოებრივი შემოსავალი; subcompetitive ~ მოგება საშუალო კონკურენტულ დონეზე დაბლა; supercompetitive ~ მოგება საშუალო კონკურენტულ დონეზე მაღლა; tax ~ საგადასახადო შემოსავალი

reusability ხელმეორედ გამოყენების უნარი

reuse ხელმეორედ გამოყენება

revaluation 1. რევალვაცია, ღირებულების მომატება; გადაფასება; 2. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილი სავალუტო კურსის საკანონმდებლო ზრდა (ფიქსირებული საგადამცვლელო კურსის დროს); ~ of assets აქტივების ღირებულების გადაფასება

revamp ხელმეორედ გამოყენება

reveal 1. გახსნა; მხილება; 2. ჩვენება; შემჩნევა

revenue 1. შემოსავალი; 2. *pl.* სახელმწიფო შემოსავალი; 3. შემოსავლის წყარო; aggregate gross ~ ერთობლივი მთლიანი შემოსავალი; average ~ per unit საშუალო მოგება წარმოებულ ერთეულ პროდუქტზე; budget ~ საბიუჯეტო შემოსავლები; earned ~ მიღებული შემოსავალი; excess baggage ~ ზედმეტ ტვირთზე ამონაგები; freight ~ ტვირთის გადაზიდვის ამონაგები; operating ~ ექსპლუატაციიდან ამონაგები; overall operating ~ შემოსავლები ძირითადი საქმიანობიდან; public ~s სახელმწიფო შემოსავლები; social ~s საზოგადოებრივი შემოსავლები; tax ~s საგადასახადო შემოსავლები; unearned ~ ავანსად მიღებული შემოსავალი; utility ~ კომუნალური წარმოების ამონაგები

reverification კვლავშემოწმება; პერიოდული შემოწმება

reverse უკუ; ~ discrimination უკუდისკრიმინაცია; დაცული კლასის არჩევითად უკეთესი მოპყრობა; ~ stock split აქციის უკუდანაწევრება; აქციების რაოდენობის პროპორციული შემცირება გარდა არააქციონერთა აქციების წილის ღირებულებისა

reversal 1. უკუმოძრაობა, მობრუნება; 2. შეცვლა, ანულირება; 3. ინვერსია

reverse 1. საწინააღმდეგო, უკუ; 2. მიმართულების სწრაფი შეცვლა; 3. ანულირება

reversibility უკუქცევადობა

review 1. განხილვა, ანალიზი; მიმოხილვა; გადასინჯვა; 2. შემოწმება; budgetary ~ საბიუჯეტო მიმოხილვა; continual ~ უწყვეტი მოქმედება; final

~ საბოლოო შემოწმება

revise 1. შემოწმება, გასინჯვა; შესწორება; 2. შემოწმება, რევიზია; 3. გადამუშავება

revision 1. გადასინჯვა; შემოწმება; რევიზია; 2. შესწორება; დაზუსტება

revisionist policy რევიზიონისტული პოლიტიკა; საგარეო პოლიტიკა, რომლის დროს სახელმწიფო ცდილობს შეცვალოს არსებული ტერიტორიული, იდეოლოგიური ან ძალთა დისტრიბუცია თავის სასარგებლოდ

revival 1. გამოცოცხლება; 2. ძალაში კვლავ შესვლა; 3. აღორძინება; ~ **of trade** ვაჭრობის გამოცოცხლება

revive გამოცოცხლება; აღდგენა

revocable შეცვლადი; შესაცვლელი კანონი; დასაბრუნებელი კანონი

revocation გაუქმება, ანულირება

revoke 1. შეცვლა; ანულირება; 2. გამოხმობა; გამოძახება

revolution 1. რევოლუცია, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ურთიერთობაში მომხდარი ძირფესვიანი გადატრიალება, საწარმოო ძალთა და წარმოებით ურთიერთობათა გარდაქმნა; 2. ძირფესვიანი ცვლილება, გადატრიელება ცოდნის რაიმე დარგში, ტექნიკაში, ხელოვნებასა და სხვ.; 3. ნახტომისებური გადასვლა ერთი თვისობრივი მდგომარეობიდან მეორეში რაოდენობრივ ცვლილებათა თანდათანობითი დაგროვების შედეგად; **agricultural** ~ გადატრიალება მიწათმოქმედებაში; **commercial** ~ რევოლუცია საბაზრო სფეროში; **demographic** ~ დემოგრაფიული რევოლუცია; **industrial** ~ სამრეწველო რევოლუცია; **managerial** ~ მმართველობითი რევოლუცია

revolutionary violence რევოლუციური ძალმომრეობა; დიდმასშტაბიანი სტრატეგიული, ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური ცვლილების მოსახდენად განხორციელებული ძალმომრეობა

reward ჯილდო; წახალისება, დაჯილდოება; **due** ~ სათანადო წახალისება; **extrinsic** ~ გარე წახალისება, გარე წაქეზება, გარე დაჯილდოება; **intrinsic** ~ შიგა დაჯილდოება; **monetary** ~ ფულადი დაჯილდოება

rewarding წამახალისებელი

rhetoric რიტორიკა; თანამედროვე მნიშვნელობით, აღნიშნავს „ხელოვნურ მჭერმეტყველებას" ნაცვლად სერიოზული მეცნიერული მსჯელობისა

rich 1. მდიდარი; 2. ძვირფასი; 3. ფასიანი

riches სიმდიდრე; სიუხვე

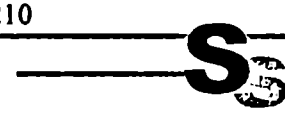
rider დამატებითი პუნქტი, დამატებითი სტატია (დოკუმენტში)

right 1. უფლება; 2. *pl.* უფლებები; 3. ნამდვილი ფაქტები; 4. სწორი; ნამდვილი; ~ **to work** შრომის უფლება; ~ **of coinage** ფულის მოჭრის უფლება; ~ **of issuing notes** ბანკნოტების ემისიის უფლება; ~ **of redemption** გამოსყიდვის უფლება; **dividend** ~**s** დივიდენდის მიღების უფლება; **operating** ~**s** ექსპლუატაციის უფლება; **proprietary** ~ საკუთრების უფლება; **tenant** ~ იჯარის უფლება

rights offering უფლებათა შეთვაზება; „უფლებათა" გადაცემა მიმდინარე აქციონერთათვის, დამატებითი აქციების შესასყიდად, ჩვეულებრივ, ფასდაკლებით

rigidity სიმკაცრე; **price** ~ არაელასტიკური ფასი

rigorous მკაცრი; ზუსტი
ring 1. რინგი; 2. საბირჟო წრე
rise 1. ამაღლება; მატება, ზრდა; 2. დანამატი; 3. წარმოშობა; დასაწყისი; ~ of stock აქციის კურსის ზრდა
risk 1. რისკი; რისკის გაწევა; 2. საშიშროება; ~ of currency depreciation ვალუტის გაუფასურების რისკი; ~ of error შეცდომის საშიშროება; ~ pool რისკის განაწილება; insurance ~ სადაზღვევო რისკი; actual ~ ფაქტობრივი რისკი; admissible ~ დასაშვები რისკი; assigned ~ რისკის დადგენილი დონე; buyer's ~ მომხმარებლის რისკი; constant ~ მუდმივი რისკი; contractor's ~ დამკვეთის რისკი; ფული, რომელიც გამოიყენება განსაზღვრული ხარჯებისათვის; producer's ~ მიმწოდებლის რისკი; standard ~ ნორმალური რისკი; ~ taking რისკზე წასვლა; tolerated ~ დასაშვები რისკი; variable ~ ცვლადი რისკი
rite წეს-ჩვეულება; წესი; რიტუალი
rival 1. კონკურენტი; მეტოქე; მოწინააღმდეგე; 2. კონკურენციის გაწევა
rivalry მეტოქეობა; კონკურენცია
road გზა
roadblock 1. პრობლემა; 2. სირთულე
role როლი; მორიგეობათა და აქტიურობათა ნაკრები, რომელიც გამიზნულია პიროვნებისთვის
roll 1. სია; უწყისი; 2. რულონი; 3. წინსვლა; supporting ~ დამხმარე უწყისი; utilization ~ ექსპლუატაციის ანგარიში
rollback შემცირებული საბაზრო ფასი
room 1. ოთახი; 2. სათავსი; 3. ადგილი; სივრცე
root 1. ფესვი; 2. მოსახლეობის ამოსავალი ერთიანობა
rotate შენაცვლება; მონაცვლეობა
rotation 1. მონაცვლეობა; პერიოდული განმეორება; 2. კაპიტალის ბრუნვა; stock ~ სასაქონლო მარაგის ბრუნვა
roughly უხეშად; მიახლოებით
round 1. ციკლი; 2. რაუნდი, ტური (მოლაპარაკებათა)
rounded-off დამრგვალებული
route 1. ნაკადურობა; 2. გზა; სელაგეზი, მარშრუტი, მიმართულება; marginal ~ წამგებიანი ხაზი; optimal ~ ოპტიმალური მარშრუტი
routine 1. დადგენილი პრაქტიკა; განსაზღვრული რეჟიმი; 2. მუშაობის ნორმალური რეჟიმი; გეგმითი სამუშაოების მიმდინარეობა; 3. რუტინა; 4. ყოველდღიური პროფილაქტიკა; ~ inspections რუტინული ინსპექციები; office ~ საქმის წარმოების წესები
row 1. რიგი, მწკრივი; 2. პწკარი
royalty 1. მიწის ქონების ან წიაღისეულის დამუშავების უფლება; 2. საიჯარო გადასახადი; 3. საავტორო ჰონორარი
rule 1. წესი; დადგენილება; დაწესება; 2. ძალაუფლება, ბატონობა, მართვა; ~ of The game თამაშის წესი; decision ~ გადაწყვეტილების მიღების წესი; disclosure ~ მონაცემების გამოქვეყნების აკრძალვის წესი; first-in-first-served ~ მომსახურების პრინციპი რიგითობის მიხედვით; ~ of law კანონის უზენაესობა; მოთხოვნა, რომ სახელმწიფოში ყველა სააგენტოს ძალაუფლება შემოსაზღვრული უნდა იყოს გარკვეული კანონით და რომ უზენაესი სასამართლოს დანიშნულებაა განსაზღვროს ის შემთხვევები,

რომლებიც კანონიერების ფარგლებს სცილდება; **operating ~** უწყვეტი მომსახურების წესი; **random ~** შემთხვევითი შერჩევის წესი; **team decision ~** კოლექტიური გადაწყვეტილების მიღების წესი

ruler გამგებელი; მმართველი

rules of warfare ომის წარმოების წესები; საერთაშორისო სამართლის მიერ განსაზღვრული პრინციპები, რომლებიც უნდა მართავდეს საომარ მდგომარეობაში მყოფი ყველა ქვეყნის ქმედებას

ruling 1. მმართველობა; ბატონობა; (მაგ. ფირმისა ბაზარზე); 2. არსებული; მიმდინარე

ruminate მოფიქრება; მოსაზრება (გეგმისა ან პროექტისა)

rummage 1. საბაჟ. შემოწმება საბაჟოში; 2. ჩხრეკა; განხილვა

run 1. გარბენა; რეისი, კურსირება; 2. სვლა, მუშაობა; 3. დინება; 5. სერია; პარტია; 6. საწარმოო ციკლი; 7. დროის მონაკვეთი; 8. გაძღოლა, მართვა, ექსპლუატირება; **large ~** დიდი პარტია; **nonstop ~** შეუჩერებელი მუშაობა; **production ~** საწარმოო პერიოდი; **short ~** მოკლევადიანი მუშაობა; მცირე პარტია; **variable size ~** სხვადასხვა ზომის პარტია

rundown შემცირება

running 1. რეისი; 2. მუშაობა; 3. მიმდინარე

rural სასოფლო; **~ exodus** ხალხის დიდი რაოდენობის მიგრაცია სოფლიდან ქალაქში

ruralization აგრარიზაცია

rush 1. დაწოლა; სწრაფად შესრულება; 2. დიდი მოთხოვნა; **gold ~** ოქროს ციებ-ცხელება

sack *sl.* დათხოვნა

sacrifice ზარალი, დანაკლისი; **~ of waiting** მოცდით გამოწვეული ზარალი

safe 1. სეიფი; 2. უსაფრთხო; გარანტირებული

safeguard 1. შენახვის გარანტია; 2. უსაფრთხოება, წინდახედულობა

safety უსაფრთხოება; **~ needs** უსაფრთხოების მოთხოვნილებები; დაცვის, წესრიგის, შიშისგან თავისუფლების და ა.შ. მოთხოვნილებები. ჩართულია Maslow-ს მოთხოვნილებათა იერარქიაში

salability საქონლის გასაღების შესაძლებლობა

salable 1. გასავლიანი; 2. გასაყიდად ვარგისი; 3. შესაფერი; მისაღები

salaried human resourses შტატში მყოფი, მყარი ხელფასის მქონე ადამიანური რესურსები

salary 1. ანაზღაურება; 2. *pl.* ხელფასის ფონდი; **annual ~** წლიური ხელფასი; **basic ~** ძირითადი ხელფასი; **~ range** ხელფასის დიაპაზონი; განსხვავება ყველაზე მცირე („იატაკი") და ყველაზე მაღალ („ჰერი") ხელფასებს შორის; **regular ~** რეგულარული ხელფასი; **~ reform** ხელფასის რეფორმა; **stated ~** მყარი ხელფასი

sale 1. გაყიდვა, გასაღება; 2. ვაჭრობა; 3. ფასდაკლებული გაყიდვა; 4. საქონლის ბრუნვა; **~s charge** გაყიდვის ფასი; გადასახადი, რომელსაც იხდის საერთო ფონდი აქციათა შესყიდვისას; **account ~s** ანგარიში რეალიზაციის შესახებ; **annual ~s** გასაღების წლიური მოცულობა; **average ~**

გასაღების საშუალო მოცულობა; **block** ~ პარტიის გაყიდვა; **bulk** ~ საქონლის მთლიანი გაყიდვა; **cash** ~ ნაღდი ფულით გაყიდვა; **catalog** ~ შემცირებული ფასებით გაყიდვა; **clearance** ~s დღიური ბრუნვა; **daily** ~s გადავადებული გაყიდვა; **delayed** ~ ფასდაკლებით გაყიდვა; **gross** ~s გაყიდვის საერთო მოცულობა; **illicit** ~ დახლქვეშიდან გაყიდვა; **panic** ~s **of security** ~ ფასიანი ქაღალდების სასწრაფო გაყიდვა

salesman 1. გამყიდველი; 2. სავაჭრო აგენტი

salesmanship 1. ვაჭრობა; 2. გამყიდველის ხელოვნება

salvage 1. ქონების გადარჩენა; 2. ქონების გადარჩენის ხარჯები; 3. უვარგისი საქონლის რეალიზაცია; 4. წარმოების ნარჩენები

sample 1. ნიმუში, სინჯი; ნიმუშის შერჩევა; 2. შერჩევითი პარტია; **area** ~ ტერიტორიული შერჩევა; **assay** ~ ნიმუშის ანალიზისათვის შერჩევა; **balanced** ~ გათანაბრებული შერჩევა; **free** ~ უფასო ნიმუში; **item** ~ ნაკეთობის ნიმუში; **multipurpose** ~ მრავალმიზნიანი შერჩევა; **pilot** ~ საცდელი ნიმუში; **production** ~ სერიული ნიმუში; **quota** ~ პროპორციული შერჩევა; **random** ~ შემთხვევითი შერჩევა; **replicate** ~ განმეორებითი შერჩევა; **single** ~ ერთჯერადი შერჩევა; **survey** ~ გამოკვლევის შერჩევა; **urbanized** ~ ობიექტური შერჩევა

sampling 1. შერჩევითი მეთოდი; შერჩევითი გამოკვლევა; **area** ~ ტერიტორიული შერჩევა; **biased** ~ არაობიექტური შერჩევა; **cluster** ~ ჯგუფური შერჩევა; **duplicate** ~ განმეორებითი შერჩევა; **proportional** ~ პროპორციული შერჩევა; **random** ~ შემთხვევითი შერჩევა; **repeated** ~ განმეორებითი შერჩევა; **time** ~ დროში შერჩევა; **truncated** ~ შეკვეცილი შერჩევა

sanction 1. სანქცია; რატიფიკაცია; დამტკიცება; 2. აკრძალვა; აკრძალვითი ღონისძიებები; 3. *pl.* სანქციები (დიპლომატიური, ეკონომიკური, სოციალური)

satiety სისავსე

satisfaction დაკმაყოფილება; ~ **on wants** მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება

satisfactory დამაკმაყოფილებელი

saturate გაჯერება (ბაზრისა)

saturation გაჯერებულობა; **demand** ~ მოთხოვნის გაჯერება

save 1. შენახვა, ეკონომია; 2. დაგროვება

saving ეკონომია, დაზოგვა; ეკონომიური, დამზოგი; დანაზოგი; **annual** ~ წლიური ეკონომია; **compulsory** ~ იძულებითი დაზოგვა; **cost** ~ წარმოების ხარჯების დაზოგვა; **domestic** ~ შიგა დანაზოგი; **excess** ~ ჭარბი დაგროვება; **forced** ~ იძულებითი დანაზოგი; **full employment** ~s დაზოგვა მთლიანი დასაქმების პირობებში; **gross** ~s ერთობლივი დანაზოგი; მთლიანი დაგროვება; **household** ~s ოჯახის დანაზოგი; **involuntary** ~s იძულებითი დაზოგვა; **net** ~s წმინდა დაგროვება; **personal** ~s პირადი დანაზოგი; **purpose** ~ მიზნობრივი დაზოგვა; **voluntary** ~s ნებაყოფილობითი დაზოგვა

scalar principle შკალარული პრინციპი; მის თანახმად ორგანიზაციაში ძალაუფლება და პასუხისმგებლობა სწორხაზობრივად, ვერტიკალური მიმართულებით უნდა მიედინებოდეს

ზემოთა საფეხურიდან ქვემოთ

scale 1. მასშტაბი; ზომა; 2. სკალა; 3. დონე, საფეხური; 4. *pl.* სასწორი; ~ of accumulation დაგროვების მასშტაბი; ~ of charges ანაბრების სკალა; ტარიფი; ~ of commissions საკომისიო დაჯილდოების სკალა; ~ of decrease შემცირების სკალა; ~ of increase ზრდის სკალა; ~ of living ცხოვრების დონე; ~ of payment ხელფასის განაკვეთების სკალა; ~ of prices ფასების სკალა; ~ of production წარმოების მასშტაბი; ~ of taxes საგადასახადო დაბეგვრის განაკვეთების სკალა; ~ of values ფასეულობათა სკალა; ~ of wages ხელფასის სკალა; automatic ~s ავტომატური სასწორი; chart ~ 1. დიაგრამის მასშტაბი; 2. დიაგრამის სკალა; daily ~ სადღეღამისო სკალა; efficient ~ ეფექტურობის მასშტაბი; industrial ~ საწარმოო მასშტაბი; performance rating ~ შრომის ინტენსიურობის შეფასების სკალა; preference ~ უპირატესობის მინიჭების სკალა; sliding ~ მცოცავი სკალა; time ~ დროის მასშტაბი; utility ~ სარგებლიანობის სკალა

scamp სწრაფად და უხარისხოდ მუშაობა

scan თაღლითობა; გაიძვერობა; ტყუილი

scant მწირი, შეზღუდული

scarce არასაკმარისი; მწირი; დეფიციტური

scarcity 1. ნაკლებობა; უკმარისობა; 2. იშვიათობა; 3. სიძვირე; 4. გაჭირვება; ~ of capital კაპიტალის უკმარისობა; ~ of labor სამუშაო ძალის უკმარისობა; ~ of money ფულის უკმარისობა; ~ of supplies არასაკმარისი მომარაგება; natural ~ies რესურსების შეზღუდულობა; temporary ~ დროებითი უკმარისობა

scatter 1. გაბნევა; გაფლანგვა; 2. პროექტის ჩაშლა; incoherent ~ უწესრიგო გაფანტვა; uniform ~ თანაბარი გაფანტვა

schedule 1. განრიგი; გრაფიკი; გრაფიკის შედგენა; 2. კალენდარული გეგმა, პროგრამა; 3. სქემა; სკალა; 4. რეჟიმი; consumption ~ მოხმარების გრაფიკი; cost ~ წარმოების ხარჯების ცხრილი; delivery ~ მიწოდების კალენდარული გეგმა, მიწოდების ვადები; demand ~ მოთხოვნის გრაფიკი; depreciation ~ ამორტიზაციის რეგლამენტი; feasible ~ მკაცრი გეგმა; detail ~ დეტალური კალენდარული გეგმა; feeding ~ კვების რეჟიმი; flat ~ რეალური გეგმა; flight ~ თვითმფრინავების ფრენის გრაფიკი; income tax ~ საშემოსავლო გადასახადის სკალა; job ~ ანკეტა; leave ~ შვებულებათა გრაფიკი; master ~ ძირითადი გრაფიკი; plant ~ საწარმოს მუშაობის გრაფიკი; rate ~ მუშაობის კალენდარული გეგმა; rolling ~ სატარიფო განაკვეთი; saving ~ მცოცავი კალენდარული გეგმა; supply ~ მიწოდების გრაფიკი; supporting ~ დამატებითი უწყისი; tax ~ საგადასახადო განაკვეთების სკალა; tentative ~ წინასწარი გრაფიკი; tight ~ მჭიდრო გრაფიკი; verification ~ შემოწმების განრიგი; work ~ მუშაობის კალენდარული გეგმა

scheduled დაგეგმილი; გათვალისწინებული; მოსალოდნელი

scheduling 1.განრიგის შედგენა; 2. კალენდარული გეგმა; inventory ~ მარაგის მოძრაობის დაგეგმვა; manpower ~ სამუშაო ძალის გამოყენების გრაფიკის შედგენა; replacement ~ მოწყობილობის შეცვ-

ლის გეგმის შედგენა; **short-term** ~ მოკლევადიანი კალენდარული გეგმა

scheme 1. გეგმა; პროგრამა; პროექტი; 2. სქემა; დიაგრამა; 3. სტრუქტურა, სისტემა; ~ **of payment** შრომის ანაზღაურების სისტემა; ~ **of society** საზოგადოების სტრუქტურა; ~ **of values** ფასეულობათა სისტემა; **arbitration** ~ არბიტრაჟის წესი; **bonus** ~ მოგებაში მონაწილეობის სქემა; **coding** ~ კოდირების სისტემა; **educational** ~ განათლების სისტემა; **farm capital grant** ~ სოფლის მეურნეობაში კაპიტალდაბანდების სუბსიდირების პროგრამა; **incentive** ~ მატერიალური სტიმულირების სქემა; **materials allocation** ~ მატერიალური რესურსების სახელმწიფო განაწილების სისტემა; **optimization** ~ ოპტიმიზაციის სქემა; **registration** ~ რეგისტრაციის სისტემა; **reproduction** ~ კვლავწარმოების სქემა; **sampling** ~ შერჩევითი სქემა

schism გათიშვა; განხეთქილება

schismatic გამთიშველი; განხეთქილების ჩამომგდები

school სკოლა, სასწავლებელი; ~ **of economics** ეკონომიკური ფაკულტეტი; **correspondence** ~ დაუსწრებელი სკოლა; **general education** ~ საერთო-საგანმანათლებლო სკოლა; **grammar** ~ საშუალო კლასიკური სკოლა; საერთო-საგანმანათლებლო სკოლა; **high** ~ საშუალო სკოლა; **higher** ~ უმაღლესი სკოლა; **junior elementary** ~ დაწყებითი სკოლა; **residential** ~ სკოლა-ინტერნატი; **vocational** ~ საწარმოო-ტექნიკური სასწავლებელი

schooling განათლება; სწავლება სკოლაში; **popular** ~ სახალხო განათლება; **universal** ~ საყოველთაო განათლება

science მეცნიერება; **applied** ~ გამოყენებითი მეცნიერება; **exact** ~ ზუსტი მეცნიერება; **natural** ~ საბუნებისმეტყველო მეცნიერება; **pure** ~ წმინდა მეცნიერება; **social** ~ სოციოლოგია

scientist მეცნიერი

scope 1. ზღვარი; საზღვარი, ჩარჩო; 2. მასშტაბი; სფერო

score 1. ანგარიში; დავალიანება, ვალი 2. მოგება

scrap ჯართი; საწარმოო ნარჩენები (ლითონისა)

screen out applications სამუშაო ადგილზე განმცხადებელთა გაცხრილვა

scrip 1. დროებითი ხელწერილი ფულის მიღებაზე; 2. დროებითი სერტიფიკატი აქციის მფლობელობაზე; 3. საგარეო ვალის უზრუნველსაყოფი სახელმწიფო სუბიექტები

scrutineers დამკვირვებლები; "პარტიის აგენტები", რომლებიც იმყოფებიან ყველა საარჩევნო უბანში

scrutinize დაწვრილებითი განხილვა, შემოწმება, გამოკვლევა

scrutiny 1. გამოწვლილვით განხილვა; ანალიზი; 2. გამოკვლევა; შემოწმება

seal 1. დამტკიცება; საბოლოოდ გადაწყვეტა; 2. ბეჭედი; დამღა; პლომბი; შანთი; ლუქი; 3. ბეჭდის დასმა; 4. დასტურის ნიშანი; ~ **of company** კომპანიის ბეჭედი; **customs** ~ საბაჟოს ბეჭედი; საბაჟოს ლუქი

search 1. ძებნა; 2. გამოკვლევა; კვლევა; 3. ძებნის ჩატარება; 4. კვლევის ჩატარება; **direct** ~ უშუალო ძიება; **sequential** ~ თანმიმდევრული ძიება

season სეზონი; სეზონური; **forthcoming** ~ მომავალი სეზონი; **rush** ~ ჰარბი მოთხოვნების სეზონი

seasonal სეზონური

seasonality სეზონურობა

seclude პრივილეგიის ჩამორთმევა

second world მეორე სამყარო; ქვეყნების ჯგუფი, რომელთა ეკონომიკა ცენტრიდან იგეგმება. მაგ., ყოფილი სსრკ, აღმოსავლეთი ევროპა

secondary მეორეული; მეორეხარისხოვანი; ~ market მეორადი ბაზარი; სადაც შეიძლება უკვე მფლობელობაში არსებული აქციების ყიდვა ან გაყიდვა; ~ sector მეორადი სექტორი; ეკონომიკის ნაწილი, რომელიც ემყარება სამრეწველო წარმოებას; მაგალითად, რკინისა და ლითონის მრეწველობა ან ავტომობილთა წარმოება

secondhand გამოყენებული; ნახმარი

seconding მხარდაჭერა

secretary 1. მდივანი; 2. მინისტრი; company ~ ფირმის საქმეთა მწარმოებელი; ~ general გენერალური მდივანი

section განყოფილება; სექცია, ქვედანაყოფი; factory accounting ~ საწარმოს საბუღალტრო განყოფილება; work ~ საწარმოო ტერიტორია

sector 1. სექტორი; სფერო, დარგი; 2. ნაწილი; ფართობი; ~ of industry მრეწველობის სექტორი; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო სექტორი; artisan ~ კუსტარული წარმოება; banking ~ საბანკო სექტორი; corporate ~ სამრეწველო კორპორაცია; crafts ~ ხელოსნური წარმოება; financial ~ ფინანსური სექტორი; lagging ~ ჩამორჩენილი დარგი; leading ~ მთავარი (წამყვანი) სექტორი; manufacturing ~ გადამამუშავებელი მრეწველობა; private ~ კერძო სექტორი; public ~ სახელმწიფო სექტორი; rural ~ სოფლის მოსახლეობა; subsistence ~ არასასაქონლო სექტორი; supply and marketing ~ მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგებისა და მარკეტინგის დარგები; tertiary ~ მომსახურების სექტორი; urban ~ ქალაქის მოსახლე-ობა

sectoral shift სტრუქტურული ძვრა; ეკონომიკის დარგობრივი ან რეგიონალური სტრუქტურის შეცვლა

secular 1. მუდმივად მოქმედი; ხანგრძლივი; 2. საუკუნებრივი (ციკლი)

secure 1. უზრუნველყოფა, გარანტირება; უზრუნველყოფილი, გარანტირებული; 2. დაზღვეული; 3. მიღება, მიცემა

secured 1. უზრუნველყოფილი, გარანტირებული; 2. რისკისგან დაზღვეული

security 1. უსაფრთხოება, საიმედოობა; დაცვა; 2. გარანტია, უზრუნველყოფა; გირაო; 3. თავდები; 4. *pl.* ფასიანი ქაღალდები; active ~ies ბაზარზე აქტიურად მიმოქცევადი ფასიანი ქაღალდები; accrued interest ~ies ფასიანი ქაღალდები დაგროვებადი პროცენტული გადასახადები; ample ~ საკმაო უზრუნველყოფა; cash ~ ფულადი უზრუნველყოფა; convertible ~ ies კონვერტირებადი უზრუნველყოფა; foreign ~ies უცხოური ფასიანი ქაღალდები; high yielding ~ies მაღალშემოსავლიანი ფასიანი ქაღალდები; hot government ~ies ბოლო გამოშვების სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები; job ~ სამუშაო ადგილით უზრუნველყოფილი ფასიანი ქაღალდები; local ~ies ფასიანი ქაღალდები გამოშვებული ადგილობრივ ორგანოთა ხელისუფლების მიერ; municipal ~ies მუნიციპალიტეტის მიერ გამოწერილი ფასიანი ქაღალდები; national ~ies სახელმწიფო უშიშროება; nontaxable ~ies გადასახადისგან თავისუფალი ფასიანი

ქაღალდები; **off-board ~ies** გადასაცემი ფასიანი ქაღალდები; **public ~ies** სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდები; **quoted ~ies** ფასიანი ქაღალდების კოტირება; **registered ~ies** ნივთიერი უზრუნველყოფა; **social ~** 1. სახელობითი ფასიანი ქაღალდები; 2. სოციალური უზრუნველყოფა; **state ~ies** სახელმწი-ფო ფასიანი ქაღალდები; **unlisted ~ies** ბირჟაზე დაუშვებელი ფასიანი ქაღალდები; **wildcat ~ies** ყალბი ფასიანი ქაღალდები

segment 1. წილი, ნაწილი; 2. სეგმენტი; 3. მონაკვეთი; **~ of industry** მრეწველობის დარგის ნაწილი; **~ of money market** სასესხო კაპიტალის ბაზრის ნაწილი; **sample ~** გამოკვლევისათვის შერჩეული მონაკვეთი

segmentation სეგმენტიზაცია

segregate გამოყოფა; განკერძოება; განცალკევება

segregation 1. გამოყოფა; იზოლაცია; 2. სეგრეგაცია

seigniorage 1. სახელმწიფოს შემოსავალი ფულის დამატებითი რაოდენობის გამოშვების შედეგად; 2. ინფლაციის გადასახადი

select შერჩევა, სელექცია

selection შერჩევა, გადარჩევა, სელექცია; **portfolio ~** პორტფელის აქტივების შერჩევა

selectively შერჩევითად

selectivity შერჩევითობა, სელექციურობა

selectorate სელექტორატი; ის პირები, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობენ კანდიდატთა შერჩევაში

self insurance თვითდაზღვევა; **~-actualization needs** თვითაქტუალიზაციის საჭიროებები

self interest პირადი ინტერესი, კერძო ინტერესი

self-contained ჩაკეტილი; იზოლირებული (მაგ. სისტემა); შემოფარგლული

self-control თვითრეგულირება

self-cost თვითღირებულება

self-determination თვითგამორკვევა

self-employed საკუთარი საქმით დაკავებული

self-financing თვითდაფინანსება

self-government თვითმმართველობა (პირის, ჯგუფისა ან დაწესებულებისა)

self-insurance თვითდაზღვევა

self-interest ეგოიზმი; პირადი ინტერესი

self-liquidation თვითდაფარვითი ლიკვიდაცია

self-managed team თვითმმართველი ჯგუფი

self-management თვითმმართველობა

self-purification თვითგაწმენდა

self-repayment თვითანაზღაურება

self-service თვითმომსახურება

self-sufficiency თვითდაკმაყოფილება; თვითანაზღაურება

sell გაყიდვა

seller 1. გამყიდველი; 2. გასაველიანი საქონელი; **bear ~** ფასის დაკლებაზე მოთამაშე სპეკულანტი; **bull ~** ფასის მომატებაზე მოთამაშე სპეკულანტი

selling გაყიდვა; **installment ~** განვადებით ვაჭრობა; **bulk ~** ბითუმად გაყიდვა; **distress ~** იძულებით გაყიდვა; **door-to-door ~** მიტანით ვაჭრობა; **installment ~** განვადებით ვაჭრობა; **reciprocal ~s** ორმხრივი ვაჭრობა; **~ short** მოკლე გაყიდვა; თუკი ინვესტორი ფიქრობს, რომ აქციის ფასი დაეცემა, მას შეუძლია ისესხოს აქცია ბროკერისაგან და გაყიდოს იგი

sell-off გაყიდვა (ფასდაკლებით)

semi-colonial ნახევრადკოლონიალური
semidurables საქონელი შეზღუდული მოხმარების ვადით
semifinished ნახევრადდამუშავებული, ნახევარფაბრიკატი
semi-official ოფიციოზური; ნახევრადოფიციალური
semipermanent თითქმის უცვლელი
semiproduct ნახევარფაბრიკატი, ნამზადი
semis ნახევარფაბრიკატი, ნამზადი
semiskilled არასაკმაოდ კვალიფიცირებული
senility დაძველება; მოხუცებულობა
senior უფროსი; ~ executive service უმაღლესი აღმასრულებელი სამსახური; ~ fellow ასპირანტი
seniority 1.შრომითი სტაჟი; ნამსახურების წლები; 2. უფროსობა
sensitive მგრძნობიარე, სწრაფი რეაგირების უნარის მქონე
sensitiveness მგრძნობიარობა; cross ~ of demand მოთხოვნაზე სწრაფი რეაგირება; market ~ ბაზრის სწრაფი რეაქციის უნარი, ბაზრის მგრძნობიარობა
sentence განაჩენი; criminal ~ სისხლის სამართლებრივი განაჩენი; death ~ სასიკვდილო განაჩენი; suspended ~ პირობითი განაჩენი; to carry out a ~ განაჩენის სისრულეში მოყვანა; to confirm a ~ განაჩენის ძალაში დატოვება; to reverse a ~ განაჩენის გაუქმება; to reverse a ~ on appeal განაჩენის გაუქმება სააპელაციო ინსტანციაში
sentiment განწყობა
separation გაყრა, გაყოფა
separatism 1. სეპარატიზმი, სწრაფვა გამოყოფისაკენ, განცალკევებისაკენ; 2. ეროვნულ უმცირესობათა სწრაფვა სახელმწიფოსგან გამოყოფისაკენ და დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნისაკენ
sequence თანმიმდევრობა; ~ of events მოვლენათა თანმიმდევრობა; ~ of moves სვლათა თანმიმდევრობა; ~ of operations ოპერაციათა თანმიმდევრობა; to reach ~ რეგულირების მიღწევა; ~ of positions პოზიციათა თანმიმდევრობა; time ~ დროში თანმიმდევრობა
sequential 1. თანმიმდევრული; 2. შედეგი
serialization სერიული წარმოების ორგანიზაცია
series 1. რიგი, თანმიმდევრობა; 2. სერია, პარტია; 3. ოფციონები; ერთი და იმავე კლასის ყველა ოფციონური კონტრაქტი, რომელთაც აქვთ მსგავსი სავაჭრო ერთეული, მოქმედების ვადა, და შესრულების ფასი; 4. აქციები, რომელთაც აქვთ საერთო ნიშნები; ~ of events მოვლენათა თანმიმდევრობა; ~ of prices ფასების რიგი; demand ~ მოთხოვნის სიდიდეთა თანმიმდევ-რობა; economic time ~ ეკონომიკური დროითი რიგი; ordered ~ მოწესრიგე-ბული რიგი; random ~ შემთხვევითი რიგი; smoothed ~ გასწორებული რიგი; statistical time ~ სტატისტიკური დროითი რიგი; temporal ~ დროითი რიგი; variational ~ ვარიაციული რიგი
servant მოსამსახურე; civil ~ სახელმწიფო მოსამსახურე; საჯარო მოხელე
serve მომსახურება, სამსახური
server 1. მომსახურების არხი; 2. მომსახურების დანადგარი
service 1. სამსახური; მუშაობა; საქმიანობა; 2. სერვისი, მომსახურება; 3. ექსპლუატაცია, მოვლა; 4. მუშაობის ვადა; 5. *pl.* სამსახურები, დაწესებულებები; advisory ~s საკონ-

სულტაციო სამსახური; **air-mail** ~ ავიაკომპანია; **bulk** ~ ჯგუფური მომსახურება; **civil** ~ სამოქალაქო სამსახური; **commuter** ~ საგარეუბნო სამგზავრო ტრანსპორტი; **consultation** ~ საკონსულტაციო სამსახური; **consumer** ~**s** სამომხმარებლო საქონელი; **current** ~ **of loan** სესხის პროცენტის გადახდა; **free-medical** ~ უფასო სამედიცინო მომსახურება; **government** ~**s** სახელმწიფო უწყებები და დაწესებულებები; **gratis** ~**s** უფასო მომსახურება; **health** ~ ჯანდაცვა; **home delivery** ~ საქონლის შინ მიტანა; **information** ~ საინფორმაციო სამსახური; **nonpassenger** ~ არასამგზავრო სატრანსპორტო ხაზი; **nonpreemptive** ~ უწყვეტი მომსახურება; **nonpreferential** ~ უპრიორიტეტო მომსახურება; **nonscheduling** ~ უგანრიგო მომსახურება; **pilotage** ~ ლოცმანის მომსახურება; **pipeline transportation** ~ მილსადენის მომსახურება; **postal** ~ საფოსტო კავშირი; **preemptive** ~ მომსახურება შეწყვეტით; **scheduled** ~ მომსახურება განრიგის მიხედვით; **single** ~ ერთჯერადი მომსახურება; **social** ~ სოციალური მომსახურება; **telephone** ~ სატელეფონო კავშირი; **trade-testing** ~ საგამოცდო-საკვალიფიკაციო სამსახური; **transatlantic passenger** ~ ტრანსატლანტიკური სამგზავრო მიმოსვლა; **transpacific passenger** ~ ტრანსწყნაროკეანური სამგზავრო მიმოსვლა; **trunk-line** ~ მაგისტრალური შეტყობინება; **watchman** ~ საყარაულო სამსახური; **water** ~ *pl.* წყალმომარაგება

serviceable ექსპლუატაციისთვის ვარგისი

service-oriented მომსახურებაზე ორიენტირებული

services მომსახურება; ქმედება, რომელიც არ აწარმოებს მატერიალურ პროდუქტს, არამედ აქვს მომსახურების ფორმა. ასეთ მომსახურებას შეიძლება უზრუნველყოფდეს კერძო ფირმა (მაგ., მანქანის შეკეთება, თმის შეჭრა) ან სახელმწიფო ორგანიზაცია (მაგ., განათლება)

session სესია; პერიოდული სხდომა, რომელსაც ატარებენ წარმომადგენლობითი ორგანოები, მაგ., პარლამენტი, სასამართლო და სხვ.

set 1. კომპლექტი; ნაკრები; ასორტიმენტი; პარტია; 2. რიგი, ჯგუფი, სერია; 3. მოწყობილობა; ~ **of bills** კანონპროექტთა კომპლექტი; ~ **of goods** საქონლის ნაკრები; ~ **of prices** ფასების სისტემა; ~ **of rules** წესების ნაკრები; ~ **of variables** ცვლადთა ერთიანობა; **choice** ~ ვარიანტთა ნაკრები; **exhaustive** ~ მთლიანი სიმრავლე; **extreme** ~ ექსტრემალური სიმრავლე; **information** ~ ინფორმაციული სიმრავლე; **permissible** ~ დასაშვები სიმრავლე; ~ **of prices** ფასების სისტემა; **priority** ~ პრიორიტეტების სისტემა; **production** ~ საწარმოო შესაძლებლობათა სიმრავლე; ~ **of samples** ნიმუშთა კოლექცია; **solution** ~ გადაწყვეტილებათა სიმრავლე; **universal** ~ უნივერსალური ერთობლიობა

setback რეგრესი; დაცემა; შემცირება; **crop** ~ მოუსავლიანობა; **production** ~ წარმოების დაცემა

setting 1. გარემოება; გარემოცვა; 2. დაწესება; **central** ~ **of prices** ცენტრალიზებული ფასჩამოყალიბება; **demographic** ~ დემოგრაფიული მდგომარეობა; **price** ~ ფასჩამოყალი-

ბება; rate ~ ნორმის დადგენა; social ~ სოციალური პირობები

settle 1. გადაწყვეტა; გარიგების დადება; რეგულირება; 2. გაანგარიშება; 3. დასახლება

settlement 1. გადაწყვეტა; გარიგება; რეგულირება 2. გადახდა; დაფარვა; ანგარიშსწორება 3. დასახლება; ~ of account ანგარიშის გადახდა; ~ of claims პრეტენზიის დარეგულირება; ~ date ანგარიშსწორების თარიღი; ~ of debts ვალის დაფარვა; cash ~ ნაღდი ფულით გადახდა; final ~ საბოლოო ანგარიშსწორება; monthly ~ ყოველთვიური ანგარიშსწორება; official ~ ოფიციალური ანგარიშსწორება; peace ~ მშვიდობის დამყარება (მაგ.,ერებს შორის); to stall ~ რეგულირების ბლოკირება, შეჩერება; urban ~ ქალაქის მოსახლეობა; wage ~ შეთანხმება ხელფასის განაკვეთზე

settler 1. ახალმოსახლე, ხიზანი; 2. გადამწყვეტი საბუთი

setup 1. სტრუქტურა, ორგანიზაცია, სისტემა; 2. დაქვეითება; სიტუაცია

severity სიმწვავე, სიმკაცრე; ~ of competition ძლიერი კონკურენცია

sexual harassment სექსუალური მაძიებლობა; არასასურველი სექსუალური ყურადღება, რომელიც სამუშაო გარემოს შეურაცხმყოფელად და დამაშინებლად აქცევს

shadow cabinet ჩრდილოვანი კაბინეტი

shaky არამდგრადი, მერყევი

sham მოჩვენებითი

share 1. წილი, ნაწილი; მონაწილეობა; 2. აქცია; ~ of capital კაპიტალის წილი; ~ of labor შრომის წილი; ~ of production accumulation საწარმოო დაგროვების წილი; ~ of profits მოგების წილი; employee ~ დაქირავებულ მუშათა წილი; ~ repurchase 1) წილის უკუშესყიდვა; პროგრამა, რომლის მიხედვითაც კორპორაცია უკან ყიდულობს თავის აქციებს ღია ბაზარზე; 2) *pl.* წილები; სერთიფიკატები, რომლებიც წარმოადგენენ კორპორაციის ან მსგავსი ორგანიზაციების მფლობელობას; ~ ownership საკუთრება აქციაზე; transferable ~s გასაყიდი ნებადართული აქციები

shareholder აქციონერი; ordinary ~ ჩვეულებრივ აქციათა მფლობელი; preference ~ პრივილიგირებულ აქციათა მფლობელი; registered ~ კომპანიის წიგნში რეგისტრირებული სახელობით აქციათა მფლობელი

sharing დანაწილება, გაყოფა; gain ~ მოგებაში მონაწილეობა

shark 1. საბაჟოს მოხელე; 2. გამომძალველი; 3. ზვიგენი

sheet ფურცელი; ცხრილი; უწყისი; annual balance ~ წლიური ბალანსი; bank balance ~ საბანკო ბალანსი; composite balance ~ ნაერთი ბალანსი

shelter პროტექცია; მფარველობა; დაფარვა

shift 1. გადაადგილება, გადალაგება; 2. სამუშაო ცვლა; rotating ~ მცოცავი ცვლის სისტემა; swing ~ ცვლის დამატებითი ბრიგადა

shiftman 1. ცვლის უფროსი; 2. ცვლაში მომუშავე

ship 1. გემი; 2. ჩატვირთვა

shipment 1. ჩატვირთვა, გადატვირთვა; 2. ტვირთი, პარტია

shipped გაგზავნილი, გადატვირთული

shipping 1. ჩატვირთვა; გაგზავნა; 2. ნაირსახეობა

shirk 1. პიროვნება რომელიც პასუხისმგებლობას თავს არიდებს; 2. *ამერ.* სხვაზე გადაბარება (ვალდე-

ბულების, პასუხისმგებლობის)
shock 1. შოკი (ეკონომიკური); 2. ძლიერი დარტყმა
shoeleather cost ინფლაციის დანახარჯი, რომელიც განპირობებუ-ლია რეალური ფულის მარაგის შემცირებით
shop 1.მაღაზია, დახლი; 2. საამქრო
short მოკლე; ~ position(options) მოკლე პოზიცია (ოფციონის); ~ position(stocks) მოკლე პოზიცია (აქციის) იქმნება, როცა პირი ყიდის აქციას, რომლის მფლობელიც ჯერ არ არის; ~ sale მოკლე გაყიდვა; აქციის გაყიდვა, რომელსაც გამყიდველი ჯერ არ ფლობს, მაგრამ საბოლოოდ უკუშეისყიდის
shortage 1. უკმარისობა; უქონლობა; დეფიციტი; 2. დეფიციტის დონე
shortage-category personnel დეფიციტური კატეგორიის კადრები
shortcoming 1. ნაკლი, ნაკლოვანება; 2. დეფიციტი; დეფექტი
short-range 1. ახლოქმედებისა; 2. ხანმოკლე
short-run მოკლევადიანი
short-term plans მოკლევადიანი გეგმები
shot მსროლელი
shutdown დახურვა (საწარმოსი); შეჩერება
side 1. ჯგუფი; მხარე; პარტია; 2. ასპექტი; ნიშან-თვისება 3. ნაწილი; ნახევარი; მხარე 4. ოლქი, რაიონი
siding სათადარიგო გზა (ხაზი); 2. რკინიგზის განშტოება
sign 1. ნიშანი, აღნიშვნა; 2. ხელმოწერა
signatory დოკუმენტზე ხელმომწერი პირი ან მხარე
signature ხელმოწერა; authorized ~ ოფიციალური პირის ხელისმოწერა
significance 1. მნიშვნელობა, აზრი; 2. აუცილებლობა
significant მნიშვნელოვანი, არსებითი
simplified structures გამარტივებული სტრუქტურები
simplify გაუბრალოება, გამარტივება
simulacrum ასლის ასლი, რომლის ორიგინალიც არ არსებობს
simulation მოდელირება; იმიტაცია, რეალური სიტუაციის მოდელის დამუშავებისა და ექსპერიმენტების ჩატარების პროცესი, რომლის მიზანია სიტუაციის რეალურად ცვალებადობის განსაზღვრა
simulator მოდელი; იმიტატორი
single 1. ცალკეული; ერთი; ~channel ერთარხიანი; ~purpose შეზღუდული დანიშნულების; ~stage ერთსტადიური, ერთსაფეხურიანი
site ადგილმდებარეობა
situation 1. მდგომარეობა; სიტუაცია; გარემოება; 2. ადგილი; სამსახური; სამუშაო
situational factors სიტუაციური ფაქტორები; ცვლადები, რომლებიც მხედველობაში მიიღებიან პოლიტიკის ფორმულირებისას. ესენია: 1) ზოგადი საერთაშორისო გარემო. 2) სახელმწიფოს შეფარდებითი ძალა. 3) მიღებულ გადაწყვეტილებაზე ან მის გატარებაზე სხვა სახელმწიფოების ქმედება ან რეაქცია
sizable მნიშვნელოვანი ზომის
size 1. ზომა; მოცულობა, სიდიდე; 2. ფორმატი; ~ of the work force სამუშაო ძალის მოცულობა
sizing 1. განზომილება, სიდიდის განსაზღვრა; 2. ზომების მიხედვით დახარისხება
sketch სქემა; სქემური გამოსახულება; ესკიზი; სქემატურად გამოსახვა
skewness ასიმეტრია, გადახრა

skill პრაქტიკული გამოცდილება, კვალიფიკაცია; ოსტატობა, ცოდნა; უნარ-ჩვევა; ~ **test** უნარის ტესტი; სისტემატური პროცედურა პიროვნების მიერ გარკვეული ამოცანის ან ფუნქციის შესრულების უნარის გასაზომად; ~ **transformation** უნარის ტრანსფორმაცია; გარდაქმნა, სახეცვლილება

skill-based pay უნარზე დამყარებული ანაზღაურება

skilled კვალიფიციური; ~ **work force** კვალიფიციური სამუშაო ძალა

skyrocketing 1. სარისკო სპეკულაცია; 2. აქციების ან ფასის სწრაფი ზრდა

slack 1. მოცდენა, უმოქმედობა; 2. დროის რეზერვი; 3. საწარმოო სიმძლავრეების დაუტვირთაობა; ~ **resources** სუსტი რესურსები

slander ცილისწამება, დაბრალება

slant 1. შანსი; შემთხვევა; 2. პოზიცია; დამოკიდებულება; შეხდულება

slave მონა

slaveholder მონათმფლობელი

slaveholding მონათმფლობელობა

slavery მონობა

slide დაქვეითება, შემცირება

sliding 1. მცოცავი; 2. დიფერენციალური

slippage ვადების გადატანა; განსხვავება გარიგების გათვლილ და რეალურ ხარჯებს შორის

slowdown დაცემა; შენელება; შემცირება

sluggishness ნელი განვითარება; მოდუნება

slump მკვეთრი ეკონომიკური დაცემა; კურსის დაცემა; კრიზისი; დეპრესია

slumpflation ეკონომიკური დაცემისა და ინფლაციის თანაქმედებითი გამოწვეული სიტუაცია

smallholder წვრილი მესაკუთრე

snowball სწრაფი ზრდა, სწრაფი მატება

social სოციალური; **theorist** სოციალური თეორეტიკოსი; ~ **factors** სოციალური ფაქტორები; ~ **penalties** სოციალური სასჯელი; ~ **cohesion** სოციალური შეთანხმებულობა; ერთიანობის ხარისხი ეროვნულ საზოგადოებაში. დამოკიდებულია ეკონომიკური, სოციალური და რელიგიური ჯგუფების ურთიერთდამოკიდებულებაზე, ძირითადი ფასეულობების გაზიარების ხარისხზე, საერთო ეროვნულ და იდეურ იმპულსებზე და სოციალური ორგანიზაციის ბუნებაზე; ~ **Darvinism** სოციალური დარვინიზმი; ჩარლზ დარვინისეული ბიოლოგიური კონცეფციების ეთიკურ, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სფეროებში გადატანის შედეგად მიღებული იდეოლოგიები; ~ **development** სოციალური განვითარება, რომელიც მოიცავს ჯანდაცვის, საბინაო პირობებისა და მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამებს; ~ **equity** სოციალური თანასწორობა; გულისხმობს, რომ სამართლიანად უნდა განაწილდეს სოციალური უზრუნველყოფა, მომსახურება და შესაძლებლობები და ამასთან ერთად, ადამიანებმა, რომლებიც მოკლებული არიან სარგებლისთვის ინდივიდუალური კონკურენციის შესაძლებლობას, კომპენსაცია უნდა მიიღონ. ეს ღირებულება განსაკუთრებით სწყალობს ადამიანთა ისეთ ჯგუფებს, რომლებიც უმცირესობას წარმოადგენენ. ამ ღირებულებისკენ აქტიურად ისწრაფვიან საკანონმდებლო ორგანოები და სასამართლოები;

~ **fund** სოციალური დახმარების სახელმწიფო ფონდი; ~ **needs** სოციალური მოთხოვნილებები; ადამიანის მოთხოვნილება, დაუკავშირდეს სხვა ადამიანებს და მიღებულ იქნეს მათ მიერ; ~ **safety net** სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა

socialism სოციალიზმი

socialist democracy სოციალისტური დემოკრატია; უშვებს ეკონომიკურ, სოციალურ და პოლიტიკურ თანასწორობას უკლასო საზოგადოებაში; ~ **pluralism** სოციალისტური პლურალიზმი; ტერმინი, რომელიც ჩვეულებრივ აღნიშნავს სოციალიზმის ფორმებს სხვადასხვა ქვეყანაში, მიუხედავად იმისა რომ სოციალისტური სისტემების უმრავლესობა ეყრდნობა მარქსისა და ენგელსის მოძღვრებას, მათში განსხვავებულია ეროვნული პოლიტიკის პრიორიტეტები და ურთიერთდამოკიდებულება ინდივიდუალურ პირსა და სახელმწიფოს შორის

society 1. საზოგადოება; 2. გაერთიანება; კავშირი; ასოციაცია

socioeconomic სოციალურ-ეკონომიკური

software 1. დოკუმენტაცია; 2. პროგრამული უზრუნველყოფა

solution 1. გადაწყვეტა (საკითხის); ამოხსნა; 2. გადახდა (ვალის); შესრულება (ვალდებულებისა); 3. გადაწყვეტილება; **fair** ~ სამართლიანი გადაწყვეტილება; **optimal** ~ ოპტიმალური გადაწყვეტილება

solvable გადაწყვეტადი

solvency გადახდისუნარიანობა; კრედიტუნარიანობა

solvent გადახდისუნარიანი; კრედიტუნარიანი

sort 1. სორტი, ჯიში, სახეობა, კლასი; 2. ჯიშების მიხედვით დაყოფა

sound 1. კარგი ხარისხის; დაუზიანებელი; 2. დასაბუთებული, მართალი

source 1. წყარო; საწყისი; ფუძე; 2. წერილობითი წყარო

sovereign სუვერენი; უმაღლესი ძალაუფლების მფლობელი

sovereignty სუვერენიტეტი; **domestic** ~ შიგა სუვერენიტეტი; **full** ~ სრული სუვერენიტეტი; **legal** ~ სამართლებრივი სუვერენიტეტი; **limited** ~ შეზღუდული სუვერენიტეტი; **territorial** ~ ტერიტორიული სუვერენიტეტი

sovereignty-free actor სუვერენობისგან თავისუფალი მოქმედი პირი; არასახელმწიფოებრივი მოქმედი პირი, როგორიცაა მრავალეროვნული კორპორაციები, ქვეეროვნული მთავრობები, ეთნიკური ჯგუფები, ბიუროკრატიული სააგენტოები, პოლიტიკური პარტიები, ტრანსეროვნული საერთაშორისო ორგანიზაციები და სხვა კოლექტივები, რომლებიც არ გულისხმობს სუბორდინაციულ იერარქიას სახელმწიფოსა და არასახელმწიფო პირებს შორის

space 1. სივრცე; ფართობი; 2. ინტერვალი

span 1. პერიოდი; ინტერვალი; ხანგრძლივობა; 2. შევსება (შუალედის); ~ **of control** კონტროლის არე; ~ **of management** მართვის ნორმა; ადამიანთა რაოდენობა, რომელიც ხელმძღვანელის უშუალო დაქვემდებარებაშია

spare 1. სათადარიგო; სარეზერვო; დამატებითი; 2. ფულის გადანახვა; ეკონომიურობა; ხელმომჭირნეობა; 3. დანდობა

special 1. სპეციალური დანიშნულების;

სპეციალური; 2. განსაკუთრებული; ~ committees სპეციალური კომიტეტები; იქმნება დროდადრო პოლიტიკის გარკვეულ სფეროში კონკრეტულ პრობლემებზე სამუშაოდ

special–purpose სპეციალური დანიშნულების; სპეციალიზებული

special-interest groups სპეციალური ინტერესის მქონე ჯგუფები; წარმოადგენენ კონკრეტულ სექტორებს. ასეთი ჯგუფები მოიცავს ბიზნესს, კერძო, შრომით და პროფესიულ ორგანიზაციებს

specialist სპეციალისტი

specialization 1.სპეციალიზაცია, რაიმე სპეციალობის მიღება, სპეციალობაში დახელოვნება; დასპეციალება. 2. სპეციალობათა მიხედვით დანაწილება

specialized division of labor შრომის სპეციალიზებული დანაწილება

special-purpose სპეციალიზებული; სპეციალური დანიშნულების

specialty 1. სპეციალობა, ძირითადი საქმიანობა; 2. განმასხვავებელი თვისება; განსაკუთრებულობა; ~ hospital სპეციალიზებული საავადმყოფო

specific 1. განსაკუთრებული; დამახასიათებელი; სპეციფიკური; 2. კერძო; 3. კონკრეტული; ზუსტი; 4. ხვედრითი

specification 1. სპეციფიკაცია; განსაზღვრა; 2. დეტალიზაცია; კონკრეტიზაცია; 3. დეტალი; 4. ინსტრუქცია; 5. საბუთი, რომელშიც ჩამოთვლილია დამზადებული ნაკეთობის, საქონლის ნაწილები, დეტალები, აგრეთვე მათი რაოდენობა, წონა, მასალა, ხარისხი და სხვ.

specified 1. განსაზღვრული; ზუსტად დადგენილი; მითითებული; 2. ნომინალური; 3. ტექნიკურ პირობებთან შესაბამისი; 4. გათვალისწინებული

specify 1. განსაზღვრა, დადგენა; 2. მოლაპარაკება, განპირობება

specimen ნიმუში

speculation ბირჟაზე თამაში; სპეკულაცია

speedup აჩქარება; ფორსირება (მაგ. ეკონომიკური პროცესისა)

spell 1. პერიოდი; დროის მონაკვეთი; 2. ცვლა; 3. შესვენება

spillover 1. სიჭარბე; 2. გადადება; გადართვა

spin-off თანმხლები შედეგი

split გახლეჩა; დანაწევრება

split-up ერთი კორპორაციის ორად ან მეტად გაყოფა

sponsor 1. სპონსორი, გარანტი, დამფინანსებელი; 2. შემკვეთი, ორგანიზატორი; მომწყობი

sponsorship სპონსორობა; მხარდაჭერა (ფინანსური)

spur 1. სტიმული; წაქეზება; 2. სტიმულირება; ფორსირება; აჩქარება

squander ფლანგვა, განიავება, ხარჯვა

squandering მფლანგველობა

squeeze 1. დაწოლა; იძულება; 2. მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობა

stability სტაბილურობა; მდგრადობა

stabilization policy სტაბილიზაციის პოლიტიკა, სახელმწიფო პოლიტიკა წარმოებისა და დასაქმების მოცულობის ბუნებრივ დონეზე შესანარჩუნებლად

stable mission მუდმივი მისია

staff 1. პერსონალი; თანამშრომლები; პირადი შემადგენლობა; 2. შტატი; 3. შტაბი; ~ authority ადმინისტრაციული უფლებამოსილება

staffer აპარატის თანამშრომელი; ფირმის თანამშრომელი

staffing 1. კადრებით დაკომპლექტება; ადამიანთა რესურსების დაგეგმვის ან მენეჯმენტის საკვანძო ელემენტი და ინტეგრალური მაკავშირებელი ორგანიზაციაში უნარიანი თანამშრომლების მოზიდვასა და პროგრამის მიზნების მიღწევას შორის; 2. შტატის შეკრება; საჭირო ადამიანების რესურსების უზრუნველყოფის პროცესი ორგანიზაციაში; ~ policy საკადრო პოლიტიკა

stage 1. სტადია; ეტაპი; საფეხური; 2. ციკლი; პერიოდი; ფაზა

stagflation სტაგფლაცია; ეკონომიკური დაცემა, რომელსაც თან ახლავს ინფლაცია

stagnation სტაგნაცია; უძრაობა, ინერტულობა

stake ნაწილი; წილი; მონაწილეობა

stakeholder დაინტერესებული პირი

stake-holder პირები ან ორგანიზაციები, რომლებზეც პირდაპირ ან არაპირდაპირ მოქმედებს სოციალური პროგრამის განხორციელება და შედეგები

standard 1. სტანდარტი, ნორმა, ნორმატივი; სტანდარტული, ტიპური, ნორმატიული; 2. ეტალონი, ნიმუში; ზომა, საზომი; 3. დონე; ~ costs ნორმატიული თვითღირებულება; ~ normal curve სტანდარტული ნორმალური მრუდი; ნორმალური მრუდი, რომლის საშუალო უდრის 0-ს, ხოლო სტანდარტული გადახრა 1-ს; ~ of living ცხოვრების სტანდარტი; მატერიალური კეთილდღეობის დონე. ჩვეულებრივ იზომება მოხმარებული საქონლის მომსახურების რაოდენობით; ~ operating procedure (SOP) სტანდარტული სამოქმედო პროცედურები; მოცემულ ერთ სიტუაციაში, ორგანიზაცია ავტომატურად პასუხობს მეორე რეაქციით. ეს ნიმუში ბიუროკრატიის ერთ-ერთი მთავარი მახასიათებელია; consumption ~ მოხმარების დონე; environmental ~s გარემოს დაცვის ნორმები; gold ~ ოქროს სტანდარტი; ფულადი სისტემა, რომლის დროსაც ოქროს აქვს ფულის ფუნქცია; gold-exchange ~ ოქროს ვალუტის სტანდარტი; international ~ საერთაშორისო სტანდარტი; labor efficiency (labor performance, labor quantity) ~ შრომის ეფექტურობა; labor rate ~ ნორმატიული ხელფასი; legal ~ დაკანონებული სტანდარტი; monetary ~ ფულადი სტანდარტი; national ~ ეროვნული სტანდარტი; performance quality ~ მუშაობის ხარისხის სტანდარტი; production ~ 1. სამრეწველო სტანდარტი; 2. მუშაობის ხარისხის სტანდარტი; productivity ~ მწარმოებლურობის ნორმა; silver ~ ვერცხლის სტანდარტი; target ~ გეგმური ნორმა; time ~ დროის ნორმა; trading ~ სავაჭრო სტანდარტი

standardization 1. სტანდარტიზაცია; 2. დაეტალონება; 3. ნორმირება

standby სარეზერვო; სათადარიგო; დამხმარე

standing უფლებაუნარიანობა; რეპუტაცია; administrative ~ ადმინისტრაციული უფლება უნარიანობა; commercial ~ კომერციული უფლებაუნარიანობა; ~ committee მუდმივმოქმედი კომიტეტი; პერმანენტული ჯგუფი შესაბამისი პერმანენტული ფუნქციით (მაგ. ფინანსური); contractual ~ სახელშეკრულებო უფლებაუნარიანობა; legal ~ სამართლებრივი უფლებაუნარიანობა; ~ to prosecute and defend მოსარჩელედ

და მოპასუხედ ყოფნის უფლებაუნარიანობა; ~ to sue მოსარჩელეობის უფლება სასამართლოში

standstill 1. შეყოვნება, უძრაობა; 2. მოცდენა, გაჩერება

state 1. მდგომარეობა; 2. გადმოცემა; 3. გამოსახვა; 4. მტკიცება; 5. სახელმწიფო; სამართლებრივი და ფიზიკური ერთეული, რომელიც სამ კრიტერიუმს აკმაყოფილებს: 1) სახელმწიფო მოქმედებს ტერიტორიულ ჩარჩოში; 2) სახელმწიფოს აქვს სუვერენიტეტი ან თავის ტერიტორიაზე წესრიგის შენარჩუნების ძალა; 3) სახელმწიფოს აქვს გარკვეული შიგა და საგარეო ლეგიტიმურობა; 6. *ამერ.* შტატი; ~ terrorism სახელმწიფო ტერორიზმი; ძალმომრეობის აქტები, რომელსაც მხარს უჭერს ან თავად ახორციელებს სახელმწიფო. ეს შეიძლება ასევე გაგებულ იქნას, როგორც საგარეო პოლიტიკის კურსი, რომლითაც სახელმწიფო თავის საზღვრებს გარეთ ცდილობს მიზნის მიღწევას

state-centric system სახელმწიფო ცენტრისტული სისტემა

statelessness უსახელმწიფოობა; ადამიანის მდგომარეობა, როდესაც არც ერთი სახელმწიფო თავის მოქალაქედ არ სცნობს

statement 1. განცხადება, შინაარსი; მტკიცება 2. ანგარიშგება, ანგარიში, ბალანსი

statism სტატიზმი; სახელმწიფოს აგენტების აქტიური და ექსტენსიური შეღწევა საზოგადოებასა და ეკონომიკაში

status 1. სტატუსი; საზოგადოებრივი მდგომარეობა; 2. საფინანსო მდგომარეობა; ~ quo policy სტატუს კვოს პოლიტიკა; ნებისმიერი საგარეო პოლიტიკა, რომლის მიზანია არსებული ტერიტორიული, იდეოლოგიური და ძალაუფლების განაწილების შენარჩუნება

statute სტატუტი; წესდება, დებულება მაგ., საერთაშორისო სამართლის სტატუტი; (პარლამენტის) საკანონმდებლო აქტი; დებულება

statutory 1. კანონის ძალის მქონე; კანონის საფუძველზე გამოცემული; 2. საკანონმდებლო; 3. კანონით დადგენილი

steadfast მყარი; მდგრადი

steady 1. საიმედო; უცვლელი; 2. მტკიცე; 3. სტაბილიზებული

steward მმართველი (მსხვილი მეურნეობისა, წარმოებისა); გამგებელი

sticky prices მოუქნელი ფასები; ~ wage model ხისტი ხელფასის მოდელი, რომელიც გამომდინარეობს ნომინალური ხელფასის ნელი ცვლილებიდან

stimulation 1. სტიმულაცია; 2. წახალისება

stock 1. მარაგი; მარაგის შექმნა; 2. ასორტიმენტი; 3. ინვენტარი; 4. ფონდი; 5. აქცია, სააქციონერო კაპიტალი; წილი კორპორაციის საკუთრებაში; 6. საწყობში შენახვა; ~ dividend აქციის დივიდენდი; სააქციონერო დივიდენდის გადახდა აქციის ფორმით; ~ exchange საფონდო ბირჟა; ~ market საფონდო ბირჟა; ~-out avoidance დანაზოგების ამოწურვის დაცვა; ნაწარმზე მოთხოვნის უეცარი ზრდის შემთხვევაში დანაზოგების არსებობის ერთ-ერთი მიზეზი

stockholder აქციონერი; აქციების მფლობელი

stop (-loss) order გაჩერების (დაკარგვის) ბრძანება; აქციის გაყიდვის

ბრძანება, როცა ფასი ეცემა გარკვეულ დონემდე; ~ loss დანაკარგთა შეწყვეტა; ~-loss insurance დაზღვევა დანაკარგებზე

store 1. მარაგი; დაგროვება; მომარაგება, შენახვა; 2. საწყობი; 3. უნივერსალური მაღაზია; ~ of value დანაზოგის საშუალება

stratarchy სტრატარქია; იერარქიული სტრუქტურა, რომელშიც კომუნიკაციისა და ძალაუფლების არხები დონეებს შორის და თვით დონეებს შიგნით მეტად სუსტია

strategic სტრატეგიული; ~ approach სტრატეგიული მიდგომა; ~ business planning ბიზნესის სტრატეგიული დაგეგმარება; ~ investment სტრატეგიული დაბანდება; ~ management სტრატეგიული მენეჯმენტი; კერძო სექტორში მენეჯმენტის კონსულტანტებისა და ექსპერტების მიერ შემოთავაზებული მართვის სტრატეგია. სტრატეგიული მენეჯმენტის ჯგუფი ახდენს ორგანიზაციის მისიის, ისტორიისა და ახლანდელი სტატუსის შეფასებას. შემდეგ აფასებს ორგანიზაციის სუსტ და ძლიერ მხარეებს, მხედველობაში იღებს გარემოს და განსაზღვრავს ორგანიზაციის შესაძლებლობებს და საფრთხეს. ანალიზის შედეგად ჯგუფი აყალიბებს სტრატეგიულ გეგმას და განსაზღვრავს მისი განხორციელების მიმდინარეობას; ~ materials სტრატეგიული მასალა; ნედლეული, ნახევარფაბრიკატები და დასრულებელი პროდუქტი, რომლებიც საჭიროა თანამედროვე ომში საბრძოლველად ან ჯანსაღი ეკონომიკისა თუ ცხოვრების შესანარჩუნებლად; ~ memorandum სტრატეგიული მემორანდუმი; მინისტრის პირადი განცხადება მისი უწყების მიზნების შესახებ; ~ planning სტრატეგიული დაგეგმვა; იმ ძირეული გადაწყვეტილებებისა და მოქმედებების ფორმულირების მცდელობა, რომლებიც მართავს ორგანიზაციას; ~ planning process სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესი; ~ resources სტრატეგიული რესურსები

strategy 1. სტრატეგია, ომის მომზადებისა და წარმოების, დიდი სამხედრო ოპერაციების ჩატარების ხელოვნება; 2. საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ბრძოლის ხელმძღვანელობის ხელოვნება; მიზნების მიღწევის საერთო, ყოველმხრივი გეგმა; —driven activities სტრატეგიით მართული მოქმედებები; growth ~ ზრდის სტრატეგია; სტრატეგია, რომლის დროსაც ყოველი წლის მოკლე და გრძელვადიანი მიზნები იზრდება წინა წლის მაჩვენებლებთან შედარებით; limited-growth ~ შეზღუდული ზრდის სტრატეგია; ალტერნატიული სტრატეგია, რომელიც წინა მიღწევების დონისა და ინფლაციის გათვალისწინებით ისახავს მიზანს; retrenchment ~ შემცირების სტრატეგია; სტრატეგიის ალტერნატივა, რომლისთვისაც დამახასიათებელია მიღწეულ დონეზე უფრო ნაკლები მიზნების დასახვა ან მოღვაწეობის ზოგიერთი მიმართულების გამორიცხვა

stratification სტრატიფიკაცია; მოსახლეობის შემადგენელი ერთეულების დაჯგუფება ჰომოგენურ ჯგუფებად

street-level bureaucrats ქუჩის დონის ბიუროკრატები; მასწავლებლები, მოხელეები, სოციალური უზრუნველყოფის მუშაკები და სხვ., რომლებიც ახორციელებენ სამთავრობო პროგ-

რამებს

stress სტრესი, დაძაბულობა

strike price ფიქსირებული ფასი; ოფციონში დადგენილი წილობრივი ფასი, რომელზეც ოფციონის მფლობელმა შეიძლება იყიდოს (შესყიდვის ოფციონი), ან გაყიდოს (გაყიდვის ოფციონი) ძირითადი აქცია ოფციონური კონტრაქტის შესრულებამდე

structural სტრუქტურული; ~ **determinist** სტრუქტურული დეტერმინისტი; ის, ვისაც სჯერა, რომ საერთაშორისო სისტემას განსაზღვრავს ინდივიდუალური სახელმწიფოების ქცევა და სახელმწიფოთა ლიდერებს დიდი არჩევანის საშუალება არ გააჩნიათ; ~ **theory** სტრუქტურული თეორია; თეორია, რომელიც ცდილობს ახსნას, თუ რატომ არსებობენ ინტერესის მქონე ჯგუფები

structuralism სტრუქტურალიზმი, დოქტრინა, რომლის მიხედვითაც სისტემის ან ორგანიზაციის სტრუქტურა უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე მისი წევრების ინდივიდუალური ქცევა

structure სტრუქტურა, რისამე შემადგენელი ნაწილების ურთიერთმიმართება, აგებულება, აღნაგობა, წყობა; **adaptive** ~ ადაპტიური სტრუქტურა; ორგანიზაციული სტრუქტურა, რომელიც გარემოს ცვლილებებზე მოქნილი რეაგირების საშუალებას იძლევა. მას ზოგჯერ ორგანულ სტრუქტურას უწოდებენ; **highly controlled** ~ მაღალკონტროლირებადი სტრუქტურა; **mechanistic** ~ მექანისტური სტრუქტურა

structurelessness უსტრუქტურობა; ფორმალური ხელმძღვანელობის, წესებისა და ინსტრუქციების სიმწირე

structurization სტრუქტურიზაცია; სტრუქტურების შექმნა

style 1. სახეობა; სორტი; სახესხვაობა; სახე; 2. ტიპი; მოდელი; სტილი (მაგ. მუშაობის)

subcontracting 1. ხელშეკრულების გაცემა; ქვემოიჯარეებთან კონტრაქტის გაფორმება 2. ქვესაიჯარო ხელშეკრულების შესრულება

subcontractor ქვემოიჯარე

subdivision ქვეგანყოფილება

subgroup ქვეჯგუფი

subgroupism პოლიტიკური მღელვარების დასაწყისისათვის დამახასიათებელი ენდემური მოვლენა, რომელიც გულისხმობს ქვეჯგუფების მეტ შეკავშირებულობას, ეფექტიანობის მთელი სისტემის დასუსტებას და შედეგად იწვევს დეცენტრალიზაციას. ეს ხდება, მაშინ, როცა ადამიანებს ანალიზის უნარი უმუშავდებათ და ეჭვქვეშ აყენებენ მათი ეროვნული სისტემის ლეგიტიმურობას. თავიანთ ლოიალობას ქვესისტემისკენ წარმართავენ ადამიანები

subjective responsibility სუბიექტური პასუხისმგებლობა; იგივე ფსიქოლოგიური პასუხისმგებლობა. ასეთ პასუხისმგებლობას ახასიათებს ყურადღების გამახვილება არა იმაზე, თუ რაზეა ადამიანი პასუხისმგებელი, არამედ ვის მიმართ და რის გამო გრძნობს პასუხისმგებლობას

subjectivism 1. სუბიექტივიზმი, შეხედულება, რომელის მიხედვით საზოგადოების განვითარებას განსაზღვრავს არა ობიექტური კანონზომიერებანი, არამედ სუბიექტური ფაქტორები; 2) პირადულობა, მიკერძოება, ობიექტურობის არქონა

submit 1. წარდგენა; (საბუთების) გადაცემა; განსახილველად წარდგენა;

2. დაქვემდებარება

subordination სუბოტდინაცია; დაქვემდებარება

subproblem ქერძო ამოცანა; ქვეპრობლემა

subsidy სუბსიდია; დოტაცია; ფულადი ასიგნება

substitution effect შეცვლის ეფექტი; გარკვეული საქონლის მოხმარების ცვლილება შედარებითი ფასის ცვლილების გამო

subunit ქვედანაყოფი

successful partnership წარმატებული პარტნიორული ურთიერთობები

succession planning თანმიმდევრული დაგეგმვა; პროცესი, რომლითაც მენეჯმენტი აფასებს ორგანიზაციას, შესასრულებელ საქმიანობასა და ვაკანტური თუ პერსპექტიული თანამდებობებისთვის შესაფერის არსებულ ადამიანურ რესურსებს

suffrage ხმის მიცემის უფლება; უფლება აირჩიო და იყო არჩეული

suggestion 1. წინადადება; რჩევა; 2. მითითება; 3.შთაგონება

summative evaluation ჯამური შეფასება; პროგრამის საბოლოო შეფასება, რომლის მიზანია განსაზღვროს შესრულდა თუ არა მიზნები და ამოცანები

summit 1. სამიტი; უმაღლესი დონე; 2. უმაღლესი წერტილი; ზემოთ; კულმინაციური პუნქტი; უმაღლესი დონე; ~ diplomacy სამიტის დიპლომატია; სახელმწიფოთა და მთავრობის მეთაურების მიერ განხორციელებული დიპლომატია

sunset law სააგენტოს საკანონმდებლო უფლებამოსილება, რომელიც ავტომატურად შეწყდება, თუ დროის გარკვეული პერიოდის შემდეგ არ იქნა განახლებული

super elite სუპერ ელიტა; ელიტა, რომელიც იღებს ისეთ გადაწყვეტილებას, რაც ზემოქმედებას ახდენს საზოგადოებაზე. ის არ არის ხალხის მიერ არჩეული და, ამდენად, არც ანგარიშვალდებულია მათ წინაშე

superintendant მმართველი; დირექტორი; ხელმძღვანელი; მენეჯერი

superior 1. უმაღლესი; საუკეთესო; აღმატებადი; 2. უფროსი, ზემდგომი; ~ performance საუკეთესო შესრულება

supersede 1. შეცვლა; 2. განთავისუფლება (სამუშაოდან)

supervise დაკვირვება; კონტროლირება; მართვა

supervision 1. ზედამხედველობა;. 2. დაკისრება; 3. კონტროლი; ინსპექტირება, შემოწმება

supervisor 1. ინსპექტორი; კონტროლიორი; ზედამხედველი; 2. საშუალო რგოლის ხელმძღვანელი, ფირმის ან ორგანიზაციის საკადრო საკითხების გადამწყვეტი პირი

supervisory მაკონტროლებელი; ზედამხედველი

supplement 1. ხელფასის დანამატი; 2. სოციალური ხარჯების ასანაზღაურებელი დანამატი

supplemental benefits დამატებითი შეღავათები

supplier მიმწოდებელი; მკვებავი

supply 1. მიწოდება; მომარაგება; 2. კვების წყარო; 3. *pl*. მარაგი

support staff დამხმარე შტატი, მოხელეთა, ტექნიკური და სხვა შტატი, აუცილებელი ორგანიზაციის ნორმალური მუშაობისათვის

supranationalism სუპრანაციონალიზმი; სახელმწიფოს მიღმა და მაღლა

supremacy clause უპირატესობის კლაუზულა; თუ ფედერალურ სისტემაში მთავრობის ორივე დონეს შეუძლია

საკანონმდებლო უფლების გატარება თანმხვედრი იურისდიქციის სფეროში, მაშინ უნდა ჩამოყალიბდეს საშუალება ისეთი პრეცენდენტის გადასაწყვეტად, როცა ფედერალური და პროვინციული კანონები კონფლიქტში მოდის ერთმანეთთან; ასეთ დებულებას ფედერალურ კონსტიტუციაში უპირატესობის კლაუზულა ეწოდება

supreme authority უზენაესი ხელისუფლება

surgicenter ქირურგიული ცენტრი; დამოუკიდებელი ან საავადმყოფოსთან არსებული საოპერაციო დაწესებულება, სადაც ტარდება ამბულატორული ქირურგიული დახმარება

surplus of applicants სამუშაო ადგილზე განმცხადებელთა სიჭარბე

survey 1. დათვალიერება; 2. მიმოხილვა; 3. ინსპექტირება, გამოკვლევა; შემოწმება; 4. გამოკვლევის ანგარიში

suspend 1. შეჩერება; შეკავება; 2. დამუხრუჭება; 3. დროებით მოცილება (მაგ. სამუშაოდან); განთავისუფლება

suspensive veto შეჩერების ვეტო; კანონის გარკვეული დროით შეჩერების შესაძლებლობა, მისი მთლიანად უარყოფის ნაცვლად

swing riding პარტიების თანაბარი ძალა, როცა მცირე ცვლილებამ ხალხის მხარდაჭერაში შეიძლება ერთი პარტიისკენ გადახაროს უპირატესობა და ამდენად მისი გამარჯვება გამოიწვიოს

symmetry სიმეტრია; ისეთ განაწილებათა მახასიათებელი, რომელშიც საშუალოს მარჯვენა და მარცხენა ნაწილები ერთმანეთს სრულად ემთხვევა

synchronic research სინქრონული გამოკვლევა; გამოკვლევა, როცა მოვლენას აკვირდებიან დროის ერთ მონაკვეთში და არ იყენებენ ინფორმაციას ამ მოვლენის განვითარების, ხანგრძლივი პერიოდის შემდგომი შედეგების ან ცვლილებების შესახებ

syndicalism სინდიკალიზმი; მე-19 ს.-ის ბოლოს და მე-20 ს.-ის დასაწყისში (საფრანგეთი, იტალია) მუშათა მოძრაობაში არსებული მიმდინარეობა, რომელიც უარყოფს პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის და პროლეტარული სახელმწიფოს შექმნის აუცილებლობას

synoptic policy making/planning პოლიტიკის სინოპტიკური შექმნა/დაგეგმვა; ყურადღებას ამახვილებს ანალიზის მნიშვნელობაზე

system სისტემა; 1. გარკვეული წესრიგი, რაც ეფუძნება რისამე ნაწილების გეგმაზომიერ განლაგებასა და ურთიერთკავშირს; 2. ერთობლიობა პრინციპებისა, რომლებიც რაიმე მოძღვრების საფუძველს წარმოადგენს; 3. რისამე მოწყობის, ორგანიზაციის ფორმა, წესი; 4. ორგანიზაციულად გაერთიანებულ წარმოებათა, დაწესებულებათა ერთობლიობა; ~ fragmentation სისტემის ფრაგმენტაცია; მთელი სისტემის დანაწევრება ქვესისტემებად დეცენტრალიზაციის გამო; administrative ~ ადმინისტრაციული სისტემა; flexible ~ მოქნილი სისტემა; incentive ~ სტიმულირების სისტემა; operating ~ ოპერაციული სისტემა; oversight ~ ზედამხედველობის სისტემა reward ~ კომპენსაციის სისტემა; sociotechnical ~ სოციოტექნიკური სისტემა; შედგება ადამიანებისა და

ტექნოლოგიური კომპონენტებისაგან; **support** ~ დახმარების სისტემა

systemic tension სისტემური დაძაბულობა; საერთაშორისო სისტემაში დაძაბულობის შექმნა, რაც ხდება სისტემის ყველა სახელმწიფოში საგარეო პოლიტიკის გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ცენტრალიზაციის გაზრდით

systems approach სისტემური მიდგომა; მთლიანის დანაწილება ლოგიკურ ნაწილებად

systems theory სისტემების თეორია; საფუძვლად უდევს იდეა, რომ ორგანიზაცია წარმოადგენს სისტემას, რომელიც გამოყოფილია გარემოსაგან

tactic ტაქტიკა; მიზნის მიღწევის მოკლევადიანი სტრატეგია, რომელიც, როგორც წესი, შემუშავდება შუალედური დონის ხელმძღვანელების დონეზე

tactical strategy ტაქტიკური სტრატეგია; შეიარაღებული ძალების გამოყენება ომში

tag 1. იარლიყი, ნიშანი, ეტიკეტი; 2. აღნიშვნა, დანიშვნა, მარკირება

take 1. აღება; მიღება; 2. დაქირავება; 3. ყიდვა; ამოღება; 4. დაკავება (თანამდებობისა); 5. მოგების მიღება; 6. დაპატიმრება, კონფისკაცია (კომერციულ სამართალში); 7. წინადადების მიღება გარიგებაზე; 8. შეთანხმება; შერწყმა (მაგ. კომპანიებისა); შეერთება; 9. კონტროლისა და მართვის დაქვემდებარება; 10. გადასახადები; გამოსაღებები; მოსაკრებლები; 11. მფლობელობაში მიღება; ~ **home pay** სუფთა ჯამაგირი, ხელფასი სხვადასხვა გადასახადის გამოკლებით; ~ **over** შეძენა; ~ **stock** ინვენტარის აღწერა; შეფასება; განხილვა

tangible assets მატერიალური აქტივები; ~ **property** მატერიალური საკუთრება

target მიზანი, ამოცანა; ~ **customers** პოტენციური მყიდველები; ~ **group** სამიზნე ჯგუფი; ჯგუფი, რომლისკენაც არის მიმართული პროექტის განხორციელების შედეგად მიღებული სასარგებლო შედეგები; ~ **market** მომხმარებელთა მიზნობრივი ჯგუფი ბაზარზე; ~ **net income** სასურველი სუფთა შემოსავალი; ~ **pricing** მოგების მიღებისათვის აუცილებელი ფასის განსაზღვრის მეთოდი

tariff ტარიფი, ნიხრი; ბაჟი, გადასახადი; განაკვეთი; **alternative** ~ ალტერნატიული ტარიფი; **autonomous** ~ ავტონომიური ტარიფი; **basing** ~ მკაცრი ტარიფი; **compound** ~ შერჩეული ტარიფი; **conventional** ~ კონვენციური ტარიფი; **სახელშეკრულებო** ტარიფი; **custom** ~ საბაჟოს ტარიფი; **flexible** ~ მოქნილი ტარიფი; **foreign** ~ უცხო სახელმწიფოს საბაჟო ტარიფი; **maximum** ~ მაქსიმალური ტარიფი; **minimum** ~ მინიმალური ტარიფი; **mixed** ~ შერეული ტარიფი; **multilinear** ~ მრავალარხიანი ტარიფი; **prohibitive** ~ ამკრძალავი ტარიფი; **protection** ~ პროტექციული ტარიფი; ~**rate** სატარიფო განაკვეთი; **reduced** ~ შეღავათიანი ტარიფი; **revenue** ~ ფისკალური ტარიფი; **sliding-scale** ~ სატარიფო განაკვეთთა მცოცავი სკალა; **statutory** ~ კანონით დადგენილი ტარიფი; ~ **war** სატარიფო ომი, ქვეყნებს შორის კონკუ-

რენციის ფორმა, რომელიც გამოვლინდება სხვადასხვა სახის საბაჟო შესაკრებლის დისკრიმინაციაში

task 1. ამოცანა; დავალება; საქმე; 2. ვალდებულება; ~ **environment** ამოცანის გარემო; ორგანიზაციის გარე ფაქტორები, რომლებსაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ხელმძღვანელობისაგან გადაწყვეტილების მიღებისას, ორგანიზაციაში ის მოიცავს კლიენტებს ან მომხმარებლებს, კონკურენტებს, მიმწოდებლებს, მარეგულირებელ სააგენტოებს. საზოგადოებრივი ორგანიზაციის შემთხვევაში, კანონმდებლობას, რომელმაც დააფუძნა ის და რომელიც აფინანსებს; ~ **force** მიზნობრივი ჯგუფი, ამოცანის შემსრულებელი ძალები, რომლებიც შექმნილია სპეციფიური მოვლენების ან ზოგადი პოლიტიკის საკითხების გამოსაკვლევად და ანგარიშვალდებულია მთავრობასთან; ~ **group** ადამიანთა ჯგუფი, რომელიც მუშაობს საერთო პროექტზე ან დასმული ამოცანის გადაწყვეტაზე; ~ **interdependency** ადამიანთა ურთიერთდამოკიდებულების ხარისხი მომსახურების, საქონლისა და ინფორმაციის მისაღებად, რაც აუცილებელია დასმული მიზნების მისაღწევად; ~ **orientation** ამოცანაზე ორიენტაცია; ~ **significance** ამოცანის მნიშვნელოვნება, ხარისხი, რომლითაც მოცემულმა სამუშაომ შეიძლება ზეგავლენა მოახდინოს ორგანიზაციის სიცოცხლისუნარიანობაზე; ~ **structure** ამოცანის სტრუქტურა; ~ **uncertainty** ამოცანის განუსაზღვრელობა; **key** ~ ძირითადი ამოცანა; **quality** ~ ხარისხის უზრუნველყოფის ამოცანა; **research** ~ კვლევის ამოცანა

tax 1. ბეგარა; გადასახადი; ბაჟი; ანაკრეფი; 2. *ამერ.* საწევრო შესატანი; გამოსაღები; მოსაკრებელი; ~ **abatement** საგადასახადო დათმობა; ~ **avoidance** კანონიერი საშუალებების გამოყენება გადასახადების შემცირებისათვის; ~ **credit** საგადასახადო დათმობა, გადასახადების გადახდის ვალდებულებების პირდაპირი შემცირება, რომელიც ჩვეულებრივ ხორციელდება ზოგიერთი საქმიანობის ან გადასახადის გადამხდელთა გარკვეული კატეგორიის წახალისების მიზნით; ~ **dodge** გადასახადების გამიზნულად გადაუხდელობა; ~ **eater** *sl.* სახელმწიფო კმაყოფაზე მცხოვრები პირი; ~ **evasion** შემოსავლების უკანონო დამალვა გადასახადების გადახდის თავის არიდების მიზნით; ~ **exemption** განთავისუფლება გადასახადისაგან; ~ **haven** გადასახადებისაგან თავის დაღწევის საშუალება, უცხო კორპორაციის მიერ მიღებული შეღავათები დაბალი გადასახადების მქონე ქვეყანაში; ~ **limit** საკანონმდებლო გადაწყვეტილება, რომელიც ზღუდავს ამოსაღები გადასახადების ზედა ზღვარს; ~ **multiplier** საგადასახადო მულტიპლიკატორი, ერთობლივი შემოსავლის მოცულობის ცვლილება ერთ დოლარზე გადასახადის შეცვლის გამო; ~ **preference items** შემოსავალი პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმით; **progressive** ~ პროგრესული გადასახადი; ~ **ratables** საზოგადოებრივი შემოსავლები, რომლებიც აკლდება კერძო საკუთრებას გადასახადის განსაზღვრისას; ~ **rate** გადასახადის ნორმა; ~ **roll** ოფიციალური დოკუმენტი, რომელიც შეიცავს გადასახადით დაბეგრილი

საკუთრების აღწერას; ~ shelter საგადასახადო თავშესაფარი, საშემოსავლო გადასახადებისგან თავის ქანონიერი არიდების გზები; ~shield საგადასახადო ფარი, ამორტიზაციის თანხა, რომელიც აკლდება შემოსავლებს და იცავს მის ნაწილს გადასახადებისაგან; accumulated - earnings ~გადასახადი გაუნაწილებელ მოგებაზე; assessed ~es პირდაპირი გადასახადი (ქონება-ზე); business ~ მეწარმის გადასახადი; commodity ~ პირდაპირი საქონლის გადასახადი; deferred ~გადავადებული გადასახადი; direct ~ პირდაპირი გადასახადი; dividends ~ დივიდენდის გადასახადი; double ~ ორმაგი გადასახადი; emergency ~ საგანგებო გადასახადი; employment ~ შენატანი უმუშევრობის სადაზღვევო ფონდში; excess profits ~ ზემოგების გადასახადი; excise ~ აქციზების გადასახადი; export ~ საექსპორტო გადასახადი; federal ~ ფედერალური გადასახადი; flat-rate ~პროპორციული გადასახადი; general property ~ გადასახადი ყველა სახის საკუთრებაზე; hidden~es გამოუცხადებელი გადასახადები; immovable property ~ გადასახადი უძრავ ქონებაზე; import ~ იმპორტის გადასახადი; import turnover ~ იმპორტული საქონელბრუნვის გადასახადი; income ~ საშემოსავლო გადასახადი; indirect ~არაპირდაპირი გადასახადი; inheritance ~ სამემკვიდრეო გადასახადი; interest equalization ~გადასახადი, რომელიც ათანაბრებს საპროცენტო განაკვეთს; intermediate ~es შუალედური გადასახადი; land ~ მიწის გადასახადი; local ~ ადგილობ-რივი გადასახადი; luxury ~ გადასახადი ფუფუნების საგნების გაყიდვაზე; matured ~ გადასახადი, რომლის გადახდის ვადა დადგა; municipal ~ მუნიციპალური გადასახადი; negative income ~ უარყოფითი საშემოსავლო გადასახადი (თანხის გადახდა ბიუჯეტიდან იმ პირთათვის, რომელთაც არა-საკმარისი შემოსავლები აქვთ); payroll ~ გადასახადი, ამოღებული გაცემული ხელფასიდან; personal property ~ გადასახადი კერძო ქონებაზე; property ~ 1. ქონებრივი გადასახადი; 2. *ინგლ.* გადასახადი უძრავ ქონებაზე; proportional ~ პროპორციული გადასახადი; real estate ~ გადასახადი მოძრავ ქონებაზე; regressive ~ რეგრესული გადასახადი; returnable ~ გადასახადი, რომელიც შეიძლება დაბრუნებულ იქნეს; salary ~საშემოსავლო გადასახადი ხელფასზე; social insurance ~ შენატანები სოციალური დაზღვევის ფონდში; state ~ ხელისუფლების მიერ ამოღებული გადასახადი; stock transfer ~ გადასახადი აქციების ტრანსფერტის ოპერაციებზე; stockholder's ~ გადასახადი აქციებიდან მიღებულ შემოსავლებზე; super ~ დამატებითი გადასახადი; transfer ~ გადასახადი ფულის საზღვარგარეთ გაგზავნაზე; turnover ~ ბრუნვის გადასახადი; undistributed profit ~ გადასახადი გაუნაწილებელ მოგებაზე; use ~ გადასახადი მოგებაზე; value-added ~დამატებული ღირებულების გადასახადი; wage ~ხელფასის საშემოსავლო გადასახადი

taxable income დასაბეგრი შემოსავალი

taxation 1. დაბეგვრა; გადასახადის გადახდევინება; 2. გადასახადის ოდენობა; 3. დაბეგვრიდან შემოსული მოგება

theocracy თეოკრატია; სამღვდელოების ან სხვა ჯგუფის მიერ განხორციელებული მართვა, რომელსაც ზედამხედველობას უწევს ეკლესიური ხელისუფლება

theory 1. თეორია; 2. იმ განსხვავებულ დებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ქმნის რაიმე მეცნიერებას ან მის ერთ-ერთ დარგს; 3. ზოგადი, განყენებულ მსჯელობა

thin corporation კორპორაცია, რომელსაც მნიშვნელოვანი დავალიანება აქვს სააქციონერო კაპიტალის მოცულობასთან შედარებით; ~ **market** სუსტი ბაზარი, ბაზარი, რომელზეც შედარებით მცირე რაოდენობის წინადადებაა გაყიდვისა, ყიდვის თაობაზე ან ორივეზე ერთად

thing 1. საგანი; 2. ქონება; 3. ნივთი; ბარგი; 4. *pl.* გარემოება; ვითარება

think tank მრჩეველთა ჯგუფი ან ინსტიტუტი, რომელიც ატარებს კვლევას და იძლევა რეკომენდაციებს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ სფეროებში

third მესამე; ~ **force** მესამე ძალა; ძალაუფლებისა და გავლენის სფერო მსოფლიო პოლიტიკაში, აშშ და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ძალაუფლებისა და გავლენის სფეროს გარდა; ~ **market** მესამე ბაზარი, ბირჟაზე კოტირებული ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არ მონაწილეობენ საბირჟო ოპერაციებში; ~ **party** მესამე პარტია (მხარე) ადმინისტრაციული ან ინდივიდუალური კომპანია, რომელიც ურთიერთობს დამსაქმებლებთან, ავითარებს და კოორდინირებას უწევს სათვითდაზღვევო პროგრამებს, იხდის ქვითრებს და ეხმარება დასაქმებულს სადაზღვევო დანაკარგების შეწყვეტაში; ~ **payer** მესამე მხარის გადამხდელი; დაზღვევის გამტარებელი, რომელიც იხდის საავადმყოფოს ან სამედიცინო ანგარიშებს ავადმყოფის მაგიერ; ~ **sector** არასამთავრობო ორგანიზაციები; ~ **world** მესამე სამყარო; მოიცავს ნაკლებად განვითარებულ ქვეყნებს; ~ **world debt crisis** კრიზისი მესამე სამყაროს ვალის გამო; საერთაშორისო ეკონომიკის კრიტიკული მდგომარეობა, რომელიც გამოწვეულია მესამე სამყაროს დიდი დავალიანებით დასავლური კერძო ბანკების წინაშე და ამ ქვეყნების უუნარობით გადაიხადონ ვალი; ~ **world instability** მესამე სამყაროს არასტაბილურობა, მისი გამომწვევი ფაქტორებია: 1) დეკოლონიზატორული და განმათავისუფლებელი მოძრაობები. 2) სიღატაკე. 3) რევოლუციური აღმავლობები, სამხედრო გადატრიალებები, შიგა ბრძოლები ძალაუფლებისათვის; 4) სამხედრო ინტერესები

thrats მუქარები; შეკავების პოლიტიკის ერთ-ერთი მექანიზმი; ~ **of external validity** საფრთხე გარე სარწმუნოობის მიმართ; ფაქტორები, რომლებიც ზღუდავს გამოკვლევის შედეგების გამოყენებას იმ შემთხვევებისათვის, რომლებიც გამოკვლევაში არ იყო ჩართული. ეს ფაქტორებია: პროგრამის განსაკუთრებული მახასიათებლები, სელექციის გავლენა, ისტორიის გავლენა, ტესტების გავლენა, ექსპერიმენტის დიზაინის გავლენა; ~ **of internal validity** საფრთხე შიგა სარწმუნოობის მიმართ

threshold ზღვარი, მიჯნა, საზღვარი

thrive აყვავება; წარმატების მიღწევა

teleology ტელეოლოგია; იდეა, რომ მოვლენები უნდა აიხსნას იმ მიზნებით, რომლებსაც ისინი ემსახურებიან

temporal 1. დროებითი, ხანმოკლე; 2. დროითი; 3. *პოლიტ.* საერო, საქვეყნო (საქმეები, პრობლემები)

temporary employee დროებითი მუშაკი; ~ investments მოკლევადიანი ინვესტიციები; ~ work force დროებითი სამუშაო ძალა

tenancy 1. ფლობა (უძრავი ქონებისა); 2. ფლობა იჯარის საფუძველზე; 3. იჯარით აღებული ქონება

tenant 1. მფლობელი; 2. დამქირავებელი, მოიჯარე; 3. მცხოვრები

tend 1. მიმართვა, გაძღოლა; გარკვეული მიმართულებით მოქმედება; 2. მართვა, სათავეში ჩადგომა; 3. მიდრეკილების ქონა

tendency 1. მიმართულება, მიდრეკილება, ტენდენცია; მისწრაფება; 2. მიზანი; იდეა; 3. ტენდენციურობა

tender 1. წინადადება; განცხადება; განაცხადი; შეთავაზება; აუქციონი; განაცხადის შეტანა (საჯარო ვაჭრობაზე); ოფერტი; 2. *საგ. ეკ. ურთ.* ტენდერი (წერილობითი) წინადადება; 3. ფასის შეთავაზება

tenderer 1. კრედიტორი; აუქციონზე ხაზინის თამასუქების მყიდველი; 2. პირი, რომელიც სთავაზობს წინადადებას; საჯარო ვაჭრობის მონაწილე

tenure 1. თანამდებობაზე ყოფნა; 2. უფლებამოსილება; 3. *იურ.* ქონება; საკუთრება; ფლობა

term 1. ტერმინი; 2. ვადა; დრო, ხანგრძლივობა; პერიოდი; 3. პირობა (მოლაპარაკებისა, გადახდისა); ~ of acceptance მიღების ვადა; ~s of delivery მიწოდების პირობა; ~s of interest პროცენტის დარიცხვის პირობა; ~ of payment გადახდის ვადა; ~s of reference ტექნიკური დავალება; ~s of redemption გამოშვების პირობა; ~s of sale გაყიდვის პირობა; ~s of trade საგარეო ვაჭრობის პირობები; ~ of validity ხელშეკრულების მოქმედების ვადა; acceptable ~s მისაღები პირობები; concessionary ~s შეღავათიანი პირობა; credit ~ კრედიტის (სესხის) პირობა; discount ~ დისკონტირების პირობები; easy ~s შეღავათიანი პირობები; exclusionary ~s ამკრძალავი პირობები; income ~ შემოსავლების ინდექსი; insurance ~s and conditions დაზღვევის პირობები; lending ~s კრედიტის გაცემის პირობები; license ~ ნებართვის ან პატენტის მოქმედების ვადა; long ~ გრძელი ვადა; short ~ მოკლე ვადა; soft ~s შეღავათიანი პირობები; unacceptable ~s მიუღებელი პირობები; usual ~s ჩვეულებრივი პირობები; ~ policy ჩვეულებრივი დაზღვევის პოლისი, რომლის მოქმედების ვადა 1 წელს აღემატება

terminal 1. ტერმინალი; ბოლო სადგური; საბოლოო პუნქტი, 2. უკანასკნელი; ~ market სასწრაფო ბირჟა, ბაზარი, რომელზეც აწარმოე-ბენ ოპერაციებს უფლებამოსილებით (ფიუჩერსებით); ~ positions თანამდებობები ორგანიზაციებში, რომლებიც არ იძლევა შემდგომი წინსვლის საშუალებებს

termination 1. ბოლო; დამთავრება; შეწყვეტა, დასრულება; ვადის გასვლა; 2. შეზღუდვა; ~ pay გადახდა წყვეტისათვის, კონტრაქტის შეწყვეტისათვის

terms of aid დახმარების პირობები; ფინანსური დახმარების სახეობა, რომელსაც გაიღებს დონორი და

ის პირობები, რომლებითაც ხდება დახმარება; ~ of trade ვაჭრობის პირობები; ურთიერთდამოკიდებულება ქვეყნის მიერ ექსპორტისთვის მიღებულ ფასებსა და იმპორტისთვის გადახდილ ფასებს შორის

territorial departmentalization განყოფილებებად დაყოფა ტერიტორიული ნიშნით

territory screening ტერიტორიის სკანირება, მყიდველთა ან პოტენციურ კლიენტთა ჩამონათვალის შემოწმება მარკეტინგული მიზნით

terrorism ტერორიზმი; ფართო გაგებით, პოლიტიკურად მოტივირებული ძალმომრეობის ან მუქარის გამოყენება. ის მოიცავს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ტაქტიკას, საიდუმლო სამსახურების მიერ ჩადენილ ძალმომრეობის ფარულ აქტებს და ა. შ.

tertiary care მესამეული ჯანდაცვა; ქვესპეციალიზებული (ვიწრო სპეციალიზაციის) ჯანდაცვა, რომელიც მოითხოვს უნივერსიტეტის ფილიალის ან კლინიკური საავადმყოფოს ფართო დიაგნოსტიკურ და კლინიკურ საშუალებებს; ~ group მესამეული ჯგუფები; ყველა ადამიანი მიეკუთვნება რამდენიმე ასეთ ჯგუფს საზოგადოებრივ - ეკონომიური მდგომარეობიდან, რელიგიურობიდან, ეროვნებიდან, რასიდან გამომდინარე; ~ sector მესამე სექტორი; ეკონომიკის ნაწილი, რომელიც ეფუძნება მომსახურებას: დაზღვევა, საბანკო საქმე, ტურიზმი და კომუნიკაციები

test 1. ტესტი; გამოცდა, შემოწმება; გამოცდის ჩატარება, შემოწმების ჩატარება; 2. გამოკვლევა, ანალიზი; გამოკვლევის ჩატარება; 3. კრიტერიუმი; ~ independence დამოუკიდებლობის კრიტერიუმი; ~ of randomness შემთხვევითობის კრიტერიუმი; ~ of validity საიმედოობის კრიტერიუმი; approximate ~ მიახლოებითი კრიტერიუმი; assessment ~ შეფასებითი გამოცდა; conditional ~ პირობითი კრიტერიუმი; convergence ~ შესაბამისობის კრიტერიუმი; credit ~ საკრედიტო რისკის შეფასება; day-to-day ~ ყოველდღიური შემოწმება; economy ~ ეკონომიკურობის შეფასება; efficiency ~ მწარმოებლურობის გამოცდა; evaluation ~ შეფასებითი გამოცდა; exact ~ ზუსტი კრიტერიუმი; exploratory ~ საძიებო კვლევა; fixed assets ~ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის მაჩვენებელი; formal ~ ოფიციალური გამოცდა; informal ~ არაფორმალური შემოწმება; objective ~ ობიექტური კრიტერიუმი; odd ~ შერჩევითი გამოცდა; optimality ~ ოპტიმალურობის კრიტერიუმი; optimum ~ ოპტიმალური კრიტერიუმი; performance ~ 1. ფუნქციონირების ეფექტურობის შეფასების კრიტერიუმი; 2. გამოცდა სამუშაო მახასიათებლის დასადგენად; proof ~ საკონტროლო გამოცდა; qualitative ~ 1) ხარისხობრივი კრიტერიუმი; 2) გამოცდა, რომელიც იძლევა ხარისხობრივ მაჩვენებელს; quantitative ~ 1) რაოდენობრივი კრიტერიუმი; 2) გამოცდა, რომელიც იძლევა რაოდენობრივ მაჩვენებელს; rank ~ რანგთა კრიტერიუმი; sequential ~ თანმიმდევრული კრიტერიუმი; serial ~ სერიული კრიტერიუმი

texture 1. ტექსტურა, აღნაგობა, სტრუქტურა; 2. ქსოვილის აღნაგობა

textureless უსტრუქტურო, ამორფული, გადაგვარებული აღნაგობის

taxbase საგადასახადო ბაზა; მთლიანი ფულადი ფონდი, რომელიც ექვემდებარება გადასახადების გადახდას

tax-collector გადასახადების ამკრეფი

tax-deferred annuity (tax-sheltered annuity) საპენსიო დანაზოგების სისტემა, რომელიც ვრცელდება მასწავლებლებსა და არაკომერციული ორგანიზაციების თანამშრომლებზე. ისინი იბეგრებიან მხოლოდ პენსიის გადახდისას

taxing დაბეგვრა; გადახდევინება

taxless გადასახადისაგან თავისუფალი

taxonomy ტაქსონომია; სახელმწიფოების კლასიფიკაცია კატეგორიების მიხედვით, როგორც დემოკრატიული, სოციალისტური ან ფაშისტური

taxpayer გადასახადის გადამხდელი

team 1. გუნდი; ბრიგადა; ჯგუფი; 2. მუშა ჯგუფი; ~ building გუნდის შექმნა; ჩამოყალიბება; ~ membership გუნდის წევრობა

teamwork ბრიგადული ან საარტელო სამუშაო; გუნდური მუშაობა; კოლექტიური მუშაობა

technical ტექნიკური; ~ assistance ტექნიკური დახმარება; ტექნიკური უნარების სწავლება ან გადატანა ერთი ქვეყნიდან მეორეში; ~ change ტექნიკური ცვლილება; პროცესი, რომლის მეშვეობითაც იცვლება წარმოების მეთოდები მოგების გაზრდისა და კაპიტალის დაგროვების მიზნით; ~ cooperation ტექნიკური თანამშრომლობა; ხალხის თრეინინგი ან სწავლება მათი ცოდნის, უნარის და ტექნიკური შესაძლებლობების ამაღლების მიზნით; ~ efficiency ტექნიკური ეფექტურობა, სიტუაცია, რომლის დროსაც შეუძლებელია ერთი პროდუქტის ნაკლები მოცულობის გამოყენება სხვა პროდუქტის მეტი მოცულობის გამოყენების გარეშე იმავე მოცულობის პროდუქციის მისაღებად; ~ level ტექნიკური დონე; ~ position ბაზრის მდგომარეობა, ტერმინი, რომელიც გამოიყენება ბაზარზე მოქმედი სხვადასხვა შიგა ფაქტორების დასახასიათებლად; ~ strategy ტექნიკური სტრატეგია; სპეციფიური იარაღის და კონტრაარაღის ურთიერთმიმართება

techniques 1. ტექნიკა; უნარი; 2. ტექნიკური საშუალება; მეთოდი; მეთოდიკა

technological ტექნოლოგიური; ~ assessment ტექნოლოგიური შეფასება; საზოგადოებაზე ტექნოლოგიის ზემოქმედების შეფასება; ~ forces ტექნოლოგიური ძალები; ~ forecasting ტექნოლოგიური პროგნოზი, ტექნოლოგიის ცვლილებებისა და მისი ორგანიზაციებსა და საზოგადოებაზე გავლენის შეფასების პროგნოზირება; ~ revolution ტექნოლოგიური რევოლუცია; ~ unemployment ტექნოლოგიური უმუშევრობა, უმუშევრობა, გამოწვეული ტექნოლოგიური სიახლეებით; ~ ly induced stress ტექნოლოგიით გამოწვეული სტრესი

technology ტექნოლოგია; ორგანიზაციის თეორიის ასპექტში, შეეხება პროცესს, რომლის მეშვეობით ორგანიზაცია ახდენს შესასვლელის (რესურსის) გარდაქმნას გამოსასვლელად (პროდუქციად); ~ transfer ტექნოლოგიის გადატანა; ტექნიკური ცოდნის გადატანა ერთი მომხმარებლიდან მეორეზე, იმ მიზნით, რომ უკანასკნელმა ის გარკვეული პრაქტიკული დანიშნულებით გამოიყენოს; ~based designs ტექნოლოგიაზე დამყარებული დიზაინი

ticket 1. ბილეთი; 2. ეტიკეტი, იარლიყი; იარლიყის ან ეტიკეტის მიკვრა; 3. მოწმობა, ქვითარი

tie 1. ვალდებულება; მოვალეობა; 2. *pl* .კავშირი; ურთიერთობა; 3. შეკავშირება; გადასკვნა; 4. პირობებით შეზღუდვა

tied aid მიბმული დახმარება; სესხები და გრანტები, რომელსაც აძლევენ განვითარებად ქვეყნებს იმ პირობით, რომ რეციპიენტი ფონდებს გამოიყენებს დონორი ქვეყნისაგან საქონლისა და მომსახურების საყიდლად

tight 1. არასაკმარისი; შეზღუდული; 2. მჭიდრო; დაძაბული; ~ credit კრედიტის ნაკლებობა; ძვირი კრედიტი; ~money ძნელი ფული, კრედიტის ხისტი პირობები; კრედიტის შეზღუდულობა

time 1. დრო; მომენტი; დროის პერიოდი; ვადა; დროის ხანგრძლივობა; 2. სამუშაო დრო; ტაქტი; პერიოდი; 3. დროის მონიშვნა; ქრონირება; 4. სიჩქარე; ტემპი; რიტმი; ~ bargain შეთანხმება დროზე, ვადიანი შეთანხმება; ~ discount დროითი დისკონტირება, რეკლამის გადასახადის შემცირება სარეკლამო განცხადების გამოჩენის სიხშირის მიხედვით; ~lags დროში ჩამორჩენა; ნებისმიერი ფისკალური პოლიტიკის ეფექტურობა დამოკიდებულია პოლიტიკის ცვლილებასთან დაკავშირებულ დროში ჩამორჩენაზე. დროში ჩამორჩენის ორი კატეგორია არსებობს: შიგა ჩამორჩენა და გარეთა ჩამორჩენა. შიგა ჩამორჩენის სამი ქვეკატეგორია გამოიყოფა: 1) აღიარების ჩამორჩენა – დრო, ცვლილების საჭიროებასა და ამ საჭიროების აღქმას შორის. 2) საკანონმდებლო ჩამორჩენა - დრო, რომელიც საჭიროა, რომ პარლამენტმა (ან შესაბამისმა ორგანომ) დაამტკიცოს შეთავაზებული წინადადება. 3) ადმინისტრაციული ჩამორჩენა - დრო, რომელიც საჭიროა ახალი დაბეგვრის განრიგის შედგენის ან ტენდერის გამოსაცხადებლად; ~ loan სასწრაფო კრედიტი; ~ management დროის მართვა; ~ proved დროში გამოცდილი; საიმედო; ~ sequential design დროში თანმიმდევრობითი დიზაინი; კვაზიექსპერიმენტული დიზაინი, რომელშიც სხვადასხვა ასაკის სუბიექტებს აკვირდებიან სხვადასხვა დროში; ~ standard დროითი სტანდარტი; ~value დროის ღირებულება; პრემიის ნაწილი, დაეფუძნებული დროის მოცულობაზე, რომელიც რჩება ოფციონური კონტრაქტის მოქმედების ვადის ამოწურვამდე. ძირითადი კომპონენტები, რომლებიც განსაზღვრავენ ოფციონის ღირებულებას, შეიძლება შეიცვალონ დროთა განმავლობაში; ~-adjusted rate of return მოგების ნორმა, კორექტირებული დროის მიხედვით; ~ event analyses კონტროლის მეთოდები, რომლებიც საშუალებას აძლევს მენეჯერს თვალი მიადევნოს და შეაფასოს დროითი დანახარჯები; active ~ მუშაობის ხანგრძლივობა; allowed ~ დასაშვები დრო; average ~საშუალო ხანგრძლივობა; critical ~ზღვრული დრო; dead ~ 1) მოცდენის დრო; 2) დაყოვნების დრო; full ~ მუშაობის სრული დრო; guarantee ~ გარანტირებული სამუშაო დრო; idle ~ 1. მოცდენის დრო, მოცდენა; 2. თავისუფალი დრო; უმოქმედობის დრო; initial ~ დროის ათვლის მომენტი; in-service ~ ექსპლუატაციის ხანგრძლივობა;

leisure ~ თავისუფალი დრო; **lie** ~ მოცდენის დრო; **life** ~ მომსახურების ხანგრძლივობა; **lost** ~ მოცდენის დრო; **part** ~ არასრული სამუშაო დღე; **payback** ~ უკუგების ვადა; **personal** ~ დრო პირადი საჭიროებისათვის; **productive** ~ სასარგებლო დრო; **random** ~ შემთხვევითი დრო; **real** ~ ნამდვილი დრო; **reasonable** ~ მისაღები დრო; **spare** ~ თავისუფალი დრო; **start** ~ საწყისი მომენტი;

time-consuming დროის შთანმთქმელი; ~ **methodology** დროის შთანმთქმელი მეთოდოლოგია

timed დროში დაგეგმილი; გათვლილი

time-dependent დროზე დამოკიდებული

time-expired საგარანტიო დროში ნამუშევარი

time-independent დროზე დამოუკიდებელი

time-keeping ქრონომეტრირება

timeproof ხანგრძლივი ექსპლუატაციის ვადით

time-proved დროში შემოწმებული; დროით შემოწმებული

time-table განრიგი; გრაფიკი; დროითი დიაგრამა

time-taking შრომატევადი

time-work დროებითი სამუშაო; საათობრივი სამუშაო

timing 1. დროის დაგეგმვა; დროის ინტერვალის განაწილება; 2 განრიგის შედგენა; 3. დასინქრონება; ქრონირება

token 1. ნიშანი; სიმბოლო; 2. ნიშანთვისება, განმასხვავებელი ნიშანი; 3. ტალონი, კუპონი, ჟეტონი; 4. საჩუქარი, სუვენირი; ~ **money** ნომინალური ფულადი ერთეულები; დასახურდავებელი ფული; ~ **of value** ღირებულების ნიშანი

tolerance 1. ამტანობა; ტოლერანტობა; 2. დაშვება; დასაშვები გადახრა

toll 1. ბაჟი; 2. გადასახადი; გადასახადის დაწესების უფლება; 3. დამატებითი გადასახადი მომსახურებისათვის; 4. გადასახადი, რომელიც დაწესებულია საზოგადოებრივი ობიექტებისა და მომსახურების გამოყენებისათვის

tool 1. ხერხი; მეთოდი; 2. მექანიზმი; 3. ინსტრუმენტი; 4. *pl.* შრომის იარაღები

top 1.უმაღლესი; უმაღლესი საფეხური; 2. გადამეტება; ~ **credit** მზა კრედიტი; ~ **leader** მაღალი რანგის ლიდერი, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელი; ~ **leadership** მაღალი რანგის ხელმძღვანელობა; ~ **management** უმაღლესი მენეჯმენტი; უმაღლესი დონის ხელმძღვანელობა ადმინისტრაციული იერარქიის მიხედვით; ~ **out** პროდუქციაზე ან ნაკეთობაზე მაქსიმალური მოთხოვნის პერიოდი, რომლის შემდეგ მოთხოვნა მცირდება; ~ **priority** უმაღლესი პრიორიტეტი; ~ **secret** სრულიად საიდუმლოდ (გრიფი ხელმძღვანელობის საბუთებზე); ~-**down approach** მიდგომა, მიმართული ზევიდან ქვევით, სტრატეგიული მიდგომა, რომლის თანახმადაც ძირითადი გადაწყვეტილებები მიიღება ორგანიზაციის უმაღლეს დონეზე და გადაეცემა ქვედა დონეებს; ~-**down control** მართვა ზედა საფეხურიდან ქვემოთ, ზედამხედველობა

tory syndrome ტორის სინდრომი; თითქმის მუდმივი ოპოზიცია, რომელსაც ცვლის ხელისუფლებაში ყოფნის ხანმოკლე პერიოდები; ამ დროს მთავრობის წევრების უმრავ-

ლესობის ოპოზიციური მენტალიტეტი იწვევს დამარცხებას და ოპოზიციის როლში გადასვლას

toryism ტორიზმი; საზოგადოებრივი წესრიგისა და კოლექტიური ფასეულობების ინდივიდუალურ უფლებებზე წინ დაყენება

total 1. ჯამი; მთლიანი თანხა; შედეგი; 2. მთლიანი; საერთო; 3. სრული, აბსოლუტური; 4. .ტოტალური; ~ cost საერთო ღირებულება; ~ debt საერთო დავალიანება; ~ factor productivity წარმოების საერთო ფაქტორი; წარმოების ტექნოლოგიური დონის მაჩვენებელი; ~ fixed costs კომპანიის ფიქსირებული დანახარჯების საერთო თანხა; ~ loss სრული დანაკარგი; ~ quality management (TQM) მენეჯმენტის სახე რომელიც მოითხოვს შეიცვალოს რწმენა, ქცევა და ყველაფერი, რაც ორგანიზაციის კულტურას ქმნის. მისი მიზანია ტრადიციული იერარქიული ორგანიზაციის უგულვებელყოფა და „გუნდის" ატმოსფეროს შექმნა; ~ revenue შემოსავლების საერთო თანხა; ~ variable costs ცვლადი დანახარჯების საერთო თანხა; ~ war ტოტალური ომი; ეროვნული ხელისუფლების დამყარების მიზნით ყველა შესაძლო მეთოდებით წარმოებული ომი. გულისხმობს: 1) მთელი მოსახლეობის მონაწილეობას. 2) სამოქალაქო მოსახლეობის ტერორს. 3) თანამედროვე, დამანგრეველი იარაღის გამოყენებას. 4) ქვეყნების უმეტესობის მონაწილეობას. 5) ომის წარმოების საერთაშორისო წესების დარღვევას. 6) მასობრივ ემოციურ ერთგულებას ეროვნულ და იდეოლოგიურ იდეალებთან. 7) უპირობოდ დანებებას. 8) დამარცხებული სახელმწიფოების პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და სოციალურ ტრანსფორმაციას გამარჯვებულთა დიქტატურის მიხედვით

totality ნაკრები; ერთობლიობა; სიმრავლე; (მაგ. მოთხოვნილებებისა)

totalize დაჯამება; შეჯამება

trace 1. კვალი; ტრასა; 2. ჩანაწერი მოვლენების თანმიმდევრობის შესახებ

traceable costs ხარჯები, რომელთა მიხედვით შეიძლება პასუხისმგებელი პირის ან ქვედანაყოფის დადგენა და რომლებიც დაეწერება ამ პირს ან ქვედანაყოფს

trade 1. ვაჭრობა; 2. საქმიანობა; პროფესია, ხელობა; 3. გარიგება; გაცვლა; 4. საქონელბრუნვა; ~ date ვაჭრობის თარიღი; როდესაც ხდება ვაჭრობა; ~ deficit სავაჭრო დეფიციტი; ~ discount სავაჭრო ფასდათმობა; სავაჭრო დისკონტი; ~ name სავაჭრო ფირმის დასახელება; ~ off გარიგება, მორიგება, კომპრომისი; შეთანხმება; ალტერნატივა; ~ range ვაჭრობის დიაპაზონი; განსხვავება ვაჭრობის მაღალ და დაბალ ფასებს შორის დროის მონაკვეთში; ~ reference ცნობა კრედიტუნარიანობის შესახებ; ~ unions პროფკავშირები; მშრომელთა დაჯგუფება დამქირავებელთა და დაქირავებულთა შორის ურთიერთობების მოსაწესრიგებლად იმ მიზნით, რომ გაუმჯობესდეს მშრომელთა მდგომარეობა და გაიზარდოს ხელფასი; balanced ~ ნეტო ბალანსი, სავაჭრო ბალანსი, რომლის დროსაც იმპორტისა და ექსპორტის ღირებულებები ერთმანეთის ტოლია; barter ~ ბარტერული ვაჭრობა; bilateral ~ ორმხრივი ვაჭრობა; ვაჭრობა ორ ქვეყანას შორის; cash ~ ნაღდი ფულით ვაჭრობა; direct

transit ~ პირდაპირი სატრანზიტო ვაჭრობა; distributive ~ საცალო და საბითუმო ვაჭრობა; domestic ~ შიგა ვაჭრობა; external ~ 1) საგარეო ვაჭრობა; 2) რეექსპორტი; fair ~ ურთიერთხელსაყრელი ვაჭრობა; foreign ~ საგარეო ვაჭრობა; free ~ თავისუფალი ვაჭრობა; general ~ საერთო ვაჭრობა, საგარეო ვაჭრობის საერთო მოცულობა; home ~ შიგა ვაჭრობა; inland ~ შიგა ვაჭრობა; interior ~ შიგა ვაჭრობა; intermediate ~ საშუამავლო ვაჭრობა; internal ~ შიგა ვაჭრობა; interregional ~ რეგიონთაშორისო ვაჭრობა; land ~ სახმელეთო ვაჭრობა; oversea ~ *ინგლ.* საგარეო ვაჭრობა; profitable ~ ხელსაყრელი ვაჭრობა; retail ~ საცალო ვაჭრობა; triangular ~ სამ ქვეყანას შორის ვაჭრობა, რომლის დროსაც ცდილობენ ყველა მონაწილისათვის სასიკეთო სავაჭრო ბალანსის მიღწევას; multilateral ~ მრავალმხრივი ვაჭრობა; wholesale ~ საბითუმო ვაჭრობა

trademark სასაქონლო ნიშანი; სავაჭრო ნიშანი; საფაბრიკო (საქარხნო) მარკა (ნიშანი)

tradeoff 1. კომპრომისი; 2. ალტერნატივა;

trader 1. ვაჭარი; 2. ბირჟის მაკლერი, სპეკულანტი; 3. სავაჭრო გემი

trading 1. ვაჭრობა; 2. გარიგება; ~ area გასაღების ბაზარი; ~ difference რეალიზაციის ხარჯები; ~ down ვაჭრობა უფრო დაბალ დონეზე; ~ post სავაჭრო პოსტი, ბირჟის სავაჭრო დარბაზში მრავალ სავაჭრო წერტილთაგან ერთ-ერთი, რომელშიც იყიდება მსგავსი მახასიათებლების მქონე აქციები; ~ stamp ყიდვის დამადასტურებელი ბეჭედი; ~ up ვაჭრობა უფრო მაღალ დონეზე

traditional ტრადიციული; ~ approach to administration theory ტრადიციული მიდგომა ადმინისტრაციული თეორიის მიმართ; ადმინისტრაციის მიზანია დაგეგმოს ურთიერთობები სამუშაოს, ადამიანებს და სამუშაო ადგილებს შორის; დაამყაროს ორგანიზაციული ურთიერთობები შესაბამისი ხელისუფლების პასუხისმგებლობით, რათა განხორციელდეს საქმიანობის მართვა, ადმინისტრაციის ეფექტიანობა (სასურველი ორგანიზაციული მიზნების მიღწევა) და ეფექტურობა (მიზნების მიღწევა უდანაკარგოდ); ~ authority ტრადიციული ხელისუფლება; ეფუძნება წეს-ჩვეულებებსა და ისტორიას. ხშირად გადადის მემკვიდრეობით, მაგ., სამეფო დინასტიაში; ~ corporation ტრადიციული კორპორაცია, კორპორაცია, რომელიც ემსახურება აქციონერების ინტერესებს და აქვს მკაფიოდ გამოკვეთილი მიზანი - მაქსიმალური მოგების მიღება; ~ indemnity plans ტრადიციული საკომპენსაციო გეგმა

traditionalism ტრდიციებისადმი ერთგულება, ტრადიციონალიზმი; საერთაშორისო ურთიერთობებში, ყურადღებას ამახვილებს ისეთი დისციპლინების შესწავლაზე, როგორიცაა დიპლომატიის ისტორია, საერთაშორისო სამართალი და ფილოსოფია. ტრადიციონალისტები სკეპტიკურად უყურებენ ბიჰევიორისტულ შეხედულებებს და მისდევენ მკაცრ სამეცნიერო სტანდარტებს, რომელიც გულისხმობს ფორმალური ჰიპოთეზის ტესტირებას და სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებას

trained ნასწავლი; მომზადებული; ნავარჯიშევი

training 1. სწავლება, შესწავლა; მომზადება; 2. ვარჯიში; 3. თრეინინგი; გარკვეული საქმის შესასრულებლად საჭირო ცოდნის მიღება და უნარის გამომუშავება; **blitz ~** ბლიცთრეინინგი, პროფესიული მომზადების მოკლე კურსი, რომლის მიზანია თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ზრდა; **cold storage ~** თანამშრომელთა პროფესიული მომზადების ფორმა თანამდებობებისათვის, რომლებიც მათ შეიძლება დაიკავონ გარკვეული დროის შემდეგ

trait theory of leadership ფიზიკური, გონებრივი და პიროვნული მახასიათებლების განსაზღვრა, რომლებიც განაპირობებს ხელმძღვანელის მიერ სამუშაოს წარმატებით შესრულებას

transaction 1. საქმე; საქმის წარმოება; 2. გარიგება, გარიგების დადება; 3. ოპერაცია (სავაჭრო); 4. შრომები; ოქმი (სამეცნიერო დაწესებულების ან საზოგადოებისა); **accounting ~** ბუღალტრული ოპერაცია; **banking ~** საბანკო გარიგება; **basic ~s** ძირითადი ოპერაციები; **business ~** საქმიანი ოპერაცია; **cash ~** გარიგება ნაღდ ფულზე; **clearing ~s** კლირინგული ოპერაცია; **credit ~** კრედიტორული გარიგება; **discount ~s** დისკონტირების ოპერაცია; **exchange ~s** სავალუტო ოპერაციები; **external ~** საგარეო ოპერაცია; **intergovernmental (financial) ~s** ფინანსური ოპერაციები სამთავრობო უწყებებს შორის; **interregional ~** რაიონთაშორისი ოპერაცია; **issuing ~s** საემისიო ოპერაციები; **market ~s** საბაზრო გარიგებანი; **monetary ~** ფულადი გარიგება; **stock exchange ~** საფონდო ოპერაცია

transarmament სამხედრო უსაფრთხოების ურთიერთმუქარის ფორმებიდან თავდაცვის არაპროვოკაციულ მდგომარეობაზე გადასვლა. ამ იდეას საფუძვლად უდევს პრინციპი, რომ ჩვენ სახიფათო სამყაროში ვცხოვრობთ და საჭიროა რაიმე სახის თავდაცვა, კერძოდ, არაპროვოკაციული თავდაცვა მშვიდობის ძიების ნორმატიულ კონტექსტში

transfer 1. ტრანსფერტი, გადაცემა (მაგ. მონაცემებისა, საკუთრებისა და ა.შ.); დათმობა; 2. გადაგზავნა (ფულისა); გადარიცხვა, გაგზავნა (თანხისა); 3. გადატანა, ტრანსპორტირება (ტვირთისა, ფულისა); 4. გადაადგილება, გადასვლა; **~ of balance** *ბურ.* სალდოს გადატანა; **~ of experience** გამოცდილების გაზიარება; **~ of ownership** საკუთრების უფლების გადაცემა; **~ of portfolio** *ბურ.* პორტფელის გადაცემა; **~ of power** ენერგიის გადაცემა; **~ of value** ღირებულების გადატანა; **~ agent** აგენტი, რომელიც აწარმოებს რეგისტრირებული აქციონერების ჩაწერას; **bank ~** საბანკო გზავნილება; **capital ~** კაპიტალის გადაადგილება; **cash ~** ფულადი გზავნილება; **~ costs** 1) ტრანსპორტირების ხარჯები; 2) საოპერაციო ხარჯები; **interbank ~ of funds** ფულის ბანკთაშორისი გაგზავნა; **mail ~** საფოსტო გზავნილება; **money ~** ფულადი გზავნილება; **~ payments** უსასყიდლო სახელმწიფო გზავნილები მოქალაქეებისათვის, მაგალითად სოციალური საკითხების მოსაგვარებლად; **~ price** ტრანსფერტის ხარჯები; **social ~** სოციალური გადასახადი; **~ tax** ფასიანი ქა-

ღალდების გაყიდვაზე ან გადაცემაზე დაწესებული გადასახადი; **unilateral ~s** ცალმხრივი გზავნილები

transferee ტრანსფერტის მიმღები

transference 1. გადაცემა, გადატანა; 2. გზავნილება

transform ტრანსფორმირება; გარდაქმნა; შეცვლა

transformation curve ტრანსფორმაციული მრუდი; წარმოადგენს ორი სხვადასხვა საქონლის იმ რაოდენობათა ჰიპოთეტურ გამოსახულებას, რომელთა მიღებაც შეიძლება ერთი პროდუქციის საწარმოებელი რესურსების გადატანით მეორე პროდუქციის წარმოებაზე. მას ხანდახან წარმოების შესაძლებლობებს ან წარმოების ზღვარს უწოდებენ

transformation/system transformation ტრანსფორმაცია/ სისტემის ტრანსფორმაცია; ერთი სისტემის ფუნდამენტალური ცვლილება. მაგ., მრავალპოლარული სისტემის ბიპოლარულ სისტემად გარდაქმნა ან პირიქითს

transgovernmental სხვადასხვა სახელმწიფოების შიგა ერთეულების ერთმანეთთან კავშირი; ის შეიძლება მოიცავდეს ამ სახელმწიფოთა ბიუროკრატიულ და სხვა ოფიციალურად მოქმედი პირების კოალიციებსაც

transient 1. გადასვლა, გადაადგილება; გარდამავალი; დროებითი; ტრანზიტული; 2. ცვლადი; ცვალებადი; 3. დროებითი მაცხოვრებელი

transitory income დროებითი შემოსავალი, რომელიც არ იგეგმება მომავალში

transnational government relations ტრანსნაციონალური სამთავრობო ურთიერთობები; კონტრაქტები, კოალიციები, ურთიერთქმედებანი სახელმწიფო საზღვრებს მიღმა, რომელიც არ ექვემდებარება მთავრობის საგარეო პოლიტიკის ორგანოებს. ტრანსნაციონალური ურთიერთობები მოიცავს ურთიერთქმედებას კერძო აქტიორთა შორის, როგორიცაა ინდივიდუალური პირები, კორპორაციები, პროფკავშირები, სპორტული ლიგები და მომსახურების კლუბები; **~ organization** ტრანსნაციონალური ორგანიზაცია; ორგანიზატორები, რომლებიც არც სახელმწიფო ხელისუფლების ზემოთ იმყოფებიან და არც მას ექვემდებარებიან. ასეთ ორგანიზაციებში გადაწყვეტილების მიღების პროცედურები ნაკლებ იერარქიულია ვიდრე ქვეჯგუფებსა და სახელმწიფოებში

transparency გამჭვირვალობა

transparent გამჭვირვალე

treasury 1. ხაზინა; 2. *pl. ინგლ.* ხაზინის თამასუქი; **~ bill** მოკლევადიანი სახაზინო თამასუქი; **~ certificates** სახაზინო სერთიფიკატები; **~ deposit** სახაზინო დეპოზიტები; **~ Investment Growth Receipt** ფინანსთა სამინისტროს საინვესტიციო სერთიფიკატი; **~ obligations** სახაზინო ვალდებულებები; **~ stock** საკუთარი აქციები პორტფელში (რომელიმე კორპორაციის აქციები, რომლებიც შეძენილია ამავე კორპორაციის მიერ)

treat 1. მიმართვა; მოქცევა; 2. მოლაპარაკება; 3. გამდიდრება (მაგ. მადნეულისა)

treatment effect გავლენა ქცევაზე, რომელიც დამოუკიდებელი ცვლადის მანიპულაციას იწვევს

treaty 1. ხელშეკრულება; კონვენცია; 2. ზავი; 3. მოლაპარაკება; სუვერენულ სახელმწიფოებს შორის დადებული ფორმალური შეთანხმება, რომელიც აწესებს, განსაზღვრავს ან ცვლის მათ უფლებებსა და მოვალეობებს; ~ ratification ხელშეკრულების რატიფიკაცია; აქტი, რომლის მეშვეობით სახელმწიფო ოფიციალურად ადასტურებს ხელშეკრულების პირობებს

trend 1. ტენდენცია; მოძრაობა; საერთო მიმართულება; 2. რომელიმე მიმართულებით ცვლილება; ~ analysis ტენდენციის მიმდინარეობის ანალიზი; მომავალი მოვლენების დაპროექტება, დაფუძნებული წარსულ მოვლენებზე; ~ forecast ტენდენციის პროგნოზი; ~ study ტენდენციის შესწავლა; გრძივი გამოკვლევის სახეობა, რომელშიც ხდება მოსახლეობის გარკვეული ნაწილის მოცემული თვისების მონიტორინგი დროის განმავლობაში. ამის მაგალითია, გალუპის გამოკითხვების სერია, რომელიც აჩვენებს ამომრჩეველთა დამოკიდებულებას პოლიტიკური კანდიდატების მიმართ საარჩევნო კამპანიის განმავლობაში; current ~ თანამედროვე ტენდენცია; demographic ~ დემოგრაფიული ტენდენცია; downward ~ შემცირების ტენდენცია; economic ~ ეკონომიკური განვითარების ტენდენცია; employment ~ დასაქმების ტენდენცია; general ~ საერთო ტენდენცია; quality ~ ხარისხის ცვლილების ტენდენცია; short-term ~ მოკლევადიანი ტენდენცია

trial 1. სასამართლო ძიება; მსვლელობა; პროცესი, სასამართლო; გარჩევა; 2. გამოცდა, ცდა; ~ and error pricing ფასის განსაზღვრა ცდისა და შეცდომის მეთოდით; ~ balance საცდელი (წინასწარი) ბალანსი; ~ by combat ღვთის სასამართლო; jury ~ ნაფიც მსაჯულთა სასამართლო; ~ period გამოსაცდელი პერიოდი; speedy ~ სწრაფი სასამართლო; to bring to ~ სასამართლოში მიცემა

triangular politics სამკუთხოვანი პოლიტიკა; აღნიშნავს ჩინეთის ადგილს ცივი ომის პერიოდში და საერთაშორისო სისტემის სტრუქტურის აღმოცენებას

tribunal ტრიბუნალი; სასამართლო; arbitration ~ საარბიტრაჟო სასამართლო; სამედიატორო სასამართლო

trickle-down ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის სტიმულირება ორგანიზაციებს შორის ფედერალური რესურსების განაწილების გზით

tri-level conferences სამი დონის კონფერენციები; ასეთი კომიტეტი მოიცავს ფედერალური მთავრობის, პროვინციისა და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლებს

tripolarity სამპოლარულობა; საერთაშორისო სისტემა, რომელიც მოიცავს დაახლოებით თანაბარი პოტენციალის მქონე სამ სახელმწიფოს

trouble 1. სიძნელე, ძნელბედობა; 2. დაზიანებულობა (მაგ. მოწყობილობისა); 3. შეფერხება; 4. საწარმოო პროცესების დარღვევა

trough წარმოების, ფასების დაცემის ყველაზე დაბალი წერტილი, ეკონომიკური აქტიურობის უდაბლესი მაჩვენებელი

true ჭეშმარიტი; ზუსტი; ნამდვილი

trust 1. ტრესტი, კონცერნი; 2. ზედამხედველობა; ნდობა; მინდობილობა;

3. კრედიტი; კრედიტის მიცემა; ~ agreement (trust instrument) შეთანხმება ნდობის მიხედვით; ~ company ტრასტული კომპანია; ~ corporate ბანკის ქვედანაყოფი, რომელიც დაკავებულია ნდობის საკითხებითა და კორპორაციების ინტერესებით; ~ fund საშუალებანი, რომლებიც ინახება ნდობით აღჭურვილი პირის მიერ სხვა პირის ინტერესებისამებრ; federal ~ funds ფედერალური ტრასტული ფონდები

trustee ზედამხედველი; ნდობით აღჭურვილი პირი

trusteeship ზედამხედველობა; მფარველობა

tuition reimbursement სწავლების ანაზღაურება; კოლეჯში სწავლების საფასური

turn 1. ბრუნვა; ბრუნვაში გაშვება; 2. ცვლილება, ცვალებადობა; 3. რიგი, თანმიმდევრობა; 4. მოქმედების მცირე პერიოდი; 5. სამუშაო ცვლა

turnover 1. ბრუნვა; 2. საქონელბრუნვა; 3. დენადობა (მაგ. კადრებისა); 4. მიგრაციის საერთო მოცულობა; 5. ბაზრები; ნავაჭრი აქციების მოცულობა; ~ of capital კაპიტალბრუნვა; ~ of staff კადრების დენადობა; annual ~ წლიური ბრუნვა; cash ~ ნაღდი ფულის ბრუნვა; export ~ ექსპორტის ბრუნვა; foreign trade ~ საგარეო ვაჭრობის ბრუნვა; freight ~ ტვირთბრუნვა; goods ~ საქონელბრუნვა; import ~ იმპორტის ბრუნვა; labor ~ სამუშაო ძალის დენადობა; national labor ~ სამუშაო ძალის დენადობა; ~ ratio ბრუნვადობის ნორმა; ბრუნვადობის კოეფიციენტი; retail ~ საცალო საქონელბრუნვა; total ~ საერთო ბრუნვა

tutelage 1. მეურვეობა, მზრუნველობა, ზრუნვა; 2. ზრუნვის ქვეშ ყოფნა; 3. არასრულწლოვანება, მცირეწლოვანება

tutor 1. მეურვე; 2. დამრიგებელი

tutorage მზრუნველობა, ზრუნვა, მეურვეობა

twinning დაძმობილება; სხვადასხვა ქვეყნის ორი მუნიციპალიტეტის დაკავშირება ურთიერთდახმარებისა და კულტურული გაცვლების მიზნით

two-factor theory of motivation მოტივაციის ორფაქტორიანი თეორია; მუშათა მოტივაციაზე გავლენას ახდენს ორი ფაქტორი: „მოტივატორები" და „ჰიგიენის ფაქტორები". "ჰიგიენის ფაქტორები" სამუშაოს ის ასპექტებია, რომელთა არასაკმარისი ოდენობაც იწვევს სამუშაოთი დაუკმაყოფილებლობას, თუმცა ისინი თავად კმაყოფილების მაღალი დონის გამომწვევნი არ არიან. ესენია: კომპანიის პოლიტიკა და ადმინისტრაცია, ზედამხედველობა, პიროვნებებს შორის ურთიერთობები, სამუშაო პირობები, ხელფასი, სტატუსი და უსაფრთხოება. ამრიგად, „ჰიგიენის ფაქტორები" მხოლოდ აფერხებენ უკმაყოფილების წარმოშობას. მოტივატორები კი იწვევენ სამუშაოთი დაკმაყოფილების მაღალ ხარისხს. ესენია: მიღწევა, აღიარება, თვით სამუშაო, პასუხისმგებლობა, ზრდა და წინსვლა

two-party system ორპარტიული სისტემა; ასეთ სისტემებში ორი მთავარი პოლიტიკური პარტია დომინირებს საარჩევნო პროცესის დროს

two-tailed test ორპასუხიანი ტესტი

type 1. ტიპი; ტიპიური ნიმუში; 2. ჯიში, კატეგორია, სერია, კლასი; 3. სიმბოლო; შრიფტი; 4. საბეჭდ მანქანაზე ბეჭდვა; 5. სახესხვაობა;

სახეობა; 6. ოფციონის კლასიფიკაცია, როგორც ყიდვის ან გაყიდვის ოფციონი; ~ I error პირველი ტიპის შეცდომა; ნულოვანი ჰიპოთეზის უარყოფა მაშინ, როცა ის სწორია; ~ II error მეორე ტიპის შეცდომა; როცა ნულოვან ჰიპოთეზას არ უარყოფენ, თუმცა ის მცდარია

typical ტიპიური; ტიპობრივი; დამახასიათებელი

typology ტიპოლოგია; საგნების ან მოვლენების კლასიფიკაცია მათი საერთო ნიშან-თვისებების მიხედვით

tyranny ტირანია; თვითნებობასა და ძალადობაზე დამყარებული მმართველობა

U

ultimate 1. საბოლოო შედეგი; 2. ძირითადი პრინციპი; 3. მაქსიმალური; 4. კრიზისული; კრიტიკული; ზღვრული; ~ consumer საბოლოო მომხმარებელი

ultimatum 1. ულტიმატუმი, *საერთ. სამართალში*: კატეგორიული მოთხოვნა, რომლის შეუსრულებლობას მოსდევს დიპლომატიური ურთიერთობების გაწყვეტა ან ძალის გამოყენება; 2. მოთხოვნა, რასაც თან ახლავს მუქარა

ultra vires არაკონსტიტუციური; დელეგირებული ძალაუფლების მიღმა

umpire სუპერარბიტრი; უმაღლესი არბიტრი; სამედიატორო სასამართლოს მოსამართლე; third party ~ მესამე არბიტრი

unacceptable 1. მიუღებელი; 2. არასასურველი

unaccepted არააქცეპტირებული; მიუღებელი

unadjusted 1. დაურეგულირებელი; მოუწესრიგებელი; 2. შეუსწორებელი, არაკორექტირებული; ~ rate of return მოგების ან რენტაბელობის არაკორექტირებული ნორმა

unaffected შეუცვლელი, ზემოქმედების არმქონე, დამოუკიდებელი

unaffiliated union დამოუკიდებელი პროფკავშირი

unanimity ერთსულოვნება; კენჭისყრის პროცედურა საერთაშორისო ორგანოებში

unanticipated გაუთვალისწინებელი

unapplied გამოუყენებელი; გამოუსადეგარი

unappropriated profits გაუნაწილებელი მოგება

unascertained დაუდგენელი; არაიდენტიფიცირებული

unauthorized ნებადაურთველი, არაუფლებამოსილი; ~ strike არასანქციონირებული გაფიცვა

unbalanced დაუბალანსებელი; გაუთანაბრებელი; ~ growth გაუწონასწორებელი, დაუბალანსებელი ზრდა

unbundle დაყოფა, დანაწილება

uncertain არამდგრადი; არასაიმედო; ~ budget climate არამდგრადი საბიუჯეტო კლიმატი; ~ environment განუსაზღვრელი, არასაიმედო, ცვლადი გარემო პირობები

uncertainty 1. დაურწმუნებლობა, ყოყმანი; 2. ცვალებადობა; 3. შეუცნობლობა, განუსაზღვრელობა; environmental ~ გარე განუსაზღვრელობა

unclassified 1. არასაიდუმლო (დოკუმენტი); 2. არაკლასიფიცირებული; განსაზღვრულ კატეგორიას მიუკუთვნებელი

uncompensated care არაკომპენსირე-

ბული დახმარება
unconditional უპირობო; ~ grants უპირობო გრანტები; ფედერალურ სისტემაში ფედერალური მთავრობის მიერ რეგიონალური მთავრობისათვის გადაცემული თანხები, რომელთა გამოყენება პროვინციულ მთავრობას შეუძლია საკუთარი შეხედულებისამებრ. ფედერალური მთავრობა მოითხოვს თანხების გახარჯვის ანგარიშებს; ~ surrender უპირობო დანებება (კაპიტულაცია); საომარ მოქმედებათა შეწყვეტა პირობების შეთანხმების გარეშე
unconfirmed დაუმტკიცებელი
unconstitutional არაკონსტიტუციური; როცა მთავრობის მოქმედება კონსტიტუციის მიერ მინიჭებული ძალაუფლების ფარგლებს სცილდება
uncontrollable factors მენეჯერის პირდაპირი კონტროლის მიღმა დარჩენილი ფაქტორები
unconventional war უპირობო ომი; ასეთი ომებია პარტიზანული ბრძოლები, ტერიტორიული დაბომბვები, ეკონომიკური ბოიკოტები და ცივი ომის პერიოდში სუპერსახელმწიფოების მიერ განხორციელებული ფარული ქმედებები
unconvertible თავისუფალ გაცვლას დაუქვემდებარებელი
uncovered დაუფარავი, არაუზრუნველყოფილი; ~ call ღია ყიდვა; ყიდვის ოპციონის მოკლე პოზიცია, როდესაც ოფციონის მფლობელი არ ფლობს ოფციონური კონტრაქტით წარმოდგენილი ძირითადი აქციის წილს; ~ put ღია გაყიდვა
uncustomed საბაჟო გადასახადით დაუბეგრავი; გადაუხდელი ბაჟი
undated დაუთარიღებელი.
undeclared income აღურიცხავი შემოსავალი
under development ეკონომიკური, სოციალური და პოლიტიკური ჩამორჩენა მოწინავე ქვეყნების სტანდარტებთან მიმართებაში
underactivity არასაკმაო ეკონომყოფი; ~ security ძირითადი ფასიანი ქაღალდი
undermaintenance მოწყობილობის არასაკმარისი მომსახურება და რემონტი
undernourishment არასაკმარისი კვება
underpaid დაბალი ანაზღაურების მქონე
underpayment შრომის დაბალი ანაზღაურება
underperformance of economy დაბალი ეკონომიკური აქტივობა
underpopulated ნაკლებდასახლებული
underpricing ფასის დანიშვნა, რომელიც ვერ ფარავს ღირებულებას
underproduce არასაკმარისი პროდუქციის გამოშვება
underproductivity არასაკმარისი მწარმოებლურობა
underrate ნამდვილ ფასთან შედარებით ნაკლები ფასის დადება
underruning დაუტვირთაობა
undersaving არასაკმარისი დანაზოგი
undersell დაბალი ფასით გაყიდვა
understaffed დაუკომპლექტებელი (შტატებით)
understate შემცირება
understock საქონლით არასაკმარისი მომარაგება; საქონლის არასაკმარისი მარაგი
undertaking 1. საწარმო; საქმე 2. ვალდებულება; გარანტია; ~ of wide scope მსხვილი საწარმო; agricultural ~ სასოფლო-სამეურნეო საწარმო; industrial ~ ინდუსტრიული საწარმო;

joint ~ ერთობლივი საწარმო; private ~ კერძო საწარმო; public ~ სახელმწიფო საწარმო

undertime არასრული სამუშაო დრო

underutilization არასრული გამოყენება; არასრული დატვირთვა; ~ of capacity საწარმოო სიმძლავრეების არასრული გამოყენება

underwrite 1. ხელმოწერა; 2. დაზღვევაზე აყვანა; 3. მოთავსების გარანტია (ფასიანი ქაღალდების)

underwriter 1. თავმდები გარანტი; დამზღვევი; 2. მოიჯარე, გარანტი (ფასიანი ქაღალდების მოთავსებისას)

underwriting 1. დამოწმება; ხელმოწერა; 2. დაზღვევაზე აყვანა; 3. გარანტირებული მოთავსება

undigested ჭარბი, გაუყიდავი (ფასიანი ქაღალდები); ~ securities არარეალიზებული ფასიანი ქაღალდები

undistributed profit გაუნაწილებელი მოგება

undo 1. ანულირება, მოსპობა; გაუქმება; 2. დაშლა, დემონტირება

undoubted 1. უდავო, უეჭველი; 2. ნამდვილი, დედნისეული

undue 1.არათანადროული; უადგილო; შეუსაბამო; არასწორი; არადანიშნულებითი; 2. მეტისმეტი, ზომაგადასული; გადაუვადებელი

undurable არახანგრძლივი მოხმარების

unearned არაშრომითი, უშრომელი, მუქთა; ~ income არასაწარმოო შემოსავალი; ~ revenue შემოსავალი, მიღებული ავანსით

uneconomic არაეკონომიკური; არარენტაბელური; არასახელმწიფო

unefficient 1. არაეფექტიანი; უშედეგო; არაპროდუქტიული; 2. არაეფექტური; არამწარმოებლური

unemployed 1. დაუსაქმებელი, გამოუყენებელი; 2. უმუშევარი; ~ on benefit უმუშევარი, რომელიც იღებს დახმარებას; ~ resources გამოუყენებელი რესურსები; ზოგ ბაზარზე კოორდინაციის პრობლემას წარმოადგენს რესურსების გამოუყენებლობა. მაგ., შრომის, საცხოვრებლისა და კაპიტალის გამოუყენებლობა; the ~ უმუშევრები; inactive ~ უმუშევარი, რომელსაც არ გააჩნია შემოსაელის წყარო; partially ~ ნაწილობრივ (ნახევრად)უმუშევარი; registered ~ რეგისტრირებული უმუშევარი

unemployment უმუშევრობა, დაუსაქმებლობა; casual ~ დროებითი უმუშევრობა; chronic ~ ქრონიკული უმუშევრობა; concealed ~ ფარული უმუშევრობა; cyclical ~ ციკლური უმუშევრობა; ~ compensation უმუშევრობის კომპენსაცია; cyclical ~ ციკლური უმუშევრობა; 1) უმუშევრობა, რომელიც დაკავშირებულია მოკლევადიან ეკონომიკურ მოვლენებთან; 2) უმუშევრობის ფაქტობრივი დონის გადახრა რეალურისაგან; deficient-demand ~ უმუშევრობა გამოწვეული არასაკმარისი მოთხოვნით; disguised ~ ფარული უმუშევრობა; fluctuating ~ არამდგრადი უმუშევრობა, რომელიც გამოწვეულია დროებითი, ხშირად ნებაყოფლობითი ეკონომიკური კორექტივებით; frictional ~ ფრიქციული უმუშევრობა (დროებითი უმუშევრობა ერთი ადგილიდან მეორეზე გადასვლასთან დაკავშირებით); general ~ საერთო ხასიათის უმუშევრობა; hidden ~ ფარული უმუშევრობა; involuntary ~ იძულებითი უმუშევრობა; ~ insurance (UI) უმუშევრობის დაზღვევა; სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც უზრუნ-

ველყოფს მომუშავის სათანადო შემოსავალს სამუშაოს დაკარგვის შემთხვევაში; **mass ~** მასობრივი უმუშევრობა; **nonstructured ~** არასტრუქტურული უმუშევრობა (გამოწვეული ეკონომიკური აქტივობის დაქვეითებით); **~ rate** უმუშევრობის დონე; სამუშაო ძალაში იმ ადამიანების პროცენტული მაჩვენებელი, რომლებიც არ მუშაობენ, მაგრამ აქტიურად ეძებენ სამუშაოს; **technological ~** ტექნოლოგიური უმუშევრობა (გამოწვეული ახალი ტექნიკის დანერგვით); **~ types** უმუშევრობის ტიპები; მაგ., სეზონური ან ციკლური უმუშევრობა; **voluntary ~** ნებაყოფლობითი უმუშევრობა; **wait ~** მოცდის უმუშევრობა, რომელიც დაბალი ხელფასისა და შეზღუდული სამუშაო ადგილების შედეგია

unencumbered გადასახადისაგან თავისუფალი; დაუბანდებელი

unequal incomes არათანაბარი შემოსავლები; მისი ფაქტორებია: უნარი, მემკვიდრეობა, ადამიანების დაგროვილი კაპიტალი, სამუშაო ძალისხმევა და უბრალოდ იღბალი

unfavorable არახელსაყრელი (მაგ.პირობები)

unfit უვარგისი, შეუსაბამო

unfluctuating ურყევი, მტკიცე (მაგ. ვალუტის კურსი)

ungraded 1. დაუხარისხებელი; არაკლასიფიცირებული; არასტანდარტული; 2. დაბალხარისხიანი

unicameral legislature ერთპალატიანი საკანონმდებლო ორგანო

unicameralism უნიკამერალიზმი; ერთპალატიანობა; პრინციპი, რომლის თანახმად საკანონმდებლო ორგანოები ერთპალატიანი უნდა იყოს

unification 1. უნიფიკაცია; 2. გაერთიანება

uniformity ერთსახეობა; ერთგვაროვნება

unilateral ცალმხრივი (დეკლარაცია, ხელშეკრულება); **~ disarmament** ცალმხრივი განიარაღება; განიარაღების პროტაგონისტთა სტრატეგია, რომელიც იმაში მდგომარეობს, რომ მოლაპარაკებების ჩიხიდან გამოყვანის მიზნით, საჭიროა მხარემ აიღოს ცალმხრივი განიარაღების ინიციატივა; **~ strategy** ცალმხრივი სტრატეგია, მიდგომა ორგანიზაციის განვითარებისადმი, რომელიც გამორიცხავს თანამშრომელთა მონაწილეობას; **~ transfers** ცალმხრივი გადარიცხვები

unilateralism უნილატერალიზმი; პოლიტიკა, რომლის დროსაც სახელმწიფო მთლიანად დამოკიდებულია საკუთარ რესურსებზე უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და ეროვნული ინტერესების გატარებისას. უნილატერალიზმმა შეიძლება მიიღოს შემდეგი ფორმები: 1) იზოლაციონიზმი ან ნეოიზოლაციონიზმი 2) ნეიტრალიტეტი 3) საერთაშორისო პოლიტიკაში მონაწილეობა მხოლოდ საკუთარ პოტენციალზე დაყრდნობით 4) მიუმხრობლობა

union 1. გაერთიანება, კავშირი; 2. პროფესიული კავშირი, ტრედუნიონი, გაერთიანება, ლეგალურად დაფუძნებული ორგანიზაცია, რომელიც წარმოადგენს დასაქმებულთა ჯგუფს და აწარმოებს მოლაპარაკებებს დასაქმებულთა კომპენსაციებისა და სამუშაო პირობების შესახებ; **~ rate** ხელფასის განაკვეთი, დამოწმებული კოლექტიური შრომით ხელშეკრულე-

ბაში; ~ security clauses პროფკავშირების ინტერესების დამცავი დებულებანი

unique 1. უნიკალური; განსაკუთრებული; ერთადერთი; 2. ცალსახა; სპეციფიკური; 3. ერთმნიშვნელოვანი; 4. ნაკეთობა

unit 1. ერთეული; მთლიანი; 2. ზომის ერთეული; 3. ორგანიზებული ერთეული, ქვეგანყოფილება; 4. აგრეგატი; სექცია; ბლოკი; კვანძი; კომპლექტი; 5. ფასიანი ქაღალდების პარტია; absolute ~ *სტატ.* აბსოლუტური ერთეული; accountability ~ პასუხისმგებლობის ერთეული; administrative ~ ადმინისტრაციული ერთეული; ~ of analysis ანალიზის ერთეული; ის, რაც შეისწავლება; ~ rule პოლიტიკური პარტიების ან სახელმწიფო პარტიული ორგანიზაციების მეთოდი, რომელიც მოითხოვს იმას, რომ სახელმწიფო დელეგატებმა კენჭი იყარონ ბლოკებად და არა ინდივიდუალურად; business ~ სამეურნეო ერთეული; capital ~ კაპიტალის ელემენტი; control ~ კონტროლის ერთეული; controlling ~ კონტროლის ორგანო; conventional ~ პირობითი ერთეული; ~ cost წარმოების ხვედრითი ხარჯები; ~ differentiation ერთეულის დიფერენციაცია; დაყოფა; დანაწევრება ერთმანეთისგან განსხვავებულ ნაწილებად; discardable ~ ნაკეთობა, რომელიც ექვემდებარება ჩამოწერას; effective ~ ვარგისი ნაკეთობა; end product ~ საბოლოო ნაკეთობა; European currency ~ ევროპის სავალუტო ერთეული (ეკიუ); ~ labor cost შრომის ანაზღაურების ხვედრითი ხარჯები; marginal ~s პროდუქციის ზღვრული ერთეული (რომელიც განსაზღვრავს საბაზრო ფასს); monetary ~ ფულის ერთეული; ვალუტის ერთეული; observation ~ სტატისტიკური დაკვირვების ერთეული; organizational ~ ორგანიზაციული ერთეული, ქვედანაყოფი; statistical ~ სტატისტიკური აღრიცხვის ერთეული; training ~ სასწავლო ცენტრი

unitarism in job design theories უნიტარიზმი სამუშაოს დიზაინის თეორიებში; სამუშაო ისე უნდა იქნას აგებული, რომ მუშაკს გაუჩნდეს უკეთ მუშაობის მოტივაცია. ფოკუსს წარმოადგენს ინდივიდუალური პირი და ჯგუფი, ხოლო უფრო ფართო ორგანიზაცია უგულებელყოფილია. ასევე უგულებელყოფილია პროფკავშირის და თანამშრომლის გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის საკითხი

unitary 1. ერთიანი; ერთდროულად გამოყენებული; ერთდროულად მიღებული; 2. უნიტარული, გაერთიანებული ტენდენციის მქონე; ბევრ რეალისტურ თეორიაში სახელმწიფო განხილულია, როგორც უნიტარული მხარე; ~ elasticity ერთეულის ელასტიკურობა; ~ system უნიტარული სისტემა; უნიტარული მთავრობისთვის დამახასიათებელია ერთსაფეხურიანი მთავრობა. არ არსებობს დამოუკიდებლად მოქმედი რეგიონალური ან ადგილობრივი მთავრობები. ეროვნული მთავრობა ახდენს გარკვეული ძალაუფლების დელეგირებას ადგილობრივ ორგანოებში. დელეგირება ხორციელდება დადგენილი კანონის მეშვეობით. ასეთი მთავრობის მაგალითებია ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები

unite გაერთიანება, შეერთება

United States Employment Service (USES) აშშ დასაქმების სამსახური

units highly controlled from the top ზემოდან მართული ერთეულები

unity of command ერთმმართველობა; ორგანიზაციის აგების პრინციპი, რომლის თანახმადაც ქვეშევრდომმა უფლებამოსილება უნდა მიიღოს მხოლოდ ერთი ხელმძღვანელისაგან და მხოლოდ მის მიმართ უნდა იყოს პასუხისმგებელი

univariate analysis უნივარიაციული ანალიზი; ერთი ცვლადის ანალიზი აღწერის მიზნით

universal საყოველთაო; უნივერსალური; ~ law უნივერსალური კანონი

unlawful არაკანონიერი, აკრძალული

unlimited არალიმიტირებული; შეუზღუდავი

unliquidated 1. გადაუხდელი; არალიკვიდირებული; 2. შეუფასებელი; შეჯამებით დაუდგენელი

unmanageable უმართავი; კონტროლს დაუქვემდებარებელი

unmanufactured დაუმუშავებელი; ნედლი

unmarketable არასაბაზრო, ბაზრისათვის შეუფერებელი

unmerchantable ვაჭრობისათვის უვარგისი

unobtrusive measures ჩუმი აღრიცხვები; აღრიცხვები ან დაკვირვებანი, რომლებიც გამოიყენება ქცევის შესწავლისას, როცა სუბიექტებმა არ იციან, რომ მათ აღრიცხავენ ან აკვირდებიან

unpaid balance დაუფარავი ნაშთი

unpaid dividend გადაუხდელი დივიდენდი

unplaced გაუყიდავი (საქონელი); მოუთავსებელი (სესხი)

unpledged დაუგირავებელი

unpopular არაპოპულარული, რაც არ სარგებლობს მოთხოვნით

unproductive არამწარმოებლური; არაპროდუქტიული, არაშემოსავლიანი

unprofitable არარენტაბელური, გამოუსადეგარი

unqualified არაკვალიფიციური; შეუფერებელი

unrealizable 1. არარეალიზებადი; 2. განუხორციელებელი

unrealized profit არარეალიზებული მოგება

unreasonable უგუნური; დაუსაბუთებელი; უსაფუძვლო; ძალიან მაღალი (ფასი)

unresponsive ურეაქციო

unsecured არაუზრუნველყოფილი; ~ debt ვალი, უსაფუძვლო დავალიანება; ~ loan არაუზრუნველყოფილი სესხი

unskilled არაკვალიფიციური (მუშა)

unskilled worker არაკვალიფიციური მუშაკი

unsound უხარისხო

unstable არამდგრადი; მერყევი; არასტაბილური; ცვალებადი; ~ market არასტაბილური ბაზარი, არამდგრადი ბაზარი

unsuccessful უშედეგო, ფუჭი

untied aid უპირობო დახმარება; სესხები და გრანტები, რომელთაც აძლევენ განვითარებად ქვეყანას ისე, რომ არ მოითხოვენ საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას დონორი ქვეყნისაგან

update 1. მოდერნიზება; სრულყოფა; განახლება; 2. კორექტირება; შეცვლა ახალი მონაცემების მიხედვით

updating 1. განახლება; ახალი მონაცემებით შეცვლა, კორექტირება; 2. მოდერნიზაცია

upgrade 1. ამაღლება, გაუმჯობესება;

2. უფრო მაღალ კატეგორიაზე გადაყვანა

upgrading 1. კვალიფიკაციის ან თანრიგის ამაღლება; 2. მოდერნიზება; ხარისხის ამაღლება

ups and downs აღმასვლები და ჩავარდნები (მაგ. წარმოებაში, ბიზნესში)

up-to-date უახლესი; თანამედროვე

up-to-sample ნიმუშთან შესაბამისი

upwards communication ზემოთ მიმართული კომუნიკაცია; კომუნიკაციის სახეობა, როცა ინფორმაცია დაბალი საფეხურიდან მაღლა მიემართება

urbanization ურბანიზაცია; მრეწველობისა და მოსახლეობის მსხვილ ქალაქებში თავმოყრის პროცესი

urgency 1. უკიდურესი აუცილებლობა; 2. სისწრაფე, გადაუდებლობა; 3. დაჟინებულობა

usable 1. გამოყენებადი; ხმარებადი; 2. პრაქტიკული; ხელსაყრელი

usage 1. მოხმარება; 2. გამოყენება; 3. ჩვევა

usance 1. *ეკონ.* დასაქმება; 2. *ფინანს.* პროცენტები ან შემოსავალი; 3. *ფინანს.* დროის პერიოდი, რომელიც განკუთვნილია საერთაშორისო ვალდებულებების შესასრულებლად

use 1. გამოყენება; ხმარება; სარგებლობა; 2. სარგებელი; ხეირი; 3. მიზანი; დანიშნულება; 4. სარგებლობის უფლება; 5. საკუთარი ინტერესებისათვის გამოყენება; **civil** ~ სამოქალაქო გამოყენების; ~ **tax** გარკვეული საგნის გამოყენების გადასახადი

used ნახმარი, ძველი, გამოყენებული

useful 1. სასარგებლო, ვარგისი; 2. მოსახერხებელი

useless უსარგებლო; გამოუყენებელი; ~ **quality** ზედმეტი ხარისხი, ფუჭი ხარისხი

user 1. მომხმარებელი; 2. აბონენტი; ~ **expectation** მომხმარებლის მოლოდინი; ~ **fees** მომხმარებელთა გადასახადები; გადასახადები, რომელთა გადახდასაც აკისრებენ მომსახურების მომხმარებელს. მაგ., სატრანზიტო გადასახადები ან წყლის გადასახადები

user მომხმარებელი; **chief** ~ მთავარი მომხმარებელი; **end** ~ საბოლოო მომხმარებელი; **institutional** ~**s** მომხმარებელი დაწესებულებები

user-oriented მომხმარებელზე ორიენტირებული, სამომხმარებლო

usucapio უზუკაპია; საკუთრების უფლების მოპოვება ფლობის ხანგრძლივობის გამო

usurer მევახშე

usury მევახშეობა; მევახშის პროცენტი

utilitarianism უტილიტარიზმი; ფილოსოფიური მიმდინარეობა, რომელიც ქცევის ზნეობრიობის კრიტერიუმად მის სარგებლიანობას თვლის. უტილიტარიზმის ფუძემდებელია ჯერემი ბენტამი

utility 1. სარგებლიანობა; პრაქტიკულობა; 2. მომგებიანობა; 3. *pl.* კომუნალური მომსახურება; 4. უნივერსალური დანიშნულების, საერთო; **absolute** ~ აბსოლუტური სარგებლიანობა; **aggregate** ~ სარგებლიანობის აგრეგირებული ფუნქცია; **cardinal** ~ რაოდენობრივი სარგებლიანობა; **cumulative** ~ ერთობლივი სარგებლიანობა; **decreasing (diminishing)** ~ შემცირებადი სარგებლიანობა; **diminishing marginal** ~ შემცირებადი ზღვრული სარგებლიანობა; **expected** ~ მოსალოდნელი სარგებლიანობა; **incommensurable** ~ განუზომელი სარგებლიანობა; **incremental** ~ მატე-

ბადი სარგებლიანობა; **marginal ~** ზღვრული (მარჟინალური) სარგებლიანობა; **marginal ~ of money** ფულის ზღვრული სარგებლიანობა; **optimum ~** ოპტიმალური სარგებლიანობა; **public ~ies** 1) კომუნალური ნაგებობა, კომუნალური საწარმო; 2) კომუნალური მომსახურება; **sampling ~** შერჩევითი სარგებლიანობა; **social ~** საზოგადოებრივი სარგებლიანობა; **total ~** ერთობლივი სარგებლიანობა; **transportation ~ies** საქალაქო საზოგადოებრივი ტრანსპორტი

utilization 1. გამოყენება; 2. მოხმარება; **~ of budget** ბიუჯეტის გამოყენება; **~ focused evaluation** უტილიზაციაზე მიმართული შეფასება; **~ of cash** ნაღდი ფულის გამოყენება; **full capacity ~** საწარმოო სიმძლავრეების სრული გამოყენება; **land ~** მიწის გამოყენება; **~ rate or occupacy rate** დაკავებულობის ან უტილიზაციის კოეფიციენტი; სტაციონარულ ჯანდაცვით საშუალებებში გამოყენებული საზომი, რომელიც განისაზღვრება მისაწვდომ საწოლდღეთა გაყოფით ავადმყოფდღეებზე; **~ review (UR)** გამოყენების განხილვა; ცნობილი აგრეთვე, როგორც უტილიზაციის მართვა ან კონტროლი, წარმოადგენს პაციენტთა მიერ სამედიცინო მომსახურების გამოყენებისა და ამ მომსახურების სისწორისა (მართებულობის) და ხარისხის განხილვის და კონტროლის საშუალებებს

utopianism 1. უტოპიზმი; სერ თომას მორის (1475-1535) მიერ აღწერილი სოციალური, ეკონომიკური და პოლიტიკური სისტემა წიგნში „უტოპია"; 2. განუხორციელებლობა

vacancy 1. ვაკანსია; დაუკავებელი თანამდებობა; 2. თავისუფალი ნაგებობა; **to fill a ~** თანამდებობის დაკავება; **job ~** დაუკავებელი სამუშაო ადგილი

vacant 1. ვაკანტური; დაუკავებელი, თავისუფალი; 2. გამოუყენებელი

valid 1. მოქმედი; ნამდვილი; ძალის მქონე; კანონიერი; 2. დასაბუთებული, სარწმუნო

validate 1. დამტკიცება; რატიფიცირება; ლეგალიზაცია; 2. სისწორის შემოწმება

validity 1. საფუძვლიანობა; სინამდვილე; 2. კანონიერება, დასაბუთებულობა

valorization 1. ფასის დადგენა (მაგ. სახელმწიფო ორგანოს სანქციით); 2. ვალორიზაცია; სახელმწიფოს ქმედებები, მიმართული საქონლის ან მომსახურების ფასის გაზრდისაკენ

valorize 1. ფასის დადგენა; შეფასება; 2. რევალვირება

valuable 1. ფასის მქონე; ფასიანი; 2. *pl.* ფასეულობები; ძვირფასეულობა

valuation 1. შეფასება; ღირებულების განსაზღვრა; 2. ტაქსაცია; 3. ნორმა; 4. ნორმირება

value 1. ღირებულება; 2. ფასეულობა; ფასი; შეფასება; 3. სიდიდე; 4. ვალუტა; 5. *pl.* ფასეულობები; რწმენა, რომლიც გავლენას ახდენს ადამიანთა ჯგუფის ან ორგანიზაციის ხელმისაწვდომ საშუალებებსა და მიზნებს შორის არჩევანის გაკეთებაზე; **actual ~** ნამდვილი ღირებულება; **—added tax** დამატებული ღირებულების გადასახადი; **annual ~** წლიური ღირებულება; **~ approach**

მიდგომა მორალურ-ეთიკური შეფასებების გათვალისწინებით; assessed ~ შეფასებითი ღირებულება; average ~ 1) საშუალო მნიშვნელობა; 2) საშუალო ღირებულება; aggregate ~ ერთობლივი ღირებულება; asset ~ ნომინალური ღირებულება; cost ~ თვითღირებულება; ~ of benefits საერთო ეკონომიკური ეფექტი ფულად გამოსახულებაში; cash ~ ფულადი ღირებულება; critical ~ კრიტიკული მნიშვნელობა; ~ of commodity სასაქონლო ღირებულება; ~ of currency ვალუტის ღირებულება; ~ engineering ეკონომიკური გათვლა; initial ~ საწყისი მნიშვნელობა; ~ in use საქონლის ფასეულობა იმ პირისათვის, რომელიც მას იყენებს; ~ of imports იმპორტის ღირებულება; imputed ~ პირობითად დარიცხული ღირებულება, ბაზარზე გაყიდვას დაუქვემდებარებელი და საბაზრო ღირებულების არმქონე საქონლისა და მომსახურების ღირებულებითი შეფასება; loan ~ სესხის ღირებულება; ~ of money ფულის ღირებულება; set ~ მოცემული მნიშვნელობა; surplus ~ დამატებითი ღირებულება; time ~ დროის ნორმა; true ~ ნამდვილი მნიშვნელობა; ნამდვილი ღირებულება

variabililty ცვალებადობა, არამუდმივობა; ~ of demand მოთხოვნის ცვალებადობა; observed ~ დაკვირვებადი ცვალებადობა

variable 1. ცვლადი; არამდგრადი, ცვალებადი (სიდიდე); 2. რაოდენობრივი ნიშანი; ~ annuity პენსიის გადახდის კონტრაქტი. პენსიონერის მთელი ცხოვრების მანძილზე, რომელიც იცვლება შენატანებზე დამოკიდებულებით; ~ budget ბიუჯეტი, რომელიც ითვალისწინებს შესაძლო ცვლილებებს; ~ cost ცვალებადი, მერყევი, არამუდმივი საფასური; ~ cost ცვალებადი ხარჯი, რომელიც უცვლელია პროდუქციის ერთეულზე გათვლისას, მაგრამ პირდაპირპროპორციულად იცვლება მოცულობის ან წარმოების შეცვლისას; ~ expenses ცვალებადი ხარჯები, რომლებიც იცვლება საწარმოს წარმოების მოცულობისა და მისი საწარმოო სიმძლავრესთან დამოკიდებულებით; ~ inspection გადახრების კონტროლი; ~ reward ცვალებადი ანაზღაურება, არამუდმივი ანაზღაურება; additional ~ დამატებითი ცვლადი; concomitant ~ თანმხლები ცვლადი; continuous ~ უწყვეტი ცვლადი; controlled ~ რეგულირებადი ცვლადი; dependent ~ დამოკიდებული ცვლადი; endogenous ~ ენდოგენური ცვლადი; exogenous ~ ეგზოგენური ცვლადი; ეკონომიკურ მოდელში წინასწარ მოცემული ცვლადი, რომელიც არ არის დამოკიდებული მოდელის ამოხსნაზე; key ~ გადამწყვეტი ცვლადი; numerical ~ რიცხვითი ცვლადი; planning ~ გეგმური მაჩვენებელი; predetermined ~ წინასწარ განსაზღვრული ცვლადი; time ~ დროის ფუნქცია, დროზე დამოკიდებული სიდიდე;

variance 1. გადახრა (ნორმიდან) განსხვავება; შეუსაბამობა; 2. დისპერსია; საშუალო გადახრა; 3. გაფანტვა

variation ცვლილება; მერყეობა; გადახრა

variety 1. სხვადასხვაობა; 2. რიგი, სიმრავლე; 3. ნაირსახეობა, სახეობა; მრავალფეროვნება

vary 1. შეცვლა; გამოცვლა; ვარირება; 2. გადახრა; სხვაობა

velocity სიჩქარე, სისწრაფე; ~ of circulation მიმოქცევის სისწრაფე; ~

of currency ნაღდი ფულის მიმოქცევის სისწრაფე; ~ of money ფულის მიმოქცევის სისწრაფე; ~ of turnover ბრუნვის სისწრაფე; income ~ შემოსავლების მიმოქცევის სისწრაფე; price ~ ფასების ცვლილების სისწრაფე

vend ვაჭრობა

vendor მწარმოებელი, ბითუმად მოვაჭრე ან იმპორტიორი, ვისგანაც იძენენ საქონელს

venture 1. რისკის მქონე საწარმო, სარისკო წარმოება; 2. სპეკულაციის ობიექტი; ~ capital საქმეში ჩადებული კაპიტალი; სარისკო კაპიტალი; ~ capital funds საინვესტიციო ფონდები რისკის მაღალი ხარისხით; ~ capitalist მეწარმე, რომელიც მიდის რისკზე

verbal communication სიტყვიერი, ვერბალური კომუნიკაცია

verification 1. კონტროლი; შემოწმება; სინამდვილის დადგენა; ვერიფიკაცია; 2. რეგისტრაციის სისწორის შემოწმება; 3. რისამე ჭეშმარიტების შემოწმება, რისამე სინამდვილის დადგენა. ეს ცნება გამოიყენება შეიარაღების კონტროლის სფეროში. გულისხმობს ინსპექციას იმის დასადასტურებლად, რომ მხარე არ არღვევს შეიარაღების კონტროლის შეთანხმებას ან ხელშეკრულებას

verify 1. შემოწმება; კონტროლირება; 2. დამტკიცება; 3. დადასტურება; დამოწმება

vertical ვერტიკალური; ~ differentiation ვერტიკალური დიფერენციაცია; ~ division of labor შრომის ვერტიკალური დანაწილება; ~ integration ვერტიკალური ინტეგრაცია; მინერალური რესურსების უმეტესობის, როგორიცაა ნავთობი, ქალა, თუთია, ნიკელი და ალუმინი, წარმოებასა და გაყიდვას აკონტროლებს ოლიგოპოლია, ანუ ვერტიკალურად ინტეგრირებული მრავალეროვნული კორპორაციები, რომლებიც ამ რესურსების მთავარი მწარმოებლებიც არიან და მთავარი მომხმარებლებიც. დიდი საწარმოები ვერტიკალური ინტეგრაციისკენ ისწრაფვიან, რათა თავიდან აიცილონ წარმოებასთან დაკავშირებული რისკები; ~ merger ორგანიზაციების ვერტიკალური გაერთიანება; ~ proliferation ვერტიკალური გავრცელება; ბირთვულ სახელმწიფოებში ბირთვული იარაღის მარაგების გაზრდა და მათი მოთავსება ბირთვული სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ. ბირთვული იარაღი შეიძლება მოთავსებულ იქნას უცხოეთში განლაგებულ ბაზებში, საზღვაო და საჰაერო ხომალდებზე, რომლებიც ქვეყნის ტერიტორიის გარეთ პატრულირებენ; ~ promotion ვერტიკალური წინსვლა სამსახურში; ~ specialization ვერტიკალური სპეციალიზაცია; ~ strain ვერტიკალური კონკურენცია

vest 1. შემოსვა; აღჭურვა (უფლებით); 2. ვალდებულებების დადება; 3. ინვესტირება

veto ვეტო, აკრძალვა, უარის თქმა; ~ power ვეტოს დადების უფლება

viability სიცოცხლისუნარიანობა

viable სიცოცხლისუნარიანი

vice 1. ვიცე; მოადგილე; 2. მოვალეობის შემსრულებელი

vice-agent რწმუნებული; ნდობით აღჭურვილი პირი; ვიცე-აგენტი

vice-chairman ვიცე-თავმჯდომარე; თავმჯდომარის მოადგილე

vice-president ვიცე-პრეზიდენტი; პრეზიდენტის მოადგილე

video in-service training ვიდეოსაშუალებებით სამუშაო ადგილზე თრეი-

ნინგი, კვალიფიკაციის ამაღლება
viewpoint შეხედულება; თვალსაზრისი
violate დარღვევა; გადამეტება; გადაჭარბება
virtual ვირტუალური, შესაძლებელი
virtue 1. კარგი ხარისხის; 2. უპირატესობა
visa ვიზა; **business ~** ვიზა საქმიანი მოგზაურობისთვის; **confirmation of a ~** ვიზის დადასტურება; **consular ~** საკონსულო ვიზა; **entry ~** შესვლის ვიზა; **exempt ~** პრივილეგირებული ვიზა; **exit ~** გასვლის ვიზა; **export ~** ექსპორტის (გატანის) ვიზა; **extension of a ~** ვიზის გაგრძელება; **import ~** იმპორტის (შესვლის) ვიზა; **issuance of a ~** ვიზის გაცემა; **multiple entry ~** მრავალჯერადი ვიზა; **ordinary ~** ჩვეულებრივი ვიზა; **permanent ~** მუდმივი ვიზა; **receipt of a ~** ვიზის მიღება; **to apply for a ~** ვიზის მოთხოვნა; **to extend a ~** ვიზის გაგრძელება; **to issue a ~** ვიზის გაცემა; **to receive a ~** ვიზის მიღება; **to support a ~ application** ვიზის მოთხოვნაზე მხარდაჭერა; **tourist ~** ტურისტული ვიზა; **transit ~** სატრანზიტო ვიზა
visible შესამჩნევი
vision statement ხედვის ფორმულირება
vital 1. მეტად საჭირო; უმთავრესი; 2. სასიცოცხლო; 3. ენერგიული; ცოცხალი; **~ resource** სასიცოცხლო რესურსი
vitality სიცოცხლისუნარიანობა
viticulture მევენახეობა
vocabulary 1. სიტყვიერი მარაგი; ლექსიკა; ლექსიკონი; 2. ნომენკლატურა; ტერმინოლოგია
vocation 1. პროფესია; 2. საქმიანობა; 3. მისწრაფება
vocational პროფესიული
void ანულირება, ძალადაკარგულად გამოცხადება; გაუქმება, ძალადაკარგული
volatility ცვალებადობა, არამუდმივობა
volume მოცულობა; სიდიდე; ტევადობა
voluntarism 1. ვოლუნტარიზმი; ფილოსოფიური მსოფლმხედველობა, რომლის მიხედვითაც ყოველივე არსებულის, მთელი სინამდვილის განვითარების საფუძველს ნებისყოფა წარმოადგენს. 2) თვითნებური, სუბიექტივისტური გადაწყვეტილებანი, რომლებიც უგულებელყოფენ ობიექტურად არსებულ პირობებსა და კანონზომიერებებს
voluntary 1. ნებაყოფლობითი; 2. უსასყიდლო (მაგ., მუშაობა); 3. ექსპრომტი; იმპროვიზაცია; **~ health organization** ჯანდაცვის ნებაყოფილობითი ორგანიზაცია
vote 1. ხმის მიცემა; გადაწყვეტა; დამტკიცება; 2. ხმის უფლება; 3. საარჩევნო ბიულეტენი
voter ამომრჩეველი, არჩევნების მონაწილე
voters' lists ამომრჩეველთა სიები
voting 1. ხმის მიცემა; ბალოტირება; 2. აქციონერების საერთო კრებაში მონაწილეობა; **~ right** ხმის მიცემის უფლება
vouch 1. მტკიცება; განცხადება; 2. დამტკიცება; დანართის ჩვენება; 3. თავდებობა
voucher 1. *ფინ.* ვაუჩერი; საპრივატიზაციო ბარათი; 2. გარანტია; 3. თავდები; მოწმე; მოწმობა (წერილობითი); 4. თავდებობა; **~ check** ვაუჩერის ჩეკი
Vroom-Yetton mode ვრუმ-ეტონის მოდელი; ლიდერობის ნორმატიული მოდელი, რომელიც ყურადღება ამახვილებს იმაზე, თუ როგორ უნდა

მიიღოს გადაწყვეტილება ლიდერმა. ამ მოდელის თანახმად გამოიყოფა გადაწყვეტილების მიღების ხუთი სტილი. ორი ავტოკრატიული: ა) 1. გადაწყვეტილება მიიღება ხელთ არსებული ინფორმაციის საფუძველზე. ა) 2. ლიდერი ინფორმაციას იღებს ქვეშევრდომებისაგან და თავად წყვეტს პრობლემას. ორი კონსულტაციური: ბ) 1. ლიდერი პრობლემას უზიარებს ინდივიდუალურად შესაბამის ქვეშევრდომებს და მათი შეხედულებებისა და აზრების საფუძველზე თავად იღებს გადაწყვეტილებას. ბ) 2. ლიდერი პრობლემას უზიარებს ქვეშევრდომებს ჯგუფურად და შემდეგ თავად იღებს გადაწყვეტილებას. ერთი ჯგუფური: გ) 1. ლიდერი პრობლემას უზიარებს ქვეშევრდომებს ჯგუფურად, ერთად მსჯელობენ ალტერნატიულ ვარიანტებზე და ამ გზით მიდიან გადაწყვეტილების მიღებამდე

vulnerable მოწყვლადი; მგრძნობიარე

W

wage 1. ჯამაგირი; 2. ხელფასი; 3. *pl.* ხელფასის ფონდი; actual ~ რეალური ჯამაგირი; average ~ საშუალო ჯამაგირი; basic ~ ძირითადი ჯამაგირი; ~ bracket (range) ჯამაგირის ცვლილების დიაპაზონი მოცემული სპეციალობისათვის; ~ compression ჯამაგირის განაკვეთების „დაახლოება"; ~ control ჯამაგირის განაკვეთის რეგულირება; ~ curve ჯამაგირის მრუდი; day ~s დღიური ჯამაგირი; efficiency ~s სანარდო ჯამაგირი; fixed ~ მყარი განაკვეთი; ~ floor კანონით დადგენილი მინიმალური ჯამაგირი; ~ freeze ჯამაგირის გაყინვა; hourly ~ საათობრივი ჯამაგირი; ~ incentive plan ჯამაგირის წამახალისებელი სისტემა; monthly ~s ყოველთვიური ჯამაგირი; nominal ~s ნომინალური ჯამაგირი; ~ rate ჯამაგირის სატარიფო სისტემა; real ~s რეალური ჯამაგირი; ~ rigidity ჯამაგირის სიმკვრივე, გაუფასურებული ჯამაგირი, რომელიც შრომის ბირჟაზე ვერ ათანაბრებს მოთხოვნებსა და წინადადებებს; ~ scale ჯამაგირის შკალა, სატარიფო ბადე; set ~ მყარი განაკვეთი, მყარი ჯამაგირი; ~ stabilization ჯამაგირის სტაბილიზაცია; terminal ~ დახმარება სამსახურიდან გადადგომისას; weekly ~s ანაზღაურება კვირების მიხედვით

wage-earner მოსამსახურე

want 1. საჭიროება, აუცილებლობა; 2. *pl.* მოთხოვნილება; 2. უქმარისობა, არქონა

wanted for cash ნაღდზე გადასახდელად; საბაზრო ტიკერზე ასახული განცხადება, რომელიც მიანიშნებს, რომ ბიდერი გადაიხდის ნაღდ ფულს იმავე დღის ანგარიშსწორებით სპეციფიური აქციების ბლოკში

warehouse 1. საწყობი; 2. დიდი საცალო მაღაზია; საბითუმო მაღაზია

warfare 1. კონფლიქტი; ბრძოლა; შეჯახება; 2. ომი; საომარი მოქმედება

warfighting strategy საომარი სტრატეგია; შეტევის მუქარის გამოყენება შეკავების მიზნით

warrant 1. გარანტია; თავდებობა; 2. მინდობილობა; 3. ხელწერილი; მოწმობა; 4. პატენტი; 5. ბრძანება; 6. ფასიანი ქაღალდი, რომლის ფასი ასახავს ძირითადი აქციის ფასს

warrantable 1. კანონიერი; დასაშვები; 2. საიმედო; დადებითი; მისაღები

warranty გარანტია; guaranteed ~ უზრუნველყოფილი გარანტია; implied ~ ნაგულისხმევი გარანტია; long-term ~ ხანგრძლივი გარანტია; product ~ ნაწარმის ხარისხის გარანტია; short-time ~ ხანმოკლე გარანტია

wastage 1. დანაკარგი, ზარალი; 2. საწარმოო ნარჩენები; 3. ცვეთა; 4. არამწარმოებლური ხარჯები

waste 1. გაფლანგვა; ზედმეტი ხარჯი; 2. არარეალიზებული ნარჩენები; 3. *pl.* ფეკალური წყალი; დამაბინძურებელი ნივთიერებები; 4. უსარგებლო; domestic ~ საოჯახო ნარჩენები

wasteful მფლანგველური; არაეკონომიკური

wasting asset დაკარგული აქტივი

watch list ზედამხედველობის სია; აქციათა სია, რომლებიც შერჩეულია ბროკერაჟის, ან სარეგულაციო ორგანიზაციის მიერ სამეთვალყურეოდ

watchdog agencies მაკონტროლებელი სააგენტოები; კანონმდებლობით შექმნილი სააგენტოები, რომელთა დანიშნულებაა მთავრობას დაეხმარონ ბიუროკრატიული ქცევის კონტროლსა და ზედამხედველობაში. ასეთებია: ომბუდსმენი, მთავარი აუდიტორი, კომისიები და საგანგებო ჯგუფები

waterworks წყალმომარაგების სისტემა; წყალსაწმენდი სადგური

way 1. გზა; გეზი; 2. მხარე, მიმართულება; 3. მეთოდი, საშუალება; 4. ჩვეულება; ~s and means გზები და საშუალებანი

weak market სუსტი ბაზარი, სადაც კლებადი ფასები და მყიდველზე მეტი გამყიდველია

wealth 1. სიმდიდრე; სიუხვე; კეთილდღეობა; 2. მატერიალური ფასეულობა; human ~ ადამიანისეული კაპიტალის ფორმის სიდიდე; national ~ ეროვნული სიმდიდრე; net ~ წმინდა აქტივები

wear 1. ცვეთა; 2. გაცვეთა

welfare 1. კეთილდღეობა; სიუხვე; 2. ქველმოქმედება; ~ state მთავრობის ფორმა, რომელშიც სახელმწიფო კანონმდებლობის მეშვეობით კისრულობს პასუხისმგებლობას ხელი შეუწყოს სახელმწიფოს ყველა წევრის კეთილდღეობის დაცვას; ~ economics კეთილდღეობის ეკონომიკა, ეკონომიკური თეორია, რომელიც სწავლობს საზოგადოებრივი კეთილდღეობის მაქსიმიზაციის პრინციპებს; general ~ საყოველთაო კეთილდღეობა; social ~ სოციალური უზრუნველყოფა

well-handled 1. კარგად ორგანიზებული; 2. უნარიანად მართვადი

wellness programs კეთილდღეობის პროგრამები; დამქირავებლის ან გაერთიანების მიერ დაფინანსებული ობიექტებისა და საქმიანობის ფართო სპექტრი, რომელიც მიმართულია დაქირავებულთა ჯანმრთელობის უსაფრთხოებისაკენ

well-thought-out strategy კარგად გააზრებული სტრატეგია

well-to-do შეძლებული, მდიდარი

white paper თეთრი დოკუმენტი; წერილობითი დოკუმენტი სახელმწიფოს პოლიტიკის შესახებ. ჩვეულებრივ წარმოადგენს გარკვეულ კურსს ან ქმედების განმარტებას და დაცვას

white-collar „თეთრი საყელო", მოსამსახურე, საოფისე მუშაკი, რომლიც არ არის დაკავებული ფიზიკური შრომით

wholesale საბითუმო ვაჭრობა; ~ price საბითუმო ფასი; ~ price index საბითუმო ფასების ინდექსი

wholesaler ბითუმად მოვაჭრე; მებითუმე; საბითუმო საწარმო

win მოგება; გამარჯვება; 2. გამარჯვების მოპოვება; —lose issue მოგება-წაგების საკითხი; —win issue მოგება-მოგების საკითხი; to ~ a contract კონტრაქტის დადება

windfall profit მოულოდნელი მსხვილი მოგება

winding up კომპანიის ლიკვიდაცია სასამართლოს გადაწყვეტილებით

withdraw 1. გამოხმობა, გამოძახება, ამოღება; შეწყვეტა; ანულირება; 2. ანგარიშიდან თანხის მოხსნა

withdrawal plan გამოძახების გეგმა; საერთო ფონდის ავტომატური პერიოდული გამოსყიდვის დაარსებისა და ინვესტორის უშუალო ინფორმირების შესაძლებლობა

withhold 1. უარის თქმა; 2. დაკავება, გამოქვითვა

within-grade pay adjustment რანგის შიგა ანაზღაურების დარეგულირება

women in development დონორის მიერ განხორციელებული სტრატეგია იმის უზრუნველსაყოფად, რომ სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პროგრამამ მოიცვას ქალებიც

work 1. შრომა; მუშაობა; სამუშაო; ქმედება; 2. სამუშაო დავალება; სამუშაოს მოცულობა; 3. მუშაობის ადგილი; 4. ნაკეთობა, პროდუქცია ნაშრომი; 5. *pl.* ქარხანა; ~ demographics სამუშაო ძალის დემოგრაფია; ~ assignment სამუშაო დანიშნულება; ~ design სამუშაოს შექმნა; ~ diversity სამუშაო ძალის მრავალფეროვნება, სამუშაო ძალის მრავალსახეობა; ~ ethic სამუშაო ეთიკა; საზოგადოებრივი მოღვაწეობის სარგებლიანობის რწმენა; ~ flow სამუშაო ნაკადი; საქონლისა და მომსახურების წარმოებისათვის ოპერაციების თანმიმდევრობა; ~ force სამუშაო ძალა; ~ group სამუშაო ჯგუფი; ზოგიერთი ფუნქციის შესრულებისა და ამოცანების გადასაწყვეტად შექმნილი თანამშრომელთა ფორმალური ჯგუფი; ~ measurement შრომის ნორმირება; ~ opportunities სამუშაოს შესაძლებლობები, პერსპექტივები; ~ overload მუშაობით გადატვირთვა; სიტუაცია, რომლის დროსაც ხდება თანამშრომლის შრომის რაოდენობრივი ან თვისობრივი გადატვირთვა; ~ simplification სამუშაოს გამარტივება; ~ stoppage სამუშაოს შეჩერება; სამუშაოს შეწყვეტა კანონიერი თუ არაკანონიერი გაფიცვის გამო; ~ title სამუშაოს სახელწოდება; საწარმოო ქმედების, პროცესის ან ოპერაციის განმასხვავებელი, განმსაზღვრელი, მაგრამ არაოფიციალური დასახელება; casual ~ შემთხვევითი სამუშაო; creative ~ შემოქმედებითი სამუშაო; extra ~ დამატებითი სამუშაო; federal ~ ფედერალური სამუშაო ძალა; full-time ~ მთლიანი სამუშაო დღე; mental ~ გონებრივი შრომა; part-time ~ არასრული დასაქმება; permanent ~ მუდმივი სამუშაო; public ~ საზოგადოებრივი სამუშაო; seasonal ~ სეზონური სამუშაო; short-time ~ შემცირებული სამუშაო დროით მუშაობა; subsidiary ~s დამხმარე სამუშაოები; temporary ~ დროებითი სამუშაო; ~ underload

არასაკმარისი დატვირთვა; სიტუაცია, რომლის დროსაც თანამშრომელი ასრულებს მცირე მოცულობის სამუშაოს ან მისი უნარ-ჩვევები აღემატება მოცემული სამუშაოს შესრულებისათვის საჭირო უნარ-ჩვევებს

worker 1. მუშა; 2. მუშაკი; 3. თანამშრომელი; **blue-collar** ~ საწარმოს მუშა; **handicraft** ~ მეწარმე; **office** ~ მოსამსახურე; **salary** ~ შტატიანი მოსამსახურე; **white-collar** ~ საფინანსო ან საინჟინრო ტექნიკური მუშაკი

working capital საბრუნავი საშუალებები; ~ **turnover** კაპიტალის ბრუნვა

workplaces სამუშაო ადგილები

World Bank მსოფლიო ბანკი

world interest rate მსოფლიო საპროცენტო განაკვეთი, საპროცენტო განაკვეთი მსოფლიო საფინანსო ბაზარზე

writ აქტი; აკრძალვა; ორდერი; სასამართლო უწყება; სასამართლო განკარგულება; ~ **of arrest** განკარგულება დაპატიმრების შესახებ; ~ **of execution** აღსრულების ფურცელი; ~ **of seizure of cargo** ტვირთის კონფისკაციის აქტი

x axis X ღერძი; განაწილების ჰორიზონტალური ღერძი ან აბცისა

xenophobia ჭენოფობია; ყოველგვარი უცხოურის სიძულვილი

y axis ღერძი; განაწილების ვერტიკალური ღერძი ანუ ორდინატა

year წელი; ~ **of account** სააღრიცხვო წელი; **base** ~ საბაზისო წელი; **budget** ~ საბიუჯეტო წელი; **current** ~ მიმდინარე წელი; **financial (fiscal)** ~ ფინანსური წელი; **insurance** ~ სადაზღვევო წელი

yea-saying პასუხების სისტემა, რომელშიც პირი მხოლოდ დადებით პასუხს იძლევა

yield 1. მოსავალი; 2. შემოსავალი; 3. შემოსავალი; აქციაზე დივიდენდის ფორმით გადახდილი უკუგების საპროცენტო განაკვეთი, ან ობლიგაციისა და თამასუქის საპროცენტო განაკვეთი; ~ **to call** ყიდვაზე შემოსავალი; **current** ~ მიმდინარე შემოსავალი; **effective** ~ რეალური შემოსავალი; **interest** ~ საპროცენტო შემოსავალი; **marginal** ~ ზღვრული შემოსავალი; **a poor** ~ მწირი შემოსავალი

zero-base-budgeting ნულოვანი ბიუჯეტი; როდესაც მენეჯერი ამტკიცებს მთლიან ბიუჯეტს (ნულოვან ბაზაზე)

zero-sum relations ნულოვან-ჯამური ურთიერთობები; სახელმწიფოთა შორის ურთიერთქმედება, რომელსაც შედეგად მოაქვს ურთიერთგამომრიცხავი სარგებელი და დანაკარგი

ABBR

A&P advertising and promotion რეკლამირება და სტიმულირება
A.M. airmail ავია ფოსტა
AA abbreviated address შემოკლებული მისამართი
AAA American Automobile Association ამერიკული ავტომანქანების ასიციაცია
AAA American Accounting Association ეროვნული საბუღალტრო ორგანიზაცია
AAAL American Academy of Arts and Letters ხელოვნებისა და ლიტერატურის ამერიკული ასოციაცია
AAAS American Academy of Arts and Sciences ამერიკის ხელოვნებისა და მეცნიერების აკადემია
AADS American Association for the Development of Science ამერიკის მეცნიერების განვითარების ასოციაცია
AAPPCC adjusted average per capita cost დაგენილი საშუალო
aar against all risks ყოველგვარი რისკის საწინააღმდეგოდ
AARP American Association of Retired Persons ამერიკის პენსიონერთა ასოციაცია
AAU Amateur Athletic Union მოყვარულ ათლეტთა კავშირი
AAUP American Association of University Professors ამერიკის უნივერსიტეტების პროფესორთა ასოციაცია
ABA American Bankers Association ამერიკელ ბანკირთა ასოციაცია
ABC American Broadcasting Company ამერიკის რადიომაუწყებლობის კომპანია
AC account current 1. მიმდინარე ანგარიში (საბანკო); 2. ღია ანგარიში (ბანკში)
ACG ambulatory care group ამბულატორიული დახმარების ჯგუფი
ACR adjusted community rate დადგენილი საზოგადოებრივი ტარიფი
ACRA American Car Rental Association ამერიკის მანქანების გაქირავების ასოციაცია
ACS American Chemical Society ამერიკის ქიმიკოსთა საზოგადოება
ad advertisement agency სარეკლამო სააგენტო
ad advertisement სარეკლამო განცხადება
ADA Americans with Disabilities Act აქტი ამერიკელ უუნაროთა შესახებ
ADC average daily census საშუალო დღიური აღწერა
ADG ambulatory diagnostic group ამბულატორიული დიაგ-

ნოსტიკური ჯგუფი
admin administration მართვა
ADR American depositary receipts ამერიკული დეპოზიტური ქვითარი
AEC Atomic Energy Commission ატომური ენერგიის კომისია
AFC American Football Conference ამერიკის ფეხბურთის კონფერენცია
AFL-CIO American Federation of Labour-congress of Industrial Organizations სამრეწველო ორგანიზაციათა ლეიბორისტული კონგრესის ამერიკული ფედერაცია
AFSCME American Federation of State, County and Municipal Employees ამერიკის შტატების, მხარეებისა და მუნიციპალიტეტების მოსამსახურეთა ფედერაცია
AFT American Federation of Teachers ამერიკის მასწავლებელთა ფედერაცია
AFTRA American Federation of Television and Radio Arts ამერიკის ტელე და რადიო ხელოვნების ფედერაცია
Agcy agency სააგენტო, წარმომადგენლობა, სამინისტრო
AHA American Hospital Association ამერიკის საავადმყოფოთა ასოციაცია
AHMA American Hotel and Motel Association ამერიკის სასტუმროთა და მოტელთა ასოციაცია
AIA American Institute of Architects ამერიკის არქიტექტორთა ინსტიტუტი
AIAA American Institute of Aeronautics and Astronautics ამერიკის აერონავტიკისა და ასტრონავტიკის ინსტიტუტი
AIBS American Institute of Biological Science ამერიკის ბიოლოგიურ მეცნიერებათა ინსტიტუტი
AIM aid for infants and mothers დედათა და ჩვილ ბავშვთა დახმარება
AIP American Institute of Physics ამერიკის ფიზიკის ინსტიტუტი
ALA American Library Association ამერიკის ბიბლიოთეკათა ასოციაცია
ALOS average length of stay დაყოვნების საშუალო ხანგრძლივობა
Am America ამერიკა
AM ante meridian შუადღის შემდეგ
AMA American Management Association ამერიკის მენეჯმენტის ასოციაცია
AMEX American Stock Exchange ამერიკის სააქციო ბირჟა

ANL above-normal loss დანახარჯები, რომლებიც აღემატება ნორმას

anon. anonymous ანონიმური

ANPA American Newspaper Publishers Association ამერიკის გაზეთების გამომცემელთა ასოციაცია

APB Accounting Principles Board საბუღალტრო აღრიცხვის პრინციპების საბჭო

APG ambulatory patient group ამბულატორიული პაციენტთა ჯგუფი

APR annual percentage rate წლიური საპროცენტო განაკვეთი

APR average payment rate საშუალო გადახდის ტარიფი

ASA American Standards Assotiation ამერიკის სტანდარტების ასოციაცია

ASE American Stock Exchange ამერიკის საფონდო ბირჟა

ASO Administrative Services Only მხოლოდ ადმინისტრაციული მომსახურებანი

ASO Administrative Services Organization ადმინისტაციული მომსახურების ორგანიზაცია

ASPA American Society for Personnel Administration სპეციალისტთა ამერიკული ასოციაცია კადრების მართვის სფეროში

ASTD American Society for Training and Development ამერიკის წვრთნისა და განვითარების საზოგადოება

ATM Automated Teller Machine ავტომოპასუხე

attn attantion ყურადღება, საყურადღებოდ

avg average საშუალო

AWP average wholesale price საშუალო საბითუმო ფასი

B.A. Bachelor of Arts ხელოვნების ბაკალავრი

BA Basic Agreement საბაზო კონტრაქტი

BAS Bachelor of Applied Science გამოყენებითი მეცნიერების ბაკალავრი

BBC British Broadcasting Corporation ბრიტანეთის რადიომაუწყებლობის კორპორაცია

BC birth certificate დაბადების მოწმობა

BC Blue Cross ლურჯი ჯვარი

BC British Council ბრიტანეთის საბჭო

bd bond ობლიგაცია

bdg building შენობა

BE Bachelor of Education განათლების ბაკალავრი

BG British Government ბრიტანეთის მთავრობა

BIS bank for international settlements საერთაშორისო ანგარიშსწორების ბანკი
bk bank ბანკი
BO Branch Office ოფისის ფილიალი
BS Bachelor of Science მეცნიერებათა ბაკალავრი
BS Balance Sheet ბაალანსის უწყისი
BS British Standard ბრიტანული სტანდარტი
BT British Telecom ბრიტანეთის ტელეკომი
bu bureau ბიურო
bus business ბიზნესი
C of C Chamber of Commerce სავაჭრო პალატა
C.A. Court of appeal სააპელაციო სასამართლო
C.F.I. cost, freight, insuranse ფასი, ფრახტი, დაზღვევა
CAA Civil Aeronautics administration სამოქალაქო ავიაციის სამმართველო
CBD cash before delivery ნაღდი ფულის მიღება გადაგზავნამდე
CBT Chicago Board of Trade ჩიკაგოს ვაჭრობის საბჭო
CD Corps Diplomatique, Diplomatic Corpus დიპკორპუსი
CE Commodity Exchange სასაქონლო ბირჟა
CEA Council of Economic Advisors ეკონომიკის დარგში მრჩეველთა საბჭო
CH Custom-House საბაჟო
CI Certificate of Insurance დაზღვევის სერთიფიკატი
CIA Central Intelligence Agency ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტო
CNN Cable News Network სატელევიზიო უახლესი ცნობები საკაბელო და კოსმოსური სამაუწყებლო ქსელებიდან
CO Company კომპანია
COA Cartificate of Authority მოღვაწეობის ოფიციალური უფლება (სერტიფიკატი)
COB Coordination of Benefits სარგებელთა კოორდინაცია
COE Centers of Excellence უმაღლესი კატეგორიის სამედიცინო ცენტრები
CPFF cost plus fixed fee ფასი ჰონორარის დანამატით
CPI consumar price index მომხმარებლის ფასების ინდექსი
CR carrier's risk სატრანსპორტო რისკი
CS Civil Service სამოქალაქო სამსახური
CST Central Standard Time ცენტრალური სტანდარტული დრო
D.C. death certificate სიკვდილის მოწმობა
DA district attorney მთავარი პროკურორი

Dept department დეპარტამანტი, სამმართველო
DI Declaration of Independence დამოუკიდებლობის დეკლარაცია
DJIA Dow Jones Industrial Average დოუ ჯონსის საშუალო ინდუსტრიული მაჩვენებელი
DM Demographic Model დემოგრაფიული მოდელი
DOD Department of Defence თავდაცვის სამინისტრო
DPA Designated Planning Agency მიზანმიმართული საგეგმო სააგენტო
DPUU decision problem under uncertainty გადწყვეტილების მიღების პრობლემა განუსაზღვრელობის პირობებში
Dr doctor დოქტორი (სამეცნ. ხარისხი)
DRG diagnosis related groups დიაგნოზზე დაფუძნებული ჯგუფები
DRP Dividend Reinvestment Plans დივიდენდთა რეინვესტიციის გეგმები
Ds Directing staff ხელმძღვანელიბა
DTA Defense Transformation Administration სამხედრო გადაზიდვების სამმართველო
DWI driving while intoxicated ავტომობილის ტარება არაფხიზელ მდგომარეობაში
E.C. European Community ევროპული თანამეგობრობა
EA economic adviser მრჩეველი ეკონომიკის დარგში
EAP Employee Assistance Program დასაქმებულთა დახმარების პროგრამა
EBB extra best best ყველაზე მაღალი ხარისხის
EC European Commission ევროკომისია
EC European Commulity ევროპული (ქვეყნების) თანამეგობრობა
ECA Economic Cooperation administration რეგიონული ეკონომიკის განვითარების სამმართველო
ECM European Common Market *სინ.* European Economic Community
ecol ecology ეკოლოგია
ECSC European Coal and Steel Community ქვანახშირისა და ფოლადის ევროპული გაერთიანება
ECU European Currency Unit ევროპული სავალუტო ერთეული – ეკიუ
EE Envoy Eextraordinary განსაკუთრებული დესპანი
EEC European Economic Community ევროპული (ქვეყნების) ეკონომიკური თანამეგობრობა

EEOC Equal Employment Opportunity Commission დასაქმების შესაძლებლობის თანასწორუფლებიანობის კომისია
EFTA European Free Trade Association თავისუფალი ვაჭრობის ევროპის ასოციაცია
EIB European Investment bank ევროპის საინვესტიციო ბანკი
EIB European Investment Bank ევროპის საინვესტიციო ბანკი
EMS European Monetary System ევროპის სავალუტო სისტემა
EPA Environmental Protection Agency გარემოს დაცვის სააგენტო
EPO Exclusive Providers Organization ექსკლუზიური უზრუნველმყოფელი მართვადი ჯანდაცვითი ორგანიზაცია
EPSDT Early and Periodic Screening, Diagnosis and Treatment ადრეული და პერიოდული სკრინინგი, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა
ERDA Energy Research and Development Administration ენერგეტიკული კვლევისა და განვითარების სამმართველო
ERISA Employee Retirement Income Security Act დაქირავებულთა საპენსიო შემოსავლების უსაფრთხოების დაცვის აქტი
ETC export trading company საექსპორტო სავაჭრო კომპანია
EU European Council ევროსაბჭო
Eurobond ევრობლიგაციები; გამოშვებული აშშ-სა და სხვა არაევროპული ქვეყნების მიერ ევროპაში გასაყიდად
Eurocard ევროპული საკრედიტო ბარათები, რომლებიც გამოშვებულია დასავლეთგერმანული ბანკების მიერ
Eurocheque ევროჩეკი
Eurocurrency ევროვალუტა
Eurodollars ევროდოლარები
Euromart Euromarket საერთო ევროპული ბაზარი
Eximbank, Ex-Im Bank export-Import Bank of the United States აშშ-ს ექსპორტ-იმპორტის ბანკი
F.Y. Fiscal Year ფისკალური წელიწადი
FAO Food and Agricultural Organization of the United States ამერიკის შეერთებული შტატების კვების პროდუქტებისა და სოფლისმეურნეობის ორგანიზაცია
FASB Financial Accounting Standards Board დამოუკიდებელი საბუღალტრო ასოციაცია
fax facsimile ფაქსიმილე
FCC Federal Communications Commission კომუნიკაციების ფედერალური კომისია

FDA Food and Drugs Administration მეთვალყურეობა კვების პროდუქტებისა და მედიკამენტებზე
FFO Funds From Operations ფონდები ოპერაციებიდან
FICA Federal Insurance Contributions Act ფედერალური დაზღვევის კონტრიბუციის აქტი
FOA Foreign Operations administration საზღვარგარეთის ოპერაციების სამმართველო
FOC free of charge უფასო
FRB Federal Reserve Bank ფედერალური სარეზერვო ბანკი
FTC Federal Trade Commission ფედერალური ვაჭრობის კომისია
GA General Assembly გენერალური ასმბლეა
GATT General Agreement on Tariffs and Trade ზოგადი შეთანხმება ტარიფებსა და ვაჭრობაზე
GAUN General Assembly of the United Nations გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეა
GDP gross domestic product მთლიანი შიგა პროდუქტი
GMT Greenvich Mean Time გრინვიჩის დრო
GNP Gross National Product მთლიანი ეროვნული შემოსავალი
Gov government მთავრობა
GRL Georgian Lari ქართული ლარი
HCFA Health Care Finance Administration ჯანდაცვის საფინანსო სამმართველო
HHS Health and Human Services Department ჯანდაცვისა და სოციალური დახმარების დეპარტამენტი
HIAA Health Insurance Association of America ამერიკის სამედიცინო დაზღვევის ასოციაცია
HIP Health Insurance Purchasing Cooperative სამედიცინო დაზღვევის შემსყიდველი კოოპერატივი
HMO Health Maintenance Organizations ჯანდაცვის ორგანიზაციები
HO Head Office მთავარი ოფისი
HQ Headquarters შტაბი, შტაბბინა
IADL International Association of Democratic Lawers დემოკრატიურისტთა საერთაშორისო ასოციაცია
IAPIPR International Association for the Protection of Industrial Property Rights სამრეწველო საკუთრების უფლებების დაცვის საერთაშორისო ასოციაცია
IBA International Bar Association ადვოკატთა საერთაშორისო ასოციაცია

IBM International Business Machines Bureau . ბიზნეს მანქანების საერთაშორისო ბიურო

IBRD International Bank for Reconstruction and Development რეკონსტრუქციისა და განვითარების საერთაშორისო ბანკი

ICBM intercontinental ballistic missile კონტინენტთშორისი ბალისტიკური რაკეტა

ICC Interstate Commerce Commission სახელმწიფოთშორისი კომერციის კომისია

ICFTU International Confederation of Free Trade Unions თავისუფალი პროფესიული კავშირების საერთაშორისო კონფედერაცია

IDA International Development Association განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია

IGO Intergovernmental Organization სამთავრობათშორისო ორგანიზაცია

IIB International Investment bank საერთაშორისო საინვესტიციო ბანკი

ILO International Labor Organization შრომის საერთაშორისო ორგანიზაცია

IM infant morbidity rate ჩვილ ბავშვთა სიკვდილობა

IMF International Monetary Fund სერთაშორისო სავალუტო ფონდი

Inc Incorporated დარეგისტრირებული, როგორც კორპორაცია

IPA Independent Practice Association დამოუკიდებელი პრაქტიკის ასოციაცია

IPM international payments mechanism გადახდის საერთაშორისო სისტემა

IPO Independent Practitioner Organization დამოუკიდებელ პრაქტიკოსთა ორგანიზაცია

IPU Interparliamentary Union პარლამენტთშორისი კავშირი

IQ intelligence quotent ინტელექტის კოეფიციენტი

IR international reserves საერთაშორისო რეზერვები

IRA individual retirement account ინდივიდუალური საპენსიო ანგარიში

IRC International Red Cross საერთაშოროსო წითელი ჯვრის საზოგადოება

IRS Internal Revenue Service შიგა შემოსავლების (საგადასახადო) სამმართველო

ISO International Organization for Standardization სტანდარტიზაციის საერათშორისო ორგანიზაცია

ITO International Trade Organization ვაჭრობის საერთაშორისო ორგანიზაცია
IVM Income Velocity of Money ფულის მიმოქცევის სიჩქარე
L. B. Bachelor of Law სამართალმცოდნეობის ბაკალავრი
L/C letter of credit აკრედიტივი
LP Labour Party ლეიბორისტული პარტია
M.A. Master of Arts ხელოვნების მაგისტრი
M.D. doctor of medicine მედიცინის დოქტორი
MCP marginal -cost pricing გაყიდვა ფასების ზღვრული დანარიცხით
memo memorandum მემორანდუმი
Mgr. manager მენეჯერი, მმართველი
MIO Multi-Institutional System მრავალდარგობრივი სისტემა
MP Member of Parliament პარლამენტის წევრი, პარლამენტარი
MPAA Motion Picture Association of America ამერიკის ნახატი ფილმების ასოციაცია
MPC marginal propensity to consume მოხმარებისადმი ზღვრული მიდრეკილება
MPI marginal propensity to invest ინვესტიციებისადმი ზღვრული მიდრეკილება
MPK marginal product of capital კაპიტალის ზღვრული პროდუქტი
MPL marginal product of labor შრომის ზღვრული პროდუქტი
MPS marginal propensity to save დანაზოგებისადმი ზღვრული მიდრეკილება
MRS marginal rate of substitution პროპორცია; საქონლის გან-საზღვრული რაოდენობის შეცვლა სხვა საქონლის მეტ რაოდენობაზე
ms manuscript ხელნაწერი
NAM National Association of Manufacturers მეწარმეთა ეროვნული ასოციაცია
NASA National Aeronautics and Space Administration აერონავტიკისა და კოსმოსური კვლევის ეროვნული სამმართველო
NASD National Association of Security Dealers ფასიანი ქაღალდებით მოვაჭრეთა ეროვნული ასოციაცია
NATO North Atlantic Treaty Organization ჩრდილოეთ ატლანტიკური კავშირი
NAV Net Asset Value აქტივის წმინდა ღირებულება; ფონდის ინვესტიციების ღირებულება
NCOO National Committee for Quality Assurance ხარისხის

დადასტურების (დადგენის) ნაციონალური კომიტეტი
NDA net domestic assets წმინდა ადგილობრივი აქტივები
NEA National Education Association განათლების ეროვნული ასოციაცია
NGI non-governmental institution არასამთავრობო ინსტიტუტი
NGO non-governmental organization არასამთავრობო ორგანიზაცია
NICs newly industrialized countries ქვეყნები, რომელთა ეკონომიკურმა და სამრეწველო განვითარებამ 1960 წლიდან იმატა
NNP net national product წმინდა ეროვნული პროდუქტი
NPV net present value დაყვანილი წმინდა ღირებულება
NSC National Security Council ეროვნული უშიშროების საბჭო
NSE National Stock Exchange ეროვნული ბირჟა (ნიუ-იორკში)
NTSB National Transportation Safety Board გადაზიდვების უსაფრთხოების ეროვნული საბჭო
NYSE New York Stock Exchange ნიუ-იორკის საფონდო ბირჟა
OAP old age pensioner პენსიონერი ხანდაზმულობის გამო
OECD Organization for Economic Cooperation and Development ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია
OPRC Organization of Petroleum Exporting Countries ბენზინის ექსპორტიორი ქვეყნების ორგანიზაცია
OSHA Occupational Safety and Health Administration შრომითი უსაფრთხოებისა და ჯანდაცვის სამინისტრო
PAC Political Action Committee პოლიტიკურ აქციათა კომიტეტი
PD Police Department პოლიციის დეპარტამენტი
PERT programme evaluation and review technique პროგრამის შეფასებისა და განხილვის ტექნიკა
PO post office ფოსტა
POS Point-of-Service Plan მიმართული მომსახურების გეგმა
POSDCORB Planning Organizing Staffing Directing Coordinating Reporting Budgeting დაგეგმვა, ორგანიზება, კადრებთან მუშაობა, წარმართვა, კოორდინირება, ანგარიშგება, ბიუჯეტის დაგეგმვა
POW prisoner of war სამხედრო ტყვე
PPB programme planning and budgeting პროგრამის დაგეგმვა და ბიუჯეტის განსაზღვრა
PPB(S) Planning-Programming-Budgeting (System) ოპტიმალ-

ური დაგეგმვის, პროგრამირებისა და ფინანსირების სისტემა
PPO prefered provided organization არჩეულ მომწოდებელთა ორგანიზაცია
PRO Peer Review Organization კოლეგიური განხილვის ორგანიზაცია
R&D research and development კვლევა და განვითარება
RICI Racketreer-Influenced and Corrupt Organizations რეკეტის გავლენის ქვეშ მყოფი და კორუმპირებული ორგანიზაციები
S.P.C.A. Society for the Prevention of Cruelty to Animals სასტიკი მოპყრობისაგან ცხოველთა დაცვის საზოგადოება
S.P.C.C. Society for the Prevention of Cruelty to Children სასტიკი მოპყრობისაგან ბავშვთა დაცვის საზოგადოება
SBA Small Business Administration მცირე ბიზნესის მართვა
SOP standard operating procedure სტანდარტული ქმედების პროცედურა
SSA Social Security Administration სოციალური უზრუნველყუფის ადმინისტრაცია
SSOP Second Surgical Opinion Program მეორე სამედიცინო შეხედულების (აზრის) პროგრამა
TIGR Treasury Investment Growth Receipt ფინანსთა სამინისტროს საინვესტიციო სერთიფიკატი
Title XIX Medicaid მედიქეიდი
Title XVIII Medicare მედიქეარი
TLC tender loving care სიყვარული და ზრუნვა
TQM total quality management მთლიანად ხარისხობრივი მენეჯმენტი
UFO unidentified flying object გამოუცნობი მფრინავი ობიექტი
UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაცია
UNGA United Nations General Assembly გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეა
UNO United Nations Organization გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, გაერო
UNSC United Nations Security Council გაეროს უსაფრთხოების საბჭო
USBS United States Bureau of Standards ამერიკის შეერთებული შტატების სტანდარტების ბიურო
USES United States Employment Service აშშ დასაქმების სამსახური

USIA United States Information Agency «მერიკის შეერთებული შტატების საინფორმაციო სააგენტო

V.C. Vice-Chairman თავმჯდომარის მოადგილე

V.C. Vice-Chancellor ვიცე-კანცლერი

VIP verty important person მაღალი თანამდებობის პირი

WB World bank მსოფლიო ბანკი

WCC World Council of Churches მსოფლიო საეკლესიო საბჭო

WHO World Health Organization მსოფლიოს ჯანდაცვის ორგანიზაცია

WTO World Trade Organization მსოფლიოს ვაჭრობის ორგანიზაცია

WWW World Weather Watch ამინდის პროგნოზირების მსოფლიო სამსახური

ინდექსი

index

ა

აბონენტი user
აბორიგენები aborigenes
აბრევიატურა abbreviation
აბსოლუტიზმი absolutism
აბსოლუტური უპირატესობა absolute advantage
აბსორბირებული ხარჯები absorption costing
აბსტრაქტული abstract
აბსტრაქტული მოთხოვნილება abstract demand
აგენტი agent
აგიტაცია activism
აგლომერაციის ნეგატიური ეფექტი agglomeration diseconomies
აგრარული რეფორმა agrarian reform
აგრეგაცია aggregation
აგრესია agression
ადამიანის უფლებები egalitarian rights
ადამიანის უფლებების უხეში დარღვევა outrage
ადამიანის ძირითადი მოთხოვნილებანი basic human needs
ადამიანთა კაპიტალი human capital
ადამიანთა თანამოქმედება human interaction
ადამიანთა კაპიტალი, როგორც სტრატეგიული რესურსი human capital as strategic resource
ადამიანთა რესურსების ჩაბმა საქმეში mesh human resources
ადამიანური რესურსები human resources
ადამიანზე per capita
ადაპტაცია adaptation
ადაპტაციის მოდელი adaptation model
ადაპტაციის უნარი adaptiveness
ადაპტიური მენეჯმენტი adaptive management
ადგილი place
ადგილმდებარეობა site
ადგილობრივი domestic
ადგილობრივი კანონები bylaws
ადგილობრივი მკვიდრი native
ადგილობრივი მმართველობა local government
ადგილობრივი ფედერალიზმი local federalism
ადგილსამყოფელი residence
ადვილად ფუჭებადი damageable
ადვილი და ძნელი ფული easy money and tight money
ადვოკატთა საერთაშორისო ასოციაცია International Bar Association
ადვოკატი attorney
ადვოკატი attorney-in-record
ადმინისტრაციული administrative
ადმინისტრაცია administration
ადმინისტრაციის პრინციპები POSDCORB
ადმინისტრაციული administrative
ადმინისტრატორები civil service
ადმინისტრატორი administrator
ადმინისტრატორი chief executive officer
ადმინისტრირება administration
ადმინისტრირებული administrated
ადრესატი addressee
ადრეული რიცხვით დათარიღება antedate
ავადმყოფ-დღე patient day
ავადობა morbidity
ავანსი advance
ავანსი prepayment
ავანსით მიღებული შემოსავალი unearned revenue
ავანტიურა adventure
ავტოკრატი autocrat
ავტოკრატული ხელმძღვანელობა autocratic leadership
ავტომატიზაცია automatization

ავტომატური სტაბილიზატორი automatic stabilizer
ავტომატური ზრდა automatic progression
ავტონომია autonomy
ავტონომიური autonomous
ავტონომიურობა autonomy
ავტორიტარული authoritarian
ავტორიტეტი authority
ავტორიტეტული authoritative
ავტორიტეტული powerful
ავტორიტეტულობა authoritativeness
ავტორიზებული authorized
ავტორობა authorship
აზრი opinion
აზრთა მიმოხილვა attitude survey
აკომოდაციური პოლიტიკა accommodating policy
აკრედიტება accreditation
აკრედიტებულ პირთა ჩამონათვალი accredited list
აკრი acre
აკრონიმი acronym
აკრძალული unlawful
აკრძალული ბაზარი barred market
აკრძალვა ban
აკრძალვა barring
აკრძალვა embargo
აკრძალვა prohibit
აკრძალვა prohibition
აკრძალვა restraint
აკულტურაცია acculturation
ალბათობა probability
ალტერნატივა alternative
ალფა alpha
ამ მიზნით ad hoc
ამაღლება upgrading
ამაღლება და დაცემა ups-and-downs
ამასთან ad hoc
ამბულატორიული ambulatory
ამბულატორიული დახმარება ambulatory care
ამბულატორული მომსახურება outpatient service
ამბულატორიული პაციენტი outpatient
ამერიკის სამედიცინო დაზღვევის ასოციაცია Health Insurance Association of America
ამერიკული დეპოზიტური ქვითარი american depositary receipts
ამერიკული სტილის ოფციონი american-style option
ამინისტია amnesty
ამოცანა task
ამოგდება replacement
ამომრჩეველი constituent
ამომრჩეველი voter
ამომრჩეველთა რეგისტრაცია poll
ამორტიზება amortize
ამორტიზებული სესხი amortized loan
ამორტიზირებული ღირებულება depreciated cost
ამორჩევითი კონტროლი acceptance sampling
ამოსავალი ერთიანობა root
ამოქმედება break-in
ამოღება exempt
ამოცანები და სირთულეები challenges and pressures
ამოცანის გარემო task environment
ამოცნობა recognition
ამოწურვა expiration
ამპარტავნობა arrogance
ამტანობა tolerance
ამხანაგობა partnership
ანაზღაურება amends
ანაზღაურება compensation
ანაზღაურება protect
ანაზღაურება recoup
ანაზღაურება recovery
ანაზღაურება refund
ანაზღაურება remunerate
ანაზღაურება reparation
ანაზღაურება repay(ment)

ანაზღაურება restitution
ანაზღაურებადი recovery
ანაზღაურების გაზრდა ხარისხის მიხედვით quality pay increase
ანაზღაურების მიღება undercharge
ანაზღაურების სისტემა შესრულების შესაბამისად pay-for-performance system
ანალიტიკოსი analyst
ანალიტიკური პროგნოზი analytical forecasting
ანალიზი analysis
ანალიზი review
ანალიზი scrutiny
ანალიზის ერთეული unit of analysis
ანალიზის ფორმა path analysis
ანარქია anarchy
ანარქიზმი anarchism
ანგარიშ-ფაქტურა invoice
ანგარიშგება reporting
ანგარიში account
ანგარიში reckoning
ანგარიში report
ანგარიში score
ანგარიში ზრდის შესახებ accretion account
ანგარიშვალდებულება accountability
ანგარიშწარმოება accounting
ანექსია annexation
ანკეტა questionnaire
ანონიმური authorless
ანტიბიუროკრატიზმი antibureaucratism
ანტიდემპინგური anti-dumping
ანტიეკონომიკური anti-economic
ანტიინფლაციური anti-inflationary
ანტიკონსტიტუციური anticonstitutional
ანტიმონოპოლიური antitrust
ანტისემიტიზმი anti-semitism
ანტროპოლოგია anthropology
ანტროპომეტრია anthropometry
ანულირება abatement
ანულირება rescission
აპარატი apparatus
აპარტეიდი apartheid
აპოლიტიკური apolitical
არაადექვატურობა inadequacy
არაეფექტიანობა inefficiency
არაეფექტური inoperative
არაეფექტური unefficient
არაეფექტურობა inefficiency
არაეკონომიკური uneconomic
არაერთგვაროვანი plural
არაკანონიერი illegitimate
არაკაპიტალიზირებული undercapitalized
არაკეთილსინდისიერი indirect
არაკლასიფიცირებული unclassified
არაკომპენსირებული დახმარება unccompensated care
არაკონკურენტუნარიანი noncompetitive
არაკონსტიტუციური unconstitutional
არაკორექტირებული ნორმა unadjusted rate of return
არაკვალიფიციური unskilled
არამდგრადი ბაზარი unstable market
არამდგრადი საბიუჯეტო კლიმატი uncertain budget climate
არამდგრადი shaky
არამდგრადი unstable
არამომგებიანი ორგანიზაცია not-for profit organization
არანულოვანი ჯამური ურთიერთობები non-zero sum relation
არაპარტიული სისტემა non-party system
არაპირდაპირი გადასახადი indirect tax
არაპოპულარული unpopular
არაპროდუქტიული unproductive
არაპროვოკაციული თავდაცვა transarmament
არარეალიზებადი unrealizable
არარეალიზებული ფასიანი ქაღალდები undigested securities

არარეალიზებული მოგება unrealized profit
არარეგულარული noncyclic
არარენტაბელური unprofitable
არასაკმაო ეკონომიკური საქმიანობა underactivity
არასაკმაოდ კაპიტალიზებული undercount
არასაკმაოდ კვალიფიცირებული semiskilled
არასაკმარისი scarce
არასაკმარისი დანაზოგი undersaving
არასაკმარისი ექსპორტი underexporting
არასაკმარისი insufficient
არასაკმარისი კვება undernourishment
არასაკმარისი მომარაგება understock
არასაკმარისი მომსახურება undermauntenance
არასაკმარისი მოხმარება underconsumption
არასაკმარისი მწარმოებლურობა underproductivity
არასაკმარისი პროდუქციის გამოშვება underproduce
არასამთავრობო ინსტიტუტი non-governmental institution
არასამთავრობო ორგანიზაცია non-governmental organization
არასამთავრობო ორგანიზაცია voluntary health organization
არასანქციონირებული გაფიცვა unauthorized strike
არასანქციონირებული out of order
არასატვირთო საერთო ფონდი no load mutual fund
არასაწარმოო შემოსავალი unearned income
არასახარბიელო მდგომარეობა disadvantage
არასახელმწიფოებრივი მოქმედი პირი non-state actor
არასრულად დატვირთული underemployed
არასრული დაკვირვება undercoverage
არასრული გამოყენება underutilization
არასრული სამუშაო half-time
არასრული სამუშაო დრო undertime
არასრულუფლებიანი unauthorized
არასრულყოფილობა imperfection
არასტაბილურობა instability
არასტანდარტული bastard
არასწორი გამოყენება misuse
არასწორი irregular
არასწორი მართვა maladministration
არათანაბარი შემოსავლები unequal incomes
არათანაბრობა imbalance
არაუზრუნველყოფილი სესხი unsecured loan
არაუზრუნველყოფილი ვალი unsecured debt
არახანგრძლივი მოხმარების undurable
არახელსაყრელი low
არახელსაყრელი unfavorable
არბიტრაჟი arbitrage
არბიტრაჟი arbitration
არბიტრი arbitrator
არბიტრი umpire
არგუმენტი arguendo
არე field
არეალის გარეთა სარგებელი მოცვა out-of-area benefits
არენდა arenda
არენდატორი renter
არენდით გაცემა renting
არიდება prevention
არისტოკრატიის ვალდებულება noblesse oblige
არსებითად per se
არსებობა availability
არსებული ადამიანთა რესურსების მენეჯმენტის სტრატეგია state-of-the art human resource management

strategy
არსებული საქონელი actuals
არსებული სისტემის მექანიკა mechanics of the current system
არსებული თანხა ex-ante quantities
არსი gut
არსი merit
აღსრულება execute
არტიკულაცია articulation
არტოკრატი artocrat
არქივი archive
არქონა absence
არჩეულ მომწოდებელთა ორგანიზაცია Referred Provider Organization
არჩევა select
არჩევანი option
არჩევანი choice
არცნობა repudiate
აფეთქება breakout
აფიშა poster
აქცეპტი acceptance
აქცია equity
აქციების გაყიდვა distribution
აქციონერი shareholder
აქციონერი stockholder
აქსელერატორი accelerator
აქტი act
აქტი report
აქტი writ
აქტიორი actor
აქტიური active
აქტივები assets
აქტივები გადახდაზე accrued assets
აქტუარიალი actuarial
აღდგენა rebuild
აღდგენა reclamation
აღდგენა recover
აღდგენა rehabilitate
აღდგენა renewal
აღდგენა restoration
აღდგენა restore
აღდგენა revive
აღდგენადობა reproducibility
აღება take
აღიარება acknowledgement
აღიარება admission
აღიარება recognition ცნობა
აღიარებული accepted
აღიარებული established
აღიარებული received
აღმასრულებელი დირექტორი executive director
აღმასრულებელი executive
აღმასრულებელი მოხელე executive officer
აღმასრულებელი ხელისუფლება executive branch
აღმასრულებელი ძალაუფლება executive office
აღმასვლები და ჩავარდნები ups and downs
აღმოცენებადი პრინციპები emerging principles
აღმოფხვრა eliminate
აღმრიცხველი canvasser
აღნაგობა texture
აღნიშვნა denominate
აღნიშვნა indicate
აღნიშვნა tag
აღრიცხვა account
აღრიცხვა bookkeeping
აღრიცხვის თარიღი record date
აღრიცხვის წარმოება record-keeping
აღწარმოება reproduction
აღწერა account
აღწერა census
აღწერა description
აღწერის გამოკითხვის ფურცელი census
აღჭურვა vest
აღჭურვილობის განახლება reequip
ასამბლეა assembly
ასიგნება allocation
ასიგნება log-rolling

ბ

ასიმეტრია skewness
ასიმეტრიული ფედერალიზმი asymetrical federalism
ასიმეტრიული ინფორმაცია asymetric information
ასიმილაცია assimilation
ასლი copy
ასლის ასლი simulacrum
ასოციაცია association
ასოციაცია society
ასოციაციის გეგმა association plan
ასორტიმენტი stock
ასპირანტი graduate student
ასპირანტი senior fellow
ატანა toleration
ატაშე attache
ატესტაცია evaluation
ატომიზაცია atomization
ატომური იარაღის აკრძალვა denuclearization
აუცილებელი სამედიცინო მომსახურება medically necessary
აუცილებლობა necessity
აუცილებლობა need
აუცილებლობა significance
აუდიენცია audience
აუდიტი audit
აუდიტორი auditor
აუდიტორია attendance
აუდიტორია auditorium
აუქციონი auction
აუტორეგრესია autoreregressive
აუტსაიდერები outsiders
აყვავება prosperity
აშშ დასაქმების სამსახური United States Employment Service
აჩქარება speed up
აციკლური acyclical
აწყობა adjustment
ახალი modern
ახალი ნაციონალიზმი new nationalism
ახალი სამუშაო ადგილების შექმნა creation of new jobs
ახალმოსახლე settler

ბაზარი emporium
ბაზარი market
ბაზარი marketplace
ბაზარზე ორიენტირებული წარმოება market-oriented production
ბაზისი basis
ბაზისი/ზედნაშენი base/superstructure
ბაზისური მაჩვენებლები baseline measures
ბაზრის დაკეტვა corner a market
ბაზრისთვის შეუფერებელი unmarketable
ბაზრობა fair
ბალანსი balance sheet
ბალასტი ballast
ბანკი bank
ბანკირის თანხმობა banker's acceptance
ბანკთაშორისი interbank
ბაჟი toll
ბარტერი barter
ბატონობა command
ბატონობა ruling
ბენეფიციარი beneficiary
ბერკეტების სისტემა leverage
ბერკეტი lever
ბეტა (აქციები) beta (stocks)
ბეჭედი seal
ბიზნესი business
ბიზნესის გეგმა business plan
ბიზნესის კონცენტრაცია business concentration
ბიზნესის სტრატეგიული დაგეგმარება strategic business planning
ბიზნესმენი businessman
ბითუმად მოვაჭრე wholesaler
ბითუმად ვაჭრობა wholesale
ბილატერალიზმი bilateralism
ბიპოლარობა bipolarity

ბირთვული იარაღის გავრცელება nuclear proliferation
ბირთვული საფრთხის დილემა nuclear-security dilemma
ბირთვული სტრატეგია nuclear strategy
ბირჟა change
ბირჟა exchange
ბირჟაზე თამაში speculation
ბირჟის მაკლერი trader
ბიულეტინი bulletin
ბიურო bureau
ბიუროკრატი bureaucrat
ბიუროკრატია bureaucracy
ბიუროკრატიული პოლიტიკა bureaucratic politics
ბიუროკრატიული პრინციპი unity of command
ბიუჯეტი budget
ბიუჯეტირება budgeting
ბიუჯეტის დეფიციტი budget deficit
ბიუჯეტის შეკვეცა across-the-board cuts
ბიუჯეტის სტატიები budget heads/titles
ბიუჯეტური ბალანსი balance sheet budget
ბიუჯეტური შეზღუდვა budget constraint
ბიჰევიორისტული behavioural
ბიჰევიორისტული ეკონომიკა behavioral economics
ბიჰევიორიზმი behaviourism
ბლოკადა blockade
ბლოკირება freeze
ბლოუ-ოფ-ტოპი blow-off -top
ბოდიში apology
ბოიკოტი boycott
ბოლო termination
ბოროტად გამოყენება abuse
ბრალი fault
ბრბოს სინდრომი animal spirits
ბრეინსტორმინგი brainstorming
ბრიგადირობა foremanship
ბრიგადული სამუშაო teamwork
ბრიფინგი briefing
ბროკერი broker
ბროშურა booklet
ბრტყელი ორგანიზაციული სტრუქტურა flat organizational structure
ბრუნვა turn
ბრუნვა turnover
ბრუნვაში გაშვება turn
ბრუნვიდან ამოღება retire
ბრძანებათა ჯაჭვი chain of commands
ბრძანების გაცემა require
ბუმი boom
ბუნების დაცვის სპეციალისტი conservationist
ბუნებრივი natural
ბუფერული სახელმწიფოები buffer states
ბუღალტერი accountant
ბუღალტერი bookkeeper
ბუღალტრული წიგნი ledger

გ

გაახალგაზრდავება rejuvenation
გაბათილება recall
გაბნევა leakage
გაბუქვა pad
გაგება perceive
გაგრძელება continuation
გაგრძელება extension
გაგრძელება proceed
გაგრძელება prolong
გაგრძელება prolongation
გაგრძელება pursue
გაგზავნა remit
გაგზავნილი shipped
გადაადგილება redeployment
გადაადგილება relocation
გადაანგარიშება reapprisal

გადაბარება delegation of authority
გადაბირება pirating
გადაბირება reengage
გადაგვარებული textureless
გადაგზავნა reshipment
გადადება adjournment
გადადება defer
გადადგომა retirement
გადავადება arrears
გადავადება postpone
გადავადება respite
გადავადებული deferred
გადავადებული overdue
გადავადებული გადასახადები deferred taxes
გადაიარაღება re-arm
გადაიარაღება reequipment
გადაკეთება rearrange
გადაკეთება reoperation
გადაკეთება restrucrure
გადალაგება shift
გადამეტება exceed
გადამზადება retraining
გადამწყვეტი როლი party government
გადანაცვლება interchange
გადანაწილება reallocation
გადანაწილება redistribution
გადანაწილება repartition
გადარიცხვა transfer
გადასახადების ამკრეფი tax-collector
გადასახადების ამოღება ability to pay principle
გადასახადების გადავადების პერიოდი grace period
გადასახადების ცხრილი fee schedule
გადასახადი payment
გადასახადი poll tax
გადასახადი tax
გადასახადი toll
გადასახადის აკრეფა levy
გადასახადის გადამხდელი taxpayer
გადასახადისაგან განთავისუფლება acquittance
გადასახადისაგან თავისუფალი taxless
გადასახლება ახალ ადგილზე resettlement
გადასვლა removal
გადასვლა transition
გადასინჯვა renegotiation
გადასინჯვა rephasing
გადატანა remove
გადატვირთვა reship
გადაუდებელი pressing
გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დამოუკიდებელი ცენტრი freestanding emergency medical center
გადაუწყვეტელობა სახელმწ. პოლიტ. non-deceision in public policy
გადაუხდელი unliquidated
გადაუხდელი დივიდენდი unpaid dividend
გადაფასება revaluation
გადაყიდვის ინდიკატორი overbought/ oversold indicator
გადაცემა assignment
გადაცემა transfer
გადაწონვა outbalance
გადაწყვეტა resolution
გადაწყვეტა settle
გადაწყვეტა solution
გადაწყვეტადი solvable
გადაწყვეტილება decision
გადაწყვეტილება solution
გადაწყვეტილების მიმღების კვალიფიკაციის ეჭვქვეშ დაყენება quo warranto, writ of
გადაწყვეტილების მიღება decision making
გადაწყვეტილების მიღება make decision
გადაწყვეტილების მიღების თეორია decision theory
გადაწყვეტილებით ad referendum
გადაჭარბება outbalance
გადაჭარბება violate

გადაჭარბებულად შეფასება overestimation
გადახდა clear
გადახდა pay
გადახდა payment
გადახდა payout
გადახდა settlement
გადახდას დაქვემდებარებული repayable
გადახდევინება taxing
გადახდის დღე payment date
გადახდის მატრიცა payoff matrix
გადახდისუნარიანობა ability to pay
გადახდისუნარიანობა responsibility
გადახდისუნარიანობა solvency
გადახდისუუნარო bankrupt
გადახდისუუნარობა disability
გადახედვა renegotiation
გადახრა deviation
გადახრა skewness
გადახრა variance
გადახრის მასშტაბი range of deviation
გადენა outflow
გადინება drain
გადინება leakage
გადინება outflaw
გაერთიანება amalgamation
გაერთიანება association
გაერთიანება coalition
გაერთიანება consolidation
გაერთიანება corporation
გაერთიანება family
გაერთიანება incorporation
გაერთიანება union
გაერთიანება unite
გაერთიანების საჭიროებანი affiliation needs
გაერთიანებული incorporate
გაერთიანებული ერების გენერალური ასამბლეა General assembly of the United Nations
გავლენა influence
გავლენა ქცევაზე treatement effect
გავლენიანი powerful
გავლენიანობა outweigh
გავრცელება diffuse
გავრცელება proliferation
გავრცელება promulgation
გავრცელების სფერო incidence
გაზრდა rear
გათანაბრება leveling
გათიშვა schism
გათვალისწინება allowance
გათვალისწინება regard
გათვალისწინებული scheduled
გათვლილი timed
გაკოტრება bankruptcy
გაკოტრებული bankrupt
გამაფრთხილებელი preventive
გამანაწილებელი არხები channels
გამანაწილებელი distributor
გამარტივება simplify
გამარტივებული სტრუქტურები simplified structures
გამართლება justify
გამგებელი governor
გამგებელი ruler
გამგებელი steward
გამგზავნი addressor
გამეორება repeat
გამთიშველი scismatic
გამოდევნა replacement
გამოთვლა reckon
გამოთქმა language
გამოკვლევა analysis
გამოკვლევა examine
გამოკვლევა investigation
გამოკვლევა surrvey
გამოკვლევა survey
გამომცემელი publisher
გამომუშავება earn
გამომუშავება earnings
გამომუშავება generation
გამომუშავების შემოსავალი earning yield

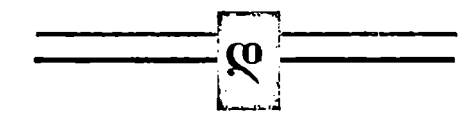
გამომძალველი racketeer
გამომძალველი shark
გამომძალველობა racketeering
გამომძალველობა ramp
გამონაკლისები exclusions
გამოქვეყნება promulgation
გამოქვეყნება publication
გამორიცხვის პრინციპი exception principle
გამოსადეგი good-for-anything
გამოსაკითხი პირი informant
გამოსამშვიდობებელი გასაუბრება exit interview
გამოსასყიდი redeemable
გამოსწორება adjustment
გამოსწორება repair
გამოსყიდვა redeem
გამოსყიდვის შესაძლებლობა redeemability
გამოტანა pronouncement
გამოუსადეგარი good-for-nothing
გამოუსადეგარი unapplied
გამოუყენებელი რესურსები unemployed resources
გამოუყენებელი useless
გამოუყენებლობა disuse
გამოფიტვა attrition
გამოფიტვა burnout
გამოფიტვა depletion
გამოყენება exercise
გამოყენება use
გამოყენება utilization
გამოყენებადი usable
გამოყენების გადასახადი use tax
გამოყენების განხილვა Utilization Review
გამოყენებითი ეკონომიკა applied economics
გამოყენებული secondhand
გამოყოფა allotment
გამოყოფა appropriation
გამოყოფა segregate
გამოშვება issue
გამოშვება output
გამოცდა probation
გამოცდა test
გამოცდილება experience
გამოცდილება skill
გამოცდილი expert
გამოცდილი proficient
გამოცდილი proved
გამოცემა publish
გამოცოცხლება buyancy
გამოცოცხლება impetus
გამოცოცხლება rally
გამოცოცხლება recover
გამოცოცხლება revival
გამოძალვა extortion
გამოძახების გეგმა withdrawal plan
გამოწვევა challenge
გამოხმობა recall
გამოხმობა withdraw
გამქღავნება publicity
გამსხვილება agglomeration
გამსხვილება aggregation
გამტკიცება harden
გამყიდველი salesman
გამყიდველი seller
გამყიდველის დანახარჯები menu cost
გამყიდველის ხელოვნება salesmanship
გამცდენი absentee
გამხნევება encourage
განათლება background
განათლება schooling
განათლების შემოწმების პროცედურა background investigation
განაჩენი sentence
განაცხადი application
განაცხადი request
განაცხადი requisition
განაწილება allocation
განაწილება distribution
განაწილება share
განაწილებანი distributions

განაწილების უფლებამოსილება gift
განახევრება halve
განახლება innovate
განახლება renew
განახლება resume
განახლება resumption
განახლება update
განდევნა crowding out
განვითარება develop
განვითარება development
განვითარება growth
განვითარება progress
განვითარებადი ქვეყნები developing countries
განვითარების ინფრასტრუქტურა development infrastructure
განვითარების მრავალმხრივი ბანკები multi-lateral development banks
განვითარებული ქვეყნები developed countries
განთავისუფლება dismiss
განთავისუფლება exemption
განთავისუფლება release
განიავება dilapidate
განკერძოება segregation
განლაგება allocation
განლაგება array
განმარტოება privacy
განმცხადებელი applicant
განმეორება repeat
განმეორებითი recurrent
განრიგი schedule
განრიგი time-table
განრიგის შედგენა scheduling
განსაკუთრებით საიმედო gilt-edged
განსაკუთრებული extraordinary
განსაკუთრებული special
განსაკუთრებული specific
განსაკუთრებული უფლება prerogative
განსაკუთრებული უფლება prerogative
განსასჯელი accused
განსაზღვრა canvassing
განსაზღვრული certain
განსაზღვრული defined
განსაზღვრული მონაწილეობის პროგრამა defined contribution program
განსაზღვრული რეჟიმი routine
განსაზღვრული სარგებლიანი პროგრამა defined benefit program
განსაზღვრული specified
განსხვავება differ
განსხვავება difference
განსხვავება divergence
განსხვავება S&P-ისგან difference from S&P
განტოტვა ramification
განუსაზღვრელი გარემო პირობები uncertain environment
განუსაზღვრელი unlimited
განუხორციელებელი unrealizable
განუხორციელებლობა utopianism
განშტოება ramification
განცდა incur
განცხადება application
განცხადების თარიღი declaration date
განწესება placement
განწყობა sentiment
განჭვრეტა anticipate
განჭვრეტა anticipation
განჭვრეტა foresight
განხეთქილება schism
განხილვა consideration
განხილვა recon
განხილვა review
განხორციელება accomplishment
განხორციელება enforcement
განხორციელება exercise
განხორციელება implement
განხორციელება implementation
განხორციელება perform
განხორციელება realize
განხორციელებადი feasible
განხორციელების პროცესი

implementation process
განყოფილება section
განზომილება dimension
განზომილება sizing
განზრახვა notion
გაპარვა leakage
გაჟონვა leakage
გარანტი guarantee
გარანტია warranty
გარანტირებული certified
გარანტირებული secured
გარანტირებული კონტრაქტი guaranteed renewable
გარანტირებული მოთავსება underwriting
გარბოლოგია garbology
გარდამავალი intermediate
გარდამავალი პერიოდი transition
გარდაქმნა convert
გარდაქმნა modification
გარდაქმნა readjustment
გარდაქმნა restructure
გარე outside
გარე outward
გარე ეფექტი externality
გარეგანი ჯილდო extrinsic rewards
გარეგნობა appearance
გარეგნობა person
გარემო environment
გარემო პირობები environmental circumstances
გარემოება case
გარემოება factor
გარემოება setting
გარემოს გაბინძურება pollute
გარემოს დაბინძურება pollution
გარემოს დაცვის სააგენტო EPA
გარემოს დამაბინძურებელი საწარმო polluter
გარემოს მნიშვნელობისა და გავლენის რწმენა environmentalism
გარემოს ცვლილება და ორგანიზაციის მოწყობა environmental change and organization design
გართულება impede
გარიგება bargain
გარიგება settlement
გარიგება trade off
გარკვეულ დარგში სამუშაოდ მზადება habilitation
გარღვევა gap
გასავალი expenditure
გასავალი output
გასავლიანი salable
გასაღების არე field
გასაღების ბაზარი outlet
გასაყიდად ვარგისი marketable
გასაშუალება averaging
გასაშუალებული ინდექსები averages
გასაჩივრების პროცედურები grievance procedures
გასწორება adjust
გასწორება rectification
გასწორება redress
გაუთანაბრებელი unbalanced
გაუთვალისწინებელი შემთხვევა emergency
გაუთვალისწინებელი unanticipated
გაუცხოება alienation
გაუფასურება depreciation
გაუფასურება depreciation
გაუმჯობესება advance
გაუმჯობესება amendment
გაუმჯობესება better
გაუმჯობესება development
გაუმჯობესება improve
გაუმჯობესება improvement
გაუმჯობესება upgrade
გაუნაწილებელი მოგება unappropriated profits
გაუნაწილებელი მოგება undistributed profit
გაუქმება abolition
გაუქმება abrogation

გაუქმება annulment
გაუქმება eliminate
გაუქმება nullification
გაუქმება recall
გაუქმება repudiation
გაუქმება revocation
გაუქმება undo
გაუქმებული null
გაუწონასწორებელი unbalanced growth
გაუყიდავი unplaced
გაფანტვა scatter
გაფანტვა variance
გაფართოება buildup
გაფართოება extension
გაფიცვის აკრძალვა the strike prohibition
გაფლანგვა embezzlement
გაფლანგვა scatter
გაფლანგვა waste
გაფრთხილება forestall
გაფრთხილება notice
გაფრთხილება prevent
გაყალბება adulterate
გაყალბება forge
გაყიდვა ფასდაკლებით sell-off
გაყიდვა sale
გაყიდვა sell
გაყიდვა selling
გაყიდვის ფასი sales charge
გაყიდვის ოფციონი put option
გაყოფა division
გაყოფა divorce
გაყრა separation
გაშვება dismiss
გაჩერების (დაკარგვის) ბრძანება stop (-loss) order
გაცდენა absence
გაცდენა absenteeism
გაცდენა nonattendance
გაცემა payment
გაცვეთა attrition
გაცვეთა obsolescence
გაცვეთა wear
გაცვლა change
გაციება refrigerate
გაცნობიერება awareness
გაძლიერება grow
გაძლიერება intensification
გაძლიერება reinforce
გაწონასწორებული balanced
გახლეჩა split
გახმაურება disclosure
გახსნა reveal
გახსნის გაყიდვა opening sale
გახსნის შესყიდვა opening purchase
გაჯერება saturate
გაჯერებულობა saturation
გეგმა layout
გეგმა plan
გეგმიური planned
გეგმური აღწერა follow-up
გემი ship
გენეალოგია genealogy
გენეალოგია pedigree
გენერაცია generate
გენერიული წამლები generic drugs
გენოციდი depeople
გენოციდი genocide
გეოპოლიტიკა geopolitics
გერონტოკრატია gerontocracy
გვერდის ავლა by-way
გვერდის ავლა circumvent
გზა path
გზა road
გზავნილება transference
გირაო bail
გირაო caution
გირაო gage
გირაო mortgage
გირაო pawn
გირაო pledge
გირაოს მფლობელი pledgee
გლობალიზმი globalism
გლობალური ბიუჯეტი global budget

გლობალური დამოუკიდებლობა global independence
გლობალური ეკონომიკა global economy
გლობალური კონკურენცია global competition
გლობალური კულტურა global culture
გლობალური მარკეტინგი global marketing,
გონებამახვილობა gumption
გონიერი intelligent
გონივრული moderate
გრანტი grant
გრანტის გამცემი granter
გრანტის სახეობა open-ended matching grant
გრძელვადიანი გეგმები long-term plans
გრძივი გამოკვლევა panel study
გულუხვი lavish
გუნდი team
გუნდის შექმნა team building
გუნდის წევრობა team membership
გუნდური მუშაობა teamwork

დაარსება establish
დაარსება found
დაახლოება rapproachment
დაბალ ფასში შეთავაზება underbid
დაბალანსირებული balanced
დაბალი ანაზღაურების მქონე underpaid
დაბალი ეკონომიკური აქტივობა underperformance of economy
დაბალი ინტენსივობის ომი low-intensity warfare
დაბალი ფასი low price
დაბალი ფასით გაყიდვა undersell
დაბალი შეფასება underevaluation
დაბალხარისხიანი offgrade
დაბანდება invest
დაბანდება placement
დაბეგვრა assessment
დაბეგვრა taxation
დაბერება aging
დაბინძურება contamination
დაბინძურება pollution
დაბრკოლება bar
დაბრკოლება difficulty
დაბრკოლება drawback
დაბრკოლება restriction
დაბრუნება reimburse
დაბრუნება return
დაბრუნებას დაქვემდებარებული recallable
დაგეგმარება planning;
დაგეგმარება-პროგრამირება-ხარჯთაღრიცხვა planning-programming-budgeting
დაგეგმილი scheduled
დაგეგმვა design
დაგეგმვა planning,
დაგეგმვა scheduling
დაგეგმვა, პროგრამირება, ბიუჯეტის სისტემა planning programming budgeting system
დაგეგმვისა და კონტროლის სისტემები planning and control systems
დაგირავება pledging
დაგროვება accumulation
დაგროვება appropriation
დაგროვება hoarding
დადასტურება attestation
დადასტურება connfirmation
დადასტურება verify
დადგენა specify
დადგენილება decree
დადგენილი პრაქტიკა routine
დადგენილი საშუალო adjusted average
დადებითი ქმედება affirmative action
დადებითი ხელმძღვანელობა positive

guidance
დავა argue
დავა argument
დავა contest
დავალდებულება bind
დავალდებულება commit
დავალება assignment
დავალება consign
დავალება task
დავალიანება backlog
დაზავება armistice
დაზიანება cripple
დაზიანებულობა fouling
დაზოგვა saving
დაზღვეული insured
დაზღვეული რისკი assigned risk
დაზღვევა hedge
დაზღვევა insurance
დაზღვევა დანაკარგებზე stop-loss insurance
დაზღვევა მძიმე შემთხვევებში catastrophic health insurance
დაზღვევა ყველა რისკის საწინააღმდეგოდ all-risks insurance
დაზღვევაში შემავალი მომსახურება covered services
დაზღვევაზე აყვანა underwrite
დაზღვევის გამტარებელი third-party payer
დაზღვევის მატარებელი insurance carrier
დაზღვევის მეთოდების შესწავლა actuarial
დაზღვევის სერტიფიკატი certificate of Insurance
დაზღვევის წინა მდგომარეობა pre-existing conditions
დათანხმება appeasement
დათარიღება უკანა რიცხვით backdating
დათმობა abatement
დათმობა concession
დათვალიერება examination
„დათვი" (ინვესტორი) bear
დათხოვნა discharge
დათხოვნა lay-off
დათხოვნა retirement
დაინტერესებულ პირთა ჯგუფი pressure group
დაკანონება legalization
დაკარგული აქტივი wasting asset
დაკავება arrest
დაკავება distress for rent
დაკავება occupation
დაკავება retention
დაკავება withhold
დაკისრება imposition
დაკვირვება observation
დაკვირვება supervise
დაკისრებული imputed
დაკმაყოფილება satisfaction
დამაკავშირებელი პროცესი linking process
დამაკმაყოფილებელი satisfactory
დამამზადებელი producer
დამატება addendum
დამატება addition
დამატება amendment
დამატებების ფორმულა amending formula
დამატებითი extra
დამატებითი incremental
დამატებითი დამზღვევი additional insured
დამატებითი მოწყობილობა accessory equipment
დამატებითი პუნქტი rider
დამატებითი სამუშაო by work
დამატებითი ღირებულება value added
დამატებითი შეღავათები fringe
დამატებითი შეღავათები fringe benefits
დამატებითი შეღავათები supplemental benefits
დამატებული ღირებულება added value

დამახასიათებელი characteristic
დამახასიათებელი typical
დამგეგმავები planners
დამზადება make
დამზღვევი insurer
დამთავრება graduation
დამკვირვებლები scrutineers
დამკვირვებლის ეფექტი observer effect
დამოკიდებულება attitude
დამოკიდებულება depend
დამოკიდებულება dependence
დამოკიდებულება relation
დამოკიდებულება relationship
დამოკიდებული dependent
დამოკიდებული ქვეყანა dependency
დამორჩილება obedience
დამორჩილება obey
დამოუკიდებელ პრაქტიკოსთა ასოციაცია Independent Practitioner Organization
დამოუკიდებელი პრაქტიკის ასოციაცია Independent Practice Association
დამოუკიდებელი პროფკავშირი unaffiliated union
დამოუკიდებლობა independence
დამოუკიდებლობის დეკლარაცია Declaration of Independence
დამოწმება attestation
დამოწმება authentication
დამოწმება reference
დამრგვალებული rounded-off
დამრიგებელი tutor
დამსახურებით შეპირობებული სახელმწიფო სამსახური merit-based public service
დამტკიცება confirm
დამტკიცება demonstration
დამტკიცება ratify
დამტკიცება sanction
დამტკიცება seal
დამტკიცება validate
დამუშავება elaboration
დამუშავება processing
დამუშავება reprocess
დამუშავების უფლება royalty
დამუხრუჭება brake
დამფუძნებელი founder
დამფუძნებელი promoter
დამქირავებელი employer
დამქირავებელი hirer
დამქირავებელი renter
დამქირავებელი ჯგუფი employer group
დამქირავებლის წვლილი emloyer contribution
დამშვიდება pacification
დამცავი დებულებანი union security clauses
დამცველი advocate
დამხმარე auxiliary
დამხმარე სამუშაოები bywork
დამხმარე შტატი support stuff
დანაზოგის საშუალება store of value
დანაკარგთა შეწყვეტა stop loss
დანაკლისი damage
დანამატი disallow
დანართი annex
დანართი appendix
დანაშაული perpetration
დანაწევრება breakage
დანაწევრება departmentalization
დანაწილება sharing
დანაწილება unbundle
დანერგვა implement
დანერგვა plant
დანიშნულება assignment
დანიშნული appointed
დანიშვნა assign
დანიშვნა assignment
დაპატიმრება arrest
დაპირება promise
დაპირისპირება confrontation
დაპირისპირებული reciprocal
დარგი branch
დარეგულირება reconcile

დარიცხვა accruals
დარღვევა disturbance
დარღვევა violate
დარწმუნება persuasion
დარწმუნებითა და დიდი ხელოვნებით heads-up
დასაბეგრი შემოსავალი taxable income
დასაბუთება proof
დასაბუთებული just
დასაქმება employ
დასაქმება employment
დასაშვები admissible
დასახლებული habitable
დასახლებული populated
დასკვნის მიღება inferencing
დასრულება conclude
დასრულება expiration
დასრულება finalize
დასრულება termination
დასწრება attendance
დასჯა punishment
დატოვება abandonment
დატყვევება attachment
დაუბანდებელი unencumbered
დაუბეგრავად გადახდა black payment
დაუბეგრავი uncostomed
დაუგირავებელი unpledged
დაუგროვებელი აქტივები nonaccrual asset
დაუდგენელი unasertained
დაუთარიღებელი undated.
დაუკომპლექტებელი understaffed
დაუმტკიცებელი unconfirmed
დაუმუშავებელი unmanifactured
დაურწმუნებლობა uncertainty
დაუსაქმებელი unemployed
დაუტვირთაობა underruning
დაუტვირთაობა underutilization
დაუფარავი ნაშთი unpaid balance
დაუფარავი uncovered
დაუქვემდებარებელი unconvertible
დაუცველობა non-compliance
დაუძლურება attrition
დაუხარისხებელ ungraded
დაფარული covered
დაფარვა coverage
დაფარვა extinguish
დაფარვა redemption
დაფარვა repayment
დაფასება estimation
დაფინანსება finance
დაფინანსება financing
დაფიქსირება hold
დაფუძნება establish
დაფუძნება found
დაფუძნება foundation
დაფუძნება institute
დაფუძნება promote
დაქვეითება recede
დაქვეითება slide
დაქვემდებარება conformity
დაქვემდებარება gear
დაქვემდებარებული აქტივი dominated asset
დაქვითვა deductible
დაქირავება employ
დაქირავება hire
დაქირავება recruitment
დაქირავებულთა დახმარების პროგრამა employees assistance program
დაქირავებულთა უზრუნველყოფის გეგმა employee benefit plan
დაყოვნება latency
დაყოვნება procrastination
დაყოფა breakdown
დაყოფა division
დაყოფა ტერიტორიული ნიშნით territorial departmentalization
დაყრდნობა rely
დაყრდნობა repose
დაშვება access
დაშვება admission
დაშვება assumption
დაშვების სერტიფიკატი admission

certification
დაშლა dissolution
დაშლა undo
დაჩქარება speedup
დაცემა decline დაკლება
დაცემა downswing
დაცემა rebound
დაცემა recession
დაცემა setback
დაცემა slowdown
დაცვა protection
დაძაბულობის შესუსტება detente
დაძველება obsolescence
დაძველება senility
დაძმობილება twinning
დაწესებულება institution
დაწესებულება office
დაწვრილებითი განხილვა scrutinize
დაწვრილებითო ანგარიში particular
დაწინაურება elevation
დაწინაურება promotion
დაწყების თარიღი / მომსახურების დაწყების თარიღი effective date / effective date of coverage
დახარისხება assortment
დახარისხება class
დახარისხება grading;
დახმარება aid
დახმარება assistance
დახმარება contribute
დახმარება dole
დახმარება promotion
დახმარება relief
დახმარება უბედურების დროს disaster relief
დახმარებები benefits
დახმარებების დანიშვნა assignment of benefits
დახმარების დასაბუთება explanation benefits
დახმარების პაკეტი benefit Package
დახმარების პირობები terms of aid
დახურული private
დახურული პანელი closed panel
დახურული შესყიდვა closing purchase
დახურული შეხვედრა caucus
დახურვა abandonment
დახურვა shutdown
დაჯამება recapitulation
დაჯამება totalize
დაჯავშნა reservation
დაჯგუფება grouping
დაჯილდოება remuneration
დებიტორული დავალიანება receivable
დებიუროკრატიზაცია debureaucratization
დებულება provision
დედათა და ჩვილ ბავშვთა დახმარება aid for infants and mothers (AIM)
დევალვაცია devaluation
დევიაცია deviation
დევნა prosecution
დეზინტეგრაცია disintegration დაშლა
დეთრენდი datrend
დეკლარაცია declaration
დეკონფლიქტური სტრატეგია deconfliction strategy
დელეგატი delegate
დელეგირება delegation
დელეგირებული delegated legislation მეორადი კანონმდებლობა
დელეგირებული უფლებამოსილებანი delegated authorities
დემოგრაფია demographic
დემოეკონომიკა demoeconomy
დემოკრატი democrat
დემოკრატიული მთავრობა democratic government
დემოკრატიული ხელმძღვანელობა democratic leadership
დემოკრატიზება democratize
დემონსტრირება perform

დემოცია demotion
დენადობა turnover
დენადობის დონე mobility rate
დენაციონალიზაცია denationalization
დენაციონალიზაცია denationalization
დენონსირება denounce
დეპარტამენტალიზაცია dapartmentalization
დეპარტამენტალიზაცია departmentation
დეპარტამენტი department
დეპარტამენტის მართვა departmental ragulation
დეპრესია depression
დეპრესია depression
დეპრესია depression
დეპროფესიონალიზაცია deprofessionalization
დეპუტატი deputy
დეფექტი shortcoming
დეფიციტი deficit
დეფიციტური deficient
დეფიციტური კატეგორიის კადრები shortage-category personnel
დეფლაცია deflation
დეფლაცია deflation
დეფლაციური გარღვევა deflationary gap
დეცენტრალიზაცია decentralization
დეცენტრალიზაცია decentralization
დეცენტრალიზებული decentralized
დეცილური რიგი decile rank
დიაგნოზზე დაფუძნებული ჯგუფები diagnosis ralated groups (DRG)
დიაგონალური კომუნიკაცია diagonal communication
დიაგრამა chart
დიაგრამა diagram
დიაპაზონი range
დიაპაზონი range გავრცელების არე სფერო
დიაქრონული კვლე diachronic research
დიდი დეპრესია great depression
დიდი თანხა lumpsum
დიდი მოთხოვნა rush
დივერგირება divergence
დივერსიფიკაცია diversification
დივიდენდი dividend
დივიდენდი dividend
დივიდენდთა რეინვესტიციის გეგმები Dividend Reinvestment Plans (DRP)
დილემა dilemma
დინამიკა movement
დიპლომი diploma
დირექცია directorship
დირექტიული ეთიკა prescriptive ethics
დირექტივა directive
დირექტორი director
დირიჟიზმი dirigisme
დისციპლინა discipline
დისკონტირება discounting
დისკრედიტაცია discredit
დისკრიმინაცია discrimination
დისკვალიფიკაცია disqualification
დისპროპორცია imbalance
დისპროპორცია maladjustment
დისპროპორციული შერჩევა adverse selection
დისტანციის შესწავლა proxemics
დიფუზია diffusion
დიქტატურა dictatorship
დოკუმენტაცია software
დოკუმენტები payable
დოკუმენტზე ხელმომწერი signatory
დონე level
დონორი donor
დოტაცია dotaion
დოქტორი (სამეცნ. ხარისხი) doctor (Dr)
დრო duration
დრო hour
დრო time

ე

დროებით მოცილება suspend
დროებითი provisional
დროებითი temporal
დროებითი დაზავება armistice
დროებითი იმპორტი admission temporaire
დროებითი კომიტეტი ad hoc committee
დროებითი მუშაკი employee
დროებითი მუშახელი casual
დროებითი მფლობელი occupant
დროებითი ორგანიზაცია adhocracy
დროებითი საბიუჯეტო შეზღუდვა intertemporal budget constraint
დროებითი სამუშაო time-work
დროებითი სამუშაო ძალა temporary work force
დროებითი სერტიფიკატი scrip
დროებითი შემოსავალი transitory income
დროებითი ხელწერილი scrip
დროის დაგეგმვა timing
დროის მართვა time management
დროის მონაკვეთი spell
დროის რეზერვი slack
დროის ღირებულება time value
დროის შთანმთქმელი time-consuming
დროის შთანმთქმელი მეთოდოლოგია time-consuming methodology
დროში დამოკიდებული time-dependent
დროში დამოუკიდებელი time - independent
დროში თანმიმდევრობითი დიზაინი time sequential design
დროში შემოწმებული time-proved
დროში ჩამორჩენა time lags
დუბლირებული დაფინანსება alternate sponsorship
დღის ბრძანება day order
დღის წესრიგი agenda
დღიური per diem
დღიური სამუშაო daywork

ეგალიტარული egalitarian
ევრისტიკა heuristic
ევროკომისია European Commission
ევროპული სტილის ოფციონი European-style option
ევროსაბჭო European Council
ეთიკა ethics
ეთიკის კოდი code of ethics
ეთიკური შეფასება ethical evaluation
ეთნოცენტრიზმი ethnocentrism
ეკოლოგიური ლტოლვილები environmental refugees
ეკონომეტრიკა econometrics
ეკონომია economizing
ეკონომია economy
ეკონომია retrenchment
ეკონომიის გაწევა retrench
ეკონომიკა economics
ეკონომიკა economy
ეკონომიკა კონტროლირებული სახელმწიფოს მიერ statism
ეკონომიკის დაცემა downturn
ეკონომიკსი economics
ეკონომიკურ დეპრესიაში მყოფი რაიონი depressed area
ეკონომიკური economic(al)
ეკონომიკური განვითარება economic development
ეკონომიკური ფაქტორები economic factors
ეკონომიკური ძალები economic forces
ეკონომიურობა spare
ელასტიური elastic
ელასტიურობა elasticity
ელემენტი element
ელექტორატი electorate
ელიმინაცია elimination
ელჩი ambassador
ემბარგო embargo
ემიგრაცია emigration

ემისია emission
ემპირიული empiral
ენდემური მოვლენა subgroupism
ენერგიული eager
ენერგოსისტემა gri
ენტერპრენიორიზმი entrepreneurism
ერგონომია ergonomy
ერი nation
ერთ სულზე per capita
ერთეულად მიღებული unitary
ერთეული piece
ერთეული unit
ერთეულის დიფერენციაცია unit differentiation
ერთგვაროვანი homogeneity
ერთგვაროვნება uniformity
ერთი პარტიის არსებობა party-state system
ერთი შეხედვით prima facie
ერთიანი ხელმძღვანელობა unity of command
ერთნაირი identical
ერთობლივი კორპორაციები joint corporations
ერთობლივი mutual
ერთობლივი ძალისხმევა joint labor management effort
ერთობლიობა aggregate
ერთპალატიანი საკანონმდებლო ორგანო unicameral legislature
ერთსულოვანი მოწონება acclamation
ეროვნება nationality
ეროვნული national
ეროვნული სახელმწიფო nation-state
ეროვნული ხასიათი national character
ესკალაცია escalation
ეტალონი gauge
ეტაპი milestone
ეტაპობრივი განაწილება phasing
ეფექტი effect
ეფექტიანობა effectiveness
ეფექტიანობის ზომა performability
ეფექტური effective
ეფექტური მოქმედება efficient action
ეფექტური მოქმედება perform effectively
ეფექტურობა efficiency
ეფექტურობა performance
ეფექტურობის კანონი law of effect
ექს-დივიდენდის თარიღი ex-dividend date
ექსკლუზიური უზრუნველმყოფელი exclusive providers organization
ექსკლუზიურობის პუნქტი exclusivity clause
ექსპერიმენტული pilot
ექსპერტები panel
ექსპერტი expert
ექსპერტი judge
ექსპერტი panelist
ექსპერტიზა appraisal
ექსპერტიზა expertise
ექსპლუატაცია run
ექსპლუატაციისთვის ვარგისი serviceable
ექსპლუატირება exploit
ექსპორტი export
ექსპორტიორი exporter
ექსპორტირება exportation
ექსტრა extra
ექსტრემიზმი extremism

ვ

ვადა period
ვადა term
ვადების გადატანა slippage
ვაკანსია vacancy
ვაკანსური posting
ვაკანტური vacant
ვალდებულება committment
ვალდებულება engagement
ვალდებულება imputation
ვალდებულება liability

ვალდებულება obligation
ვალდებულება tie
ვალდებულებებისა და საზღვრების აღწერა description of duties and boundaries
ვალდებული liable
ვალი debt
ვალი duty
ვალი/აქციის ფარდობა debt/equity ratio
ვალორიზაცია valorization
ვალუტა currency
ვარაუდი guess
ვარაუდი guess-work
ვარაუდი presumption
ვარგისი go
ვარგისი კანონები applicable laws
ვარირება vary
ვაუჩერი voucher
ვაჭარი trader
ვაჭრობა bargain
ვაჭრობა trade
ვაჭრობა trading
ვაჭრობა vend
ვაჭრობის ბალანსი balance of trade
ვაჭრობის მონაწილე bidder
ვაჭრობის შეზღუდვა restraint of trade
ვაჭრობისთვის უვარგისი unmerchantable
ვერიფიკაცია verification
ვერტიკალური დიფერენციაცია vertical differentiation
ვერტიკალური ინტეგრაცია vertical integration
ვეტო veto
ვეტოს დადების უფლება veto power
ვიდეოსაშუალებებით კვალიფიკაციის ამაღლება video in-service training
ვიზა visa
ვითომ quasi
ვირტუალური virtual
ვიცე vice
ვიცე-აგენტი vice-agent
ვიცე-თავმჯდომარე vice-chairman
ვიცე-პრეზიდენტი vice-president
ვიწროფოკუსიანი narrowly focused
ვოლუნტარიზმი voluntarism
ვრუმ-ეტონის მოდელი vroom-yetton mode

ზ

ზარალი damage
ზარალი diseconomy
ზარალი injury
ზარალი sacrifice
ზარალი wastage
ზარალის ანაზღაურება refund
ზარალის მიყენება hurt
ზარმაცი deadbeat
ზეგავლენა crackdown
ზეგავლენა impact
ზეგავლენა incidence
ზეგავლენა influence
ზეგანაკვეთი afterhours
ზეგანაკვეთური სამუშაო overtime
ზედა ceiling
ზედამხედველი supervisory
ზედამხედველი trustee
ზედამხედველობა supervision
ზედამხედველობის დონეები levels of supervision,
ზედამხედველობის სია watch list
ზედაპირული გაცნობა dip
ზედმეტი redundant
ზედმეტი ხარისხი useless quality
ზედმეტი ხარჯი waste
ზედმიწევნითი adherence
ზემოდან მართული ერთეულები units highly controlled from the top
ზემოქმედება impact
ზემოქმედება leverage
ზემოქმედება pressure

ზემოქმედება reaction
ზეწოლა pressure
ზეწოლა raid
ზიზღი alienate
ზნე-ჩვეულება life-style
ზოგადი ხარჯები overheads
ზომა rate
ზომა size
ზომების მიღება provide
ზომიერი abstinent
ზრდა accessions
ზრდა growth
ზრდა increase
ზრდის სტიმულირება ტრიცკლე-დოწნ
ზრდის ხარისხი growth rate
ზრუნვა tutorage
ზუსტად justly
ზუსტად precisely
ზუსტი exact
ზუსტი განსაზღვრული precise
ზღვარი limit
ზღვარი margin
ზღვარი scope
ზღვრული marginal
ზღვრული შესრულება marginal performance

თავდამსხმელი aggressor
თავდაპირველი მიზანი original intent
თავდაუსხმელობის აქტი non-agression pact
თავდაჯერება arrogance
თავდებობა vouch
თავდებობა warrant
თავიანთი როლებით შეზღუდული პირები individuals constrained by their roles
თავიდან აცილება avert
თავის არიდება avoid
თავის არიდება evade
თავისებურება feature
თავისებურება property
თავისთავად per se
თავისუფალი exempt
თავისუფალი free
თავისუფალი loose
თავისუფალი vacant
თავისუფალი ვაჭრობა free trade
თავისუფალი ვაჭრობის ევროპული ასოციაცია European Free Trade Association
თავისუფალი კონკურენცია laissez fair
თავისუფლებისათვის მებრძოლი freedom fighter
თავკაცი principal
თავმდები გარანტი underwriter
თავმოყრა center
თავმოყრა concentration
თავმჯდომარე chairman
თავმჯდომარეობა manage
თავშესაფარი accommodation
თავშესაფარი resort
თათბირი conference
თამასუქის ხელმეორედ აღრიცხვა rediscount
თამაში game
თამაში play
თამაშის თეორია game theory
თანაავადობა comorbidity
თანაარსებობა coexist
თანაგადახდა co-paynent
თანადაზღვევა co-insurance
თანაზომიერება commensurability
თანამდებობა appointment
თანამდებობა position
თანამდებობა post
თანამდებობაზე დანიშვნა induction
თანამდებობაზე დანიშვნა installation
თანამდებობაზე ყოფნის ვადა tenure
თანამდებობიდან გადადგომა resignation

თანამდებობის პირი officer
თანამდებობრივი პასუხისმგებლობა functional responsibility
თანამდევი ეფექტი by effect
თანამდევი შედეგი fallout
თანამეგობრობა commonwealth
თანამიმდევრობა sequence
თანამშრომელი coworker
თანამშრომელი staffer
თანამშრომელთა მონაწილეობა employee participation
თანამშრომელთა წინადადებები employee suggestions
თანამშრომელთა ჯგუფი cohort of employees
თანამშრომლები staff
თანამშრომლობა cooperation
თანაპროდუქტი by product
თანასწორობა parity
თანასწორთა წვლილი peer input
თანასწორუფლებიანობა egalitarianizm
თანატოლობა parity
თანაშემწე assistant
თანაშემწე assistant-to
თანდათანობითი ევოლუცია piecemeal evolution
თანმიმდევრობა sequence
თანმიმდევრული sequential
თანმიმდევრული დაგეგმვა succession planning
თანმიმდევრული სტრატეგია coherent strategy
თანმხლები შედეგი spin-off
თანხვდომა ცონვეგენცე
თანხმობა acceptance
თანხმობა allowance
თანხმობა consent
თარიღი date
თაღლითობა bilk
თაღლითობა fraud
თაღლითობა scan
თეზისი proposition
თეთრი დოკუმენტი white paper
„თეთრი საყელო" white-collar
თემი community
თეორია theory
თეორია ზეტი theory Z
თეორია იქსი-თეორია იგრეკი theory X - theory Y
თვალსაზრისი position
თვითანაზღაურება self-repayment
თვითანაზღაურებადი self-sustained
თვითაქტუალიზაცია self-actualization needs
თვითგამორკვევა self-determination
თვითგაწმენდა self-purification
თვითდაფარვითი დეფიციტი self-liquidation
თვითდაფინანსება self-finance
თვითდაკმაყოფილება self-sufficiency
თვითდაზღვევა self insurance
თვითმმართველი ჯგუფი self-managed team
თვითმმართველობა autarchy
თვითმმართველობა autogestion
თვითმმართველობა autonomy
თვითმმართველობა self-government
თვითმმართველობა self-management
თვითმომსახურება self-service
თვითმპყრობელობა autocracy
თვითნებური ქმედებები arbitrary actions
თვითრეგულირება self-control
თვითღირებულება self-cost
თითოეული შემთხვევის შესწავლის საფუძველზე case-by-case basis
თითქმის quasi
თითქმის უცვლელი semipermanent
თრეინინგი training
თრეინინგის ტექნიკა action learning
თხოვნა demand

ი

იარაღით ვაჭრობა arms trade
იარლიყი label
იარლიყი ticket
იდეა key-note
იდენტიფიცირება identify
იდენტური identical
იდენტურობა identity
იერარქია hierarchy
იერარქიული სტრუქტურა hierarchical structure
იზოლაცია insulation
იზოლაცია segregation
იზოლირებული self-contained
იმავე შედეგით ad idem
იმედის მომცემი promising
იმიგრაცია immigration
იმიგრანტი immigrant
იმიჯი image
იმიტაცია simulation
იმპიჩმენტი impeachment
იმპორტი import
იმუნიტეტი immunity
ინდექსი coefficient
ინდექსი index
ინდივიდუალური საფუძვლის მქონე individually based
ინდივიდუალური უფლებები individual rights
ინდივიდუალური ურთიერთობები individual relations
ინდუსტრია industry
ინდუსტრიალიზაცია industrialization
ინდუსტრიული საზოგადოება industrial society
ინვალიდობა disability
ინვალიდობის პენსია disability benefits
ინვენტარი inventory
ინვენტარიზაცია inventory
ინვესტირება investment
ინვესტირების არასაკმარისობა underinvestment
ინვესტორი investor
ინიციატივა gumption
ინოვაცია innovation
ინსპექცია inspection
ინსპექტორი supervisor
ინსტანცია echelon
ინსტრუქცია instruction
ინსტრუქცია manual
ინტეგრაცია integration
ინტეგრირებული ჯანდაცვის ქსელი integrated care network
ინტეგრირებული პროცესი integrated processes
ინტეგრირებული წარმოება integrated manufacturing
ინტელექტი intelligence
ინტელექტუალი intellectual
ინტენსიური keen
ინტენსიურობა intensity
ინტერესების შეჯახება collige
ინტერესი interest
ინტერესი interestindividual
ინტერნატურა internship
ინტერვალი interval
ინტერვალი span
ინტერვენცია intervention
ინტერვენტი interventionist
ინტერვიუ interview
ინტერვიუს აღების მეთოდი interviewing techniques
ინფლაცია inflation
ინფლაციის დანახარჯი shoeleather cost
ინფლაციის გადასახადი seigniorage
ინფლაციური inflationary
ინფლატორი inflator
ინფორმაცია clue
ინფორმაცია communication
ინფორმაცია information
ინფორმაციის დინება flow of information
ინფორმაციის ელექტრონული საშუალებანი electronic media

ინფორმაციის თავისუფლება freedom of information
ინფორმაციის მოპოვების ხარისხი accessibility of information
ინფორმაციის ნებადაურთველად გამომყენებელი intruder
ინფორმაციული რევოლუცია information revolution
ინფრასტრუქტურა infrastructure
ისტებლიშმენტი establishment
იურისდიქცია jurisdiction
იურისდიქციის არ ქონა absence of jurisdiction
იურისტი attorney-at-law
იუსტიცია justice
იძულება coercion
იძულება constraint
იძულება enforce
იძულება press
იძულებით ადგილგადანაცვლებული პირი displaced person
იძულებითი ემიგრაცია expatriation
იჯარა lease
იჯარა occupant
იჯარის გადაცემა underletting
იჯარის გადასახადისაგან თავისუფალი rent-free
იჯარის თანხა rental
იჯარით გასაცემი rentable
იჯარით სესხება lend-lease
იჯარული ქონება leasehold

კ

კაბალური cabbalistic
კადასტრი cadastre
კადასტრული cadastrel
კადრები cadre
კადრები manpower
კადრები personnel
კადრების დაკომპლექტება recruitment
კადრებით დაკომპლექტება staffing
კავშირი communicate
კავშირი communication
კავშირი connection
კავშირი contact
კავშირი relation
კავშირის არხი channel
კალენდარული გეგმა scheduling
კალკულაცია pricing
კამათის გადაჭრა adjudication
კამათის გადაწყვეტა resolution of disputes
კამბისტი cambist
კამერალიზმი cameralism
კამპანია bunch
კამპანია campaign
კამპანია drive
კანადური მოდელი canadian model
კანდიდატი applicant
კანონებისა და ინსტრუქციების პაკეტი legislative and regulatory package
კანონებს დაქვემდებარება compliance with laws
კანონგარეშე გამოცხადებული პირი outlaw
კანონი act
კანონი hypothesis
კანონი law
კანონი statute
კანონიერად justly
კანონიერი legal
კანონიერი legitimate
კანონიერი warrantable
კანონის გვერდით ავლა evasion
კანონის მმართველობა rule of law
კანონის ძალის მქონე statutory
კანონმდებლობა legislation
კანონმდებლობით შექმნილი საგენტოები watchdog agencies
კანონპროექტი bill
კანტისეული Kantian
კაპიტაცია capitation
კაპიტალდაბანდების შემცირება

disinvestment
კაპიტალი assets
კაპიტალი capital
კაპიტალის ბრუნვა rotation
კაპიტალის ბრუნვა working capital turnover
კაპიტალის დანახარჯი cost of capital
კაპიტალის იჯარის ფასი rental price of capital
კაპიტალის წლიური ხარჯი annual capital cost
კაპიტალიზაცია capitalization
კაპიტალტევადი capital- intensive
კაპიტალური ანგარიში capital account
კაპიტალური დანახარჯები capital expenditures
კაპიტალური მოგება capital gain
კარგად გააზრებული სტრატეგია well-thought-out strategy
კარგად ორგანიზებული well-handled
კარგი „გაუქმებამდე" good til canceled
კარგი მთავრობა good government
კარგი ხარისხის sound
კარიერა career
კარიერის ფართო შესაძლებლობები broad career opportunities
კარიერის განვითარება career development
კარიერის თეორია career theory
კარიერული აღმასვლა career-plateauing
კარტელი cartel
კარტელიზაცია cartelization
კატალოგი catalog(ue)
კატეგორია bracket
კატეგორია category
კატეგორია rank
კატერერი caterer
კაცდღე man-day
კაცსაათი man hour
კეთილგანწყობა benevolence
კეთილგანწყობა goodwill
კეთილგანწყობილად მბრძანებლური ლიდერობის სტილი benevolent-authoritative leadership style
კეთილგონივრული reasonable
კეთილგონივრული მეთოდი judicious manner
კეთილდღეობა amenity
კეთილდღეობა wealth
კეთილდღეობა welfare
კეთილდღეობის ეკონომიკა welfare economics,
კეთილდღეობის პროგრამები wellness programs
კეთილმოწყობა boon
კეინესიანიზმი Keunesianism
კეინესისეული ეკონომიკა Keynesian economics
კენტი odd
კერძო ამოცანა subproblem
კერძო დანაზოგები private saving
კერძო ინფორმაციის კანონები privacy laws
კერძო მოქმედი პირი private actor
კერძო private
კვაზი-ექსპერიმენტი quasi-experiment
კვაზიპარტიული სისტემა quasi-party system
კვაზისტაბილური quasi-state
კვაზიუმუშევრობა quasi-unemployment
კვაზიფული quasi-money
კვაზიხელშეკრულებისა quasi-contractual
კვალი trace
კვალიფიკაცია qualification
კვალიფიკაცია requalification
კვალიფიკაცია skill
კვალიფიკაციის ამაღლება retraining
კვალიფიცირება qualify
კვალიფიცირებული qualified
კვალიფიცირებული skilled
კვალიფიციური სამუშაო ძალა skilled work force
კვარტალური quarterly
კვების პროდუქტებით დახმარება food

aid
კვლავ დაფინანსება refund
კვლავგამოცემა reissue
კვლავდაგეგმვა replanning
კვლავშემოწმება reverification
კვლავწარმოება reproduce
კვლავწარმოების უნარი reproductivity
კვლევა research
კვლევა search
კვლევა და განვითარება research and development
კვორუმი quorum
კვოტა quota
კითხვა question
კითხვარი questionnaire
კლასი class
კლასიფიკაცია classification
კლასიფიკაცია ranking
კლასიფიკაციის სისტემა classification system
კლასტერი cluster
კლებადი diminishing
კლერკი clerk
კლინიკა clinic
კმაყოფაზე მყოფი tax eater
კოალიცია coalition
კოალიციური მთავრობა coalition government
კოდი key
კოეფიციენტი coeffcient
კოეფიციენტი rate
კოეფიციენტი ratio
კოლეგია panel
კოლეგიალური განხილვა peer review
კოლეგიური განხილვის ორგანიზაცია Peer Review Organization
კოლექტიური საქმიანობა collective bargaining
კოლექტიური უსაფრთხოება collective security
კომბინაცია combination
კომერცია commerce
კომერციული ბაზრის მარცხი market failure
კომერციული დამზღვევები commercial insurers
კომისია commission
კომისია panel
კომისიის სხდომები hearings
კომიტეტი committee
კომპანია company
კომპანიის აქციების საკონტროლო პაკეტის შესყიდვა buyout
კომპანიის დაშლა ფირმებად demerge
კომპანიის ლიკვიდაცია winding up
კომპანიონი affiliate
კომპენსაცია back pay
კომპენსაცია compensation
კომპენსაცია emolument
კომპენსაცია indemnity
კომპენსაცია recompence
კომპენსაციის პრინციპი abstinence concept
კომპეტენცია competence
კომპეტენტური adequate
კომპეტენტური competent
კომპეტენტური hot sleng.
კომპეტენტური qualified
კომპეტენტურობის დადასტურება competency certification
კომპლექტი set
კომპრომისი compromise
კომპრომისი trade off
კომუნიკაცია communication
კომუნიკაცია ზემოთკენ upwards communication
კომუნიკაციები communications
კონგრესი congress
კონდიცია condition
კონვეიერული წარმოება assembly-line production
კონვენცია convention

კონვერსია conversion
კონვერტირებადობა convertibility
კონიუნქტურა juncture
კონკურენცია competition
კონკურენცია competitivness
კონკურენტი contestant
კონკურენტი rival
კონკურენტული განხილვა concurrent review
კონკურენტული პარტიების სისტემა competitive party systems
კონკურენტუნარიანი სტანდარტები competitive standards
კონსენსუსი consensus
კონსერვატიული consevative
კონსტიტუცია constitution
კონსტიტუციური constitutional
კონსულტანტი advisor
კონსულტანტი assessor
კონტიგენტი cohort
კონტრაბანდა contraband
კონტრაპოზიცია contraposition
კონტრაქტი contract
კონტრიბუცია contribution
კონტროლი control
კონტროლი monitor
კონტროლი შეიარაღებაზე arms control
კონტროლის არე span of control
კონტროლის მიღმა დარჩენილი ფაქტორები uncontrollable factors
კონტროლის წერტილი locus of control
კონტროლო command
კონფედენციალურობა privacy
კონფედერაცია confederacy
კონფედერაცია confederal system
კონფედერაცია confederation
კონფიდენციალური closet
კონფიდენციალური confidential
კონფიდენციალური private
კონფისკაცია condemnation
კონფლიქტი clash
კონფლიქტი collision
კონფლიქტი conflict
კონფლიქტი warfare
კონცეფცია concept
კონცეფცია theory
კონცენტრაცია bunching
კონცენტრაცია სამუშაოზე focus on work
კონცერნი concern
კონცერნი trust
კოოპერატივი cooperative
კოორდინაცია coordination
კოორდინაციის ჩავარდნა coordination failure
კორელაცია correlation
კორექტირება adjustment
კორექტირება updating
კორპორაცია corporation
კორპორაცია მნიშვნელოვანი დავალიანებით thin corporation
კორპორაციის დამფუძნებელი incorporators
კორპორაციის გაყოფა split-up
კორპორაციის მოგების გადასახადი corporate income tax
კორპორაციის სრულყოფა collegial improvement
კორუფცია corruption
კოსმოპოლიზაცია cosmopolization
კოტირება quotation
კრახი breakdown
კრახი collapse
კრედიტორი debtee
კრედიტორი lender
კრედიტორი obligee
კრედიტორი tenderer
კრედიტუნარიანი solvent
კრიზისი breakdown
კრიზისი crisis
კრიზისი slump
კრიტერიუმი criterion

კრიტერიუმი measure
კრიტერიუმი test
კრიტიკული critical
კრიტიკული შეფასების კოეფიციენტი acid-test ratio
კულმინაცია acme
კულტურა culture
კუპონის ხარისხი coupon rate
კურსი policy
კურსი rate

ლ

ლეგალიზაცია legalization
ლიბერალიზაცია liberalization
ლიდერი leader
ლიდერის არჩევა leadership selection
ლიზინგი leasing
ლითინის ფულის მოჭრა mint
ლითონის ფული coinage
ლიკვიდაცია dissolution
ლიკვიდაცია liquidation
ლიკვიდატორი liquidator
ლიკვიდირება dissolution
ლიკვიდური აქტივები (ბანკის) liquid assets
ლიკვიდურობა liquidity
ლინდალის მიდგომა Lindahl approach
ლინგვისტური დომინირება linguistic dominance
ლიცენზია licence
ლიცენზია permit
ლიცენზიანტი licensee
ლობირება lobbing;
ლოგოსი logos
ლოდინი expectation
ლტოლვილი expatriate
ლტოლვილი refugee
ლუქი seal
ლურჯი ჯვარი blue cross

მ

მაგნატი magnate
მაიძულებელი მოტივები apply incentives
მაკიაველური დიპლომატია machiavellian diplomacy
მაკონტროლებელი supervisory
მაკროეკონომეტრიკული მოდელი macroeconometric model
მაკროეკონომიკა macroeconomics
მაკრომარკეტინგი macromarketing
მამული estate
მანდატი mandate
მანდატით მინიჭებული mandated
მანდატირებული დახმარებები mandated benefits
მანიპულაცია manipulation
მანიპულირება manipulate
მანქანა-დანადგარები machinery
მანქანის პოლიტიკა machine politics
მანქანური ბიუროკრატია machine beaurocracy
მაოიზმი maoism
მაჟორიტარული majoritarian
მარაგი hoard
მარაგი reserve
მარაგი stock
მარაგი store
მარაგის შევსება restock
მარგინალიზმი marginalism
მარეგულებელი სააგენტო regulatory agency
მარეგულირებელი adjuster
მართვა administrate
მართვა direct
მართვა dispatching
მართვა drive
მართვა governing
მართვა guidance
მართვა handle

მართვა lead
მართვა leadership
მართვა manage
მართვა management
მართვა operate
მართვა presidence
მართვა ზედა საფეხურიდან ქვემოთ top-down control
მართვადი ფასი administered price
მართვადი managed
მართვადი სამედიცინო დახმარება managed care
მართვის ერთიანობა unity of command
მართვის ნორმა span of management
მართვის ორგანო board
მართვის ჯაჭვი chain of command
მართლმსაჯულება jurisdiction
მარკეტინგი marketing
მარკეტინგი marketing;
მარკირება label(l)ing
მარკით უზრუნველყოფა branding
მარშუტი itinerary
მარჩენალი earner
მარცვალი bread stuff
მარცხის fail
მას მედია mass media
მასირებული კონტრდარტყმა massive retaliation
მასლოუს საჭიროებათა იერარქია maslow's hierarchi of needs
მასობრივი ემიგრაცია exodus
მასობრივი წარმოება mass production
მასშტაბი scale
მასშტაბური ეკონომიკა economies of scale
მატება advance
მატება increase
მატება increment
მატება rise
მატერიალიზაცია embodiment
მატერიალური აქტივები fixed assets
მატერიალური აქტივები tangible assets
მატერიალური მდგომარეობა estate
მატერიალური საკუთრება tangible property
მატერიალური ფასეულობა wealth
მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა maintenance
მაქსიმალური გადასახადი fee maximum
მაქსიმალური დონე maximize
მაქსიმალური ზღვარი ceiling,
მაქსიმიზაცია maximization
მაღაზია shop
მაღალეფექტური high-performance
მაღალი high
მაღალი დონის შესრულების უზრუნველმყოფი ორგანიზაციული კულტურა high - performing organizational culture
მაღალი თანამდებობის პირი magoo
მაღალი რანგის ლიდერი top leader
მაღალი რანგის თანამდებობა high graded position
მაღალი რანგის ხელმძღვანელობა top leadership
მაღალი სტანდარტები high standards
მაღალი ფასი high price
მაღალკვალიფიციური პერსონალი highly-skilled personnel
მაღალფარდოვანი fustion
მაღალხარისხოვანი მოქმედების ჯგუფი quality action team
მაღალხარისხოვანი შესრულების მიზანი high performance objective
მაჩვენებელი criterion
მაჩვენებელი guide
მაჩვენებელი parameter
მახასიათებლების განსაზღვრა trait theory of leadership
მგრძნობიარე sensitive
მგრძნობიარე vulnerabl
მგრძნობიარობა sensitiveness
მდგომარეობა situatoion
მდებარეობა position

მდიდარი well-to-do
მდივანი secretary
მეგაპოლოსი megalopolis
მეგობრული amicable
მედიის გამოყენება admass
მედიქეარი medicare
მედიქეიდი medicaid
მედისონის დილემა madison's dilemma
მევალე debtor
მევახშე pawnbroker
მევახშე usurer
მევახშის procenti usury
მევენახეობა viticulture
მეთოდი approach
მეთოდი device
მეთოდი method
მეთოდი mode
მეთოდიკა procedure
მეთოდოლოგია methodology
მეთოდოლოგიური ინდივიდუალიზმი methodological individualism
მეთვალყურე guardian
მემკვიდრე devisee
მემკვიდრეობა heritage
მემკვიდრეობა legacy
მემორანდუმი memorandum
მენეჯერი manager
მენეჯერიალური managerial
მენეჯმენტთან დაპირისპირება to antaginize management
მენეჯმენტი management
მენეჯმენტი მიმართული მოგების მაქსიმიზაციაზე profit-maximizing management
მენეჯმენტი ქვემოდან bottom up management
მენეჯმენტის საინფორმაციო სისტემა management information system
მენეჯმენტისადმი პროცესული მიდგომა process approach to management
მენტორი mentor
მეორადი ბაზარი secondary market
მეორადი მოთხოვნილების საგნები nonessentials
მეორადი სექტორი secondary sector
მეორე სამედიცინო შეხედულების პროგრამა Second Surgical Opinion Program
მეორე სამყარო second world
მეორეზე მაღლა დაყენება cultural bias
მეორეხარისხოვანი collateral
მეორეხარისხოვანი secondary
მეოთხედი quarter
მეპაიე shareholder
მერიტოკრატია meritocracy
მერკანტილიზმი mercantilism
მერყევი shaky
მერყევი unstable
მერყეობა float
მესაკუთრე owner
მესაკუთრე proprietary
მესაკუთრეობა possessiveness
მესამე ბაზარი third market
მესამე პარტია third party
მესამე ძალა third force
მესამეული ჯანდაცვა tertiary care
მესამეული ჯგუფები tertiary group
მესაქონლე rearer
მეტად საჭირო vital
მეტაფორა metaphor
მეტისმეტი excessive
მეტოქე rival
მეტოქეობა rivalry
მეტოქეობრივი ურთიერთდამოკიდებულება adversarial relationship
მეტროპოლისი metropolis
მეურნეობა economics
მეურვეობა tutelage
მექანიზმი machine
მექანიზმი tool
მექანისტური სკოლა mechanist school
მეცნიერება science
მეცნიერი scientist
მეცნიერ-მუშაკები brainpower

მეწარმე entrepreneur
მეხუთე კოლონა fifth column
მზა ნაკეთობა ready-made
მზადყოფნა readiness
მზარდი bullish
მთავარი major
მთავარი primary
მთავარი მომენტების გამორჩევა disadvantages outline
მთავარი ფინანსური ხელმ. chief financial officer
მთავრობა government
მთავრობის მიერ დამტკიცებული federally qualified
მთავრობის მოქმედება government performance
მთავრობის საწინააღმდეგო anti-governmental
მთავრობის ფორმა welfare state
მთავრობის ხელმძღვანელი head of the government
მთელი aggregate
მთლიანად ხარისხობრივი მენეჯმენტი total quality management
მთლიანი gross
მთლიანი integrated
მთლიანი unit
მთლიანი ეროვნული პროდუქტი gross national product
მთლიანი შიგა პროდუქტი gross domestic product
მიახლოება approach
მიბმული დახმარება tied aid
მიგრაცია rural exodus
მიგრაცია migration
მიდგომა approach
მიდგომა handling
მიდრეკილება addiction
მიდრეკილება tendency
მიერთება affiliation
მიერთებული ანგარიში adjunct account
მიზანი goal
მიზანი object
მიზანი objective
მიზანი purpose
მიზანი tallage
მიზანი target
მიზანმიმართული goal-seaking
მიზანმიმართული საგეგმო სააგენტო Designated Planning Agency
მიზანმიმართული შედეგი goal-directed result
მიზანშეწონილობა advisability
მიზეზი cause
მიზეზი motive
მიზნობრივი objective
მიზნობრივი ტრანსფერი conditional transfers
მითვისება appropriate
მითვისება appropriation
მითვისება embezzlement
მითვისება pocket
მითითება indication
მითითებული დივიდენდი indicated dividend
მითითებული გამომუშავება indicated yield
მიკერძოება bias
მიკერძოებული biased
მიკროეკონომიკა microeconomics
მიკროთეორია microtheory
მილიტარიზმი militarism
მილიტარისტული სახელმწიფო militaristic state
მიმართვა recourse
მიმართვა refer
მიმართვა resort
მიმართვა tend
მიმართვა treat
მიმართვის წერილი letter of transmittal
მიმართულება way
მიმართული Point-of-Service Plan
მიმდინარე current
მიმდინარე აქტივები liquid assets

მიმდინარე კონტროლი monitoring
მიმდინარეობა process
მიმდინარეობის ანალიზი trend analysis
მიმღები receiver
მიმღები recipient
მიმღების მექანიზმი gatekeeper mechanizm
მიმწოდებელი procurer
მიმწოდებელი supplier
მინდობილობა commission
მინდობილობა procuration
მინდობილობა proxy
მინიმალური bare
მინიმალური minimum
მინისტრების რეგულარული შეხვედრა cabinet
მინისტრი minister
მინისტრის თანამდებობა portfolio
მინისტრის პასუხისმგებლობა ministerial responsibility
მინიჭება award
მისამართი address
მისაღებად ხელსაყრელი receivable
მისაღები acceptable
მისაღები eligible
მისაღები warrantable
მისაღებობა acceptability
მისაღებობა admissibility
მისაღებობა eligibility
მისაღწევი სტანდარტი attainable standard
მისაწვდომობა access
მისაწვდომობა availability
მისია mission
მისიაზე ორიენტირებული mission oriented
მისიაზე ორიენტირებული შედეგები mission-directed results
მისიის განსაზღვრა mission statement
მისიით მართული mission driven
მისტიფიცირება mystify
მისწრაფება propensity
მიღება acceptance
მიუმხრობლობა nonalignment
მიუღებელი unaccepted
მიუღებლობა nonaplicability
მიღება acquisition
მიღება adopt
მიღება obtain
მიღება procurement
მიღება receive
მიღება reception
მიღებადი acceptive
მიღების თარიღი eligibility date
მიღების წინა pre-admission
მიღებული ვალდებულება assumed liability
მიღწევა achievement
მიღწევა gain
მიღწევა obtain
მიღწევადი acquirable
მიღწევათა მოტივი achievement motive
მიცემა render
მიწა land
მიწათმფლობელი landlord
მიწის მფლობელი landholder
მიწოდება cater
მიწოდების უნარი procurability
მკაცრი rigorous
მკაცრი ზომები austerity
მკვეთრი დაცემა slump
მკვეთრი ზრდა jump
მკვლევარი researcher
მმართველი intendant
მმართველი superintendant
მმართველი პოლიტიკური პარტია ins
მმართველობა administration
მმართველობითი managerial
მმართველობის სტილი autoritarianism
მმართველობის წესი policy
მნიშვნელობა significance
მნიშვნელოვანი important
მნიშვნელოვანი significant

მნიშვნელოვანი ზომის sizable
მნიშვნელოვანი ინფორმაცია relevant information
მნიშვნელოვანი საკითხი important item
მობილიზაცია mobilization
მობილური resilient
მოგება benefit
მოგება earnings
მოგება gain
მოგება income
მოგება profit
მოგება win
მოგება-წაგების საკითხი win-loose issue
მოგების ზღვარი profit margin
მოგვარება recompense
მოგვარება settlement
მოდელი model
მოდელი simulator
მოდელი style
მოდელირება modeling
მოდელირება simulation
მოდერნიზაცია modernization
მოდერნიზაცია renovation
მოდუნება relax
მოდუსი modus
მოვალე obligator
მოვალეობა duty
მოვაჭრე vendor
მოვლენა event
მოვლენა occurrence
მოვლენა phenomenon/phenomena
მოზღვავება inflow
მოთავსება placing
მოთმენა tolerance
მოთხოვნა claim
მოთხოვნა demand
მოთხოვნა quest
მოთხოვნა require
მოთხოვნა requirement
მოთხოვნა requisition
მოთხოვნები claims
მოთხოვნები need
მოთხოვნილება demand
მოთხოვნილება requirement
მოთხოვნის დონე aggregate demand
მოთხოვნის ფორმა claim form
მოთხოვნის წაყენება require
მოიჯარე lessee
მოკამათე polemicist
მოკავშირენი allies
მოკლე short
მოკლე გაყიდვა selling short
მოკლევადიანი short-run
მოკლევადიანი გეგმები short-term plans
მოკლევადიანი ვალი floating debt
მოკლევადიანი ინვესტიციები temporary investments
მოკლევადიანი სახაზინო თამასუქი Treasury bill
მოლაპარაკება განიარაღებაზე disarmament negotiation
მოლაპარაკება negotiation
მოლაპარაკებათა ნაწილი კოლექტიურ შეთანხმებაზე fragmented bargaining
მოლაპარაკების მონაწილე negotiator
მოლაპარაკების წარმართვა negotiate
მოლოდინი expectation
მომავლის კონტრაქტი futures contract
მომარაგება furnish
მომარაგება provide
მომარაგება purchase
მომარაგება supply
მომარაგების დონე aggregate supply
მომატება accrue
მომატება raise
მომგებიანი gainful
მომგებიანობა profitability
მომზადება preparation
მომზადებული mature
მომზადებული ready
მომზადებული trained
მომიჯნავე adjacent
მომსახურება cater
მომსახურება maintain

მომსახურება serve
მომსახურება services
მომსახურებაზე ორიენტირებული service-oriented
მომსახურების არხი server
მომსახურების გადასახადი fee-for-service
მომსახურების გაწევა delivery of services
მომჭირნეობა economy
მომხმარებელზე ორიენტირებული user-oriented
მომხმარებელთა გადასახადები user fees
მომხმარებელი consumer
მომხმარებელი customer
მომხმარებელი user
მომხმარებლის მოლოდინი user expectation
მომხრე adherent
მომხრე და წინააღმდეგი pro and con
მომხსენებელი presenter
მონა slave
მონათმფლობელი slaveholder
მონათმფლობელობა slaveholding
მონარქი monarch
მონარქია monarchy
მონარქიზმი monarchism
მონაცემები data
მონაცემები evidence
მონაცემების ანალიზი data analysis
მონაცემთა ბაზა database
მონაცემთა ბანკი data bank
მონაცემთა მიღება response
მონაწილე მომწოდებელი partiapoting rovider
მონაწილე participant
მონაწილეობა enrollment
მონაწილეობა intercession
მონაწილეობა participation
მონაწილეობა partnership
მონაწილეობით participatory
მონაწილეობითი participative
მონაწილეობითი მართვა participative management
მონაწილეობითი სოციალიზმი participatory socialism
მონდობილობა warrant
მონეტარიზმი monetarism
მონეტარიზმი/მონეტარისტული სკოლა monetarism/monetarist school
მონეტარული monetary
მონეტარული პოლიტიკა monetary policy
მონეტის მოჭრა coinage
მონეტის ხელახლა მოჭრა recoin
მონიზმი monism
მონობა slavery
მონოგამია monogamy
მონომეტალიზმი monometalism
მონოპოლია monopoly
მონოპოლიზაცია monopolization
მონოპოლიზება monopolize
მონოტონური monotony
მონოფსონია monopsony
მონტაჟი assembling
მოპასუხე respondent
მოპოვება procure
მოპოვება procurement
მორალი moral
მორალი moral
მორალური მდგომარეობა morale
მორატორიუმი moratorium
მორგებადი adjustable
მოსავალი yield
მოსაზრება argument
მოსაზრება opinion
მოსამსახურე employee
მოსამსახურე officer
მოსამსახურე servant
მოსამსახურე wage-earner
მოსარგებლე beneficiary
მოსარჩელე plaintiff
მოსახლეობა population
მოსახლეობა population

მოსახლეობის აღრიცხვა census
მოსახლეობის გამოკითხვის ანკეტა population
მოსახლეობის კონტროლი population control
მოსახლეობის მიგრაცია population shift
მოსმენა hearings
მოსპობა abolish
მოსპობა annul
მოსწრება anticipation
მოსყიდვა bribery
მოტაცება racket
მოტივაცია motivation
მოტივაციის ორფაქტორიანი თეორია two-factor theory of motivation
მოტივატორები motivators
მოტივი motive
მოტივირება motivation
მოუთავსებელი unplaced
მოუთმენლობა impatience
მოულოდნელი მსხვილი მოგება windfall profit
მოუქნელი ფასები sticky prices
მოუქნელი inflexible
მოუღებელი unacceptable
მოუწესრიგებელი unadjusted
მოფიქრება ruminate
მოქალაქე citizen
მოქალაქეობა citizenship
მოქალაქეობა nationality
მოქალაქეობის მოხსნა expatriation
მოქალაქეობრივი კულტურა civic culture
მოქალაქეობრივი უფლება denization
მოქალაქეობრივი უფლებები civil rights
მოქმედება housekeeping
მოქმედება კარნახით acting under dictation
მოქმედება operate
მოქმედება performance
მოქმედება proceeding
მოქმედების განახლება reactivation
მოქმედების გეგმა action plan
მოქმედების ვადა expiration date
მოქმედების ვადის ციკლი expiration cycle
მოქმედების მიმართვა direct
მოქმედების სფეროში ჩართვა inorb
მოქმედების შედეგი afteraction
მოქმედი operative
მოქმედი valid
მოქნილი flexible
მოქნილი განრიგი flex time
მოქნილი ნაკრები flexible assemblage
მოქნილი სამუშაო დრო flexitime
მოქნილობა flexibility
მოქრთამვა grease
მოღვაწეობა activity
მოღვაწეობა practice
მოღვაწეობის ოფიციალური უფლება (სერტიფიკატი) Cartificate of Authority
მოშენება breeding
მოჩვენებითი sham
მოცდენა downtime
მოცდენა idle
მოცდენა slack
მოცილება removal
მოცულობა bulk
მოცულობა size
მოცულობის შემცირება deregulation
მოძველება ageing
მოძველებული obsolete
მოძველებული საქონლის გამოშვება ბაზარზე gadgeteering
მოძრავი საშუალო moving average
მოწესრიგება arrangement
მოწესრიგება rearrangement
მოწესრიგებული ranked
მოწინააღმდეგე counterpart
მოწმე affiant
მოწმე voucher
მოწოდება appeal
მოწონება approval

მოწყობილობა furnishings
მოწყობილობა outfit
მოხალისეებიის ჯგუფი non-profit organization
მოხელე mandarins
მოხელე official
მოხერხებულობა amenity
მოხმარება consume
მოხმარება consumption
მოხმარება usage
მოხსენიებული referred
მოხსნა acquit (of, from)
მრავალგზის გამოსაყენებელი recoverable
მრავალდარგობრივი სისტემა Multi-Institutional System
მრავალდონიანი multilevel
მრავალეროვნული კორპორაცია multi-national corporation/enterprise
მრავალეროვნული multinational
მრავალიარუსიანი სტრუქტურა multitiered structure
მრავალფეროვნება variety
მრავალფუნქციური სამუშაო ჯგუფი multi-functional work team
მრავალმხრივი დახმარება multi-lateral aid
მრავალმხრივი ურთიერთობების პრინციპი multilateralizm
მრავალპარტიული სისტემა multi-party system
მრავალპოლარულობა multipolarity
მრავალწევრიანი საარჩევნო უბანი plural-member district
მრავალჯერადი repeated
მრეწველობა industry
მრუდი curve
მრჩეველთა ჯგუფი think tank
მრჩეველი advisor
მრჩეველი assessor
მრჩეველი consultant
მრწამსი politics
მსაჯული judge
მსოფლიო საპროცენტო განაკვეთი world interest rate
მსროლელი shot
მსხვილი ფერმერი rancher
მსხვილი gross
მსხვილი მოგება windfall profit
მსჯელობა academics
მტკიცე hard
მტკიცე robust
მტკიცე unfluctuating
მტკიცება affirmation
მტკიცება maintain
მტკიცება proof
მტკიცება proposition
მტკიცება statement
მტკიცება vouch
მტრის მოკავშირე enemy alien
მუდმივად მოქმედი secular
მუდმივი constant
მუდმივი invariable
მუდმივი კომიტეტი standing committee
მუდმივი მისია stable mission
მუდმივი სამუშაო ძალა permanent work force
მუდმივი სამუშაოს მქონე jobholder
მუდმივი შემოსავალი permanent income
მუდმივი შეზღუდვა continual restraint
მუდმივმოქმედი კომიტეტი standing committee
მუნიციპალიტეტი municipality
მუნიციპალიტეტის წევრი alderman
მუნიციპალური municipal
მუქარები threats
მუშა laborer
მუშა worker
მუშაობის კალენდარული გეგმის გადასინჯვა rescheduling
მუშაობის ხანგრძლივობა life time
მუშათა და ხელმძღვანელობის ურთიერთობები labor management

relations
მუშახელი hand
მუშები labor
მუშები და ხელმძღვანელობა labor and management
მუხლი article
მფარველი patron
მფარველობა shelter
მფარველობა trusteeship
მფლანგველობა squandering
მფლანგველური wasteful
მფლობელი holder
მფლობელი possessor
მფლობელი tenant
მყარი steadfast
მყიდველი customer
მყიდველი purchaser
მყიდველი purchaser
მშენებლობა construction
მშვიდობა peace
მშვიდობიანი amicable
მშვიდობიანი თანაარსებობა peaceful coexistence
მცდარი ნაბიჯი gaffe
მცდარი ნაბიჯი misstep
მცდარი წარმოდგენა period centrism fallacy
მცდარობა invalidity
მცდელობა effort
მცოდნე proficient
მცოცავი sliding
მცურავი კურსი float
მცხოვრები dweller
მცხოვრები occupant
მცხოვრები resident
მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობა squeeze
მძიმე heavy
მძლავრი powerful
მწარმოებელი producer
მწარმოებლის შერჩეული არჩევანი Preferred Provider Option
მწარმოებლურობა capacity
მწარმოებლურობა productibility
მწარმოებლურობა productivity
მწვანეთა პარტიები green parties
მწვავე აუცილებლობა exigency
მწირი scant
მწკრივი row
მხარდაჭერა patronage
მხარდაჭერა seconding
მხარდაჭერა sponsorship
მხარე party
მხილება divestiture
მხოლოდ ადმინისტრაციული მომსახურებანი administrative services only
მხოლოდ ერთი მიზნით ad hoc

ნ

ნაგავი garbage
ნაგულისხმევი implication
ნაგულისხმევი implicit
ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა refiner
ნავსადგური port
ნათელი limpid
ნაკადი flow
ნაკეთობა work
ნაკლებ ინტეგრირებული ავტონომიური სტრუქტურა loosely integrated autonomous structure
ნაკლებ ფასად გაყიდვა undercut
ნაკლებდასახლებული underpopulated
ნაკლები ფასის დადება underrate
ნაკლი flaw
ნაკლი shortcoming
ნაკრები set
ნაკრები totality
ნამატი accrual
ნამდვილი actual

ნამდვილი authentic
ნამდვილი real
ნამდვილი true
ნამდვილი undoubted
ნამდვილი კავშირი real union
ნამდვილი ჯილდო intrinsic reward
ნამდვილობა authenticity
ნამზადი semiproducts
ნარჩენები refuse
ნარჩენების მეცნიერული შესწავლა garbology
ნარჩენი remnant
ნარჩენი rest
ნატიფი ნამუშევარი hack
ნატურალიზაცია naturalization
ნატურალიზებული უცხოელი denizen
ნატურალური გადასახადი neutral tax
ნატურე nature
ნაღდზე გადასახდელად wanted for cash
ნაღდი ფული cash
ნაღდი ფულის ნაკადი cash flow
ნაყოფიერება fertility
ნაყოფიერება productivity
ნაყოფიერი efficient
ნაყოფიერი fecund
ნაყოფიერი prolific
ნაშთი remnant
ნაშთი residue
ნაცია nation
ნაციონალიზაცია nationalization
ნაციონალიზაცია nationalize
ნაციონალიზმი nationalism
ნაწილი deal
ნაწილი part
ნაწილი segment
ნაწილი share
ნაწილი stake
ნაწილობრივი partial
ნაწილობრივი საბანკო რეზერვირება fractional-reserve banking
ნაწილობრივი თეორიები partial theories
ნახაზი draft
ნახევარი side
ნახევარი ხელფასი half-pay
ნახევარფაბრიკატი semiproducts
ნახევარფაბრიკატი semis
ნახევრად დამუშავებული semifinished
ნახევრადავტონომიური ერთეულები quasi-autonomous units
ნახევრადკოლონიალური semi-colonial
ნახევრადოფიციალური semi-official
ნახევრადსამხედრო paramilitary
ნახმარი used
ნდობა accredit
ნდობა confidence
ნდობა trust
ნდობით აღჭურვილი პირი attorney-in-fact
ნდობით აღჭურვილი პირი feduciary
ნდობით აღჭურვილი პირი vice-agent
ნდობის მაღალი დონეები high levels of trust
ნებადართული ამორტიზაცია allowable depreciation
ნებადაურთველი unauthorized
ნებართვა authorization
ნებართვა permission
ნებაყოფილებითი optional
ნებაყოფლობითი voluntary
ნებეყოფლობითი მუშაობა voluntary
ნეგატიური რეაქციის შერბილების გზები abreaction channels
ნედლი raw
ნეიტრალიტეტი neutrality
ნეიტრალიზმი neutralism
ნელი განვითარება sluggishness
ნეოკოლონიალიზმი neocolonialism
ნეპოტიზმი nepotism
ნეტო net
ნიადაგი ground

ნიმუში paradigm
ნიმუში prototype
ნიმუში sample
ნიმუში specimen
ნიმუშთან შესაბამისი up-to-sample
ნიშანი attribute
ნიშანი sign
ნიშანი tag
ნიშანი token
ნიშნის მოგება schadenfreude
ნიჭი ability
ნიჭი human capital
ნოვატორი innovator
ნოვატორული მეთოდები innovative ways
ნოვატორული მიდგომა innovative approache
ნოვატორული ორგანიზაცია innovative organization
ნომეთეტური კვლევა nomethetic research
ნომენკლატურა nomenklatura
ნომინალური nominal
ნომინალური rated
ნომინალური ფულადი ერთეულები token money
ნონკომბატანტები noncombatants
ნორმა norm
ნორმა quota
ნორმა rate
ნორმალიზაცია normalization
ნორმალური normal
ნორმალური რეჟიმი routine
ნორმატივი normative
ნორმატიული ეკონომიკა normative economics
ნორმები code
ნორმიდან გადახვევა deordination
ნორმირება rationing
ნორმისგარე outlier
ნოტა note
ნოტაბენე nota bene
ნოტიფიცირება notify
ნოუ-ჰაუ know-how
ნულოვანი ბიუჯეტი zero-base-budgeting
ნულოვან-ჯამური ურთიერთობები zero-sum relations
ნულოვანი ჰიპოთეზა null hypothesis

ო

ობიექტი object
ობიექტური პასუხისმგებლობა objective responsibility
ობლიგაცია board
ობლიგაცია bond
ოკამის სამართებელი occam's razor
ოლიგარქია oligarchy
ოლიგიფსონია oligopsony
ოლიგოპოლია oligopoly
ოლქი county
ომბუთსმენი ombudsman
ომის წარმოების წესები rules of warfare
ოპერაცია action
ოპონენტი opponent
ოპოზიცია opposition
ოპოზიციური პარტიები opposition parties
ოპტიმალური optimal
ოპტიმიზაცია optimization
ორაზროვნება equivocality
ორბოლოიანი ტესტი two-tailed test
ორგანიზატორი orgaman
ორგანიზაცია organization
ორგანიზაციის კულტურა organizational culture

ორგანიზაციის სქემა organizational chart
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი head of organization
ორგანიზაციული სტრუქტურები public administration
ორგანიზება organizing
ორგანიზებული organic
ორგანიზებული ანარქია garbage can model of organizations
ორგანიზებული ტერორიზმი organized terrorism
ორგანო authority
ორდერი order
ორთოგონალური ურთიერთდამოკიდებულება orthogonal relationship
ორიენტირები guidelines
ორმაგი კარიერა dual-career
ორმაგი მოქალაქეობა dual nationality
ორმხრივი bilateral
ორმხრივი დახმარება bilateral aid
ორმხრივი ვაჭრობა bilateral trade
ორნაირი dual
ორპარტიული სისტემა two-party system
ორსახოვნება duality
ოსტატი foreman
ოფცია option
ოფიციალური official
ოფიციალური ბილინგვიზმი official bilingualism
ოფიციალური განცხადება notify
ოფიციალური ოპოზიცია official opposition
ოქროს სტანდარტი gold standard
ოქროს ციებ-ცხელება gold rush
ოჯახის დაგეგმვა family planning
ოჯახის მარჩენალი breadwinner
ოჯახის ჯანდაცვა home health

პ

პანამერიკული Pan-American
პარადიგმა paradigm
პარალელიზმი overlapping
პარალელური დაფინანსება parallel financing
პარალელური უფლებამოსილებანი concurrent authority
პარალოგიზმი paralogism
პარამეტრები practice parameters
პარამეტრი parameter
პარიტეტი par
პარიტეტი parity
პარლამენტარიზმი parliamentarism
პარლამენტი parliament
პაროლი password
პარტია party
პარტიზანული ომი guerilla war
პარტიკულარიზმი particularism
პარტნიორი partner
პარტნიორობა consortium
პარტნიორობა partnership
პასპორტი passport
პასუხების სისტემა yea-saying
პასუხი reply
პასუხი response
პასუხის გაცემისაგან თავის არიდება equivocation
პასუხისმგებელი accountable
პასუხისმგებელი answerable
პასუხისმგებელი responsible
პასუხისმგებელი პირი carrier
პასუხისმგებელი პირი decision maker
პასუხისმგებლობა accountability
პასუხისმგებლობა liability
პასუხისმგებლობა responsibility
პასუხისმგებლობის აღება assume
პასუხისმგებლობის გადაბარება shirk
პასუხისმგებლობის მხარდაჭერის პუნქტი hold harmless clause

პასუხისმგებლობის ოპტიმალური დონე optimum level of accountability
პატენტი patent
პატენტი warrant
პატენტუნარიანობა patentiability
პატერნალიზმი paternalism
პატიმარი prisoner
პატიმრის დილემა prisoners dilemma
პატივისცემა esteem
პატივისცემის საჭიროება esteem needs
პატივმოყვარეობა ambition
პაქტი pact
პაციენტ-დღეების საშუალო ხანგრძლივობა average length of stay
პენსია pension
პენსიონერი retiree
პენტაგონი Pentagon
პერიოდი period
პერიოდულობა periodicity
პერმანენტული permanent
პერსონალი personnel
პერსონალიზმი personalism
პერსონალური personal
პერსპექტივა outlook
პერსპექტივა perspective
პერსპექტივა promise
პერსპექტივა prospect
პერსპექტივა prospect
პერსპექტიული long-range
პერსპექტიული შეფასება projection
პეტიცია petition
პეტრეს პრინციპი Peter principle
პირადი personal
პირადი ინტერესი self interest
პირადი შემადგენლობით დაკომპლექტება recruitment
პირამიდული სისტემა pyramiding
პირგასატეხი penalty
პირდაპირი direct
პირები ან ორგანიზაციები stake-holder
პირველადი ბაზარი primary market
პირველადი მოხმარების საგნები essentials
პირველადი პროდუქტი primary product
პირველადი სამედიცინო დახმარების ექიმი primary care physician
პირველდაწყებითი prima
პირველი „დოლარის" მოცვა first dollar coverage
პირველი თანასწორთა შორის primus inter pares
პირველი რიგის მენეჯერი first-Line manager
პირველი ტიპის შეცდომა type I error
პირობა condition
პირობითი relative
პიროვნება person
პიროვნება personality
პიროვნებაზე კონცენტრირებული სამუშაოს სტრუქტურა individually-focused job design
პიროვნების კულტი cult of the individual
პიროვრებათშორისი interpersonal
პლაგიატი plagiarism
პლაგიატორი plagiarist
პლებისციტი plebiscite
პლენარული plenary
პლენუმი plenum
პლურალიზმი pluralism
პლურალისტები pluralists
პლურალისტური თეორია pluralist theory
პლურალური ვოტუმი plurality voting
პლუტოკრატია plutocracy
პოზის დაჭერა posturing,
პოზიტივიზმი positivism
პოზიცია attitude
პოზიცია ground
პოზიცია position
პოზიცია slant
პოზიციის კლასიფიკაცია position classification
პოლარობა polarity

პოლემიკა polemics
პოლიარქია polyarchy
პოლიგამია polygamy
პოლისი polis
პოლისის მფლობელი policyholder
პოლიტიკა policies
პოლიტიკა policy
პოლიტიკა politics
პოლიტიკის სინოპტიკური ქმნა/დაგეგმვა synoptic policy making/ planning
პოლიტიკოსი politician
პოლიტიკური კულტურა civic culture
პოლიტიკური political .
პოლიტიკური ქმედება political action
პოლიტიკური ხროვა cabal
პოლიტიკურ-რელიგიური ლიდერები political-religious leaders
პოლიტიზაცია politization
პოლიცენტრიზმი polycentrism
პოლიცია police
პორტფელი portfolio
პორცია portion
პოტენცია potency
პოტენცია potentiality
პოტენციალი potential
პრაგმატიზმი pragmation
პრაგმატიზმი pragmatism
პრაგმატული პარტიები pragmatic parties
პრაქტიკა practice
პრაქტიკა practise
პრაქტიკოსი practitioner
პრაქტიკულობა outwardness
პრეავტორიზაცია pre-authorization
პრეამბულა preamble
პრევენტული დიპლომატია preventive diplomacy
პრეზენტაბელური presentable
პრეზიდენტი president
პრეზიდენტობა presidency
პრეზიდიუმი presidium
პრეზუმფცია presumption
პრემია bonus
პრემია bounty
პრემია premium
პრემიერ მინისტრი prime minister
პრეროგატივა prerogative
პრესა press
პრეტენდენტთა რეზერვი applicant pool
პრეტენზია claim
პრეფექტურა prefecture
პრეცედენტი precedent
პრივატიზაცია privatization
პრივილეგია preference
პრივილეგია privilage
პრივილეგიები backtracking
პრივილეგიის ჩამორთმევა seclude
პრივილეგირებული აქცია preferred stock
პრივილეგირებული საწარმო franchiser
პრიმიტიული პოლიტიკური სისტემები primitive political systems
პრინციპებზე დამყარებული მოლაპარაკება principled negotiation
პრინციპი principle
პრიორიტეტი priority
პრიორიტეტული კონტროლი prior control
პროაქტიული pro -active
პრობლემა challenge
პრობლემა problem
პრობლემა puzzle
პრობლემის გადაწყვეტა problem solving
პროგნოზი forecast
პროგნოზი prediction
პროგნოზი prognosis
პროგნოზი projection
პროგნოზირება forecasting
პროგნოზირება prognostics
პროგნოზირების შესაძლებლობა predictability

პროგრამა blueprint
პროგრამა program
პროგრამირება programming
პროგრამის დაგეგმვა და ბიუჯეტირება programme planning and budgeting
პროგრამის დახმარება program aid
პროგრამის საბიუჯეტო სისტემა planning-programming-budgeting systems
პროგრამის შეფასებისა და განხილვის მეთოდი program evaluation and review technique
პროგრამული ვაჭრობა program trading
პროგრამული პარტიები programmatic parties
პროგრამული უზრუნველყოფა software
პროგრესი headaway
პროგრესი progress
პროგრესივიზმი progressivism
პროგრესული ორგანიზაცია progressive organization
პროგრესული progressive
პროდუქტი commodity
პროდუქტი product
პროდუქტიულობა efficiency
პროდუქტიულობა productibility
პროდუქტიულობა productivity
პროდუქტიულობის გაზრდა productivity improvement
პროდუქცია output
პროდუქცია produce
პროექტი plan
პროექტი project
პროექტის ჩაშლა scatter
პროვოკაცია provocation
პროკურორი prosecutor
პროლეტარიატი proletariat
პროპაგანდა advocacy
პროპაგანდა propaganda
პროპორცია proportion
პროპორციული proportional
პროპორციული განაწილება apportionment
პროპორციული განაწილება reapportionment
პროპორციული წილი prorate
პროქსემიკა proxemics
პრორროგაცია prorogation
პროსპექტი prospectus
პროტესტი protest
პროტექტორატი protectorate
პროტექციონისტი protectionist
პროტექციონიზმი protectionism
პროტოკოლი protocol
პროფესია profession
პროფესია vocation
პროფესიონალი professional
პროფესიონალი სახელმწიფო მოხელე career civil servant
პროფესიონალიზმი professionalism
პროფესიული vocational
პროფესიული განათლება background
პროფესიული კავშირი union
პროფესიული სტანდარტები occupational standards
პროფესიული ცოდნა lore
პროფილაქტიკური დახმარება preventive care
პროფილაქტიკური preventive
პროფკავშირები trade unions
პროცედურა procedure
პროცენტები usance
პროცენტი percent
პროცენტი percentage
პროცესი process
პროცესი process
პროცესუალური procedural
პუბლიკაცია prospectus
პუბლიკაცია publication
პუბლიცისტი publicist
პუნქტების მიხედვით ჩამოთვლა itemize
პუნქტი item
პუნქტი point
პუტჩი putsch

ქ

ქურნალი periodical

რ

რადიკალიზმი radicalism
რაიონი district
რანგი rank
რანგის შიგა ანაზღაურების დარეგულირება within-grade pay adjustment
რანჩო ranch
რაოდენობა amount
რაოდენობა deal
რაოდენობა number
რაოდენობა quantity
რაოდენობა quantum
რაოდენობრივი quantitative
რაოდენობრივი secural
რაოდენობრივი ანალიზი quantitative analysis
რაოდენობრივი განსაზღვრა quantify
რასიზმი racism
რასისტი racist
რასობრივი racial
რატიფიკაცია ratification
რაუნდი round
რაციონალიზება rationalize
რაცილნალიზმი/რაციონალურ-ამომწურავი გადაწყვეტილების თეორია rationalism /rational-comprehensive deceision
რაციონალურ-ამომწურავი მეთოდი rational-comprehensive model
რაციონალური rational
რაციონალური ანალიზი rational analysis
რაციონალური ქმედება pareto optimality
რგება due
რეაგირება react
რეაგირების უნარი responsiveness
რეავტორიზაცია reauthorization
რეალიზაცია realization
რეალური real
რეალური საპროცენტო განაკვეთი ex ante real interest rate
რეანიმაცია reanimation
რეაქცია reaction
რეაქცია response
რეგენერაცია regenerate
რეგიონალიზმი regionalism
რეგიონი region
რეგისტრატორი recorder
რეგისტრაცია record
რეგისტრაცია registration
რეგისტრაციის ცენტრალური ბიუროს ხელმძღვანელი Register General
რეგისტრირება letter
რეგისტრირებული quotable
რეგრესი regress
რეგრესია regression
რეგულაცია regulation
რეგულარიზაცია regularizing
რეგულარული regular
რეგულატორი regulator
რეგულირება handle
რეგულირება regulate
რეგულირება regulation
რეგულირებადი ფიქსაცია adjustable peg
რეგულირებული adjusted
რედუქციონიზმი reductionism
რეექსპორტი reexport
რევალვაცია revaluation
რევალვაცია valorization
რევალვირება valorize
რევიზია revision
რევიზიონისტული პოლიტიკა revisionist policy
რევიზირება auditing

რევიზორი auditor
რევოლუცია revolution
რევოლუციური ძალმომრეობა revolutionary violence
რეზერვაცია reservation
რეზერვი provision
რეზერვი reserve
რეზერვი reserve
რეზიდენტი resident
რეზოლუცია resolution
რეზონანსი resonance
რეიმპორტი reimport
რეინვესტირება reinvest
რეისი running
რეიტინგი rating
რეკეტი racket
რეკეტიორი racketeer
რეკლამა advertisement
რეკლამა advertising
რეკლამაცია reclamation
რეკლამაციის წაყენება reclaim
რეკლამირება advertise
რეკლამირება advertising
რეკლამირებული publicized
რეკლამის აკრძალვა broadcast ban
რეკომენდაცია refer
რეკომერდაცია chit
რეკონსტრუქცია reactivate
რეკონსტრუქცია reconstruction
რეკონვერსია reconversion
რეკონვერსიის ჩატარება reconvert
რეკრედიტივი rekreditiv
რელატივიზმი relativism
რელევანტური relevant
რელიგიური პატრიოტიზმი religious patriotism
რემიგრანტი remigrant
რემიგრირება remigrate
რემისია remission
რემიტირება remittance
რენოვაცია renovation
რენტა rent
რენტაბელობა profitability
რენტაბელობის სააღრიცხვო ნორმა discounted rate of return
რენტაბელური commercial
რენტაბელური profitable
რენტაბელური rentable
რენტის დოკუმენტაცია rente
რეორგანიზაცია reorganization
რეპარაცია reparation
რეპატრიაციას დაქვემდებარებული repatriable
რეპატრიანტი repatriant
რეპლიკა replicate
რეპორტაჟი reporting
რეპრესალია repressalia
რეპრესია repression
რეპუტაცია image
რეპუტაცია reputation
რესპონდენტი respondent
რესპუბლიკა republic
რესურსები resources
რესურსების განსაზღვრა budgeting
რესურსი resource.
რესურსის სიმცირე bottleneck
რეჟიმი regime
რეფერენდუმი referendum
რეფერენტი advisor
რეფინანსირება refunding
რეფლაცია reflation
რეფორმა reform
რეფორმები gai-ge
რეფორმიზმი reformism
რეფრიჟერაცია refrigeration
რეცესია recession
რეციპიენტი ქვეყანა recipient country
რთული challenging
რთული რეჟიმი punishment
რთული საქმე problem
რიგთა თეორია queuing theory
რიგი queue
რიგი series
რისკი gamble

რისკი hazard
რისკი risk
რისკის განაწილება risk pool
რისკზე წასვლა risk-taking
რიტორიკა rhetoric
რიცხვი figure
რიცხობრივად გადაჭარბება outnumber
რკინიგზა railway
როლი role
რურალიზაცია ruralization
რუტინული ინსპექციები routine inspections
რყევა fluctation
რჩევა advice
რჩევა suggestion
რწმუნება affirmation
რწმუნებელი assignor
რწმუნებული agent
რწმუნებული attorney
რწმუნებული authorized
რწმუნებული commissionaire
რწმუნებული procurator

ს

სააგენტო agency
სააგენტოს პოლიტიკა agency policies
სააგენტოს საკანონმდებლო უფლებამოსილება sunset law
საავადმყოფოს წინასწარი დასკვნა hospital preauthorization;
საავადმყოფოში მოთავსების განხილვა admissions review
საავტორო authorial
საავტორო უფლების დამრღვევი plagiarizer
საამომრჩევლო უბანი constituency
საანგარიშო საქმე accounting
საარჩევნო ბიულეტენი vote
საარჩევნო ოლქის სიდიდე magnitude of electoral district
საარჩევნო სისტემა electorial system
სააქციზო გადასახადი exise taxes
სააქციო საზოგადოება joint-stock company
სააქციონერო კაპიტალი stock
სააქციონერო საზოგადოება incorporated
საბაზრო წილი market share
საბალანსო ანგარიშგება balance billing
საბანკო ინვესტიციათა ინტენსივობა banking power
საბაჟო customhouse
საბაჟო გადასახადი custom
საბაჟოს მოხელე shark
საბითუმო ვაჭრობა wholesale
საბითუმო მაღაზია warehouse
საბითუმო საწარმო wholesaler
საბითუმო ფასების ინდექსი wholesale price index
საბითუმო ფასი wholesale price
საბინაო მშენებლობა housing
საბინაო მშენებლობის ინვესტიცია residential investment
საბინაო-საყოფაცხოვრებო პირობების გამოკითხვა housing
საბირჟო წრე ring
საბიუჯეტო budgetary
საბიუჯეტო გადაწყვეტილებების განხორციელება implement budget decisions
საბიუჯეტო დახმარება budgetary aid
საბოლოო ultimate
საბოლოო პუნქტი terminal
საბოლოო შედეგის თანაბრობა equifinality
საბოლოოდ გაფორმება finalize
საბროკერო სახლი back office
საბრუნავი საშუალებები working capital
საბრუნვადი კაპიტალი floating assets
საბუღალტრო წიგნი ledger

საბჭო counsel
საბჭოსათვის შესაბამისი board eligible
საგადამხდელო ბალანსის დეფიციტი balance-of-payment deficit
საგადასახადო ბაზა taxbase
საგადასახადო დეკლარაციაში შემოსავლების შემცირება undeclaration of income
საგადასახადო უწყისი payroll
საგანი article
საგანი thing
საგარანტიო დროში ნამუშევარი time-expired
საგარეო ვალი external debt
სადავო arguable
სადაზღვევო ხელშეკრულების გაფორმების საფუძველი evidence of insurarability
სადნობი ქოთანი melting pot
საერო temporal
საერთაშორისო მარკეტინგი global marketing,
საერთაშორისო რეზერვები international reserves
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი International Monetary Fund
საერთაშორისო სამართლის დოქტრინა rebus sic stanibus
საერთო total
საერთო აქცია/სხვა აქციები common stock/other equity
საერთო ინტერესი public interest
საერთო სიკეთე common good
საერთო ფონდი mutual fund
საერთო ფონდი pool
საერთო ფონდის მიზანი objective
საერთო შემოსავალი total revenue
საერთო ჯამი aggregate
საექსპლუატაციო ვარგისობა serviceability
საექსპორტო exportable
საექსპორტო საქონელი exports
სავალდებულო mandatory
სავალუტო კავშირი exchange-rate union
სავარაუდო hypothetic(al)
სავარაუდო მოვლენები futurity
სავაჭრო გემი trader
სავაჭრო ნიშანი trademark
სავაჭრო საწარმო franchisee
სავაჭრო სახლი house
სავაჭრო ცენტრი emporium
საზოგადო საავადმყოფო community hospital
საზოგადოება public
საზოგადოება society
საზოგადოების დაბეგრვა community rating
საზოგადოების დამოკიდებულება public attitude
საზოგადოების ნდობა public trust
საზოგადოებრივი აზრი public opinion
საზოგადოებრივი ინტერესი public interest
საზოგადოებრივი პრობლემების ამსახველი პროგრამა cause-and-issue advertizing
საზოგადოებრივი საქონელი public good
საზოგადოებრივი სექტორი public sector
საზოგადოებრივი ურთიერთობები public relations
საზომი measure
საზღვარი bound
საზღვარი boundary
საზღვარი threshold
საზღვრები boundaries
საზღვრები framework
სათადარიგო გზა siding
სათადარიგო reserved
სათადარიგო standby
სათავეებთან ab origine
სათავსი room
სათანადო ცვლილებები mutatis mutandis
სათანადო დონე appropriate level

სათანადო მდგომარეობაში მოყვანა conditioning
სათანადო ხარჯები eligible expenses
საიდუმლო confidential
საიდუმლო privacy
საიმედო steady
საიმედო time proved
საიმედობა reliability
საიმედოდ დაცვა secure
საიმედოობა reliability
საიმედოობა security
საინვესტიციო კაპიტალი invested capital
საინფორმაციო ბიულეტენი newsletter
საიჯარო სამუშაო ძალა contractor work force
საკადრო პოლიტიკა staffing policy
საკადრო საკითხების გადამწყვეტი supervisor
საკანონმდებლო აქტი statute
საკანონმდებლო აუცილებლობა legislative need
საკანონმდებლო რეფორმა legislative reform
საკანცელარიო clerical
საკითხავი questionable
საკითხები readings
საკითხი matter
საკომისიო commission
საკომპენსაციო დაზღვევა indemnity insurance
საკომპენსაციო პროგრამა indemnity program
საკომუნიკაციო არხები channels
საკონსტიტუციო კანონი constitutional law
საკრედიტორო დავალიანება accounts payable
საკუთარი own
საკუთარი საქმით დაკავებული self-employed
საკუთრება ownership
საკუთრება possession
საკუთრება property
საკუთრება tenure
საკუთრება აქციაზე shareownership
საკუთრების აღდგენა repossession
საკუთრების უფლება propertorship
საკვები feedstuff
სამაგალითო დამქირავებელი exemplary employer
სამართალი justice
სამართლიანად justly
სამართლიანი ომი just war
სამედიცინო დახმარება acute care
სამედიცინო დაზღვევა health insurance
სამედიცინო დაზღვევის შემსყიდველი კოოპერატივი Health Insurance Purchasing Cooperative
სამედიცინო medical
სამედიცინო მომსახურების გეგმა health care plan
სამედიცინო out-of-area-insurance
სამედიცინო რჩევის წინააღმდეგ against medical advice
სამეცნიერო კადრები brainpower
სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობა research
სამთავრობათშორისო გასავლები intergovernmental expenditures
სამთავრობო governmental
სამთავრობო მასშტაბისა government-wide
სამთავრობო საავადმყოფო governmental hospital
სამი დონის კონფერენციები tri-level conferences
სამიზნე ჯგუფი target group
სამისამართო ფირმა addressing company
სამიტი summit
სამკუთხოვანი პოლიტიკა triangular politics
სამმართველო administration

სამომხმარებლო consumable
სამომხმარებლო ფასების ინდექსი consumer price index
სამოქალაქო civil
სამოქალაქო ომი civil war
სამოქალაქო პირი civilian
სამოქალაქო საზოგადოება civil society
სამოქალაქო-სამხედრო ურთიერთობანი civil-military relations
სამოქმედო გეგმა action plan
სამოქმედო კოდექსი operational code
სამპოლარულობა tripolarity
სამრეწველო საკუთრების უფლებების დაცვის საერთაშორისო ასოციაცია International Association for the Protection of Industrial Property Rights
სამრეწველო ფირმის აქციები industrial
სამსახური employment
სამსახური office
სამსახური service
სამსახურიდან გადადგომა retirement
სამსახურიდან დათხოვნა dismissal
სამუშაო job
სამუშაო ადგილები workplaces
სამუშაო ადგილზე განმცხადებელთა გაცხრილვა screen out applications
სამუშაო ადგილზე განმცხადებელთა სიჭარბე surplus of applicants
სამუშაო ადგილზე სწავლება in-service training
სამუშაო ადგილი desk
სამუშაო ადგილის გეგმა job design
სამუშაო დანიშნულება work assignment
სამუშაო პირობები environment
სამუშაო სარგებელი Perks
სამუშაო ძალა labo(u)r
სამუშაო ძალა manpower
სამუშაო ძალა work force
სამუშაო ძალის კონტიგენტი contingent work force
სამუშაო ძალის მოცულობა size of the work force
სამუშაო ძალის შემცირების პროცესი reduction-in-force process
სამუშაოს ანალიზი job analysis
სამუშაოს გამდიდრება job enrichment
სამუშაოს განსაზღვრული აღწერილობა fixed job description
სამუშაოს გაფართოება job enlargement
სამუშაოს დონეების იერარქია hierarchy of job levels
სამუშაოს ეძებს looking
სამუშაოს მოწყობა work design
სამუშაოს ნაწილი hack
სამუშაოს სპეციფიურობანი job specifications
სამუშაოს სტანდარტი occupational standard
სამუშაოს შესაძლებლობები work opportunities
სამუშაოს შეფასება job evaluation
სამუშაოს შეუსაბამობა underemployment
სამუშაოს შეჩერება work stoppage
სამუშაოს შეწყვეტა laying-off
სამუშაოზე დამყარებული კრიტერიუმი job-based criteria
სამუშაოზე მიღება accession
სამშვიდობო peaceful
სამხედრო დახმარება military aid
სამხედრო მდგომარეობა martial law
სამხილი evidence
სანქცია adverse action
სანქცია sanction
სანქციონირება authorization
საომარი მდგომარეობა belligerency
საომარი სტრატეგია warfighting strategy
საორგანიზაციო კულტურა, სადაც მამაკაცები ჭარბობენ male-dominated organizational cultures
საოჯახო პრაქტიკა family practice

საპარლამენტო კომიტეტები parliamentary committees
საპარლამენტო parliamentary
საპარტიო სისტემა non-competitive party system
საპასუხო ღონისძიება retaliation
საპასუხო ღონისძიების მიღება retaliate
საპენსიო დანაზოგების სისტემა tax-deferred annuity
საპრეზიდენტო მთავრობა presidential government
საპროცენტო განაკვეთი interest rate
სარგებელზე მომუშავე საავადმყოფო proprietary hospital
სარგებელთა გადანაწილება assignment of benefits
სარგებელთა კოორდინაცია Coordination of benefits
სარგებელი avail
სარგებელი benefit
სარგებელი interest
სარგებელი use
სარგებლიანობა utility
სარგებლის გადახდის უფლება-მოსილებით აღჭურვა authorization to pay benefits
სარეკლამო განცხადება advertisement
სარეკლამო ხარჯები above the line
სარისკო perilous
სარისკო სპეკულაცია skyrocketing
სარისკო წარმოება venture
სასამართლო აქტივიზმი judicial activism
სასამართლო გადაწყვეტილება adjudication
სასამართლო დარბაზი chamber
სასამართლო მსვლელობა trial
სასამართლო პროცესი lawsuit
სასამართლო პროცესი litigation
სასამართლო პროცესისათვის ad litem
სასამართლო ძიება trial
სასამართლოს გადაწყვეტილება judgment
სასარგებლო effective
სასარგებლო სამუშაო დრო available time
სასარგებლო useful
სასაქონლო შეთანხმება commodity agreement
სასაწყობო ნაგებობა repository
სასიცოცხლო რესურსი vital resource
სასიცოცხლო vital
სასოფლო rural
სასოფლო-სამეურნეო ორიენტაცია agribusiness
სასწრაფო ბირჟა, ბაზარი terminal market
სასწრაფო დახმარება emergency aid
სასჯელი punishment
სატელეფონო ჩართვა phone swithing
საუკეთესო best
საუკეთესო optimal
საუკეთესო superior
საუკეთესო შესრულება superior performance
საუწყებათშორისო interdepartmental
საფასურის განაწილება cost shering
საფასურთა გახსნა fee disclosure
საფინანსო კანონმდებლობა fiscal legislation
საფინანსო საქმე finance
საფონდო ბირჟა stock exchange
საფუძველი base
საფუძველი foundation
საფუძველი groundwork
საფუძველი pivot
საქმე affair
საქმე deed
საქმე job
საქმე transaction
საქმე undertaking
საქმიანი operose
საქმიანი აქტიურობის პოლიტიკური ციკლი political business cycle

საქმიანი შეხვედრა interview
საქმიანობა occupancy
საქმიანობა occupation
საქმიანობა trade
საქმის წარმოება transaction
საქონელბრუნვა turnover
საქონელი commodity
საქონელი goods
საქონელი product
საქონელი შეზღუდული მოხმარების ვადით semidurables
საქონლის გავრცელება all-commodity distribution
საქონლის გასაღების შესაძლებლობა salability
საქონლის გაქირავება hiring-out
საქონლის მოხსნა buying-in
საყელო collar
საყვირის ეფექტი horns effect
საყოველთაო auniversal
საშვი permit
საშინაო household
საშიში hazardouse
საშიშროება risk
საშუალება means
საშუალება medium
საშუალებები facility
საშუალო average
საშუალო გადახდის ტარიფი Average Payment Rate
საშუალო დღიური აღწერა Average Daily Census
საშუალო რგოლის პრაქტიკოსი midlevel practitioner
საშუალო საბითუმო ფასი Average Wholesale Price
საშუალო საფეხურის მენეჯმენტი middle management
საშუალო სიმწიფე average maturity
საჩუქარი donation
საცალო ვაჭრობა retail
საცალო ვაჭრობა retailment
საცდელი pilot
საცდელი trial
საცდელი პერიოდი probationary period
საცხოვრებელი ადგილი residence
საცხოვრებელი dwelling
საცხოვრებელი პირობები housing
საძოვარი pasture
საწარმო enterprise
საწარმოო პრაქტიკა internship
საწარმოო ციკლი run
საწევრო შესატანი tax
საწინააღმდეგო reverse
საწოლ-დღე bed-day
საწყისი beginning
საწყისი initial
საწყისი საზოგადო შემოთავაზება initial public offering
საწყობი garner
საწყობი warehouse
საჭირო requisite
საჭიროება need
საჭიროება want
სახაზინო ბილეთები note
სახაზინო დეფიციტი fiscal deficit
სახაზინო ვალდებულებები Treasury obligations
სახაზინო სერთიფიკატები Treasury certificates
სახალხო მსაჯული public assessor
სახალხო სუვერენიტეტი popular sovereignty
სახალხო ხელისუფლება popular sovereignty
სახელმწიფო state
სახელმწიფო გადატრიალება coup d'etat
სახელმწიფო დაწესებულების თანამშრომელი jobholder
სახელმწიფო მმართველობა public administration
სახელმწიფო მოხელე public servant
სახელმწიფო სააგენტო government agencies

სახელმწიფო სამედიცინო მომსახურება medicare
სახელმწიფო სამსახურისადმი ერთგულება public service dedication
სახელმწიფო ტერორიზმი State terrorism
სახელმწიფო ცენტრისტული სისტემა state-centric system
სახელმწიფოთშორისი interstate
სახელმწიფოს პოტენციალი power potential
სახელობითი სია roll
სახეობა type
სახლი house
სახსრები means
საჯარო public
საჯარო public
საჯაროობა publicity
საჰაერო ტვირთი air cargo
სეგმენტაციის ხერხი benefit segmentation
სეგმენტიზაცია segmentation
სეზონი season
სეზონური seasonal
სეზონურობა seasonality
სელექცია selection
სელექციურობა selectivity
სელექტორატი selectorate
სეპარატიზმი separatism
სერიები series
სერიული წარმოების ორგანიზაცია serialization
სერტიფიკატი certificate
სერტიფიცირება certification
სესია session
სესხება borrow
სესხი bond-debt
სესხი borrowing
სესხი lend
სესხი loan
სესხის განაღდება monetizing a loan
სესხის გაცემა lend
სესხის დახურვის გადასახადები loan-closing payments
სესხის ფონდი loanable funds
სექსუალური მაძიებლობა sexual harassment
სექტორი sector
სვლა run
სია list
სია roll
სიადვილე facility
სიაში შეტანა enrollment recruitment
სიახლე gadget
სიახლე innovation
სიდიდე size
სივრცე space
სიზუსტე accuracy
სიზუსტე precision
სიზუსტე punctuality
სიკვდილობა mortality
სიმბოლო token
სიმდიდრე riches
სიმდიდრე wealth
სიმეტრია symmetry
სიმკაცრე rigidity
სიმრავლე multiplicity
სიმრავლე plurality
სიმტკიცე durability
სიმჭიდროვე density
სიმწიფე-უმწიფრობის თეორია maturity-immaturity theory
სიმწვავე severity
სინამდვილე validity
სინდიკალიზმი syndicalism
სინქრონული გამოკვლევა synchronic research
სირთულე road-block
სისავსე satiety
სისტემა scheme
სისტემა system
სისტემების თეორია systems theory
სისტემური დაძაბულობა systemic tension

სისტემური მიდგომა sistems approach
სისწრაფე velocity
სისხლით ნათესაობა kinship
სიტუაცია setup
სიტუაცია situation
სიტუაციური ფაქტორები situational factors
სიტყვიერი კომუნიკაცია verbal communication
სიტყვიერი მარაგი vocabulary
სიუხვე abundance
სიფრთხილე caution
სიღატაკე absolute poverty
სიღატაკე misery
სიცოცხლე life
სიცოცხლის ხანგრძლივობა life time
სიცოცხლისუნარიანი viable
სიცოცხლისუნარიანობა viability
სიცოცხლისუნარიანობა vitality
სიძნელე roadblock
სიძნელე trouble
სიჭარბე abundance
სიჭარბე plethora
სიჭარბე redundancy
სიჭარბე spillpver
სკოლა school
სორტი kind
სორტი sort
სოციალისტური დემოკრატია socialist democracy
სოციალიზმი socialism
სოციალურ-ეკონომიკური socioeconomic
სოციალური დახმარების ფონდი social fund
სოციალური დაცვის გადასახადი income support
სოციალური თეორიის წარმომადგენელი social theorist
სოციალური სასჯელი social penalties
სოციალური საჭიროებები social needs
სოციალური უზრუნველყოფის სისტემა social safety net
სოციალური ფაქტორები social factors
სოციალური შეთანხმებულობა social cohesion
სოფლის მეურნეობა agriculture
სოფლის მეურნეობის ეკონომიკა agricultural economics
სპეკულანტი trader
სპეკულანტი bear
სპეკულაცია speculation
სპეციალისტი specialist
სპეციალიზაცია specialization
სპეციალიზებული ჯგუფი multispe cialty group
სპეციალიზებული special-purpose
სპეციალობის დაუფლება specialization
სპეციალური special
სპეციალური დანიშნულების special
სპეციალური დანიშნულების special – purpose
სპეციალური ინტერესის მქონე ჯგუფები special-interest groups
სპეციალური კომიტეტები special committees
სპეციალური კომიტეტი ad hoc committee
სპეციფიკაცია specification
სპეციფიკური inherent
სპეციფიკური specific
სპონსორი backer
სპონსორი sponsor
სრული comprehensive
სრული და მთლიანი განიარაღება complete and general disarmament
სრულუფლებიანი plenipotentiary
სრულყოფა perfection
სრულყოფა rationalization
სრულყოფა update
სრულყოფილების დოქტრინა perfectionism
სრულყოფილი perfect
სრულყოფილი კონკურენცია parfect

competition
სტაბილიზაცია plateauing
სტაბილიზაციის პოლიტიკა stabilization policy
სტაბილურობა consistency
სტაბილურობა fixity
სტაბილურობა stability
სტაგფლაცია stagflation
სტაგნაცია stagnation
სტადია phase
სტადია stage
სტანდარტი standard
სტანდარტიზაცია standardization
სტანდარტული ნორმალური მრუდი standard normal curve
სტატია article
სტატია paragraph
სტატიზმი statism
სტატისტიკური დაშვებები actuarial assumptions
სტატუს კვოს პოლიტიკა status quo policy
სტატუსი status
სტელაჟი rack
სტილი style
სტიმულატორი booster
სტიმულაცია stimulation
სტიმული boost
სტიმული drive
სტიმული incentive
სტიმული spur
სტიმულირება promote
სტრატარქია stratarchy
სტრატეგია retaliation strategy
სტრატეგია strategy
სტრატეგია ქალებისათვის women in development
სტრატეგიით მართული მოქმედებები strategy-driven activities
სტრატეგიის დაგეგმვა map out a strategy
სტრატეგიული დაბანდება strategic investment
სტრატეგიული დაგეგმარება strategic planning
სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესი strategic planning process
სტრატეგიული მენეჯმენტი strategic management
სტრატეგიული მიდგომა strategic approach
სტრატეგიული რესურსები strategic resources
სტრატეგიული რესურსების მობილურობა mobility of strategic resources
სტრატიფიკაცია stratification
სტრესი stress
სტრუქტურა fabric
სტრუქტურა frame
სტრუქტურა pattern
სტრუქტურა schemel
სტრუქტურა setup
სტრუქტურა structure
სტრუქტურალიზმი structuralism
სტრუქტურიზაცია structurization
სტრუქტურული დეტერმინისტი structural determinist
სტრუქტურული ძვრა sectoral shift
სუბიექტივიზმი subjectivism
სუბიექტური პასუხისმგებლობა subjective responsibility
სუბიჯარა underlease
სუბმოიჯარე underlessee
სუბორდინაცია subordination
სუბსიდია grant
სუბსიდია subsidy
სუვერენი sovereign
სუვერენიტეტი sovereignty
სუვერენობისგან თავისუფალი მოქმედი პირი sovereignty-free actor
სუვერენული სახელმწიფო state
სულზე per capita
სუპერ ელიტა super elite
სუპრანაციონალიზმი supranationalism

სუსტი ბაზარი thin corporation market
სუსტი ბაზარი weak market
სუსტი რესურსები slack resources
სუფთა clean
სუფთა შემოსავალი disposable income
სქემა layout სრულყოფილი მენეჯმენტის მცდელობები quality management efforts
სქემა plot
სქემა sketch
სწავლება სუვერენული სახწლმწიფო nation-state
სწავლების ანაზღაურება tuition reimbursement
სწრაფად training
სწრაფი გადახვევა lurch
სწრაფი ზრდა snowball
სწრაფი რეაგირება sensitiveness
სწრაფი ფარდობა quick ratio
სხდომათა დარბაზი chamber
სხვა მიმდინარე აქტივი other current assets
სხვა ფასებში გადაანგარიშება repricine
სხვადასხვა ჯგუფები diverse groups

ტ

ტარა tare
ტარიფი tariff
ტაქსონომია taxonomy
ტაქტიკა tactic
ტაქტიკური სტრატეგია tactical strategy
ტევადობა capacity
ტევადობა volume
ტელეოლოგია teleology
ტემპი pace
ტენდენცია drift
ტენდენცია trend
ტენდენციის ანალიზი trend analysis
ტენდერი tender
ტერიტორიის სკანირება territory screening
ტერმინალი terminal
ტერმინების კომბინაციები pooling sources of variance
ტერორიზმი terrorism
ტესტი test
ტესტის მეთოდი test-retest method
ტექნიკა engineering
ტექნიკა techniques
ტექნიკური დახმარება technical assistance
ტექნიკური ეფექტურობა technical efficiency
ტექნიკური სიახლე gadget
ტექნოლოგია processing
ტექნოლოგია technology
ტექნოლოგიაზე დამყარებული დიზაინი technology-based designs
ტექნოლოგიით გამოწვეული სტრესი technology-induced stress
ტექნოლოგიის გადატანა technology transfer
ტექნოლოგიური რევოლუცია technology revolution
ტექნოლოგიური შეფასება technological assessment
ტექნოლოგიური ძალები technological forces
ტვირთი shipment
ტიპი type
ტიპოლოგია typology
ტირანია tyranny
ტოლერანტობა tolerance
ტომარაში მოთავსება sack
ტორის სინდრომი tory syndrome
ტორიზმი toryism
ტრადიციონალიზმი traditionalism
ტრადიციული კორპორაცია traditional corporation
ტრადიციული მიდგომა ადმინის-

ტრაციული თეორიის მიმართ traditional approach to administration theory
ტრადიციული საკომპენსაციო გეგმა traditional indemnity plans
ტრანზიტული transient
ტრანსფერტი transfer
ტრანსფერტის მიმღები transferee
ტრანსფორმაცია/ სისტემის ტრანსფორმაცია transformation/system transformation
ტრანსფორმაციული მრუდი transformation curve
ტრანსნაციონალური სამთავრობო ურთიერთობები transnational government relations
ტრასტი trust
ტრიბუნალი tribunal

უ

უადგილო undue
უარი denunciation
უარი refusal
უარი rejection
უარის თქმა nonacceptance
უარყოფა abandonment
უარყოფა denial
უარყოფა refusal
უარყოფითი negative
უარყოფითი სალდო dissaving
უახლესი up-to-date
უბედური შემთხვევა accident
უბედური შემთხვევის დაზღვევა accident insurance
უგუნური unreasonable
უდანაკარგოდ წარმოება breaking even
უდავო undoubted
უვადო მფლობელობა perpetuity
უვარგისი unfit
უვარგისი good-for-nothing;
უვარგისი საქონლის რეალიზაცია salvage
უზარმაზარი jumbo
უზენაესი ხელისუფლება supreme authority
უზრუნველყოფა bumping
უზრუნველყოფა collateral
უზრუნველყოფა insure
უზრუნველყოფა provide
უზრუნველყოფა provision
უზრუნველყოფა secure
უზრუნველყოფა security
უზრუნველყოფილი glam
უზუფრუქტი usufruct
უზუკაპია usucapion
უზუსტო loose
უზუსტობა inaccuracy
უთანაბრობა inequality
უთანასწორობა disparity
უთანხმოება conflict
უთანხმოება friction
უთანხმოებაში ყოფნა jar
უიმედო სესხი bad loan
უკან მიღება regain
უკანასკნელი ვადა deadline
უკანონო illegitimate
უკანონო illicit
უკანონო invalid
უკიდურესი აუცილებლობა urgency
უკმარისობა cash-out
უკმარისობა deficiency
უკმარისობა lack
უკმარისობა scarcity
უკმარისობა shortage
უკმაყოფილება dissatisfaction
უკუგდება refuse
უკუგება kickback
უკუგება payoff
უკუგება return
უკუგება აქტივზე return on assets
უკუგება აქციაზე return on equity

უკუდაჯამების მეთოდი addback method
უკუდისკრიმინაცია reverse discrimination
უკუეფექტი rebound
უკუკავშირი feedback
უკუმოძრაობა reversal
უკუპროპორციული inverse
უკუსაწინააღმდეგო კანონმდებლობა retroactive legislation
უკუსიდიდე reciprocal
უკუქცევა reflux
უკუქცევადობა reversibility
ულტიმატუმი ultimatum
ულუფა ration
უმართავდი unmanageable
უმაღლესი top
უმაღლესი კატეგორიის სამედიცინო ცენტრები Centers of Excellence
უმაღლესი მენეჯმენტი top management
უმაღლესი პოლიტიკა high politics
უმაღლესი პრიორიტეტი top priority
უმაღლესი საარმასრულებლო სამსახური senior executive service
უმაღლესი ხარისხის gilt-edged
უმნიშველო negligible
უმოქმედო inactive
უმოქმედო inoperative
უმოქმედობა idleness
უმუშევარი jobless
უმუშევრობა unemployment
უმუშევრობის ტიპები unemployment types
უმცირესობა minority
უმცირესობათა კულტურის ასიმილაცია assimilation of minority cultures
უმცირესობის მთავრობა minority government
უნარზე დამყარებული ანაზღაურება skill-based pay
უნარი ability
უნარი craft
უნარი power
უნარიანობა capability
უნარის ტესტი skill test
უნარის ტრანსფორმაცია skill transformation
უნაღდო cashless
უნდობლობა discredit
უნდობლობა distrust
უნდობლობა laissez-faire
უნდობლობის ქმედება non-confidence motion
უნივარიაციული ანალიზი univariate analysis
უნივერსალური კანონი universal law
უნივერსალური multifunctional
უნივერსალური სისტემა all-purpose system
უნიკალური unique
უნიკამერალიზმი unicameralism
უნილატერალიზმი unilateralism
უნიტარიზმი სამუშაოს დიზაინის თეორიებში unitarism in job design theories
უნიტარული unitary
უნიფიკაცია unification
უპერსპექტივო თანამდებობები terminal positions
უპირატესი priority
უპირატესობა advantage
უპირატესობა predominance
უპირატესობა privilege
უპირატესობა virtue
უპირატესობის კლაუზულა supremacy clause
უპირატესობის მინიჭება preference
უპირატესობის შეფასება credentialling
უპირობო გრანტები unconditional grants
უპირობო დახმარება untied aid
უპირობო ომი unconventional war
უპირობო პასუხისმგებლობა absoluteness of responsibility

უპორტფელო მინისტრი minister without portfolio
ურბანიზაცია urbanization
ურეაქციო unresponsive
ურისკო hazardfree
ურთიერთდათმობა give-and-take
ურთიერთდამოკიდებულება interdependence
ურთიერთდამოკიდებული მონაცემები correlated data
ურთიერთზემოქმედება interface
ურთიერთკავშირი interconnection
ურთიერთმონაცვლე interchangable
ურთიერთმოქმედება interact
ურთიერთმხარდაჭერა mutuality
ურთიერთობა dependency
ურთიერთობა intercourse
ურთიერთობა relationship
ურთიერთობის დამყარება knit
ურთიერთშეთანხმება concur
ურთიერთშენაცვლება interchangability
ურყევი unfluctuating
უსარგებლო feckless
უსარგებლო waste
უსარგებლობა disutility
უსასრულო infinite
უსაფრთხო safe
უსაფრთხოება safety
უსაფრთხოება security
უსაფრთხოების საჭიროებები safety needs
უსახელმწიფოობა statelesness
უსტრუქტურობა structurelessness
უტილიტარიზმი utilitarianism
უტილიზაცია utilization
უტილიზაციაზე მიმართული შეფასება utilization focused evaluation
უტოპიზმი utopianism
უტყუარი certain
უუნარობა disability
უუნარობა incapacity
უფასო პროფესიული მომსახურებანი pro bono services
უფლება entitlement
უფლება faculty
უფლება right
უფლებათა შეთვაზება rights offering
უფლებამოსილება authority
უფლებამოსილება authorization
უფლებამოსილება empowerment
უფლებამოსილება power
უფლებამოსილება procuration
უფლებამოსილების დაკარგვა lapse
უფლებამოსილების მინიჭება empower
უფლებამოსილების მინიჭება lodge
უფლებამოსილების მიცემა authorization
უფლებამოსილი authorized
უფლებაუნარიანობა standing
უფლებების დარღვევა infringement
უფლებებში აღდგენა reinstatement
უფლებამინიჭებული accredited
უფლებით აღჭურვილობის ატრიბუტები attributes of empowerment
უფლების მიცემა allowნების
უფლების მიცემა entitle
უფროსი boss
უფროსი chief
უფროსი head
უფროსი principal
უფროსი senior
უფროსობა seniority
უფროსობა სამსახურეობრივ იერარქიაში precedence
უშედეგო effectless
უშედეგო nonproductive
უშედეგო unsuccessful
უშემოსავლო gainless
უშრომელი nonlabor
უშრომელი unearned
უშუალო მომხმარებელი ultimate consumer
უშუალოდ per se
უჩვეულო outward
უცხოეთის დახმარება foreign aid

უცხოელი alien
უცხოელი allophian
უცხოური კომპანია alien company
უძრავი ქონება real
უძრავი ქონების გაყიდვის აგენტი realtor
უძრაობა standstill
უწესოდ მომხვეჭელი crook
უწყებათშორისი interagency
უწყებრივი departmental
უწყისი payroll
უხალისო თანხმობა acquiesce
უხარისხო unsound
უხარისხობა badness
უხარისხოდ მუშაობა scamp
უხერხული awkward
უხეშად roughly
უხეში შეცდომა blunder
უხვი large
უხილავი invisible
უხუცესთა მმართველობა gerontocracy

ფ

ფავორიზმი favo(u)rism
ფაზა phase
ფაილი file
ფაკულტეტი faculty
ფარდობითი სიმტკიცე relative strength
ფართო დიაპაზონის ანაზღაურების სისტემა broad-band pay system
ფართო დიაპაზონის სისტემა broad band system
ფართო მოვალეობები broad duties
ფარული კენჭისყრა ballot
ფასდაკლება abate
ფასდათმობა discount
ფასდათმობა rebate
ფასები prices
ფასების დადგენა price-fixing
ფასების სია fee schedule
ფასების ზრდა appreciation
ფასეულობა value
ფასეულობები values
ფასი price
ფასიანი rich
ფასიანი valuable
ფასი/გამომუშავების fardoba price/earning ratio
ფასი/გაყიდვის ფარდობა price/sales ratio
ფასიანი ქაღალდები action
ფასიანი ქაღალდების დილერი arbitrageur
ფასიანი ქაღალდი derivative security
ფასის დადგენა pricing
ფასის დადგენა valorization
ფასის დაკლება reduce
ფასის დანიშვნა underpricing
ფასის დონე pivot
ფასის შეთავაზება bid
ფასის შეთავაზება bidding
ფასის ცვლილება retracement
ფასჩამოკლება allowance
ფასწარმოქმნა ადგილმდებარეობის მიხედვით basing point pricing
ფაქტების დამახინჯება perversion
ფაქტი fact
ფაქტიური actual
ფაქტიური საპროცენტო განაკვეთი ex post real interest
ფაქტორი factor
ფედერალური federal
ფედერალური დეფიციტი federal deficit
ფედერალური მთავრობა federal government
ფედერალური სამუშაო ძალა federal work
ფედერალური სისტემა federal system
ფენომენოლოგია phenomenology
ფერმა farm
ფერმერი farmer

ფიზიოლოგიური საჭიროებანი physiological needs
ფილიალი affiliate
ფილოსოფია philosophy
ფინანსისტი financier
ფინანსთა სამინისტროს დეპოზიტები Treasury deposits
ფინანსთა სამინისტროს საინვესტიციო სერთიფიკატი Treasury Investment Growth Receipt
ფინანსურ ცვლადთა ერთიანობა array of financial variables
ფინანსური financial
ფინანსური fiscal საბიუჯეტო
ფინანსური დახმარება და სუბსიდიები assistance and subsidies
ფინანსური დახმარება financial assistance
ფინანსური მოხსენებების სიზუსტე audit – auditi
ფინანსური ოპერაცია operation
ფინანსური pecuniary
ფინანსური პოზიციის ცვლილება changes in financial position
ფინანსური რესურსების ოდენობა reference level
ფინანსური შუამავალი fiscal intermediary
ფირმა firm
ფირმების შერწყმა fuse
ფირმის შტატი direct sales force
ფისკალური fiscal
ფისკალური კრიზისი fiscal crisis
ფიქსირებული fixed
ფიქსირებული ფასი strike price
ფიქციური ხელმძღვანელი phantom
ფლანგვა squander
ფლობა hold
ფლობა holding
ფლობა keep
ფლობა possession
ფლობა tenancy
ფონდები capital
ფონდები ოპერაციებიდან Funds From Operations
ფონდი fund
ფონდის ოჯახი fund family
ფონოცენტრული phonocentric
ფორმა form
ფორმაცია formation
ფორმალური და არა ფორმალური კომუნიკაცია formal and informal communications
ფორმალური დანიშვნა investiture
ფორმალური ორგანიზაცია formal organization
ფორმატი size
ფორმულარი formulary
ფორსირება speedup
ფოსტა pouch
ფრაქცია outfit
ფსიქოისტორია psychohistory
ფსიქოლოგიური ომი psychological warfare
ფულადი დახმარება benefit
ფულადი დახმარება capital assistance
ფულადი თანხები monies
ფულადი პრემიის პროგრესული გადახდა accelerating premium pay
ფული money
ფულის ბაზრის ფონდი money market fund
ფულის დაბრუნება repay
ფულის კალათა basket
ფულის ნეიტრალობა neutrality of money
ფულს „გარეთ" out of them
„ფულში" in-the-money
ფულთან at the money
ფუნდამენტალური შემოწმება base review
ფუნდამენტური basic
ფუნტი pound
ფუნქცია function

ფუნქციაზე დამყარებული ორგანიზაციული სტრუქტურები functionally based organizational structures
ფუნქციონირება performance
ფუნქციონირების მოშლა malfunction
ფურცელი page
ფუღურო სამუშაო ძალა hollow work force

ქ

ქარიზმა charisma
ქარიზმატული ხელმძღვანელობა charizmatic leadership
ქარიზმატული ავტორიტეტი charismatic authority
ქაღალდის ფული fiat money
ქედმაღლური hubristic
ქვეგანყოფილება subdivision
ქვედანაყოფების შექმნა divisionalization
ქვედანაყოფი aliquot
ქვედანაყოფი division
ქვედანაყოფი subunit
ქველმოქმედება charity
ქველმოქმედება dole
ქველმოქმედი almoner
ქვემოიჯარე subcontractor
ქვეყანა nation
ქვეყნის განაპირა მხარე periphery
ქვეყნის მეთაური head of the state
ქვეჯგუფი subgroup
ქირურგიული ცენტრი surgicenter
ქმედება action
ქმედებები ფასის გაზრდისაკენ valorization
ქმედების მიმართულება policy
ქმედითი humming
ქონების გადაცემა assignability
ქონების გადარჩენა salvage
ქორწინება nuptiality
ქრთამი bribe
ქრთამი brokage
ქრთამი hush money
ქრონომეტრირება time-keeping
ქსელი network
ქსელში მომუშავე ორგანიზაციები networked organizations
ქსენოფობია xenophobia
ქულათა და ფასთა გრაფიკი point and figure chart
ქუჩის დონის ბიუროკრატები street-level bureaucrats
ქცევა behaviour
ქცევა conduct
ქცევა proceeding
ქცევა საშინაო კონფლიქტის დროს domestic conflict behaviour
ქცევის მოდელირება behavior modeling

ღ

ღერძი x axis; y axis
ღვაწლის ანაზღაურება marit pay
ღია open
ღია გაყიდვა uncovered put
ღია, დიდი ეკონომიკა large open economy
ღია პარტიული სისტემა open-party system
ღია სისტემების მიდგომა open-systems approach
ღია ყიდვა uncovered call
ღირებულება value
ღირებულებანი values
ღირებულება-სარგებელის ანალიზი cost-benefit analysis;
ღირებულებათა შეცვლა cost shifting
ღირებულების ანალიზი quote sheet
ღირებულების ნიშანი token of value
ღირებულების წილობრიობა cost sharing
ღირსშესანიშნავი outstanding

ყ

ყალბი მონეტა counterfeit
ყალბი ფიცი perjury
ყველაზე დაბალი წერტილი trough
ყიდვა acquire
ყიდვა acquisition
ყიდვა purchasing
ყიდვის ოფციონი call option
ყიდვისუნარიანობის პარიტეტი purchasing-power parity
ყოველწლიურად per annum
ყოველწლიური კონტიგენტი annual enrollment
ყოველწლიური შემოსავალი annuity
ყოვლისმომცველი comprehensive
ყოვლისშემძლე good
ყურადღება attention
ყურადღების გაძლიერება reinforce attention

შ

შავ ბაზარზე მოვაჭრე black marketeer
შავი ბაზარი black market
შავი ფული black money
შანსი chance
შარავანდედის ეფექტი halo effect
შეგონება admonition
შეგროვება collection
შეგუება adaptation
შეგუებული adapted
შედარება justapose
შედეგებით განსაზღვრული მისია results-driven mission
შედეგებით მართული results driven
შედეგების მართვა outcome management
შედეგების შეფასება measure results
შედეგი aftereffect
შედეგი consequency
შედეგი effect
შედეგი outcome
შედეგი result
შედეგი result
შედეგის მომცემი effectual
შეერთება incorporate
შევსება interpenetration
შევსება replace
შევსება replenish
შევსება span
შევსებული მარაგი replenished
შეზღუდვა limitation
შეზღუდვა qualification
შეზღუდვა restrain
შეზღუდვა restrict
შეზღუდვადი limitable
შეზღუდული limited
შეზღუდული modest
შეზღუდული qualified
შეზღუდული restricted
შეზღუდული tight
შეზღუდული ომი limited war
შეზღუდულობა restraint
შეთანხმება agreement
შეთანხმება arrangement
შეთანხმება consensus
შეთანხმება harmonization
შეთანხმება negotiate
შეთანხმება reconciliation
შეთანხმებითი ჯგუფური დაზღვევის კონტრაქტი conventional group insurance contract
შეთანხმების გაუქმება abrogation of agreement
შეთანხმების მეთოდი method of agreement
შეთანხმებული ფასიანი ქაღალდები assented securities
შეთქმულება cabal
შეკავება constraint
შეკავება restrain

შეკეთება repair
შეკვეთების შესრულების სამსახური account management
შეკვეთის ხელმეორედ მიწოდება reordering
შეკვრა bundle
შეკითხვა inquiry
შეკითხვა question
შეკითხვა request
შეკრება assemble
შეკრება convene
შემგუებელი adaptable
შემგუებლობა conformism
შემგუებლური მოდელი adaptive model
შემდგომი გადახდა afterpayment
შემეცნებითი დამოკიდებულება cognitive attitude
შემეცნებითი მიდგომა cognitive approach
შემზღუდავი ღონისძიებები restriction
შემთანხმებლური consensual
შემთხვევა case
შემთხვევა contingency
შემთხვევა incident
შემთხვევა slant
შემთხვევითი ომი accidental war
შემთხვევითი random თავიუფალი
შემთხვევითობა randomness
შემთხვევითობის დაგეგმვა contingency planning
შემთხვევის მართვა case management
შემმოწმებელი examiner
შემოვლითი გზები ambages
შემოთავაზებული ფასი quoted price
შემოკლება abridge
შემოკლებული concise
შემოსავალი earnings
შემოსავალი income
შემოსავალი proceeds
შემოსავალი receipt
შემოსავალი revenue
შემოსავალი yield
შემოსავლები gainings
შემოსავლების პლიტიკა incomes policy
შემოსავლის გაყოფის მიდგომა gainsharing approach
შემოტანა import
შემოფარგლული self-contained
შემოქმედებითი კლიმატი creative climate
შემოღება impose
შემოწმება audit
შემოწმება base review
შემოწმება calibration
შემოწმება control
შემოწმება revise
შემოწმება verification
შემსუბუქება ease
შემუშავება elaboration
შემფასებელი appraiser
შემცირება abatement
შემცირება contraction
შემცირება cut
შემცირება decline
შემცირება degression
შემცირება markdown
შემცირება recession
შემცირება reduction
შემცირება relapse
შემცირება rundown
შემცირება understate
შემცირებული საბაზრო ფასი rollback
შემცირებული ფასი undercharge
შემხვედრი წინადადება counteroffer
შენარჩუნება conservation
შენარჩუნება maintenance
შენაცვლება rotate
შენახვა conservation
შენახვა custody
შენახვა keep
შენახვა maintain
შენახვა preservation

შენახვა reservation
შენახვა save
შენახვის გარანტია safeguard
შენელება retardation
შენელებული reticent
შენიშვნა remark
შერევა relocation
შერჩევა სელექტ
შერჩევითად selectively
შერჩევითი მეთოდი sampling
შერჩევითი ქირურგია elective surgery
შერწყმა amalgamate
შერწყმა join
შერწყმა merger
შერწყმა take over
შესაბამისი პროცესი due process
შესაბამისობა accordance
შესაბამისობა adequacy
შესაბამისობა conformance
შესაბამისობა correlation
შესაბამისობა დაზღვევასთან insurability
შესაბამისობა fit(ting)
შესაბამისობა parity
შესაბამისობაში მოყვანა coordinate
შესაბამისობაში მოყვანა reconcile
შესაბამისობის პრინციპი parity principle
შესავალი introduction
შესამჩნევი visible
შესატანი fee
შესაფერისი eligible
შესაცვლელი კანონი revocable
შესაძლებელი virtual
შესაძლებლობა capability
შესაძლებლობა opportunity
შესვენება break
შესრულება execution
შესრულება hono(u)r
შესრულება implementation
შესრულება performance
შესრულებადობა feasibility
შესყიდვა purchase
შესყიდვის ფასი redemption charge
შესწავლა training
შესწორება alternation
შესწორება rectify
შესწორება reparation
შეტანა injection
შეტყობინება advise
შეტყობინება announcement
შეტყობინება letter
შეტყობინება notice
შეტყობინებათა გადაცემა broadcast
შეუვსებელი მოთხოვნა underfilled demand
შეუზღუდავი limitless
შეუზღუდავი plenary
შეუზღუდავი unlimited
შეუთავსებადი incompatible
შეუთავსებლობა repugnance
შეუთანხმებლობა non-compliance
შეურაცხმყოფელი abusive
შეუსაბამო inapt
შეუსაბამო უნდუე
შეუსაბამობა contradiction
შეუსაბამობა friction
შეუსაბამობა variance
შეუსრულებელი outstanding
შეუფასებელი unliquideted
შეუფასებლობა underestimate
შეუფერებელი unqualified
შეუფუთავი unoachked
შეუქცევადი permanent
შეუცდომელი infallable
შეუცვლელი unaffected
შეფარდება add
შეფარდებითი relative
შეფარდებითი ძალა relative power
შეფასება appraisal
შეფასება appraise
შეფასება appraisement

შეფასება assess
შეფასება assessment
შეფასება estimate
შეფასება evaluation
შეფასება judgement
შეფასება opinion
შეფასება rating
შეფასების თანახმად ad valorem
შეფასების კრიტერიუმი jardstick
შეფასებული ზარალი liquidated damages
შეფერხება jam
შექმნა creation
შექმნა invent
შექმნა modelling;
შეღავათი discount
შეღავათი facility
შეღავათი remission
შეღწევა access
შეღწევა diffusion
შეღწევა penetration
შეღწევადობა permeability
შეჩერება layoff
შეჩერება suspend
შეჩერების ვეტო suspensive veto
შეცდომა fallacy
შეცდომა mistake
შეცდომების გამოსასწორებელი პოლიტიკა affirmative action
შეცვლა abolition
შეცვლა displacement
შეცვლა replace
შეცვლა rescind
შეცვლა revoke
შეცვლა supersede
შეცვლა transform
შეცვლადი revocable
შეცვლილი ჩეკი altered check
შეცვლის ეფექტი substitution effect
შეძენა acquirement
შეძენა obtain
შეძენა procurement
შეძენა receive
შეძენა takeover
შეწირულობა donation
შეწყნარება pardon
შეწყობა accommodate
შეწყვეტა abandonment
შეწყვეტა breach
შეწყვეტა cessation
შეწყვეტა interruption
შეჭრა intrusion
შეხედულება consideration
შეხსენება reminder
შეჯამება resume
შეჯახება clash
შვებულება leave
შველა help
შთანთქმა absorb
შთანთქმა merge
შიგა inland
შიგა internal
შიგა მენეჯმენტის კონტროლი internal management controls
შიგა პოლიტიკა internal policies
შიგაფირმული intercompany
შიგასაქალაქო მიგრაცია commuting
შიდა home
შიდა საჯარო პოლიტიკა domestic public policy
შიდა ბაზარი domestic market
შიდა ინფორმაცია insider information
შიდა კოალიციები transgovernmental
შიდა მიგრაცია immigration
შინაგანი internal
შინაგანი intrinsic
შინამეურნეობა household
შინაურულობა nepotizm
შიშის წონასწორობა balance of terror
შკალარული პრინციპი scalar principle

ჩ

შობადობა reproduction
შობადობის მკვეთრი შემცირება baby-but
შოვინიზმი chauvinism
შოკი shock
შორეული remote
შრომა labor (labour)
შრომა work
შრომატევადი labor-intensive
შრომატევადი time-consuming
შრომატევადი time-taking
შრომითი სტაჟი seniority
შრომის ბაზარი labor market
შრომის დაბალი ანაზღაურება underpayment
შრომის დანაწილება division of labour
შრომის დაცვა labor-saving
შრომის ვერტიკალური დანაწილება vertical division of labor
შრომის სპეციალიზებული დანაწილება specialized division of labor
შრომის ჰორიზონტალური დანაწილება horizontal division of labour
შრომისნაყოფიერება efficiency
შრომისუნარიანი efficient
შტაგფლაცია stagflation
შტატი staff
შტატი state
შტატიანი სამსახური full-time job
შტატის შეკრება staffing
შტატში მყოფი salaried HR-es
შტრიხკოდი bar code
შუა დონის მენეჯერი midlevel manager
შუალედი gap
შუალედი lapse
შუამავალი ambassador
შუამავალი stakeholder
შუამავლობა intermediation
შუამავლობა intervene
შუამდგომლობა mediation
შუამდგომლობა petition

ჩაბარება committment
ჩადინება effluent
ჩამორთმევა eviction
ჩამოფასება downgrade
ჩამოყალიბება formulation
ჩამოყალიბება pose
ჩამოყალიბების შეფასება formative evaluation
ჩანაწერების წიგნი register
ჩანაწერი recording
ჩანაწერი registry
ჩარნინგი churning
ჩართვა involvement
ჩართული committed
ჩატვირთვა shipping
ჩაუხედავი outsider
ჩაჯიბვა pocket
ჩეკი check
ჩვენება demonstration
ჩვეულება habit
ჩვეულებრივი აქცია equity
ჩვეულებრივი, ჩვეული და ზომიერი Usual, Customary and Reasonable
ჩვილ ბავშვთა სიკვდილობა infant morbidity rate
ჩივილი appeal
ჩივილი უსიამოვნების გამო nuisance complaints
ჩიხი deadlock
ჩრდილოეთ-სამხრეთი north-south
ჩრდილოვანი ეკონომიკა black, grey, underground, shadow economy
ჩრდილოვანი ეკონომიკა underground economy
ჩრდილოვანი კაბინეტი shadow cabinet
ჩუმი აღრიცხვები unobtrusive measures
ჩუქება donate
ჩუქება present
ჩხრეკა rummage

ც

ცალკეული საგანი item
ცალკეული single
ცალმხრივი გადარიცხვები unilateral transfers
ცალმხრივი განიარაღება unilateral disarmament
ცალმხრივი სტრატეგია unilateral strategy
ცალმხრივი uniiateral
ცალობით მოვაჭრე retailer
ცალობით ვაჭრობა retailing
ცალობითი retail
ცდა effort
ცვნზი qualification
ცენზურა censoring;
ცენტრალიზაცია centralization
ცენტრალიზებული კონტროლი cantralized control
ცენტრალიზებული მოწყობის ერთეული centrally designed entity
ცენტრალიზებული პასუხისმგებლობა centralized accountability
ცენტრალიზმი centralizm
ცენტრალური სააგენტო central agencies
ცენტრალური სადაზვერვო სააგენტო Central Intelligence Agency
ცენტრი center
ცვალებადი mobile
ცვალებადი variable
ცვალებადი provisional
ცვალებადი ანაზღაურება variable reward
ცვალებადი საფასური variable cost
ცვალებადობა turn
ცვალებადობა variablilty
ცვალებადობა volatility
ცვეთის რეზერვი accumulated depreciation
ცვლა shift
ცვლადი variable
ცვლადი სიდიდე variable
ცვლილება alteration
ცვლილება variance
ცვლილება variation
ცვლილებებზე პასუხისმგებელი აგენტი change agent
ცვლის უფროსი shiftman
ცივი ომი cold war
ცივილიზაცია civilization
ციკლი round
ციკლის გამეორება recycle
ცილისწამება slander
ცირკულარი circular
ციტირება quotation
ცნება notion
ცნობა recognition
ცნობა reference
ცნობა დეფაქტო recognition de facto
ცნობარი handbook
ცოდნა knowledge
ცუდად მართვა misconduct
ცუდი inferior
ცხოვრება habitation
ცხოვრება reside
ცხოვრების სტილი life-style
ცხრილი sheet

ძ

ძალა force
ძალა power
ძალადაკარგული void
ძალაუფლება authority
ძალაუფლება power
ძალაუფლების დეცენტრალიზაცია decentralize authorities
ძალაუფლების დელეგირება delegation of authorities
ძალაუფლების კრიზისი authority crisis
ძალაუფლების წონასწორობა balance

of power
ძალის პოლიტიკა realpolitik
ძალის შემცირება reduction in force
ძალისხმევა effort
ძებნა search
ძირითადი basic
ძირითადი key
ძირითადი primary
ძირითადი principle
ძირითადი underlying
ძირითადი გეგმა base plan or basic coverage
ძირითადი გეგმა ან მოცვის ძირითადი პუნქტები base plan or basic coverage
ძირითადი პოლისი master policy
ძირითადი პრინციპი key-note
ძირითადი პრინციპი outline
ძირითადი პრინციპი ultimate
ძირითადი სამედიცინო მომსახურებები basic health services
ძირითადი სამედიცინო ფულადი დახმარებები basic medical benefits
ძირითადი უფლება franchise
ძირათადი ფასიანი ქაღალდი underlying security
ძირითადი ფაქტორი determinant
ძლიერი intense
ძლიერი სურვილი hunger
ძნელი ფული tight credit money

წ

წაგებული ლიდერი loss leader
წაკითხვა reading
წამახალისებელი promotional
წამახალისებელი rewarding
წამახალისებელი პრემია bounty
წამოწყება initiative
წამოწყება launch
წამყვანი host
წამყვანი principal
წანამატი premium
წარდგენა submit
წარდგენა lodge
წარდგენა presentation
წარდგენა render
წარმატება bull
წარმატების მიღწევა flourish
წარმატების მიღწევა thrive
წარმატებული პარტნიორული ურთიერთობები successful partnetship
წარმოდგენა performance
წარმოება fabrication
წარმოება generation
წარმოება industry
წარმოება production
წარმოების საიდუმლოებანი know-how
წარმოების საშუალებები capital goods
წარმომადგენელი agent
წარმომადგენელი ambassador
წარმომადგენელი assignee
წარმომადგენელი delegate
წარმომადგენელი representative
წარმომადგენლობა agency
წარმომადგენლობა representation
წარმომავლობა race
წარმოქმნა generate
წარმოშობა origin
წარუმატებლობა failure
წაღება remove
წაშლა cancellation
წახალისება reward
წახალისება inducement
წახალისების სისტემა დამსახურების მიხედვით merit promotion system
წევრად მიღება affiliation
წევრი associate
წევრი member
წევრობა membership
წერილობითი ჩვენება affidavit
წერილობითი წყარო source
წესდება bylaw

წესდება mission statement
წესები regulations
წესებისა და კანონების სისტემა authority
წესი code
წესი order
წესი rite
წესი rule
წესრიგი procedure
წესრიგის დამყარება police
წვლილი contribution
წვრილი ბურჟუაზია petite bourgeoisie
წვრილი ფული fractional currency
წვრილი მესაკუთრე smallholder
წილები shares
წილი fraction
წილი part
წილი percentage
წილი segment
წილი share
წილის უკუშესყიდვა share repurchase
წილობრივი პროგრამა contributory program
წინააღმდეგობა contradiction
წინააღმდეგობა obstacle
წინააღმდეგობა opposition
წინააღმდეგობა reaction
წინააღმდეგობის გაწევა resist
წინააღმდეგობრივი ხასიათი adversarial nature
წინადადება offer
წინადადება proposal
წინადადება tender
წინამძღვარი premise
წინაპარი ancestor
წინაპირობა precondition
წინაპირობა premise
წინაპირობა prerequisite
წინასაექსპერიმენტო დიზაინი one-group pre-post design
წინასწარ გადახდა prepay
წინასწარ განზრახული premeditated
წინასწარ განსაზღვრა predetermine
წინასწარ განკვრეტა prediction
წინასწარი preliminary
წინასწარი provisional
წინასწარი გადაწყვეტილება predecision
წინასწარი გადახდა prepayment
წინასწარი პირობა precondition
წინასწარი პირობა prerequisite
წინასწარი შეფასება preevaluate
წინასწარმეტყველება anticipation
წინმსწრები ahead
წინსვლა headway
წინსვლა promotion
წლიური ანგარიში annual report
წლიური შემოსავალი annuity
წმინდა ადგილობრივი აქტივები net domestic assets
წმინდა შემოსავალი net income
წონასწორობა balance
წონასწორობა equilibrium
წუთი instant
წუნი reject
წუნი vice
წუნიანი საქონელი disproduct
წყალმომარაგების სისტემა waterworks
წყარო source
წყობა framework

ჭარბდასაქმება overemployment
ჭარბი excess
ჭარბი redundancy
ჭარბი undigested
ჭარბი ხმების ქონა outvote
ჭერი ceiling
ჭეშმარიტი authentic
ჭეშმარიტი genuine
ჭეშმარიტი proper
ჭეშმარიტება low-down
ჭიქა ღვინო grapevine

ჯ

ჯამაგირი wage
ჯამი cumulation
ჯამი total
ჯამური შეფასება summative evaluation
ჯანდაცვის დონეები levels of care
ჯანდაცვის პილიტიკის და კვლევის სააგენტო agency for health care policy and rescarch
ჯანდაცვის საფინანსო სამმართველო Health Care Finance Administration
ჯანდაცვის შემანარჩუნებელი ორგ. (ჯშო) health maintanance organization
ჯანმრთელობა health
ჯარიმა fine
ჯარიმა forfeit
ჯარიმა penalty
ჯართი scrap
ჯაჭვური დაქვემდებარება chain
ჯგუფი gang
ჯგუფი group
ჯგუფი side
ჯგუფი team
ჯგუფის თეორია group theory
ჯგუფის ძალისხმევა group effort
ჯგუფური აზროვნება groupthink
ჯგუფური მიღწევები group achievements
ჯგუფური მოდელი group model
ჯგუფური პრაქტიკა physician group practice
ჯილდო award
ჯილდო reward
ჯიში breed

ჰ

ჰეტეროგენურობა heterogeneity
ჰეჯინგი hedging
ჰიგიენური ფაქტორები hygiene factors
ჰიდროელექტრობა hydel
ჰიპერდრაივი hyperdrive
ჰიპერი hyper
ჰიპერინფლაცია hyperinflation
ჰიპერ-კოსმოსი hyper-space
ჰიპერ-რეალობა hyper-reality
ჰიპოთეზა hypothesis
ჰიპოთეზის აგება hypothesize
ჰისტერეზისი hysteresis
ჰოთორნის ეფექტი hawthorne effect
ჰოკი hawk
ჰოლდინგ-კომპანია holding company
ჰონორარი fee
ჰორიზონტალური horizontal
ჰორიზონტალური შერწყმა horizontal merger
ჰორიზონტი horizon
ჰუმანიტარული დახმარება humanitarian aid
ჰუმანური მიდგომა humanistic approach

სახელმწიფო მმართველობის ინგლისურ-ქართული ლექსიკონი
English- Georgian Dictionary of Public Administration

სახელმწიფო მმართველობის ინსტიტუტის
კურსდამთავრებულთა ასოციაცია
(ALUMNI)

თბილისი
2000

ტირაჟი 500
ფასი სახელშეკრულებო